

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΣΤΕΛΕΧΗ (Ε – Μ.Β.Α.)

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΙΤΛΟ :

***«Ο ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ & Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΜΙΑΣ
ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ»***

ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ ΑΝ. ΤΣΑΛΚΙΤΖΗ

**ΠΤΥΧΙΟ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ**

**ΥΠΟΒΛΗΘΕΙΣΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ
ΣΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΣΤΕΛΕΧΗ**

*Γαϊτης Ιωάννης (1923 – 1984)
Από την συλλογή «Ανθρωπάκια»*

ΠΕΙΡΑΙΑΣ 2008

ΑΦΙΕΡΩΣΕΙΣ

*Η διπλωματική αυτή εργασία αφιερώνεται με εξαιρετική αγάπη,
στους γονείς μου Αναστάσιο και Αναστασία Τσαλκιτζή.*

*Η πολύτιμη βοήθεια και υποστήριξή τους σε όλα τα επίπεδα, αποτελούν για μένα ανεκτίμητο
οδηγό στην πορεία, τόσο της επαγγελματικής, όσο και της προσωπικής μου ζωής.*

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

*Θα ήθελα να ευχαριστήσω εκ βάθρων τον κο Καζαντζή Χρήστο,
Επιβλέποντα Καθηγητή και Μέλος του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού του
Τμήματος Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Πειραιώς, για την
ουσιώδη καθοδήγησή του στην εκπόνηση της διπλωματικής αυτής εργασίας.*

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στην παρούσα διπλωματική εργασία πραγματοποιείται η παρουσίαση του έργου του Εσωτερικού Ελέγχου στα πλαίσια μιας σύγχρονης βιομηχανικής επιχείρησης. Ξεκινώντας με την έννοια της Ελεγκτικής και τις Κατηγορίες Ελέγχου, τον ορισμό του Εσωτερικού Ελέγχου και την αναγκαιότητα του, τον Σκοπό και τις Υπευθυνότητές του, τους Στόχους, τα Στελέχη που απαρτίζουν τον Εσωτερικό Έλεγχο και τα Καθήκοντά τους.

Στην συνέχεια αναφέρονται σχετικά, η Δήλωση Ευθυνών και ο Κώδικας Δεοντολογίας, καθώς και τα Ελληνικά αλλά και τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα. Ακόμη, εξίσου σημαντικές παράμετροι που αναλύονται είναι, τα Συστήματα Εσωτερικού Ελέγχου, τα Είδη του Ελέγχου, ο Προγραμματισμός των Ελέγχων και τα Εργαλεία που χρησιμοποιούνται προκειμένου να επιτευχθεί σωστά το έργο αυτό. Επίσης, η Ενημέρωση των εμπλεκόμενων στους ελέγχους, ο Τρόπος Υλοποίησης των ελέγχων, κατόπιν η Σύνταξη των Εκθέσεων με τα αποτελέσματα, τα συμπεράσματα και η αξιοποίηση αυτών σε περαιτέρω μελλοντικό στάδιο, αναλύονται ιδιαίτερος στην εργασία αυτή.

Επιπρόσθετα, γίνεται αναφορά στην Έκθεση λόγω Εταιρικής Διακυβέρνησης, στην Επιτροπή Ελέγχου, στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας, στην Διαδικασία μη Σύγκρουσης Ιδίων Συμφερόντων, στον ρόλο του Εσωτερικού Ελέγχου στην αντιμετώπιση των Κινδύνων μέσω των Δικλείδων Ασφαλείας, αλλά και στην αντιμετώπιση της Απάτης που μπορεί να προκύψει σε ένα επιχειρηματικό περιβάλλον.

Ακόμη, σημαντική είναι η επισύμανση στα Κριτήρια Απόδοσης των Υπηρεσιών του Εσωτερικού Ελέγχου και στα Χαρακτηριστικά της Επιτυχίας του Εσωτερικού Ελέγχου. Εν κατακλείδι, αναλύεται η σχέση του Εσωτερικού Ελέγχου και της Επιχειρηματικής Ηθικής στα σύγχρονα επιχειρηματικά πλαίσια.

Τέλος, παρατίθενται τα Παραρτήματα Α και Β όπου, στο Παράρτημα Α δίδονται ενδεικτικά, Υποδείγματα Προγραμμάτων του Εσωτερικού Ελέγχου ενώ, στο Παράρτημα Β επισυνάπτονται : η Απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/204/2000, οι τροποποιήσεις αυτής, ο Νόμος 3016/2002 περί Εταιρικής Διακυβέρνησης, και τα Φ.Ε.Κ. για τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα, για τον Νόμο 3340 και για τον Νόμο 3371, όπου γίνονται σαφείς αναφορές στην δομή του Εσωτερικού Ελέγχου και στην λειτουργία του.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Σελ.

✓ Πρόλογος	
✓ 1. Εισαγωγή	10
1.1. Γενικά	10
1.2. Θεσμικό Πλαίσιο Οργάνωσης & Λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου	11
✓ 2. Η Εννοιολογική Οριοθέτηση της Ελεγκτικής & του Εσωτερικού Ελέγχου	16
2.1. Η Έννοια της Ελεγκτικής	16
2.2. Οι Κατηγορίες του Ελέγχου	18
2.3. Η Έννοια του Εσωτερικού Ελέγχου	18
2.4. Η Αναγκαιότητα του Εσωτερικού Ελέγχου	21
✓ 3. Ο Σκοπός – Οι Κύριες Υπευθυνότητες & τα Πρότυπα του Εσωτερικού Ελέγχου	22
3.1. Ο Βασικός Σκοπός του Εσωτερικού Ελέγχου	22
3.2. Οι Κύριες Υπευθυνότητες του Εσωτερικού Ελέγχου	22
3.3. Τα Γενικά & τα Ειδικά Πρότυπα του Εσωτερικού Ελέγχου	25
3.4. Η Αρχή της Ανεξαρτησίας & η Αρχή της Αντικειμενικότητας	29
✓ 4. Οι Στρατηγικοί Στόχοι του Εσωτερικού Ελέγχου	30
✓ 5. Το Ανθρώπινο Δυναμικό & Ο Εσωτερικός Έλεγχος	32
5.1. Το Profil των Εσωτερικών Ελεγκτών	32
5.2. Τα Καθήκοντα του Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου	34
5.3. Τα Γενικά & τα Ειδικά Πρότυπα για τον Διευθυντή του Εσωτερικού Ελέγχου	36
5.4. Τα Καθήκοντα των Εσωτερικών Ελεγκτών	37
✓ 6. Η Δήλωση Ευθυνών του Εσωτερικού Ελέγχου & ο Κώδικας Δεοντολογίας	38
6.1. Η Δήλωση Ευθυνών	38

6.2. Ο Κώδικας Δεοντολογίας	40
✓ 7. Τα Ελληνικά & τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα	43
✓ 8. Τα Συστήματα του Εσωτερικού Ελέγχου	46
8.1. Οι Ορισμοί του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου	46
8.2. Ο Σκοπός & Οι Στόχοι του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου	48
8.3. Η Σημαντικότητα ενός Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου	49
8.4. Τα Συστατικά Στοιχεία ενός Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου & η Αποτελεσματικότητά του	51
✓ 9. Τα Είδη των Ελέγχων	53
✓ 10. Ο Προγραμματισμός των Ελέγχων	56
✓ 11. Τα Εργαλεία του Εσωτερικού Ελέγχου	57
Προγράμματα & Φύλλα Εργασίας	
11.1. Τα Προγράμματα Ελέγχου	57
11.2. Παραδείγματα Προγραμμάτων Ελέγχου	58
11.3. Ο Σχεδιασμός & η Κατάρτιση των Προγραμμάτων Ελέγχου	60
11.4. Οι Σκοποί των Προγραμμάτων Ελέγχου	62
11.5. Τα Φύλλα Εργασίας & οι Βασικοί Σκοποί τους	63
11.6. Ελεγκτική Μαρτυρία – Ελεγκτικά Τεκμήρια	64
11.7. Το Περιεχόμενο των Φύλλων Εργασίας – Φάκελοι - Αρχείο	65
§ Παράρτημα Α	68
✓ 12. Η Ενημέρωση των Εμπλεκόμενων	94
✓ 13. Η Υλοποίηση των Ελέγχων	95

✓ 14. Η Σύνταξη της Έκθεσης των Αποτελεσμάτων του Εσωτερικού Ελέγχου	96
14.1. Τα Χαρακτηριστικά της Έκθεσης του Εσωτερικού Ελέγχου	96
14.2. Η Δομή της Έκθεσης του Εσωτερικού Ελέγχου	97
14.3. Οι Μορφές Εκθέσεων του Εσωτερικού Ελέγχου	98
✓ 15. Η Αξιοποίηση των Ελέγχων	100
✓ 16. Έκθεση λόγω Εταιρικής Διακυβέρνησης	100
✓ 17. Η Επιτροπή Ελέγχου	101
17.1. Ο Ορισμός & η Φύση της Επιτροπής Ελέγχου	101
17.2. Οι Βασικές Αρχές της Επιτροπής Ελέγχου	102
17.3. Οι Αρμοδιότητες & οι Ευθύνες της Επιτροπής Ελέγχου	103
✓ 18. Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας	104
✓ 19. Η Διαδικασία μη Σύγκρουσης Ιδίων Συμφερόντων	105
✓ 20. Ο Κίνδυνος του Εσωτερικού Ελέγχου – Δικλείδες Ασφαλείας	107
✓ 21. Ο Έλεγχος της Απάτης & Ο Εσωτερικός Έλεγχος	109
✓ 22. Τα Κριτήρια Απόδοσης των Υπηρεσιών του Εσωτερικού Ελέγχου	112
✓ 23. Τα Χαρακτηριστικά της Επιτυχίας του Εσωτερικού Ελέγχου	113
✓ 24. Η Επιχειρηματική Ηθική & ο Εσωτερικός Έλεγχος	114
✓ 25. Επίλογος & Συμπερασματικά Σχόλια	116
✓ Παράρτημα Β	118
✓ Βιβλιογραφία – Δικτυακοί Τόποι	428

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

Σελ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α:

Υποδείγματα Προγραμμάτων του Εσωτερικού Ελέγχου	68
✓ Προγράμματα του Εσωτερικού Ελέγχου για τον Διαχειριστικό Έλεγχο :	69
§ Έλεγχος των Μετρητών	
§ Έλεγχος των Επιταγών	
§ Έλεγχος των Εισπράξεων	
§ Έλεγχος των Πληρωμών	
✓ Πρόγραμμα του Εσωτερικού Ελέγχου για τον Έλεγχο του Λογαρισμού επί Αποδόσει	73
✓ Πρόγραμμα του Εσωτερικού Ελέγχου για τον Έλεγχο των Δαπανών	74
✓ Πρόγραμμα του Εσωτερικού Ελέγχου για τον Έλεγχο των Δαπανών Ταξιδίων των Εργαζομένων	75
✓ Πρόγραμμα του Εσωτερικού Ελέγχου για τον Έλεγχο των Ανόργανων Εξόδων	76
✓ Πρόγραμμα του Εσωτερικού Ελέγχου για τον Έλεγχο των Αγορών Εσωτερικού	77
✓ Πρόγραμμα του Εσωτερικού Ελέγχου για τον Έλεγχο των Προμηθευτών	78
✓ Πρόγραμμα του Εσωτερικού Ελέγχου για τον Έλεγχο των Πελατών	79
✓ Πρόγραμμα του Εσωτερικού Ελέγχου για την Μισθοδοσία	80
✓ Πρόγραμμα του Εσωτερικού Ελέγχου για IT	86
✓ Πρόγραμμα του Εσωτερικού Ελέγχου για τα Πάγια	90
✓ Πρόγραμμα του Εσωτερικού Ελέγχου για τον Έλεγχο των Ιδιοκατασκευών και για τον Έλεγχο της Ανάθεσης Έργων	92

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β :

	Σελ.
Αποφάσεις & Τροποποιήσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς – Νόμοι – Φ.Ε.Κ.	118
✓ <u>5 / 204 / 14 – 11 – 2000 Απόφαση του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς</u> με θέμα : «Κανόνες συμπεριφοράς των εταιριών που έχουν εισαγάγει τις μετοχές τους στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και των συνδεομένων με αυτές προσώπων»	119
✓ <u>1 / 319 / 9 – 12 – 2004 Απόφαση του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς</u> Τροποποίηση διατάξεων της απόφασης 5 / 204 / 14 – 11 – 2000	143
✓ <u>3 / 348 / 19 – 07 – 2005 Απόφαση του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς</u> Τροποποίηση διατάξεων της απόφασης 5 / 204 / 14 – 11 – 2000	150
✓ <u>7 / 372 / 15 – 02 – 2006 Απόφαση του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς</u> Τροποποίηση διατάξεων της απόφασης 5 / 204 / 14 – 11 – 2000	155
✓ <u>Νόμος 3016 / 2002</u> «Για την εταιρική διακυβέρνηση, θέματα μισθολογίου κα άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 110 / 17.05.2002), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 26 του νόμου 3091/2002 (ΦΕΚ 330 / 24.12.2002)	160
✓ Φ.Ε.Κ. Αρ. Φύλλου 1589 22 – 10 – 2004 <u>Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα</u>	169
✓ Φ.Ε.Κ. Αρ. Φύλλου 112 10 – 05 – 2005 <u>Νόμος υπ' αριθμ. 3340</u> «Για την προστασία της Κεφαλαιαγοράς από πράξεις προσώπων που κατέχουν προνομιακές πληροφορίες και πράξεις χειραγώγησης της αγοράς»	286
✓ Φ.Ε.Κ. Αρ. Φύλλου 178 14 – 07 – 2005 <u>Νόμος υπ' αριθμ. 3371</u> «Θέματα Κεφαλαιαγοράς και άλλες διατάξεις»	321

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. ΓΕΝΙΚΑ

Η σπουδαιότητα του θεσμού του ελέγχου, αλλά και η αναγκαιότητα της εφαρμογής του μέσω των φορέων του, μέσω των Ελεγκτών, δεν είναι νέα για την ελληνική έννομη τάξη.

Ο μεγάλος όγκος των συναλλαγών, η έλλειψη στοιχειώδους οργάνωσης, η έλλειψη χρηστής διαχείρισης των οικονομικών πόρων και μέσων στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, η κατάχρηση άσκησης διοίκησης και εξουσίας, η μη καταβολή των οικονομικών – φορολογικών υποχρεώσεων προς το κράτος, καθώς και η μη ανταπόκριση της πολιτείας στις υποχρεώσεις έναντι των πολιτών της, τα φαινόμενα διαφθοράς, των κλοπών, των ατασθαλιών, οι άσκοπες και αλόγιστες σπατάλες και πολλά άλλα είναι κάποια από τα σοβαρά γεγονότα που οδήγησαν τους έχοντες την κατάλληλη εξουσία και δύναμη να λάβουν μέτρα με την θέσπιση μηχανισμών ελέγχου.

Έτσι, λοιπόν, καθιερώθηκε ένα σύστημα ελέγχου, ο Εσωτερικός Έλεγχος, από κατάλληλα εκπαιδευμένους ανθρώπους, διακρινόμενους πρωτίστως για το ήθος, την τιμιότητα και τις γνώσεις τους, τους Εσωτερικούς Ελεγκτές.

Ο Εσωτερικός Έλεγχος αρχίζει να εμφανίζεται τυπικά στην χώρα μας, προς το τέλος της δεκαετίας του 1970 και στις αρχές του 1980. Το 1985 με απόφαση του Πρωτοδικείου Αθηνών (Απόφαση 1457 / 7.06.1985), ιδρύεται το Ελληνικό Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών που είναι και το καθ' ύλην αρμόδιο συλλογικό όργανο που εκφράζει τον Εσωτερικό Έλεγχο στην Ελλάδα. Έκτοτε με την διοργάνωση δυο Ευρωπαϊκών Συνεδρίων στην Ελλάδα, το 1994 και το 1997, καθώς και με την σύνδεση του Ινστιτούτου αυτού με το αντίστοιχο της Αμερικής (I.I.A.), ο Εσωτερικός Έλεγχος άρχισε να γίνεται περισσότερο γνωστός.

1.2. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΛΕΓΧΟΥ

Οι διάφορες ανακατατάξεις στον επιχειρησιακό χώρο, όπως συγχωνεύσεις εταιριών, εισαγωγή εταιριών στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (Χ.Α.Α.), καθώς και η ολοκληρωτική ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, συνέβαλαν καθοριστικά στην ανάδειξη και αναβάθμιση του Εσωτερικού Ελέγχου.

Με την απόφαση 2438 / 6.08.1999 η Τράπεζα της Ελλάδος, κάνει λόγο για Επιτροπή Ελέγχου και ανεξαρτησία της επιθεώρησης. Παράλληλα η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, με την εγκύκλιο 6 / 15.06.1999 επισημαίνει προς τις Ε.Λ.Δ.Ε., ότι οφείλουν να διαθέτουν Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου.

Επίσης η Απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, η 5 / 204 / 14.11.2000 (Φ.Ε.Κ. 1487 Β / 16.12.2000) και ο Νόμος 3016 / 2002 (Φ.Ε.Κ. 110 Α / 17.05.2002) για την Εταιρική Διακυβέρνηση, με ρητές διατάξεις, υποχρεώνουν τις εταιρίες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, να έχουν Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου. Τόσο η ανωτέρω Απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μαζί τις σχετικές τροποποιήσεις της, όσο και ο Νόμος 3016 / 2002, παρατίθενται στο Παράρτημα Β.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι μια αυτόνομη αρχή με αποστολή την εποπτεία της Ελληνικής Κεφαλαιαγοράς. Λειτουργεί με την μορφή Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου και η οργανωτική της διάρθρωση, οι αρμοδιότητες και η λειτουργία της ορίζονται κυρίως από τους Νόμους 1969 / 91, 2166 / 93, 2396 / 96, το π.δ. 25 / 2003 και τον Ν. 3340 / 2005 (ο οποίος και επισυνάπτεται στο Παράρτημα Β). Ως νομικό πρόσωπο του δημοσίου τομέα, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών. Στόχοι της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είναι : α) η διασφάλιση της ομαλής και εύρυθμης λειτουργίας της κεφαλαιαγοράς, βασικοί συντελεστές της οποίας είναι και οι Ελεγκτές, β) η προστασία του επενδυτικού κοινού με την προώθηση της διαφάνειας, την πρόληψη και την καταστολή χρηματιστηριακών παραβάσεων, μέσω της εφαρμογής των κανόνων λειτουργίας της αγοράς και

των νόμων, και γ) η ενίσχυση της εμπιστοσύνης στους θεσμούς της αγοράς.

Κατωτέρω αναφέρονται τα σχετικά αποσπάσματα από την Απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5 / 204 / 14.11.2000 και του Νόμου 3016 / 2002, που αφορούν στην λειτουργία του Εσωτερικού Έλεγχου :

Απόφαση 5 / 204 / 14.11.2000

του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με θέμα :

«Κανόνες συμπεριφοράς των εταιριών που έχουν εισαγάγει τις μετοχές τους στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και των συνδεδεμένων με αυτές προσώπων»

Άρθρο 12 : Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου

1. Κάθε εταιρία οφείλει να διαθέτει Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου το οποίο θα αποσκοπεί στην συνεχή παρακολούθηση της λειτουργίας της εταιρίας και θα έχει την ευθύνη να ενημερώνει εγγράφως, σε τακτά χρονικά διαστήματα, το Διοικητικό Συμβούλιο για την εφαρμογή του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας της εταιρίας.
2. Ο επικεφαλής του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου διορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας, αναφέρεται σε αυτό και είναι πρόσωπο με επαρκή προσόντα και εμπειρία.
3. Στις αρμοδιότητες του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου συμπεριλαμβάνονται επιπροσθέτως και οι εξής :
 - A) Ο έλεγχος τήρησης των υποχρεώσεων που προβλέπονται στην παρούσα.
 - B) Ο έλεγχος της τήρησης των δεσμεύσεων που περιέχονται στα ενημερωτικά δελτία και τα επιχειρηματικά σχέδια της εταιρίας σχετικά με την χρήση των κεφαλαίων που αντλήθηκαν από το Χρηματιστήριο.
 - Γ) Ο έλεγχος της νομιμότητας των αμοιβών και πάσης φύσεως παροχών προς τα μέλη της Διοικήσεως αναφορικά με τις αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων της εταιρίας.

Δ) Ο έλεγχος των σχέσεων και συναλλαγών της εταιρίας με τις συνδεδεμένες με αυτήν εταιρίες, κατά την έννοια του άρθρου 42^ε παράγραφος 5 του Κ.Ν. 2190 / 1920, καθώς και των σχέσεων της εταιρίας με τις εταιρίες στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχουν σε ποσοστό τουλάχιστον 10% μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας ή μέτοχό της με ποσοστό τουλάχιστον 10%.

4. Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας οφείλει να παρέχει στα μέλη του Τμήματος όλα τα απαραίτητα μέσα που θα διευκολύνουν την άσκηση κατάλληλου και αποδοτικού Εσωτερικού Ελέγχου.

5. Στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της εταιρίας, πρέπει να περιγράφονται με ακρίβεια οι αρμοδιότητες, η σύνθεση, ο τρόπος επικοινωνίας με τα λοιπά τμήματα της εταιρίας και οι όροι λειτουργίας του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

Έκτοτε έχουν προκύψει τροποποιήσεις της απόφασης αυτής, ενδεικτικά αναφέρονται, οι αποφάσεις 1 / 319 / 9.12.2004, 3 / 348 / 19.07. 2005 και 7 / 372 / 15.02.2006 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Οι προαναφερθείσες τροποποιήσεις παρατίθενται στο Παράρτημα Β.

Νόμος υπ' αριθμ. 3016 / 2002

«Για την Εταιρική Διακυβέρνηση, θέματα μισθολογίου και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 26 του Νόμου 3091 / 2002 (Φ.Ε.Κ. 330 / 24.12.2002)

Κεφάλαιο Α :

Ειδικά θέματα διοίκησης και λειτουργίας ανωνύμων εταιριών που έχουν εισηγμένες μετοχές ή άλλες κινητές αξίες τους σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά που λειτουργεί στην Ελλάδα.

Άρθρο 7 : Οργάνωση του Εσωτερικού Ελέγχου

1. Η οργάνωση και λειτουργία Εσωτερικού Ελέγχου αποτελεί προϋπόθεση για την εισαγωγή των μετοχών ή άλλων κινητών αξιών σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά. Η διενέργεια Εσωτερικού Ελέγχου πραγματοποιείται από ειδική υπηρεσία της εταιρίας.
2. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους είναι ανεξάρτητοι, δεν υπάγονται ιεραρχικά σε καμία άλλη υπηρεσιακή μονάδα της εταιρίας και εποπτεύονται από ένα έως τρία μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.
3. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας και είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Δεν μπορούν να ορισθούν ως Εσωτερικοί Ελεγκτές μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, διευθυντικά στελέχη τα οποία έχουν και άλλες εκτός του Εσωτερικού Ελέγχου αρμοδιότητες ή συγγενείς των παραπάνω μέχρι και δευτέρου βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας. Η εταιρία υποχρεούται να ενημερώνει την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για οποιαδήποτε μεταβολή στα πρόσωπα ή την οργάνωση του Εσωτερικού Ελέγχου εντός δέκα εργάσιμων ημερών από την μεταβολή αυτήν.
4. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους οι Εσωτερικοί Ελεγκτές δικαιούνται να λάβουν γνώση οποιουδήποτε βιβλίου, εγγράφου, αρχείου, τραπεζικού λογαριασμού και χαρτοφυλακίου της εταιρίας και να έχουν πρόσβαση σε οποιαδήποτε υπηρεσία της εταιρίας. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου οφείλουν να συνεργάζονται και να παρέχουν πληροφορίες στους Εσωτερικούς Ελεγκτές και γενικά να διευκολύνουν με κάθε τρόπο το έργο τους. Η Διοίκηση της εταιρίας οφείλει να παρέχει στους Εσωτερικούς Ελεγκτές όλα τα απαραίτητα μέσα για την διευκόλυνση του έργου τους.

Άρθρο 8 : Αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες :

Α) Παρακολουθεί την εφαρμογή και την συνεχή τήρηση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας και του καταστατικού της εταιρίας, καθώς και της εν γένει νομοθεσίας που αφορά την εταιρία και ιδιαίτερα της νομοθεσίας των ανωνύμων εταιριών και της χρηματιστηριακής.

Β) Αναφέρει στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας περιπτώσεις σύγκρουσης των ιδιωτικών συμφερόντων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή των διευθυντικών στελεχών της εταιρίας με τα συμφέροντα της εταιρίας, τις οποίες διαπιστώνει κατά την άσκηση των καθηκόντων του.

Γ) Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές οφείλουν να ενημερώνουν εγγράφως μια φορά τουλάχιστον το τρίμηνο το Διοικητικό Συμβούλιο για τον διενεργούμενο από αυτούς έλεγχο και να παρίστανται κατά τις Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων.

Δ) Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές παρέχουν, μετά από έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας, οποιαδήποτε πληροφορία ζητηθεί εγγράφως από Εποπτικές Αρχές, συνεργάζονται με αυτές και διευκολύνουν με κάθε δυνατό τρόπο το έργο παρακολούθησης, ελέγχου και εποπτείας που αυτές ασκούν.

2. ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΗ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ

&

ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

2.1. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ

Η *Ελεγκτική* εκφράζεται ως ένας ξεχωριστός επαγγελματικός κλάδος των διοικητικών και οικονομικών επιστημών που πραγματεύεται τους γενικούς κανόνες, τους όρους και τις προϋποθέσεις για την διενέργεια σωστού και επιτυχούς ελέγχου σε κάθε επιχείρηση, οικονομική μονάδα ή φορέα γενικά. Στοχεύει στην διαφύλαξη και στην πρέπουσα διαχείριση των οικονομικών πόρων, καθώς και στην ανάπτυξη και αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού. Η Ελεγκτική αποτελεί συγχρόνως επιστήμη, αλλά και τεχνική. Χαρακτηρίζεται *επιστήμη* γιατί μέσα από την διερεύνηση παρέχει συνεχώς καινούργια γνώση, αλλά ταυτόχρονα θεωρείται και *τεχνική* γιατί σε συνδυασμό με την παραγόμενη επιστημονική γνώση ικανοποιεί τις ανάγκες του ελέγχου και φέρει εις πέρας την αποστολή της.

Η Ελεγκτική δεν ενδιαφέρεται ούτε για την νομική μορφή των μονάδων που ελέγχει (ιδιωτικός ή δημόσιος χαρακτήρας), ούτε για το αντικείμενο εκμετάλλευσης με κερδοσκοπικό ή μη χαρακτήρα. Είναι ένας κλάδος που εξελίσσεται συνεχώς με βάση τις επιστημονικές μεθόδους υποδεικνύοντας ρεαλιστικές λύσεις, ώστε να επιτευχθούν οι επιδιώξεις και οι σκοποί της Διοίκησης, διασφαλίζοντας έτσι τους μετόχους και γενικότερα την κοινωνική συνοχή της επιχείρησης.

Σύμφωνα με την Αμερικάνικη Ένωση Λογιστικής (American Accounting Association 1972), η Ελεγκτική ορίζεται ως «*μια συστηματική διαδικασία αντικειμενικής συγκέντρωσης και αξιολόγησης ελεγκτικών τεκμηρίων που αφορούν σε πιστοποιήσεις οικονομικών ενεργειών και γεγονότων με σκοπό την εξακρίβωση του βαθμού ανταπόκρισης μεταξύ αυτών των πιστοποιήσεων και των προκαθορισμένων κριτηρίων για την γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων σε ενδιαφερόμενους χρήστες*». Ο ανωτέρω ορισμός περιλαμβάνει κάποιες έννοιες οι οποίες χρήζουν ιδιαίτερης επεξήγησης :

- § Ο όρος «*συστηματική διαδικασία*» σημαίνει μια λογική, καλά δομημένη και οργανωμένη σειρά βημάτων ή διεργασιών.
- § Ο όρος «*συγκέντρωση και αξιολόγηση ελεγκτικών τεκμηρίων*» σημαίνει εξέταση των βασικών στοιχείων του ελέγχου, συνετή και ακριβοδίκαιη αξιολόγηση των αποτελεσμάτων χωρίς καμιά προκατάληψη υπέρ ή κατά του ελεγχόμενου φυσικού ή νομικού προσώπου. Αποδεικτικό στοιχείο ή ελεγκτικό τεκμήριο θεωρείται κάθε πληροφορία που χρησιμοποιείται από τον ελεγκτή για να εξακριβώσει κατά πόσο η κάθε μετρήσιμη πληροφορία που ελέγχεται ανταποκρίνεται σε προκαθορισμένα κριτήρια.
- § Τέλος, ο όρος «*εξακρίβωση του βαθμού ανταπόκρισης μεταξύ αυτών των πιστοποιήσεων και των προκαθορισμένων κριτηρίων*», αναφέρεται στο πόσο κοντά μπορεί να βρίσκονται οι μετρήσιμες πληροφορίες με προκαθορισμένα κριτήρια. Αντικείμενο του ελέγχου αποτελούν διάφορες μετρήσιμες πληροφορίες (π.χ. ύψος αποθεμάτων, χρηματοοικονομικά έξοδα, οικονομικές καταστάσεις μιας επιχείρησης κλπ.), οι οποίες πρέπει να χαρακτηρίζονται από επαληθευσιμότητα και να μπορεί ο Ελεγκτής, βάσει κάποιων κριτηρίων ή προτύπων, να προσδιορίσει την καταλληλότητα των πληροφοριών αυτών. Προκαθορισμένα κριτήρια είναι τα πρότυπα έναντι των οποίων εξακριβώνεται ο βαθμός ανταπόκρισης των μετρήσιμων πληροφοριών, όπως οι διατάξεις, οι νομοθετικές ρυθμίσεις κλπ.

Η Ελεγκτική, στις αρχές του 21^{ου} αιώνα, βρίσκεται αντιμέτωπη με μια σειρά σημαντικών εξελίξεων, όπως την παγκοσμιοποίηση των αγορών, την προάσπιση των ανεξαρτησίας των ελεγκτών, την παραποίηση των οικονομικών αποτελεσμάτων από τις διοικήσεις των επιχειρήσεων, τον έλεγχο και την αποτροπή του οικονομικού και επιχειρησιακού εγκλήματος, προκλήσεις οι οποίες ενισχύουν ακόμη περισσότερο την σπουδαιότητα του έργου που έχει ως στόχο να φέρει εις πέρας.

2.2. ΟΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

1. Ανάλογα με το άτομο που διενεργεί τον έλεγχο και την σχέση εργασίας αυτού με τον ελεγχόμενο φορέα, οι έλεγχοι διακρίνονται σε : Εσωτερικούς, Εξωτερικούς και Μικτούς.
2. Ανάλογα με την έκτασή τους διακρίνονται σε : Ειδικούς και Γενικούς.
3. Ανάλογα με τον σκοπό τους διακρίνονται σε : Προληπτικούς και Κατασταλτικούς.
4. Ανάλογα με την διάρκειά τους διακρίνονται σε : Μόνιμους ή Διαρκείς, Τακτικούς ή Περιοδικούς και Έκτακτους ή Περιστασιακούς.

Η Ελεγκτική εξετάζει τρία βασικά θέματα τα οποία ενδιαφέρουν τόσο τον Εσωτερικό, όσο και τον Εξωτερικό Έλεγχο και τα οποία είναι τα εξής : το αντικείμενο του ελέγχου (τι ελέγχεται, αν είναι αναγκαίος ο έλεγχος, ποιοι είναι οι σκοποί που επιδιώκονται μέσα από αυτόν κλπ.), το υποκείμενο του ελέγχου (ποιοι έχουν αναλάβει την διεξαγωγή του ελέγχου, αν έχουν τα κατάλληλα προσόντα κλπ.) και τις ελεγκτικές διαδικασίες (επιστημονικές τεχνικές και μέθοδοι προς χρήση αναλόγως την περίπτωση, για να παραχθεί ελεγκτικό έργο επιστημονικού επιπέδου κλπ.).

2.3. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Η Επαγγελματική Ένωση των Εσωτερικών Ελεγκτών των Η.Π.Α., δηλαδή το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών, όρισε τη λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου *ως μια ανεξάρτητη λειτουργία αξιολόγησης, η οποία οργανώνεται και λειτουργεί μέσα σε έναν οργανισμό για να εξετάσει και να αξιολογήσει τις δραστηριότητές του, ως μια προσφερόμενη υπηρεσία στον οργανισμό αυτό.*

Ο πρώτος αυτός ορισμός της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου μπορεί να γίνει περισσότερο κατανοητός αν φωτισθούν περισσότερο οι χρησιμοποιούμενοι στον ορισμό αυτό όροι. Ο όρος «λειτουργία έλεγχου» είναι ευρής και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να αποδώσει ένα μεγάλο φάσμα δραστηριοτήτων που εκτείνεται από τον έλεγχο της αριθμητικής ακρίβειας λογιστικών υπολογισμών έως και την εμπειριστατωμένη αξιολόγηση μιας σύνθετης και σημαντικής απόφασης

της Ανώτατης Διοίκησης. Επιπλέον, ο όρος «εσωτερικός» αναφέρεται στην ελεγκτική εργασία, η οποία πραγματοποιείται μέσα στην επιχείρηση από το προσωπικό της, διαχωρίζοντάς την κατ' αυτό τον τρόπο από κάθε ελεγκτική εργασία που πραγματοποιείται από εξωτερικούς ελεγκτές ή από άλλους φορείς που δεν ανήκουν στην επιχείρηση.

Στην παραπάνω εννοιολογική οριοθέτηση της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών περιλαμβάνονται επίσης οι πιο κάτω βασικοί όροι - κλειδιά, για τους οποίους σημειώνονται τα εξής:

α) Ο όρος «ανεξάρτητη» χαρακτηρίζει την ελεγκτική εργασία που είναι ελεύθερη από περιορισμούς, οι οποίοι θα μπορούσαν να περιορίσουν το σκοπό και την αποτελεσματικότητα του ελέγχου ή σε μεταγενέστερο στάδιο να αλλοιώσουν τα ευρήματα και τα συμπεράσματα της έκθεσης των Εσωτερικών Ελεγκτών.

β) Ο όρος «αξιολόγηση» είναι δηλωτικός της προσπάθειας που κάνουν οι Εσωτερικοί Ελεγκτές να αξιολογήσουν τις λειτουργίες της επιχείρησης κατά τη διαδικασία συναγωγής των συμπερασμάτων τους.

γ) Ο όρος «οργανώνεται και λειτουργεί» αποκαλύπτει το γεγονός ότι η λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου δημιουργείται στην επιχείρηση ως μία σημαντική εσωτερική λειτουργία με προκαθορισμένες αρμοδιότητες και δημιουργικό ρόλο.

δ) Οι όροι της «εξέτασης» και «αξιολόγησης» περιγράφουν τη διπλή δράση της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου πρώτα και την αναζήτηση και εξεύρεση πληροφοριών και στη συνέχεια για κριτική αξιολόγηση των δραστηριοτήτων.

ε) Οι λέξεις «τις δραστηριότητές του» οριοθετούν την έκταση της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία καλύπτει όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της επιχείρησης.

στ) Οι λέξεις «προσφερόμενη υπηρεσία στον οργανισμό» αποδίδουν τον υποστηρικτικό ρόλο της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου προς όλες τις ιεραρχικές βαθμίδες του οργανισμού.

Το ίδιο Ινστιτούτο, με το πέρασμα του χρόνου, έδωσε έναν πληρέστερο και αναλυτικότερο ορισμό στη λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου. Σύμφωνα με αυτόν: «*Η λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου περιλαμβάνει τις δράσεις, οι οποίες υιοθετούνται από τη διοίκηση για να σχεδιαστεί, οργανωθεί και κατευθυνθεί η απόδοση ικανοποιητικών ενεργειών, που σκοπό έχουν να παρέχουν επαρκή ασφάλεια ότι θα επιτευχθούν οι παρακάτω σκοποί: α) επίτευξη συγκεκριμένων στόχων για λειτουργίες και προγράμματα της επιχείρησης, β) οικονομική και επαρκή χρήση των πόρων, γ) προστασία των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, δ) αξιοπιστία και ακεραιότητα των πληροφοριών, ε) συμμόρφωση με πολιτικές, προγράμματα, διαδικασίες, νόμους και κανονισμούς*».

Σήμερα, Ο *Εσωτερικός Έλεγχος (Internal Auditing)* ορίζεται ως μια ανεξάρτητη, αντικειμενική, διαβεβαιωτική και συμβουλευτική δραστηριότητα καλά σχεδιασμένη και οργανωμένη, η οποία, μέσω των τεχνικών και επιστημονικών προσεγγίσεών της, αξιολογεί την επάρκεια λειτουργίας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

Το *Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου* (αυτό που καλείται *Internal Control*) αναφέρεται σε ένα οργανωμένο πλέγμα λειτουργιών και διαδικασιών, σε ένα ολοκληρωμένο σύστημα ελέγχων που καθιερώνει η Διοίκηση και αποσκοπεί στην αποτελεσματική λειτουργία για την εξάλειψη των αρνητικών επιπτώσεων της επιχείρησης (πραγματοποιείται εκτενής αναφορά σε ειδική παράγραφο παρακάτω).

Ακόμη, ο Εσωτερικός Έλεγχος προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες της επιχείρησης με σκοπό την αποτελεσματική εκτίμηση και διαχείριση του επιχειρηματικού κινδύνου, τον περιορισμό ή την εξάλειψη αυτού, τον οποίο βέβαια αναλαμβάνει η Διοίκηση να διαχειριστεί για την επίτευξη των στρατηγικών και τακτικών επιχειρησιακών της στόχων.

Η έννοια του *Επιχειρηματικού Κινδύνου* ερμηνεύεται ως οι πιθανότητες να μην πραγματοποιηθούν οι ευκαιρίες που διαβλέπονται στον ορίζοντα ή ίσως κάποιες πιθανότητες υλοποίησης απειλών για την επιχείρηση. Εδώ υπεισέρχεται και ο ρόλος του Εσωτερικού Ελέγχου να επισημάνει τις περιοχές υψηλού κινδύνου, να αξιολογήσει τον κίνδυνο, να εντοπίσει τις γενεσιουργικές αιτίες και να εισηγηθεί στην Διοίκηση την λήψη διορθωτικών μέτρων ή ακόμη και την πρόληψη άλλων μέτρων

εφαρμόσιμων στο άμεσο μέλλον (πραγματοποιείται, επίσης εκτενής αναφορά σε ειδική παράγραφο παρακάτω).

2.4. Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ο Εσωτερικός Έλεγχος με τις αναβαθμισμένες υπηρεσίες που προσφέρει, έχοντας τον ρόλο του «συμβούλου», γίνεται ολοένα και πιο αναγκαίος. Στην πράξη η Διοίκηση δεν έχει, πολλές φορές, την άμεση και αντικειμενική πληροφόρηση που χρειάζεται για να εξακριβώσει αν λειτουργούν οι κατάλληλες ασφαλιστικές δικλίδες σε όλους τους τομείς της επιχείρησης. Είναι σαφές πως η αναγκαία αυτή ενημέρωση παρέχεται καλύτερα από μια λειτουργία ανεξάρτητη, όπως αυτή του Εσωτερικού Ελέγχου. Με την ανάλογη υποστήριξη, λοιπόν, από την Διοίκηση ο Εσωτερικός Έλεγχος μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στον εντοπισμό των διαχειριστικών αδυναμιών και στην καταστολή των απρόβλεπτων γεγονότων, ενέργειες με θετικό αντίκτυπο στην εύρυθμη λειτουργία της επιχείρησης.

Η αναγκαιότητα του Εσωτερικού Ελέγχου δίνεται και από τον Γάλλο Pierre A. Dussaulx στο έργο του «Ο Εσωτερικός Έλεγχος των επιχειρήσεων», ο οποίος αναφέρει ότι :

«Κάθε ζωντανός οργανισμός, κάθε μηχανή, είναι προικισμένοι είτε από την φύση, είτε από τον κατασκευαστή τους, με ρυθμιστικές διευθετήσεις, προοριζόμενες να πειθαρχούν τις κινήσεις του και να συγκρατούν την συνοχή της δομής του. Υπό ομαλό καθεστώς πορείας ή καλής υγείας ο αντανακλαστικός χαρακτήρας των οργάνων τούτων εγγυάται την ασφάλεια της πορείας και προφυλάσσει το σύνολο από περιπέτειες, υπό τον όρο, ότι από καιρό σε καιρό μια ενσυνείδητη παρέμβαση θα επιβεβαιώνει την καλή τους λειτουργία. Στις επιχειρήσεις, όπως και στους ζωντανούς οργανισμούς, η χρήση γεννά την φθορά και η διάρκεια το γήρας. Αυτό σημαίνει, οι γενικά λεπτοί αυτοί ρυθμιστικοί μηχανισμοί υπόκεινται και αυτοί στην φθορά ή στο γήρας, γι' αυτό και επιβάλλονται περιοδικές επαληθεύσεις, μέσω ενός συστήματος που δεν είναι τίποτε άλλο από τον Εσωτερικό Έλεγχο (Internal Auditing)».

3. ΟΣΚΟΠΟΣ - ΟΙ ΚΥΡΙΕΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΕΣ & ΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

3.1. Ο ΒΑΣΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ο αντικειμενικός σκοπός του Εσωτερικού Ελέγχου είναι η παροχή υπηρεσιών εξειδικευμένου και υψηλού επιπέδου προς την Διοίκηση, μέσω της αξιολόγησης του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, η παροχή υποστήριξης προς τα μέλη της επιχείρησης στην αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων τους, στηριζόμενος σε επιστημονικές αναλύσεις και αξιολογήσεις και η παροχή σχετικών συμβουλών, ανάλογα την περίπτωση, με το ελάχιστο δυνατό κόστος. Η λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της κάθε επιχείρησης και λειτουργεί σύμφωνα με την πολιτική που επιβάλλεται από την Ανώτατη Διοίκηση, αλλά και σύμφωνα με τα «Πρότυπα για την επαγγελματική εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου». Τα Πρότυπα αυτά έχουν εκδοθεί από το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών και αποτελούν τόσο σε παγκόσμιο, όσο και σε εθνικό επίπεδο τα πλέον έγκυρα και γενικής αποδοχής Ελεγκτικά Πρότυπα. Καθορίζουν, δε, την φύση, την έκταση, αλλά και τον σκοπό της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου.

3.2. ΟΙ ΚΥΡΙΕΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Οι υπευθυνότητες του Εσωτερικού Ελέγχου σύμφωνα με τα Πρότυπα αυτά, είναι οι εξής :

- § Εξετάζει την ύπαρξη αποτελεσματικής οργανωτικής δομής και αξιολογεί την επάρκειά της, καθώς και την ύπαρξη διαδικασιών εξουσιοδοτήσεων που ρυθμίζουν τις σχέσεις συνεργασίας μεταξύ των επιμέρους υπηρεσιακών λειτουργιών και των συναλλαγών τους με τρίτους.
- § Ελέγχει την πληρότητα, ακρίβεια και αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων των βιβλίων και στοιχείων της επιχείρησης.

- § Αξιολογεί την διαδικασία τήρησης των προδιαγραφών του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου.
- § Εξετάζει με συστηματικό τρόπο την παρακολούθηση, εκτίμηση, αξιολόγηση και διαχείριση του Επιχειρηματικού Κινδύνου. Αναζητά τις γενεσιουργές αιτίες των κινδύνων και εισηγείται μέτρα αποτελεσματικής αντιμετώπισής τους.
- § Αξιολογεί την συμμόρφωση των εργαζομένων με τις πολιτικές και τις αποφάσεις της Διοίκησης, καθώς και με τους κανόνες λειτουργίας και με τις παρεχόμενες εξουδιότητες.
- § Παρακολουθεί την τήρηση της πολιτικής προσλήψεων, προαγωγών, αξιολογήσεων και αξιοποιήσεως του ανθρώπινου δυναμικού και γενικότερα των διαδικασιών του Τμήματος Προσωπικού.
- § Εξετάζει τις μετρήσεις των επιδόσεων των διευθυντικών στελεχών όλων των βαθμίδων της ιεραρχίας πλην της Ανώτατης Διοίκησης με απώτερο σκοπό την συνεχή βελτίωση της διαχείρισης των παραγωγικών μέσων και πόρων.
- § Εκτιμά την αποτελεσματικότητα των προτύπων απόδοσης και συμπεριφοράς που θέτει κάθε φορά η Διοίκηση της επιχείρησης και αξιολογεί την πολιτική που υπαγορεύουν τα Πρότυπα αυτά.
- § Διαπιστώνει κατά πόσο οι διάφορες υπηρεσίες και τα τμήματα της επιχείρησης έχουν σαφή αντίληψη των αρμοδιοτήτων αλλά και της αποστολής τους, αν είναι άρτια στελεχωμένες, καθώς και αν αξιοποιείται κατάλληλα το ανθρώπινο δυναμικό τους.
- § Αξιολογεί την απόδοση των επενδύσεων με βάση τον αρχικό σχεδιασμό τους.

- § Εκτιμά το συνολικό και το επιμέρους κόστος των τμημάτων, το οποίο συγκρίνει με το προϋπολογισθέν, και από την σύγκρισή του με το αντίστοιχο όφελος προσδιορίζει επικερδείς ή ζημιογόνες δραστηριότητες. Εντοπίζει τα σημεία που επιδέχονται βελτίωση με άμεσα αποτελέσματα.
- § Εξετάζει τον τρόπο και την αποτελεσματικότητα της εποπτείας που ασκείται από τα στελέχη όλων των επιπέδων.
- § Αξιολογεί τις πολιτικές για αποθάρυνση και αποτροπή των καταχρήσεων της απάτης, τον προσπορισμό οικονομικών ωφελειών εις βάρος της επιχείρησης, των φθορών και κλοπών, καθώς και το γενικότερο κλίμα αφοσίωσης των εργαζομένων στους κανόνες Επιχειρησιακής Ηθικής.
- § Εξετάζει, την αξιοποίηση και την αποδοτικότητα των μέσων παραγωγής, τα προγράμματα παραγωγής και την συντήρηση του μηχανολογικού εξοπλισμού, την διάθεση των προϊόντων καθώς και το ύψος αλλά και την διαχείριση των αποθεμάτων. Παράλληλα, παρακολουθεί εάν τηρείται η προσδιορισθείσα πολιτική πωλήσεων και εισπράξεων όπως και η αντίστοιχη πολιτική διαχείρισης διαθεσίμων, καθώς και οι όροι τόσο του δανεισμού όσο και των λοιπών υποχρεώσεών της.
- § Αξιολογεί τον τρόπο συνεργασίας και επικοινωνίας των εργαζομένων τόσο εντός των τμημάτων όσο και στο σύνολο της επιχείρησης γενικότερα.

3.3. ΤΑ ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Κατωτέρω απεικονίζεται η σύνοψη των Γενικών και Ειδικών Προτύπων (Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών) για την επαγγελματική εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου από τους Εσωτερικούς Ελεγκτές, βάσει των οποίων μπορούν να αξιολογήσουν το επίπεδο ποιότητας των δραστηριοτήτων τους και να προσεγγίσουν τα επιθυμητά επίπεδα τελειότητας.

Σύνοψη Γενικών και Ειδικών Προτύπων για την Επαγγελματική Εφαρμογή της Λειτουργίας των Εσωτερικών Ελεγκτών

100 ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ – ΟΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥΝ

110 Οργανωτικό Καθεστώς – Το οργανωτικό καθεστώς του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου πρέπει να είναι επαρκές έτσι ώστε να επιτρέπει την εκπλήρωση των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων του.

120 Αντικειμενικότητα – Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές πρέπει να είναι αντικειμενικοί κατά τη διενέργεια των ελέγχων.

200 ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ – ΟΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΜΕ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου

210 Στελέχωση – Το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου πρέπει να παρέχει τη διαβεβαίωση ότι η τεχνική επάρκεια γνώσεων και το εκπαιδευτικό υπόβαθρο ελεγκτών είναι κατάλληλα για τους ελέγχους που θα πραγματοποιηθούν.

220 Γνώση, Δεξιότητες και Εξειδίκευση – Το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου πρέπει να κατέχει ή να αποκτά τη γνώση, τις δεξιότητες και την εξειδίκευση που απαιτούνται για την υλοποίηση των ευθυνών της για έλεγχο.

230 Εποπτεία – Το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου πρέπει να παρέχει διαβεβαίωση ότι οι εσωτερικοί έλεγχοι εποπτεύονται σωστά.

Ο Εσωτερικός Ελεγκτής

240 Συμμόρφωση προς Πρότυπα Συμπεριφοράς – Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές πρέπει να συμμορφώνονται προς τα επαγγελματικά πρότυπα συμπεριφοράς.

250 Γνώση, Δεξιότητες και Εξειδίκευση – Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές πρέπει να κατέχουν την απαραίτητη γνώση, τις δεξιότητες και την εξειδίκευση, για τη διενέργεια εσωτερικών ελέγχων.

260 Ανθρώπινες Σχέσεις και Επικοινωνίες – Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές πρέπει να είναι έμπειροι στη συναλλαγή με κόσμο και στην αποτελεσματική επικοινωνία.

270 Συνεχής Εκπαίδευση – Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές πρέπει να διατηρούν την τεχνική τους ικανότητα μέσω συνεχούς εκπαίδευσης.

280 Δέουσα Επαγγελματική Επιμέλεια - Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές πρέπει να ασκούν με τη δέουσα επαγγελματική επιμέλεια τους εσωτερικούς ελέγχους.

300 ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΑΝΑΤΕΘΕΙΜΕΝΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ

310 Αξιοπιστία και Αρτιότητα Πληροφοριών - Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές πρέπει να διενεργούν επανέλεγχο της αξιοπιστίας και αρτιότητας οικονομικών και λειτουργικών πληροφοριών και των τρόπων που χρησιμοποιούνται για την εξακρίβωση, μέτρηση, ταξινόμηση και υποβολή έκθεσης τέτοιων πληροφοριών.

320 Συμμόρφωση προς Πολιτικές, Προγράμματα, Διαδικασίες, Νόμους και Διατάξεις - Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές πρέπει να διενεργούν επανέλεγχο των καθιερωμένων συστημάτων για διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τις πολιτικές, τα προγράμματα, τις διαδικασίες, τους νόμους και τους κανονισμούς εκείνους, που θα μπορούσαν να έχουν σημαντικό αντίκτυπο σε λειτουργίες και εκθέσεις και πρέπει να προσδιορίζουν εάν ο οργανισμός έχει συμμορφωθεί.

330 Διασφάλιση Περιουσιακών Στοιχείων - Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές πρέπει να διενεργούν επανέλεγχο των τρόπων διασφάλισης των περιουσιακών στοιχείων και, όπως είναι σωστό, να επαληθεύουν την ύπαρξη τέτοιων περιουσιακών στοιχείων.

340 Οικονομική και Αποτελεσματική Χρήση Πόρων - Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές πρέπει να αξιολογούν την οικονομία και την αποτελεσματικότητα με τις οποίες χρησιμοποιούνται οι πόροι.

Επίτευξη Τεθέντων Αντικειμενικών Σκοπών και Στόχων για Λειτουργίες ή Προγράμματα - Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές πρέπει να διενεργούν επανέλεγχο λειτουργιών ή προγραμμάτων για να διαπιστώνουν εάν τα αποτελέσματα είναι σε λογική ακολουθία με τους τεθέντες αντικειμενικούς σκοπούς και επιδιώξεις και εάν οι λειτουργίες ή τα προγράμματα υλοποιούνται όπως προγραμματίστηκαν.

400 ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ – Η ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ, ΕΞΕΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ, ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

410 Προγραμματισμός και Έλεγχος – Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές πρέπει να προγραμματίζουν κάθε έλεγχο.

420 Εξέταση και Αξιολόγηση Πληροφοριών - Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές πρέπει να συλλέγουν, να αναλύουν, να ερμηνεύουν και να τεκμηριώνουν τις πληροφορίες για στήριξη των αποτελεσμάτων του ελέγχου.

430 Ανακοίνωση Αποτελεσμάτων - Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές πρέπει να υποβάλουν έκθεση για τα αποτελέσματα της εργασίας του ελέγχου τους.

440 Διενέργεια Συνεχούς Παρακολούθησης - Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές πρέπει να διενεργούν συνεχή παρακολούθηση για να διαπιστώνουν ότι έχουν ληφθεί τα κατάλληλα μέτρα σχετικά με τις αναφερθείσες διαπιστώσεις στην έκθεση του ελέγχου.

3.4. Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ ΚΑΙ Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου αναφέρεται διοικητικά απευθείας σε εντεταλμένα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, γεγονός που της επιτρέπει να εφαρμόσει την *Αρχή της Ανεξαρτησίας* και την *Αρχή της Αντικειμενικότητας*, στα πλαίσια των στόχων της μέσα στην επιχείρηση. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές σύμφωνα με το Επαγγελματικό Πρότυπο 400 πρέπει να είναι ανεξάρτητοι από τις δραστηριότητες που ελέγχουν. Πιο συγκεκριμένα, οι Εσωτερικοί Ελεγκτές είναι ανεξάρτητοι όταν μπορούν να πραγματοποιούν την εργασία τους ελεύθερα και αντικειμενικά. Η ανεξαρτησία δίνει την δυνατότητα στους Εσωτερικούς Ελεγκτές να προσφέρουν ανεπηρέαστες και αμερόληπτες απόψεις, που είναι απαραίτητες για τον σωστό χειρισμό των ελεγκτών. Η διασφάλιση της ανεξαρτησίας επιτυγχάνεται μέσω του οργανωτικού καθεστώτος της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου και της αντικειμενικότητας.

Ακόμη, οι Εσωτερικοί Ελεγκτές κατά την διενέργεια των ελέγχων πρέπει να είναι αντικειμενικοί. Το Επαγγελματικό Πρότυπο 120 ορίζει ότι :

A) Η αντικειμενικότητα είναι μια ανεξάρτητη διανοητική στάση, την οποία πρέπει να διαθέτουν οι εσωτερικοί ελεγκτές κατά την διενέργεια ελέγχων. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές δεν πρέπει να υποτάσσουν την κρίση τους για ζητήματα ελέγχου στην κρίση τρίτων προσώπων. Το πρότυπο αυτό αναγνωρίζει ότι η ανεξαρτησία του πνεύματος και του χαρακτήρα σχετίζονται άμεσα με το πρόσωπο του Εσωτερικού Ελεγκτή. Σε ότι αφορά τις πιθανές πιέσεις που μπορεί να δεχθεί ο Εσωτερικός Ελεγκτής θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι πιέσεις αυτές μπορεί να προέλθουν από άτομα όλων των επιπέδων της ιεραρχίας. Τα πρόσωπα ασκούν πιέσεις επειδή έχουν αντίθετη άποψη από αυτή του Εσωτερικού Ελεγκτή ή επειδή διαβλέπουν δική τους μελλοντική εμπλοκή με δυσάρεστες γι'αυτούς συνέπειες από τα ευρήματα του ελέγχου. Ο Εσωτερικός Ελεγκτής πρέπει να συνεκτιμήσει τις διαφορετικές απόψεις παραμένοντας όμως αταλάντευτος σε αυτό που θεωρεί σωστό και πρέπον.

B) Η αντικειμενικότητα απαιτεί από τους Εσωτερικούς Ελεγκτές να επιτελούν ελέγχους με τέτοιο τρόπο, έτσι ώστε να διαθέτουν μια έντιμη πίστη στο προϊόν της εργασίας τους και να μην κάνουν σοβαρούς συμβιβασμούς ως προς την ποιότητα. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές δεν πρέπει να διορίζονται σε εργασίες για τις οποίες αισθάνονται ανίκανοι να κάνουν αντικειμενικές επαγγελματικές κρίσεις.

4. ΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Οι κυριότεροι στόχοι του Εσωτερικού Ελέγχου είναι οι κατωτέρω :

1. Να διαφυλάττει την περιουσία της επιχειρήσεως εφαρμόζοντας κατάλληλα μέτρα, να αποτρέπει και να εντοπίζει διαχειριστικά λάθη ή ανωμαλίες, αξιολογώντας τις δραστηριότητες και εντοπίζοντας εκείνα τα σημεία που επιδέχονται βελτιώσεις για άμεσα και θετικά αποτελέσματα.
2. Να ενημερώνει την Διοίκηση για την πληρότητα και αξιοπιστία των λογιστικών βιβλίων και στοιχείων, όπως επίσης και των οικονομικών καταστάσεων.
3. Να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες της εταιρίας διεξάγονται με τις διαδικασίες και τις πολιτικές που θέτει η διοίκηση και τους νόμους του κράτους.
4. Να αξιολογεί την απόδοση των επενδύσεων σύμφωνα με τον αρχικό τους σχεδιασμό.
5. Να διαπιστώσει εάν οι διάφορες διευθύνσεις ή τμήματα της επιχείρησης έχουν σαφή αντίληψη της αποστολής και των αρμοδιοτήτων που τους έχουν εκχωρηθεί, αν είναι κατάλληλα στελεχωμένες και αν αξιοποιείται στο μέγιστο το ανθρώπινο δυναμικό. Επίσης, να ελέγχει την τήρηση της πολιτικής του προσωπικού εν γένει και την τήρηση των κανόνων επαγγελματικής συμπεριφοράς, καθώς και την απονομή ευθυνών και επιβραβεύσεων. Από αυτό θα προκύψει και ο βαθμός συμμόρφωσης των εργαζομένων στις αποφάσεις της Διοίκησης. Τέλος ο τρόπος επικοινωνίας και συνεργασίας των εργαζομένων αποτελεί αντικείμενο αξιολόγησης του Εσωτερικού Ελέγχου προς αποφυγή δυσάρεστων αποτελεσμάτων.
6. Να ελέγχει την αξιοποίηση των μέσων παραγωγής και την αποδοτικότητα αυτών, την συντήρηση του μηχανολογικού εξοπλισμού, τα προγράμματα παραγωγής, το ύψος και την διαχείριση των αποθεμάτων, καθώς και την διάθεση των προϊόντων. Σημαντική επίσης είναι και η τήρηση της διαδικασίας των προδιαγραφών του ποιοτικού ελέγχου των προϊόντων ή υπηρεσιών που παρέχει η επιχείρηση.

7. Να αξιολογεί την εικόνα που έχει η επιχείρηση στην αγορά – ανταγωνισμό, καθώς και την εικόνα που έχει το καταναλωτικό κοινό προς την επιχείρηση και τα προϊόντα της. Επίσης να εξετάζει και την εικόνα της επιχείρησης που παρουσιάζουν οι εργαζόμενοι προς τα έξω.

8. Να διαπιστώνει την τήρηση της πολιτικής πωλήσεων και εισπράξεων, την σωστή διαχείριση των διαθεσίμων, τις αποδόσεις αυτών, τους όρους δανεισμού και της πληρωμής των υποχρεώσεων που έχουν σαν τελικό αποτέλεσμα την αξιολόγηση των πεπραγμένων.

Ο Εσωτερικός Έλεγχος, ως «Σύμβουλος της Διοίκησης» όπως ήδη αναφέρθηκε, δεν περιορίζεται στον παραδοσιακό Οικονομικό Έλεγχο (Financial Audit), δηλαδή στον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων και μόνο. Αντίθετα, κινείται σε ένα ευρύτερο πεδίο φιλοσοφίας και πρακτικής εφαρμογής δίχως φραγμούς ή περιορισμούς όπως επίσης και σε επίπεδο συμβουλευτικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το γενικότερο πλαίσιο της Ελεγκτικής. Διακρίνεται δε, για τον σύγχρονο τρόπο σκέψης και αντίληψης και το ευρύ διοικητικό και επιχειρηματικό του πνεύμα. Αυτό σημαίνει αξιολόγηση και ελεγκτική διερεύνηση όλων των λειτουργιών και δραστηριοτήτων, όπου υπάρχει ελεγκτικό ενδιαφέρον, σύμφωνα με τις ανάγκες και τις επιχειρηματικές δραστηριότητες.

5. ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ & Ο ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Η άμεση, σωστή και αντικειμενική πληροφόρηση προς την Διοίκηση προϋποθέτει την θέσπιση ενός ανεξάρτητου Τμήματος ή Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου. Η ανεξαρτησία του, ως κύριο χαρακτηριστικό, καθώς και η εποπτεία του από την Διοίκηση, του δίνει την δυνατότητα να αξιολογεί και να εκτιμά τις διαδικασίες σε όλο το εύρος, καθώς επίσης και τον βαθμό υλοποίησης των αποφάσεων, ανεπηρέαστα και αντικειμενικά.

Η πλήρης υποστήριξη του Εσωτερικού Ελέγχου από την Διοίκηση του παρέχει την δυνατότητα για αντικειμενικότερη και ανεξάρτητη αξιολόγηση των λειτουργιών, στοιχείο απαραίτητο, προκειμένου να παρέχει στην Διοίκηση την πληροφόρηση εκείνη, που θα της επιτρέψει να διαχειριστεί αποτελεσματικά τις διάφορες καταστάσεις που προκύπτουν με υπευθυνότητα και σιγουριά.

Βασική προϋπόθεση για την αποτελεσματική και την καλή λειτουργία της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου είναι η κατάλληλη στελέχωσή της από ικανούς και επαγγελματίες Εσωτερικούς Ελεγκτές. Αυτό επιτυγχάνεται με την εφαρμογή αυστηρών επαγγελματικών κριτηρίων κατά την διάρκεια της επιλογής τους. Η στελέχωση του Εσωτερικού Ελέγχου μπορεί να γίνει από το υπάρχον προσωπικό της επιχείρησης, εάν πληρεί τα απαιτούμενα προσόντα ενός Ελεγκτή. Αν αυτό δεν είναι εφικτό, τότε η επιλογή γίνεται εκτός εταιρίας, κατόπιν επιλογής της Διοίκησης.

5.1. ΤΟ PROFIL ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές είναι οι σύμβουλοι που σχεδιάζουν και εκτελούν ελέγχους που αφορούν στην εφαρμογή αποφάσεων της Διοίκησης που έχουν άμεση σχέση με την στρατηγική, την πολιτική και το μέλλον της επιχείρησης. Είναι τα στελέχη που αφογκράζονται τα προβλήματα και με την εμπιστοσύνη που τους δείχνει η Διοίκηση αξιολογούν και δίνουν λύσεις με αποτελεσματικότητα και συγκριτικό πλεονέκτημα.

Για την αποτελεσματική διενέργεια των ελέγχων οι Εσωτερικοί Ελεγκτές πρέπει να είναι ανεξάρτητοι από τις επιρροές των ελεγχόμενων, για αυτό και η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου υπάγεται απ'ευθείας στην Διοίκηση ή στην Επιτροπή Ελέγχου, όπως εξάλλου έχει ήδη αναφερθεί

ανωτέρω. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές παρέχουν στην Διοίκηση της επιχείρησης αξιόλογες πληροφορίες για την λήψη αποφάσεων που διασφαλίζουν την αποτελεσματική λειτουργία της. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές, επιθεωρώντας το Σύστημα Εσωτερικού Ελεγχου, αξιολογούν τόσο τον αποτελεσματικό σχεδιασμό του συστήματος, όσο και στην αποτελεσματική λειτουργία του και πρέπει να έχουν διαρκή ετοιμότητα και ευαισθησία, για την ανακάλυψη γεγονότων μέσα στην επιχείρηση που χρειάζεται να αναφερθούν στα ανώτερα κλιμάκια.

Με γνώμονα τα ανωτέρω, η διαδικασία επιλογής των Εσωτερικών Ελεγκτών πρέπει να πραγματοποιηθεί με μεγάλη προσοχή, δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στην προσωπικότητα, τον χαρακτήρα, την ικανότητα συνεργασίας, επικοινωνίας και προσαρμογής σε νέα δεδομένα, την ανησυχία και το ενδιαφέρον για συνεχή μάθηση και επιμόρφωση γύρω από τις εξελίξεις τους επιχειρησιακού χώρου κλπ. Η επιστημονική κατάρτιση, οι εξειδικευμένες γνώσεις, η προσέγγιση των προβλημάτων, η δυνατότητα γρήγορης αξιολόγησης, εκτίμησης και ανάλυσης στοιχείων και καταστάσεων, αποτελούν τα κύρια χαρακτηριστικά ενός Εσωτερικού Ελεγκτή.

Επίσης, η ανώτατη πανεπιστημιακή εκπαίδευση που να διακρίνεται για την οικονομική σκέψη, καθώς και για το οργανωτικό και διοικητικό πνεύμα. Ακόμη, η ευχέρεια χρήσης των σύγχρονων μέσων εργασίας, η πολύχρονη και ποικίλη εμπειρία σε διάφορους κλάδους και αντικείμενα, η ικανότητα ανάλυσης των ευρημάτων του ελέγχου, η κατανόηση των μεγεθών σε αξία, η ευρύτερη αντίληψη των δεδομένων και οι συνέπειές τους.

Τέλος, εξίσου σημαντικά θεωρούνται και κάποια χαρακτηριστικά κοινωνικού προφίλ όπως : ευγένεια, φιλικότητα με τους συναδέλφους, υπομονή, ειλικρίνεια και μια ιδιαίτερη ικανότητα διαίσθησης και σωστής ψυχολογίας ανάλογα με τις περιστάσεις. Η λεπτότητα και η διακριτικότητα σε συνδυασμό με μια ευστροφία πνεύματος θα πρέπει να συνθέτουν την προσωπικότητα και τον χαρακτήρα ενός επαγγελματία Εσωτερικού Ελεγκτή, ικανότητες πολύτιμες για την επιτυχή πορεία του στον χώρο αυτό.

5.2. ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου προκειμένου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της θα πρέπει να έχει σωστά διατυπωμένα τα καθήκοντα των στελεχών που την απαρτίζουν. Τα στελέχη αυτά είναι ο Διευθυντής Εσωτερικού Ελέγχου, οι Εσωτερικοί Ελεγκτές και σε όσες περιπτώσεις υπάρχουν, οι *βοηθοί ελεγκτές*. Ο καθορισμός και η περιγραφή αυτών των καθηκόντων είναι ένα από τα κύρια μελήματα του επικεφαλής της Διεύθυνσης, δηλαδή του Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου.

Ο Διευθυντής Εσωτερικού Ελέγχου έχει τα παρακάτω καθήκοντα :

1. Επιλέγει, αξιολογεί και αξιοποιεί το στελεχιακό δυναμικό με γνώμονα την ποιότητα των υπηρεσιών και την αύξηση της παραγωγικότητας.
2. Περιγράφει τα καθήκοντα των στελεχών της Διεύθυνσης.
3. Συντάσσει τον Κανονισμό Λειτουργίας της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου.
4. Υποβάλλει στην Διοίκηση – Διευθύνοντα Σύμβουλο για έγκριση το ετήσιο και μακροχρόνιο Πρόγραμμα Ελέγχων.
5. Συντονίζει τις προσπάθειες του Εσωτερικού και Εξωτερικού Ελέγχου και των συμβούλων και ενημερώνει την Διοίκηση.
6. Παρακολουθεί την εξέλιξη των ελέγχων και δίνει κατευθύνσεις στους Εσωτερικούς Ελεγκτές.
7. Επεξεργάζεται τις τελικές Εκθέσεις των Ελεγκτών.
8. Ενημερώνει τον Διευθυντή της ελεγχόμενης Διεύθυνσης για το περιεχόμενο της Έκθεσης (εκτός των απορρήτων).

9. Εισηγείται στην Διοίκηση για συζήτηση των πορισμάτων ελέγχου.
10. Παρακολουθεί την εξέλιξη υλοποίησης των αποφάσεων της Διοίκησης, σχετικά με τα ευρήματα της Έκθεσης και ενημερώνει την Διοίκηση για την εφαρμογή των αποφάσεων.
11. Ασχολείται με ειδικούς ή απόρρητους ελέγχους με πρωτοβουλία ή με εντολή της Διοίκησης.
12. Παρέχει υπηρεσίες σε επίπεδο συμβούλου σε θέματα πολιτικής και γενικότερα σε θέματα που αφορούν στην λειτουργία της εταιρίας.
13. Συμμετέχει στα συμβούλια – συσκέψεις των Διευθυντών, Γενικών Διευθύνσεων και Γενικών Συνελεύσεων.
14. Μεριμνά για την ανάπτυξη καλού πνεύματος συνεργασίας με τις άλλες Διευθύνσεις.
15. Μεριμνά για την επαγγελματική επιμόρφωση και την αναβάθμιση του στελεχιακού δυναμικού της υπηρεσίας.
16. Αξιολογεί κατά τακτά διαστήματα (εξάμηνο, έτος) το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου (Σ.Ε.Ε.) και υποβάλλει σχετικό υπόμνημα προς την Διοίκηση.
17. Συντάσσει μηνιαίο, εξάμηνο και ετήσιο απολογισμό δράσης για την πορεία των εργασιών.

5.3. ΤΑ ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΛΕΓΧΟΥ

Η σύνοψη των Γενικών και Ειδικών Προτύπων (Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών) για την επαγγελματική εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου, αναφέρει για τον Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου τα εξής :

500 ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ – Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΟΙΚΕΙ ΣΩΣΤΑ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

510 Σκοπός, Δικαιοδοσία και Ευθύνη – Ο Διευθυντής Εσωτερικού Ελέγχου πρέπει να έχει μια δήλωση σκοπού, δικαιοδοσίας και ευθύνης για το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου.

520 Προγραμματισμός – Ο Διευθυντής Εσωτερικού Ελέγχου πρέπει να καθιερώνει προγράμματα εφαρμογής των ευθυνών του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

530 Πολιτικές και Διαδικασίες - Ο Διευθυντής Εσωτερικού Ελέγχου πρέπει να παρέχει γραπτές πολιτικές και διαδικασίες για την καθοδήγηση των στελεχών του ελέγχου.

540 Διοίκηση και Ανάπτυξη Στελεχών - Ο Διευθυντής Εσωτερικού Ελέγχου πρέπει να καθιερώνει πρόγραμμα επιλογής και ανάπτυξης των ανθρωπίνων πόρων του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

550 Εξωτερικοί Ελεγκτές - Ο Διευθυντής Εσωτερικού Ελέγχου πρέπει να συντονίζει τις προσπάθειες εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου.

560 Διασφάλιση Ποιότητας - Ο Διευθυντής Εσωτερικού Ελέγχου πρέπει να καθιερώνει και να διατηρεί πρόγραμμα διασφάλισης ποιότητας για την αξιολόγηση των λειτουργιών του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

5.4. ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ

Αντίστοιχα τα καθήκοντα των Εσωτερικών Ελεγκτών είναι :

1. Να συντάσσουν τα Προγράμματα Ελέγχων, να αναθεωρούν τα παλαιά μετά τους ελέγχους, τα οποία και υποβάλλουν στον Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου για έγκριση.
2. Να διεξάγουν ελέγχους οικονομικούς, λειτουργικούς, διοικητικούς, τεχνικούς, παραγωγής και γενικά ελέγχουν όλες τις λειτουργίες, σύμφωνα με τα Προγράμματα Ελέγχων, τους Κανονισμούς και τις Διαδικασίες της εταιρίας.
3. Να συζητούν τα ευρήματα του ελέγχου με τους ελεγχόμενους, κατά την διάρκεια του ελέγχου και πριν την σύνταξη της συνοπτικής Έκθεσης (εκτός των απορρήτων).
4. Να συντάσσουν τις Εκθέσεις τις οποίες και υποβάλλουν στον Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου για συζήτηση και τελική έγκριση.
5. Να παρακολουθούν την εφαρμογή των αποφάσεων της Διοίκησης που προέκυψαν από την συζήτηση των Εκθέσεων της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου.
6. Να διερευνούν διάφορες θεματικές ενότητες και να γνωματεύουν σχετικά, αναφερόμενοι στον Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου.
7. Να συντάσσουν μηνιαίο απολογισμό δράσης τον οποίο και υποβάλλουν στον Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου.
8. Να κατευθύνουν, συμβουλεύουν και καθοδηγούν τους βοηθούς ελεγκτές, αν υπάρχουν, και να επιβλέπουν την εργασία τους. Τα καθήκοντα, δε, των βοηθών ελεγκτών δεν διαφέρουν ουσιαστικά από αυτά των Ελεγκτών, απλώς οι βοηθοί διαθέτουν μικρότερη εμπειρία.

6. Η ΔΗΛΩΣΗ ΕΥΘΥΝΩΝ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ & Ο ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

6.1. Η ΔΗΛΩΣΗ ΕΥΘΥΝΩΝ

Η *Δήλωση Ευθυνών Εσωτερικού Ελέγχου (Statement of Responsibilities of Internal Auditing)* είναι ένα έγγραφο που παρουσιάζει σε συνοπτική μορφή τον αντικειμενικό σκοπό και πλαίσιο του Εσωτερικού Ελέγχου, την ευθύνη και την δικαιοδοσία της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου και την ανεξαρτησία των Εσωτερικών Ελεγκτών. Ο σκοπός της συγκεκριμένης δήλωσης είναι να προσφέρει σε συνοπτική μορφή την γενική αντίληψη των ευθυνών του Εσωτερικού Ελέγχου. Σύμφωνα, λοιπόν, με την δήλωση αυτή, η οποία εκδόθηκε από το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών αρχικά το 1947 και μετέπειτα αναθεωρήθηκε το 1990, οι Εσωτερικοί Ελεγκτές θα πρέπει:

1. Να διενεργούν επανέλεγχο της αξιοπιστίας και αρτιότητας των οικονομικών και λειτουργικών πληροφοριών και του μέσου που χρησιμοποιείται για την εξακρίβωση, μέτρηση, ταξινόμηση και υποβολή έκθεσης τέτοιων πληροφοριών.
2. Να διενεργούν επανέλεγχο των καθιερωμένων συστημάτων, για εξασφάλιση της συμμόρφωσης στις πολιτικές, τα προγράμματα, τις διαδικασίες, τους νόμους και τις διατάξεις εκείνες, οι οποίες θα μπορούσαν να έχουν σημαντικό αντίκτυπο σε λειτουργίες και εκθέσεις και πρέπει να προσδιορίζουν εάν η επιχείρηση έχει συμμορφωθεί.
3. Να διενεργούν επανέλεγχο του τρόπου διασφάλισης των περιουσιακών στοιχείων και, όπως είναι σωστό, να επαληθεύουν την ύπαρξη τέτοιων περιουσιακών στοιχείων.
4. Να αποτιμούν την οικονομία και την αποτελεσματικότητα με τις οποίες χρησιμοποιούνται οι πόροι.

5. Να διενεργούν επανέλεγχο λειτουργιών ή προγραμμάτων, για εξακρίβωση της λογικής ακολουθίας των αποτελεσμάτων με τους καθιερωμένους αντικειμενικούς σκοπούς και επιδιώξεις και της εφαρμογής των λειτουργιών ή των προγραμμάτων σύμφωνα με τον προγραμματισμό τους.

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές όταν μπορούν να επιτελούν την εργασία τους ελεύθερα, καταφέρνουν να προσφέρουν αντικειμενικές κρίσεις, οι οποίες είναι αναγκαίες για την σωστή διεξαγωγή των ελέγχων. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω του οργανωτικού καθεστώτος της Διεύθυνσης του Εσωτερικού Ελέγχου.

Το οργανωτικό αυτό καθεστώς πρέπει να είναι επαρκές, ώστε να επιτρέπει την επιτέλεση των καθηκόντων της για έλεγχο. Ο Διευθυντής Εσωτερικού Ελέγχου πρέπει να είναι υπεύθυνος προς ένα άτομο της επιχείρησης με επαρκή εξουσία προώθησης της ανεξαρτησίας και διασφάλισης ευρείας κάλυψης ελέγχου, επαρκούς εξέτασης των εκθέσεων ελέγχου και κατάλληλης δραστηριότητας όσον αφορά σε εισηγήσεις ελέγχου.

Η αντικειμενικότητα, όπως έχει ήδη αναφερθεί, είναι μια ανεξάρτητη διανοητική στάση, την οποία πρέπει να διατηρούν οι Εσωτερικοί Ελεγκτές κατά την επιτέλεση ελέγχων. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές δεν πρέπει να θεωρούν κατώτερη την κρίση τους από την κρίση άλλων όσον αφορά σε θέματα ελέγχου. Ο σχεδιασμός, η εγκατάσταση και η λειτουργία των συστημάτων δεν είναι διαδικασίες ελέγχου. Τέλος, ούτε και ο προσχεδιασμός διαδικασιών για συστήματα θεωρείται διαδικασία ελέγχου. Η επιτέλεση τέτοιων δραστηριοτήτων πιστεύεται πως κλονίζει την αντικειμενικότητα του ελέγχου.

6.2. Ο ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Ο Κώδικας Δεοντολογίας (*Code of Ethics*) του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών διατυπώνει πρότυπα συμπεριφοράς για τα μέλη του και για πιστοποιημένους Εσωτερικούς Ελεγκτές, ώστε να επιτελούν αποτελεσματικά τις ευθύνες τους. Ο κώδικας αυτός απαιτεί υψηλά πρότυπα εντιμότητας, αντικειμενικότητας, επιμέλειας, πίστης και αφοσίωσης.

Με βάση τον κώδικα αυτόν οι Εσωτερικοί Ελεγκτές αναμένεται ότι θα εφαρμόσουν και θα υπερασπίζονται τις ακόλουθες αρχές :

Ακεραιότητα

Η ακεραιότητα των Εσωτερικών Ελεγκτών εδραιώνει την εμπιστοσύνη και παρέχει έτσι την βάση για την στήριξη της κρίσης τους.

Επομένως οι Εσωτερικοί Ελεγκτές :

1. Θα εκτελούν την εργασία τους με εντιμότητα, επιμέλεια και υπευθυνότητα.
2. Θα τηρούν τους νόμους και θα προβαίνουν στις κοινοποιήσεις που απαιτούνται από την νομοθεσία και το επάγγελμα.
3. Δεν θα εμπλέκονται συνειδητά ως μέλη σε οποιαδήποτε παράνομη δραστηριότητα, ούτε θα εμπλέκονται σε πράξεις ατιμωτικές για το επάγγελμα του Εσωτερικού Ελεγκτή ή για την επιχείρηση.
4. Θα σέβονται και θα συμβάλλουν στους νόμιμους και ηθικούς αντικειμενικούς σκοπούς της επιχείρησης.

Αντικειμενικότητα

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές επιδεικνύουν το υψηλότερο επίπεδο επαγγελματικής αντικειμενικότητας κατά την συγκέντρωση, αξιολόγηση και κοινοποίηση των πληροφοριών για την δραστηριότητα ή την διαδικασία που εξετάζεται. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές προβαίνουν σε μια ισορροπημένη εκτίμηση όλων των σχετικών περιπτώσεων και δεν επηρεάζονται αδικαιολόγητα από τα δικά τους συμφέροντα, ή τα συμφέροντα άλλων, κατά τον σχηματισμό των κρίσεων.

Επομένως οι Εσωτερικοί Ελεγκτές :

1. Δεν θα συμμετέχουν σε οποιαδήποτε δραστηριότητα ή σχέση που ενδέχεται να βλάψει ή να θεωρείται ότι βλάπτει την απροκατάληπτη εκτίμησή τους. Αυτή η συμμετοχή συμπεριλαμβάνει εκείνες τις δραστηριότητες ή σχέσεις που ενδέχεται να συγκρούονται με τα συμφέροντα της επιχείρησης.
2. Δεν θα αποδέχονται οτιδήποτε μπορεί να βλάψει ή να θεωρείται ότι βλάπτει την επαγγελματική τους εκτίμηση.
3. Δεν θα κοινοποιούν όλες τις σημαντικές πληροφορίες που τους γνωστοποιούνται και ενδέχεται να παραποιήσουν, εάν κοινοποιηθούν, την έκθεση των υπό επανέλεγχο δραστηριοτήτων.

Εμπιστευτικότητα

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές σέβονται την αξία και την κυριότητα της πληροφόρησης που λαμβάνουν και δεν κοινοποιούν πληροφορίες χωρίς κατάλληλη εξουσιοδότηση εκτός εάν υπάρχει νομική ή επαγγελματική υποχρέωση να γίνει αυτό.

Επομένως οι Εσωτερικοί Ελεγκτές :

1. Θα είναι συνετοί στην χρήση και προστασία των πληροφοριών που αποκτούν κατά την διάρκεια άσκησης των καθηκόντων τους.

2. Δεν θα χρησιμοποιούν πληροφορίες για προσωπικό κέρδος ή κατά τρόπο αντίθετο με την νομοθεσία ή επιβλαβή για τους νόμιμους και ηθικούς αντικειμενικούς σκοπούς της επιχείρησης.

Επάρκεια

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές χρησιμοποιούν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις εμπειρίες που χρειάζονται για την παροχή των υπηρεσιών Εσωτερικού Ελέγχου.

Επομένως οι Εσωτερικοί Ελεγκτές :

1. Θα ασχολούνται μόνο με εκείνες τις υπηρεσίες για τις οποίες διαθέτουν τις αναγκαίες γνώσεις, δεξιότητες και εμπειρίες.

2. Θα παρέχουν υπηρεσίες Εσωτερικού Ελέγχου σύμφωνα με τα *Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή Εσωτερικού Ελέγχου* (στα οποία έχει ήδη γίνει αναφορά ανωτέρω). Ο Εσωτερικός Έλεγχος πραγματοποιείται σε διαφορετικά περιβάλλοντα και σε επιχειρήσεις με σημαντικές διαφοροποιήσεις όσον αφορά σε σκοπό, μέγεθος και δομή. Επιπλέον, οι νόμοι και τα έθιμα σε διάφορες χώρες ποικίλουν μεταξύ τους. Οι συγκεκριμένες διαφορές μπορεί να επηρεάζουν την εφαρμογή Εσωτερικού Ελέγχου σε κάθε περιβάλλον. Η εφαρμογή των *Πρότυπων για την Επαγγελματική Εφαρμογή Εσωτερικού Ελέγχου*, επομένως, θα προσδιοριστεί από το περιβάλλον στο οποίο η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου εφαρμόζει τις ανατεθειμένες ευθύνες της. Η συμμόρφωση, λοιπόν, στις έννοιες που διατυπώθηκαν από τα *Πρότυπα* αυτά είναι απαραίτητη πριν την εκπλήρωση των ευθυνών των Εσωτερικών Ελεγκτών. Οι σκοποί των *Προτύπων* είναι : α) να μεταδίδουν μια αντίληψη του ρόλου και των ευθυνών του Εσωτερικού Ελέγχου σε όλα τα επίπεδα της Διοίκησης, στα Διοικητικά Συμβούλια, σε δημόσιους φορείς, εξωτερικούς Ελεγκτές και συναφείς επαγγελματικούς οργανισμούς, β) να καθιερώνουν την βάση για την καθοδήγηση και μέτρηση της απόδοσης του Εσωτερικού Ελέγχου και γ) να βελτιώνουν την εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου.

3. Θα βελτιώνουν συνεχώς την επάρκειά τους και την αποτελεσματικότητα και ποιότητα των υπηρεσιών τους.

7. ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ & ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΕΛΕΓΚΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

Οι βασικές κατευθυντήριες οδηγίες που βοηθούν τους Ελεγκτές λογιστές στην εκπλήρωση των επαγγελματικών τους υποχρεώσεων είναι γνωστές σαν «*Ελεγκτικά Πρότυπα*». Τα Ελεγκτικά Πρότυπα εκτός του ότι καθοδηγούν τους Ελεγκτές στο έργο τους, συνιστούν και το μέτρο για την αξιολόγηση της ποιότητας της εργασίας τους. Όπως ρητά αναφέρεται στο Ελληνικό Ελεγκτικό Πρότυπο 1100, για την αναβάθμιση της οικονομικής πληροφόρησης στην Ελλάδα είναι αναγκαία η άσκηση ποιοτικού ελέγχου του έργου των Ελεγκτών. Ο ποιοτικός αυτός έλεγχος θα είναι εποικοδομητικός και αποτελεσματικός αν διεξάγεται κατά τρόπο αμερόληπτο, αντικειμενικό και αν είναι εδραιωμένος σε κανόνες σαφείς και προκαθορισμένους. Τα Ελεγκτικά Πρότυπα αποτέλεσαν και αποτελούν την βάση μιας τέτοιας κρίσης. Τα Ελεγκτικά Πρότυπα καθορίζονται συνήθως από εθνικές ή διεθνείς οργανώσεις ελεγκτών λογιστών και θεωρούνται ότι τυγχάνουν της γενικής αποδοχής των μελών τους. Όπως είναι φυσικό, η έκταση και το περιεχόμενό τους διαφέρει μεταξύ των διαφόρων κρατών.

Τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα, όπως επιτάσσει η ελληνική νομοθεσία (άρθρο 137 του ν. 2190 / 1920), έχουν διαμορφωθεί στα πλαίσια που προδιαγράφονται από τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα της Διεθνούς Ομοσπονδίας Λογιστών. Τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα (Ε.Ε.Π.) συνθέτουν ένα ενιαίο και ολοκληρωμένο σώμα κανόνων, που διέπει τους διενεργούμενους από τα μέλη του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (Σ.Ο.ΕΛ.) οικονομικούς ελέγχους στην Ελλάδα, ανεξαρτήτως του αν οι έλεγχοι αυτοί είναι υποχρεωτικοί ή έχουν προαιρετικό χαρακτήρα. Η επιλεκτική επίκληση ή εφαρμογή των κανόνων αυτών δεν είναι επιτρεπτή. Όταν στα Ε.Ε.Π. αναφέρεται ο όρος «Ελεγκτής» νοούνται τα μέλη του Σ.Ο.ΕΛ.

Τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα, τα οποία ισχύουν στην χώρα μας, δεν αναπτύχθηκαν από την Εθνική Οργάνωση των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (Σ.Ο.ΕΛ.), αλλά από την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.), η οποία είναι νομικά επιφορτισμένη, μεταξύ των άλλων, και με το έργο της παρακολούθησης και αξιολόγησης των Ελεγκτών.

Το γεγονός ότι τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα συνθέτουν το μόνο ολοκληρωμένο σώμα ελεγκτικών κανόνων που τυγχάνει διεθνούς αναγνώρισης και παραδοχής, οδήγησε την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων στην άμεση υιοθέτηση του συνόλου των γενικών αρχών επί των οποίων είναι εδραιωμένα τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα. Στους Ελεγκτές, βέβαια, σύμφωνα με το Ελληνικό Ελεγκτικό Πρότυπο 1100, παρέχεται η δυνατότητα της επικουρικής επίκλησης των Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων, είτε για σκοπούς ερμηνείας, είτε για σκοπούς συμπλήρωσης των Ελληνικών Ελεγκτικών Προτύπων.

Τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα ομαδοποιούνται στις παρακάτω ενότητες – κατηγορίες :

- § Εισαγωγικά θέματα
- § Γενικές αρχές και ευθύνες
- § Αξιολόγηση και αντιμετώπιση του ελεγκτικού κινδύνου
- § Ελεγκτική μαρτυρία
- § Χρησιμοποίηση της εργασίας τρίτων
- § Ελεγκτικά συμπεράσματα και πιστοποιητικά
- § Εξειδικευμένοι έλεγχοι

Τα δομικά στοιχεία του πλαισίου των Ελληνικών και Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα. Τα δυο κανονιστικά πλαίσια εμφανίζουν οριακές, περισσότερο λεκτικές διαφορές, οι οποίες σημειώνονται με αναγραφή τους στα σχετικά φατνία του πλαισίου εντός παρενθέσεως. Οι εντός παρενθέσεως όροι είναι οι χρησιμοποιούμενοι όροι των Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων. Το πλαίσιο αυτό διακρίνει τους ελέγχους από τις συγγενείς (συναφείς) υπηρεσίες ελεγκτικού και λογιστικού χαρακτήρα. Συγγενείς υπηρεσίες θεωρούνται οι (ελεγκτικές) επισκοπήσεις, οι προσυμφωνημένες διαδικασίες και οι συντακτικές εργασίες.

Έλεγχος		Συγγενείς (Συναφείς) Υπηρεσίες		
Φύση (Είδος) των παρεχόμενων υπηρεσιών	Έλεγχος	Επισκόπηση	Προσυμφωνημένες (Συμφωνημένες διαδικασίες)	Συντακτική Εργασία (Συγκέντρωση Στοιχείων)
Σχετικό (Συγκριτικό) επίπεδο της παρεχόμενης από τον Ελεγκτή διασφάλισης	Υψηλή, αλλά όχι απόλυτη, διασφάλιση	Μετρία διασφάλιση	Καμία διασφάλιση	Καμία διασφάλιση
Τύπος Έκθεσης	Θετική διαβεβαίωση (Θετική Διασφάλιση Κανόνων)	Λανθάνουσα διαβεβαίωση (Αρνητική Διασφάλιση Κανόνων)	Παράθεση των ευρημάτων (Πραγματικά Πορίσματα Διαδικασιών)	Προσδιορισμός των παραχθειςών πληροφοριών (Πιστοποίηση πληροφοριών που συγκεντρώθηκαν)

Το σχετικό Φ.Ε.Κ. των Ελληνικών Ελεγκτικών Προτύπων παρατίθεται στο Παράρτημα Β.

8. ΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

8.1. ΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα κάνουν αναφορά στο Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου με το Ελεγκτικό Πρότυπο 4400. Το ελεγκτικό αυτό πρότυπο καθορίζει ότι «ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίσει κατανόηση του λογιστικού συστήματος και του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου που να είναι επαρκής ώστε να του επιτρέψει να σχεδιάσει και να αναπτύξει αποτελεσματική προσέγγιση στον έλεγχο». Παράλληλα, σύμφωνα με το Διεθνές Ελεγκτικό Πρότυπο 400, το «Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου», σημαίνει όλες τις αρχές, μεθόδους και διαδικασίες (Εσωτερικού Ελέγχου) που υιοθετεί η Διοίκηση μιας οικονομικής μονάδας για υποβοήθηση στην επίτευξη του στόχου της Διοίκησης για εξασφάλιση, κατά το δυνατό, τακτικής και αποδοτικής διεξαγωγής των εργασιών της, συμπεριλαμβανομένης της εμμοχής του στις αρχές και μεθόδους της Διοίκησης, τη διαφύλαξη των περιουσιακών στοιχείων, την πρόληψη και εξακρίβωση απάτης και σφάλματος, την ακρίβεια και πληρότητα των λογιστικών εγγραφών, και την έγκαιρη σύνταξη αξιόπιστης οικονομικής πληροφόρησης.

Βάσει του Αγγλοελληνικού λεξικού Κ. Κάντζου, ο Εσωτερικός Έλεγχος είναι το Σύστημα μέσω του οποίου η Διοίκηση μιας επιχείρησης επιδιώκει τον έλεγχο της λειτουργίας της επιχείρησης, σύμφωνα με τις προδιαγραφές και την πολιτική της.

Ο Ι. Φίλος (2004) ορίζει το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου ως το σύνολο των μέτρων ελέγχου εκείνων που έχουν επινοηθεί και χρησιμοποιούνται σε μια επιχείρηση για να προωθήσουν, να κατευθύνουν, να περιορίσουν, να διοικήσουν και να ελέγξουν τις διάφορες δραστηριότητες αποβλέποντας στην ικανοποίηση των στόχων της επιχείρησης.

Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου μιας επιχείρησης είναι το επηρεαζόμενο από τη Διοίκηση και το προσωπικό της σύστημα το οποίο περιλαμβάνει την κατάλληλη οργάνωση των λειτουργιών της, την κατανομή αρμοδιοτήτων και ευθυνών, την χρηματοοικονομική και λογιστική της οργάνωση καθώς και όλα τα μέτρα και τις διαδικασίες που χρησιμοποιούνται με σκοπό την παροχή λογικής διασφάλισης για:

A) τη διαφύλαξη των περιουσιακών της στοιχείων,

B) την μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια και αξιοπιστία των λογιστικών της στοιχείων και των οικονομικών της καταστάσεων,

Γ) τη συνεχή βελτίωση της αποδοτικότητας, της αποτελεσματικότητας και της οικονομικότητας όλων των δραστηριοτήτων της και

Δ) την ενθάρρυνση και τη μέτρηση της συμμόρφωσης της επιχείρησης στις στρατηγικές και τις πολιτικές της Διοίκησης, καθώς και στους σχετικούς με τη λειτουργία της νόμους, διατάξεις και κανονισμούς.

8.2. Ο ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ο βασικός σκοπός του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου κάθε οικονομικής μονάδας είναι να την βοηθήσει να πετύχει κατά τον αποδοτικότερο και αποτελεσματικότερο τρόπο τους αντικειμενικούς της στόχους. Για τους αναλυτικότερους στόχους του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου σημειώνονται τα εξής:

Α) Τα περιουσιακά στοιχεία μιας επιχείρησης για να μην κλαπούν ή καταστραφούν από τύχη ή από ηθελημένες ενέργειες πρέπει να προστατευθούν με κατάλληλους μηχανισμούς ελέγχων. Οι επιμέρους αυτοί μηχανισμοί Εσωτερικού Ελέγχου πρέπει να προστατεύουν όχι μόνο τα φυσικά περιουσιακά στοιχεία (αποθέματα, μηχανήματα κλπ.) αλλά και τα μη φυσικά περιουσιακά στοιχεία όπως τους λογαριασμούς πελατών, τις συμβάσεις και τα λογιστικά τεκμήρια (ημερολόγια, καθολικά κλπ.).

Β) Οι Διοικούντες μια επιχείρηση για τη λήψη όλων των αναγκαίων αποφάσεων που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων της έχουν ανάγκη ενός ευρύτατου φάσματος ακριβών και αξιόπιστων πληροφοριών. Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου στοχεύει στην ικανοποίηση των πληροφοριακών αναγκών των στελεχών μιας επιχείρησης με αξιόπιστες πληροφορίες.

Γ) Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου δεν έχει ως στόχο μόνο την προστασία των περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης αλλά και τον αποκλεισμό ή την αποθάρρυνση σπατάλης και αντιοικονομικής χρησιμοποίησης όλων των παραγωγικών της συντελεστών. Ο Εσωτερικός Έλεγχος πρέπει να εμποδίζει κάθε αντιπαραγωγική επικάλυψη δραστηριοτήτων, υποαπασχόληση πόρων και κάθε μορφή αναποδοτικής χρησιμοποίησης των μέσων της.

Δ) Ο Εσωτερικός Έλεγχος τέλος, πρέπει να διασφαλίζει τη συμμόρφωση του προσωπικού μιας επιχείρησης στις κανονιστικές διατάξεις, στις εγκυκλίους, στις στρατηγικές και στις πολιτικές που επιλέγει η επιχείρηση για την επίτευξη των στόχων της, καθώς και σε σχετικούς με τη λειτουργία της νόμους, διατάξεις και κανονισμούς.

8.3. Η ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΝΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Η σημασία του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου για τις επιχειρήσεις έχει αναγνωρισθεί από πολλών χρόνων. Το Αμερικανικό Ινστιτούτο Ορκωτών Λογιστών από το 1947 υποστήριξε ότι οι πιο κάτω παράγοντες συνεισέφεραν τα μέγιστα στη συνεχώς αυξανόμενη αναγνώριση της σημαντικότητας του Εσωτερικού Ελέγχου:

Α) Ο σκοπός και το μέγεθος των οικονομικών μονάδων έχουν γίνει σύνθετοι και εκτενείς με αποτέλεσμα οι Διοικήσεις τους να έχουν ανάγκη στοιχείων, αναλύσεων και εκθέσεων από τα επιμέρους συστατικά του Εσωτερικού Ελέγχου προκειμένου να τις διοικήσουν αποδοτικά και αποτελεσματικά.

Β) Οι εγγενείς έλεγχοι και δοκιμασίες ενός καλού Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου δημιουργούν μια ασπίδα προστασίας της οικονομικής μονάδας από τις ανθρώπινες αδυναμίες και μειώνουν την πιθανότητα πραγματοποίησης σφαλμάτων ή ανωμαλιών.

Γ) Είναι ανεδαφικό για τους Εξωτερικούς Ελεγκτές να πραγματοποιούν ελέγχους εντός των οικονομικών ορίων των αμοιβών ελέγχου χωρίς να εμπιστεύονται το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου της ελεγχόμενης οικονομικής μονάδας.

Εξήντα περίπου χρόνια μετά την πιο πάνω δημοσίευση η σημασία και η αναγνώριση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου είναι ακόμη μεγαλύτερη.

Στη χώρα μας με το *άρθρο 6 του Ν 3016/2002 περί Εταιρικής Διακυβέρνησης* ορίζονται τα εξής:

1. Προκειμένου μια εταιρία να εισαγάγει μετοχές ή άλλες κινητές αξίες της σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, κατά την υποβολή της αίτησης περί εισαγωγής πρέπει να διαθέτει Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας. Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας καταρτίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας.

2. Το ελάχιστο περιεχόμενο του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας πρέπει να περιλαμβάνει:

α. Τη διάρθρωση των υπηρεσιών της εταιρείας, τα αντικείμενα τους, καθώς και τη σχέση των υπηρεσιών μεταξύ τους και με τη διοίκηση. Πρέπει να προβλέπονται τουλάχιστον υπηρεσίες Εσωτερικού Ελέγχου, Εξυπηρέτησης Μετόχων και Εταιρικών Ανακοινώσεων.

β. Τον προσδιορισμό των αρμοδιοτήτων των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

γ. Τις διαδικασίες πρόσληψης των Διευθυντικών Στελεχών της εταιρείας και στη συνέχεια αξιολόγησης της απόδοσής τους.

δ. Τις διαδικασίες παρακολούθησης των συναλλαγών των μελών του διοικητικού συμβουλίου, των διευθυντικών στελεχών και των προσώπων που, εξαιτίας της σχέσης τους με την εταιρία, κατέχουν εσωτερική πληροφόρηση σε κινητές αξίες της εταιρείας, ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 42^ε παρ.5 του Κ.Ν. 2190/1920, εφόσον αυτές είναι αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, καθώς και από άλλες δραστηριότητες που συνδέονται με την εταιρία.

ε. Τις διαδικασίες προαναγγελίας και δημόσιας γνωστοποίησης σημαντικών συναλλαγών και άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή τρίτων στους οποίους έχουν ανατεθεί αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου, οι οποίες σχετίζονται με την εταιρία, καθώς και με βασικούς πελάτες ή προμηθευτές της.

στ. Τους κανόνες που διέπουν τις συναλλαγές μεταξύ συνδεδεμένων εταιρειών, την παρακολούθηση των συναλλαγών αυτών και την κατάλληλη γνωστοποίησή τους στα όργανα και τους μετόχους της εταιρείας.

8.4. ΤΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ Η ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ

Τα κυριότερα συστατικά στοιχεία ενός Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου αφορούν :

- § στο περιβάλλον του ελέγχου
- § στην εκτίμηση των κινδύνων από την ίδια την οικονομική μονάδα
- § στους μηχανισμούς του Εσωτερικού Ελέγχου
- § στα συστήματα επικοινωνίας και πληροφόρησης
- § στην παρακολούθηση και διαχείριση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου

Καθένα από τα ανωτέρω συστατικά επηρεάζει τους επιμέρους στόχους του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και παίζει έναν ιδιαίτερο ρόλο στην έκβαση των αποτελεσμάτων του ελέγχου.

Ένα Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου για να είναι αποτελεσματικό θα πρέπει να είναι:

Οικονομικό: Οι υπερβολικά πολλοί έλεγχοι κοστίζουν τόσο σε χρόνο όσο και σε χρήμα.

Ουσιώδεις: Πρέπει να μετρά την απόδοση στους τομείς εκείνους που θεωρούνται σημαντικοί.

Κατάλληλο: Πρέπει να απεικονίζει με ακριβή τρόπο τα συγκεκριμένα γεγονότα που θα μετρήσει και να ανταποκρίνεται στα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες του ελεγχόμενου τομέα

Σύμφωνο: Πρέπει να συμφωνεί με τη επιχειρησιακή πολιτική και φιλοσοφία ελέγχου.

Επίκαιρο: Οι ανεπίκαιρες πληροφορίες είναι τις περισσότερες φορές ακατάλληλες.

Απλό: Ο έλεγχος πρέπει να είναι κατανοητός στους ανθρώπους που τον χρησιμοποιούν.

Λειτουργικό: Ο έλεγχος πρέπει να είναι σχετικός με ένα καθορισμένο λειτουργικό αποτέλεσμα και να μη δημιουργεί δυσλειτουργίες.

Οι σημαντικότεροι παράγοντες που προσδιορίζουν την αποτελεσματικότητα αυτή είναι το προσωπικό με επαγγελματική επάρκεια και ευσυνειδησία, η οργανωτική δομή, το καλοσχεδιασμένο λογιστικό σύστημα, η περιορισμένη πρόσβαση στα περιουσιακά στοιχεία από άτομα χωρίς εξουσιοδότηση και τέλος, η ύπαρξη Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου.

9. ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

Με δεδομένο, λοιπόν, πως ο Εσωτερικός Έλεγχος δεν περιορίζεται σε συγκεκριμένα αντικείμενα, ανεξάρτητα από τις δυσκολίες και τις αδυναμίες που συναντά (όπως έλλειψη ανάλογης υποστήριξης από τους Διοικούντες, μη αποδοχή του από τους ελεγχόμενους ή ακόμη και αδυναμία των ίδιων των Ελεγκτών να υποστηρίξουν το έργο τους), διακρίνει το έργο του σε τόσα είδη ελέγχου, όσες και οι δραστηριότητες που διέπουν την λειτουργία των οικονομικών μονάδων.

Με την προϋπόθεση ότι όλες αυτές οι δραστηριότητες εντάσσονται ανάλογα και ότι καμία δεν μπορεί να αποτελέσει εξαίρεση ελεγκτικής διερεύνησης, γίνεται δυνατή μια γενικότερη διάκριση των Εσωτερικών Ελέγχων σε :

1. Οικονομικούς Ελέγχους (Financial Audits), οι οποίοι στοχεύουν στην επαλήθευση της ακρίβειας, της ειλικρίνειας και της αξιοπιστίας των οικονομικών καταστάσεων και στοιχείων, στην εξασφάλιση της σωστής απεικόνισης των συναλλαγών, την εξακρίβωση της νομιμότητας, της αποδοτικότητας των οικονομικών πόρων, της σωστής διαχείρισης αυτών, μέσω διαδικασιών για συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Οι έλεγχοι αυτοί διενεργούνται με κάθε λεπτομέρεια επί των οικονομικών στοιχείων, των επιμέρους δοσοληψιών – συναλλαγών και επί κάθε είδους οικονομικού φαινομένου, παρέχοντας τις ανάλογες πληροφορίες στην εκάστοτε Διοίκηση για την λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων. Ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων, για παράδειγμα, συχνά έχει θετικές επιπτώσεις στην αποδοτικότητα και την ακεραιότητα του προσωπικού της επιχείρησης. Η γνώση ότι θα πραγματοποιηθεί ένας ανεξάρτητος έλεγχος της συμμόρφωσης προς τις συγκεκριμένες πολιτικές και της ορθής εφαρμογής των κανόνων και πολιτικών λογιστικής, περιορίζει τα σφάλματα και μειώνει την σπατάλη των πόρων. Στα πλαίσια αυτού του ελέγχου ο Εσωτερικός Ελεγκτής μπορεί να υποβάλλει προτάσεις βελτίωσης των δικλείδων ασφαλείας, με άμεσο αποτέλεσμα την βελτίωση της αποδοτικότητας των λειτουργιών της επιχείρησης.

2. Διοικητικούς Ελέγχους (Management Audits), οι οποίοι εξετάζουν και αξιολογούν, βάσει αντικειμενικών και επιστημονικών μεθόδων, την συνολική διοικητική αποτελεσματικότητα της επιχείρησης, καθώς και τις επιμέρους διοικητικές λειτουργίες αυτής, σύμφωνα με τις τεχνικές - μεθόδους και τους αποδεκτούς κανόνες της διοικητικής επιστήμης. Οι έλεγχοι αυτοί εξετάζουν τον

βαθμό διοικητικής οργάνωσης, συνεργασίας και επικοινωνίας όλων των διοικητικών ιεραρχικών επιπέδων της επιχείρησης, καθώς και τις ιδιαιτερότητες ή αδυναμίες του τρόπου λειτουργίας τους. Επίσης, αξιολογούν την αποτελεσματικότητα του σχεδιασμού και την στρατηγική της επιχείρησης ως προς τον βαθμό υλοποίησης των στόχων που έχουν τεθεί.

3. Λειτουργικούς Ελέγχους (Operational Audits), οι οποίοι έχουν ως αντικειμενικό σκοπό την διερεύνηση της λειτουργίας των διαδικασιών, την αξιολόγηση και εκτίμηση της δομής του υπάρχοντος συστήματος, την πρόταση ανάπτυξης νέων και την βελτίωση υπάρχοντων σε περιοχές που έχουν απαξιωθεί. Οι έλεγχοι αυτοί εξετάζουν εάν λειτουργεί το οργανόγραμμα, εάν εφαρμόζονται οι νόμοι, οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, οι νόμοι της πολιτείας, εάν οι συναλλαγές γίνονται σύμφωνα με τις θεσπισμένες εξουσιοδοτήσεις και γενικά, εάν τα Τμήματα και οι Διευθύνσεις λειτουργούν αρμονικά και αποδοτικά, συμβάλλοντας στην βελτίωση της ενδοεπιχειρησιακής επικοινωνίας. Οι λειτουργικοί έλεγχοι πραγματοποιούνται συνήθως για να ικανοποιήσουν έναν συνδυασμό των ακόλουθων τριών σκοπών :

A) Προσδιορισμός της απόδοσης : η απόδοση της ελεγχόμενης λειτουργίας συγκρίνεται με πολιτικές, πρότυπα και στόχους που έχουν τεθεί από την Ανώτατη Διοίκηση ή με άλλα κατάλληλα για την περίπτωση κριτήρια μέτρησης της απόδοσης της συγκεκριμένης λειτουργίας.

B) Προσδιορισμός ευκαιριών για βελτίωση : από τον παραπάνω έλεγχο της απόδοσης ο Ελεγκτής ανακαλύπτει γενικά, ευκαιρίες αύξησης της αποδοτικότητας, της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της ελεγχόμενης λειτουργίας.

Γ) Υποβολή συστάσεων για βελτίωση και περαιτέρω δράση : οι προτάσεις μπορούν να ποικίλουν ανάλογα με την φύση του προβλήματος και τις ευκαιρίες για βελτίωση. Σε ορισμένες περιπτώσεις ο Ελεγκτής μπορεί να κάνει συγκεκριμένες προτάσεις, σε άλλες μπορεί να προτείνει περαιτέρω μελέτη.

4. Ελέγχος Συμμόρφωσης, οι οποίοι περιλαμβάνουν μια εξέταση συγκεκριμένων χρηματοοικονομικών και λειτουργικών δραστηριοτήτων μιας οικονομικής μονάδας, με στόχο την διακρίβωση της συμμόρφωσής τους σε συγκεκριμένους όρους, κανόνες ή διατάξεις ρυθμιστικών αρχών. Οι έλεγχοι συμμόρφωσης βασίζονται σε προκαθορισμένα από την Διοίκηση κριτήρια, όπως οι εγκύκλιες οδηγίες, οι κανονισμοί, οι αποφάσεις της ίδιας της Διοίκησης, οι κανόνες των ανεξάρτητων αρχών ρυθμιστικού παρεμβατισμού κλπ. Οι έλεγχοι αυτοί μπορεί να πραγματοποιούνται συχνά κατά την διάρκεια του έτους, ανά τακτά διαστήματα εβδομάδας ή μήνα, αλλά και αιφνιδιαστικά, από τα στελέχη της Διεύθυνσης του Εσωτερικού Ελέγχου.

5. Ελέγχος Παραγωγής (Production Audits), οι οποίοι στοχεύουν στο κατά πόσο τηρούνται οι διαδικασίες σε όλο το εύρος της παραγωγικής διαδικασίας, το κατά πόσο οι παραγόμενες ποσότητες είναι σύμφωνα με το εγκεκριμένο από την Διοίκηση πρόγραμμα, σε ετήσια βάση και ανά περιόδους, το κατά πόσο γίνεται σωστή διαχείριση και χρήση του μηχανολογικού εξοπλισμού, αν τα τμήματα είναι σωστά στελεχωμένα, αν τα στελέχη αυτά είναι κατάλληλα εκπαιδευμένα, αν γίνεται σωστά ο εφοδιασμός της παραγωγής, αν τα προϊόντα παράγονται σύμφωνα με τις προδιαγραφές του ποιοτικού ελέγχου (I.S.O.) κλπ.

10. Ο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

Ο Διευθυντής Εσωτερικού Ελέγχου συντάσσει το *Ετήσιο Πλάνο Ελέγχου*, το οποίο εγκρίνεται από την Επιτροπή Ελέγχου (για την Επιτροπή Ελέγχου πραγματοποιείται εκτενής ανάλυση παρακάτω). Στο Ετήσιο Πλάνο Ελέγχου καθορίζονται οι στόχοι και το εύρος των ελέγχων, το χρονοδιάγραμμα και οι απαιτούμενες ενέργειες.

Το πλάνο αυτό, αναλύεται με περισσότερη λεπτομέρεια σε επιμέρους *Προγράμματα Ελέγχων* βάσει των οποίων υλοποιούνται οι έλεγχοι.

Για την σύνταξη του πλάνου απαραίτητο είναι να αναγνωρισθούν και να βαθμολογηθούν οι κίνδυνοι σε κάθε διαδικασία, προκειμένου να προσδιορισθούν με σαφήνεια οι περιοχές ελέγχου (περιοχές υψηλού κινδύνου). Η κατάρτιση ενός τέτοιου πλάνου είναι η βασική προϋπόθεση λειτουργίας της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου. Είναι η αφετηρία και συγχρόνως ο οδηγός που καθοδηγεί την μετέπειτα πορεία και εξέλιξη. Η έλλειψη πλάνου δράσης επισημαίνει την αδυναμία οργάνωσης, την έλλειψη επαγγελματισμού και την προχειρότητα, με συνέπεια την παροχή φτωχών υπηρεσιών που σίγουρα θα βλάψουν μακροπρόθεσμα την επιχείρηση.

Ο σχεδιασμός του πλάνου αυτού δεν είναι μια απλή υπόθεση. Αρχίζει από την έναρξη λειτουργίας του προηγούμενου έτους επισημαίνοντας κατά την διάρκεια των ελέγχων τις αδυναμίες που προκύπτουν. Στην ουσία ο σχεδιασμός αφορά στην εκτίμηση των εσωτερικής οργάνωσης και πορείας της επιχείρησης καθόλη την διάρκεια του έτους για την αντιμετώπιση των δυσλειτουργιών ζωτικής σημασίας για το επόμενο έτος.

Για την επίτευξη ενός σωστού σχεδιασμού απαιτείται καλή γνώση της επάρκειας και λειτουργίας του συστήματος εσωτερικής διοίκησης, δημιουργώντας έτσι ένα σημαντικό διοικητικό εργαλείο ελέγχου που μπορεί να ανταποκριθεί στις προκλήσεις των καιρών. Ένα καλά σχεδιασμένο πλάνο απεικονίζει με σαφήνεια τα αντικείμενα ελέγχου, την συχνότητα αυτών, την διάρκεια, την στελέχωση καθώς και το βάθος του ελέγχου.

11. ΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ & ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Για την υλοποίηση των ελέγχων ο Εσωτερικός Ελεγκτής έχει στην διάθεσή του και αναπτύσσει ανάλογα με τις ανάγκες, συγκεκριμένα *Εργαλεία Ελέγχου* με την βοήθεια των οποίων διεξάγει τους ελέγχους και στα οποία καταχωρεί και τεκμηριώνει τα ευρήματά του. Τα εργαλεία αυτά είναι τα *Προγράμματα Ελέγχου* και τα *Φύλλα Εργασίας*.

11.1. ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

Τα Προγράμματα Ελέγχου είναι καταστάσεις ελεγκτικών διαδικασιών, οι οποίες πρέπει να πραγματοποιηθούν για την επίτευξη των στόχων του ελέγχου. Σύμφωνα με το Ελληνικό Ελεγκτικό Πρότυπο 3300 ο Ελεγκτής οφείλει να αναπτύσει και να τεκμηριώνει το Πρόγραμμα του Ελέγχου στο οποίο πρέπει να προδιαγράφονται η φύση, ο χρόνος και η έκταση των επιμέρους ελεγκτικών διαδικασιών, που απαιτούνται για την υλοποίηση του γενικού σχεδίου ελέγχου.

Τα Προγράμματα Ελέγχου περιλαμβάνουν για κάθε περιοχή ελέγχου, τους στόχους του ελέγχου, τις περιοχές κινδύνου και τις επιπτώσεις τους, την διαδικασία ελέγχου καθώς και τις ερωτήσεις και τις απαιτούμενες ενέργειες για την διενέργεια του ελέγχου. Στα ερωτηματολόγια και στα Φύλλα Εργασίας σημειώνονται τα αποτελέσματα των ελέγχων, οι αποκλίσεις που διαπιστώθηκαν και η αιτιολόγησή τους, τυχόν λάθη, προβλήματα και αδυναμίες που εντοπίστηκαν.

Στα Προγράμματα αυτά προσδιορίζονται με σαφήνεια οι περιοχές ελέγχου και το λεπτομερές χρονοδιάγραμμα, περιγράφεται αναλυτικά η μεθοδολογία υλοποίησης και ορίζεται η ομάδα έργου (Εσωτερικοί Ελεγκτές και λοιπά εμπλεκόμενα στελέχη).

Τα Προγράμματα Εσωτερικού Ελέγχου είναι μια σημαντική εργασία που προηγείται κάθε ελέγχου. Η χρήση τους αποτελεί τον κύριο άξονα, προκειμένου οι Εσωτερικοί Ελεγκτές να γίνουν πιο αποτελεσματικοί στην εργασία τους.

Η κατάρτιση των Προγραμμάτων αυτών είναι μια ιδιαίτερη τεχνική, βασική προϋπόθεση της οποίας είναι να υπάρχουν καταγεγραμμένες διαδικασίες στην επιχείρηση και αυτό γιατί κάθε Πρόγραμμα Ελέγχου ακολουθεί βήμα προς βήμα την ροή των εργασιών με λογική σειρά. Η παρουσίαση των Προγραμμάτων πρέπει να είναι πλήρης, άμεση και κυρίως εύχρηστη.

Τα Προγράμματα αυτά, είναι λογικό, να παρουσιάζουν από κλάδο σε κλάδο ή από επιχείρηση σε επιχείρηση, κάποιες διαφορές οι οποίες όμως δεν είναι ιδιαίτερα αισθητές. Αυτό οφείλεται στην διαφορετική οργανωτική δομή που έχουν μεταξύ τους οι επιχειρήσεις ακόμη και του ίδιου κλάδου ή τμήματος. Το κοινό στοιχείο που έχουν τα Προγράμματα αυτά, άσχετα από κλάδο και αντικείμενο, είναι ότι διέπονται από τις ίδιες τεχνικές ανάπτυξης, το ίδιο ελεγκτικό πνεύμα και τον ίδιο τρόπο παρουσίασης. Είναι σαφές ότι μετά το πέρας του κάθε ελέγχου τα Προγράμματα αναθεωρούνται και βελτιώνονται από τους Εσωτερικούς Ελεγκτές όπου αυτό θεωρείται αναγκαίο, με βάση τα νέα δεδομένα που έχουν προκύψει, και κωδικοποιούνται με την αντίστοιχη κωδικοποίηση των διαφόρων διαδικασιών της επιχείρησης.

11.2. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ενδεικτικά αναφέρουμε μερικά από τα Προγράμματα Ελέγχου που εφαρμόζει μια βιομηχανική επιχείρηση με γνώμονα την σωστή λειτουργία της και την πρόληψη τυχόν επιχειρηματικών κινδύνων που ενδεχομένως να την απειλούν :

1. Προγράμματα που αφορούν στην οργάνωση της επιχείρησης (κανονισμός λειτουργίας, οργανόγραμμα, περιγραφές θέσεων, οργανωτικό πλαίσιο διαδικασιών και βελτίωσή του όπου κρίνεται απαραίτητο κλπ.).
2. Προγράμματα που αφορούν στο προσωπικό (πρόσληψη, αξιολόγηση, εκπαίδευση, υγιεινή και ασφάλεια, επικοινωνία, ωράριο, αμοιβές – παροχές, διεξαγωγή εξωεπιχειρησιακών επιμορφωτικών σεμιναρίων κλπ.).

3. Προγράμματα που αφορούν στον προϋπολογισμό – απολογισμό (κατάρτιση, σύγκριση απολογισμού-προϋπολογισμού και αποκλίσεις, επίτευξη στόχων ανά τακτά χρονικά διαστήματα π.χ. τρίμηνο, εξάμηνο, έτος κλπ.).
4. Προγράμματα που αφορούν στην διαχείριση (συμφωνία και καταμέτρηση ταμείου, εισπράξεις, επιταγές, γραμμάτια, δάνεια, συμφωνία τραπεζικών λογαριασμών, διαθέσιμα, απαιτήσεις, πάγια, φόροι – τέλη, επιστροφή και απαλλαγή Φ.Π.Α. κλπ.).
5. Προγράμματα που αφορούν στην παραγωγή, ιδιαιτέρως εάν πρόκειται για βιομηχανική επιχείρηση (κύκλος παραγωγικής διαδικασίας, υλοποίηση του προγράμματος παραγωγής, τήρηση των προδιαγραφών των προϊόντων, διασφάλιση ποιότητας, παρακολούθηση των ελαττωματικών προϊόντων, αποθήκευση και διακίνηση των προϊόντων, εφαρμογή του συστήματος κοστολόγησης το οποίο έχει επιλέξει η επιχείρηση, σωστή τήρηση των βιβλίων παραγωγής κλπ.).
6. Προγράμματα που αφορούν στην εμπορική πολιτική της επιχείρησης (στρατηγική – σχεδιασμός πωλήσεων και πιστώσεων, πρόβλεψη πωλήσεων και μελέτη του ανταγωνισμού, εκπαίδευση πωλητών, έρευνα αγοράς, marketing και διαφήμιση προϊόντων, εκτέλεση παραγγελιών, επιστροφές προϊόντων, αποστολή δειγμάτων, έλεγχος τιμοκαταλόγου, διαχείριση μεγάλων πελατών, αξιολόγηση παραπόνων αν προκύψουν κλπ.).
7. Προγράμματα που αφορούν στην επίτευξη έργων (κατασκευή έργων, εκτέλεση, σκοπιμότητα έργου, προστασία φυσικού περιβάλλοντος, επιλογή εργολάβου – μειοδότη μέσω της Διεύθυνσης Προμηθειών με την διαδικασία προσφορών, εκπόνηση μελέτης όπου θεωρείται αναγκαίο, έλεγχος του κόστους του έργου και τυχόν αποκλίσεων οι οποίες μπορεί να προκύψουν, πρωτόκολλο παραλαβής έργου και έλεγχος για αρμόδιες εγκρίσεις κλπ.).
8. Προγράμματα που αφορούν στην διαδικασία των αγορών και προμηθειών (πολιτική αγορών, αντικειμενική αξιολόγηση της επιλογής των εκάστοτε προμηθευτών έναντι άλλων, έλεγχος προσφορών βάσει των απαιτήσεων που πρόκειται να καλυφθούν και του κόστους, πληρωμές προμηθευτών βάσει τιμολογίων, δελτίων αποστολής, ζυγολογίων αναλόγως την περίπτωση,

έλεγχος λογιστικών υπολοίπων προμηθευτών κλπ.). Αξίζει να σημειωθεί πως ένας από τους σοβαρούς τομείς άσκησης Εσωτερικού Ελέγχου σε μια βιομηχανική επιχείρηση είναι, ο τομέας των αγορών και των προμηθειών, ο οποίος θεωρείται ένας ευαίσθητος και ευάλωτος από συμφέροντα τομέας, ειδικά όταν αφορά σε αγορές με επαναλαμβανόμενο χαρακτήρα ή σε μεγάλου ύψους προμήθειες. Επομένως η διαβεβαίωση της τήρησης των κανόνων της αγοράς και των προδιαγραφών από τον Εσωτερικό Έλεγχο, προσθέτει αξία στην επιχείρηση και διασφαλίζει ένα σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα έναντι άλλων επιχειρήσεων που υστερούν των υπηρεσιών αυτών.

11.3. Ο ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

Για τον λεπτομερή σχεδιασμό των ελέγχων και την κατάρτιση των Προγραμμάτων Ελέγχου, ακολουθούνται τα εξής βήματα :

1. Μελέτη των *Γραπτών Διαδικασιών* και οδηγιών, για κάθε περιοχή ελέγχου.
2. Μελέτη εγχειριδίων και πολιτικών που αφορούν τις λειτουργικές διαδικασίες, υπευθυνότητες, περιγραφές θέσεων εργασίας και οργανωτικά διαγράμματα της ελεγχόμενης Διεύθυνσης / Τμήματος / Διαδικασίας.
3. Μελέτη προηγούμενων *Εκθέσεων Εσωτερικού Ελέγχου* και λοιπών ελεγκτικών φορέων.
4. Προσδιορισμός κρίσιμων σημείων ελέγχου.
5. Χρονική κατανομή των προβλεπόμενων ελεγκτικών διαδικασιών.
6. Επιλογή της καταλληλότερης μεθόδου ελέγχου.
7. Συνεντεύξεις με τους Προϊστάμενους των Διευθύνσεων / Τμημάτων και το προσωπικό για καλύτερη κατανόηση των διαδικασιών.

8. Προσδιορισμός των κύριων περιοχών ελέγχου.

9. Κατανομή του προϋπολογιζόμενου χρόνου στις περιοχές ελέγχου.

10. Καθορισμός ομάδας εργασίας.

Αναφέρεται ενδεικτικά, ότι σύμφωνα με το Επαγγελματικό Πρότυπο των Εσωτερικών Ελεγκτών 410, τα Προγράμματα Ελέγχου θα πρέπει :

- § Να τεκμηριώνουν τις διαδικασίες του Εσωτερικού Ελεγκτή για συλλογή, ανάλυση, ερμηνεία και τεκμηρίωση πληροφοριών κατά τη διάρκεια του ελέγχου.
- § Να δηλώνουν τους αντικειμενικούς σκοπούς του ελέγχου.
- § Να διατυπώνουν το πλαίσιο εργασίας και να καθορίζουν την έκταση που απαιτείται για την επίτευξη των αντικειμενικών σκοπών του ελέγχου σε κάθε φάση του.
- § Να προσδιορίζουν τις τεχνικές πλευρές, τους κινδύνους, τις διεργασίες και τις συναλλαγές που πρέπει να εξετασθούν.
- § Να δηλώνουν το είδος και την έκταση των ελέγχων που απαιτούνται.
- § Να έχουν προετοιμαστεί πριν την έναρξη της εργασίας ελέγχου και να έχουν τροποποιηθεί, όπως πρέπει κατά την πορεία του ελέγχου.

11.4. ΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

Τα Προγράμματα Ελέγχου, εφόσον σχεδιαστούν σωστά, υπηρετούν τους παρακάτω σκοπούς :

- § Εξασφαλίζουν την διενέργεια όλων των απαραίτητων διαδικασιών και την επαλήθευσή τους (μειώνουν τις πιθανότητες παραμέλησης ή παράβλεψής τους).
- § Βοηθούν τους άπειρους Ελεγκτές να εργαστούν αποτελεσματικά. Με τα αναλυτικά Προγράμματα Ελέγχου μειώνεται ο απαιτούμενος χρόνος επίβλεψης των συνεργατών. Έτσι οι επικεφαλείς του ελέγχου έχουν περισσότερο χρόνο να διαθέσουν για τα σημεία εκείνα που απαιτούν υψηλό βαθμό αναλυτικής ικανότητας.
- § Καθορίζουν τα απαιτούμενα μέσα για την επίτευξη των στόχων του ελέγχου.
- § Χρησιμεύουν ως μέσα επικοινωνίας της πολιτικής του ελέγχου.
- § Βοηθούν για την χάραξη της σωστής κατεύθυνσης και την παρακολούθηση της πορείας του ελέγχου.
- § Συμβάλλουν στην μεθοδική και γρήγορη ολοκλήρωση του ελεγκτικού έργου.

Υποδείγματα που αφορούν στα Προγράμματα Εσωτερικού Ελέγχου παρατίθενται στο Παράρτημα Α.

11.5. ΤΑ ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΒΑΣΙΚΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΟΥΣ

Τα Φύλλα Εργασίας, από την άλλη μεριά, αποτελούν την βάση θεμελίωσης των αποδεικτικών εκείνων στοιχείων τα οποία συγκεντρώνονται πριν και κατά την διάρκεια της ελεγκτικής διαδικασίας, προκειμένου να επαληθευθούν και να τεκμηριωθούν τα συμπεράσματα του ελέγχου. Αποτελούν τον καθρέπτη του Ελεγκτή. Μέσα από αυτά αντικατοπτρίζεται το επαγγελματικό του ύφος και ήθος, κρίνεται η ποιότητα της εργασίας του και το κατά πόσο μπορεί να ανταποκριθεί στο λειτούργημά του. Τα Φύλλα Εργασίας πρέπει να περιλαμβάνουν μόνο ουσιαστικές πληροφορίες, να διακρίνονται για την σαφήνεια και την ακρίβεια του περιεχομένου τους. Εάν το υλικό αυτό είναι ουσιαστικό ή όχι, εξαρτάται κατά κύριο λόγο από την ικανότητα και την κρίση του ίδιου του Ελεγκτή που αναλαμβάνει τον εκάστοτε έλεγχο.

Οι βασικοί σκοποί των Φύλλων Εργασίας (Διεθνές Ελεγκτικό Πρότυπο 230) είναι οι εξής :

- § Υποβοηθούν στον σχεδιασμό, στην οργάνωση και στην εκτέλεση του ελεγκτικού έργου.
- § Υποβοηθούν στην επίβλεψη και ανασκόπηση του ελεγκτικού έργου.
- § Καταγράφουν τα ελεγκτικά αποδεικτικά στοιχεία που προκύπτουν από το ελεγκτικό έργο που εκτελείται για να στηρίξει την γνώμη του Ελεγκτή.
- § Διευκολύνουν την σύνταξη ειδικών εκθέσεων προς την Διοίκηση.
- § Χρησιμοποιούνται για την εκπαίδευση νέων Ελεγκτών.
- § Αποτελούν χρήσιμο οδηγό και βοήθημα για τους επόμενους ελέγχους.

11.6. ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ - ΕΛΕΓΚΤΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΑ

Ο Ελεγκτής οφείλει να αποτυπώνει στα Φύλλα Εργασίας πληροφορίες και στοιχεία αναφορικά με τον σχεδιασμό του ελέγχου, της φύσης, του χρόνου και της έκτασης των ελεγκτικών διαδικασιών που εκτελέστηκαν, των ευρημάτων του ελέγχου και των συμπερασμάτων που αντλήθηκαν από την λεγόμενη «Εξασφαλισθείσα Ελεγκτική Μαρτυρία» (βάσει των Ελληνικών Ελεγκτικών Προτύπων – υπ' αριθμ. 2230, Παράρτημα Β).

Το Ελληνικό Ελεγκτικό Πρότυπο 5500 ορίζει ότι «ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή και κατάλληλη Ελεγκτική Μαρτυρία, ώστε να μπορεί να αντλήσει λογικά συμπεράσματα επί των οποίων να εδραιωθεί η ελεγκτική γνώμη».

Το Διεθνές Ελεγκτικό Πρότυπο 500 αντί του όρου «Ελεγκτική Μαρτυρία», χρησιμοποιεί συνώνυμα τον όρο «Ελεγκτικά Τεκμήρια», ενώ στην Διεθνή Ελεγκτική Βιβλιογραφία χρησιμοποιούνται οι όροι «Αποδεικτικά Στοιχεία» και «Αποδεικτικά Τεκμήρια».

Τα Ελεγκτικά Τεκμήρια κατατάσσονται σε διάφορες κατηγορίες ανάλογα με το κριτήριο που χρησιμοποιείται, όμως αυτό που εκφράζει περισσότερο τα Τεκμήρια αυτά είναι η λεγόμενη *Ελεγκτική Εξίσωση* βάσει της Κωδικοποίησης των Ελεγκτικών Προτύπων των Η.Π.Α., η οποία αποδίδει τον πυρήνα της λογικής της Ελεγκτικής και έχει ως εξής :

Ελεγκτικά Τεκμήρια = Βασικά Λογιστικά Στοιχεία (όπως ημερολόγια - καθολικά, φύλλα εργασίας)

+

Επιβεβαιωτικές και Υποστηρικτικές Πληροφορίες (όπως παραστατικά, έγγραφα, πληροφορίες)

11.7. ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΦΥΛΛΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – ΦΑΚΕΛΟΙ - ΑΡΧΕΙΟ

Το περιεχόμενο των Φύλλων Εργασίας με βάση το Διεθνές Ελεγκτικό Πρότυπο 230 περιλαμβάνει τα εξής :

- § Πληροφορίες που αφορούν την νομική και οργανωτική δομή της οικονομικής μονάδας.
- § Αποτελέσματα ή αντίγραφα σημαντικών νομικών εγγράφων, συμφωνιών και πρακτικών συνεδριάσεων.
- § Πληροφορίες αναφορικά με τον επιχειρηματικό κλάδο, το οικονομικό περιβάλλον και το νομοθετικό περιβάλλον στα πλαίσια των οποίων λειτουργεί η οικονομική μονάδα.
- § Αποδεικτικά στοιχεία της πορείας του σχεδιασμού, συμπεριλαμβάνονται τα ελεγκτικά προγράμματα και τυχόν αλλαγές σε αυτά.
- § Αποδεικτικά στοιχεία της αντίληψης του Ελεγκτή για τα συστήματα λογιστικής και Εσωτερικού Ελέγχου.
- § Αποδεικτικά στοιχεία για την εκτίμηση εγγενών και ελεγκτικών κινδύνων, όπως και τυχόν αναθεωρήσεών τους.
- § Αποδεικτικά στοιχεία της κρίσης του Ελεγκτή για το έργο Εσωτερικού Ελέγχου και των εξαχθέντων συμπερασμάτων.
- § Αναλύσεις συναλλαγών και υπολοίπων.
- § Αναλύσεις σημαντικών δεικτών και τάσεων.

- § Καταγραφή της φύσης, της επιλογής του χρόνου και της έκτασης των εκτελούμενων ελεγκτικών διαδικασιών και των αποτελεσμάτων των διαδικασιών αυτών.
- § Αποδεικτικά στοιχεία ότι το εκτελούμενο έργο από τους βοηθούς έχει επιβλεφθεί και επισκοπηθεί.
- § Ένδειξη του ποιος εκτέλεσε τις ελεγκτικές διαδικασίες και πότε εκτελέστηκαν.
- § Λεπτομέρειες διαδικασιών που εφαρμόστηκαν αναφορικά με συνιστώσες, των οποίων οι οικονομικές καταστάσεις ελέγχονται από κάποιον άλλον Ελεγκτή.
- § Αντίγραφα αλληλογραφίας με άλλους Ελεγκτές, εμπειρογνώμονες και τρίτους.
- § Αντίγραφα επιστολών ή σημειωμάτων τα οποία αφορούν ελεγκτικά θέματα που κοινοποιήθηκαν ή ανασκοπήθηκαν κριτικά με την οικονομική μονάδα, περιλαμβανομένων των όρων ανάθεσης και των ουσιαστικών αδυναμιών του Εσωτερικού Ελέγχου.
- § Επιστολές διαβεβαίωσης που έχουν ληφθεί από την οικονομική μονάδα.
- § Συμπεράσματα στα οποία κατέληξε ο Ελεγκτής αναφορικά με τις σημαντικές απόψεις του ελέγχου, περιλαμβανομένου του τρόπου με τον οποίο επιλύθηκαν ή αντιμετωπίστηκαν εξαιρέσεις και ασυνήθη, κατά περίπτωση, και τα οποία ήλθαν στο φως με τις διαδικασίες του Ελεγκτή.
- § Αντίγραφα των οικονομικών καταστάσεων και τις εκθέσεις του Ελεγκτή.

Στην περίπτωση επαναλαμβανόμενων ελέγχων, ορισμένοι φάκελοι Φύλλων Εργασίας μπορεί να ταξινομηθούν ως «μόνιμοι» φάκελοι ελέγχου, οι οποίοι ενημερώνονται με νέα πληροφοριακά στοιχεία αδιάλειπτης σημασίας, σε αντιδιαστολή προς τρέχοντες φακέλους ελέγχου που περιέχουν πληροφορίες που σχετίζονται κυρίως με τον έλεγχο μιας μόνο χρήσης.

Ακόμη και με το πέρας του ελέγχου και της σύνταξης του πορίσματος, τα Φύλλα Εργασίας δεν καταστρέφονται, αλλά επισυνάπτονται στην Έκθεση και φυλάσσονται για τυχόν διευκρινήσεις, συγκρίσεις στοιχείων μετά από καιρό ή ακόμη και αμφισβητήσεις που ενδεχομένως μπορεί να προκύψουν. Ο Ελεγκτής είναι υποχρεωμένος από το Ελληνικό Ελεγκτικό Πρότυπο για την τεκμηρίωση του ελέγχου να διασφαλίζει την οφειλόμενη εχεμύθεια για το περιεχόμενό τους. Πιο συγκεκριμένα, «Ο Ελεγκτής οφείλει να υιοθετεί κατάλληλες διαδικασίες για την εξασφάλιση του απορρήτου των πληροφοριών και την ασφαλή φύλαξη των Φύλλων Εργασίας. Τα Φύλλα Εργασίας πρέπει να φυλάσσονται για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 5 ετών».

Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο, η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου τηρεί Αρχείο Ελέγχων το οποίο λόγω της σοβαρότητας των θεμάτων που διαχειρίζεται απαιτεί σωστή οργάνωση, επιμέλεια και διασφάλιση. Στο αρχείο αυτό φυλάσσονται οι Εκθέσεις, τα Προγράμματα Ελέγχου και γενικώς όλοι οι φάκελοι που αφορούν στους ελέγχους είτε προηγούμενων ετών είτε του τρέχοντος έτους, καθώς και άλλα στοιχεία απαραίτητα για την λειτουργία της Διεύθυνσης όπως : το Καταστατικό της επιχείρησης, Διαδικασίες, Εσωτερικοί Κανονισμοί, Ισολογισμοί, Λογιστικά Σχέδια, Νομοθετικές Διατάξεις, Αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς κλπ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

**ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Περιεχόμενο Στηλών:

A. Φύλλα Εργασίας

B. Αποτελέσματα ελέγχου

Γ. Ονοματεπώνυμο, Ημερομηνία

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ

	A	B	Γ
<p>1. Στόχος: Έλεγχος των Μετρητών.</p> <p>1.α. Ο έλεγχος ταμείου είναι πάντα έκτακτος και μη ανακοινώσιμος στους ελεγχόμενους λειτουργούς. Καταμετρήστε τα μετρητά παρουσία του ταμιά. Καταγράψτε αναλυτικά στο φύλλο εργασίας πως προκύπτει το συνολικό ποσό και ζητήστε από τον ταμιά να υπογράψει ότι αποδέχεται το ποσό που έχει καταμετρηθεί, ότι αυτό μετρήθηκε παρουσία του, καθώς και το ότι του επιστράφηκε μετά το πέρας της καταμέτρησης.</p> <p>1.β. Συμφωνείστε τα μετρητά αυτά με την ταμιακή κατάσταση της ημέρας.</p> <p>1.γ. Εξετάστε τα γραμμάτια είσπραξης και τα εντάλματα πληρωμής της ημέρας.</p> <p>1.δ. Εξετάστε τα προσωρινά σημειώματα χωρίς λογιστικοποίηση και αναζητήστε τις αιτιολογίες από τους υπεύθυνους.</p> <p>1.ε. Επιβεβαιώστε ότι υπάρχουν οι κατάλληλες υπογραφές στην ημερήσια συμφωνία του ταμείου και στην ημερήσια ταμιακή κατάσταση.</p> <p>1.στ. Εξετάστε το περιεχόμενο του χρηματοκιβωτίου και καταγράψτε τυχόν ευρήματα. Παράλληλα, διερευνήστε θέματα σχετικά με την ασφάλεια του ταμείου (εξουσιοδοτημένη πρόσβαση στο ταμείο, χώρος φύλαξης των μετρητών – επιταγών, κύκλωμα συστήματος ασφαλείας κλπ.).</p> <p>1.ζ. Ελέγξτε δειγματοληπτικά το ύψος των υπολοίπων ταμείου σε διαφορετικές περιόδους, ώστε να βεβαιώσετε ότι δεν παρακρατούνται σημαντικά ποσά άτοκα στους χώρους του ταμείου.</p>			

	A	B	Γ
<p>2. Στόχος: Έλεγχος των Επιταγών.</p> <p>2.α. Εξετάστε εάν οι επιταγές έχουν ταξινομηθεί βάσει της ημερομηνίας λήξεως. Επίσης ελέγξτε εάν απαιτούνται περισσότερες από μια υπογραφές για την έκδοσή τους.</p> <p>2.β. Εξετάστε το χρονικό όριο λήξεως και αν για αυτό υπάρχουν οι κατάλληλες εγκρίσεις.</p> <p>2.γ. Συμφωνείτε τις επιταγές με την ταμιακή κατάσταση.</p> <p>2.δ. Εξετάστε την καταχώριση των επιταγών στο μηχανογραφικό σύστημα της επιχείρησης για την σωστή καταχώριση του valeur.</p> <p>2.ε. Συμφωνείτε δειγματοληπτικά τις επιταγές κατά ημερομηνία λήξεως με την κατάσταση της απογραφής των επιταγών.</p> <p>2.στ. Εξετάστε την ημερήσια ρευστοποίηση των επιταγών και συμφωνείτε το ληξιάριο των επιταγών με το πινάκιο των τραπεζών (δείγμα).</p> <p>2.ζ. Εξετάστε τα σημειώματα παρατάσεως, από πλευράς εγκρίσεων, σε όσες επιταγές δεν έχουν κατατεθεί στην ημερομηνία λήξεώς τους.</p> <p>2.η. Αποκτήστε ένα δείγμα πληρωμών που είναι έτοιμο προς έγκριση και εξετάστε εάν οι επιταγές που πρόκειται να υπογραφούν, συνοδεύονται από τα απαραίτητα έγγραφα. Για τις ίδιες επιταγές, ελέγξτε την ορθότητα της καταχώρισής τους στην Γενική Λογιστική, καθώς επίσης και ότι τα παραστατικά φέρουν την ένδειξη «Εξοφλήθη».</p>			

	A	B	Γ
<p>3. Στόχος: Έλεγχος των Εισπραξιών.</p> <p>3.α. Εξετάστε τις αποδείξεις είσπραξης για σχετικές υπογραφές πελατών, για καταγραφή των αναγκαίων στοιχείων των επιταγών πάνω στις αποδείξεις αυτές και για ενδεχόμενη αλλαγή valeur των επιταγών σε σχέση με την ημερομηνία λήξεως, βάσει εγκρίσεων και αιτιολόγησης.</p> <p>3.β. Εξετάστε τον χρόνο απόδοσης των μετρητών ή των επιταγών, ελέγχοντας τις αποδείξεις είσπραξης με τα γραμμάτια είσπραξης.</p> <p>3.γ. Στις περιπτώσεις καταθέσεων πελατών σε τράπεζες, εξετάστε το valeur και την έγκαιρη έκδοση των αποδείξεων είσπραξης.</p> <p>3.δ. Στις περιπτώσεις των επιταγών μέσω ταχυδρομείου ή άλλου μέσου, εξετάστε την καταγραφή στο βιβλίο επιταγών με την υπογραφή του ατόμου που παραλαμβάνει, το valeur και την έκδοση των ανάλογων αποδείξεων είσπραξης.</p> <p>3.ε. Στις περιπτώσεις των ακάλυπτων επιταγών, εξετάστε την αναλυτική καταγραφή στο βιβλίο ακάλυπτων επιταγών, την έγκαιρη είσπραξή τους και τον εκτοκισμό τους. Απαραίτητη είναι και η λογιστική συμφωνία με τον λογαριασμό του πελάτη.</p>			

	A	B	Γ
<p>4. Στόχος: Έλεγχος των Πληρωμών.</p> <p>4.α. Εξετάστε τις εγκρίσεις που είναι απαραίτητες για την πληρωμή των δαπανών, αλλά και για την εκταμίευση που ακολουθεί.</p> <p>4.β. Οι πληρωμές γίνονται με επιταγές; και αν ναι γίνονται στα άτομα που έχουν απαίτηση ή σε άλλα πρόσωπα; (ενδεχομένως εξουσιοδοτημένα)</p> <p>4.γ. Εξετάστε αν υπάρχουν αιτιολογημένες προκαταβολές βάσει συμφωνιών.</p> <p>4.δ. Αναφορικά με τις πληρωμές των προμηθευτών μέσω τραπεζών, εξετάστε αν υπάρχουν αντίστοιχες επιστολές από τους ιδίους. Επίσης, στις καταθέσεις μετρητών ή επιταγών εξετάστε αν οι αποδόσεις γίνονται την ίδια ημέρα και αν η προσκόμιση των παραστατικών των τραπεζών γίνεται έγκαιρα.</p> <p>4.ε. Στις περιπτώσεις χορηγήσεων χρημάτων επί αποδόσει, οι εγκρίσεις είναι οι κατάλληλες;</p>			

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΕΠΙ ΑΠΟΔΟΣΕΙ

	Α	Β	Γ
<p>Στόχος: Έλεγχος του λογαριασμού επί αποδόσει.</p> <p>1. Επιλέξτε, με την βοήθεια του ισοζυγίου του λογαριασμού επί αποδόσει και των αναλυτικών καρτελών, τα απαραίτητα παραστατικά προς έρευνα και ταυτόχρονα χρησιμοποιείτε συγκριτικά στοιχεία από τον προηγούμενο έλεγχο.</p> <p>2. Εξετάστε τις αιτιολογίες και τις απαιτούμενες εγκρίσεις βάσει των κανονισμών.</p> <p>3. Εξετάστε εάν η απόδοση των χρημάτων έγινε με το πέρας του σκοπού της χορήγησής τους (π.χ. ταξίδια, αγορές κλπ.).</p> <p>4. Εξετάστε τις πάγιες προκαταβολές προς συγκεκριμένους εργαζόμενους βάσει των κανονισμών και ερευνήστε τα όρια των προκαταβολών αυτών.</p> <p>5. Διατηρήστε αρχείο με τα ανοικτά υπόλοιπα και πραγματοποιείτε follow – up των υπολοίπων αυτών σε τακτά χρονικά διαστήματα.</p>			

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

	Α	Β	Γ
<p>Στόχος: Έλεγχος των Δαπανών.</p> <p>1. Επιλέξτε την χρονική περίοδο του ελέγχου.</p> <p>2. Συμφωνείστε το ισοζύγιο δαπανών με τις λογιστικές καρτέλες και εκτυπώστε τις αναλυτικές καρτέλες που αφορούν στις δαπάνες υπό έλεγχο.</p> <p>3. Επιλέξτε το δείγμα προς έλεγχο (συνήθως αφορά ποσά μεγάλης αξίας) βάσει :</p> <ul style="list-style-type: none"> § της σύγκρισης με το προηγούμενο έτος § της αξία της δαπάνης § του είδος και της σημασίας της δαπάνης <p>4. Αναζητήστε τα συμβόλαια τα οποία συνδέονται με τις αντίστοιχες δαπάνες και εξετάστε εάν τα τιμολόγια συμφωνούν με τους οικονομικούς όρους των συμβολαίων.</p> <p>5. Ξεχωρίστε τις μόνιμες δαπάνες με πάγιες εγκρίσεις (π.χ. δαπάνες που αφορούν σε συμβούλους).</p> <p>6. Στα παραστατικά του δείγματος εξετάστε εάν :</p> <ul style="list-style-type: none"> § έχουν την κατάλληλη έγκριση. § καλύπτονται από τον προϋπολογισμό. § έχουν καταχωρηθεί σωστά (για αποφυγή διπλής καταχώρισης και ενδεχομένως διπλής πληρωμής τους). § συμφωνούν με τον Κ.Β.Σ. § είναι πρωτότυπα. § αναγράφονται στα τιμολόγια τα απαραίτητα στοιχεία. 			

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΤΑΞΙΔΙΩΝ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

	Α	Β	Γ
<p>Στόχος: Έλεγχος των Δαπανών Ταξιδίων.</p> <p>1. Συντάξτε συγκριτικό πίνακα με τους εργαζόμενους σε ταξίδια ο οποίος θα περιλαμβάνει τις δαπάνες διαμονής και διατροφής, τα ενδεχόμενα γεύματα με πελάτες (εάν αφορούν πωλητές της επιχείρησης), τα έξοδα μετακίνησης, τα εισιτήρια, τα καύσιμα, διάφορα άλλα έξοδα κλπ.</p> <p>2. Εξετάστε εάν στο εξοδολόγιο, το οποίο είναι υποχρεωμένοι να συμπληρώνουν οι ταξιδεύοντες και να επισυνάπτουν τα ανάλογα τιμολόγια δαπανών, υπάρχουν οι κατάλληλες εγκρίσεις για το ταξίδι αυτό, η σωστή καταγραφή των εξόδων και η σωστή άθροιση αυτών.</p> <p>3. Στα τιμολόγια που αφορούν στην διαμονή εξετάστε :</p> <ul style="list-style-type: none"> § τον αριθμό των ταξιδευόντων – καταγραφή ονοματεπωνύμων. § τις τιμές χρέωσης. § εάν υπάρχει χρέωση ποσών άνευ αιτιολογίας. <p>4. Στα τιμολόγια διατροφής εξετάστε :</p> <ul style="list-style-type: none"> § τον συνδυασμό της ημερομηνίας και του τόπου που αναγράφεται με την ημερομηνία και τον τόπο ταξιδιού. § εάν οι αποδείξεις ή τα τιμολόγια είναι παραπονημένα ή δυσανάγνωστα. § εάν υπάρχει ανάλυση των γευμάτων, ώστε να εξεταστεί εάν είναι ανάλογη των ατόμων που συμμετείχαν. 			

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΑΝΟΡΓΑΝΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

	A	B	Γ
<p>Στόχος: Έλεγχος των Ανόργανων Εξόδων.</p> <p>1. Εξετάστε τις εγκρίσεις στις διαγραφές υπολοίπων και την ύπαρξη κονδυλίων χωρίς επαρκή αιτιολογία ή έγκριση.</p> <p>2. Εξετάστε τα ποσά που έχουν μεταφερθεί από άλλους λογαριασμούς στον λογαριασμό ανόργανων εξόδων και την αιτία μεταφοράς τους.</p> <p>3. Εξετάστε αν υπάρχουν ποσά με την αιτιολογία «<i>προς τακτοποίηση του λογαριασμού</i>».</p> <p>4. Υπάρχουν πρόστιμα (π.χ. για παραβιάσεις του Κ.Β.Σ.); και αν ναι έχουν καταγραφεί σε καταστάσεις;</p> <p>5. Καταγράψτε όλους τους λογαριασμούς ανόργανων εξόδων.</p>			

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

	Α	Β	Γ
<p>Στόχος: Έλεγχος των Αγορών Εσωτερικού.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Εξετάστε τις εγκρίσεις στις αιτήσεις και στις εντολές αγορών. 2. Εξετάστε εάν υπάρχουν ανάλογες προσφορές, γραπτές ή προφορικές. 3. Εξετάστε συγκριτικά τις τιμές για τις τρέχουσες αγορές με τις τιμές από παρελθούσες αγορές βάσει του αρχείου αγορών. 4. Εξετάστε τις αιτήσεις αγορών που βρίσκονται σε εκκρεμότητα, τις αγορές που πραγματοποιήθηκαν χωρίς προσφορές και τις επείγουσες αγορές. 5. Τηρείται το χρονικό περιθώριο εκτέλεσης μιας αίτησης αγοράς με την παράδοση των ειδών από την Διεύθυνση Προμηθειών, στο Τμήμα ή στην Διεύθυνση που έκανε την αίτηση; 6. Εξετάστε την πιστοποίηση των συμφωνηθέντων τιμών από τον προμηθευτή. 7. Εξετάστε εάν οι αγορές συντονίζονται με την βοήθεια των Διευθύνσεων του Προγραμματισμού και της Παραγωγής, αφού έχουν ελεγχθεί τα αποθέματα ασφαλείας. 8. Υπάρχουν συγκεκριμένες εγκεκριμένες λίστες προμηθευτών με τα είδη, τις τιμές ανά μονάδα και τις ενδεχόμενες εκπτώσεις που προσφέρουν; 9. Εξετάστε εάν υπάρχουν επιστροφές, εκπτώσεις κλπ. και εάν πραγματοποιείται ενημέρωση του λογιστηρίου για αυτές. 10. Εξετάστε μετά την παραλαβή και παράδοση των ειδών, εάν υπάρχουν στα συνοδευτικά στοιχεία οι υπογραφές εκείνων που παρέλαβαν. 			

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ

	Α	Β	Γ
<p>Στόχος: Έλεγχος των Προμηθευτών.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Εξετάστε τις διαδικασίες που αφορούν στα υπόλοιπα των προμηθευτών. 2. Συγκρίνετε τα υπόλοιπα του αναλυτικού ισοζυγίου προμηθευτών με τα αντίστοιχα ποσά του αναλυτικού καθολικού προμηθευτών (δείγμα). 3. Κατατάξτε τα υπόλοιπα σε υπόλοιπα που αφορούν αγορές ετοιμών προϊόντων, σε αγορές πρώτων υλών ή σε προμήθειες υπηρεσιών. 4. Εξετάστε με βάση το aging, τα υπόλοιπα προμηθευτών σύμφωνα με τους όρους πληρωμής τους και εστιάσετε ιδιαίτερος στα αδρανή υπόλοιπα αυτών. 5. Εξετάστε εάν υπάρχουν χρεωστικά υπόλοιπα και ποια είναι η αιτιολόγησή τους. Ζητήστε αντίγραφα λογαριασμών προμηθευτών με μεγάλα υπόλοιπα οι οποίοι έχουν σημαντική δραστηριότητα (δείγμα). 6. Συσχετίστε την ημερομηνία έκδοσης ή παραλαβής των παραστατικών με την ημερομηνία καταχώρησής τους στα βιβλία. 7. Εξετάστε εάν γίνεται διπλή καταχώρηση των τιμολογίων και εάν υπάρχουν δικλείδες ασφαλείας ώστε να αποφεύγεται το φαινόμενο αυτό. 8. Εξετάστε εάν οι πληρωμές των προμηθευτών γίνονται στα τακτά χρονικά διαστήματα τα οποία έχουν οριστεί από την Διεύθυνση Προμηθειών. 9. Εξετάστε εάν ο εργαζόμενος που ασχολείται με την συμφωνία του προμηθευτή είναι το ίδιο πρόσωπο με εκείνο που ασχολείται με τις πληρωμές. 10. Εξετάστε εάν στέλνονται σε δείγμα προμηθευτών επιστολές με τα υπόλοιπά τους προς επιβεβαίωση και εάν πραγματοποιείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα γραπτή συμφωνία των υπολοίπων των προμηθευτών και από ποιόν. 			

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ

	Α	Β	Γ
<p>Στόχος: Έλεγχος των Πελατών.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Επιλέξτε και εξετάστε ένα δείγμα πελατών από το ισοζύγιο, κατά προτίμηση με μεγάλα υπόλοιπα, χωρίς πληρωμές το τελευταίο διάστημα και με κριτήριο τον συνδυασμό υπολοίπων, πωλήσεων και πληρωμών. 2. Εξετάστε τις παραγγελίες εκείνες οι οποίες, παρόλο που δεν είχαν την κατάλληλη έγκριση από το Τμήμα Πιστοδότησης, εκτελέστηκαν από το Τμήμα Παραγγελιών. Ακόμη, εξετάστε εάν οι απορριφθείσες παραγγελίες που τελικώς προωθήθηκαν, συνοδεύονταν από τις κατάλληλες εγκρίσεις. 3. Εξετάστε εάν τηρείται η πολιτική πωλήσεων της επιχείρησης. 4. Ερευνήστε τους λόγους για τους οποίους πραγματοποιείται πώληση σε πελάτες με ανεξόφλητα υπόλοιπα. 5. Καταγράψτε τις παλαιές περιπτώσεις με μεγάλα υπόλοιπα και εισηγηθείτε την τακτοποίησή τους. Επίσης, εξετάστε τους πελάτες εκείνους που έχουν αδρανή υπόλοιπα, καθώς και εκείνους που θεωρούνται επισφαλείς. 6. Εξετάστε το valeur εισπράξεων για ενδεχόμενη αλλαγή valeur στην είσπραξη και για παραλαβές προχρονολογημένων επιταγών. Ακόμη εξετάστε το valeur τιμολογήσεως για τον πιθανό εντοπισμό τιμολογηθέντων δελτίων αποστολής με προγενέστερη ημερομηνία. 7. Εξετάστε εάν γίνονται υπερβάσεις plafond, εάν το plafond αυτό είναι υψηλότερο σε σχέση με τον ετήσιο τζίρο του πελάτη, και εάν στις περιπτώσεις που το plafond αυτό αναθεωρείται υπάρχουν οι κατάλληλες εγκρίσεις. 8. Εξετάστε τον εκτοκισμό των πελατών βάσει των valeur τιμολογίων και valeur εισπράξεων. Υπάρχει έγκριση στην περίπτωση μη τιμολόγησης τόκων; 			

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑ

	Α	Β	Γ
<p>1. Στόχος: Εξετάζετε ότι οι πληρωμές γίνονται μόνο σε υπαλλήλους εν ενεργεία.</p> <p>1.1α. Αποκτήστε άποψη για τις διαδικασίες της μισθοδοσίας και επιβεβαιώστε μέσω συζήτησης με τους αρμόδιους και μέσω παρακολούθησης ότι αυτές έχουν διανεμηθεί στο σχετικό Προσωπικό.</p> <p>1.1β. Εξετάστε τις διαδικασίες και επιβεβαιώστε ότι αυτές καλύπτουν επαρκώς τις λειτουργίες του Τμήματος.</p> <p>1.2α. Επιβεβαιώστε μέσω παρακολούθησης και έρευνας ότι ο διαχωρισμός αρμοδιοτήτων αποκλείει μέλος του Προσωπικού να εμπλέκεται ταυτόχρονα σε διαδικασίες πρόσληψης και σε λειτουργίες της μισθοδοσίας ή Προσωπικό άλλου τομέα / Τμήματος να έχει πρόσβαση στα αρχεία (φυσικά & μηχανογραφημένα) του Τμήματος που είναι υπεύθυνο για τη μισθοδοσία Προσωπικού.</p> <p>1.2β. Εξετάστε εάν τα πρόσωπα που εκτελούν τις κάτωθι διαδικασίες είναι ανεξάρτητα μεταξύ τους:</p> <ul style="list-style-type: none"> § Έγκριση των ωρών εργασίας. § Κατάρτιση των μισθοδοτικών καταστάσεων. § Έγκριση των επιταγών πληρωμής της μισθοδοσίας (payroll checks). § Έχουν υπό την επίβλεψή τους μη απαιτητές αμοιβές. § Συμφωνούν τον τραπεζικό λογαριασμό της μισθοδοσίας. 			

<p>1.3. Αποκτήστε την τελευταία κατάσταση μισθοδοσίας και εξετάστε εάν έχει ελεγχθεί ως προς την εγκυρότητά της από λειτουργό διαφορετικό από εκείνον που είναι αρμόδιος για την κατάρτισή της.</p> <p>1.4. Επιλέξτε από τη μισθοδοτική κατάσταση δείγμα -χ- νεοπροσλαμβανομένων υπαλλήλων και εξετάστε εάν έχει αναγγελία πρόσληψης στον Ο.Α.Ε.Δ. και εάν αυτή έγινε εντός του καθορισμένου χρονικού διαστήματος που προβλέπεται από την εργατική νομοθεσία.</p> <p>1.4.α. Επισκοπήστε την κατάσταση μισθοδοσίας ανά Τμήμα ώστε να διαπιστωθεί ότι όλοι οι εργαζόμενοι που αναφέρονται σε αυτή είναι υπαρκτά πρόσωπα</p>			
<p>2. Στόχος: Εξετάζετε ότι όλα τα στοιχεία που καταχωρούνται στο μηχανογραφημένο σύστημα μισθοδοσίας είναι κατάλληλα εγκεκριμένα.</p> <p>2.1. Επιλέξτε λίστα των προσβάσεων και των εξουσιοδοτημένων δικαιωμάτων του Προσωπικού του Τμήματος από τον διαχειριστή του συστήματος και εξετάστε την ως προς την καταλληλότητά της.</p> <p>2.2α. Εάν το μηχανογραφικό σύστημα δεν «αναγκάζει» τους χρήστες σε τακτική αλλαγή των κωδικών πρόσβασης, επιβεβαιώστε μέσω συζήτησης με το προσωπικό ότι αλλάζει συχνά τον κωδικό πρόσβασης.</p> <p>2.2β. Επιβεβαιώστε μέσω παρατήρησης ότι το προσωπικό δεν:</p> <ul style="list-style-type: none"> § γράφει τους κωδικούς πρόσβασης σε σημειώματα επισυναπτόμενα στον σταθμό εργασίας. § ότι δεν αφήνονται οι σταθμοί εργασίας ενεργοί χωρίς την παρακολούθηση του αρμόδιου λειτουργού. § ότι δεν αποκαλύπτουν και δεν «μοιράζονται» τους κωδικούς πρόσβασης με τους συναδέλφους τους. 			

<p>2.3. Επιλέξτε -χ- δείγμα χρηστών για τους οποίους θα εξετάστε εάν υπάρχουν σχετικές εγκρίσεις αναφορικά με την πρόσβασή τους σε διάφορα πεδία του μηχανογραφικού συστήματος και σε περίπτωση αλλαγών ότι υπάρχουν αντίστοιχα υποστηρικτικά έγγραφα. Επίσης, εξετάστε ότι για τις αλλαγές προσβάσεων εκτός από τις εγκρίσεις έχει διενεργηθεί σχετικός έλεγχος από λειτουργούς μη εμπλεκόμενους στην διαδικασία καταχώρησης.</p>		
<p>3. Στόχος: Έλεγχος ακρίβειας και πληρότητας των δεδομένων.</p> <p>3.1. Εξέτασε τις διαδικασίες διατήρησης αντιγράφων ασφαλείας και επιβεβαίωσε την επάρκειά τους.</p> <p>3.2. Εξετάστε εάν τηρούνται αντίγραφα ασφαλείας (back up) στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης καθώς και σε άλλη τοποθεσία.</p> <p>3.3. Εξετάστε δειγματοληπτικά για μια περίοδο ότι έχουν τηρηθεί τα σχετικά αντίγραφα ασφαλείας.</p> <p>3.4. Εξετάστε αν υπάρχουν ενημερωμένες διαδικασίες σχετικά με την δυνατότητα συνέχισης της λειτουργίας της επιχείρησης σε περίπτωση που χαλάσει / σταματήσει το δίκτυο.</p>		
<p>4. Στόχος: Εξετάζετε ότι οι πληρωμές είναι σωστά υπολογισμένες σύμφωνα με τις συμβάσεις εργασίας, τις υπερωρίες και τα λοιπά επιδόματα.</p> <p>4.1. Επιλέξτε -χ- αριθμό υπαλλήλων από τη μισθοδοτική κατάσταση και εξετάστε τα ακόλουθα:</p> <p>§ Συμφωνείτε τις μηνιαίες αποδοχές τους στην σύμβαση εργασίας και τις τυχόν αυξήσεις σε λοιπά υποστηρικτικά έγγραφα κατάλληλα εγκεκριμένα.</p>		

<p>§ Εξετάστε την μαθηματική ακρίβεια των κρατήσεων, καθώς και εάν αυτές είναι σύμφωνες με την εργατική νομοθεσία.</p> <p>§ Εξετάστε την μαθηματική ακρίβεια των εργοδοτικών εισφορών, καθώς και αν αυτές είναι σύμφωνες με τη νομοθεσία.</p> <p>§ Επαναυπολογίστε το καθαρό πληρωτέο ποσό και εξετάστε εάν αυτό συμφωνεί με τις αποδείξεις πληρωμής. Σε περίπτωση πληρωμής μέσω τράπεζας, εξετάζεται ότι το συνολικό καθαρό πληρωτέο ποσό της μισθοδοτικής κατάστασης συμφωνεί με το καταθετήριο της τράπεζας, ενώ ταυτόχρονα επαληθεύστε δειγματοληπτικά για κάποιους υπαλλήλους, ότι το ποσό των καθαρών αποδοχών τους συμφωνεί με εκείνο που αναφέρεται στην αναλυτική κατάσταση προς την τράπεζα. Επίσης, επιβεβαιώστε για τους υπαλλήλους τους δείγματος σας ότι η κατάθεση του μισθού τους έγινε στον σωστό τραπεζικό λογαριασμό και επαληθεύστε τον με πρωτότυπα υποστηρικτικά έγγραφα που πρέπει να τηρεί το Τμήμα Προσωπικού.</p> <p>§ Αν οι πληρωμές γίνονται ταμειακά (αυτό πρέπει να αποφεύγεται) εξετάστε ότι οι αποδείξεις πληρωμής είναι υπογεγραμμένες από τον υπάλληλο καθώς και από λειτουργό που διενέργησε έλεγχο των εκταμιεύσεων. Επιβεβαιώστε ότι ο υπεύθυνος για τις πληρωμές δεν έχει πρόσβαση στο αρχείο μετρητών. Εξετάστε εάν υπάρχει συχνή εναλλαγή του υπεύθυνου για τις πληρωμές.</p> <p>4.2. Για -χ- μήνες εξετάστε ότι οι αντίστοιχες μισθοδοτικές καταστάσεις συμφωνούν με το ισοζύγιο γενικής λογιστικής. Εξετάστε την ορθότητα των λογιστικών άρθρων. Επιβεβαιώστε ότι διενεργούνται τακτικά συμφωνίες μεταξύ του προγράμματος της μισθοδοσίας και εκείνου της γενικής λογιστικής.</p>			
---	--	--	--

<p>4.3. Επιλέξτε τη μισθοδοτική κατάσταση ενός μηνός και εξετάστε για τα οριζόντια και κάθετα σύνολα ότι αυτά αθροίζουν σωστά.</p> <p>4.4. Αποκτήστε για -χ- μήνες τις αντίστοιχες μισθοδοτικές καταστάσεις και εξετάστε ότι οι κρατήσεις προς τα ασφαλιστικά ταμεία (πχ Ι.Κ.Α.) και ο Φόρος Μισθωτών Υπηρεσιών έχουν απεικονισθεί σωστά στους αντίστοιχους λογαριασμούς υποχρεώσεων και έχουν αποδοθεί εμπρόθεσμα.</p> <p>4.5. Για -χ- δείγμα υπαλλήλων να εξεταστεί ότι οι μικτές τους αποδοχές είναι τουλάχιστον αυτές που προβλέπονται από τις Συλλογικές Συμβάσεις.</p> <p>4.6. Εξετάστε την επάρκεια των διαδικασιών που αφορούν την υπερωριακή απασχόληση. Επιλέξτε -χ- δείγμα υπαλλήλων που διενέργησαν υπερωρίες και προβείτε σε επαναυπολογισμό της αντίστοιχης αμοιβής σύμφωνα με τα υποστηρικτικά έγγραφα (πχ καταστάσεις timer ή παρουσιολογίου). Εξετάστε εάν υπάρχουν προεγκρίσεις και εγκρίσεις από αρμόδιους λειτουργούς. Εξετάστε ότι η επιχείρηση έχει εφαρμόσει τα προβλεπόμενα της εργατικής νομοθεσίας όσον αφορά την υπερωριακή απασχόληση (π.χ. αναγγελία υπερωριακής απασχόλησης στην Επιθεώρηση Εργασίας).</p> <p>4.7. Για -χ- υπαλλήλους εξετάστε ότι οι αμοιβές αδείας, το Δώρο Πάσχα και Χριστουγέννων έχει υπολογισθεί σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία.</p> <p>4.8. Επιλέξτε -χ- δείγμα καταβαλλόμενων αποζημιώσεων στο Προσωπικό λόγω καταγγελίας της Σύμβασης Εργασίας και εξετάστε ότι έχουν εφαρμοσθεί τα προβλεπόμενα της εργατικής νομοθεσίας.</p>			
--	--	--	--

<p>5. Λοιποί Έλεγχοι</p> <p>5.1. Εξετάστε εάν τα στοιχεία της μισθοδοσίας συμφωνούνται τακτικά με εκείνα του Προσωπικού (Human Resources).</p> <p>5.2. Εξετάστε εάν το προϋπολογισμένο κόστος της μισθοδοσίας παρακολουθείται σε σχέση με το πραγματικό.</p> <p>5.3. Εξετάστε το συνολικό κόστος μισθοδοσίας ανά μήνα από τους αντίστοιχους λογαριασμούς γενικής λογιστικής για ένα έτος. Ερευνήστε τους λόγους τυχόν αυξομειώσεων (αν δηλαδή οφείλεται σε αύξηση ή μείωση του αριθμού των υπαλλήλων, καταβολή υπερωριών, αναδρομικές αποδοχές κλπ.).</p> <p>5.4. Στις περιπτώσεις καταβολής bonus αναζητήστε τις σχετικές εγκρίσεις, επαληθεύστε δειγματοληπτικά τους υπολογισμούς.</p> <p>5.5. Εξετάστε δείγμα ατομικών συμβάσεων και επαληθεύστε την ακρίβεια των καταβαλλόμενων ποσών σε σχέση με τους ατομικούς όρους.</p> <p>5.6. Ερευνήστε την ορθότητα καταβολής επιπρόσθετων επιδομάτων σε σχέση με τα προσόντα ή το αντικείμενο των υπαλλήλων.</p>			
---	--	--	--

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΓΙΑ IT

	A	B	Γ
Γενικά Μέτρα Ελέγχου (Διαδικασίες Εσωτερικού Ελέγχου)			
<p>1. Όπου είναι δυνατόν επισκοπήστε τις εκθέσεις προηγούμενων ετών των Εσωτερικών Ελεγκτών, των Εξωτερικών Ελεγκτών και των Εποπτικών Αρχών.</p> <p>2. Τεκμηριώστε τις μηχανογραφικές πλατφόρμες που χρησιμοποιούνται από την επιχείρηση (μοντέλα εξοπλισμού, όνομα κατασκευαστή, ποσότητα) καθώς και των λογισμικών προγραμμάτων (όνομα εφαρμογής, όνομα προμηθευτή, τρέχουσα έκδοση) και αναζητήστε τα περιεχόμενα στο μητρώο παγίων καθώς και στο μητρώο ειδών πληροφορικής.</p> <p>3. Μέσω συζητήσεων με το προσωπικό παραγωγής διαπιστώστε τον καταμερισμό των καθηκόντων μεταξύ των διάφορων λειτουργιών και αναφέρετε περιπτώσεις παραβίασης της ως άνω αρχής που δημιουργεί κινδύνους.</p> <p>4. Διαπιστώστε εάν υφίσταται και λειτουργεί αποτελεσματικά Εποπτική Επιτροπή για τα θέματα πληροφορικής και επισκοπήστε τα πρακτικά των συνεδριάσεών της.</p>			

<p><i>Φυσικό περιβάλλον μηχανογραφικού κέντρου</i></p> <p>1. Ανάλογα με το μέγεθος της εταιρίας επισκοπήστε τα μέτρα που λαμβάνονται για τον έλεγχο της φυσικής πρόσβασης σε αυτό καθώς και θέματα που αφορούν την ασφάλεια και την αδιάλειπτη λειτουργία του (υπογραφή κατά την είσοδο, κάρτα πρόσβασης, προσωπικό ασφάλειας, συνεχής παροχή ρεύματος [UPS], φωτισμός ασφάλειας, συστήματα συναγερμού και πυρανίχνευσης).</p> <p>2. Εξετάστε αν τα παραπάνω δοκιμάζονται για τη σωστή λειτουργία τους σε τακτική βάση και αν υφίστανται συμβόλαια συντήρησής τους.</p>			
<p><i>Θέματα ασφάλειας πληροφοριών</i></p> <p>1. Εξετάστε αν υφίσταται πολιτική ασφάλειας και αν αυτή έχει κοινοποιηθεί κατάλληλα σε όλο το προσωπικό.</p> <p>2. Εξετάστε αν έχουν δοθεί σε όλους τους χρήστες ID (ατομικοί κωδικοί πρόσβασης στο σύστημα), αν οι ανενεργοί υπολογιστές κάνουν log off μετά από συγκεκριμένο διάστημα, αν οι χρήστες αναγκάζονται να αλλάζουν τους ατομικούς κωδικούς πρόσβασης καθ' ελάχιστον κάθε 90 ημέρες, αν οι παλιοί κωδικοί πρόσβασης δεν χρησιμοποιούνται, αν οι κωδικοί πρόσβασης είναι κατάλληλα καλυμμένοι στο σύστημα.</p> <p>3. Επιλέξτε περιοχές με ευαίσθητα δεδομένα και ελέγξτε την κατάλληλη πρόσβαση σε αυτά μόνο αρμοδίων ατόμων.</p>			

<p>Ανάπτυξη συστημάτων και συντήρηση εφαρμογών</p> <p>1. Ερευνήστε αν η επιχείρηση έχει αναπτύξει κάποια μεθοδολογία για την ανάπτυξη των μηχανογραφικών της συστημάτων.</p> <p>2. Ελέγξτε αν τα βήματα που ακολουθήθηκαν κατά την ανάπτυξη των συστημάτων περιλαμβάνουν μεταξύ των άλλων την υπογραφή των συμμετεχόντων στο έργο, τους ελέγχους σε όλα τα στάδια και τις αντίστοιχες εγκρίσεις.</p> <p>3. Επιλέξτε τις πιο πρόσφατα διενεργηθείσες αλλαγές σε προγράμματα και διαπιστώστε την τεκμηρίωση των αλλαγών.</p> <p>4. Ελέγξτε τις διαδικασίες της επιχείρησης για την διενέργεια αλλαγών σε δείκτες, επιτόκια, ποσοστά, κλπ. που παράγουν σημαντικό διαχειριστικό αποτέλεσμα.</p>			
<p>Λειτουργίες υπολογιστών</p> <p>1. Καθορίστε την διαδικασία τακτικού προγραμματισμού των μηχανογραφικών εφαρμογών (Εφαρμογές batch, κλπ.).</p> <p>2. Ερευνήστε τον τρόπο με τον οποίο επιβεβαιώνεται η ολοκλήρωση των προγραμμάτων παραγωγής (πωλήσεις) με επιτυχία.</p> <p>3. Ελέγξτε αν τα εξερχόμενα (out put) της παραγωγής παραδίδονται στους χρήστες με την δέουσα επιμέλεια και σε ορισμένες περιπτώσεις με υπογραφή.</p>			

<p>4. Ερευνήστε αν υφίστανται μέτρα ελέγχου κατά τη διαδικασία τρεξίματος της παραγωγής, αν υπάρχει γραπτή τεκμηρίωση ότι αυτά ασκούνται και αξιολογήστε την επάρκειά τους.</p>			
<p>Διαδικασίες Υποστήριξης</p> <p>1. Τεκμηριώστε τις διαδικασίες ώστε να προκύπτει ότι τα αντίγραφα από το back up των αρχείων φυλάσσονται σε ασφαλές μέρος μακριά από τον χώρο λειτουργίας της εταιρίας.</p> <p>2. Βεβαιώστε ότι λαμβάνονται διαδικασίες υποστήριξης σε ημερήσια βάση και αναζητήστε τους υπευθύνους λειτουργούς για τη διαδικασία.</p>			
<p>Σχέδιο έκτακτης ανάγκης</p> <p>1. Ελέγξτε αν υπάρχει ένα αποτυπωμένο γραπτό σχέδιο έκτακτης ανάγκης και βεβαιώστε ότι αυτό έχει δοκιμασθεί.</p> <p>2. Αξιολογήστε το σχέδιο έκτακτης ανάγκης ιδιαίτερα όταν αυτό έχει ανατεθεί σε εξωτερικό συνεργάτη όπου θα πρέπει να ερευνηθούν διεξοδικά οι όροι συνεργασίας και η δυνατότητα του εξωτερικού συνεργάτη να αποκαταστήσει τη λειτουργία της εταιρίας άμεσα.</p>			

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΓΙΑ

	A	B	Γ
<p>1. Βάσει του ισοζυγίου της γενικής λογιστικής καταρτίστε Φ/Ε στο οποίο να απεικονίζεται, ανά πρωτοβάθμιο λογαριασμό, η κίνηση των παγίων (αρχικό κόστος, προσθήκες, μειώσεις, μεταφορές, διαγραφές, τελικό κόστος, συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την έναρξη της χρήσης, αποσβέσεις χρήσης).</p> <p>Συμφωνείστε το αρχικό κόστος των παγίων καθώς των συσσωρευμένων αποσβέσεων στον τελευταίο δημοσιευμένο Ισολογισμό.</p>			
<p>2. Συμφωνείστε το Φ/Ε με το Μητρώο Παγίων και διερευνείστε τυχόν διαφορές.</p> <p>Επισκοπήστε το Μητρώο Παγίων και εξετάστε εάν αυτό περιλαμβάνει τα στοιχεία που προβλέπονται από το Ε.Γ.Λ.Σ.</p>			
<p>3. Πραγματοποιείτε συνολικό υπολογισμό των αποσβέσεων και εξετάστε εάν υπάρχουν σημαντικές διαφορές με το πραγματοποιημένο έξοδο. Διερευνείστε τους λόγους.</p>			
<p>4. Επιλέξτε -χ- αριθμό παγίων από το Μητρώο Παγίων και επαναυπολογίστε τις αποσβέσεις. Εξετάστε ότι οι συντελεστές απόσβεσης είναι οι προβλεπόμενοι από τη νομοθεσία.</p>			
<p>5. Για -χ- αγορές παγίων που θα επιλέξτε από τα αναλυτικά καθολικά των λογαριασμών γενικής λογιστικής εξετάστε τα ακόλουθα:</p> <p>α) Επαληθεύστε το κόστος στα πρωτότυπα παραστατικά και ελέγξτε την ορθότητα της λογιστικής εγγραφής.</p> <p>β) Εξετάστε εάν υπάρχουν οι κατάλληλες εγκρίσεις κατά το στάδιο της αίτησης.</p> <p>γ) Εξετάστε εάν έγινε έλεγχος κατά την παραλαβή.</p> <p>δ) Εξετάστε εάν ο προμηθευτής είναι εγκεκριμένος.</p>			

<p>ε) Εξετάστε ότι έχουν εφαρμοσθεί οι διαδικασίες του Κανονισμού Προμηθειών (εάν υπάρχει).</p> <p>στ) Εξετάστε ότι συμφωνεί η αίτηση παραγγελίας με το τιμολόγιο.</p> <p>ζ) Επιβεβαιώστε το δικαιούχο και εξετάστε εάν έχει καταχωρηθεί το πάγιο στο Μητρώο Παγίων.</p> <p>η) Επιβεβαιώστε την ύπαρξη του παγίου (δείτε το).</p>			
<p>6. Εξετάστε ότι το κόστος των προσθηκών (αγορών) δεν υπερβαίνει το προβλεπόμενο, βάσει προϋπολογισμού.</p>			
<p>7. Για -χ- πωλήσεις παγίων που θα επιλέξετε από τα αναλυτικά καθολικά των λογαριασμών γενικής λογιστικής εξετάστε τα ακόλουθα:</p> <p>α) Εάν υπάρχουν οι κατάλληλες εγκρίσεις.</p> <p>β) Εάν το κέρδος ή η ζημιά από την πώληση έχει καταχωρηθεί στους αντίστοιχους λογαριασμούς αποτελεσμάτων.</p> <p>γ) Την ορθότητα των λογιστικών εγγραφών.</p> <p>δ) Ότι το πάγιο δεν υφίσταται πλέον στο Μητρώο Παγίων.</p>			
<p>8. Να εξεταστεί εάν υπάρχουν μισθωμένα πάγια και εάν υπάρχουν να υπολογισθεί το μίσθωμα και να συμφωνηθεί το ποσό του μισθώματος με τον αντίστοιχο λογαριασμό εξόδου.</p>			
<p>9. Κατανοήστε τις διαδικασίες σε περίπτωση καταστροφής ή μετακίνησης των παγίων μέσα στην επιχείρηση και πραγματοποιήστε δειγματοληπτικό έλεγχο.</p>			

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΙΔΙΟΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΕΡΓΩΝ

	Α	Β	Γ
<p>Στόχος: Έλεγχος των Ιδιοκατασκευών και των Έργων.</p> <p>1. Εξετάστε τις εγκρίσεις για τα έργα και τις ιδιοκατασκευές, βάσει του επενδυτικού προγράμματος της επιχείρησης.</p> <p>2. Εξετάστε αν υπάρχουν έγγραφες αναθέσεις εργασίας για έργα υψηλών ποσών και αν έχουν κατατεθεί αυτές στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.</p> <p>3. Εξετάστε εάν έχουν παρθεί οι απαραίτητες προσφορές από τους αντίστοιχους Διευθυντές της επιχείρησης για έργα μέχρι ένα ποσό και αναλύστε τον ρόλο της Διεύθυνσης Προμηθειών για έργα άνω του ανωτέρω ποσού αλλά και για τις προμήθειες των υλικών που θα χρειαστούν.</p> <p>4. Εξετάστε εάν προβλέπεται από τα συμφωνητικά των έργων να παρακρατείται ένα ποσοστό της αμοιβής του εργολάβου, έως ότου ο ίδιος να προσκομίσει τις ανάλογες βεβαιώσεις περί εξοφλήσεως των ασφαλιστικών εισφορών που αναλογούν στα έργα αυτά.</p> <p>5. Μελετήστε τα συμφωνητικά των έργων αναφορικά με τους οικονομικούς όρους, τις τιμές μονάδος σε σχέση με την αντίστοιχη προσφορά που έχει δοθεί, τον τρόπο πληρωμής (π.χ. βάσει της προόδου των εργασιών κλπ.).</p> <p>6. Εξετάστε εάν η εκτέλεση των έργων εξελίσσεται με βάση τις προδιαγραφές που αναγράφονται στα συμφωνητικά και χρησιμοποιούνται τα κατάλληλα υλικά.</p>			

<p>7. Αναζητήστε τα πρωτόκολλα παραλαβής και παράδοσης των έργων για να διαπιστώσετε εάν έχουν τηρηθεί τα χρονικά όρια παράδοσης ή σε αντίθετη περίπτωση εάν εισπράχθηκαν οι ποινικές ρήτρες.</p> <p>8. Επαληθεύστε τις τιμές μονάδος των τιμολογίων με αυτές των συμφωνητικών. Στην περίπτωση ύπαρξης διαφορών αναζητήστε εάν υπάρχουν αιτιολογίες.</p> <p>9. Στην περίπτωση που ο εργολάβος χρησιμοποιεί δικούς του εργάτες, αλλά πληρώνει η επιχείρηση βάσει ωρομισθίου, εξετάστε τις ημερήσιες καταστάσεις παρουσίας των εργατών αυτών (ώρα εισόδου, ώρα εξόδου, όνομα και επώνυμο του εργάτη, υπογραφή κλπ.). Επίσης, σημαντική παράμετρος προς εξέταση είναι εάν υπάρχει κάλυψη, στα πλαίσια των συμφωνητικών, σε περίπτωση εργατικού ατυχήματος.</p> <p>10. Εξετάστε ένα υπάρχον νομότυπα δικαιολογητικά που αφορούν στα έργα και αν αυτά καταχωρούνται έγκαιρα (Κ.Β.Σ.).</p>			
--	--	--	--

12. Η ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ

Πριν την έναρξη των ελέγχων, πραγματοποιείται συνάντηση του Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου με εκείνα τα στελέχη της εταιρίας (ελεγχόμενα στελέχη – Διοίκηση κλπ.) τα οποία εμπλέκονται, προκειμένου να ενημερωθούν λεπτομερώς σχετικά με τις αρμοδιότητες και καθήκοντά τους καθώς και με τον τρόπο που αυτά συνδέονται ή συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του ελέγχου.

Πιο συγκεκριμένα τα σημεία που επισημαίνονται στην συνάντηση, σύμφωνα με το Επαγγελματικό Πρότυπο των Εσωτερικών Ελεγκτών 410, είναι τα εξής :

1. Σκοπός και στόχοι του ελέγχου.
2. Κοινοποίηση Προγράμματος ελέγχου.
3. Ενημέρωση σχετικά με τους Ελεγκτές που θα διενεργήσουν τους ελέγχους.
4. Ενημέρωση σχετικά με τους τρόπους, τα μέσα, το χρονικό πλαίσιο και τις διαδικασίες πραγματοποίησης των ελέγχων.
5. Ενημέρωση σχετικά με τις επιχειρησιακές συνθήκες και τις λειτουργίες της υπό έλεγχο δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένων πρόσφατων μεταβολών στην Διοίκηση ή σε μείζονα συστήματα.
6. Ενημέρωση σχετικά με την υποχρέωση των υπεύθυνων των ελεγχόμενων τμημάτων να παρέχουν τις απαιτούμενες πληροφορίες / στοιχεία στους Ελεγκτές.
7. Ζητήματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για τον Εσωτερικό Ελεγκτή.
8. Ευθύνη της Διοίκησης για την εξασφάλιση πρόσβασης των μελών της ομάδας έργου στα απαιτούμενα στοιχεία για την υλοποίηση των ελέγχων.
9. Περιγραφή των διαδικασιών διαμόρφωσης της Έκθεσης Εσωτερικού Ελέγχου και των μηχανισμών παρακολούθησης και ελέγχου της λειτουργίας Εσωτερικού Ελέγχου.

13. Η ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές πραγματοποιούν τους ελέγχους σύμφωνα με τα Προγράμματα Ελέγχου, χρησιμοποιώντας τα *Ερωτηματολόγια Ελέγχου*. Ο έλεγχος πραγματοποιείται παρουσία του υπεύθυνου στελέχους προκειμένου να διευκολύνεται το έργο των Εσωτερικών Ελεγκτών παρέχοντας τα απαιτούμενα στοιχεία και τυχόν διευκρινίσεις ή πληροφορίες.

Η συμπλήρωση των Ερωτηματολογίων, ανάλογα με την περιοχή ελέγχου, πραγματοποιείται είτε με παρατήρηση, είτε με συζήτηση με τα αρμόδια στελέχη και με δειγματοληψία, όπου είναι εφικτό. Οι μέθοδοι / τρόποι διενέργειας των ελέγχων έχουν καθοριστεί λεπτομερώς στην φάση του σχεδιασμού των ελέγχων.

Τα ευρήματα των ελέγχων καταγράφονται στα Ερωτηματολόγια και τα Φύλλα Εργασίας μαζί με παρατηρήσεις των αρμόδιων / εμπλεκόμενων στελεχών τόσο για τις αποκλίσεις που παρατηρήθηκαν όσο και για την αιτιολόγησή τους, καθώς επίσης και για τις διορθωτικές ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβούν.

14. Η ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

14.1. ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Μετά την ολοκλήρωση όλων των προγραμματισμένων ελέγχων, συγκεντρώνεται το υλικό τεκμηρίωσης από τις διάφορες εκθέσεις των Εσωτερικών Ελεγκτών. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές σύμφωνα με το Επαγγελματικό Πρότυπο 430 πρέπει να γνωστοποιήσουν τα αποτελέσματα της εργασίας του ελέγχου τους με την υποβολή Έκθεσης Ελέγχου, ως κατωτέρω :

1. Πρέπει να εκδίδεται μια υπογεγραμμένη, γραπτή Έκθεση μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης του ελέγχου. Οι προσωρινές εκθέσεις μπορεί να είναι γραπτές ή προφορικές και μπορούν να μεταδίδονται επίσημα ή ανεπίσημα.
2. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές πρέπει να συζητούν τα πορίσματα και τις εισηγήσεις με τα κατάλληλα επίπεδα Διοίκησης πριν από την έκδοση των τελικών γραπτών Εκθέσεων.
3. Οι Εκθέσεις πρέπει να είναι αντικειμενικές, σαφείς, συνοπτικές, εποικοδομητικές και έγκυρες.
4. Οι Εκθέσεις πρέπει να παρουσιάζουν το σκοπό, το πλαίσιο και τα αποτελέσματα του ελέγχου και, όπου πρέπει να περιέχουν διατύπωση της άποψης του Ελεγκτή.
5. Οι Εκθέσεις μπορεί να συμπεριλαμβάνουν συστάσεις για δυνητικές βελτιώσεις και να αναγνωρίζουν ικανοποιητική εργασιακή απόδοση και διορθωτική ενέργεια.
6. Οι απόψεις του Ελεγκτή σχετικά με τα πορίσματα ή τις συστάσεις του ελέγχου μπορεί να συμπεριλαμβάνονται στην Έκθεση Ελέγχου.

7. Ο Διευθυντής Εσωτερικού Ελέγχου ή ο δηλών, πρέπει να διενεργεί επανέλεγχο και να εγκρίνει την τελική Έκθεση Ελέγχου πριν από την έκδοση και πρέπει να αποφασίζει σε ποιους θα διανέμεται η Έκθεση.

Η Έκθεση Εσωτερικού Ελέγχου (Audit Report) συντάσσεται από τον Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου και παρουσιάζεται στην Επιτροπή Ελέγχου προκειμένου να συζητηθούν τα ευρήματα και να συμφωνηθούν οι διορθωτικές ενέργειες και στην συνέχεια κοινοποιείται στους εμπλεκόμενους.

Η Έκθεση τονίζει τις σημαντικές παρεκκλίσεις και τυχόν προβλήματα που διαπιστώθηκαν, ενώ περιλαμβάνει τις λιγότερο σημαντικές αδυναμίες μόνο εφ' όσον αυτό κρίνεται αναγκαίο.

Η Έκθεση είναι γραπτή και απεικονίζει με ακρίβεια τα ευρήματα και τα θέματα που προέκυψαν κατά την διάρκεια του ελέγχου, χωρίς να αφήνει περιθώριο παρερμηνειών ή παρεξηγήσεων.

14.2. Η ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Η Έκθεση Εσωτερικού Ελέγχου έχει σε γενικές γραμμές την εξής δομή :

1. Σκοπός, σχεδιασμός και περίληψη βασικών θεμάτων του ελέγχου.
2. Τα ευρήματα που προέκυψαν ως αποτέλεσμα των ελεγκτικών μεθόδων που εφαρμόστηκαν και τα οποία παρουσιάστηκαν κατά σειρά σπουδαιότητας.
3. Τις επιδράσεις των ευρημάτων στην λειτουργία της επιχείρησης.
4. Προτάσεις και εισηγήσεις για την πρακτική αντιμετώπιση αδυναμιών ή άλλων θεμάτων που προέκυψαν από τον έλεγχο.
5. Τις απαντήσεις των εμπλεκόμενων στελεχών σχετικά με τα ευρήματα του ελέγχου και το χρονοδιάγραμμα τακτοποίησής τους.

14.3. ΟΙ ΜΟΡΦΕΣ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Η γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων του Εσωτερικού Ελέγχου μπορεί να γίνει με διαφορές με διάφορες μορφές, οι σημαντικότερες από τις οποίες είναι οι εξής:

A) Προφορικές Εκθέσεις

Η διατύπωση των ευρημάτων του Εσωτερικού Ελέγχου μπορεί να γίνει προφορικά. Μια Προφορική Έκθεση επιλέγεται όταν υπάρχει η ανάγκη κατεπείγουσας λήψης μέτρων ή όταν η Προφορική αυτή η Έκθεση αποτελεί το προοίμιο για τη μεταγενέστερη έκδοση μιας Γραπτής Έκθεσης. Το Ελεγκτικό Πρότυπο 430 αναγνωρίζει την υποβολή Προφορικών Εκθέσεων μόνο όταν πρόκειται περί Προσωρινών Εκθέσεων.

B) Ενδιάμεσες Γραπτές Εκθέσεις

Σύμφωνα με το Ελεγκτικό Πρότυπο 430 οι Ενδιάμεσες ή οι Προσωρινές Εκθέσεις μπορούν να χρησιμοποιούνται για ανακοίνωση πληροφοριών που απαιτούν άμεση προσοχή, για ανακοίνωση μιας αλλαγής στο πλαίσιο του ελέγχου για την υπό έλεγχο δραστηριότητα ή για ενημέρωση της Διοίκησης για την πρόοδο του ελέγχου όταν οι έλεγχοι παρατείνονται για μακρύ χρονικό διάστημα. Η χρήση Προσωρινών Εκθέσεων δεν μειώνει ούτε αποκλείει την ανάγκη δημιουργίας τελικής Έκθεσης.

Οι Συνοπτικές Εκθέσεις που τονίζουν τα αποτελέσματα του ελέγχου μπορεί να είναι κατάλληλες για επίπεδα της Διοίκησης ανώτερα του ελεγχόμενου. Μπορούν να εκδίδονται χωριστά ή μαζί με την Τελική Έκθεση.

Γ) Εκθέσεις με τη μορφή ερωτηματολογίου

Μια από τις μορφές εκθέσεων ελέγχου που χρησιμοποιείται στην πράξη είναι οι Εκθέσεις που δομούνται στη βάση ενός ερωτηματολογίου που χρησιμοποιήθηκε για τη διενέργεια του ελέγχου. Οι Εκθέσεις αυτές χρησιμοποιούνται κατά κανόνα για εσωτερική χρήση στην Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου.

Δ) Γραπτές Εκθέσεις

Η δομή και το περιεχόμενο των Εκθέσεων αυτών ποικίλει μεταξύ των εταιριών αλλά και μεταξύ των αναθέσεων ελέγχου. Ο όρος «υπογεγραμμένη» σημαίνει ότι ο εξουσιοδοτημένος Εσωτερικός Ελεγκτής πρέπει να υπογραφεί ιδιοχείρως την έκθεση. Εναλλακτικά, η υπογραφή μπορεί να εμφανίζεται σε μία συνοδευτική επιστολή. Ο Εσωτερικός Ελεγκτής που είναι εξουσιοδοτημένος για να υπογραφεί την Έκθεση πρέπει να είναι διορισμένος από τον Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου.

Ε) Σύνοψη Γραπτών Εκθέσεων

Σε αρκετές επιχειρήσεις συνηθίζεται η έκδοση μιας Ετήσιας Εξαμηνιαίας Έκθεσης με τη Σύνοψη των Εκθέσεων Ελέγχου που εκδόθηκαν την περίοδο αναφοράς. Οι Εκθέσεις αυτές απευθύνονται κυρίως στην Επιτροπή Ελέγχου και στην Ανώτατη Διοίκηση της επιχείρησης.

ΣΤ) Εκθέσεις με ηλεκτρονική μορφή

Εάν οι Εκθέσεις Ελέγχου έχουν διανεμηθεί με ηλεκτρονικό μέσο, πρέπει να κρατείται μια υπογεγραμμένη έκδοση της Έκθεσης σε αρχείο στην Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου.

15. Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

Μετά την ολοκλήρωση κάθε ελεγκτικού έργου, διενεργείται περιοδική έρευνα προκειμένου να αξιολογηθεί η έκταση, στην οποία οι διορθωτικές προτάσεις έχουν υιοθετηθεί και υλοποιηθεί.

Ο Εσωτερικός Έλεγχος αναθέτει στο αρμόδιο στέλεχος την συνεχή παρακολούθηση της προόδου της υλοποίησης των προτάσεων, κατόπιν συνεννοήσεως με την Διοίκηση της επιχείρησης.

Με το πέρας των εργασιών, συντάσσεται Νέα Έκθεση Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία παραθέτει τα ευρήματα της έρευνας υλοποίησης προτάσεων και τον βαθμό στον οποίο οι εισηγήσεις / προτάσεις του Εσωτερικού Ελέγχου εφαρμόστηκαν από τις Διευθύνσεις και τα Τμήματα.

16. ΕΚΘΕΣΗ ΛΟΓΩ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Εκτός από τις προαναφερθείσες Εκθέσεις που συντάσσει ο Εσωτερικός Έλεγχος μετά την ολοκλήρωση του κύκλου κάθε ελέγχου, υπάρχει και η υποχρέωση για μια ακόμη *Έκθεση λόγω Εταιρικής Διακυβέρνησης*. Με το όρο Εταιρική Διακυβέρνηση (Corporate Governance), νοείται ένα Σύστημα Οργάνωσης, Διοίκησης και Ελέγχου των Ανωνύμων Εταιριών, που έχουν μετοχές εισηγμένες ή που βρίσκονται στην διαδικασία εισαγωγής, τόσο στην Κύρια, όσο και στην Παράλληλη Αγορά.

Η Έκθεση αυτή παραδίδεται στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας (μέσω της Επιτροπής Ελέγχου) τουλάχιστον κάθε τρίμηνο και περιλαμβάνει ευρήματα που προκύπτουν από αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και τους νόμους για την Εταιρική Διακυβέρνηση (Αποφ. 5 /204 / 2000 – Ν. 3016 / 2002, Παράρτημα Β). Τα ευρήματα αυτά προκύπτουν από ειδικά ερωτηματολόγια – προγράμματα τα οποία έχουν συνταχθεί με βάση τους νόμους για την Εταιρική Διακυβέρνηση.

Κάθε Έκθεση τριμήνων προς το Διοικητικό Συμβούλιο περιλαμβάνει και follow-up των προηγούμενων Εκθέσεων για την επίτευξη καλύτερης ενημέρωσης και σωστής σύνδεσης με τα πεπραγμένα προηγούμενων περιόδων.

17. Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΛΕΓΧΟΥ

17.1. Ο ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΦΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Η Επιτροπή Ελέγχου (Audit Committee) μιας επιχείρησης συγκροτείται με απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου, απ' όπου και αντλεί την εξουσία της. Έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα και, καθώς είναι προέκταση της Διοίκησης, οι αρμοδιότητες, οι ευθύνες και το κύρος της είναι αυξημένα. Στην Επιτροπή αυτή αναφέρεται λειτουργικά ο Διευθυντής Εσωτερικού Ελέγχου.

Η Επιτροπή αυτή αποτελεί όργανο που εκφράζει την Ανώτατη Διοίκηση, αποτελείται από 1 – 3 μη εκτελεστικά μέλη, τα οποία είναι ανεξάρτητα, έχουν καλές χρηματοοικονομικές γνώσεις, καθώς και ότι έχουν όλα τα χαρακτηριστικά που είναι απαραίτητα για ένα «χρήσιμο» μέλος της Επιτροπής. Ένα μέλος, λοιπόν, της Επιτροπής Ελέγχου είναι «χρήσιμο», όταν είναι καλά πληροφορημένο, προσεκτικό αλλά και αποτελεσματικός επόπτης της διαδικασίας κατάρτισης των χρηματοοικονομικών εκθέσεων. Επίσης, όταν έχει μία γενικότερη αντίληψη της οικονομικής κατάστασης του οργανισμού, της λειτουργίας του και των χρηματοοικονομικών κινδύνων που αντιμετωπίζει, αλλά και όταν έχει ευρύτερη ενημέρωση της αλληλοσυσχέτισης των επιχειρησιακών λειτουργιών και των χρηματοοικονομικών αναφορών. Επιπλέον, το κάθε μέλος της Επιτροπής Ελέγχου οφείλει να κατανοεί τη διαφορά ανάμεσα στην εποπτεία της λειτουργίας της Επιτροπής από τη λειτουργία της διαδικασίας των αποφάσεων της Διοίκησης, αλλά και να έχει την ικανότητα να διατυπώνει σημαντικές ερωτήσεις σχετικά με τη διαδικασία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών εκθέσεων. Όμως, το σημαντικότερο χαρακτηριστικό του κάθε μέλους της Επιτροπής πρέπει να είναι η θέλησή του για αντίσταση στις θέσεις της Διοίκησης, όταν αυτό είναι απαραίτητο και όταν αυτό προσδιορίζει τα συμφέροντα του οργανισμού.

Οι αμοιβές των μελών της Επιτροπής Ελέγχου καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο σύμφωνα με τον χρόνο που διαθέτουν για την άσκηση των καθηκόντων τους και εγκρίνονται από την Γενική Συνέλευση των Μετόχων σύμφωνα με το Κ.Ν. 2190 / 1920. Το σύνολο των αμοιβών τους, αναφέρεται σε χωριστή κατηγορία στο προσάρτημα των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της επιχείρησης.

17.2. ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Οι βασικές αρχές στις οποίες στηρίζεται η λειτουργία της Επιτροπής Ελέγχου είναι:

1. Αναγνώριση από το Διοικητικό Συμβούλιο της συμβολής της Επιτροπής Ελέγχου στη λειτουργία του οργανισμού.
2. Το Διοικητικό Συμβούλιο πρέπει να εγγυάται ότι η Επιτροπή Ελέγχου αποτελείται από τα σωστά άτομα για να παρέχει ανεξάρτητη και αντικειμενική εποπτεία.
3. Το Διοικητικό Συμβούλιο και η Επιτροπή Ελέγχου είναι εξουσιοδοτημένοι να εξετάζουν αν η Ανώτατη Διοίκηση του οργανισμού επιμένει στην αντικειμενικότητα και την αμεροληψία των χρηματοοικονομικών εκθέσεων.
4. Η Επιτροπή Ελέγχου δύναται και πρέπει να εφαρμόζει διαδικασίες με τις οποίες να υποστηρίζεται η κατανόηση και η παρατήρηση :
 - α) του ειδικού της ρόλου, σε σχέση με τους ειδικούς ρόλους των άλλων συμμετεχόντων στη διαδικασία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών αναφορών,
 - β) της εμφάνισης των σημαντικότερων κινδύνων στις χρηματοοικονομικές εκθέσεις,
 - γ) της αποτελεσματικότητας των ελέγχων των χρηματοοικονομικών εκθέσεων και
 - δ) της ανεξαρτησίας, της ευθύνης και της αποτελεσματικότητας ή μη του Εξωτερικού Ορκωτού Ελεγκτή.

17. 3. ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Οι αρμοδιότητες και οι ευθύνες της, πέρα από την βασική η οποία αφορά στην επίβλεψη της διαδικασίας κατάρτισης χρηματοοικονομικών εκθέσεων της επιχείρησης συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων και των ελέγχων που αναφέρονται σ' αυτήν την διαδικασία, είναι οι εξής :

- § Είναι αρμόδια για θέματα σχετικά με την επάρκεια της λειτουργίας της οργανωτικής δομής της επιχείρησης, την αξιολόγηση της εφαρμογής των διαδικασιών εντός αυτής, μέσω των αρμόδιων σχετικών μηχανισμών, καθώς, επίσης, και για θέματα ελέγχων, που αφορούν τη στρατηγική και την πολιτική της επιχείρησης.
- § Είναι η αρμόδια για να επανεξετάζει, κατά τακτά χρονικά διαστήματα, την υφιστάμενη οργάνωση και τις δραστηριότητες της επιχείρησης και για να διαπιστώνει την επάρκεια ή μη της οργάνωσής της, σε ενδεχόμενη δε απόκλιση από την εγκεκριμένη από τη Διοίκηση πολιτική, οφείλει να επισημαίνει τις αδυναμίες και να υποδεικνύει τη λήψη των κατάλληλων διορθωτικών μέτρων.
- § Εποπτεύει, παράλληλα με τη Διοίκηση ή τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, την Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου και βρίσκεται σε διαρκή επαφή μαζί της, ώστε να διασφαλίζονται οι κατάλληλες συνθήκες άσκησης του Εσωτερικού Ελέγχου.
- § Συνεργάζεται άμεσα με την Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου για την οριστική διαμόρφωση του Ετήσιου Προγράμματος Ελέγχου, καθώς και σε θέματα στρατηγικής σημασίας, που διακρίνονται για τους υψηλούς επιχειρηματικούς τους κινδύνους.
- § Φέρει την ευθύνη των τελικών πορισμάτων και αναφορών, που συντάσσει η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, και επί τούτου συζητά τις εισηγήσεις της Διεύθυνσης με τα εμπλεκόμενα τμήματα της επιχείρησης και τις προωθεί για να τύχουν της ανάλογης εφαρμογής, με ταυτόχρονη, όμως, συνεχή παρακολούθηση.
- § Τέλος, μεριμνά για τη συμμετοχή του επικεφαλής της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου σε συζητήσεις με τη Διοίκηση για θέματα ζωτικής σημασίας, καθώς και σε συναντήσεις όπου λαμβάνονται οι σχετικές, με βάση τις εισηγήσεις του Ελέγχου, αποφάσεις.

18. Ο ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Εκτός από τις Διαδικασίες και τους Κανονισμούς (οι οποίοι αφορούν στην λειτουργία κάθε Διεύθυνσης της επιχείρησης ξεχωριστά), ο Εσωτερικός Έλεγχος, έχει την υποχρέωση να συντάσσει και τον *Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας*, προκειμένου μια επιχείρηση να εισαγάγει μετοχές ή άλλες κινητές αξίες της σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά.

Ο Κανονισμός αυτός καταρτίζεται βάσει της Απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5 / 204 / 2000, Άρθρο Νο 3, του Νόμου 3016 / 2002, Άρθρο Νο 6 και του Νόμου 3340 / 2005 περί της προστασίας της Κεφαλαιαγοράς από πράξεις προσώπων που κατέχουν προνομιακές πληροφορίες και πράξεις χειραγώγησης της αγοράς όπως ισχύει (Παράρτημα Β).

Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας της επιχείρησης καταρτίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και αναφέρεται στα όργανα της επιχείρησης, στην σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, στα καθήκοντα και στις υποχρεώσεις των εκτελεστικών και μη μελών του, στην Επιτροπή Ελέγχου, στο οργανόγραμμα της επιχείρησης, στην διοικητική διάρθρωσή της, στην Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, στις διαδικασίες, στις υποχρεώσεις των διευθυντικών στελεχών, στις προνομιακή πληροφόρηση κλπ.

Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας έχει δημιουργηθεί με βάση τις επιχειρησιακές δομές της επιχείρησης και έτσι, μέσω της υποχρεωτικής τήρησής του, διασφαλίζει την σωστή και αποτελεσματική λειτουργία της.

19. Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΙΔΙΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

Στο πλαίσιο υλοποίησης του Ετήσιου Προγράμματος Ελέγχου που έχει συμφωνηθεί / εγκριθεί από την Διοίκηση, μπορεί να διενεργηθεί κατόπιν εντολής του Διοικητικού Συμβουλίου, ένας ξεχωριστός έλεγχος που αφορά σε τυχόν *Σύγκρουση Ιδίων Συμφερόντων*.

Υπάρχει μια ολόκληρη διαδικασία (η οποία εμπεριέχεται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας), σκοπός της οποίας είναι να διασφαλίσει την αποφυγή περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων ειδικά εντός ενός ομίλου επιχειρήσεων. Κατωτέρω παρουσιάζονται ορισμένες περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων, αναφορικά με εργαζόμενους της επιχείρησης ή με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή με τρίτους στους οποίους έχουν ανατεθεί αρμοδιότητες :

- § όταν κατέχουν ή διατηρούν σημαντικό ποσοστό ή συμμετέχουν στα κέρδη σε επιχειρήσεις που πωλούν ή αγοράζουν προϊόντα ή υπηρεσίες από και προς τον όμιλο.
- § όταν κατέχουν θέσεις διευθυντών, ανώτατων στελεχών, υπαλλήλων, αντιπροσώπων, συμβούλων κλπ. σε επιχείρηση η οποία ανήκει στον ανταγωνισμό ή συνεργάζεται ή αναμένεται να συνεργαστεί με τον όμιλο.
- § όταν οικειοποιούνται ή χρησιμοποιούν κάθε πλεονέκτημα / ευκαιρία την οποία γνωρίζουν λόγω της φύσης της εργασίας τους ή της θέσης τους.
- § όταν εμπλέκονται σε πώληση, ενοικίαση, αγορά ακίνητης ή άλλης περιουσίας του ομίλου, οποιασδήποτε φύσεως, εκτός αν έχουν λάβει την απαιτούμενη έγκριση.
- § όταν έχουν σύμβαση με τον όμιλο άμεσα ή έμμεσα (πέραν της εργασιακής σύμβαση, της σύμβασης εντολής, της σύμβασης διαχείρισης και εκπροσώπησης κλπ.), εκτός αν έχουν λάβει την απαιτούμενη έγκριση.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, οι τρίτοι στους οποίους έχουν ανατεθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο αρμοδιότητες, οφείλουν να αποκαλύπτουν έγκαιρα στο Διοικητικό Συμβούλιο τα ίδια συμφέροντα που μπορεί να έχουν σε συνδεδεμένες με την επιχείρηση εταιρίες, καθώς και σε βασικούς πελάτες ή προμηθευτές της, που μπορεί να έρθουν σε σύγκρουση με τα συμφέροντα της επιχείρησης.

Τα πρόσωπα αυτά υποβάλλουν *Βεβαίωση μη Σύγκρουσης Συμφερόντων* στην Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού, αρχικά με την έναρξη των καθηκόντων τους και στην συνέχεια κάθε έτος ή όποτε ανακύπτει θέμα ιδίων συμφερόντων.

Επίσης, αποστέλλεται από την Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού κατάλογος με τις εταιρίες οι οποίες έχουν δηλωθεί ότι έχουν ίδια συμφέροντα, στην Οικονομική Διεύθυνση προκειμένου να παρακολουθεί τις συναλλαγές που πραγματοποιεί η επιχείρηση με αυτές και να ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο κάθε τρίμηνο με ένα σχετικό κατάλογο συναλλαγών. Το Διοικητικό Συμβούλιο ελέγχει τον κατάλογο και σε περίπτωση που εντοπίζει σημαντικές συναλλαγές οι οποίες υποδηλώνουν σύγκρουση συμφερόντων και χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης, δίνει εντολή στον Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου για έλεγχο, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν τηρήθηκαν οι διαδικασίες.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τρίτοι στους οποίους έχουν ανατεθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο αρμοδιότητες, θα πρέπει κατά έτος να υποβάλλουν επιστολή προς το Διοικητικό Συμβούλιο με την οποία να πιστοποιούν την συμμόρφωσή τους με την παρούσα διαδικασία, καθώς και την εκτίμησή τους για το ενδεχόμενο να ανακύψει περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων στο προσεχές έτος. Στην εν λόγω επιστολή θα προαναγγέλλονται και πιθανές συναλλαγές με πελάτες ή προμηθευτές της επιχείρησης εφόσον αυτές δεν βρίσκονται εντός των ορίων των τρεχουσών συναλλαγών. Το Διοικητικό Συμβούλιο θα εκτιμά αν η συναλλαγή είναι τέτοιου μεγέθους που θα πρέπει να κοινοποιηθεί στο επενδυτικό κοινό.

Αντίγραφο της επιστολής αυτής θα πρέπει να κοινοποιείται στην Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου. Τέλος, η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου θα πρέπει να ενημερώνεται άμεσα για κάποια περιστατικά που πιθανόν να αποτελούν περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων και τα οποία θα πρέπει να γνωστοποιούνται από τους εργαζόμενους στους προϊστάμενούς τους αμέσως.

Μια ακόμη σημαντική παράμετρος η οποία πρέπει να αναλυθεί, αφορά στον λεγόμενο *Κίνδυνο Εσωτερικού Ελέγχου*. Ο κίνδυνος Εσωτερικού Ελέγχου είναι ο κίνδυνος εμφάνισης ενός ουσιαστικού σφάλματος, ειδικά στις οικονομικές καταστάσεις μιας επιχείρησης, από την αδυναμία του Συστήματος του Εσωτερικού Ελέγχου να εντοπίσει ή να αποτρέψει το σφάλμα αυτό. Ο Κίνδυνος αυτός μειώνεται, όταν η λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου είναι αποτελεσματική και ουσιαστική. Το Ελληνικό Ελεγκτικό Πρότυπο 4400 φαίνεται να χρησιμοποιεί ως συνώνυμο του Κινδύνου τον όρο «*Κίνδυνος Δυσλειτουργίας των Δικλίδων Ασφαλείας*» για τον οποίο ορίζει σχετικά ότι :

Ο Ελεγκτής οφείλει να προχωρήσει σε μια προκαταρκτική εκτίμηση του Κινδύνου Δυσλειτουργίας των Δικλίδων Ασφαλείας, για κάθε κύρια κατηγορία υπολοίπων ή συναλλαγών. Η προκαταρκτική αυτή αξιολόγηση των Κινδύνων Δυσλειτουργίας των Δικλίδων Ασφαλείας πρέπει να χαρακτηρίζει το Κίνδυνο ως υψηλό εάν ο Ελεγκτής :

- § Έχει εντοπίσει Δικλίδες Ασφαλείας, που έχουν καλές προοπτικές να αποτρέψουν ή να αποκαλύψουν ή να διορθώσουν ένα ουσιώδες λάθος, και
- § Σχεδιάζει να υποβάλλει τις Δικλίδες αυτές σε δοκιμασία, ώστε να επιβεβαιωθεί η επάρκεια τους.

Ο όρος «*Δικλείδα Ασφαλείας*» χρησιμοποιείται για να αποδόσει ένα ευρύ φάσμα μέτρων ελέγχου, μηχανισμών, διαδικασιών, μεθόδων, προσεγγίσεων, πολιτικών, αλλά και πρακτικών Εσωτερικού Ελέγχου, με τις οποίες οι επιχειρήσεις θωρακίζουν την λειτουργία τους. Ο Ελεγκτής πρέπει να εξετάσει και να υποβάλλει σε κατάλληλη δοκιμασία κάθε μηχανισμό ή μέτρο Εσωτερικού Ελέγχου, που έχει σαν προορισμό και χρησιμοποιείται για την μείωση της πιθανότητας εσφαλμένων απεικονίσεων, ιδιαίτερα στις οικονομικές καταστάσεις. Οι Δικλίδες Ασφαλείας από μεγάλες ελεγκτικές επιχειρήσεις ομαδοποιούνται στις ακόλουθες τέσσερις κατηγορίες :

- § Δικλείδες Ασφαλείας Εξουσιοδότησης, οι οποίες έχουν συνήθως, την μορφή κανονισμών, έχουν προληπτικό χαρακτήρα και χρησιμοποιούνται για να αποτρέψουν την πραγματοποίηση εσφαλμένων καταχωρήσεων από συναλλακτικές πράξεις που μπορεί να πραγματοποιηθούν χωρίς την προβλεπόμενη εξουσιοδότηση ή με ακατάλληλη εξουσιοδότηση.
- § Δικλείδες Ασφαλείας Λογιστικοποίησης των Συναλλαγών, οι οποίες, επίσης, είναι μέτρα ελέγχου με προληπτικό προσανατολισμό ώστε να εμποδίσουν την πραγματοποίηση εσφαλμένων καταχωρήσεων και συναποτελούνται γενικά από μια σειρά επιμέρους μέτρων ελέγχου.
- § Δικλείδες Ασφαλείας Επαλήθευσης και Αξιολόγησης, οι οποίες έχουν κατασταλτικό προσανατολισμό.
- § Δικλείδες Ασφαλείας Φυσικής Προστασίας, οι οποίες περιλαμβάνουν τον οργανωτικό και λειτουργικό διαχωρισμό των αρμοδιοτήτων και των καθηκόντων, καθώς και άλλες πολιτικές ή τεχνικές περιορισμού πρόσβασης στα περιουσιακά στοιχεία, στα λογιστικά βιβλία και στα παραστατικά παρακολούθησής τους, καθώς και στις περιοχές και διαδικασίες επεξεργασίας τους.

Ο Κίνδυνος Δυσλειτουργίας των Δικλείδων Ασφαλείας δεν μπορεί ποτέ να μηδενιστεί, επειδή δεν μπορεί να υπάρχει απόλυτη βεβαιότητα ότι οι ανακρίβειες θα εμποδιστούν ή θα ανιχνευθούν από το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου. Οι Ελεγκτές, όμως, μπορούν να επηρεάσουν τον Κίνδυνο της Δυσλειτουργίας, με το να προτείνουν στην Διοίκηση βελτιώσεις στους μηχανισμούς του Εσωτερικού Ελέγχου, έτσι ώστε να υπάρξει μια λογική διασφάλιση ότι οι διάφοροι μηχανισμοί θα ενεργοποιηθούν έγκαιρα προς όφελος της επιχείρησης.

21. Ο ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ & Ο ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Ως *Απάτη* ορίζεται κάθε συμπεριφορά με την οποία ένα άτομο σκοπεύει να κερδίσει ένα μη σύνομο πλεονέκτημα από ένα άλλο άτομο. Απάτη στα πλαίσια μιας επιχείρησης μπορεί να διαπραχθεί εσωτερικά από τους εργαζόμενους ή εξωτερικά από τρίτους. Επίσης, μπορεί να διαπραχθεί από την συνεργασία τρίτων και των εργαζόμενων της επιχείρησης. Μια Απάτη μπορεί να είναι συνεχιζόμενη ή να είναι μια μεμονομένη πράξη. Η Διοίκηση, επομένως, μιας επιχείρησης συχνά προστρέχει στην βοήθεια των Εσωτερικών Ελεγκτών για την διερεύνηση και την αντιμετώπιση των περιπτώσεων απάτης και παραβιάσεων των κανονιστικών διατάξεων λειτουργίας της επιχείρησης. Στα πλαίσια της βιβλιογραφίας του Εσωτερικού Ελέγχου η Απάτη εκφράζεται με την εξής εξίσωση:

$$\text{Απάτη} = \text{Κίνητρο} + \text{Μέσα} + \text{Ευκαιρία}$$

από την οποία προκύπτει πως, όταν ένα στέλεχος αντιμετωπίζει ένα σοβαρό οικονομικό πρόβλημα (κίνητρο), διαθέτει τις απαιτούμενες γνώσεις (μέσα), και έχει και την κατάλληλη ευκαιρία, είναι πολύ πιθανό να διαπράξει κάποια απάτη εις βάρος της επιχείρησης.

Το Επαγγελματικό Πρότυπο 280, για την αποτροπή της Απάτης και για την ευθύνη των Εσωτερικών Ελεγκτών ανάφερε σχετικά :

1. Η αποτροπή της Απάτης συνίσταται στις πράξεις εκείνες που λαμβάνονται για παρεμπόδιση διάπραξης της Απάτης και περιορισμό της έκθεσης σε κίνδυνο, εάν πράγματι λαμβάνει χώρα απάτη. Ο κυριότερος μηχανισμός αποτροπής της Απάτης είναι το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και η Διοίκηση θα πρέπει να αποφασίσει για την καθιέρωση και την διατήρηση του Συστήματος αυτού.
2. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές είναι υπεύθυνοι για την συμβολή στην αποτροπή της Απάτης, εξετάζοντας και αξιολογώντας την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, ανάλογα με την έκταση της δυνητικής έκθεσης σε κίνδυνο σε διάφορους τομείς των λειτουργιών της επιχείρησης.

Η αποτροπή της Απάτης αποτελεί το πρώτο στάδιο αντιμετώπισης μιας τέτοιας περίπτωσης, όσον αφορά όμως στην ανακάλυψη της Απάτης και στην ευθύνη των Εσωτερικών Ελεγκτών, το ίδιο Επαγγελματικό Πρότυπο αναφέρει ότι :

1. Η ανακάλυψη της Απάτης συνίσταται στην εξακρίβωση δεικτών Απάτης κατάλληλων για να δικαιολογήσουν εισήγηση μιας διερεύνησης. Οι συγκεκριμένοι δείκτες ενδέχεται να προκύπτουν ως αποτέλεσμα Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου που διεξήχθησαν από Ελεγκτές και άλλων πηγών τόσο εντός, όσο και εκτός της επιχείρησης.

2. Κατά την διεξαγωγή εργασιών ελέγχου, οι ευθύνες των Εσωτερικών Ελεγκτών, όσον αφορά στην ανακάλυψη της Απάτης είναι : να έχουν επαρκή γνώση της Απάτης (χαρακτηριστικά, τεχνικές και είδη Απάτης) για να μπορούν να αναγνωρίζουν τις ενδείξεις μιας ενδεχόμενης διάπραξης Απάτης, να βρίσκονται σε επιφυλακή για τέτοιες περιστάσεις, να αξιολογούν τις ενδείξεις μιας ενδεχόμενης Απάτης ώστε να αποφασίζουν τις περαιτέρω ενέργειες για διερεύνηση, και τέλος να γνωστοποιούν στην Διοίκηση της επιχείρησης το γεγονός ότι τελικά υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις διάπραξης Απάτης ώστε να προταθεί διερεύνηση.

3. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές δεν αναμένεται να έχουν γνώση ισοδύναμη με εκείνη ενός ατόμου που η βασική του ευθύνη είναι η ανακάλυψη και η διερεύνηση της Απάτης. Επίσης, μόνο οι διαδικασίες ελέγχου, ακόμη και όταν επιτελούνται με δέουσα επαγγελματική επιμέλεια, δεν εγγυώνται ότι θα ανακαλυφθεί Απάτη.

4. Η διερεύνηση της Απάτης συνίσταται σε επιτέλεση εκτεταμένων διαδικασιών που είναι απαραίτητες, ώστε να προσδιοριστεί εάν έχει συμβεί η Απάτη, όπως υποδηλώθηκε από τις ενδείξεις.

5. Κατά την διεξαγωγή διερευνήσεων Απάτης, οι Εσωτερικοί Ελεγκτές πρέπει : να εκτιμούν το πιθανό επίπεδο και την έκταση της συνυπαιτιότητάς τους στην Απάτη στα πλαίσια της επιχείρησης, να προσδιορίζουν την γνώση, τις δεξιότητες και την εξειδίκευση που απαιτούνται για την αποτελεσματική επιτέλεση της διερεύνησης, να προγραμματίζουν τις διαδικασίες που θα

ακολουθηθούν στην προσπάθεια εξακρίβωσης των δραστών, της έκτασης της Απάτης, των τεχνικών που χρησιμοποιήθηκαν και του σκοπού της Απάτης, και τέλος, να συντονίζουν δραστηριότητες με τα διοικητικά στελέχη, με τον νομικό σύμβουλο και με άλλους ειδικούς, όπως πρέπει σε όλη την πορεία της διερεύνησης.

6. Μόλις ολοκληρωθεί μια διερεύνηση της Απάτης, οι Εσωτερικοί Ελεγκτές πρέπει να αξιολογούν τα γεγονότα που γνωρίζουν, προκειμένου :

A) Να προσδιορίζουν εάν πρέπει να εφαρμόζονται ή να ισχυροποιούνται τα Συστήματα Εσωτερικού Ελέγχου προκειμένου να μειωθεί η μελλοντική τρωτότητα.

B) Να προγραμματίσουν δοκιμασίες ελέγχου, ώστε να συμβάλλουν στην αποκάλυψη της ύπαρξης παρόμοιων ειδών Απάτης στο μέλλον.

Γ) Να συμβάλλουν στην εκπλήρωση του καθήκοντος του Εσωτερικού Ελεγκτή για την διατήρηση επαρκούς γνώσης της Απάτης, και με αυτόν τον τρόπο, για την δυνατότητα προσδιορισμού μελλοντικών ενδείξεων Απάτης.

22. ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Τα κριτήρια που θα μπορούσαν να εκφράσουν την απόδοση των προσφερομένων υπηρεσιών του Εσωτερικού Ελέγχου σε μια βιομηχανική επιχείρηση είναι, ενδεικτικά, τα παρακάτω :

1. Ο βαθμός υιοθέτησης των προτάσεων του από την Διοίκηση και εν γένει από τις διάφορες Διευθύνσεις της επιχείρησης.
2. Η προσήλωση στα Διεθνή Πρότυπα.
3. Η άποψη της Επιτροπής Ελέγχου.
4. Η τήρηση των Προγραμμάτων Ελέγχου.
5. Η ικανοποίηση των «πελατών» του ελέγχου.
6. Ο αριθμός των αιτημάτων της Διοίκησης (για βοήθεια, συμβουλευτικές υπηρεσίες, ειδικούς ελέγχους κλπ.).
7. Ο αριθμός των επιτροπών που συμμετέχει ή του ζητείται να συμμετέχει.
8. Η οικονομία από τις προτάσεις του σε σχέση με το κόστος λειτουργίας του.
9. Οι ώρες εκπαίδευσης του προσωπικού του.
10. Ο αριθμός των προαχθέντων Εσωτερικών Ελεγκτών σε άλλες θέσεις στην επιχείρηση.

23. ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Εν κατακλείδι, κάποια από τα βασικά χαρακτηριστικά που θα μπορούσαν να εξασφαλίσουν, κατά το δυνατόν, μια επιτυχημένη πορεία του Εσωτερικού Ελέγχου, είναι :

1. Να λειτουργεί με ένα ξεκάθαρο και ενημερωμένο Καταστατικό.
2. Να προσαρμόζει τις δραστηριότητές του στις ανάγκες της επιχείρησης.
3. Να διενεργεί ελέγχους με βάση τους κινδύνους.
4. Να εμπνέει σεβασμό στην επιχείρηση.
5. Να χρησιμοποιεί την τεχνολογία.
6. Να έχει την υποστήριξη της Διοίκησης και της Επιτροπής Ελέγχου με τις οποίες διατηρεί ανοικτές επικοινωνίες.
7. Να συνεργάζεται με εσωτερικούς και εξωτερικούς φορείς.
8. Να αναπτύσσει τις καλύτερες μεθοδολογίες ελέγχου.
9. Να έχει καθοριστικό ρόλο στα θέματα που έχουν σχέση με τα Συστήματα Ελέγχου, την Απάτη, τις Χρηματοοικονομικές Αναφορές, την Διαχείριση Κινδύνων και την Εταιρική Διακυβέρνηση.
10. Να ασχολείται με την συνεχή εκπαίδευση και βελτίωση του προσωπικού του.
11. Να επανεξετάζει συνεχώς την αποδοτικότητά του.

24. Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ & Ο ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Ολοκληρώνοντας την ανωτέρω εργασία, θεωρήθηκε σκόπιμη και καίρια η αναφορά στην έννοια της *Επιχειρηματικής Ηθικής* και στο πως η έννοια αυτή συνδέεται αναπόσπαστα με τον Εσωτερικό Έλεγχο μιας επιχείρησης. Η έννοια της *Επιχειρηματικής Ηθικής* συνίσταται στην ενασχόληση και στην αντιμετώπιση της επιχείρησης απέναντι στο εταιρικό της περιβάλλον και στην κοινωνία με τέτοιο τρόπο ώστε να προάγονται, παράλληλα με το επιχειρηματικό κέρδος, το κοινωνικό συμφέρον, η προόδος και η δημιουργικότητα.

Η αποτελεσματική ενσωμάτωση της ηθικής συμπεριφοράς σε επιχειρηματικούς οργανισμούς, πέραν του ότι ακολουθεί μια πολύπλοκη διαδικασία υλοποίησης, απαιτεί πρωταρχικά και κύρια, δέσμευση και πίστη από την Ανώτατη Διοίκηση. Σε ένα αναπτυσσόμενο σύστημα που στηρίζεται σε ηθική – κοινωνικά υπεύθυνη συμπεριφορά, η επιχείρηση θα πρέπει να διαμορφώνει και να προσαρμόζει την δομή της, την επιλογή και τις διαδικασίες εκπαίδευσης, το σύστημα αναφοράς και επικοινωνίας, καθώς και τις εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου. Αναγκαία προϋπόθεση για να πραγματοποιηθούν αυτές οι αλλαγές είναι να υπάρχουν άριστες ικανότητες διοίκησης, ένα επαρκές χρονικό διάστημα προσαρμογής και, το κυριότερο, υποστήριξη και συμπλήρωση από την διοικητική δομή και την κουλτούρα της επιχείρησης.

Είναι γεγονός ότι η σύγχρονη επιχείρηση έχει αποκτήσει μεγάλη δύναμη και ασκεί μεγάλη εξουσία στο γύρω της περιβάλλον. Μέσα στο πλαίσιο της λειτουργίας της, είναι πιθανό να εφαρμόζει κανόνες Εταιρικής Διακυβέρνησης, Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, να είναι σύμφωνη και σύννομη με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και να εφαρμόζει ένα πλήρες Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου, μέσω Εταιρικών Ορκωτών Λογιστών ή όχι. Όμως αν δεν υπάρχει ταυτόχρονα ειλικρινής και ουσιαστική αυτοδέσμευση της Διοίκησης στο να ενστερνίζεται και να εφαρμόζει κανόνες *Επιχειρηματικής Ηθικής* και *Δεοντολογίας* σε όλο το εύρος και το πλάτος των δραστηριοτήτων της, τα αποτελέσματα δεν είναι τα αναμενόμενα, πολλάκις δε είναι και αρνητικά.

Συμπερασματικά, η *Επιχειρηματική Ηθική* και ο Εσωτερικός Έλεγχος, αποτελούν δυο έννοιες που σηματοδοτούν μια νέα επιχειρηματική αντίληψη, που στο σύγχρονο παγκοσμιοποιημένο και έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον, δημιουργούν *Συγκριτικό Πλεονέκτημα* για την επιχείρηση.

Η επιχείρηση καλείται να επαναπροσδιορίσει ή και να διαμορφώσει την Επιχειρηματική της Στρατηγική, ενσωματώνοντας τις σύγχρονες αντιλήψεις και αποκτώντας με αυτόν τον τρόπο νέα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα σε ένα παγκόσμιο περιβάλλον που διακρίνεται μεν από τις συνεχείς και αστάθμητες μεταβολές του, αλλά ταυτόχρονα εμφανίζεται να επηρεάζεται όλο και περισσότερο από παράγοντες και παραμέτρους κοινωνικού χαρακτήρα και περιεχομένου.

25. ΕΠΙΛΟΓΟΣ & ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ

Πολλές φορές τίθεται ένας προβληματισμός ως προς το αν ο Εσωτερικός Έλεγχος είναι αποδεκτός ή όχι. Η λέξη «έλεγχος» αρκετά συχνά δημιουργεί μια αμυντική στάση που δυσκολεύει το έργο των Ελεγκτών. Η μη αποδοχή του Εσωτερικού Ελέγχου, σε μεγάλο βαθμό, απορρέει από την έλλειψη διαμόρφωσης πολιτικής και ελεγκτικής κουλτούρας καθώς και ανάλογης υποστήριξης από την επιχείρηση.

Σημαντικό ρόλο παίζουν και οι ίδιοι οι Ελεγκτές, διότι πρέπει να φροντίσουν στην διαμόρφωση κατάλληλου ελεγκτικού κλίματος και στον διακριτικό χειρισμό των ελεγκτικών θεμάτων, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Οι τελευταίες, όμως, αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, οι αποφάσεις των τραπεζικών οργανισμών για υιοθέτηση του Εσωτερικού Ελέγχου και η γενικότερη προβολή του κλάδου, έχουν συμβάλλει αποφασιστικά στην αλλαγή του κλίματος αυτού και στην θετική εξέλιξη.

Ο Εσωτερικός Έλεγχος φανερώνει μια *κοινωνική σκοπιά* η οποία έγκειται στην σωστή πληροφόρηση της Διοίκησης για την λήψη διοικητικών μέτρων. Συμβάλλει στο να αποκαλύπτει και να προλαμβάνει έγκαιρα τυχόν ατασθαλίες, κλοπές, υπεξαιρέσεις, να επισημαίνει διοικητικές αδυναμίες, πριν φτάσει η επιχείρηση στην διακοπή της λειτουργία της, γεγονός που θα αποβεί μοιραίο για το κοινωνικό σύνολο, ειδικά δε για αυτούς που έχουν άμεση συνεργασία και εξάρτηση, τους εργαζόμενους, οι οποίοι θα χάσουν την εργασία τους με επακόλουθο την αύξηση της ανεργίας και την δημιουργία κοινωνικής αναταραχής. Οι διάφοροι πιστωτικοί οργανισμοί, όπως τράπεζες, μέτοχοι, προμηθευτές θα απολέσουν τις απαιτήσεις τους. Ανάλογη απώλεια θα έχουν και οι δημόσιοι φορείς. Εξάλλου, η εκτόπιση μιας επιχείρησης από την ενεργό αγορά θα συμβάλλει αρνητικά στην αύξηση του Εθνικού Εισοδήματος.

Ο Εσωτερικός Έλεγχος, λοιπόν, ως *σύγχρονο εργαλείο διοίκησης*, με την αξιολόγηση των εσωτερικών διαδικασιών, την επισήμανση των αδυναμιών λειτουργίας και την παροχή συμβουλών για την λήψη διοικητικών μέτρων, προς όφελος της επιχείρησης και των εργαζομένων της,

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ & ΤΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

ΝΟΜΟΙ

Φ. Ε. Κ.

ΑΠΟΦΑΣΗ

5/204/14-11-2000

του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς

Θέμα: Κανόνες συμπεριφοράς των εταιριών που έχουν εισαγάγει τις μετοχές τους στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και των συνδεομένων με αυτές προσώπων.

Αφού έλαβε υπόψη:

1. Την παράγραφο 1 περίπτωση α, β και γ του άρθρου 1 του νόμου 2836/2000 (Φ.Ε.Κ. 168 Α' / 24.7.2000) για τη «Συμπλήρωση της νομοθεσίας για την Κεφαλαιαγορά, ρυθμίσεις θεμάτων Κτηματικής Εταιρίας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.) ασφαλιστικών αποζημιώσεων, Φ.Π.Α., επενδυτικού χρυσού και άλλες διατάξεις».
2. Την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του νόμου 2836/2000 (Φ.Ε.Κ. 168 Α' / 24.7.2000) για τη «Συμπλήρωση της νομοθεσίας για την Κεφαλαιαγορά, ρυθμίσεις θεμάτων Κτηματικής Εταιρίας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.) ασφαλιστικών αποζημιώσεων, Φ.Π.Α., επενδυτικού χρυσού και άλλες διατάξεις».
3. Την παράγραφο 3 του άρθρου 1 του νόμου 2836/2000 (Φ.Ε.Κ. 168 Α' / 24.7.2000) για τη «Συμπλήρωση της νομοθεσίας για την Κεφαλαιαγορά, ρυθμίσεις θεμάτων Κτηματικής Εταιρίας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.) ασφαλιστικών αποζημιώσεων, Φ.Π.Α., επενδυτικού χρυσού και άλλες διατάξεις».
4. Την περίπτωση ζ της παραγράφου 1 του άρθρου 78 του νόμου 1969/1991, (Φ.Ε.Κ. 167 Α' / 30.10.1991) «Εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου, αμοιβαία κεφάλαια, διατάξεις εκσυγχρονισμού και εξυγίανσης της κεφαλαιαγοράς και άλλες διατάξεις», όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 18 του νόμου 2198/1994 (Φ.Ε.Κ. 43 Α').
5. Το άρθρο 29 Α του νόμου 1558/1985 (Φ.Ε.Κ. 137 Α') «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα» όπως προστέθηκε με το άρθρο 27 του νόμου 2981/1992 (Φ.Ε.Κ. 125 Α').

6. Το υπ' αριθμ. 544741/10.11.2000 έγγραφο του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών ως και το απόσπασμα πρακτικών της από 9.11.2000 συνεδρίασης του Δ.Σ. του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών σχετικά με τη γνώμη του Δ.Σ. του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ - ΜΕΣΑ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα απόφαση αφορά στις υποχρεώσεις εταιριών (εφεξής «Εταιρίες» ή «Εταιρία») των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε οποιαδήποτε αγορά του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών (εφεξής Χ.Α.Α.) καθώς και στις υποχρεώσεις των βασικών μετόχων τους, των μελών του Διοικητικού τους Συμβουλίου, των στελεχών τους με ειδικές αρμοδιότητες ή άλλων φυσικών ή νομικών προσώπων τα οποία συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με αυτές, όπως ειδικότερα προβλέπεται στα παρακάτω άρθρα.

2. Για τις ανάγκες της παρούσας, ως εισηγμένες σε αγορά του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών θεωρούνται οι μετοχές Εταιρίας από τη λήψη απόφασης για την εισαγωγή τους, σύμφωνα με το άρθρο 2 του π.δ. 350/1985, την παράγραφο με στοιχεία Α4 της υπ' αριθμ. 2063/Β.69 Απόφαση Υ.Π.Ε.Θ.Ο., και το άρθρο 8 του ν. 2733/1999, όπως εκάστοτε ισχύουν για την Κύρια, την Παράλληλη και τη Νέα Χρηματιστηριακή Αγορά, αντίστοιχα, και για όλη τη διάρκεια κατά την οποία οι μετοχές αυτές είναι διαπραγματεύσιμες ή τελούν υπό καθεστώς αναστολής διαπραγμάτευσης, μέχρι τη διαγραφή τους σύμφωνα με το άρθρο 11 του π.δ. 350/1985.

Άρθρο 2

Γενικές αρχές

Κάθε Εταιρία οφείλει να διασφαλίζει:

- α) Την έγκαιρη δημοσιοποίηση πληροφοριών ή γεγονότων που επέρχονται στη σφαίρα της δραστηριότητάς της, δεν είναι προσιτά στο κοινό και τα οποία δύνανται, λόγω των επιπτώσεών τους στην περιουσιακή ή οικονομική της κατάσταση ή στη γενική πορεία των υποθέσεών της, να προκαλέσουν σημαντική διακύμανση των τιμών των μετοχών της, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 5 του π.δ. 350/1985.
- β) Τη διατήρηση του εμπιστευτικού χαρακτήρα των παραπάνω γεγονότων ή πληροφοριών πριν από τη δημοσιοποίησή τους.
- γ) Την αποφυγή χρησιμοποίησης μεθόδων ή πρακτικών δημοσιότητας που στρέφονται κατά της αξιοπιστίας και της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς κινητών αξιών.
- δ) Την οργάνωση, τις δομές και τους μηχανισμούς εσωτερικής λειτουργίας που είναι απαραίτητοι για την καλύτερη εξυπηρέτηση των συμφερόντων των μετόχων της αλλά και γενικότερα του επενδυτικού κοινού.

Άρθρο 3

Μέσα δημοσιότητας

1. Κάθε ανακοίνωση της Εταιρίας σε εφαρμογή των υποχρεώσεων που απορρέουν από την παρούσα απόφαση γίνεται προς το Χ.Α.Α. προκειμένου να καταχωρηθεί στο Ημερήσιο Δελτίο Τιμών του Χ.Α.Α.
2. Η ανακοίνωση των παραπάνω πληροφοριών μπορεί να γίνεται και με άλλο τρόπο εφόσον:
 - α) Έχει ουσιαστικά το ίδιο περιεχόμενο με το κείμενο που καταχωρείται στο Ημερήσιο Δελτίο Τιμών του Χ.Α.Α., και
 - β) Γίνεται ταυτόχρονα ή μετά την ημερομηνία κοινοποίησής της στο Χ.Α.Α.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥΣ 2, 3, 4 ΚΑΙ 5 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 5 ΤΟΥ Π.Δ. 350/1985

Άρθρο 4

Υποχρεώσεις γνωστοποίησης

1. Κάθε Εταιρία οφείλει να γνωστοποιεί αμελλητί στο κοινό, με τα μέσα που προβλέπονται στο άρθρο 3 της παρούσας ή όπως ορίζεται ειδικότερα από την ισχύουσα νομοθεσία, κάθε γεγονός η δημοσιοποίηση του οποίου εύλογα αναμένεται ότι θα επηρεάσει την αγορά των μετοχών της. Σε κάθε περίπτωση, ως τέτοια γεγονότα τα οποία θα πρέπει να γνωστοποιούνται στο κοινό θεωρούνται:

α) Αποφάσεις για ουσιώδη μεταβολή της επιχειρηματικής της δράσης.

β) Αποφάσεις ή συμφωνίες για τη σύναψη ή λύση ουσιωδών συνεργασιών ή επιχειρηματικών συμμαχιών, καθώς και για κάθε ουσιώδη διεθνή πρωτοβουλία.

γ) Αποφάσεις για την υποβολή δημόσιας πρότασης αγοράς σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

δ) Αποφάσεις ή συμφωνίες για συμμετοχή σε διαδικασία συγχώνευσης, διάσπασης ή εξαγοράς, απόκτησης ή εκχώρησης μετοχών που αντιπροσωπεύουν ποσοστό τουλάχιστον 5% εταιρίας στην οποία συμμετέχει σε ποσοστό τουλάχιστον 10% η Εταιρία ή μέλη του Διοικητικού της Συμβουλίου, ή μέτοχοί της με ποσοστό τουλάχιστον 10%.

ε) Αποφάσεις για αλλαγή της σύνθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου ή ανώτατων διευθυντικών στελεχών.

στ) Αποφάσεις για τη διανομή και την καταβολή μερισμάτων, για πράξεις έκδοσης νέων μετοχών, διανομής, εγγραφής, παραιτήσεως και μετατροπής, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο β του π.δ. 350/1985.

ζ) Αποφάσεις αλλαγής ουσιωδών στοιχείων που περιέχονται στο πλέον πρόσφατο ενημερωτικό της δελτίο, ή στο Ετήσιο Δελτίο του άρθρου 16 του παρόντος, συμπεριλαμβανομένων και των δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί για τη χρήση αντληθέντων κεφαλαίων.

η) Οποιαδήποτε ουσιώδης μεταβολή στην περιουσιακή κατάσταση, στην κεφαλαιακή διάρθρωση της Εταιρίας, ιδίως στη δανειακή της επιβάρυνση και στην απόδοσή της.

θ) Προκειμένου περί Εταιρίας η οποία καταρτίζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις,

οποιαδήποτε μεταβολή που επιδρά ουσιωδώς στη διάρθρωση ή στα ενοποιημένα οικονομικά μεγέθη του ομίλου.

ι) Οποιαδήποτε άλλη περίπτωση προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία.

2. Για τους σκοπούς εφαρμογής της παραπάνω παραγράφου, ως απόφαση νοείται κάθε απόφαση του αρμοδίου εξουσιοδοτημένου οργάνου της Εταιρίας. Στις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας συμπεριλαμβάνονται και αυτές που αφορούν στη σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης για τη λήψη απόφασης σε συγκεκριμένο από τα παραπάνω θέματα. Ως συμφωνία νοείται και η υπογραφή προσυμφώνου που περιλαμβάνει σαφή περιγραφή των δεσμεύσεων των αντισυμβαλλομένων.

3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 5 της παρούσας και των ισχυουσών διατάξεων για την απαγόρευση εκμετάλλευσης εμπιστευτικών πληροφοριών, κάθε Εταιρία, μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της και διευθυντικά στελέχη της και αντίστοιχα πρόσωπα συνδεδεμένων με αυτήν εταιριών, οφείλουν να αποφεύγουν την πρόωγη δημοσιοποίηση ειδήσεων ή πληροφοριών για τα γεγονότα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου πριν αυτές λάβουν τη μορφή αποφάσεων ή συμφωνιών που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

4. Οι γνωστοποιήσεις που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον εκείνα τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για την επαρκή και σαφή πληροφόρηση του επενδυτή και να μην περιέχουν στοιχεία που επιδέχονται διττή ή ασαφή ερμηνεία.

5. Απαλλαγή από τις παραπάνω υποχρεώσεις χωρεί μόνον ύστερα από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 5 στοιχείο α του π.δ. 350/1985.

Άρθρο 5

Πρόσθετες υποχρεώσεις

1. Εκτός των περιπτώσεων που προβλέπονται στο προηγούμενο άρθρο, κάθε Εταιρία οφείλει να προβαίνει σε σχετική ανακοίνωση, με τα μέσα που προβλέπονται στο άρθρο 3 της παρούσας, και στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Σε περίπτωση δημοσιοποίησης ανεπιβεβαίωτων πληροφοριών ή φημών ή διαρροής πληροφοριών για επικείμενες εξελίξεις που ανάγονται στη σφαίρα της δραστηριότητάς της και θα μπορούσαν να προκαλέσουν σημαντική μεταβολή των τιμών των μετοχών της. Στην περίπτωση που οι φήμες ή οι πληροφορίες αυτές είναι βάσιμες ή αληθείς, η Εταιρία υποχρεούται να προβεί σε άμεση επιβεβαίωσή τους διευκρινίζοντας ταυτόχρονα και το στάδιο εξέλιξης στο οποίο βρίσκονται τα γεγονότα στα οποία αναφέρονται οι σχετικές φήμες ή πληροφορίες. Στην περίπτωση που οι φήμες είναι ανυπόστατες ή οι πληροφορίες είναι ψευδείς ή ανακριβείς, η Εταιρία οφείλει να προβεί στην άμεση διάψευση ή αντίστοιχα, στον εντοπισμό της ανακρίβειας τέτοιων φημών ή πληροφοριών.

Η Εταιρία έχει, επίσης, τη δυνατότητα να ανακοινώσει ότι επιφυλάσσεται, και να μην σχολιάσει τις φήμες ή πληροφορίες, ενόψει οριστικών ανακοινώσεων.

β) Σε περίπτωση που η Εταιρία έχει βάσιμες υπόνοιες για την απώλεια του εμπιστευτικού χαρακτήρα των πληροφοριών για γεγονότα που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 και για τη διαρροή τους σε τρίτους πριν από την τυχόν επίσημη γνωστοποίησή τους, η Εταιρία οφείλει, με τα μέσα που προβλέπονται στο άρθρο 3, να προβεί αμελλητί στην επίσημη γνωστοποίησή τους ή σε σχετική προειδοποίηση του επενδυτικού κοινού.

2. Απαλλαγή από τις παραπάνω υποχρεώσεις χωρεί μόνον ύστερα από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών, η οποία χορηγείται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 5 στοιχείο α του π.δ. 350/1985.

Άρθρο 6

Κυρώσεις

Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων των άρθρων 4 και 5 της παρούσας, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επιβάλλει τις κυρώσεις που προβλέπονται στην περίπτωση β της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του ν. 2836/2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗΣ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 3 ΤΟΥ Π.Δ. 53/1992

Άρθρο 7

Υποχρέωση τήρησης απορρήτου

1. Κάθε Εταιρία οφείλει να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα και να θεσπίζει εσωτερικές διαδικασίες προκειμένου να τηρείται ο απόρρητος χαρακτήρας του περιεχομένου των ανακοινώσεων που προβλέπονται στα άρθρα 4 και 5 της παρούσας, μέχρι τη δημοσιοποίησή τους.

2. Κάθε Εταιρία οφείλει να περιορίζει τον κύκλο ανώτατων στελεχών που λαμβάνουν μέρος στις σχετικές επίσημες ή ανεπίσημες συζητήσεις και να λαμβάνει κάθε πρόσφορο μέτρο έτσι ώστε να μην γίνεται εκμετάλλευση των εμπιστευτικών πληροφοριών κατά παράβαση του π.δ. 53/1992.

3. Κατ' εξαίρεση η Εταιρία μπορεί να επεκτείνει τον κύκλο προσώπων της παραγράφου 2 όταν οι εμπιστευτικές πληροφορίες πρόκειται να γνωστοποιηθούν:

α) Στους κάθε είδους συμβούλους της Εταιρίας και στους συμβούλους άλλων φυσικών ή νομικών προσώπων που εμπλέκονται άμεσα στη σχετική συναλλαγή ή στο σχετικό γεγονός.

β) Στα πρόσωπα με τα οποία η Εταιρία διαπραγματεύεται, ή σκοπεύει να διαπραγματευθεί την σύναψη εμπορικής, οικονομικής ή επενδυτικής συμφωνίας συμπεριλαμβανομένων και των συμφωνιών με αναδόχους μελλοντικών εκδόσεων κινητών αξιών της Εταιρίας.

γ) Στους εργαζομένους στην Εταιρία ή στους εκπροσώπους των συνδικαλιστικών φορέων τους.

Τα πρόσωπα που αναφέρονται στις υπό α, β και γ περιπτώσεις υπέχουν την υποχρέωση που αναφέρεται στην παράγραφο 2.

4. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 3, η Εταιρία οφείλει να λαμβάνει κάθε απαραίτητο μέτρο, συμπεριλαμβανομένης και της σύναψης σχετικής σύμβασης εμπιστευτικότητας, προκειμένου οι τρίτοι στους οποίους κοινοποιούνται κατ' εξαίρεση πληροφορίες, σύμφωνα με την παράγραφο 3, να είναι απολύτως ενήμεροι για τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των πληροφοριών αυτών καθώς και για την απαγόρευση εκμετάλλευσής τους σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 53/1992

Άρθρο 8

Προϋποθέσεις συναλλαγών συγκεκριμένων προσώπων

1. Κατά το χρονικό διάστημα των 30 ημερών από τη λήξη της περιόδου στις οποίες αναφέρονται οι τριμηνιαίες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας, σύμφωνα με το π.δ. 360/1985, ή κατά το τυχόν μικρότερο χρονικό διάστημα έως τη δημοσίευση των καταστάσεων αυτών, καθώς και από τη στιγμή που κατά την άσκησή των καθηκόντων τους ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο έρχεται στην κατοχή τους οποιαδήποτε εμπιστευτική πληροφορία, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 του π.δ. 53/1992, στα παρακάτω πρόσωπα επιτρέπεται να καταρτίζουν συναλλαγές με αντικείμενο μετοχές της Εταιρίας ή παράγωγα προϊόντα επί μετοχών της Εταιρίας τα οποία είναι διαπραγματεύσιμα στο Χρηματιστήριο Παραγώγων Αθηνών, ή συνδεδεμένης με αυτήν εταιρίας, μόνον εφόσον έχουν προηγουμένως προβεί σε σχετική γνωστοποίηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας και η γνωστοποίηση έχει δημοσιευθεί στο Ημερήσιο Δελτίο Τιμών του Χ.Α.Α. την προηγούμενη τουλάχιστον ημέρα από την ημέρα συναλλαγής:

α) Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας τα οποία συνδέονται με την Εταιρία με σχέση αμειβόμενης παροχής υπηρεσιών, ο Γενικός Διευθυντής της, ο Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών της, ο Προϊστάμενος Λογιστηρίου της, ο Υπεύθυνος Εσωτερικού Ελέγχου και οι επικεφαλής των υπηρεσιών της που προβλέπονται στα άρθρα 13 και 14 της παρούσας,

β) Οι Ορκωτοί Ελεγκτές της,

γ) Ο τυχόν Νομικός της Σύμβουλος που συνδέεται μαζί της με σχέση έμμισθης εντολής ή / και ο Προϊστάμενος Νομικών Υπηρεσιών της,

δ) Κάθε μέτοχός της με ποσοστό συμμετοχής πάνω από 20% στο μετοχικό της κεφάλαιο, και

ε) Κάθε συνδεδεμένη εταιρία κατά την έννοια του άρθρου 42^ε παράγραφος 5 του κ.ν. 2190/1920, εκτός εάν αποτελεί θεσμικό επενδυτή κατά την έννοια του άρθρου 4 της απόφασης

13/174/26.10.1999 (ΦΕΚ Β' 2099 / 1.12.1999) του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς όπως εκάστοτε ισχύει.

2. Οι εταιρίες οφείλουν, εντός τριών μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας, να υποβάλουν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κατάλογο των παραπάνω προσώπων με τον κωδικό συναλλαγών τους στο Ολοκληρωμένο Αυτόματο Σύστημα Ηλεκτρονικών Συναλλαγών (ΟΑΣΗΣ) και στοιχεία της μερίδας επενδυτή και λογαριασμού αξιών στο Σύστημα Αύλων Τίτλων. Ο παραπάνω κατάλογος προσώπων πρέπει να ενημερώνεται ανά τρίμηνο και να δημοσιεύεται, μαζί με τις τροποποιήσεις του, στο Ετήσιο Δελτίο του άρθρου 16.

3. Εφόσον η Εταιρία ανήκει σε όμιλο επιχειρήσεων στον οποίο ανήκουν και άλλες εταιρίες οι οποίες συνδέονται με την Εταιρία με τις σχέσεις που προβλέπονται στα άρθρα 42ε παράγραφος 5 και 96 παράγραφος 1 του κ.ν. 2190/1920, η Εταιρία οφείλει να διασφαλίζει ότι οι εταιρίες αυτές λαμβάνουν κάθε μέτρο έτσι ώστε να αποφεύγεται η καταστρατήγηση των παραπάνω απαγορεύσεων με τη συμμετοχή των στελεχών, συνεργατών και μετόχων τους με ποσοστό συμμετοχής τουλάχιστον 20% του μετοχικού τους κεφαλαίου στην κατάρτιση συναλλαγών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 9

Κυρώσεις

Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων των άρθρων 7 και 8 της παρούσας, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς επιβάλλει τις κυρώσεις που προβλέπονται από το άρθρο 11 του π.δ. 53/1992, σύμφωνα με την περίπτωση δ της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του ν. 2836/2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΠΡΟΑΝΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Άρθρο 10

Υποχρέωση προαναγγελίας συναλλαγών

1. Μέτοχος Εταιρίας ο οποίος κατέχει ποσοστό τουλάχιστον 10% οποιασδήποτε κατηγορίας μετοχών και προτίθεται σε διάστημα τριών μηνών ή μικρότερο να αποκτήσει μετοχές της ίδιας κατηγορίας που αντιπροσωπεύουν ποσοστό μεγαλύτερο του 5% του μετοχικού της κεφαλαίου ή να εκχωρήσει μετοχές της ίδιας κατηγορίας που αντιπροσωπεύουν ποσοστό μεγαλύτερο του 5%, οφείλει να ανακοινώσει, με τα μέσα που προβλέπονται στο άρθρο 3 της παρούσας, τον επιδιωκόμενο όγκο συναλλαγών του, το χρονικό διάστημα διενέργειάς τους, την Επιχείρηση Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών του ν. 2396/1996 (εφεξής «Ε.Π.Ε.Υ.») μέσω της οποίας θα προβεί στη συναλλαγή ή τις συναλλαγές, η οποία και προσυπογράφει τη σχετική ανακοίνωση, καθώς και το εάν η συναλλαγή ή οι συναλλαγές του σχετίζονται με τις επενδυτικές προθέσεις άλλων φυσικών ή νομικών προσώπων που ενεργούν συντονισμένα με τον ίδιο. Μετά τη συμπλήρωση του χρονικού διαστήματος που αναφέρεται στο προηγούμενο εδάφιο, η Ε.Π.Ε.Υ. γνωστοποιεί, με τα μέσα που προβλέπονται στο άρθρο 3 της παρούσας, τις συνολικές συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν με βάση την προαναγγελία.

2. Σε περίπτωση που μέτοχος ο οποίος προέβη στην ανακοίνωση της παραγράφου 1 μεταβάλλει τις προθέσεις του για οποιοδήποτε λόγο, μερικά ή ολικά, όπως αυτές ανακοινώθηκαν, οφείλει να προβεί αμελλητί σε νέα ανακοίνωση αναφέροντας τους λόγους της μερικής ή ολικής μεταβολής της πρόθεσής του καθώς και στοιχεία των συναλλαγών που τυχόν διενήργησε ή σκοπεύει να διενεργήσει.

3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 7 παράγραφος 9 του ν. 2843/2000 (Φ.Ε.Κ. 219Α' / 12.10.2000) για τις Εταιρίες των οποίων οι μετοχές εισάγονται για πρώτη φορά σε αγορά του Χ.Α.Α., οι μέτοχοι με ποσοστό τουλάχιστον 5% οφείλουν να προβούν σε δεσμευτική δήλωση προθέσεων για το πρώτο έτος από την έναρξη διαπραγμάτευσης των μετοχών στο Χ.Α.Α. η οποία περιλαμβάνεται υποχρεωτικά στο ενημερωτικό δελτίο. Στη δήλωση αυτή προαναγγέλλουν την

τυχόν πώληση μετοχών, το μέγιστο ποσοστό το οποίο θα πωλήσουν και την Ε.Π.Ε.Υ. μέσω της οποίας θα διενεργήσουν την πώληση αυτή.

4. Σε κάθε περίπτωση, ο μέτοχος που αναφέρεται στις παραπάνω παραγράφους θα ευθύνεται ως προς την πραγματοποίηση ή μη της προαναγγελθείσας πρόθεσης για τη διάδοση ψευδών, ανακριβών ή παραπλανητικών πληροφοριών εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στις οικείες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. Η Ε.Π.Ε.Υ. που αναφέρεται στην παράγραφο 1 υποχρεούται να γνωστοποιεί ανά μήνα το αποτέλεσμα των σχετικών συναλλαγών.

5. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος άρθρου, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επιβάλλει τις κυρώσεις που προβλέπονται από το άρθρο 14 του π.δ. 51/1992, σύμφωνα με την περίπτωση γ της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του ν. 2836/2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥΣ

Άρθρο 11

Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας

Κάθε Εταιρία οφείλει να καταρτίζει επαρκή κανονισμό εσωτερικής λειτουργίας, ο οποίος θα ανταποκρίνεται στο μέγεθος, στο αντικείμενό της, στις αρχές σύγχρονης οργάνωσης, καθώς και στο οργανόγραμμα της εταιρίας.

Άρθρο 12

Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου

1. Κάθε Εταιρία οφείλει να διαθέτει Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου το οποίο θα αποσκοπεί στη συνεχή παρακολούθηση της λειτουργίας της Εταιρίας και θα έχει την ευθύνη να ενημερώνει εγγράφως, σε τακτά χρονικά διαστήματα, το Διοικητικό Συμβούλιο για την εφαρμογή του κανονισμού εσωτερικής λειτουργίας της Εταιρίας.

2. Ο επικεφαλής του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου διορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας, αναφέρεται σε αυτό και είναι πρόσωπο με επαρκή προσόντα και εμπειρία.

3. Στις αρμοδιότητες του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου συμπεριλαμβάνονται επιπροσθέτως και οι εξής:

α) Ο έλεγχος τήρησης των υποχρεώσεων που προβλέπονται στην παρούσα.

β) Ο έλεγχος της τήρησης των δεσμεύσεων που περιέχονται στα ενημερωτικά δελτία και τα επιχειρηματικά σχέδια της Εταιρίας σχετικά με τη χρήση των κεφαλαίων που αντλήθηκαν από το Χρηματιστήριο.

γ) Ο έλεγχος της νομιμότητας των αμοιβών και πάσης φύσεως παροχών προς τα μέλη της διοικήσεως αναφορικά με τις αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων της Εταιρίας.

δ) Ο έλεγχος των σχέσεων και συναλλαγών της Εταιρίας με τις συνδεδεμένες με αυτήν εταιρίες, κατά την έννοια του άρθρου 42ε παράγραφος 5 του κ.ν. 2190/1920, καθώς και των σχέσεων της Εταιρίας με τις εταιρίες στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχουν σε ποσοστό τουλάχιστον 10% μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας ή μέτοχοί της με ποσοστό τουλάχιστον 10%.

4. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας οφείλει να παρέχει στα μέλη του Τμήματος όλα τα απαραίτητα μέσα που θα διευκολύνουν την άσκηση κατάλληλου και αποδοτικού Εσωτερικού Ελέγχου.

5. Στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας της Εταιρίας πρέπει να περιγράφονται με ακρίβεια οι αρμοδιότητες, η σύνθεση, ο τρόπος επικοινωνίας με τα λοιπά τμήματα της Εταιρίας και οι όροι λειτουργίας του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

Άρθρο 13

Υπηρεσία εξυπηρέτησης μετόχων

1. Κάθε Εταιρία οφείλει να διαθέτει υπηρεσία εξυπηρέτησης μετόχων η οποία θα έχει την ευθύνη της άμεσης και ισότιμης πληροφόρησης των μετόχων καθώς και της εξυπηρέτησής τους σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων τους με βάση το νόμο και το καταστατικό της Εταιρίας.

2. Ειδικότερα, η υπηρεσία εξυπηρέτησης μετόχων οφείλει να μεριμνά για την άμεση, ορθή και ισότιμη πληροφόρηση των μετόχων σχετικά με τα ακόλουθα:

α) Διανομή μερισμάτων, πράξεις εκδόσεως νέων μετοχών, διανομής, εγγραφής, παραιτήσεως και μετατροπής, χρονική περίοδος άσκησης των σχετικών δικαιωμάτων ή μεταβολές στα αρχικά χρονικά περιθώρια (πχ επέκταση του χρόνου άσκησης των δικαιωμάτων).

β) Παροχή πληροφοριών σχετικά με τις Τακτικές ή Έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις και τις αποφάσεις τους.

γ) Απόκτηση ιδίων μετοχών και διάθεσή τους, ή τυχόν ακύρωση αυτών.

3. Η υπηρεσία εξυπηρέτησης μετόχων φροντίζει ώστε στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρίας να είναι διαθέσιμο σε αυτούς το Ετήσιο Δελτίο του άρθρου 16, καθώς και να μπορούν να αποστέλλονται σε κάθε ενδιαφερόμενο, σε έγγραφη ή σε ηλεκτρονική μορφή, όλες οι δημοσιευμένες εταιρικές εκδόσεις (Ετήσιο Δελτίο, Ενημερωτικό Δελτίο, περιοδικές και ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, εκθέσεις διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ορκωτών Ελεγκτών - Λογιστών).

4. Η υπηρεσία εξυπηρέτησης μετόχων έχει την αρμοδιότητα της σύμφωνης με την ισχύουσα νομοθεσία τήρησης και ενημέρωσης του μετοχολογίου της Εταιρίας. Για το σκοπό αυτό, η υπηρεσία έχει την ευθύνη επικοινωνίας με το Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων.

Άρθρο 14

Υπηρεσία εταιρικών ανακοινώσεων

1. Κάθε Εταιρία οφείλει να διαθέτει υπηρεσία εταιρικών ανακοινώσεων στην οποία ανατίθεται η αρμοδιότητα συμμόρφωσης της Εταιρίας με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 4, 5 και 8 της παρούσας και η επικοινωνία της Εταιρίας με τις αρμόδιες αρχές συμπεριλαμβανομένης της υποβολής στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και στο Χ.Α.Α. αμελλητί των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 13, τα μέσα μαζικής επικοινωνίας και κάθε άλλο αρμόδιο φορέα.

2. Εφόσον οι μετοχές της Εταιρίας είναι διαπραγματεύσιμες και σε οργανωμένες αγορές άλλων χωρών εκτός των αγορών του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών, οι ανακοινώσεις που προέρχονται από την υπηρεσία της παραγράφου 1 θα πρέπει να ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις που ισχύουν σε εκείνες τις αγορές και να διασφαλίζεται ότι, οι επενδυτές σε κάθε αγορά να έχουν ισότιμη πρόσβαση στην ίδια πληροφόρηση.

Άρθρο 15

Κυρώσεις

Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων των άρθρων 11 έως και 14 της παρούσας, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επιβάλλει τις κυρώσεις που προβλέπονται στην περίπτωση β της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του ν. 2836/2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΗΝ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Άρθρο 16

Ετήσιο Δελτίο

1. Κάθε Εταιρία υποχρεούται να εκδίδει και να καθιστά προσιτό στο ευρύ επενδυτικό κοινό Ετήσιο Δελτίο, με σκοπό την παροχή τακτικής και επαρκούς πληροφόρησης στους επενδυτές σχετικά με τις δραστηριότητές της. Η Εταιρία έχει την ευθύνη για τη σύνταξη του Ετήσιου Δελτίου και την αλήθεια, ακρίβεια, πληρότητα, ορθότητα και σαφήνεια των στοιχείων που περιέχονται σε αυτό. Από την υποχρέωση έκδοσης Ετήσιου Δελτίου εξαιρείται η Τράπεζα της Ελλάδος.

2. Το Ετήσιο Δελτίο θα περιέχει, κατ' ελάχιστο, τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στα ακόλουθα εδάφια του παραρτήματος Α' του π.δ. 348/1985:

Κεφάλαιο 1: 1.1.,1.2.,1.3.

Κεφάλαιο 2: 2.4.5.

Κεφάλαιο 3: 3.1., 3.1.0. ,3.1.1., 3.1.2., 3.1.3., 3.1.4., 3.1.5., 3.2., 3.2.0., 3.2.1., 3.2.2.,
3.2.3., 3.2.4., 3.2.5., 3.2.6., 3.2.7., 3.2.8., 3.2.9.

Κεφάλαιο 4: 4.1., 4.1.0., 4.1.1., 4.1.2., 4.1.3., 4.1.4., 4.2., 4.3., 4.4., 4.5., 4.6., 4.7.,
4.7.0., 4.7.1., 4.7.2.

Κεφάλαιο 5: 5.1., 5.1.0., 5.1.1., 5.1.2., 5.1.3., 5.1.4., 5.1.5., 5.1.6., 5.2., 5.3., 5.4., 5.5.,
5.6.

Κεφάλαιο 6: 6.1., 6.2., 6.2.0.,6.2.1.,6.2.2.,6.2.3.,6.3.

Κεφάλαιο 7: 7.1.,7.2.

3. Εκτός των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 2, στο Ετήσιο Δελτίο πρέπει να περιλαμβάνονται και τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, οι εκθέσεις διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου σε ενοποιημένη και μη ενοποιημένη βάση και οι σχετικές εκθέσεις των ελεγκτών της Εταιρίας.

β) Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις των εταιριών οι οποίες περιλαμβάνονται στην ενοποίηση.

γ) Οι περιοδικές οικονομικές καταστάσεις 1ου, 2ου, 3ου και 4ου τριμήνου (εφόσον καταρτίζεται), σύμφωνα με το άρθρο 4 του ΠΔ 360/1985, όπως ισχύει.

δ) Οι ετήσιες καταστάσεις ταμιακών ροών, σε ενοποιημένη και μη ενοποιημένη βάση, οι οποίες καταρτίζονται σύμφωνα με τα συνημμένα στην παρούσα απόφαση Παραρτήματα Α έως Γ. Οι καταστάσεις ταμιακών ροών υπογράφονται όπως προβλέπεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 42^α του κ.ν. 2190/1920 όπως ισχύει, και ελέγχονται από τον Ορκωτό Ελεγκτή της Εταιρίας, το πιστοποιητικό ελέγχου του οποίου δημοσιεύεται μαζί με τις καταστάσεις.

ε) Ο πίνακας διάθεσης των αντληθέντων κεφαλαίων από αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών, εφόσον η διάθεση δεν έχει ολοκληρωθεί ή ολοκληρώθηκε στην διάρκεια της χρήσης, σύμφωνα με την απόφαση 34 της συνεδρίασης της 5.11.1999 (Φ.Ε.Κ. 2103 Β' / 1.12.1999) του Δ.Σ. του ΧΑΑ όπως εκάστοτε ισχύει.

στ) Η εξέλιξη της χρηματιστηριακής τιμής και του όγκου συναλλαγών των μετοχών της Εταιρίας, σε σχέση με την πορεία του κλάδου στον οποίο δραστηριοποιείται η Εταιρία και τον Γενικό Δείκτη του Χ.Α.Α. Ειδικότερα, θα πρέπει κατ' ελάχιστο να αναφέρονται η τιμή κλεισίματος της μετοχής της τελευταίας συνεδρίασης κάθε μήνα και η αξία του συνολικού μηνιαίου όγκου συναλλαγών.

ζ) Εταιρίες που ανήκουν στον κλάδο των Κατασκευών οφείλουν να παραθέτουν επιπλέον τα στοιχεία που αναφέρονται στο τμήμα II της απόφασης αρ. 21 συνεδρίασης 14.5.1999 του Δ.Σ. του Χ.Α.Α. με σημείο αναφοράς το χρόνο λήξης της τελευταίας χρήσης.

4. Το Ετήσιο Δελτίο τίθεται στη διάθεση των επενδυτών δωρεάν, μετά την δημοσίευση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων και, πάντως, το αργότερο δέκα εργάσιμες ημέρες πριν από την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Αντίτυπο του Ετήσιου Δελτίου υποβάλλεται αμελλητί στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.

5. Εφ' όσον το Ετήσιο Δελτίο κυκλοφορεί και σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα της Εταιρίας, πρέπει να τηρούνται σε κάθε περίπτωση, οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Το περιεχόμενο της καταχώρησης στην ιστοσελίδα θα είναι ταυτόσημο με το περιεχόμενο του δελτίου που κυκλοφορεί υπό τη μορφή εντύπου και

β) Η πρόσβαση στην ιστοσελίδα θα παρέχεται χωρίς χρέωση.

6. Οι Εταιρίες δύνανται να ενσωματώνουν το Ετήσιο Δελτίο στον ετήσιο απολογισμό χρήσης.

7. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος άρθρου, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επιβάλλει τις κυρώσεις που προβλέπονται από το άρθρο 7 του π.δ. 360/1985, σύμφωνα με την περίπτωση α της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του ν. 2836/2000.

Από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Η παρούσα απόφαση και τα επισυναπτόμενα παραρτήματα να δημοσιευθούν στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο Α΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

ΣΤ. ΘΩΜΑΔΑΚΗΣ

Ο Β΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α:Υπόδειγμα κατάστασης Ταμιακών Ροών για Εμποροβιομηχανικές Εταιρίες
ΕΜΠΟΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ Α.Ε.

Μ.Α.Ε.

Κατάσταση Ταμιακών Ροών της χρήσεως: από μέχρι

Α/Α	Ανάλυση	Ποσά σε χιλιάδες δρχ.		
		Χρήση	Προηγ. Χρήση	
	Ταμιακές Ροές από συνήθεις (λειτουργικές) δραστηριότητες			
A	100 <u>Ταμιακές εισροές</u>			
	101 Πωλήσεις			
	102 Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως			
	103 Έκτακτα και ανόργανα έσοδα			
	104 Έσοδα προηγούμενων χρήσεων			
	105 Πιστωτικοί τόκοι [καταθέσεων κλπ.]			
	106 Έσοδα χρεογράφων			
	107 Πώληση χρεογράφων			
	108 Μείωση απαιτήσεων			
		<i>Αφαιρούνται:</i>		
	109 Αγορά χρεογράφων			
110 Αύξηση απαιτήσεων				
	Σύνολο Ταμιακών Εισροών (A100)			
A	200 <u>Ταμιακές εκροές</u>			
	201 Κόστος πωληθέντων (μείον αποσβέσεις και προβλέψεις)			
	202 Έξοδα λειτουργίας διοικήσεως			
	203 Έξοδα λειτουργίας ερευνών - αναπτύξεως			
	204 Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως			
	205 Έξοδα υποαπασχολήσεως / αδράνειας			
	206 Άλλα έξοδα			
	207 Αύξηση αποθεμάτων			
	208 Αύξηση μεταβατικών λογαριασμών ενεργητικού			
	209 Μείωση μεταβατικών λογαριασμών παθητικού			
	210 Μείωση βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (πλην Τραπεζών)			
		<i>Αφαιρούνται:</i>		
	211 Μείωση αποθεμάτων			
	212 Μείωση μεταβατικών λογαριασμών ενεργητικού			
213 Αύξηση μεταβατικών λογαριασμών παθητικού				
214 Αύξηση βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (πλην Τραπεζών)				
	Σύνολο Ταμιακών Εκροών (A200)			
A	300 <u>Ταμιακές Εκροές φόρων</u>			
	301 Φόροι εισοδήματος			
	302 Μη ενσωματούμενοι στο λειτουργικό κόστος φόροι			
	303 Διαφορές φόρου φορολογικού ελέγχου			
	304 Μείωση υποχρεώσεων από φόρους - τέλη			
		<i>Αφαιρείται:</i>		
305 Αύξηση υποχρεώσεων από φόρους - τέλη				
	Σύνολο Ταμιακών εκροών φόρων (A300)			
	Ταμιακές Ροές από συνήθεις (λειτουργικές) δραστηριότητες (A100 - A200 - A300) = A			

Α/Α		Ανάλυση	Ποσά σε χιλιάδες δρχ.	
			Χρήση	Προηγ. Χρήση
B		Ταμιακές Ροές από Επενδυτικές δραστηριότητες		
B	100	<u>Ταμιακές εισροές</u>		
	101	Πώληση ασώματων ακινητοποιήσεων		
	102	Πώληση ενσώματων ακινητοποιήσεων		
	103	Πώληση συμμετοχών και τίτλων ακινητοποιήσεων		
	104	Μείωση μακροπρόθεσμων απαιτήσεων		
	105	Έσοδα συμμετοχών και τίτλων ακινητοποιήσεων		
	106	Πιστωτικοί τόκοι (μακροπρόθεσμων κλπ. απαιτήσεων)		
		<i>Σύνολο Ταμιακών εισροών (B100)</i>		
B	200	<u>Ταμιακές εκροές</u>		
	201	Αγορά ασώματων ακινητοποιήσεων		
	202	Αγορά ενσώματων ακινητοποιήσεων		
	203	Αγορά συμμετοχών και τίτλων ακινητοποιήσεων		
	204	Αύξηση μακροπρόθεσμων απαιτήσεων		
	205	Αύξηση εξόδων εγκαταστάσεως		
		<i>Σύνολο Ταμιακών εκροών (B200)</i>		
		Ταμιακές Ροές από Επενδυτικές Δραστηριότητες (B100 - B200) = B		
Γ		Ταμιακές Ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Γ	100	<u>Ταμιακές εισροές</u>		
	101	Είσπραξη αύξησης μετοχικού κεφαλαίου και διαφοράς υπέρ άρθιο		
	102	Είσπραξη επιχορηγήσεων παγίων		
	103	Αύξηση μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		
	104	Αύξηση βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (λογαριασμοί Τραπεζών)		
		<i>Σύνολο Ταμιακών εισροών (Γ100)</i>		
Γ	200	<u>Ταμιακές εκροές</u>		
	201	Μείωση (επιστροφή) μετοχικού κεφαλαίου		
	202	Επιστροφή επιχορηγήσεων παγίων		
	203	Μείωση μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		
	204	Μείωση βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (λογαριασμοί Τραπεζών)		
	205	Τόκοι πληρωθέντες		
	206	Μερίσματα πληρωθέντα		
	207	Διανομή κερδών στο προσωπικό		
	208	Αμοιβές Δ.Σ. από κέρδη χρήσεως		
		<i>Σύνολο Ταμιακών εκροών (Γ200)</i>		
		Ταμιακές Ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (Γ100 - Γ200) = Γ		
		TAMIAKES POES ETAIPIAS (αλγεβρικό άθροισμα A + B + Γ)		
		ΠΑΛΕΟΝ: ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΧΡΗΣΗΣ		
		ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΤΕΛΟΥΣ ΧΡΗΣΗΣ		

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β:Υπόδειγμα κατάστασης Ταμιακών Ροών για Τράπεζες

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ Α.Ε.

Μ.Α.Ε.

Κατάσταση Ταμιακών Ροών της χρήσεως: από μέχρι

Α/Α		Ανάλυση	Ποσά σε χιλιάδες δρχ.	
			Χρήση	Προηγ. Χρήση
		Ταμιακές Ροές από συνήθειες (λειτουργικές) δραστηριότητες		
A	100	<i>Ταμιακές εισροές</i>		
	101	Τόκοι και προμήθειες (Εσοδα)		
	102	Έσοδα από τίτλους		
	103	Λοιπά έσοδα		
	104	Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων		
	105	Πώληση (εμπορεύσιμων) χρεογράφων		
	106	Πώληση κρατικών και άλλων αξιόγραφων		
	107	Είσπραξη απαιτήσεων		
	108	Αύξηση καταθέσεων		
	109	<i>Προστίθεται: Μείωση Έσοδα Εισπρακτέα</i> <i>Αφαιρείται: Αύξηση Έσοδα Εισπρακτέα</i>		
	110	<i>Προστίθεται: Αύξηση Έσοδα επόμενων χρήσεων</i> <i>Αφαιρείται: Μείωση Έσοδα επόμενων χρήσεων</i>		
	111	<i>Προστίθεται: Μείωση λογαριασμών Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού</i> <i>Αφαιρείται: Αύξηση λογαριασμών Λοιπά στοιχεία Παθητικού</i>		
112	Πώληση περιουσιακών στοιχείων πλειστηριασμού			
		<i>Σύνολο Ταμιακών Εισροών (A100)</i>		
A	200	<i>Ταμιακές εκροές</i>		
	201	Τόκοι και προμήθειες (Εξοδα)		
	202	Γενικά έξοδα Διοικήσεως		
	203	Λοιπά έξοδα		
	204	Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων		
	205	Αγορά (εμπορεύσιμων) χρεογράφων		
	206	Αγορά κρατικών και άλλων αξιόγραφων		
	207	Χορήγηση δανείων		
	208	Μείωση καταθέσεων		
	209	<i>Προστίθεται: Αύξηση Εξόδων επόμενων χρήσεων</i> <i>Αφαιρείται: Μείωση Εξόδων επόμενων χρήσεων</i>		
	210	<i>Προστίθεται: Μείωση Εξόδων πληρωτέων</i> <i>Αφαιρείται: Αύξηση Εξόδων πληρωτέων</i>		
	211	<i>Προστίθεται: Μείωση λογαριασμών Λοιπά στοιχεία Παθητικού</i> <i>Αφαιρείται: Αύξηση λογαριασμών Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού</i>		
212	Αγορά περιουσιακών στοιχείων πλειστηριασμού			
		<i>Σύνολο Ταμιακών Εκροών (A200)</i>		
		Ταμιακές Ροές από συνήθειες (λειτουργικές) δραστηριότητες (A100 - A200) = A		

Α/Α	Ανάλυση	Ποσά σε χιλιάδες δρχ.	
		Χρήση	Προηγ. Χρήση
B	Ταμιακές Ροές από Επενδυτικές δραστηριότητες		
B	<u>Ταμιακές εισροές</u>		
100	Πώληση χρεογράφων συμμετοχών και τίτλων		
101	Πώληση άυλων και ενσώματων παγίων		
102	Έσοδα από συμμετοχές και τίτλους		
103	Λοιπά έσοδα		
104	<i>Σύνολο Ταμιακών εισροών (B100)</i>		
B	<u>Ταμιακές εκροές</u>		
200	Αγορά χρεογράφων συμμετοχών και τίτλων		
201	Αγορά άυλων και ενσώματων παγίων		
202	<i>Σύνολο Ταμιακών εκροών (B200)</i>		
	Ταμιακές Ροές από Επενδυτικές Δραστηριότητες (B100 - B200) = B		
Γ	Ταμιακές Ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Γ	<u>Ταμιακές εισροές</u>		
100	Αύξηση υποχρεώσεων από πιστωτικούς τίτλους		
101	Αύξηση υποχρεώσεων μειωμένης εξασφάλισης		
102	Είσπραξη αύξησης μετοχικού κεφαλαίου		
103	Πώληση Ιδίων Μετοχών		
104	Αύξηση υποχρεώσεων προς Πιστωτικά Ιδρύματα		
105	<i>Σύνολο Ταμιακών εισροών (Γ100)</i>		
Γ	<u>Ταμιακές εκροές</u>		
200	Μείωση υποχρεώσεων από πιστωτικούς τίτλους		
201	Μείωση υποχρεώσεων μειωμένης εξασφάλισης		
202	Επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου		
203	Αγορά Ιδίων Μετοχών		
204	Μείωση υποχρεώσεων προς Πιστωτικά Ιδρύματα		
205	Τόκοι πιστωτικών τίτλων (έξοδα)		
206	Μερίσματα		
207	Διάθεση κερδών στο προσωπικό		
208	Αμοιβές Δ.Σ. από κέρδη χρήσεως		
209	<i>Σύνολο Ταμιακών εκροών (Γ200)</i>		
	Ταμιακές Ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (Γ100 - Γ200) = Γ		
	ΤΑΜΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ (Α +/- Β +/- Γ)		
	ΠΛΕΟΝ: ΤΑΜΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΧΡΗΣΗΣ: <i>Ταμείο και Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα [Λογ. 38.00, 38.01, 38.02, 38.04, 37.00, 37.04, 37.06, 38.06.00, 38.06.01, 38.06.02, 38.06.03, 38.06.04, 38.06.05, 38.06.06, 38.06.07, 38.06.08, 38.06.09, 38.06.10, 38.06.11, 38.06.12, 38.06.13, 38.06.14, 38.06.15, 38.06.16, 38.06.17, 38.06.18, 38.06.19, 38.06.20, 38.06.21, 38.06.22, 38.06.23, 38.06.24, 38.06.25, 38.06.26, 38.06.27, 38.06.28, 38.06.29, 38.06.30, 38.06.31, 38.06.32, 38.06.33, 38.06.34, 38.06.35, 38.06.36, 38.06.37, 38.06.38, 38.06.39, 38.06.40, 38.06.41, 38.06.42, 38.06.43, 38.06.44, 38.06.45, 38.06.46, 38.06.47, 38.06.48, 38.06.49, 38.06.50, 38.06.51, 38.06.52, 38.06.53, 38.06.54, 38.06.55, 38.06.56, 38.06.57, 38.06.58, 38.06.59, 38.06.60, 38.06.61, 38.06.62, 38.06.63, 38.06.64, 38.06.65, 38.06.66, 38.06.67, 38.06.68, 38.06.69, 38.06.70, 38.06.71, 38.06.72, 38.06.73, 38.06.74, 38.06.75, 38.06.76, 38.06.77, 38.06.78, 38.06.79, 38.06.80, 38.06.81, 38.06.82, 38.06.83, 38.06.84, 38.06.85, 38.06.86, 38.06.87, 38.06.88, 38.06.89, 38.06.90, 38.06.91, 38.06.92, 38.06.93, 38.06.94, 38.06.95, 38.06.96, 38.06.97, 38.06.98, 38.06.99, 38.06.100]</i>		
	ΤΑΜΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΤΕΛΟΥΣ ΧΡΗΣΗΣ <i>Ητοι: 1. Ταμείο και Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα</i> <i>2. Απαιτήσεις κατά Πιστωτικών Ιδρυμάτων</i> <i>[πλην Χορηγήσεων 20-28 σε ότι αφορούν Τράπεζες και Μακροπρόθεσμων Απαιτήσεων (Λ/18) σε ότι αφορούν Τράπεζες]</i>		

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ:Υπόδειγμα κατάστασης Ταμιακών Ροών για Ασφαλιστικές Εταιρίες

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.

Μ.Α.Ε.

Κατάσταση Ταμιακών Ροών της χρήσεως: από μέχρι

Α/Α	Ανάλυση	Ποσά σε χιλιάδες δρχ.	
		Χρήση	Προηγ. Χρήση
	Ταμιακές Ροές από συνήθεις (λειτουργικές) δραστηριότητες		
A	100		
	<i>Ταμιακές εισροές</i>		
	Π. Οργανικά έσοδα		
	α. Έσοδα ασφαλιστικών εργασιών και επενδύσεων		
	1. Ασφάλιστρα και πρωτοασφαλίσεις (Λ/70)		
	2. Ασφάλιστρα από αντασφαλίσεις (Λ/72)		
	3. Δικαιώματα συμβολαίων και λοιπά (Λ/73)		
	4. Προμήθειες και λοιπά έσοδα από αντασφαλίσεις (Λ/74)		
	β. Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως		
	Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών (Λ/75)		
	<i>Προστίθεται: Μείωση, Αφαιρείται: Αύξηση Εισπρακτέων Λογαριασμών</i>		
	E I - III (το IV συνεξετάζεται στις χρηματοδοτικές δραστηριότητες)		
	<i>Προστίθεται: Έκτακτα και Ανόργανα Έσοδα (Λ/81.01) και Έσοδα Προηγούμενων Χρήσεων (Λ/82.01)</i>		
	<i>Σύνολο Ταμιακών Εισροών (A100)</i>		
A	200		
	<i>Ταμιακές εκροές</i>		
	I. Οργανικά έξοδα		
	1. Αμοιβές και έξοδα προσωπικού (Λ/60)		
	2. Αμοιβές και έξοδα τρίτων - παροχές τρίτων (Λ/61)		
	3. Αντασφάλιστρα (Λ/62)		
	4. Φόροι - Τέλη (Λ/63) [πλην 63.00]		
	5. Διάφορα έξοδα (Λ/64)		
	6. Ασφαλιστικές αποζημιώσεις (Λ/67)		
	<i>Προστίθενται:</i>		
	Αυξήσεις Μεταβατικών λογαριασμών Ενεργητικού (Ζ)		
	Μειώσεις Μεταβατικών λογαριασμών Παθητικού (Η)		
	<i>Αφαιρούνται:</i>		
	Μειώσεις Μεταβατικών λογαριασμών Ενεργητικού (Ζ)		
	Αυξήσεις Μεταβατικών λογαριασμών Παθητικού (Η)		
	<i>Προστίθενται:</i>		
	Μειώσεις υποχρεώσεων (Ζ I-II και V, πλην V1, V3)		
	Μειώσεις ληφθεισών εγγυήσεων (ΣΤ)		
	<i>Αφαιρούνται:</i>		
	Αυξήσεις υποχρεώσεων (Ζ I-II και V, πλην V1, V3)		
	Αυξήσεις ληφθεισών εγγυήσεων (ΣΤ)		
	<i>Προστίθενται: Έκτακτα και Ανόργανα Έξοδα (Λ/81.00) και Έξοδα προηγούμενων χρήσεων (Λ/82.00)</i>		
	<i>Σύνολο Ταμιακών Εκροών (A200)</i>		

Α/Α	Ανάλυση	Ποσά σε χιλιάδες δρχ.	
		Χρήση	Προηγ. Χρήση
A 300	<p><i>Ταμιακές εκροές φόρων</i></p> <p>1. Φόρος εισοδήματος (πίνακας διανομής)</p> <p>2. Λοιποί μη ενσωματωμένοι στο λειτουργικό κόστος φόροι (Λ63.00)</p> <p><i>Προστίθεται:</i> Μείωση υποχρεώσεων από φόρους (V1)</p> <p><i>Αφαιρείται:</i> Αύξηση υποχρεώσεων από φόρους; (V1)</p> <p>Ταμιακές Ροές από συνήθεις (λειτουργικές) δραστηριότητες (A100 - A200 - A300) = A</p>		
B	Ταμιακές Ροές από Επενδυτικές δραστηριότητες		
B 100	<p><i>Ταμιακές εισροές</i></p> <p>Πωλήσεις λοιπών στοιχείων Ενεργητικού</p> <p>Πωλήσεις επενδύσεων (ΓΙ Ακίνητα)</p> <p>Πωλήσεις συμμετοχών (ΓΙΙ)</p> <p>Πωλήσεις (ή και μειώσεις) λοιπών χρηματοοικονομικών επενδύσεων (ΓΙΙΙ)</p> <p>Πωλήσεις επενδύσεων για λογαριασμό ασφαλισμένων (Δ)</p> <p>Έσοδα επενδύσεων (Λ/76) και κέρδη από λαχνούς ομολογιών (Λ/81.03.07)</p> <p>Πώληση άυλων στοιχείων</p> <p><i>Σύνολο Ταμιακών εισροών (B100)</i></p>		
B 200	<p><i>Ταμιακές εκροές</i></p> <p>Αγορά (ή και αύξηση) λοιπών στοιχείων Ενεργητικού (Ι1, Ι2 και Ι3)</p> <p>Αγορά επενδύσεων (ΓΙ Ακίνητα)</p> <p>Αγορά συμμετοχών (ΓΙΙ)</p> <p>Αγορά (ή και αυξήσεις) λοιπών χρηματοοικονομικών επενδύσεων (ΓΙΙΙ)</p> <p>Αγορά επενδύσεων για λογαριασμό ασφαλισμένων (Δ)</p> <p>Αγορά εξόδων εγκαταστάσεως (B)</p> <p>Αγορά άυλων στοιχείων (B)</p> <p><i>Σύνολο Ταμιακών εκροών (B200)</i></p> <p>Ταμιακές Ροές από Επενδυτικές Δραστηριότητες (B100 - B200) = B</p>		

Γ		Ταμιακές Ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Γ	100	<u>Ταμιακές εισροές</u> Είσπραξη αύξησης μετοχικού κεφαλαίου και υπέρ το άρτιο διαφοράς Αύξηση Ομολογιακών Δανείων (ΖΙΠ) Αύξηση υποχρεώσεων προς Πιστωτικά Ιδρύματα (ΖΙΥ) <i>Σύνολο Ταμιακών εισροών (Γ100)</i>		
Γ	200	<u>Ταμιακές εκροές</u> Επιστροφή (μείωση) μετοχικού κεφαλαίου Πληρωμή Ομολογιακών Δανείων (ΖΙΠ) Μείωση υποχρεώσεων προς Πιστωτικά Ιδρύματα (ΖΙΥ) Τόκοι χρεωστικοί (Λ/65) Μερίσματα πληρωτέα (πίνακας διανομής και ΖΥ3) <i>Σύνολο Ταμιακών εκροών (Γ200)</i>		
		Ταμιακές Ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (Γ100 - Γ200) = Γ		
		<i>TAMIAKES POES ETAIRIAS (A + B + Γ)</i>		
		<i>ΠΛΕΟΝ: TAMIAKA DIAΘESIMA ENARXHΣ XPHΣHΣ:</i>		
		<i>TAMIAKA DIAΘESIMA TEΛOYΣ XPHΣHΣ</i>		

ΑΠΟΦΑΣΗ
1/319/9.12.2004
του Διοικητικού Συμβουλίου

Θέμα: Τροποποίηση της απόφασης 5/204/14.11.2000 του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Κανόνες συμπεριφοράς των εταιριών που έχουν εισαγάγει τις μετοχές τους στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και των συνδεδεμένων με αυτές προσώπων» (Φ.Ε.Κ. Β' / 1487 / 6.12.2000).

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Αφού έλαβε υπόψη:

1. Την παράγραφο 1 περίπτωση α, β και γ του άρθρου 1 του νόμου 2836/2000 (Φ.Ε.Κ. Α' / 168 / 24.7.2000) για τη «Συμπλήρωση της νομοθεσίας για την Κεφαλαιαγορά, ρυθμίσεις θεμάτων Κτηματικής Εταιρίας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.) ασφαλιστικών αποζημιώσεων, Φ.Π.Α., επενδυτικού χρυσού και άλλες διατάξεις».
2. Την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του νόμου 2836/2000 (Φ.Ε.Κ. Α' / 168 / 24.7.2000) για τη «Συμπλήρωση της νομοθεσίας για την Κεφαλαιαγορά, ρυθμίσεις θεμάτων Κτηματικής Εταιρίας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.) ασφαλιστικών αποζημιώσεων, Φ.Π.Α., επενδυτικού χρυσού και άλλες διατάξεις».
3. Την παράγραφο 3 του άρθρου 1 του νόμου 2836/2000 (Φ.Ε.Κ. Α' / 168 / 24.7.2000) για τη «Συμπλήρωση της νομοθεσίας για την Κεφαλαιαγορά, ρυθμίσεις θεμάτων Κτηματικής Εταιρίας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.) ασφαλιστικών αποζημιώσεων, Φ.Π.Α., επενδυτικού χρυσού και άλλες διατάξεις».
4. Την περίπτωση ζ της παραγράφου 1 του άρθρου 78 του νόμου 1969/1991, (Φ.Ε.Κ. Α' / 167 / 30.10.1991) «Εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου, αμοιβαία κεφάλαια, διατάξεις εκσυγχρονισμού και εξυγίανσης της κεφαλαιαγοράς και άλλες διατάξεις», όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 18 του νόμου 2198/1994 (Φ.Ε.Κ. Α' / 43 / 22.3.1994).

5. Το άρθρο 29Α του νόμου 1558/1985 (Φ.Ε.Κ. Α' / 137 / 26.7.1985) «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα» όπως ισχύει.
6. Την απόφαση 5/204/14.11.2000 του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Κανόνες συμπεριφοράς των εταιριών που έχουν εισαγάγει τις μετοχές τους στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και των συνδεδομένων με αυτές προσώπων» (Φ.Ε.Κ. Β' / 1487 / 6.12.2000).
4. Το υπ. αρ. 50998/3.12.2004 έγγραφο του Χρηματιστηρίου Αθηνών ως και το απόσπασμα πρακτικών της από 25.11.2004 συνεδρίασης του Δ.Σ. του Χρηματιστηρίου Αθηνών σχετικά με τη γνώμη του Δ.Σ. του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

Τροποποιεί την απόφαση 5/204/14.11.2000 του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, όπως αυτή τέθηκε και ισχύει ως εξής:

Άρθρο 1

Το άρθρο 16 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 16

Ετήσιο Δελτίο

1. Κάθε Εταιρία υποχρεούται να εκδίδει και να καθιστά διαθέσιμο στο κοινό Ετήσιο Δελτίο με σκοπό να παρέχει τακτική και επαρκή πληροφόρηση στους επενδυτές σχετικά με τις δραστηριότητές της. Τα στοιχεία που περιέχονται στο Ετήσιο Δελτίο πρέπει να είναι αληθή, ακριβή, πλήρη, ορθά και σαφή. Από την υποχρέωση έκδοσης Ετήσιου Δελτίου εξαιρείται η Τράπεζα της Ελλάδος.
2. Το Ετήσιο Δελτίο περιέχει, κατ' ελάχιστο, τα στοιχεία που περιλαμβάνονται και ορίζονται στα ακόλουθα κεφάλαια και παραγράφους του παραρτήματος Α' του π.δ. 348/1985:

Κεφάλαιο 1:	Όλες οι παράγραφοι	Πληροφορίες σχετικά με τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για το Ετήσιο Δελτίο και τον έλεγχο των λογαριασμών
Κεφάλαιο 2:	2.4.5.	Πληροφορίες σχετικά με δημόσιες προτάσεις αγοράς ή ανταλλαγής που έγιναν κατά την υπό εξέταση χρήση
Κεφάλαιο 3:	Όλες οι παράγραφοι	Γενικές πληροφορίες σχετικά με τον εκδότη και το κεφάλαιό του
Κεφάλαιο 4:	Όλες οι παράγραφοι	Πληροφορίες σχετικά με τη δραστηριότητα του εκδότη
Κεφάλαιο 5:	5.1., 5.1.0., 5.1.1.,5.1.2., 5.1.3.,5.1.4.,5.1.5., 5.1.6., 5.2., 5.3., 5.4., 5.5.	Πληροφορίες σχετικά με την περιουσία, την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του εκδότη
Κεφάλαιο 6:	Όλες οι παράγραφοι	Πληροφορίες σχετικές με τη διοίκηση, τη διεύθυνση και την εποπτεία
Κεφάλαιο 7:	7.1.,7.2.	Πληροφορίες σχετικές με τη πρόσφατη εξέλιξη και τις προοπτικές του εκδότη

Ειδικότερα σε σχέση με την παρ. 5.1.5 του παραρτήματος Α' του π.δ. 348/1985, αναφορικά με την πιστή εικόνα των ενοποιημένων ή μη ενοποιημένων ετήσιων λογαριασμών, η Εταιρία παραθέτει σε εμφανές σημείο του Ετήσιου Δελτίου τα παρακάτω :

α) Αναφορά στις χρήσεις για τις οποίες η Εταιρία και οι εταιρίες που ενοποιούνται στις ενοποιημένες οικονομικές της καταστάσεις, δεν έχουν ελεγχθεί για τις φορολογικές τους υποχρεώσεις.

β) Αναφορά των εταιριών που ενοποιούνται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας, για τις οποίες ο Ορκωτός Ελεγκτής - Λογιστής αναφέρει ότι δεν συνοδεύονται από πιστοποιητικό ελέγχου Ορκωτού Ελεγκτή - Λογιστή και ο ίδιος δεν επεκτάθηκε στον έλεγχο των οικονομικών τους καταστάσεων. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στο ποσοστό που αντιστοιχούν οι ανωτέρω εταιρίες στον ενοποιημένο κύκλο εργασιών και στα ενοποιημένα αποτελέσματα.

Κατά την παράθεση των οικονομικών στοιχείων, γίνεται αναφορά στα ίδια κεφάλαια και τα καθαρά αποτελέσματα μετά από φόρους και την αναλογία των μετοχών μειοψηφίας, σε ενοποιημένη και μη ενοποιημένη βάση, όπως διαμορφώνονται σύμφωνα με τις τυχόν ποσοτικοποιημένες παρατηρήσεις του Ορκωτού Ελεγκτή - Λογιστή που παρατίθενται στην Έκθεση Ελέγχου.

Σε σχέση δε με την παρ. 5.1.2 του παραρτήματος Α' του π.δ. 348/1985 η Εταιρία παραθέτει κατ' ελάχιστο τα ενοποιημένα αποτελέσματα ανά μετοχή μετά από φόρους και την αναλογία μετοχών μειοψηφίας, για όλες τις διαχειριστικές χρήσεις που παρατίθενται στο Δελτίο. Στην περίπτωση που η Εταιρία δεν υποχρεούται να συντάσσει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρατίθενται κατ' ελάχιστο τα αποτελέσματα ανά μετοχή μετά από φόρους. Για τον ορθό υπολογισμό του σταθμισμένου αριθμού μετοχών κατά τη διάρκεια της χρήσεως, δύναται να εφαρμόζεται το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο αριθμός 33. Στην περίπτωση που στο Ετήσιο Δελτίο παρατίθεται αναμόρφωση των αποτελεσμάτων, περιλαμβάνονται και τα αναμορφωμένα αποτελέσματα ανά μετοχή.

3. Εκτός των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 2, στο Ετήσιο Δελτίο περιλαμβάνονται και τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβανομένου και του προσαρτήματος, οι Εκθέσεις Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, σε ενοποιημένη και μη ενοποιημένη βάση και οι σχετικές εκθέσεις των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών της Εταιρίας για την τελευταία διαχειριστική χρήση.

β) Οι ετήσιες καταστάσεις ταμιακών ροών της τελευταίας διαχειριστικής χρήσης, ενοποιημένη και μη ενοποιημένη βάση, οι οποίες καταρτίζονται σύμφωνα με τα συνημμένα στην παρούσα απόφαση Παραρτήματα Α έως Γ. Οι ετήσιες καταστάσεις ταμιακών ροών υπογράφονται όπως προβλέπεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 42^α του κ.ν. 2190/1920 όπως ισχύει, και ελέγχονται από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή της Εταιρίας, το πιστοποιητικό ελέγχου του οποίου δημοσιεύεται μαζί με τις καταστάσεις.

γ) Η έκθεση συναλλαγών της Εταιρίας με τις συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις της παρ. 5 του άρθρου 42^ε του κ.ν. 2190/1920 όπως ισχύει, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 3016/2002, όπως ισχύει.

δ) Ο πίνακας με την τιμή κλεισίματος της μετοχής της τελευταίας συνεδρίασης κάθε μήνα, και με το συνολικό μηνιαίο όγκο και τη συνολική μηνιαία αξία συναλλαγών, σε προσαρμοσμένες τιμές όταν απαιτείται. Επίσης, το διάγραμμα με τη σχετική διακύμανση της τιμής της μετοχής της Εταιρίας, προσαρμοσμένης όταν απαιτείται, σε σχέση με το δείκτη του κλάδου στον οποίο περιλαμβάνεται, εφόσον αυτός υφίσταται, και σε σχέση με το γενικό δείκτη του χρηματιστηρίου, τουλάχιστον για την τελευταία διαχειριστική χρήση.

4. Η Εταιρία αναρτά στην ιστοσελίδα της, το αργότερο δέκα εργάσιμες ημέρες πριν από την ετήσια τακτική γενική συνέλευσή της, τα ακόλουθα στοιχεία και παραθέτει σχετική παραπομπή στο Ετήσιο Δελτίο:

α) Τις περιοδικές οικονομικές καταστάσεις 1^{ου}, 2^{ου}, 3^{ου} και 4^{ου} τριμήνου (εφόσον καταρτίζεται) της τελευταίας διαχειριστικής χρήσης, σε ενοποιημένη και μη ενοποιημένη βάση, σύμφωνα με το άρθρο 4 του π.δ. 360/1985, όπως ισχύει.

β) Τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της τελευταίας διαχειριστικής χρήσης των εταιριών οι οποίες περιλαμβάνονται στην ενοποίηση.

γ) Τους πίνακες διάθεσης των αντληθέντων κεφαλαίων από αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών που αφορούν την τελευταία διαχειριστική χρήση, εφόσον η διάθεση δεν έχει ολοκληρωθεί κατά την ημερομηνία έκδοσης του Ετήσιου Δελτίου ή ολοκληρώθηκε κατά τη διάρκεια της χρήσης, την οποία αφορά το Ετήσιο Δελτίο. Το ελάχιστο περιεχόμενο των ως άνω πινάκων είναι σύμφωνο με τα οριζόμενα στον κανονισμό του χρηματιστηρίου και τις τυχόν κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσες αποφάσεις.

Η πρόσβαση στα υπό α) έως γ) στοιχεία γίνεται χωρίς χρέωση και με τρόπο ευχερή.

5. Το αργότερο δέκα εργάσιμες ημέρες πριν από την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της, η Εταιρία:

- α) Θέτει το Ετήσιο Δελτίο σε έντυπη μορφή δωρεάν στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου.
- β) Καταχωρεί το Ετήσιο Δελτίο σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα της, τηρώντας σε κάθε περίπτωση τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - i) Το περιεχόμενο της καταχώρισης είναι ταυτόσημο με το περιεχόμενο του δελτίου που κυκλοφορεί υπό τη μορφή εντύπου,
 - ii) Η πρόσβαση στην ιστοσελίδα είναι ευχερής και παρέχεται χωρίς χρέωση,
 - iii) Οι επενδυτές έχουν τη δυνατότητα να αποθηκεύσουν ηλεκτρονικά και να εκτυπώσουν το Ετήσιο Δελτίο.
- γ) Υποβάλλει το Ετήσιο Δελτίο στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σε έντυπη και σε ηλεκτρονική μορφή.

Εταιρίες των οποίων οι μετοχές έχουν εισαχθεί στην Νέα Χρηματιστηριακή Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών, προβαίνουν στις παραπάνω ενέργειες το αργότερο τρεις μήνες από τη λήξη της τελευταίας διαχειριστικής περιόδου.

6. Το Ετήσιο Δελτίο διανέμεται σε έντυπη μορφή στους παριστάμενους μετόχους στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της Εταιρίας

7. Η Εταιρία δύναται να ενσωματώσει πρόσθετο πληροφοριακό υλικό σε διακριτό σημείο του Ετήσιου Δελτίου.

8. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος άρθρου, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς επιβάλλει τις κυρώσεις που προβλέπονται από το άρθρο 7 του π.δ. 360/1985, σύμφωνα με τη περίπτωση α της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του ν. 2836/2000.

Η παρούσα απόφαση ισχύει από την ημερομηνία δημοσίευσης της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τεύχος Β).

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

Ο Β΄ Αντιπρόεδρος

Τα μέλη

Αλέξιος Α. Πιλάβιος

Αναστάσιος Θ. Γαβριηλίδης

ΑΠΟΦΑΣΗ
3/348/19.7.2005
του Διοικητικού Συμβουλίου

ΘΕΜΑ: Τροποποίηση διατάξεων της απόφασης 5/204/14.11.2000 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Αφού έλαβε υπόψη:

1. Τις περιπτώσεις (α), (β) και (γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 2836/2000 (Φ.Ε.Κ. Α' / 168 / 2000) για τη «συμπλήρωση της νομοθεσίας για την Κεφαλαιαγορά, ρυθμίσεις θεμάτων Κτηματικής Εταιρίας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.) ασφαλιστικών αποζημιώσεων, Φ.Π.Α., επενδυτικού χρυσού και άλλες διατάξεις».
2. Την παράγραφο 3 του άρθρου 1 του ν. 2836/2000 (Φ.Ε.Κ. Α' / 168 / 2000) για τη «συμπλήρωση της νομοθεσίας για την Κεφαλαιαγορά, ρυθμίσεις θεμάτων Κτηματικής Εταιρίας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.) ασφαλιστικών αποζημιώσεων, Φ.Π.Α., επενδυτικού χρυσού και άλλες διατάξεις».
3. Την περίπτωση (ζ) της παραγράφου 1 του άρθρου 78 του ν. 1969/1991, (Φ.Ε.Κ. Α' / 167 / 1991) για τις «εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου, αμοιβαία κεφάλαια, διατάξεις εκσυγχρονισμού και εξυγίανσης της κεφαλαιαγοράς και άλλες διατάξεις», όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 18 του ν. 2198/1994 (Φ.Ε.Κ. Α' / 43 / 1994).
4. Το άρθρο 90 του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Φ.Ε.Κ. Α' / 98 / 2005).

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

Άρθρο 1

1. Το άρθρο 1 της απόφασης 5/204/14.11.2000 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (Φ.Ε.Κ. Β' / 1487 / 2000) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1

Πεδίο Εφαρμογής

1. Η παρούσα απόφαση αφορά υποχρεώσεις εταιριών («εταιρίες») των οποίων τα χρηματοπιστωτικά μέσα είναι εισηγμένα προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά που έχει την έδρα της ή λειτουργεί στην ελληνική επικράτεια.

2. Οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση ισχύουν από την υποβολή της αίτησης εισαγωγής σε οργανωμένη αγορά και για όλο το διάστημα κατά το οποίο τα χρηματοπιστωτικά μέσα αυτά είναι εισηγμένα προς διαπραγμάτευση ή τελούν υπό καθεστώς αναστολής διαπραγμάτευσης, μέχρι τη διαγραφή τους σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία».

Άρθρο 2

Τα άρθρα 2 έως 4 και 6 έως 10 της απόφασης 5/204/14.11.2000 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καταργούνται και τα άρθρα 11 έως 16 αναριθμούνται σε 3 έως 8, αντιστοίχως.

Άρθρο 3

Το άρθρο 5 της απόφασης 5/204/14.11.2000 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς αναριθμείται σε άρθρο 2 και τροποποιείται ως εξής:

«Άρθρο 2

Πρόσθετες Υποχρεώσεις

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 3340/2005 (Φ.Ε.Κ. Α' / 112 / 2005), κάθε εταιρία, σε περίπτωση δημοσιοποίησης από τρίτο ανεπιβεβαιωτών πληροφοριών οι οποίες θα μπορούσαν να επηρεάσουν αισθητά την τιμή των χρηματοπιστωτικών μέσων ή την τιμή των συνδεδεμένων με αυτά παράγωγων μέσων σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση (δ) της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του νόμου 3340/2005, οφείλει:

- (α) εφόσον οι πληροφορίες αυτές είναι βάσιμες ή αληθείς να προβεί σε άμεση επιβεβαίωση των πληροφοριών αυτών διευκρινίζοντας ταυτόχρονα και το στάδιο εξέλιξης στο οποίο βρίσκονται τα γεγονότα στα οποία αναφέρονται οι σχετικές πληροφορίες, ή
- (β) εφόσον οι πληροφορίες είναι ανυπόστατες ή ψευδείς ή ανακριβείς, να προβεί σε άμεση διάψευση ή στην επισήμανση της ανακρίβειας τέτοιων πληροφοριών, αντιστοίχως.

2. Η ανακοίνωση της προηγούμενης παραγράφου γίνεται στην ελληνική γλώσσα και καταχωρείται:

- (α) στο διαδικτυακό τόπο της οργανωμένης αγοράς, και
- (β) στο Ημερήσιο Δελτίο Τιμών του Χρηματιστηρίου Αθηνών ή προκειμένου περί άλλης οργανωμένης αγοράς στο επίσημο δελτίο της, και
- (γ) στην ιστοσελίδα που διατηρεί η εταιρία στο διαδίκτυο η δημοσιοποίηση της παρούσας περίπτωσης (γ) δεν μπορεί να γίνεται νωρίτερα από την δημοσιοποίηση στο διαδικτυακό τόπο της οργανωμένης αγοράς και πρέπει να έχει ταυτόσημο περιεχόμενο με την δημοσιοποίηση που πραγματοποιείται στο Ημερήσιο Δελτίο Τιμών του Χρηματιστηρίου Αθηνών ή στο επίσημο δελτίο άλλης οργανωμένης αγοράς.

Η ανακοίνωση μπορεί να επαναληφθεί και με άλλο τρόπο εφόσον έχει ουσιαστικά το ίδιο περιεχόμενο και γίνεται ταυτόχρονα ή μετά την ημερομηνία δημοσιοποίησης στο σχετικό διαδικτυακό τόπο της οργανωμένης αγοράς.

3. Η ανακοίνωση της παραγράφου 1 πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον εκείνα τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για την ορθή, επαρκή και σαφή πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού και να μην περιέχει στοιχεία που επιδέχονται διττής ή ασαφούς ερμηνείας.»

Άρθρο 4

Μετά την αναρίθμησή τους σύμφωνα με το άρθρο 2 της παρούσας, τα άρθρα 5, 6 και 7 της απόφασης 5/204/14.11.2000 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς τροποποιούνται ως εξής:

(α) Στην παράγραφο 3 του άρθρου 5, η φράση «να είναι διαθέσιμο σε αυτούς το Ετήσιο Δελτίο του άρθρου 16» αντικαθίσταται από τη φράση «να διανέμεται στους παριστάμενους μετόχους το Ετήσιο Δελτίο του άρθρου 8».

(β) Στην παράγραφο 1 του άρθρου 6, η φράση «με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 4, 5 και 8 της παρούσας» αντικαθίσταται από τη φράση «με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 10 έως 13 του ν. 3340/2005 και στις αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτών των άρθρων, καθώς και στο άρθρο 2 της παρούσας».

(γ) Στην παράγραφο 1 του άρθρου 6, η φράση «που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 13» αντικαθίσταται από την φράση «που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 5».

(δ) Στο άρθρο 7, η φράση «σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων των άρθρων 11 έως και 14 της παρούσας» αντικαθίσταται από τη φράση «σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων των άρθρων 2 έως και 6 της παρούσας».

Άρθρο 5

1. Από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.
2. Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τεύχος Β').
3. Η παρούσα απόφαση ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

Ο Β' Αντιπρόεδρος

Αλέξιος Α. Πιλάβιος

Αναστάσιος Θ. Γαβρηλίδης

Τα Μέλη

ΑΠΟΦΑΣΗ
7/372/15.2.2006
του Διοικητικού Συμβουλίου

Θέμα: Τροποποίηση της απόφασης 5/204/14.11.2000 του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Κανόνες συμπεριφοράς των εταιριών που έχουν εισαγάγει τις μετοχές τους στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και των συνδεδεμένων με αυτές προσώπων» (Φ.Ε.Κ. Β' / 1487 / 6.12.2000).

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Αφού έλαβε υπόψη:

1. Τις περιπτώσεις (α), (β) και (γ) παραγράφου 1 του άρθρου 1 του νόμου 2836/2000 (Φ.Ε.Κ. Α' / 168 / 24.7.2000) για τη «Συμπλήρωση της νομοθεσίας για την Κεφαλαιαγορά, ρυθμίσεις θεμάτων Κτηματικής Εταιρίας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.) ασφαλιστικών αποζημιώσεων, Φ.Π.Α., επενδυτικού χρυσού και άλλες διατάξεις».
2. Την παράγραφο 3 του άρθρου 1 του νόμου 2836/2000 (Φ.Ε.Κ. Α' / 168 / 24.7.2000) για τη «Συμπλήρωση της νομοθεσίας για την Κεφαλαιαγορά, ρυθμίσεις θεμάτων Κτηματικής Εταιρίας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.) ασφαλιστικών αποζημιώσεων, Φ.Π.Α., επενδυτικού χρυσού και άλλες διατάξεις».
3. Την περίπτωση (ζ) της παραγράφου 1 του άρθρου 78 του νόμου 1969/1991, (Φ.Ε.Κ. Α' / 167 / 30.10.1991) «Εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου, αμοιβαία κεφάλαια, διατάξεις εκσυγχρονισμού και εξυγίανσης της κεφαλαιαγοράς και άλλες διατάξεις», όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 18 του νόμου 2198/1994 (Φ.Ε.Κ. Α' / 43 / 22.3.1994).
4. Το άρθρο 10 του νόμου 3401/2005 (Φ.Ε.Κ. Α' 257 / 17.10.2005) «Ενημερωτικό δελτίο δημόσιας προσφοράς κινητών αξιών και εισαγωγής τους για διαπραγμάτευση».

5. Την απόφαση 5/204/14.11.2000 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Κανόνες συμπεριφοράς των εταιριών που έχουν εισαγάγει τις μετοχές τους στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και των συνδεδεμένων με αυτές προσώπων» (Φ.Ε.Κ. Β' / 1487 / 6.12.2000), όπως ισχύει.

6. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 809/2004 της Επιτροπής της 29^{ης} Απριλίου 2004 για την εφαρμογή της οδηγίας 2003/71/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στα ενημερωτικά δελτία, τη μορφή των ενημερωτικών δελτίων, την ενσωμάτωση πληροφοριών μέσω παραπομπής, τη δημοσίευση των ενημερωτικών δελτίων και τη διάδοση των σχετικών διαφημίσεων (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L149, 30.04.2004).

7. Το άρθρο 90 του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Φ.Ε.Κ. Α' / 98 / 2005) όπως ισχύει.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

Άρθρο 1

Το άρθρο 8 της απόφασης υπ' αριθμ. 5/204/14.11.2000 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς αντικαθίσταται ως εξής:

« Άρθρο 8

Ετήσιο Δελτίο

1. Κάθε Εταιρία υποχρεούται να εκδίδει και να καθιστά διαθέσιμο στο κοινό Ετήσιο Δελτίο με σκοπό να παρέχει τακτική και επαρκή πληροφόρηση στους επενδυτές σχετικά με τις δραστηριότητές της. Τα στοιχεία που περιέχονται στο Ετήσιο Δελτίο πρέπει να είναι αληθή, ακριβή, πλήρη, ορθά και σαφή. Από την υποχρέωση έκδοσης Ετήσιου Δελτίου εξαιρείται η Τράπεζα της Ελλάδος.

2. Το Ετήσιο Δελτίο περιέχει κατ' ελάχιστον τα παρακάτω στοιχεία:

α) Τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις σε ενοποιημένη και μη βάση που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

β) Τα συνοπτικά ετήσια στοιχεία και πληροφορίες σε ενοποιημένη και μη βάση που συντάσσονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του Υπουργού Ανάπτυξης που προβλέπεται στο άρθρο 135 παρ. 4 του κ.ν. 2190/1920 όπως ισχύει.

γ) Την έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων σε ενοποιημένη και μη βάση, που προβλέπεται στο άρθρο 136 του κ.ν. 2190/1920.

δ) Τα πιστοποιητικά ελέγχου των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών επί των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων σε ενοποιημένη και μη βάση.

ε) Την έκθεση συναλλαγών της Εταιρίας με τις συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. 4 του ν. 3016/2002, όπως ισχύει

στ) Τις πληροφορίες του άρθρου 10 του ν. 3401/2005 που αφορούν την Εταιρία, τις μετοχές της καθώς και την αγορά κινητών αξιών στην οποία διαπραγματεύονται οι μετοχές της, τις οποίες (πληροφορίες) η Εταιρία δημοσίευσε και κατέστησε διαθέσιμες στο κοινό κατά τη διάρκεια της οικονομικής χρήσης στην οποία αναφέρεται το Ετήσιο Δελτίο, κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας. Οι πληροφορίες αυτές μπορεί να ενσωματώνονται στο Ετήσιο Δελτίο μέσω παραπομπής. Στην περίπτωση αυτή, στο Ετήσιο Δελτίο περιλαμβάνεται πίνακας αντιστοιχίας των παραπομπών, ώστε οι επενδυτές να μπορούν να εντοπίζουν ευχερώς τις επί μέρους πληροφορίες.

ζ) Αναφορά στο χώρο διαδικτύου όπου αναρτώνται, οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τα πιστοποιητικά ελέγχου του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή και οι εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, των εταιριών που ενσωματώνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας.

2. Η Εταιρία δύναται να ενσωματώσει στο Ετήσιο Δελτίο πρόσθετο πληροφοριακό υλικό, στο βαθμό που η εν λόγω παράθεση κρίνεται αναγκαία προκειμένου ο αναγνώστης να μορφώσει πληρέστερη άποψη για την οικονομική κατάσταση και τις δραστηριότητές της.

4. Το Ετήσιο Δελτίο διατίθεται στο κοινό το αργότερο 20 εργάσιμες ημέρες μετά τη δημοσίευση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων και σε κάθε περίπτωση δέκα (10) εργάσιμες ημέρες πριν την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρίας με δημοσίευση που γίνεται:

α) σε έντυπη μορφή που τίθεται στη διάθεση του κοινού δωρεάν στα γραφεία της οργανωμένης αγοράς ή της Εταιρίας, ή

β) σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα της Εταιρίας, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

i) Η δομή του Ετήσιου Δελτίου να μην μπορεί να μεταβληθεί από τον χρήστη,

ii) Η πρόσβαση στην ιστοσελίδα να είναι ευχερής και να παρέχεται χωρίς χρέωση,

iii) Οι επενδυτές να έχουν τη δυνατότητα να αποθηκεύσουν ηλεκτρονικά και να εκτυπώσουν το Ετήσιο Δελτίο, ή

γ) σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα της οργανωμένης αγοράς στην οποία διαπραγματεύονται οι μετοχές της Εταιρίας, ή

δ) με καταχώριση σε μία ή περισσότερες εφημερίδες εθνικής ή ευρείας κυκλοφορίας.

Ταυτόχρονα με την ως άνω δημοσιότητα, το Ετήσιο Δελτίο υποβάλλεται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και στο Χρηματιστήριο Αθηνών σε ηλεκτρονική μορφή, πληρώνοντας την προϋπόθεση της περίπτωσης β) σημείο (i) ανωτέρω.

5. Η Εταιρία διανέμει το Ετήσιο Δελτίο σε έντυπη μορφή δωρεάν στους παριστάμενους μετόχους στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευσή της.

6. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος άρθρου, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς επιβάλλει τις κυρώσεις που προβλέπονται από το άρθρο 7 του π.δ. 360/1985, σύμφωνα με τη περίπτωση α της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του ν. 2836/2000.

Άρθρο 2

1. Η παρούσα απόφαση ισχύει από την ημερομηνία δημοσίευσης της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

3. Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

Ο Α΄ Αντιπρόεδρος

Ο Β΄ Αντιπρόεδρος

Αλέξιος Α. Πιλάβιος

Γιάγκος Χαραλάμπους Αναστάσιος

Θ. Γαβριηλίδης

Τα Μέλη

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3016 / 2002

**«Για την εταιρική διακυβέρνηση, θέματα μισθολογίου και άλλες διατάξεις»
(Φ.Ε.Κ. 110 / 17.05.2002), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 26 του νόμου 3091/2002
(Φ.Ε.Κ. 330 / 24.12.2002)**

(Άρθρα 1- 11)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

**ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΠΟΥ
ΕΧΟΥΝ ΕΙΣΗΓΜΕΝΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ Ή ΑΛΛΕΣ ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ ΤΟΥΣ ΣΕ
ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΓΟΡΑ ΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ**

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται στις ανώνυμες εταιρίες που εισάγουν ή έχουν εισαγάγει μετοχές ή άλλες κινητές αξίες τους σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά. Οι διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920, όπως κάθε φορά ισχύει, εφαρμόζονται, εφόσον δεν είναι αντίθετες με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

Α. Διοικητικό Συμβούλιο

Άρθρο 2

Υποχρεώσεις Καθήκοντα

1. Πρώτιστη υποχρέωση και καθήκον των μελών του διοικητικού συμβουλίου (Δ.Σ.) κάθε εισηγμένης σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά εταιρίας είναι η διαρκής επιδίωξη της ενίσχυσης της μακροχρόνιας οικονομικής αξίας της εταιρίας και η προάσπιση του γενικού εταιρικού συμφέροντος.
2. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και κάθε τρίτο πρόσωπο στο οποίο έχουν ανατεθεί από το Δ.Σ. αρμοδιότητες του απαγορεύεται να επιδιώκουν ίδια συμφέροντα που αντιβαίνουν στα συμφέροντα της εταιρίας.

3. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και κάθε τρίτος στον οποίο έχουν ανατεθεί αρμοδιότητες του οφείλουν έγκαιρα να αποκαλύπτουν στα υπόλοιπα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου τα ίδια συμφέροντά τους, που ενδέχεται να ανακύψουν από συναλλαγές της εταιρίας που εμπίπτουν στα καθήκοντά τους, καθώς και κάθε άλλη σύγκρουση ιδίων συμφερόντων με αυτών της εταιρίας ή συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 42^ε παρ. 5 του Κ.Ν. 2190/1920, που ανακύπτει κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

4. Το Διοικητικό Συμβούλιο κατ' έτος συντάσσει Έκθεση στην οποία αναφέρονται αναλυτικά οι συναλλαγές της εταιρίας με τις συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις του άρθρου 42^ε παρ. 5 του Κ.Ν. 2190/1920. Η έκθεση αυτή γνωστοποιείται στις εποπτικές αρχές.

Άρθρο 3

Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από εκτελεστικά και μη εκτελεστικά μέλη. Εκτελεστικά μέλη θεωρούνται αυτά που ασχολούνται με τα καθημερινά θέματα Διοίκησης της εταιρίας, ενώ μη εκτελεστικά τα επιφορτισμένα με την προαγωγή όλων των εταιρικών ζητημάτων. Ο αριθμός των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν πρέπει να είναι μικρότερος του 1/3 του συνολικού αριθμού των μελών. Αν προκύψει κλάσμα, στρογγυλοποιείται στον επόμενο ακέραιο αριθμό. Μεταξύ των μη εκτελεστικών μελών πρέπει να υπάρχουν δύο τουλάχιστον ανεξάρτητα μέλη κατά την έννοια του άρθρου 4 του νόμου αυτού. Η ύπαρξη ανεξαρτήτων μελών δεν είναι υποχρεωτική, όταν στο Διοικητικό Συμβούλιο ορίζονται ρητά και συμμετέχουν ως μέλη εκπρόσωποι της μειοψηφίας των μετόχων. *Η ιδιότητα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ως εκτελεστικών ή μη ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Τα ανεξάρτητα μέλη ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση. Αν εκλεγεί από το Διοικητικό Συμβούλιο προσωρινό μέλος μέχρι τη πρώτη Γενική Συνέλευση σε αναπλήρωση άλλου ανεξάρτητου που παραιτήθηκε, εξέλιπε ή για οποιονδήποτε λόγο κατέστη έκπτωτο, το μέλος που εκλέγεται πρέπει να είναι και αυτό ανεξάρτητο.¹*

1 . Όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 26, παρ. 1α, του νόμου 3091/2002

2. Θέματα που αφορούν τις κάθε είδους αμοιβές που καταβάλλονται στα διευθυντικά στελέχη της εταιρίας, τους Εσωτερικούς Ελεγκτές αυτής και τη γενικότερη πολιτική των αμοιβών της εταιρίας αποφασίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Άρθρο 4

Ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

1. Τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πρέπει κατά τη διάρκεια της θητείας τους να μην κατέχουν μετοχές σε ποσοστό μεγαλύτερο του 0,5% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας και να μην έχουν σχέση εξάρτησης με την εταιρία ή με συνδεδεμένα με αυτή πρόσωπα.²

Σχέση εξάρτησης υπάρχει όταν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου:

α. Διατηρεί επιχειρηματική ή άλλη επαγγελματική σχέση με την εταιρία ή με συνδεδεμένη με αυτή επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 42^ε παρ. 5 του Κ.Ν. 2190/ 1920, η οποία σχέση από τη φύση της επηρεάζει την επιχειρηματική της δραστηριότητα, όταν ιδίως είναι σημαντικός προμηθευτής ή πελάτης της εταιρείας

β. Είναι πρόεδρος του Δ.Σ. ή διευθυντικό στέλεχος της εταιρίας, καθώς και εάν έχει τις ως άνω ιδιότητες ή είναι εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου σε συνδεδεμένη με την εταιρία επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 42^ε παρ. 5 του Κ.Ν. 2190/1920 ή διατηρεί σχέση εξαρτημένης εργασίας ή έμμισθης εντολής με την εταιρία ή τις συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις

γ. Έχει συγγένεια μέχρι δεύτερου βαθμού ή είναι σύζυγος εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου ή διευθυντικού στελέχους ή μετόχου που συγκεντρώνει την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας ή συνδεδεμένης με αυτήν επιχείρησης κατά την έννοια του άρθρου 42^ε παρ. 5 του Κ.Ν. 2190/1920.

2. Όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 26, παρ. 1β, του νόμου 3091/2002

δ. Έχει διοριστεί σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 3 του Κ.Ν. 2190/1920.

2. Τα ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να υποβάλλουν, ο καθένας ή από κοινού, αναφορές και ξεχωριστές εκθέσεις από αυτές του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική ή Έκτακτη Γενική Συνέλευση της εταιρίας, εφόσον κρίνουν τούτο αναγκαίο.

3. Προκειμένου να ελεγχθεί η τήρηση των διατάξεων του νόμου αυτού, η εταιρία, μέσα σε είκοσι ημέρες από τη συγκρότηση σε σώμα του Δ.Σ. υποβάλλει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς το πρακτικό της Γενικής Συνέλευσης που εξέλεξε τα ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Ομοίως, υποβάλλεται στην ίδια προθεσμία και το πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου, στο οποίο ορίζεται η ιδιότητα του κάθε μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου ως εκτελεστικού, μη εκτελεστικού, ή εκλέγεται προσωρινό ανεξάρτητο μέλος σε αντικατάσταση άλλου που παραιτήθηκε, εξέλιπε ή για οποιονδήποτε λόγο κατέστη έκπτωτο.³

Άρθρο 5

Αμοιβή των μη εκτελεστικών μελών

Η αμοιβή και οι τυχόν λοιπές αποζημιώσεις των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού συμβουλίου καθορίζονται σύμφωνα με τον Κ.Ν. 2190/1920 και είναι ανάλογες με το χρόνο που διαθέτουν για τις συνεδριάσεις του και την εκπλήρωση των καθηκόντων που τους ανατίθενται σύμφωνα με τον νόμο αυτόν. Το σύνολο των αμοιβών και των τυχόν αποζημιώσεων των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου αναφέρονται σε χωριστή κατηγορία στο προσάρτημα των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.

3. Όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 26, παρ. 1γ, του νόμου 3091/2002

B. Εσωτερικός κανονισμός και εσωτερικός έλεγχος

Άρθρο 6

Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας

1. Προκειμένου μία εταιρία να εισαγάγει μετοχές ή άλλες κινητές αξίες της σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, κατά την υποβολή της αίτησης περί εισαγωγής πρέπει να διαθέτει Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας. Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας καταρτίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας.

2. Το ελάχιστο περιεχόμενο του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας περιλαμβάνει:

α. Τη διάρθρωση των υπηρεσιών της εταιρίας, τα αντικείμενά τους, καθώς και τη σχέση των υπηρεσιών μεταξύ τους και με τη Διοίκηση. Πρέπει να προβλέπονται τουλάχιστον υπηρεσίες Εσωτερικού Ελέγχου, Εξυπηρέτησης Μετόχων και Εταιρικών Ανακοινώσεων.

β. Τον προσδιορισμό των αρμοδιοτήτων των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

γ. Τις διαδικασίες πρόσληψης των διευθυντικών στελεχών της εταιρίας και στη συνέχεια αξιολόγησης της απόδοσής τους.

δ. Τις διαδικασίες παρακολούθησης των συναλλαγών των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, των διευθυντικών στελεχών και των προσώπων που, εξαιτίας της σχέσης τους με την εταιρεία, κατέχουν εσωτερική πληροφόρηση σε κινητές αξίες της εταιρείας ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 42^ε παρ. 5 του Κ.Ν. 2190/1920, εφόσον αυτές είναι αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, καθώς και από άλλες δραστηριότητες που συνδέονται με την εταιρία.

ε. Τις διαδικασίες προαναγγελίας και δημόσιας γνωστοποίησης σημαντικών συναλλαγών και άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή τρίτων στους οποίους έχουν ανατεθεί αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου, οι οποίες σχετίζονται με την εταιρία, καθώς και με βασικούς πελάτες ή προμηθευτές της.

στ. Τους κανόνες που διέπουν τις συναλλαγές μεταξύ συνδεδεμένων εταιριών, την παρακολούθηση των συναλλαγών αυτών και την κατάλληλη γνωστοποίησή τους στα όργανα και τους μετόχους της εταιρίας.

Άρθρο 7

Οργάνωση του εσωτερικού ελέγχου

1. Η οργάνωση και λειτουργία Εσωτερικού Ελέγχου αποτελεί προϋπόθεση για την εισαγωγή των μετοχών ή άλλων κινητών αξιών σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά. Η διενέργεια Εσωτερικού Ελέγχου πραγματοποιείται από ειδική υπηρεσία της εταιρίας.⁴

2. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους είναι ανεξάρτητοι, δεν υπάγονται ιεραρχικά σε καμία άλλη υπηρεσιακή μονάδα της εταιρίας και εποπτεύονται από ένα έως τρία μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

3. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας και είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Δεν μπορούν να ορισθούν ως Εσωτερικοί Ελεγκτές μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, διευθυντικά στελέχη τα οποία έχουν και άλλες εκτός του Εσωτερικού Ελέγχου αρμοδιότητες ή συγγενείς των παραπάνω μέχρι και του δεύτερου βαθμού εξ' αίματος ή εξ' αγχιστείας. Η εταιρία υποχρεούται να ενημερώνει την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για οποιαδήποτε μεταβολή στα πρόσωπα ή την οργάνωση του Εσωτερικού Ελέγχου εντός δέκα εργάσιμων ημερών από τη μεταβολή αυτήν.⁵

4. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους οι Εσωτερικοί Ελεγκτές δικαιούνται να λάβουν γνώση οποιουδήποτε βιβλίου, εγγράφου, αρχείου, τραπεζικού λογαριασμού και χαρτοφυλακίου της εταιρίας και να έχουν πρόσβαση σε οποιαδήποτε υπηρεσία της εταιρίας. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου οφείλουν να συνεργάζονται και να παρέχουν πληροφορίες στους Εσωτερικούς Ελεγκτές και γενικά να διευκολύνουν με κάθε τρόπο το έργο τους. Η Διοίκηση της εταιρίας οφείλει να παρέχει στους Εσωτερικούς Ελεγκτές όλα τα απαραίτητα μέσα για τη διευκόλυνση του έργου τους.

4 . Όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 26, παρ. 1δ, του νόμου 3091/2002

5 . Όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 26, παρ. 1ε, του νόμου 3091/2002

Άρθρο 8

Αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α. Παρακολουθεί την εφαρμογή και τη συνεχή τήρηση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας και του καταστατικού της εταιρίας, καθώς και της εν γένει νομοθεσίας που αφορά την εταιρία και ιδιαίτερα της νομοθεσίας των ανωνύμων εταιριών και της χρηματιστηριακής.

β. Αναφέρει στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας περιπτώσεις σύγκρουσης των ιδιωτικών συμφερόντων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή των διευθυντικών στελεχών της εταιρίας με τα συμφέροντα της εταιρίας, τις οποίες διαπιστώνει κατά την άσκηση των καθηκόντων του.

γ. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές οφείλουν να ενημερώνουν εγγράφως μια φορά τουλάχιστον το τρίμηνο το Διοικητικό Συμβούλιο για το διενεργούμενο από αυτούς έλεγχο και να παρίστανται κατά τις Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων.

δ. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές παρέχουν, μετά από έγκριση του Δ.Σ. της εταιρίας, οποιαδήποτε πληροφορία ζητηθεί εγγράφως από Εποπτικές Αρχές, συνεργάζονται με αυτές και διευκολύνουν με κάθε δυνατό τρόπο το έργο παρακολούθησης, ελέγχου και εποπτείας που αυτές ασκούν.

Άρθρο 9

Αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών.

Αποκλίσεις στη χρήση αντληθέντων κεφαλαίων

1. Σε περίπτωση αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου εταιρίας με καταβολή μετρητών, το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας υποβάλλει στη Γενική της Συνέλευση έκθεση, στην οποία αναφέρονται οι γενικές κατευθύνσεις του επενδυτικού σχεδίου της εταιρίας, ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησής του, καθώς και απολογισμός της χρήσης των κεφαλαίων που αντλήθηκαν από την προηγούμενη αύξηση, εφόσον έχει παρέλθει από την αύξηση αυτή χρόνος μικρότερος των τριών ετών. Στη σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης περιλαμβάνονται τα παραπάνω στοιχεία, καθώς και το πλήρες περιεχόμενο της Έκθεσης.

2. Εάν η απόφαση για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου λαμβάνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 13 παρ. 1 του Κ.Ν. 2190/1920, όλα τα στοιχεία της προηγούμενης παραγράφου θα πρέπει να αναφέρονται στο πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου.

3. Σημαντικές αποκλίσεις στη χρήση των αντληθέντων κεφαλαίων από αυτή που προβλέπεται στο ενημερωτικό δελτίο και στις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης ή του Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, μπορούν να αποφασιστούν από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας με πλειοψηφία των 3/4 των μελών του και έγκριση της Γενικής Συνέλευσης που συγκαλείται για το σκοπό αυτόν. Η ρύθμιση αυτή δεν αφορά αποκλίσεις που συντελέστηκαν προ της ισχύος της.

Η απόφαση αυτή γνωστοποιείται στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και το Υπουργείο Ανάπτυξης, χωρίς να αίρονται άλλες υποχρεώσεις γνωστοποίησης που προκύπτουν από την ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 10

Συνέπειες παραβίασης των διατάξεων του παρόντος

Σε όποιον ασκεί αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου και δεν τηρεί τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα άρθρα 3 έως 8 και 11 του παρόντος, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, εφόσον διαπιστώσει τούτο, επιβάλλει τις κυρώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 4^β του άρθρου 1 του Ν. 2836/2000, όπως ισχύει. Το κύρος των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου δεν θίγεται αν η σύνθεσή του δεν είναι σύμφωνη με τις επιταγές του άρθρου 3 παρ. 2, καθώς και του άρθρου 4 παρ. 1 του παρόντος.

Άρθρο 11

Μεταβατικές διατάξεις

Εταιρίες που έχουν ήδη εισάγει τις μετοχές τους στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών υποχρεούνται να συμμορφωθούν προς τις διατάξεις των άρθρων 3 και 4 του παρόντος το αργότερο μέσα σε έξι μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.⁶

Εταιρίες των οποίων οι αιτήσεις εισαγωγής στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών εκκρεμούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, υποχρεούνται να συμμορφωθούν προς τις διατάξεις των άρθρων 3, 4, 6 έως 8 του παρόντος μέσα σε τρεις μήνες από την εισαγωγή τους στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.

6 . Όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 26, παρ. 1στ, του νόμου 3091/2002

02015892210040044

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1589

22 Οκτωβρίου 2004

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθ. ΕΛΤΕ 483

Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΩΝ

Έχοντας υπόψη:

- (α) Τις διατάξεις του άρθρου 137 του Κ.Ν. 2190 / 1920.
- (β) Τις διατάξεις του άρθρου 9 του Νόμου 3148 / 2003 (Φ.Ε.Κ. 136 Α' / 5.6.2003).
- (γ) Την από 8 Σεπτεμβρίου 2004 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων κατά τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 137 του Κ.Ν. 2190 / 1920.
- (δ) Την από 9 Ιουνίου 2004 εισήγηση του Εποπτικού Συμβουλίου του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών κατά τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 137 του Κ.Ν. 2190 / 1920.
- (ε) Την υπ' αριθμ. 14650 / ΔΙΟΕ 85 / 17.3.2004 (Φ.Ε.Κ. 519 Β') Κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών «Καθορισμός Αρμοδιοτήτων των

Υφυπουργών Οικονομίας και Οικονομικών».

(στ) Την υπ' αριθμ. 15339 / ΔΙΟΕ 91 / 23.3.2004 (Φ.Ε.Κ. 547 Β') Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών «Μεταβίβαση Αρμοδιοτήτων και εξουσίας να υπογράφουν με εντολή Υπουργού στους Γενικούς Γραμματείς».

(ζ) Την από 5 Οκτωβρίου 2004 έγκριση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

(η) Το γεγονός ότι από τις διατάξεις αυτής της Απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού εκδίδει τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα (Ε.Ε.Π.) το κείμενο των οποίων έχει ως ακολούθως:

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ (Ε.Ε.Π.) ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

- 1100 Εισαγωγή στα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα (Ε.Ε.Π.)
- 1110 Γλωσσάριο Όρων
- 1120 Πλαίσιο των Ελληνικών Ελεγκτικών Προτύπων (Ε.Ε.Π.) και Επικουρική Χρησιμοποίηση των Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων (Δ.Ε.Π.)

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΕΣ

- 2200 Στόχος του Ελέγχου των Οικονομικών Καταστάσεων και Γενικές Αρχές που τον Διέπουν
- 2210 Όροι Εντολής του Ελέγχου
- 2220 Ποιοτικός Έλεγχος της Ελεγκτικής Εργασίας
- 2230 Τεκμηρίωση

- 2240 Η Ευθύνη του Ελεγκτή να Διερευνήσει, στα Πλαίσια του Ελέγχου των Οικονομικών Καταστάσεων, το Ενδεχόμενο Εκούσιων και Ακούσιων Λαθών
- 2250 Αξιολόγηση, στα Πλαίσια του Ελέγχου των Οικονομικών Καταστάσεων, της Συμμόρφωσης με τους Ισχύοντες Νόμους και Κανονισμούς
- 2260 Κοινοποίηση των Ευρημάτων του Ελέγχου στους Έχοντες την Ευθύνη της Διακυβέρνησης του Ελεγχόμενου Οργανισμού

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

- 3300 Σχεδιασμός
- 3310 Κατανόηση της Ελεγχόμενης Δραστηριότητας
- 3315 Εξοικείωση με τον Ελεγχόμενο Οργανισμό και το Λειτουργικό του Περιβάλλον και Εκτίμηση των Κινδύνων Ύπαρξης Ουσιωδών Λαθών
- 3320 Ελεγκτική Σημαντικότητα (Ουσιαστικότητα)
- 3330 Συνάρτηση των Ελεγκτικών Διαδικασιών με τους Εκτιμηθέντες Κινδύνους
- 4400 Αξιολόγηση των Κινδύνων και Δικλείδες Ασφαλείας
- 4401 Έλεγχος σε Μηχανογραφημένα Πληροφοριακά Περιβάλλοντα
- 4402 Έλεγχος Οργανισμών που Χρησιμοποιούν Εξωτερικούς Λογιστές

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ

- 5500 Ελεγκτική Μαρτυρία
- 5501 Ελεγκτική Μαρτυρία - Ειδικές Περιπτώσεις

- 5505 Κατ' Ευθείαν Επιβεβαιώσεις
- 5510 Έλεγχος Διενεργούμενος για Πρώτη Φορά - Υπόλοιπα Ανοίγματος
- 5520 Διαδικασίες Αναλυτικής Διερεύνησης
- 5530 Ελεγκτική Δειγματοληψία και Άλλες Επιλεγμένες Διαδικασίες Δοκιμασίας
- 5540 Έλεγχος Λογιστικών Εκτιμήσεων
- 5545 Έλεγχος της Επιμέτρησης της Εύλογης Αξίας και της Παράθεσης των Σχετικών Πληροφοριών
- 5550 Συγγενή Πρόσωπα
- 5560 Μεταγενέστερα Γεγονότα
- 5570 Δυνατότητα Ομαλής Συνέχισης (της δραστηριότητας / των εργασιών)
- 5580 Παραστάσεις της Διοίκησης

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΡΙΤΩΝ

- 6600 Χρησιμοποίηση της Εργασίας Άλλου Ελεγκτή
- 6610 Αξιοποίηση του Έργου των Εσωτερικών Ελεγκτών
- 6620 Χρησιμοποίηση της Εργασίας Πραγματογνώμονα

ΕΛΕΓΚΤΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ

- 7700 Η Έκθεση Ελέγχου επί Οικονομικών Καταστάσεων
- 7710 Συγκριτικά Στοιχεία

7720 Άλλες Πληροφορίες στα Έγγραφα που Περιέχουν τις Εξηλεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

8800 Η Έκθεση Ελέγχου στην Περίπτωση Ελέγχων με Εξειδικευμένους Στόχους

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 1100

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ (Ε.Ε.Π.)

1. Η ΑΝΑΓΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΕΝΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

Πρόθεση και επιδίωξη της συντριπτικής πλειοψηφίας των Ελλήνων Ελεγκτών είναι η διενέργεια ελέγχων που να ανταποκρίνονται σε προδιαγραφές διεθνούς παραδοχής. Ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί μόνο αν υπάρχει μια κοινή συναντίληψη ως προς το τι συνθέτει «επαρκή έλεγχο». Τούτο είναι απαραίτητο και για την άσκηση, κατά τρόπο δίκαιο και αντικειμενικό, ποιοτικού ελέγχου επί του έργου των Ελεγκτών. Το ελεγκτικό έργο μπορεί να επιμετρηθεί και να αξιολογηθεί μόνο με την ύπαρξη ενός «μέτρου». Τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα (Ε.Ε.Π.), που καθιερώνονται με τον παρόντα Κανονισμό, στοχεύουν, ακριβώς, στο να βοηθήσουν τους Ελεγκτές στο να επιτελέσουν το έργο τους κατά τρόπο ικανοποιητικό και στο να επιτρέψουν την αξιολόγηση του επιτελούμενου έργου κατά τρόπο δίκαιο και αντικειμενικό.

Όπως επιτάσσει η Ελληνική νομοθεσία (άρθρο 137 του ν. 2190 / 1920), τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα (Ε.Ε.Π.) έχουν διαμορφωθεί στα πλαίσια που προδιαγράφονται από τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα της Διεθνούς Ομοσπονδίας Λογιστών (International Federation of Accountants) και πρόθεση είναι να μεταβάλλονται ώστε να εξασφαλίζεται η συνεχής συμμόρφωσή τους με τα Πρότυπα αυτά, με προεξάρχοντα γνώμονα τη συμμόρφωση με τις αποφάσεις των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα (Ε.Ε.Π.) συνθέτουν ένα ενιαίο και ολοκληρωμένο σώμα κανόνων, που διέπει τους διενεργούμενους από τα μέλη του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (Σ.Ο.Ε.Λ.) οικονομικούς ελέγχους στην Ελλάδα ανεξαρτήτως του εάν οι έλεγχοι αυτοί είναι υποχρεωτικοί ή έχουν προαιρετικό χαρακτήρα. Η επιλεκτική επίκληση ή εφαρμογή των κανόνων αυτών δεν είναι επιτρεπτή. Όταν στα Ε.Ε.Π. αναφέρεται ο όρος ελεγκτής νοούνται τα μέλη του Σ.Ο.Ε.Λ.

2. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΩΝ (Ε.Λ.Τ.Ε.)

Η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.) είναι νομοθετικά επιφορτισμένη, μεταξύ άλλων, με το έργο της παρακολούθησης και αξιολόγησης του έργου των Ελεγκτών. Η Ε.Λ.Τ.Ε. στοχεύει στην αναβάθμιση της ποιότητας της οικονομικής πληροφόρησης στην Ελλάδα. Η επίτευξη του στόχου αυτού συνεπάγεται και την άσκηση ποιοτικού ελέγχου επί του έργου των Ελεγκτών. Ο ποιοτικός αυτός έλεγχος θα είναι εποικοδομητικός και αποτελεσματικός, αν διεξάγεται κατά τρόπο αμερόληπτο και αντικειμενικό και αν είναι εδραιωμένος σε κανόνες σαφείς και προκαθορισμένους.

Μέσα στα πλαίσια της προσπάθειας αυτής εντάσσεται και η ανάπτυξη και καθιέρωση Ελληνικών Ελεγκτικών Προτύπων (Ε.Ε.Π.) καθολικής αναγνώρισης και παραδοχής. Ο στόχος της καθολικής αναγνώρισης και παραδοχής των Ελληνικών Ελεγκτικών Προτύπων (Ε.Ε.Π.) θα εξασφαλισθεί και θα διασφαλισθεί με την πλήρη εναρμόνισή τους με τους σχετικούς Κανονισμούς και τις Κατευθυντήριες Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Η ΑΝΑΓΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΧΕΤΙΚΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ

Όπως προαναφέρθηκε, η καθολική αναγνώριση και παραδοχή των Ελληνικών Ελεγκτικών Προτύπων (Ε.Ε.Π.) προϋποθέτει και συνεπάγεται τη συνεχή παρακολούθηση των εξελίξεων στο διεθνή χώρο και, ιδιαίτερα, στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη προσαρμογή των Προτύπων στις εξελίξεις αυτές.

Με το έργο αυτό και την ευθύνη της διενέργειας των αναγκαίων προσαρμογών είναι επιφορτισμένη

η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.), συνεπικουρούμενη από το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (Σ.Ο.Ε.Λ.).

4. Η ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ (Ε.Ε.Π.) ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ (Δ.Ε.Π.)

Η πρόθεση των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης να προχωρήσουν στην υιοθέτηση των Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων (Δ.Ε.Π.), κατά τρόπο ανάλογο των υιοθετηθέντων Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (Δ.Λ.Π.), είναι ήδη προφανής. Με τούτο ως δεδομένο, σε συνδυασμό με τις επιταγές της Ελληνικής νομοθεσίας (άρθρο 137 του ν. 2190 / 1920) και το γεγονός ότι τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα (Δ.Ε.Π.) συνθέτουν το μόνο ολοκληρωμένο σώμα ελεγκτικών κανόνων που τυγχάνει διεθνούς αναγνώρισης και παραδοχής, οδήγησε την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.) στην άμεση υιοθέτηση του συνόλου των γενικών αρχών επί των οποίων είναι εδραιωμένα τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα (Δ.Ε.Π.), όπως προσδιορίζονται στα ίδια τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα (Δ.Ε.Π.) με έντονα («μαύρα») στοιχεία.

Πρόθεση της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.) είναι η σταδιακή περαιτέρω (λεπτομερειακή) ανάπτυξη των Ελληνικών Ελεγκτικών Προτύπων (Ε.Ε.Π.), μέσα στα πλαίσια των σχετικών εξελίξεων στον ευρύτερο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όπως κάθε σώμα κανόνων, τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα επιδέχονται βελτιώσεις, τόσο από πλευράς του ουσιαστικού τους περιεχομένου όσο και από πλευράς φραστικής διατύπωσης και μορφολογικής παρουσίασης. Δεδομένων, όμως, των διατάξεων του άρθρου 137 του ν. 2190/1920, οι επιτρεπόμενες τροποποιήσεις περιορίζονται σε εκείνες που συνάδουν με τους κανόνες που προδιαγράφονται από τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα (Δ.Ε.Π.) της Διεθνούς Ομοσπονδίας Λογιστών (International Federation of Accountants - IFAC).

5. Η ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΕΠΙΚΛΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ (Δ.Ε.Π.)

Κατά το μεταβατικό αυτό στάδιο, στους ελεγκτές παρέχεται η δυνατότητα της επικουρικής επίκλησης των Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων (Δ.Ε.Π.), είτε για σκοπούς ερμηνείας είτε για

σκοπούς συμπλήρωσης των Ελληνικών Ελεγκτικών Προτύπων (Ε.Ε.Π.).

Η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.) κρίνει ότι η παροχή στους Ελεγκτές της δυνατότητας της επικουρικής επίκλησης των Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων (Δ.Ε.Π.) θα βοηθήσει και θα συνδράμει στη σταδιακή εξοικείωσή τους με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα και, κατ' αυτόν τον τρόπο, θα προλείανει την πλήρη και ολοκληρωτική εφαρμογή τους, γεγονός που επιβάλλεται και από την υπό διαμόρφωση Οδηγία της Ε.Ε. για τους ελέγχους των οικονομικών μονάδων.

6. ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Τα παρόντα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα (Ε.Ε.Π.) δεν καλύπτουν τους κανόνες δεοντολογίας των ελεγκτών. Μέχρι τη διαμόρφωση και υιοθέτηση ενός ολοκληρωμένου Κώδικα Δεοντολογίας, συνεχίζουν να ισχύουν οι κανόνες δεοντολογίας που προδιαγράφονται από τον Κανονισμό Επαγγελματικής Δεοντολογίας των μελών του Σ.Ο.Ε.Λ. που δημοσιεύτηκε στο Φ.Ε.Κ. 364Β / 7 Μαΐου 1997 κατά την έκταση που το περιεχόμενο του Κανονισμού αυτού δεν είναι αντίθετο με τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα.

7. ΠΟΙΟΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ

Οι κανόνες και οι διαδικασίες άσκησης ποιοτικού ελέγχου επί της εργασίας των Ελεγκτών συνθέτουν αντικείμενο του Κανονισμού Ποιοτικού Ελέγχου της Εργασίας των Ελεγκτών.

8. ΙΣΧΥΣ ΤΩΝ ΠΑΡΟΝΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

Τα παρόντα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα τίθενται γενικώς σε ισχύ από τη δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και συνεχίζουν να ισχύουν μέχρι τη διαφοροποίηση ή την ανάκλησή τους. Με την έναρξη της ισχύος τους, παύει να ισχύει οποιαδήποτε προϊσχύουσα διάταξη.

Για σκοπούς αξιολόγησης της ποιότητας των μέχρι τούδε ελεγκτικών εργασιών των Ελεγκτών, εφαρμόζονται τα ισχύοντα κατά το χρόνο της εκτέλεσης της εργασίας ελεγκτικά πρότυπα.

Σε σχέση με τις σε εξέλιξη ελεγκτικές εργασίες, κατά το χρόνο θέσεως σε ισχύ των παρόντων ελεγκτικών προτύπων, δύνανται να συνεχίσουν να εφαρμόζονται τα προϊσχύοντα ελεγκτικά

πρότυπα και η εφαρμογή των νέων ελεγκτικών προτύπων είναι προαιρετική. Νοείται ότι η άμεση εφαρμογή των παρόντων ελεγκτικών προτύπων όχι μόνον επιτρέπεται αλλά και ενθαρρύνεται.

Σε κάθε περίπτωση τα παρόντα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα (Ε.Ε.Π.) ισχύουν και εφαρμόζονται για τους ελέγχους των διαχειριστικών χρήσεων που αρχίζουν μετά τη δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με εξαίρεση τους ελέγχους οικονομικών καταστάσεων, που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, όπου τα Ε.Ε.Π. εφαρμόζονται και για τις σε εξέλιξη ελεγκτικές εργασίες.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 1110
Γ Λ Ω Σ Σ Α Ρ Ι Ο
ΕΛΛΗΝΟΑΓΓΛΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΓΓΛΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Η περίληψη του παρόντος γλωσσαρίου στα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα στοχεύει στο να υποβοηθήσει:

- την καθιέρωση ομοιόμορφης τεχνικής ορολογίας και - μέσω της ομοιόμορφης ορολογίας - την επικοινωνία,
- την ευκολότερη κατανόηση και χρησιμοποίηση των Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων (Δ.Ε.Π.), που είναι επίσημα διατυπωμένα στην Αγγλική γλώσσα,
- την ευκολότερη κατανόηση και χρησιμοποίηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (Δ.Λ.Π.), που είναι επίσημα διατυπωμένα στην Αγγλική γλώσσα.

Η χρησιμοποίηση πρόσθετων ή εναλλακτικών όρων είναι επιτρεπτή (και σε ορισμένες περιπτώσεις ενδέχεται να είναι και επιθυμητή) για την εξυπηρέτηση του υπέρτατου στόχου της καλής επικοινωνίας.

Αβεβαιότητα	Uncertainty
Άμεσες επαληθευτικές διαδικασίες (δοκιμασίες)	Substantive procedures
Ανάδοχος ελεγκτής	Incoming auditor
Ανακρίβεια	Misstatement

Αναμενόμενο λάθος	Expected error
Ανεκτό λάθος	Tolerable error
Ανώμαλο λάθος	Anomalous error
Απάτη (απατηλές πράξεις)	Fraud
Άρνηση γνώμης	Disclaimer of opinion
Αρνητική γνώμη	Adverse opinion
Βάση δεδομένων	Database
Γενικές δικλείδες ασφαλείας μηχανογραφημένων συστημάτων	General controls in computer information systems
Γνώμη	Opinion
Δειγματοληπτικός κίνδυνος	Sampling risk
Δημόσιος τομέας	Public sector
Διαδικασίες αναλυτικής διερεύνησης	Analytical procedures
Διάδοχος ελεγκτής	Successor auditor
Διακυβέρνηση	Governance
Διαστρωμάτωση	Stratification
Διασφάλιση	Assurance
Διαφοροποιημένο πιστοποιητικό * ελέγχου	Modified auditor's report
Διεπεξεργαστικές δοκιμασίες	Walk – through test
Δικαιώματα και υποχρεώσεις	Rights and obligations
Δικλείδες ασφαλείας διαδικασιών	Control procedures
Δικλείδες ασφαλείας περιβάλλοντος	Control environment
Δικλείδες ασφαλείας προγράμματος	Programming controls
Δικλείδες διασφάλισης ποιότητας	Quality controls
Δικλείδες ελέγχου εφαρμογής	Application controls
Διοίκηση (της οικονομικής μονάδας)	Management
Δοκιμασία των δικλείδων ασφαλείας	Tests of control
Δυνατότητα ομαλής συνέχισης (της δραστηριότητας / των εργασιών)	Going concern assumption
Εγγενής κίνδυνος	Inherent risk
Ελεγκτής	Auditor
Ελεγκτική δειγματοληψία	Audit sampling

Ελεγκτική μαρτυρία	Audit evidence
Ελεγκτικός κίνδυνος	Audit risk
Ελεγκτικός οίκος	Audit firm
Έλεγχοι πρόσβασης	Access controls
Έλεγχος	Audit
Ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις	Interim financial statements
Εξωτερικός ελεγκτής	External auditor
Επάρκεια	Sufficiency
Επιβεβαίωση	Confirmation
Επιθεώρηση	Inspection
Επιμέτρηση	Measurement
Επισκόπηση	Review
Επιστολή ανάθεσης (έργου)	Engagement letter
Εσωτερικός ελεγκτής	Internal auditor
Εσωτερικός έλεγχος	Internal auditing
Εταιρική διακυβέρνηση	Corporate governance
Ετήσια έκθεση	Annual report
Εύλογη αξία	Fair value
Εύλογη διασφάλιση	Reasonable assurance
Εύρος της επισκόπησης	Scope of a review
Εύρος του ελέγχου	Scope of an audit
Ηλεκτρονική ανταλλαγή πληροφοριών	Electronic data interchange
Ημερολόγιο συναλλαγών	Transaction log
Θέματα που δεν επηρεάζουν την γνώμη του ελεγκτή	Matters that do not affect the auditor's opinion
Θέματα που επηρεάζουν την γνώμη του ελεγκτή	Matters that do affect the auditor's opinion
Θέση (προβαλλόμενη από την διοίκηση)	Assertion
Κατ' ευθείαν επιβεβαίωση	External confirmation
Καταλληλότητα	Appropriateness
Κατανόηση της ελεγχόμενης δραστηριότητας	Knowledge of the business
Κίνδυνος (μη) αποκάλυψης	Detection risk
Κίνδυνος δυσλειτουργίας δικλίδων ασφαλείας	Control risk
Κρατικές επιχειρήσεις	Government business enterprises

Κρυπτογράφηση	Encryption
Κύριος (προεξάρχων) ελεγκτής	Principal auditor
Λάθος	Error
Λογιστική εκτίμηση	Accounting estimate
Λογιστικό σύστημα	Accounting system
Μεταγενέστερα γεγονότα	Subsequent events
Μεταγενέστερα του ισολογισμού (οψιγενή) γεγονότα	Post balance sheet events
Μη δειγματοληπτικός κίνδυνος	Non – sampling risk
Μη συμμόρφωση	Non compliance
Μηχανογραφημένα (ηλεκτρονικά) συστήματα	Computer information systems
πληροφόρησης	
Μηχανογραφημένες ελεγκτικές τεχνικές	Computer – assisted audit techniques
Μονάδα του δείγματος	Sampling unit
Οικονομικές καταστάσεις	Financial statements
Ολοκληρωμένο σώμα λογιστικών κανόνων	Comprehensive basis of accounting
Ουσιώδης αδυναμία	Material weaknesses
Ουσιώδης ανακρίβεια	Material misstatement of fact
Ουσιώδης ασυνέπεια (ανακολουθία)	Material inconsistency
Παράγραφοι (-οι) έμφασης (επισήμανσης)	Emphasis of matter paragraph(s)
Παράθεση (πληροφοριών)	Presentation and disclosure (of information)
Παράσταση	Attendance
Παρατήρηση	Observation
Περιβάλλον πληροφοριακών συστημάτων	Information technology environment
(μηχανογράφησης)	
Περιβαλλοντολογικά θέματα	Environmental matters
Περιβαλλοντολογικός κίνδυνος	Environmental risk
Περιορισμός του εύρους (του έργου)	Limitation on scope
Περιορισμός του εύρους (του έργου)	Scope limitation
Έκθεση * ελέγχου	Audit (auditor's) report
Πληθυσμός	Population
Πληρότητα	Completeness

Πραγματογνώμων	Expert
Πραγμάτωση	Occurrence
Προβαλλόμενες στις οικονομικές καταστάσεις θέσεις	Financial statement assertions
Πρόβλεψη	Forecast
Προβολή	Projection
Πρόγραμμα ελέγχου	Audit program
Προηγούμενος ελεγκτής	Predecessor auditor
Προσυμφωνημένες ελεγκτικές διαδικασίες	Agreed – upon procedures
Προσωπικός υπολογιστής	Personal computer
Προϋπολογιστικές οικονομικές καταστάσεις	Prospective financial statements
Σημαντικότητα (ουσιαστικότητα)	Materiality
Σημαντικότητα	Significance
Στατιστική δειγματοληψία	Statistical sampling
Συγγενείς υπηρεσίες	Related services
Συγγενή πρόσωπα	Related parties
Συγκριτικά στοιχεία	Comparatives
Σύμφωνη γνώμη	Unqualified opinion
Σύμφωνη γνώμη με εξαιρέσεις	Qualified opinion
Συναλλαγές με συγγενή πρόσωπα	Related party transactions
Συνεχίζων ελεγκτής	Continuing auditor
Συνθετικό (στοιχείο)	Component
Συνοπτικές οικονομικές καταστάσεις	Summarised financial statements
Συντακτικό έργο (έργο σύνταξης)	Compilation engagement
Σύστημα δικλίδων ασφαλείας (σύστημα εσωτερικού ελέγχου)	Internal control system
Σχεδιασμός	Planning
Τείχος ασφαλείας	Firewall
Τεκμηρίωση	Documentation
Τμήμα	Segment
Τοπικό δίκτυο επικοινωνίας	Local Area Network (LAN)
Τρίτος ελεγκτής	Other auditor
Ύπαρξη	Existence

Υπολογισμός	Computation
Υπόλοιπα ανοίγματος (εκ μεταφοράς) (έναρξης)	Opening balances
Φύλλα εργασίας	Working papers
Access controls	Έλεγχοι πρόσβασης
Accounting estimate	Λογιστική εκτίμηση
Accounting system	Λογιστικό σύστημα
Adverse opinion	Αρνητική γνώμη
Agreed – upon procedures	Προσυμφωνημένες ελεγκτικές διαδικασίες
Analytical procedures	Διαδικασίες αναλυτικής διερεύνησης
Annual report	Ετήσια έκθεση
Anomalous error	Ανώμαλο λάθος
Application controls	Δικλείδες ελέγχου εφαρμογής
Appropriateness	Καταλληλότητα
Assertion	Θέση (προβαλλόμενη από την διοίκηση)
Assurance	Διασφάλιση
Attendance	Παράσταση
Audit	Έλεγχος
Audit (auditor’s) report	Έκθεση * ελέγχου
Audit evidence	Ελεγκτική μαρτυρία
Audit firm	Ελεγκτικός οίκος
Audit program	Πρόγραμμα ελέγχου
Audit risk	Ελεγκτικός κίνδυνος
Audit sampling	Ελεγκτική δειγματοληψία
Auditor	Ελεγκτής
Comparatives	Συγκριτικά στοιχεία
Compilation engagement	Συντακτικό έργο (έργο σύνταξης)
Completeness	Πληρότητα
Component	Συνθετικό (στοιχείο)
Comprehensive basis of accounting	Ολοκληρωμένο σώμα λογιστικών κανόνων
Computation	Υπολογισμός

Computer information systems	Μηχανογραφημένα (ηλεκτρονικά) συστήματα πληροφόρησης
Computer – assisted audit techniques	Μηχανογραφημένες ελεγκτικές τεχνικές
Confirmation	Επιβεβαίωση
Continuing auditor	Συνεχίζων ελεγκτής
Control environment	Δικλείδες ασφαλείας περιβάλλοντος
Control procedures	Δικλείδες ασφαλείας διαδικασιών
Control risk	Κίνδυνος δυσλειτουργίας δικλείδων ασφαλείας
Corporate governance	Εταιρική διακυβέρνηση
Database	Βάση δεδομένων
Detection risk	Κίνδυνος (μη) αποκάλυψης
Disclaimer of opinion	Άρνηση γνώμης
Documentation	Τεκμηρίωση
Electronic data interchange	Ηλεκτρονική ανταλλαγή πληροφοριών
Emphasis of matter paragraph(s)	Παράγραφος (-οι) έμφασης (επισήμανσης)
Encryption	Κρυπτογράφηση
Engagement letter	Επιστολή ανάθεσης (έργου)
Environmental matters	Περιβαλλοντολογικά θέματα
Environmental risk	Περιβαλλοντολογικός κίνδυνος
Error	Λάθος
Existence	Ύπαρξη
Expected error	Αναμενόμενο λάθος
Expert	Πραγματογνώμων
External auditor	Εξωτερικός ελεγκτής
External confirmation	Κατ' ευθείαν επιβεβαίωση
Fair value	Εύλογη αξία
Financial statements assertions	Προβαλλόμενες στις οικονομικές καταστάσεις θέσεις
Financial statements	Οικονομικές καταστάσεις
Firewall	Τείχος ασφαλείας
Forecast	Πρόβλεψη
Fraud	Απάτη (απατηλές πράξεις)

General controls in computer information systems	Γενικές δικλείδες ασφαλείας μηχανογραφημένων συστημάτων
Going concern assumption	Δυνατότητα ομαλής συνέχισης (της δραστηριότητας των εργασιών)
Governance	Διακυβέρνηση
Government business enterprises	Κρατικές επιχειρήσεις
Incoming auditor	Ανάδοχος ελεγκτής
Information technology environment	Περιβάλλον πληροφοριακών συστημάτων (μηχανογράφησης)
Inherent risk	Εγγενής κίνδυνος
Inspection	Επιθεώρηση
Interim financial statements	Ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις
Internal auditing	Εσωτερικός έλεγχος
Internal auditor	Εσωτερικός ελεγκτής
Internal control system	Σύστημα δικλείδων ασφαλείας (σύστημα εσωτερικού ελέγχου)
Knowledge of the business	Κατανόηση της ελεγχόμενης δραστηριότητας
Limitation on scope	Περιορισμός του εύρους (του έργου)
Local Area Network (LAN)	Τοπικό δίκτυο επικοινωνίας
Management	Διοίκηση (της οικονομικής μονάδας)
Material inconsistency	Ουσιώδης ασυνέπεια (ανακολουθία)
Material misstatement of fact	Ουσιώδης ανακρίβεια
Material weaknesses	Ουσιώδης αδυναμία
Materiality	Σημαντικότητα (ουσιαστικότητα)
Matters that do affect the auditor's opinion	Θέματα που επηρεάζουν την γνώμη του ελεγκτή
Matters that do not affect the auditor's opinion	Θέματα που δεν επηρεάζουν την γνώμη του ελεγκτή
Measurement	Επιμέτρηση
Misstatement	Ανακρίβεια
Modified auditor's report	Διαφοροποιημένο πιστοποιητικό * ελέγχου
Non compliance	Μη συμμόρφωση
Non – sampling risk	Μη δειγματοληπτικός κίνδυνος

Observation	Παρατήρηση
Occurrence	Πραγμάτωση
Opening balances	Υπόλοιπα ανοίγματος (εκ μεταφοράς) (έναρξης)
Opinion	Γνώμη
Other auditor	Τρίτος ελεγκτής
Personal computer	Προσωπικός υπολογιστής
Planning	Σχεδιασμός
Population	Πληθυσμός
Post balance sheet events	Μεταγενέστερα του ισολογισμού (οψιγενή) γεγονότα
Predecessor auditor	Προηγούμενος ελεγκτής
Presentation and disclosure (of information)	Παράθεση (πληροφοριών)
Principal auditor	Κύριος (προεξάρχων) ελεγκτής
Programming controls	Δικλείδες ασφαλείας προγράμματος
Projection	Προβολή
Prospective financial statements	Προϋπολογιστικές οικονομικές καταστάσεις
Public sector	Δημόσιος τομέας
Qualified opinion	Σύμφωνη γνώμη με εξαιρέσεις
Quality controls	Δικλείδες διασφάλισης ποιότητας
Reasonable assurance	Εύλογη διασφάλιση
Related parties	Συγγενή πρόσωπα
Related party transactions	Συναλλαγές με συγγενή πρόσωπα
Related services	Συγγενείς υπηρεσίες
Review	Επισκόπηση
Rights and obligations	Δικαιώματα και υποχρεώσεις
Sampling risk	Δειγματοληπτικός κίνδυνος
Sampling unit	Μονάδα του δείγματος
Scope limitation	Περιορισμός του εύρους (του έργου)
Scope of a review	Εύρος της επισκόπησης
Scope of an audit	Εύρος του ελέγχου
Segment	Τμήμα
Significance	Σημαντικότητα

Statistical sampling	Στατιστική δειγματοληψία
Stratification	Διαστρωμάτωση
Subsequent events	Μεταγενέστερα γεγονότα
Substantive procedures	Άμεσες επαληθευτικές διαδικασίες (δοκιμασίες)
Successor auditor	Διάδοχος ελεγκτής
Sufficiency	Επάρκεια
Summarised financial statements	Συνοπτικές οικονομικές καταστάσεις
Tests of control	Δοκιμασία των δικλίδων ασφαλείας
Tolerable error	Ανεκτό λάθος
Transaction log	Ημερολόγιο συναλλαγών
Uncertainty	Αβεβαιότητα
Unqualified opinion	Σύμφωνη γνώμη
Walk – through test	Διεπεξεργαστικές δοκιμασίες
Working papers	Φύλλα εργασίας

(*) Ο όρος «πιστοποιητικό» είναι ο όρος που χρησιμοποιείται από την υφιστάμενη Ελληνική νομοθεσία. Ο όρος «πιστοποιητικό» αποτέλεσε αντικείμενο μελέτης από τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υποκαθίσταται με τον όρο «έκθεση».

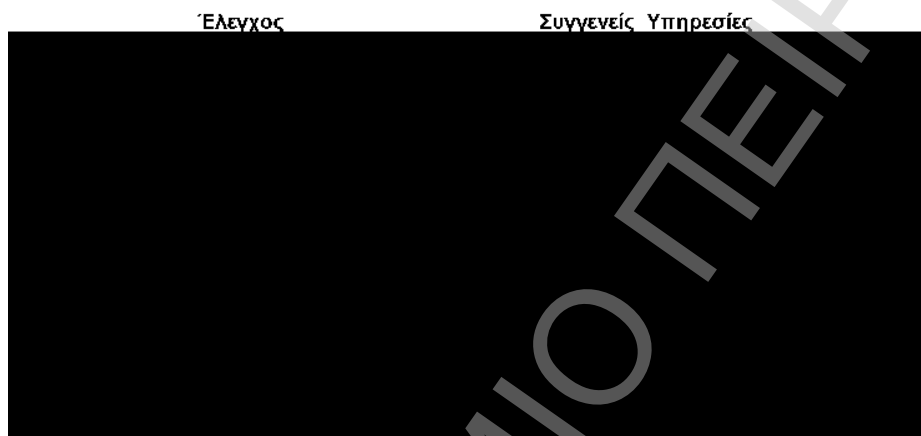
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 1120
ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ
(Ε.Ε.Π.) ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ
ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ (Δ.Ε.Π.)

Το παρόν κανονιστικό πλαίσιο διακρίνει τους ελέγχους από τις «συγγενείς υπηρεσίες» ελεγκτικολογιστικού χαρακτήρα. Συγγενείς υπηρεσίες θεωρούνται οι (ελεγκτικές) επισκοπήσεις, οι προσυμφωνημένες (ελεγκτικές) διαδικασίες και οι συντακτικές εργασίες.

Όπως απεικονίζεται σχηματικά στο διάγραμμα που ακολουθεί, ο «έλεγχος» και η «επισκόπηση» στοχεύουν στην παροχή συγκριτικά υψηλής και μέτριας διασφάλισης, αντίστοιχα, ότι οι ελεγχθείσες οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη λάθη και παραλείψεις.

Δεδομένων των εγγενών δυσκολιών, ο έλεγχος παρέχει εύλογη διασφάλιση, αλλά όχι εγγύηση, ότι οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη λάθη και παραλείψεις.

Οι προσυμφωνημένες διαδικασίες και οι συντακτικές εργασίες δεν στοχεύουν στην παροχή διασφάλισης ότι οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη λάθη και παραλείψεις και, συνεπώς, δεν παρέχουν τέτοια διασφάλιση. Το παρόν κανονιστικό πλαίσιο καλύπτει τόσο τους ελέγχους όσο και τις συγγενείς υπηρεσίες επισκόπησης.

Κατά την παροχή των υπηρεσιών του, ο Ελεγκτής οφείλει να στοχεύει, διασφαλίζει και εξασφαλίζει τα εξής απαραίτητα και αναγκαία γνωρίσματα του λειτουργημάτος του:

- (α) Ακεραιότητα
- (β) Αντικειμενικότητα
- (γ) Επαγγελματική επάρκεια και επιμέλεια
- (δ) Εχεμύθεια
- (ε) Υπευθυνότητα

Δεδομένου ότι οι αρχές επί των οποίων είναι εδραιωμένα τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα (Ε.Ε.Π.) είναι οι αρχές οι οποίες είναι ενσωματωμένες στα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα (Δ.Ε.Π.), παρέχεται στους ελεγκτές η δυνατότητα της επικουρικής επίκλησης των Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων (Δ.Ε.Π.), είτε για σκοπούς ερμηνείας είτε για σκοπούς συμπλήρωσης των Ελληνικών Ελεγκτικών Προτύπων (Ε.Ε.Π.).

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 2200

ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΠΟΥ ΤΟΝ ΔΙΕΠΟΥΝ

Ο στόχος του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων είναι η διατύπωση γνώμης από τον Ελεγκτή ως προς το αν οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί, από κάθε ουσιώδη πλευρά, σύμφωνα με το δεδηλωμένο λογιστικό πλαίσιο και, ειδικότερα, είτε σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, που έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, είτε σύμφωνα με τα Λογιστικά Πρότυπα, που προδιαγράφονται από την Ελληνική εταιρική νομοθεσία.

Ο ελεγκτής οφείλει να συμμορφώνεται με τον Κώδικα Επαγγελματικής Δεοντολογίας.

Ο ελεγκτής οφείλει να διενεργεί τους ελέγχους που αναλαμβάνει σύμφωνα με τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα (Ε.Ε.Π.). Κατ' εξαίρεση, οι αναλαμβανόμενοι έλεγχοι εκτός Ελλάδος μπορούν να διενεργούνται σύμφωνα με τα ελεγκτικά πρότυπα που ισχύουν στη χώρα που είναι εγκατεστημένος ο ελεγχόμενος οργανισμός, υπό την προϋπόθεση ότι γίνεται ρητή αναφορά (στην έκθεση ελέγχου ή επισκόπησης) στα εφαρμοσθέντα ελεγκτικά πρότυπα.

Ο Ελεγκτής οφείλει να σχεδιάζει και να εκτελεί το ελεγκτικό έργο με τον πρέποντα επαγγελματικό σκεπτικισμό, αναγνωρίζοντας το ενδεχόμενο ύπαρξης ουσιωδών λαθών ή παραλείψεων στις ελεγχόμενες οικονομικές καταστάσεις.

Οι εφαρμοστέες ελεγκτικές διαδικασίες πρέπει να επιλέγονται από τον Ελεγκτή με γνώμονα τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα (Ε.Ε.Π.), τις ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις και, όπου απαιτείται, τους συγκεκριμένους όρους εντολής του αναληφθέντος ελεγκτικού έργου.

Δεδομένων των εγγενών δυσκολιών, ο έλεγχος παρέχει εύλογη διασφάλιση, αλλά όχι εγγύηση, ότι οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη λάθη και παραλείψεις. Κατά συνέπεια ο Ελεγκτής δεν πρέπει να παρέχει ή να αφήνει να νοηθεί ότι παρέχεται τέτοια εγγύηση.

Έλεγχος των Οικονομικών Καταστάσεων Μικρομεσαίων Οργανισμών

Τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα (Ε.Ε.Π.) είναι καθολικής εφαρμογής και ισχύουν για όλους τους διενεργούμενους ελέγχους, ανεξάρτητα του μεγέθους του ελεγχόμενου οργανισμού. Αναγνωρίζεται, όμως, ότι στην περίπτωση των μικρότερων οργανισμών, ο επαρκής διαχωρισμός των ευθυνών και των καθηκόντων και, κατ' επέκταση, ο σχεδιασμός και η λειτουργία του

Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, κατά τρόπο που να παρέχει επαρκή εχέγγυα, είναι πρακτικά ανέφικτος. Έπεται ότι στις περιπτώσεις αυτές (σε αντιπαράθεση με τους μεγαλύτερους οργανισμούς, όπως οι τράπεζες και οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις τις οποίες χαρακτηρίζει το μεγάλο πλήθος των διενεργούμενων συναλλαγών) το βάρος του ελέγχου μετατίθεται από τη δοκιμασία της καλής λειτουργίας των δικλίδων ασφαλείας, στις άμεσες επαληθευτικές διαδικασίες (substantive audit procedures) των συναλλαγών, των υπολοίπων των λογαριασμών και των παρατιθέμενων στις οικονομικές καταστάσεις άλλων πληροφοριών καθώς και στις διαδικασίες αναλυτικής επισκόπησης των προς έλεγχο στοιχείων και πληροφοριών. Η μετάθεση αυτή του βάρους του ελέγχου είναι φυσικό να αντικατοπτρίζεται και στα φύλλα εργασίας του Ελεγκτή.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 2210

ΟΡΟΙ ΕΝΤΟΛΗΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ο Ελεγκτής και ο ελεγχόμενος οφείλουν να προσυμφωνούν τους όρους εντολής του ελέγχου.

Στην περίπτωση επαναληπτικών ελέγχων, ο Ελεγκτής οφείλει να αξιολογήσει την ανάγκη διαφοροποίησης των όρων εντολής του ελέγχου ή / και να υπομνήσει τους ισχύοντες όρους της εντολής.

Ο Ελεγκτής, ο οποίος καλείται πριν από την ολοκλήρωση του αναληφθέντος ελεγκτικού έργου να διαφοροποιήσει τους όρους της εντολής του κατά τρόπο που ο έλεγχος να παρέχει χαμηλότερου βαθμού διασφάλιση, οφείλει να εξετάσει και να αξιολογήσει προσεκτικά το αν ενδείκνυται να αποδεχθεί τη διαφοροποίηση.

Όπου οι όροι εντολής του ελέγχου διαφοροποιούνται, ο Ελεγκτής και ο ελεγχόμενος οφείλουν να συμφωνούν, κατά τρόπο σαφή και μη επιδεχόμενο αμφισβήτηση, τους νέους όρους εντολής.

Ο Ελεγκτής πρέπει να αρνείται τη διαφοροποίηση των όρων της εντολής του, εάν η διαφοροποίηση δεν δικαιολογείται επαρκώς.

Εάν ο Ελεγκτής αδυνατεί να συμφωνήσει στη διαφοροποίηση των όρων της εντολής του και δεν του επιτρέπεται η συνέχιση και ολοκλήρωση του αναληφθέντος ελεγκτικού έργου, οφείλει να αποσυρθεί και να εξετάσει το ενδεχόμενο ύπαρξης συμβατικής ή άλλης υποχρέωσης να κοινοποιήσει στη Διοίκηση ή τους μετόχους του ελεγχόμενου οργανισμού ή, ενδεχομένως, και στις

εποπτεύουσες αρχές τους λόγους και τις συνθήκες που κατέστησαν επιτακτική την απόσυρσή του.

Η ανάληψη, κάτω από τέτοιες συνθήκες, του έργου της ολοκλήρωσης του ελέγχου από άλλον Ελεγκτή επιβάλλει ιδιαίτερες ευθύνες και υποχρεώσεις στο διάδοχο Ελεγκτή, που τον καθιστούν υπόλογο για επαγγελματική αμέλεια, σε περίπτωση που διαπιστωθεί πλημμελής άσκηση των καθηκόντων του.

Σε περίπτωση αμφιβολίας ως προς το πρακτέον, ο Ελεγκτής μπορεί να προσφεύγει στην Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.) για καθοδήγηση. Με την ενέργεια αυτή δεν παραβιάζεται το απόρρητο των πληροφοριών, που έχουν περιέλθει στην κατοχή του Ελεγκτή κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του.

Υπόδειγμα Επιστολής Προσφοράς / Ανάθεσης Ελέγχου

Το υπόδειγμα που ακολουθεί πρέπει να τροποποιείται και να προσαρμόζεται στα δεδομένα και στις συνθήκες του κάθε συγκεκριμένου έργου.

[Όνομα ελεγκτικής εταιρείας]

[Διεύθυνση ελεγκτικής εταιρείας]

[Αριθμός Μητρώου Σ.Ο.Ε.Λ. ελεγκτικής εταιρείας]

Προς το Διοικητικό Συμβούλιο

Ημερομηνία

(ή τον εκπρόσωπο της Διοίκησης του οργανισμού)

Αξιότιμοι κύριοι:

Ανταποκρινόμενοι στην πρόσκλησή σας, υποβάλλουμε την παρούσα προσφορά για τη διενέργεια του τακτικού, κατά νόμον, ελέγχου [προσαρμόζεται ανάλογα με την περίπτωση] των οικονομικών καταστάσεων της _____ Α.Ε. (ή Ε.Π.Ε.), της εταιρικής χρήσεως που λήγει [έληξε] την 31 Δεκεμβρίου [ή 30 Ιουνίου] 20XX.

Ο έλεγχος θα διενεργηθεί σύμφωνα με τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα, με στόχο την διακρίβωση του κατά πόσον οι προαναφερόμενες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν με πληρότητα και σαφήνεια την οικονομική θέση της Εταιρείας και τα αποτελέσματα των εργασιών της [καθώς και μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων και τις ταμειακές ροές] της χρήσεως που έληξε την ως άνω ημερομηνία, σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, που έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή

Ένωση (ή, εφόσον δεν εφαρμόζονται τα Δ.Λ.Π., με τα Λογιστικά Πρότυπα που προδιαγράφονται από την Ελληνική εταιρική νομοθεσία. Στην περίπτωση αυτή παραλείπεται η ανωτέρω σε αγκύλες αναφορά στις μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων και τις ταμειακές ροές).

Ο έλεγχός μας θα διενεργηθεί σύμφωνα με τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα, που είναι εναρμονισμένα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν το σχεδιασμό και την εκτέλεση του ελεγκτικού έργου κατά τρόπο που να διασφαλίζει εύλογη βεβαιότητα ότι οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη λάθη και παραλείψεις. Ο έλεγχος περιλαμβάνει την εξέταση, σε δειγματοληπτική βάση, αποδεικτικών στοιχείων που να στηρίζουν τα ποσά και τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις. Ο έλεγχος επίσης περιλαμβάνει την αξιολόγηση των λογιστικών αρχών που ακολουθούνται, των εκτιμήσεων της Διοίκησης της Εταιρείας και, γενικότερα, της παρουσίασης των δεδομένων στις οικονομικές καταστάσεις. Ο δειγματοληπτικός χαρακτήρας του ελέγχου και οι εγγενείς περιορισμοί κάθε συστήματος λογιστικής απεικόνισης και Εσωτερικού Ελέγχου, καθιστούν αναπόφευκτον τον κίνδυνο ακόμη και ουσιώδη λάθη και παραλείψεις να παραμείνουν στην αφάνεια. Βασικός στόχος του ελέγχου μας είναι η διαμόρφωση και διατύπωση γνώμης επί των οικονομικών καταστάσεων και όχι ο εντοπισμός και η αποκάλυψη τυχόν ατασθαλιών ή παρατυπιών που ενδέχεται να έχουν διαπραχθεί. Νοείται, βέβαια, ότι θα σας γνωστοποιήσουμε οποιαδήποτε τέτοια περίπτωση περιέλθει στην αντίληψή μας.

Η ευθύνη για την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων κατά τρόπο που να απεικονίζει με πληρότητα και σαφήνεια την οικονομική θέση και τα αποτελέσματα της Εταιρείας βαρύνει την Διοίκηση. Ευθύνη της Διοίκησης είναι ακόμα η υιοθέτηση των κατάλληλων λογιστικών αρχών, η τήρηση των λογιστικών βιβλίων κατά τρόπο σύννομο και η διαμόρφωση και εφαρμογή ενός επαρκούς Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου το οποίο να διασφαλίζει την εγκυρότητα των παραγομένων στοιχείων και πληροφοριών και να αποκλείει την διάπραξη ουσιαστικών λαθών ή παραλείψεων. Μνημονεύουμε το γεγονός ότι, μετά την ουσιαστική ολοκλήρωση του ελέγχου μας αλλά πριν από την έκδοση του πιστοποιητικού μας, θα σας παρακαλέσουμε να επιβεβαιώσετε εγγράφως τις παραστάσεις εκείνες της Διοίκησης που θα γίνουν στα πλαίσια του διενεργούμενου ελέγχου και θα κριθούν σημαντικές.

Έχετε ήδη συγκατατεθεί να θέσετε στην διάθεσή μας όλα τα στοιχεία και τις πληροφορίες που είναι αναγκαία για τον έλεγχό μας και ότι θα εξασφαλίσετε την αμέριστη συμπαράσταση του προσωπικού σας στο έργο μας.

Η αμοιβή μας είναι συνάρτηση του χρόνου που επενδύουμε για την προσφορά των υπηρεσιών μας. Βασιζόμενοι στις εκτιμήσεις μας για τον χρόνο που θα απαιτηθεί για την διενέργεια του παρόντος ελέγχου, υπολογίζουμε ότι η αξία των υπηρεσιών μας θα ανέλθει σε Ευρώ _____ (____ ανθρωπόωρες). Επιπρόσθετα θα σας τιμολογήσουμε με τα άμεσα έξοδα που θα διενεργηθούν για τους σκοπούς του ελέγχου και με φόρο προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.) ο οποίος ανέρχεται σε ποσοστό 18%. Η αμοιβή μας είναι καταβλητέα με την ολοκλήρωση του ελέγχου και δύναται να τιμολογείται και να εισπράττεται σταδιακά με την πρόοδο της εργασίας.

Η παρούσα επιστολή ισχύει και για μελλοντικές χρήσεις, εκτός αν ανακληθεί ή διαφοροποιηθεί. Σας παρακαλούμε να υπογράψετε το συνημμένο αντίγραφο της παρούσας επιστολής ως ένδειξη της αποδοχής της.

Με ιδιαίτερη εκτίμηση,

[Όνομα ελεγκτικής εταιρείας]

[Όνομα ορκωτού ελεγκτή λογιστή]

Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

[Αριθμός Μητρώου Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών]

Αποδεκτή:

(υπογραφή δεόντως εξουσιοδοτημένου προσώπου)

[Όνομα και τίτλος]

[Ημερομηνία]

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 2220

ΠΟΙΟΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ένα σώμα κανόνων ελέγχου της ποιότητας των διενεργούμενων ελέγχων και οι σχετικές διαδικασίες ελέγχου πρέπει να υιοθετούνται και να εφαρμόζονται, τόσο στο επίπεδο του ελεγκτικού φορέα όσο και στο επίπεδο κάθε αναλαμβανόμενου ελέγχου.

Ο ελεγκτικός φορέας οφείλει να υιοθετεί και να εφαρμόζει διαδικασίες ελέγχου της ποιότητας, ώστε να διασφαλίζεται η εφαρμογή των Ελληνικών Ελεγκτικών Προτύπων σε όλους τους διενεργούμενους ελέγχους.

Οι γενικές αρχές και διαδικασίες διασφάλισης της ποιότητας του επιτελούμενου ελεγκτικού έργου θα πρέπει να κοινοποιούνται σε όλο το προσωπικό του ελεγκτικού φορέα, κατά τρόπο που να διασφαλίζει ότι οι αρχές και οι διαδικασίες αυτές είναι κατανοητές και εφαρμόζονται.

Ο Ελεγκτής συνιστάται να εφαρμόζει σε κάθε συγκεκριμένο έλεγχο το κανονιστικό πλαίσιο σχετικώς με τις αρχές και τις διαδικασίες ποιοτικού ελέγχου της ελεγκτικής εργασίας το οποίο θα πρέπει να συνάδει με τη Σύσταση Επιτροπής της 15ης Νοεμβρίου 2000 σχετικά με τη διασφάλιση της ποιότητας του υποχρεωτικού λογιστικού ελέγχου στην Ευρωπαϊκή Ένωση - ελάχιστες υποχρεώσεις (2001/256/ΕΚ). Σχετικά στοιχεία και πληροφορίες παρατίθενται στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.europa.eu.int/index_en.htm.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 2230

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

Ο Ελεγκτής οφείλει να τεκμηριώνει τα στοιχεία εκείνα που είναι σημαντικά ως μαρτυρία για τη στήριξη της διατυπούμενης γνώμης και ως απόδειξη ότι ο έλεγχος έχει διενεργηθεί σύμφωνα με τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα.

Ο Ελεγκτής οφείλει να συντάσσει φύλλα εργασίας που είναι επαρκώς πλήρη και λεπτομερή, ώστε να παρέχουν τη δυνατότητα άντλησης μιας γενικής, ολοκληρωμένης εικόνας του διενεργηθέντος ελέγχου.

Ο Ελεγκτής οφείλει να αποτυπώνει στα φύλλα εργασίας πληροφορίες και στοιχεία αναφορικά με το

σχεδιασμό του ελέγχου, της φύσης, του χρόνου και της έκτασης των ελεγκτικών διαδικασιών που εκτελέστηκαν, των ευρημάτων του ελέγχου και των συμπερασμάτων που αντλήθηκαν από την εξασφαλισθείσα Ελεγκτική Μαρτυρία.

Ο Ελεγκτής οφείλει να υιοθετεί κατάλληλες διαδικασίες για την εξασφάλιση του απορρήτου των πληροφοριών και την ασφαλή φύλαξη των φύλλων εργασίας. Τα φύλλα εργασίας πρέπει να φυλάσσονται για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την ημερομηνία έκδοσης του σχετικού πιστοποιητικού.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 2240

Η ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΝΑ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΕΙ, ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ, ΤΟ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟ ΕΚΟΥΣΙΩΝ ΚΑΙ ΑΚΟΥΣΙΩΝ ΛΑΘΩΝ

Κατά το σχεδιασμό και την εκτέλεση ελεγκτικών διαδικασιών και την αξιολόγηση και την παράθεση των ευρημάτων του ελέγχου, ο Ελεγκτής οφείλει να αξιολογεί τον κίνδυνο της ύπαρξης (στις οικονομικές καταστάσεις) παραπληροφόρησης, που είναι απόρροια απατηλών ενεργειών ή ακούσιων λαθών.

Κατά το σχεδιασμό του ελέγχου, ο Ελεγκτής οφείλει να θέτει προς συζήτηση μεταξύ των μελών της ελεγκτικής ομάδας το ευάλωτο των οικονομικών καταστάσεων του ελεγχόμενου οργανισμού σε εκούσια ή ακούσια λάθη.

Κατά το σχεδιασμό του ελέγχου, ο Ελεγκτής οφείλει, με ερωτήσεις προς τους διοικούντες τον ελεγχόμενο οργανισμό,

(α) να επιζητήσει και εξασφαλίσει:

(I) την εκτίμηση της διοίκησης αναφορικά με τον κίνδυνο της ύπαρξης λαθών στις οικονομικές καταστάσεις, ως αποτέλεσμα απατηλών ενεργειών και

(II) επαρκή κατανόηση των δικλίδων ασφαλείας του λογιστικού συστήματος και του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, που έχουν σχεδιασθεί από τη Διοίκηση για να εξουδετερωθεί ο κίνδυνος αυτός,

(β) να εξασφαλίσει: κατανόηση του βαθμού εξοικείωσης της Διοίκησης με τις υφιστάμενες και λειτουργούσες δικλείδες ασφαλείας του λογιστικού συστήματος και του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, προς αποτροπή και εντοπισμό λαθών,

(γ) να διακριβώσει κατά πόσον η Διοίκηση έχει γνώση απατηλών ενεργειών, που έχουν επηρεάσει τον ελεγχόμενο οργανισμό ή υποψίες για απάτες, που ευρίσκονται στο στάδιο της διερεύνησης,

(δ) να διακριβώσει αν η Διοίκηση έχει εντοπίσει ουσιώδη λάθη.

Κατά την αξιολόγηση του εγγενούς κινδύνου και του κινδύνου δυσλειτουργίας των δικλείδων ασφαλείας, σύμφωνα με το Ε.Ε.Π. 4400, ο Ελεγκτής οφείλει να εκτιμήσει αν οι οικονομικές καταστάσεις ενδέχεται να περιέχουν ουσιώδη λάθη, ως αποτέλεσμα εκούσιων ή ακούσιων ενεργειών. Κατά την εκτίμηση του κινδύνου ύπαρξης ουσιωδών λαθών, ως αποτέλεσμα απατηλών ενεργειών, ο Ελεγκτής οφείλει να αξιολογεί την ύπαρξη παραγόντων που τυχόν επαυξάνουν τον κίνδυνο σύνταξης παραπλανητικών οικονομικών καταστάσεων ή της διάπραξης καταχρήσεων.

Με βάση την αξιολόγηση του Ελεγκτή αναφορικά με τους εγγενείς κινδύνους ή τους κινδύνους δυσλειτουργίας των δικλείδων ασφαλείας (περιλαμβανομένων και των αποτελεσμάτων της δοκιμασίας των δικλείδων ασφαλείας), ο Ελεγκτής οφείλει να σχεδιάσει τις επαληθευτικές ελεγκτικές διαδικασίες που θα εφαρμόσει, κατά τρόπο που να μειώνει σε αποδεκτά χαμηλό επίπεδο τον κίνδυνο να έχουν - από εκούσιες ή ακούσιες ενέργειες - παρεισφρήσει στις οικονομικές καταστάσεις ουσιώδη λάθη και να μην αποκαλυφθούν. Κατά το σχεδιασμό των επαληθευτικών διαδικασιών, ο Ελεγκτής οφείλει να συνεκτιμά τους παράγοντες κινδύνου απατηλών ενεργειών ή ακούσιων λαθών, που ο Ελεγκτής θεώρησε ως υπαρκτούς.

Όταν ο Ελεγκτής εντοπίζει λάθος, οφείλει να εξετάζει το ενδεχόμενο ότι το εντοπισθέν λάθος μπορεί να είναι απόρροια απατηλών ενεργειών και, στο βαθμό που υπάρχουν σχετικές ενδείξεις περί τούτου, ο Ελεγκτής οφείλει να εξετάζει τις συνέπειες του λάθους σε σχέση με άλλες πτυχές του ελέγχου και, ειδικότερα, το θέμα της αξιοπιστίας των παραστάσεων της Διοίκησης.

Όταν ο Ελεγκτής επιβεβαιώνει ότι (ή αδυνατεί να οδηγηθεί σε συμπέρασμα εάν) οι οικονομικές καταστάσεις περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες ή παραλείψεις, ως αποτέλεσμα εκούσιων ή ακούσιων λαθών, ο Ελεγκτής οφείλει να εξετάσει τις γενικότερες συνέπειες των δεδομένων αυτών επί του ελέγχου.

Ο Ελεγκτής οφείλει να τεκμηριώνει τους εντοπισθέντες, κατά τη διαδικασία αξιολόγησης, παράγοντες κινδύνου διάπραξης εκούσιων λαθών και τον τρόπο αντιμετώπισης (εξουδετέρωσης) των κινδύνων αυτών. Αν, κατά την εκτέλεση του ελέγχου, εντοπισθούν πρόσθετοι παράγοντες κινδύνου διάπραξης εκούσιων λαθών, που καθιστούν αναγκαία τη διεύρυνση των ελεγκτικών διαδικασιών, ο Ελεγκτής οφείλει να τεκμηριώσει την ύπαρξη των πρόσθετων αυτών κινδύνων και του τρόπου αντιμετώπισής τους.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει από τη Διοίκηση έγγραφες παραστάσεις ότι:

(α) Η Διοίκηση αναγνωρίζει την ευθύνη της να εφαρμόζει και να εξασφαλίζει την εύρυθμη λειτουργία δικλίδων ασφαλείας του λογιστικού συστήματος και του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, που να στοχεύουν στην παρεμπόδιση και την αποκάλυψη της διάπραξης εκούσιων και ακούσιων λαθών.

(β) Η Διοίκηση θεωρεί τις επιπτώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων των εντοπισθέντων από τον έλεγχο (μη διορθωθέντων) λαθών ως επουσιώδεις, τόσο εξατομικευμένα όσο και στο σύνολό τους. Περίληψη των λαθών αυτών θα πρέπει να τίθενται υπόψη της Διοίκησης.

(γ) Η Διοίκηση έχει αποκαλύψει στον Ελεγκτή όλα τα σημαντικά γεγονότα που αφορούν απατηλές πράξεις ή ενδεχόμενες απατηλές πράξεις, τις οποίες γνωρίζει και ενδέχεται να έχουν επηρεάσει τον ελεγχόμενο οργανισμό.

(δ) Η Διοίκηση έχει αποκαλύψει στον Ελεγκτή τα αποτελέσματα των εκτιμήσεών της ως προς τον κίνδυνο να περιέχονται ουσιώδη λάθη στις οικονομικές καταστάσεις, που είναι απόρροια διάπραξης απατηλών ενεργειών.

Όταν ο Ελεγκτής εντοπίζει λάθη, που είναι απόρροια απατηλών ενεργειών, ή υποψιάζεται την διάπραξη τέτοιων ενεργειών ή λαθών, τότε οφείλει να εξετάζει την ευθύνη του να κοινοποιήσει τα στοιχεία αυτά στη Διοίκηση, στα πρόσωπα που είναι επιφορτισμένα με τη διακυβέρνηση του οργανισμού και εφόσον επιβάλλεται ή κρίνεται αναγκαίο, σε ορισμένες περιπτώσεις, στις εποπτεύουσες αρχές.

Γνωστοποίηση Ακούσιων Λαθών στη Διοίκηση και στα Πρόσωπα τα Επιφορτισμένα με τη Διακυβέρνηση του Ελεγχόμενου Οργανισμού

Αν ο Ελεγκτής έχει εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες, που έχουν προκύψει από ακούσια λάθη, τότε οφείλει να γνωστοποιήσει τις ανακρίβειες έγκαιρα, στο κατάλληλο επίπεδο της Διοίκησης του ελεγχόμενου οργανισμού και να εξετάσει το ενδεχόμενο της ανάγκης ενημέρωσης των προσώπων που είναι επιφορτισμένα με τη διακυβέρνηση του οργανισμού, σύμφωνα με το Ε.Ε.Π. 2260 «Κοινοποίηση των Ευρημάτων του Ελέγχου στους Έχοντες την Ευθύνη της Διακυβέρνησης του Ελεγχόμενου Οργανισμού».

Ο Ελεγκτής οφείλει να ενημερώνει τα πρόσωπα που είναι επιφορτισμένα με τη διακυβέρνηση του οργανισμού σχετικά με τα εντοπισθέντα από τον έλεγχο λάθη, που δεν διορθώθηκαν γιατί θεωρήθηκαν από τη Διοίκηση του οργανισμού ως επουσιώδη (τόσο εξατομικευμένα όσο και στο σύνολό τους), στα πλαίσια των οικονομικών καταστάσεων.

Γνωστοποίηση Εκούσιων Λαθών (Απατηλών Ενεργειών) στη Διοίκηση και στα Πρόσωπα τα Επιφορτισμένα με τη Διακυβέρνηση του Ελεγχόμενου Οργανισμού

Αν ο Ελεγκτής:

(α) έχει εντοπίσει εκούσια λάθη (απατηλές πράξεις), ανεξάρτητα του αν οι πράξεις αυτές συνθέτουν ή συνεπάγονται ουσιώδη λάθη όσον αφορά τις οικονομικές καταστάσεις, ή

(β) έχει ενδείξεις ότι έχουν διαπραχθεί απατηλές πράξεις (ακόμη και αν οι δυνητικές επιπτώσεις των πράξεων αυτών επί των οικονομικών καταστάσεων ενδέχεται να μην είναι ουσιώδεις),

οφείλει να γνωστοποιήσει τα ευρήματά του έγκαιρα στο κατάλληλο επίπεδο της Διοίκησης του ελεγχόμενου οργανισμού και να εξετάσει το ενδεχόμενο της ανάγκης ενημέρωσης των προσώπων που είναι επιφορτισμένα με τη διακυβέρνηση του οργανισμού, σύμφωνα με το Ε.Ε.Π. 2260.

Γνωστοποίηση Ουσιωδών Αδυναμιών του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου

Ο Ελεγκτής οφείλει να γνωστοποιεί στη Διοίκηση τις οποιεσδήποτε ουσιώδεις αδυναμίες του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, που σχετίζονται με την πρόληψη ή την αποκάλυψη εκούσιων και ακούσιων λαθών, και έχουν περιέλθει στην αντίληψή του κατά την διεκπεραίωση του ελέγχου.

Ο Ελεγκτής επίσης οφείλει να ικανοποιηθεί ότι οι επιφορτισμένοι με τη διακυβέρνηση του

ελεγχόμενου οργανισμού έχουν ενημερωθεί σχετικά με τις ουσιώδεις αδυναμίες του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, που σχετίζονται με την πρόληψη ή την αποκάλυψη εκούσιων και ακούσιων λαθών, και έχουν γνωστοποιηθεί στον Ελεγκτή από τη Διοίκηση ή εντοπίστηκαν από τον Ελεγκτή κατά την διεκπεραίωση του ελέγχου.

Επικοινωνία με τις Ρυθμιστικές και τις Εποπτεύουσες Αρχές

Η επαγγελματική υποχρέωση του Ελεγκτή να διαφυλάσσει το απόρρητο των πληροφοριών που περιέρχονται στη γνώση του, συνήθως καθιστά ανεπίτρεπτη τη γνωστοποίηση απατηλών πράξεων ή λαθών και, γενικά, των ευρημάτων του ελέγχου σε τρίτα πρόσωπα, εκτός του ελεγχόμενου οργανισμού. Νοείται ότι η απαγόρευση αυτή δεν καλύπτει τις περιπτώσεις όπου ο Ελεγκτής έχει υποχρέωση από την υφιστάμενη νομοθεσία να καταθέτει ή υποβάλλει στοιχεία ή καλείται να καταθέσει στοιχεία με δικαστικό ή εισαγγελικό ένταλμα ή τις περιπτώσεις όπου ο Ελεγκτής γνωστοποιεί στοιχεία σε τρίτους, με την συναίνεση της Διοίκησης του ελεγχόμενου οργανισμού, εφόσον η σχετική συναίνεση εξασφαλίζεται εγγράφως. Επίσης, ο Ελεγκτής έχει το δικαίωμα να καταθέτει ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού ή εποπτικού οργάνου τα στοιχεία εκείνα που είναι απαραίτητα για να αποδείξει την αθωότητά του, σε περίπτωση που κατηγορείται για επαγγελματική αμέλεια ή συνέργεια σε κολάσιμες πράξεις. Νοείται ότι η πρόσβαση στα στοιχεία του ελέγχου από πρόσωπα που είναι επιφορτισμένα με την άσκηση ποιοτικού ελέγχου επί του έργου του Ελεγκτή είναι επιβεβλημένη. Οι διενεργούντες τον ποιοτικό έλεγχο ελεγκτές έχουν ανάλογη υποχρέωση διαφύλαξης του απορρήτου των στοιχείων και πληροφοριών.

Αδυναμία του Ελεγκτή να Ολοκληρώσει τον Έλεγχο

Αν ο Ελεγκτής έχει οδηγηθεί στο συμπέρασμα ότι η συνέχιση και ολοκλήρωση του ελέγχου είναι ανέφικτη, ως αποτέλεσμα ανακριβειών που απορρέουν από διενεργηθείσες ή πιθανολογούμενες απατηλές πράξεις, τότε οφείλει:

(α) Να εξετάσει τις επαγγελματικές και νομικές ευθύνες που έχει, συμπεριλαμβανομένης και της υποχρέωσης του Ελεγκτή να ενημερώσει τον εντολέα του. Ειδικότερα στην περίπτωση των τακτικών ελέγχων, ο Ελεγκτής οφείλει να ζητήσει τη σύγκληση γενικής συνέλευσης των μετόχων της ελεγχόμενης εταιρείας και να παραθέσει και να επεξηγήσει το πρόβλημα που έχει ανακύψει και στην περίπτωση των εισηγμένων επιχειρήσεων και, γενικότερα, των επιχειρήσεων δημοσίου

συμφέροντος, να κοινοποιήσει το αίτημά του αυτό στην Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.).

(β) Να εξετάσει το ενδεχόμενο παραίτησής του. Στην περίπτωση παραίτησης, ο Ελεγκτής οφείλει να συζητήσει και να επεξηγήσει στους επιφορτισμένους με τη διακυβέρνηση του ελεγχόμενου οργανισμού τους λόγους της παραίτησής του. Διευκρινίζεται ότι στην περίπτωση των τακτικών ελέγχων, η παραίτηση του Ελεγκτή - για τους λόγους που προαναφέρθηκαν - δεν είναι επιτρεπτή.

Επικοινωνία με Υποψήφιο Διάδοχο Ελεγκτή

Ο προτεινόμενος διάδοχος Ελεγκτής οφείλει να επικοινωνεί με τον προηγούμενο Ελεγκτή και να εξετάζει το ενδεχόμενο ύπαρξης επαγγελματικών λόγων, που να καθιστούν ανεπίτρεπτη την αποδοχή της εντολής του ελέγχου. Ο προηγούμενος Ελεγκτής, αφού εξασφαλίσει τη συναίνεση του ελεγχόμενου οργανισμού, οφείλει να ενημερώσει τον προτεινόμενο διάδοχο Ελεγκτή περί της ύπαρξης ή μη επαγγελματικών λόγων, που να καθιστούν ανεπίτρεπτη την αποδοχή της εντολής του ελέγχου. Αν η Διοίκηση του ελεγχόμενου οργανισμού αρνείται να συναινέσει στην κατ' ευθείαν επικοινωνία μεταξύ των δύο ελεγκτών, τότε ο προτεινόμενος διάδοχος Ελεγκτής δύναται να αποδεχθεί την εντολή ελέγχου μόνο μετά από έγκριση της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.) στην οποία ο προηγούμενος Ελεγκτής οφείλει να αναφέρει την τυχόν ύπαρξη επαγγελματικών λόγων που καθιστούν ανεπίτρεπτη την αποδοχή της εντολής ελέγχου.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 2250
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ, ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ,
ΤΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΙΣΧΥΟΝΤΕΣ
ΝΟΜΟΥΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ

Κατά το σχεδιασμό και την εκτέλεση των ελεγκτικών διαδικασιών και κατά την αξιολόγηση των ευρημάτων του ελέγχου, ο Ελεγκτής οφείλει να αναγνωρίζει το ενδεχόμενο ότι η μη συμμόρφωση του ελεγχόμενου οργανισμού με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς μπορεί να επηρεάσει ουσιωδώς τις οικονομικές καταστάσεις.

Σύμφωνα με το Ε.Ε.Π. 2200 «Στόχος του Ελέγχου των Οικονομικών Καταστάσεων και Γενικές Αρχές που τον Διέπουν», ο Ελεγκτής οφείλει να σχεδιάζει και να εκτελεί τον έλεγχο κατά τρόπο που να περιέχει το στοιχείο του επαγγελματικού σκεπτικισμού, αναγνωρίζοντας ότι ο έλεγχος ενδέχεται να αποκαλύψει συνθήκες ή γεγονότα, που να οδηγούν στην αμφισβήτηση της παραδοχής ότι ο ελεγχόμενος οργανισμός έχει συμμορφωθεί με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς.

Για σκοπούς σχεδιασμού του ελέγχου, ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση του νομοθετικού και του ρυθμιστικού πλαισίου, που διέπει τον ελεγχόμενο οργανισμό και την δραστηριότητα στην οποία επιδίδεται ο ελεγχόμενος οργανισμός. Ο Ελεγκτής επίσης οφείλει να εξασφαλίζει, στο στάδιο του σχεδιασμού του ελέγχου, μια προκαταρκτική αξιολόγηση του βαθμού συμμόρφωσης του ελεγχόμενου οργανισμού με το πλαίσιο αυτό.

Μετά την εξασφάλιση της κατανόησης αυτής, ο Ελεγκτής οφείλει να εφαρμόζει κατάλληλες διαδικασίες που να του επιτρέπουν τον εντοπισμό περιπτώσεων μη συμμόρφωσης με εκείνους τους νόμους και κανονισμούς, που θα μπορούσαν να έχουν σημαντικές επιδράσεις επί των οικονομικών καταστάσεων.

Ειδικότερα, ο Ελεγκτής οφείλει:

- (α) να διερευνά - με ερωτήσεις προς τη Διοίκηση του ελεγχόμενου οργανισμού - το ενδεχόμενο ύπαρξης περιπτώσεων μη συμμόρφωσης με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς, και
- (β) να εξετάζει και να αξιολογεί τα στοιχεία των περιπτώσεων μη συμμόρφωσης, που περιέρχονται, με οποιοδήποτε τρόπο, στην αντίληψή του.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει έγγραφες παραστάσεις από τη Διοίκηση ότι του έχουν γνωστοποιηθεί όλες οι γνωστές ή πιθανολογούμενες περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς, οι επιπτώσεις των οποίων πρέπει να αξιολογηθούν κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων. Όταν ο Ελεγκτής γίνεται κάτοχος πληροφοριών που αφορούν περίπτωση ενδεχόμενης μη συμμόρφωσης, τότε οφείλει να κατανοήσει τη φύση της πράξεως και τις συνθήκες κάτω από τις οποίες έλαβε χώρα η πράξη και να εξασφαλίσει επαρκείς άλλες πληροφορίες που θα του επιτρέψουν να εκτιμήσει τις πιθανές επιπτώσεις του προβλήματος επί των οικονομικών καταστάσεων.

Όπου ο Ελεγκτής πιστεύει ότι ενδέχεται να υπάρχει μη συμμόρφωση, τότε οφείλει να τεκμηριώνει τα ευρήματά του και να τα καθιστά αντικείμενο συζήτησης με τη Διοίκηση.

Όταν η εξασφάλιση επαρκούς πληροφόρησης αναφορικά με την ενδεχόμενη μη συμμόρφωση είναι ανέφικτη, ο Ελεγκτής οφείλει να εκτιμήσει τις επιπτώσεις της απουσίας επαρκούς ελεγκτικής μαρτυρίας επί της Εκθέσεως Ελέγχου.

Ο Ελεγκτής οφείλει να αξιολογήσει τις επιπτώσεις της μη συμμόρφωσης επί των άλλων πτυχών του ελέγχου και, ειδικότερα, επί της αξιοπιστίας των παραστάσεων της Διοίκησης.

Το συντομότερο δυνατόν, ο Ελεγκτής οφείλει να γνωστοποιήσει τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης, που έχουν περιέλθει στην αντίληψή του, στην επιτροπή συνδέσμου των Ελεγκτών με το Διοικητικό Συμβούλιο (Audit Committee) ή στο Διοικητικό Συμβούλιο και στα ανώτατα στελέχη του ελεγχόμενου οργανισμού ή να εξασφαλίσει μαρτυρία ότι είναι ήδη κοινοί του προβλήματος.

Αν, κατά τη κρίση του Ελεγκτή, η μη συμμόρφωση ήταν προσχεδιασμένη και είναι ουσιαστική, τότε ο Ελεγκτής οφείλει να γνωστοποιήσει τα ευρήματά του χωρίς καθυστέρηση.

Αν ο Ελεγκτής υποψιάζεται ότι μέλη της Ανώτατης Διοίκησης ή του Διοικητικού Συμβουλίου εμπλέκονται στη μη συμμόρφωση, τότε οφείλει να αναφέρει το θέμα στο ανώτατο επίπεδο διακυβέρνησης του οργανισμού, όπως, για παράδειγμα, είναι η ολομέλεια του Διοικητικού Συμβουλίου.

Αν ο Ελεγκτής έχει οδηγηθεί στο συμπέρασμα ότι η μη συμμόρφωση έχει ουσιώδεις επιπτώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων και οι επιπτώσεις αυτές δεν έχουν αντικατοπτρισθεί δεόντως στις οικονομικές καταστάσεις, τότε ο Ελεγκτής οφείλει να διαφοροποιήσει την Έκθεση Ελέγχου ή να διατυπώσει αρνητική γνώμη.

Αν ο Ελεγκτής εμποδίζεται από τον ελεγχόμενο οργανισμό από του να εξασφαλίζει επαρκή και κατάλληλη Ελεγκτική Μαρτυρία, που να του επιτρέπει να αξιολογήσει το κατά πόσον η μη συμμόρφωση (που ενδέχεται να έχει ουσιώδεις επιπτώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων) έχει επισυμβεί ή είναι πολύ πιθανόν να έχει επισυμβεί, τότε ο Ελεγκτής οφείλει να διαφοροποιήσει την Έκθεση Ελέγχου ή να αρνηθεί την διατύπωση γνώμης, με το αιτιολογικό ότι έχει περιορισθεί το εύρος του ελέγχου.

Αν ο Ελεγκτής αδυνατεί να οδηγηθεί σε συμπέρασμα αναφορικά με το αν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε περιορισμούς που επιβλήθηκαν από τις επικρατούσες συνθήκες, παρά από τον ελεγχόμενο οργανισμό, τότε ο Ελεγκτής πρέπει να αξιολογήσει τις ενδεχόμενες επιπτώσεις της κατάστασης επί της Έκθεσης Ελέγχου.

Ο Ελεγκτής, στα πλαίσια της περιφρούρησης του δημοσίου συμφέροντος, και εφόσον τούτο επιβάλλεται από τη νομοθεσία, οφείλει να γνωστοποιήσει τυχόν μη συμμόρφωση με τους ισχύοντες νόμους και

κανονισμούς στις αρμόδιες αρχές. Συνιστάται, στις περιπτώσεις αυτές, ο Ελεγκτής να ζητά νομική συμβουλή σχετικώς με το μέγεθος και την έκταση των υποχρεώσεών του.

Σε ερώτηση του προτεινόμενου διάδοχου Ελεγκτή, ο προηγούμενος Ελεγκτής οφείλει να τον ενημερώσει περί της ύπαρξης ή μη επαγγελματικών λόγων, που να καθιστούν ανεπίτρεπτη την ανάληψη της εντολής του ελέγχου. Αν η Διοίκηση του ελεγχόμενου οργανισμού αρνείται να συναινέσει στην κατ' ευθείαν επικοινωνία μεταξύ των δύο Ελεγκτών, τότε ο προτεινόμενος διάδοχος Ελεγκτής δύναται να αποδεχθεί την εντολή ελέγχου μόνο μετά από έγκριση της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.) στην οποία ο προηγούμενος Ελεγκτής οφείλει να αναφέρει την τυχόν ύπαρξη επαγγελματικών λόγων που καθιστούν ανεπίτρεπτη την αποδοχή της εντολής ελέγχου.

Λόγω των ερμηνευτικών προβλημάτων που συχνά ανακύπτουν κατά την πρακτική εφαρμογή των σε ισχύ νόμων και κανονισμών, διευκρινίζεται ότι το Ε.Ε.Π. 2250 έχει εφαρμογή μόνο στις περιπτώσεις όπου η μη συμμόρφωση είναι εύλογα προφανής και έχει ουσιαστικές επιπτώσεις στις οικονομικές καταστάσεις. Η υιοθέτηση της αντίθετης άποψης θα επέβαλλε στους Ελεγκτές ευθύνες και υποχρεώσεις στις οποίες θα ήταν πρακτικά αδύνατον να ανταποκριθούν.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 2260
ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΣΤΟΥΣ ΕΧΟΝΤΕΣ ΤΗΝ ΕΥΘΥΝΗ ΤΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ

Ο Ελεγκτής πρέπει να κοινοποιεί τα ευρήματα του ελέγχου, που άπτονται της εταιρικής διακυβέρνησης, προς εκείνους που είναι επιφορτισμένοι με τη διακυβέρνηση του ελεγχόμενου οργανισμού.

Είναι θέμα του Ελεγκτή να κρίνει ποια είναι τα επιφορτισμένα με τη διακυβέρνηση του ελεγχόμενου οργανισμού συγκεκριμένα πρόσωπα, που πρέπει να καταστούν κοινωνοί των ευρημάτων του ελέγχου.

Η επικοινωνία στα θέματα αυτά πρέπει να γίνεται έγκαιρα.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 3300

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Ο Ελεγκτής οφείλει να σχεδιάζει τον έλεγχο κατά τρόπο που να διασφαλίζει την αποτελεσματικότητά του.

Ο Ελεγκτής οφείλει να αναπτύσσει και να τεκμηριώνει το γενικό σχέδιο του ελέγχου, το οποίο πρέπει να προδιαγράφει το εύρος και τη δομή του ελέγχου.

Ο Ελεγκτής οφείλει να αναπτύσσει και να τεκμηριώνει το πρόγραμμα του ελέγχου στο οποίο πρέπει να προδιαγράφονται η φύση, ο χρόνος και η έκταση των επιμέρους ελεγκτικών διαδικασιών, που απαιτούνται για την υλοποίηση του γενικού σχεδίου του ελέγχου.

Το γενικό σχέδιο και το πρόγραμμα του ελέγχου πρέπει να αναθεωρούνται στο βαθμό που προκύπτει, κατά την πορεία του ελέγχου, ότι τούτο είναι αναγκαίο.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 3310

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Κατά τη διενέργεια του ελέγχου οικονομικών καταστάσεων, ο Ελεγκτής πρέπει να έχει ή να εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση της ελεγχόμενης δραστηριότητας, ώστε να μπορεί να εντοπίσει και να κατανοήσει τα γεγονότα, τις συναλλαγές και τις πρακτικές, οι οποίες, κατά τη κρίση του Ελεγκτή, ενδέχεται να έχουν σημαντική επίδραση επί των οικονομικών καταστάσεων ή το διενεργούμενο έλεγχο ή την Έκθεση Ελέγχου.

Ο Ελεγκτής οφείλει να διασφαλίζει ότι οι εμπλεκόμενοι στον έλεγχο βοηθοί του έχουν ή αποκτούν επαρκή κατανόηση της ελεγχόμενης δραστηριότητας, ώστε να είναι σε θέση να φέρουν εις πέρας το ελεγκτικό έργο, που τους έχει ανατεθεί.

Η αξιοποίηση της κατανόησης της ελεγχόμενης δραστηριότητας συνίσταται στην, από πλευράς του Ελεγκτή, διασύνδεση της κατανόησης αυτής με το περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, στο σύνολό τους, και την επιβεβαίωση ότι τα απεικονιζόμενα επιμέρους στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων συνάδουν με την κατανόηση αυτή.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 3315

ΕΞΟΙΚΕΙΩΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΥΠΑΡΞΗΣ ΟΥΣΙΩΔΩΝ ΛΑΘΩΝ

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση του ελεγχόμενου οργανισμού και του περιβάλλοντος εντός του οποίου ο οργανισμός δραστηριοποιείται, συμπεριλαμβανομένου και του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, ούτως ώστε να μπορεί να προσδιορίσει και να αξιολογήσει τους κινδύνους να παρεισφρήσουν στις οικονομικές καταστάσεις ουσιώδεις ανακρίβειες, ως αποτέλεσμα είτε εκούσιων είτε ακούσιων λαθών, και, στη συνέχεια, να σχεδιάσει και να εκτελέσει περαιτέρω κατάλληλες ελεγκτικές διαδικασίες.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εκτελέσει τις εξής διαδικασίες εκτίμησης του κινδύνου, με στόχο την εξασφάλιση επαρκούς κατανόησης του ελεγχόμενου οργανισμού και του περιβάλλοντος στο οποίο ο οργανισμός δραστηριοποιείται, συμπεριλαμβανομένου και του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου που εφαρμόζει:

(α) Ερωτήσεις προς τη Διοίκηση και άλλα πρόσωπα του ελεγχόμενου οργανισμού.

(β) Αναλυτικές διερευνητικές διαδικασίες.

(γ) Διαδικασίες παρατήρησης και επιθεώρησης.

Όταν ο Ελεγκτής προτίθεται να χρησιμοποιήσει πληροφορίες για τον ελεγχόμενο οργανισμό και το λειτουργικό του περιβάλλον, που αντλήθηκαν σε προγενέστερες χρήσεις, ο Ελεγκτής οφείλει να διακριβώσει αν έχουν επέλθει αλλαγές που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη συνάφεια των πληροφοριών αυτών με τον υπό εξέλιξη έλεγχο.

Τα μέλη της επιφορτισμένης με τον έλεγχο ομάδας ως σύνολο πρέπει, να εστιάσουν τη προσοχή τους και κρίνουν την ευαλωσιμότητα των οικονομικών καταστάσεων σε ουσιώδη λάθη και παραλείψεις.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας στην οποία επιδίδεται ο ελεγχόμενος οργανισμός, των κανονιστικών διατάξεων που διέπουν τη λειτουργία του οργανισμού και των άλλων εξωγενών παραγόντων που επηρεάζουν τον οργανισμό, συμπεριλαμβανομένου και του τυχόν εξειδικευμένου πλαισίου κανόνων που διέπει τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων του οργανισμού.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση της φύσεως των εργασιών του ελεγχόμενου οργανισμού.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση του τρόπου επιλογής και εφαρμογής των ακολουθούμενων λογιστικών αρχών και πολιτικών και να εξετάζει αν οι αρχές και πολιτικές αυτές είναι οι αρμόζουσες, σε σχέση με τη φύση της δραστηριότητας του οργανισμού, και συνεπείς με το υιοθετηθέν πλαίσιο των κανόνων οικονομικής πληροφόρησης και τις λογιστικές αρχές και πολιτικές που έχουν γενικά υιοθετηθεί από το σύνολο των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον ίδιο τομέα.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση των στόχων και των στρατηγικών του ελεγχόμενου οργανισμού ως και των συναφών επιχειρηματικών κινδύνων, που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε ανακρίβειες στις οικονομικές καταστάσεις.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση του τρόπου επιμέτρησης και επισκόπησης των οικονομικών επιδόσεων του ελεγχόμενου οργανισμού.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση του Εσωτερικού Ελέγχου, που είναι συναφής προς τον έλεγχο.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση του περιεχόντος τον ελεγχόμενο οργανισμό κλίματος ελέγχου.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση των μηχανισμών του ελεγχόμενου οργανισμού, που στοχεύουν στον εντοπισμό των επιχειρηματικών κινδύνων των σχετικών με την επίτευξη στόχων της οικονομικής πληροφόρησης, στη διαμόρφωση ενεργειών προς αντιμετώπιση (εξουδετέρωση) τους και την αποτελεσματικότητα των ενεργειών αυτών.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση του πληροφοριακού συστήματος, συμπεριλαμβανομένων των συναφών διαδικασιών, που έχουν σχέση με την οικονομική πληροφόρηση, και καλύπτουν τις εξής περιοχές:

- Τις κατηγορίες των συναλλαγών του ελεγχόμενου οργανισμού, που είναι σημαντικές σε σχέση με τις οικονομικές καταστάσεις.
- Τις διαδικασίες, τόσο των μηχανογραφημένων όσο και των χειρόγραφων συστημάτων, με τις οποίες οι συναλλαγές αυτές συλλαμβάνονται, καταχωρούνται, επεξεργάζονται και απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις.

- Τα συναφή λογιστικά στοιχεία, είτε σε ηλεκτρονική είτε σε χειρόγραφη μορφή, που στηρίζουν τις πληροφορίες και συγκεκριμένους λογαριασμούς των οικονομικών καταστάσεων (σε σχέση με τη σύλληψη, την καταχώριση, την επεξεργασία και την απεικόνιση των συναλλαγών).
- Τον τρόπο με τον οποίο το σύστημα συλλαμβάνει τα γεγονότα και τις καταστάσεις (πέραν από τις συναλλαγές), που συνθέτουν σημαντικά στοιχεία της οικονομικής πληροφόρησης.
- Το μηχανισμό σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των λογιστικών εκτιμήσεων, και του προσδιορισμού των στοιχείων και πληροφοριών που πρέπει να παρατεθούν στις οικονομικές καταστάσεις.

Ο Ελεγκτής οφείλει να κατανοήσει πώς ο ελεγχόμενος οργανισμός προσδιορίζει και γνωστοποιεί τις ευθύνες και τις υποχρεώσεις των εμπλεκόμενων στην οικονομική πληροφόρηση και πώς γνωστοποιεί στους εμπλεκόμενους τα σημαντικά θέματα που άπτονται της οικονομικής πληροφόρησης.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση των διεργασιών ελέγχου που στοχεύουν στην αξιολόγηση των κινδύνων της παρείσφρησης ουσιωδών λαθών στις οικονομικές καταστάσεις και να σχεδιάζει περαιτέρω ελεγκτικές διαδικασίες που να καλύπτουν τους εντοπισθέντες κινδύνους.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση του πώς ο ελεγχόμενος οργανισμός έχει αντιμετωπίσει τους κινδύνους, που σχετίζονται με την τεχνολογία της πληροφόρησης.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση των κύριων διεργασιών, που χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση της καλής λειτουργίας των δικλίδων ασφαλείας και στοχεύουν στη διασφάλιση της αξιόπιστης οικονομικής πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων των διεργασιών που σχετίζονται με τον έλεγχο, ως επίσης και πώς ο ελεγχόμενος οργανισμός ενεργοποιεί τις αναγκαίες διορθωτικές παρεμβάσεις στις υφιστάμενες δικλίδες ασφαλείας.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εντοπίζει και να αξιολογεί τους κινδύνους ουσιωδών ανακρίβειών ή παραλείψεων στο επίπεδο των οικονομικών καταστάσεων και στο επίπεδο των διατυπούμενων θέσεων της Διοίκησης για κατηγορίες συναλλαγών, υπόλοιπα λογαριασμών και τα παρατιθέμενα στοιχεία και πληροφορίες.

Ως μέρος της εκτίμησης του κινδύνου τις προηγούμενης παραγράφου, ο Ελεγκτής οφείλει να προσδιορίσει ποιοι από τους εντοπισθέντες κινδύνους είναι, κατά την κρίση του, κίνδυνοι που απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή (οι κίνδυνοι αυτοί ορίζονται ως οι «σημαντικοί κίνδυνοι»).

Για τους σημαντικούς κινδύνους, ο Ελεγκτής - στο βαθμό που δεν το έχει πράξει ήδη - οφείλει να εκτιμήσει την αποτελεσματικότητα των συναφών δικλειδών ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένων και των συναφών διεργασιών ελέγχου, τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο.

Κίνδυνοι για τους οποίους οι Άμεσες Επαληθευτικές Διαδικασίες (Δοκιμασίες), αφ' εαυτών, δεν παρέχουν Επαρκή, Κατάλληλη Ελεγκτική Μαρτυρία.

Ως μέρος της αξιολόγησης του κινδύνου, ο Ελεγκτής οφείλει να αξιολογεί τον σχεδιασμό και να εξακριβώνει την καλή λειτουργία των δικλειδών ασφαλείας του ελεγχόμενου οργανισμού, συμπεριλαμβανομένων και των συναφών διεργασιών ελέγχου, σε σχέση με εκείνους τους κινδύνους που, κατά την κρίση του Ελεγκτή, είναι αδύνατον ή ανέφικτο να αντιμετωπισθούν ώστε να διασφαλίζεται, με εύλογη βεβαιότητα, η ανυπαρξία ουσιωδών ανακρίβειών ή παραλείψεων στο επίπεδο των διατυπούμενων θέσεων της Διοίκησης, μόνο με την εφαρμογή άμεσων επαληθευτικών διαδικασιών (δοκιμασιών) (substantive procedures).

Ο Ελεγκτής οφείλει, το ενωρίτερο δυνατό, να καταστήσει εκείνους που είναι επιφορτισμένοι με τη διακυβέρνηση ή τη διοίκηση του ελεγχόμενου οργανισμού, κοινωνούς των ουσιωδών αδυναμιών στο σχεδιασμό ή τη λειτουργία των δικλειδών ασφαλείας, που έχουν περιέλθει στην αντίληψή του.

Τεκμηρίωση

Ο Ελεγκτής οφείλει να τεκμηριώνει:

(α) τη συζήτηση, μεταξύ των μελών της ελεγκτικής ομάδας, επί των θεμάτων που άπτονται της επιρρέπειας των οικονομικών καταστάσεων σε ουσιώδη ακούσια ή εκούσια λάθη και τις σημαντικές αποφάσεις που λαμβάνονται σε σχέση με το θέμα αυτό,

(β) τα βασικά στοιχεία της εξασφαλισθείσας κατανόησης του ελεγχόμενου οργανισμού και του περιβάλλοντός του, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων Εσωτερικού Ελέγχου, της εκτίμησης των κινδύνων παρείσφρησης ουσιωδών λαθών στις οικονομικές καταστάσεις, των πηγών της πληροφόρησης επί των οποίων εδραιώθηκε η εξασφαλισθείσα κατανόηση και των διαδικασιών αξιολόγησης των κινδύνων,

(γ) τους εντοπισθέντες και αξιολογηθέντες κινδύνους παρείσφρησης ουσιωδών λαθών στο επίπεδο των

οικονομικών καταστάσεων και στο επίπεδο των διατυπούμενων θέσεων της Διοίκησης,

(δ) τους εντοπισθέντες σημαντικούς κινδύνους και τις συναφείς δικλείδες ασφαλείας.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 3320 ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΗΤΑ (ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ)

Κατά τη διενέργεια ενός ελέγχου, ο Ελεγκτής οφείλει να συνεκτιμήσει τον παράγοντα της σημαντικότητας (ουσιαστικότητας) και τη σχέση του με τον ελεγκτικό κίνδυνο.

Ο στόχος του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων είναι να επιτρέψει στον Ελεγκτή να διατυπώσει γνώμη ως προς το αν οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί, από κάθε ουσιώδη άποψη, σύμφωνα με το προσδιοριζόμενο λογιστικό πλαίσιο (σώμα λογιστικών κανόνων).

Τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων σκοπό έχουν να παράσχουν πληροφόρηση. Η σημαντικότητα (ουσιαστικότητα) της πληροφόρησης και, κατά συνέπεια, η σημαντικότητα (ουσιαστικότητα) των στοιχείων των οικονομικών καταστάσεων στα οποία βασίζεται η πληροφόρηση αυτή κρίνεται με γνώμονα το αν η παράλειψη της πληροφόρησης ή η μη ορθή (ατελής ή λανθασμένη) πληροφόρηση δυνατόν να επηρεάσει τις οικονομικές αποφάσεις που λαμβάνονται με βάση τις οικονομικές καταστάσεις.

Η σημαντικότητα (ουσιαστικότητα) εξαρτάται από το μέγεθος των ποσών ή / και του λάθους / παραλείψεως σε συνάρτηση με τις συγκεκριμένες οικονομικές καταστάσεις. Έτσι η έννοια της σημαντικότητας (ουσιαστικότητας) αποτελεί το κρίσιμο μέτρο αναφοράς του Ελεγκτή κατά την εκτέλεση του έργου.

Η σημαντικότητα (ουσιαστικότητα) πρέπει να συνεκτιμάται από τον Ελεγκτή κατά:

- (α) την προδιαγραφή της φύσης, του χρόνου και της έκτασης των ελεγκτικών διαδικασιών, και
- (β) την αξιολόγηση των επιπτώσεων των τυχόν λαθών που εντοπίζονται από τον έλεγχο.

Κατά την αξιολόγηση του αν οι οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τα δεδομένα με σαφήνεια, ορθότητα και πληρότητα, ο Ελεγκτής οφείλει να συνεκτιμήσει τις συσσωρευτικές επιδράσεις όλων των εντοπισθέντων από τον έλεγχο λαθών, που δεν έχουν διορθωθεί, ως προς τη σημαντικότητά (ουσιαστικότητά) τους.

Αν η Διοίκηση αρνείται να επιφέρει τις αναγκαίες διορθώσεις στις οικονομικές καταστάσεις και τα αποτελέσματα των πρόσθετων αναγκαίων ελεγκτικών διαδικασιών δεν επιτρέπουν στον Ελεγκτή να

οδηγηθεί στο συμπέρασμα ότι οι συσσωρευτικές επιπτώσεις των μη διορθωθέντων λαθών είναι επουσιώδεις, ο Ελεγκτής οφείλει να διαφοροποιήσει την Έκθεση Ελέγχου, σύμφωνα με το Ε.Ε.Π. 7700 «Έκθεση Ελέγχου επί των Οικονομικών Καταστάσεων».

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 3330
ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ
ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΚΤΙΜΗΘΕΝΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ

Με στόχο τη μείωση του ελεγκτικού κινδύνου σε αποδεκτά χαμηλό επίπεδο, ο Ελεγκτής οφείλει να επιζητήσει την εξασφάλιση γενικής ανταπόκρισης στους εκτιμηθέντες κινδύνους (σε επίπεδο οικονομικών καταστάσεων) και - στη συνέχεια - οφείλει να σχεδιάσει και να εκτελέσει πρόσθετες ελεγκτικές διαδικασίες ώστε να καλυφθεί επαρκώς ο κίνδυνος να παρεισφρήσουν ουσιώδη λάθη στις οικονομικές καταστάσεις.

Ο Ελεγκτής οφείλει να σχεδιάσει και να εκτελέσει πρόσθετες ελεγκτικές διαδικασίες, η φύση, ο χρόνος και η έκταση των οποίων ανταποκρίνονται στους εκτιμηθέντες κινδύνους παρείσφρησης ουσιωδών λαθών στις οικονομικές καταστάσεις.

Στις περιπτώσεις όπου η εκτίμηση των κινδύνων ύπαρξης ουσιωδών λαθών βασίζεται στην προσδοκία ότι οι δικλείδες ασφαλείας του συστήματος λειτουργούν ικανοποιητικά, ο Ελεγκτής οφείλει να υποβάλλει τη λειτουργία των δικλείδων ασφαλείας σε δοκιμασία, ώστε να εξασφαλίζει επαρκή, κατάλληλη μαρτυρία ότι οι δικλείδες λειτουργούσαν ικανοποιητικά, καθ' όλην τη διάρκεια της υπό έλεγχο περιόδου.

Όταν ο Ελεγκτής οδηγείται στο συμπέρασμα ότι είναι αδύνατον ή ανέφικτο να μειώσει τον κίνδυνο ύπαρξης ουσιωδών λαθών στις οικονομικές καταστάσεις σε επαρκώς χαμηλό επίπεδο, στηριζόμενος μόνο σε άμεσες επαληθευτικές ελεγκτικές διαδικασίες, ο Ελεγκτής οφείλει να υποβάλλει σε δοκιμασία τις σχετικές δικλείδες ασφαλείας με στόχο την εξασφάλιση Ελεγκτικής Μαρτυρίας ότι λειτουργούν ικανοποιητικά.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εφαρμόζει και άλλες ελεγκτικές διαδικασίες (σε συνδυασμό με τις απλές ερωτήσεις) για να υποβάλλει την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας των δικλείδων ασφαλείας στην αναγκαία δοκιμασία.

Στην περίπτωση όπου ο Ελεγκτής εξασφαλίζει Ελεγκτική Μαρτυρία αναφορικά με την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας των δικλίδων ασφαλείας κατά το στάδιο του ενδιάμεσου ελέγχου, ο Ελεγκτής οφείλει να προσδιορίσει την πρόσθετη Ελεγκτική Μαρτυρία, που πρέπει να εξασφαλισθεί σε σχέση με την υπολειπόμενη υπό έλεγχο περίοδο χρόνου.

Αν ο Ελεγκτής σχεδιάζει να χρησιμοποιήσει Ελεγκτική Μαρτυρία ως προς την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας των δικλίδων ασφαλείας, που αντλήθηκε σε προγενέστερους ελέγχους, τότε οφείλει να εξασφαλίσει Ελεγκτική Μαρτυρία που να επιβεβαιώνει ότι δεν έχουν επέλθει αλλαγές σε μεταγενέστερο στάδιο. Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει την επιζητούμενη Ελεγκτική Μαρτυρία ότι δεν έχουν επέλθει αλλαγές, με ερωτήσεις, σε συνδυασμό με παρατηρήσεις και επιθεωρήσεις, που να επιβεβαιώνουν την προγενέστερη κατανόηση των συγκεκριμένων δικλίδων ασφαλείας.

Αν ο Ελεγκτής σχεδιάζει να βασισθεί σε δικλίδες ασφαλείας που έχουν υποστεί αλλαγές από τότε που υποβλήθηκαν σε δοκιμασία, τότε οφείλει να υποβάλει σε δοκιμασία την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας των δικλίδων ασφαλείας, εκ νέου, μέσα στα πλαίσια του τρέχοντος ελέγχου.

Αν ο Ελεγκτής σχεδιάζει να βασισθεί σε δικλίδες ασφαλείας, που δεν έχουν υποστεί αλλαγές από την τελευταία φορά που έχουν δοκιμασθεί, τότε οφείλει να υποβάλει τις δικλίδες αυτές σε δοκιμασία, τουλάχιστον μια φορά κάθε τρίτον έλεγχο.

Όταν υπάρχει αριθμός δικλίδων ασφαλείας, στις οποίες ο Ελεγκτής σχεδιάζει να βασισθεί και σε σχέση με τις οποίες έχει εξασφαλισθεί Ελεγκτική Μαρτυρία σε προγενέστερους ελέγχους, ο Ελεγκτής οφείλει να υποβάλλει τις δικλίδες αυτές σε δοκιμασία, εκ περιτροπής, σε κάθε διενεργούμενο έλεγχο.

Όταν, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ε.Ε.Π. 3315, ο Ελεγκτής έχει οδηγηθεί στην εκτίμηση ότι ο κίνδυνος να έχουν παρεισφρήσει στις οικονομικές καταστάσεις ουσιαστικά λάθη είναι σημαντικός και ο Ελεγκτής σχεδιάζει να βασισθεί στην αποτελεσματική λειτουργία των δικλίδων ασφαλείας για να μειώσει τον ουσιαστικόν αυτόν κίνδυνο, ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίσει την αναγκαία Ελεγκτική Μαρτυρία, αναφορικά με την καλή λειτουργία των δικλίδων ασφαλείας, με τη δοκιμασία των δικλίδων μέσα στην τρέχουσα περίοδο.

Ανεξάρτητα του εκτιμηθέντος κινδύνου να παρεισφρήσουν ουσιώδη λάθη στις οικονομικές καταστάσεις, ο Ελεγκτής οφείλει να σχεδιάσει και να εκτελέσει άμεσες επαληθευτικές ελεγκτικές διαδικασίες σε σχέση με κάθε ουσιαστική κατηγορία συναλλαγών, των υπολοίπων των λογαριασμών και της επάρκειας και

πληρότητας των παρατιθέμενων στις οικονομικές καταστάσεις στοιχείων και πληροφοριών.

Οι άμεσες επαληθευτικές ελεγκτικές διαδικασίες, που οφείλει να εφαρμόζει ο Ελεγκτής, πρέπει να περιλαμβάνουν, στο στάδιο της διαδικασίας του «κλεισίματος», τις εξής διεργασίες:

- συμφωνία των οικονομικών καταστάσεων με τα λογιστικά στοιχεία, που συνθέτουν τη βάση σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, και
- εξέταση των ημερολογιακών εγγραφών και άλλων προσαρμογών, που γίνονται στο στάδιο της σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

Όταν, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ε.Ε.Π. 3315, ο Ελεγκτής έχει οδηγηθεί στην εκτίμηση ότι ο κίνδυνος να έχουν παρεισφρήσει στις οικονομικές καταστάσεις ουσιώδη λάθη είναι ουσιαστικός, τότε οφείλει να εφαρμόζει άμεσες επαληθευτικές ελεγκτικές διαδικασίες που είναι εστιασμένες στην εξουδετέρωση των εντοπισθέντων κινδύνων.

Όπου οι άμεσες επαληθευτικές ελεγκτικές διαδικασίες εκτελούνται στο στάδιο του ενδιάμεσου ελέγχου, ο Ελεγκτής οφείλει να εκτελεί πρόσθετες άμεσες επαληθευτικές ελεγκτικές διαδικασίες ή άμεσες επαληθευτικές ελεγκτικές διαδικασίες σε συνδυασμό με δοκιμασίες των δικλείδων ασφαλείας, για να καλύψει την υπολειπόμενη περίοδο, ούτως ώστε να εξασφαλισθεί μια εύλογη βάση προέκτασης των ελεγκτικών συμπερασμάτων από την ενδιάμεση ημερομηνία στην ημερομηνία του τέλους της χρήσεως.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εκτελεί επαρκείς ελεγκτικές διαδικασίες, που να του επιτρέπουν να αξιολογήσει την επάρκεια της παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων, περιλαμβανομένων και των παρατιθέμενων στις οικονομικές καταστάσεις στοιχείων και πληροφοριών, σύμφωνα με το πλαίσιο των υιοθετηθέντων λογιστικών κανόνων.

Βασιζόμενος στις ελεγκτικές διαδικασίες που εφαρμόστηκαν και στην Ελεγκτική Μαρτυρία που εξασφαλίστηκε, ο Ελεγκτής οφείλει να εκτιμήσει αν οι (αρχικές) εκτιμήσεις των κινδύνων παρεισφρήσεως ουσιωδών λαθών στις οικονομικές καταστάσεις επιβεβαιώθηκαν και συνεχίζουν να είναι ορθές.

Στόχος του Ελεγκτή είναι να οδηγηθεί στο συμπέρασμα ότι έχει εξασφαλισθεί επαρκής, κατάλληλη Ελεγκτική Μαρτυρία, που να μειώνει τον κίνδυνο να παρεισφρήσουν ουσιώδη λάθη στις οικονομικές καταστάσεις, σε ένα ικανοποιητικά χαμηλό επίπεδο.

Αν ο Ελεγκτής δεν έχει εξασφαλίσει επαρκή, κατάλληλη Ελεγκτική Μαρτυρία αναφορικά με τις

προβαλλόμενες θέσεις της Διοίκησης, σε σχέση με οποιοδήποτε ουσιώδες κονδύλι των οικονομικών καταστάσεων, τότε οφείλει να επιζητήσει την εξασφάλιση πρόσθετης Ελεγκτικής Μαρτυρίας. Αν ο Ελεγκτής, παρά τις προσπάθειες που έχει καταβάλει, δεν έχει κατορθώσει να εξασφαλίσει την αναγκαία Ελεγκτική Μαρτυρία, ο Ελεγκτής οφείλει να διαφοροποιήσει την Έκθεση Ελέγχου του ή να αρνηθεί τη διατύπωση γνώμης.

Ο Ελεγκτής οφείλει να τεκμηριώνει τη γενική ανταπόκριση στους εκτιμηθέντες κινδύνους παρείσφρησης ουσιωδών λαθών στις οικονομικές καταστάσεις και τη φύση, το χρόνο και την έκταση των πρόσθετων ελεγκτικών διαδικασιών που εφαρμόστηκαν, τη διασύνδεση των διαδικασιών αυτών με τους εκτιμηθέντες κινδύνους και των αποτελεσμάτων της εφαρμογής των διαδικασιών αυτών.

Επιπρόσθετα, αν ο Ελεγκτής σχεδιάζει να χρησιμοποιήσει Ελεγκτική Μαρτυρία αναφορικά με τη λειτουργική αποδοτικότητα δικλίδων ασφαλείας, που εξασφαλίστηκε σε προγενέστερους ελέγχους ο Ελεγκτής οφείλει να τεκμηριώσει τα συμπεράσματα σε σχέση με την αξιοπιστία των δικλίδων, που αντλήθηκαν σε προγενέστερους ελέγχους.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 4400

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΛΕΙΔΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει κατανόηση του λογιστικού συστήματος και του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου που να είναι επαρκής ώστε να του επιτρέψει να σχεδιάσει και να αναπτύξει μια αποτελεσματική προσέγγιση στον έλεγχο. Ο Ελεγκτής οφείλει να ασκήσει την επαγγελματική του κρίση για να αξιολογήσει τον ελεγκτικό κίνδυνο και για να σχεδιάσει ελεγκτικές διαδικασίες τέτοιες που να εξασφαλίζουν την μείωση του κινδύνου σε ένα αποδεκτά χαμηλό επίπεδο.

Κατά την ανάπτυξη του γενικού σχεδίου του ελέγχου, ο Ελεγκτής οφείλει να αξιολογήσει τον εγγενή κίνδυνο, στο επίπεδο των οικονομικών καταστάσεων. Κατά την ανάπτυξη του προγράμματος ελέγχου, ο Ελεγκτής πρέπει να διασυνδέει και να συσχετίζει τον εκτιμηθέντα κίνδυνο με τα σημαντικά υπόλοιπα και τις συναλλαγές που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις ή να υποθέσει ότι ο εγγενής κίνδυνος είναι ο μέγιστος δυνατός.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίσει κατανόηση του λογιστικού συστήματος σε βαθμό επαρκή που να του επιτρέπει να προσδιορίσει και να κατανοήσει:

- (α) τις κύριες κατηγορίες (βασικές ομάδες) των συναλλαγών του ελεγχόμενου οργανισμού,
- (β) την αφετηρία των συναλλαγών αυτών και του τρόπου με τον οποίο εξουσιοδοτούνται και συλλαμβάνονται,
- (γ) τα σημαντικά λογιστικά στοιχεία και παραστατικά του ελεγχόμενου οργανισμού από τα οποία αντλούνται και στα οποία στηρίζονται οι οικονομικές καταστάσεις,
- (δ) τη διαδικασία λογιστικοποίησης και απεικόνισης των συναλλαγών, από την αφετηρία τους μέχρι την απεικόνιση τους στις οικονομικές καταστάσεις.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση της γενικότερης νοοτροπίας και του κλίματος μέσα στο οποίο λειτουργεί ο ελεγχόμενος οργανισμός, σε βαθμό που να επιτρέπει την αξιολόγηση των παραμέτρων αυτών, της εγρήγορσης των διοικούντων, της σημαντικότητας που αποδίδεται στην διασφάλιση της καλής λειτουργίας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και της ταχύτητας ανταπόκρισης, στις περιπτώσεις εκείνες που καθίσταται αναγκαίο να υπάρξουν διορθωτικές παρεμβάσεις.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει κατανόηση των δικλίδων ασφαλείας του συστήματος, που να είναι επαρκής ώστε να επιτρέπει την ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού σχεδίου ελέγχου.

Μετά την εξασφάλιση μιας επαρκούς κατανόησης του λογιστικού συστήματος και του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, ο Ελεγκτής οφείλει να προχωρήσει σε μια προκαταρκτική εκτίμηση του κινδύνου δυσλειτουργίας των δικλίδων ασφαλείας, για κάθε κύρια κατηγορία υπολοίπων ή συναλλαγών.

Η προκαταρκτική αυτή αξιολόγηση των κινδύνων δυσλειτουργίας των δικλίδων ασφαλείας πρέπει να χαρακτηρίζει τον κίνδυνο ως υψηλό, εκτός εάν ο Ελεγκτής:

- (α) έχει εντοπίσει δικλείδες ασφαλείας, που έχουν καλές προοπτικές να αποτρέψουν ή να αποκαλύψουν ή να διορθώσουν ένα ουσιώδες λάθος, και
- (β) σχεδιάζει να υποβάλει τις δικλείδες αυτές σε δοκιμασία, ώστε να επιβεβαιωθεί η επάρκειά τους.

Ο Ελεγκτής οφείλει να τεκμηριώνει στα φύλλα εργασίας:

- (α) την εξασφαλισθείσα κατανόηση του λογιστικού συστήματος και του Συστήματος Εσωτερικού

Ελέγχου, και

(β) την αξιολόγηση του κινδύνου δυσλειτουργίας των δικλίδων ασφαλείας του συστήματος.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει, με τη δοκιμασία των δικλίδων ασφαλείας, Ελεγκτική Μαρτυρία, που να στηρίζει την αξιολόγηση του κινδύνου ως μη υψηλού. Όσο χαμηλότερος αξιολογείται ο κίνδυνος, τόσο περισσότερη στήριξη απαιτεί το συμπέρασμα ότι το λογιστικό σύστημα και το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου είναι κατάλληλα σχεδιασμένα και λειτουργούν κατά τρόπο αποτελεσματικό.

Βασιζόμενος στα αποτελέσματα της δοκιμασίας των δικλίδων ασφαλείας, ο Ελεγκτής οφείλει να εκτιμήσει την επάρκεια του σχεδιασμού των δικλίδων και κατά ποσόν οι δικλίδες λειτουργούν στην πράξη όπως είχε διαφανεί στο στάδιο της προκαταρκτικής αξιολόγησης.

Πριν βασισθεί σε ελεγκτικές διαδικασίες, που εφαρμόστηκαν σε προγενέστερους ελέγχους, ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίσει Ελεγκτική Μαρτυρία που να στηρίζει την ενέργεια αυτή.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξετάσει αν οι δικλίδες ασφαλείας ήταν σε λειτουργία καθ' όλη την υπό έλεγχο περίοδο.

Πριν από την ολοκλήρωση του ελέγχου, βασιζόμενος στα ευρήματα των άμεσων επαληθευτικών ελεγκτικών διαδικασιών που εφαρμόστηκαν και στην υπόλοιπη Ελεγκτική Μαρτυρία που εξασφαλίστηκε, ο Ελεγκτής πρέπει να επιβεβαιώνει ότι η εκτίμηση του κινδύνου δυσλειτουργίας των δικλίδων ασφαλείας ήταν ορθή.

Κατά τον προσδιορισμό της φύσης και της έκτασης των άμεσων επαληθευτικών ελεγκτικών διαδικασιών, που απαιτούνται ώστε να μειωθεί ο ελεγκτικός κίνδυνος σε επαρκώς χαμηλό επίπεδο, ο Ελεγκτής οφείλει να συνυπολογίζει το εκτιμηθέν επίπεδο του εγγενούς κινδύνου και του κινδύνου δυσλειτουργίας των δικλίδων ασφαλείας.

Ανεξάρτητα του εκτιμηθέντος επιπέδου του εγγενούς κινδύνου και του κινδύνου δυσλειτουργίας των δικλίδων ασφαλείας, ο Ελεγκτής οφείλει να εφαρμόζει ένα ελάχιστο άμεσων επαληθευτικών ελεγκτικών διαδικασιών, σε σχέση με τα σημαντικά υπόλοιπα και τις σημαντικές ομάδες συναλλαγών του ελεγχόμενου οργανισμού.

Όσο υψηλότερος είναι ο εγγενής κίνδυνος και ο κίνδυνος δυσλειτουργίας των δικλίδων ασφαλείας, τόσο περισσότερη είναι η Ελεγκτική Μαρτυρία που πρέπει να εξασφαλισθεί με την εφαρμογή άμεσων επαληθευτικών ελεγκτικών διαδικασιών.

Όταν ο Ελεγκτής αξιολογεί τον κίνδυνο μη αποκάλυψης ουσιωδών λαθών στις οικονομικές καταστάσεις ως μη δυνάμενο να μειωθεί σε ένα αποδεκτά χαμηλό επίπεδο, τότε οφείλει να διαφοροποιήσει την έκθεση ελέγχου ή να αρνηθεί τη διατύπωση γνώμης.

Ο Ελεγκτής οφείλει να γνωστοποιήσει στη Διοίκηση, το συντομότερο δυνατόν, την ύπαρξη των σημαντικών αδυναμιών στο σχεδιασμό και τη λειτουργία του λογιστικού συστήματος και του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, που έχουν περιέλθει στην αντίληψή του.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 4401

ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΕ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ

Ο Ελεγκτής οφείλει να εκτιμήσει πώς το μηχανογραφικό περιβάλλον του ελεγχόμενου οργανισμού επηρεάζει τον έλεγχο.

Ο Ελεγκτής πρέπει να έχει επαρκή γνώση του μηχανογραφικού συστήματος, ώστε να σχεδιάσει, να κατευθύνει, να εποπτεύσει και να επισκοπήσει τη διεκπεραιωθείσα εργασία. Ο Ελεγκτής οφείλει να εξετάσει το ενδεχόμενο να απαιτούνται εξειδικευμένες μηχανογραφικές γνώσεις για την καλή εκτέλεση του ελέγχου.

Αν σχεδιάζεται η χρησιμοποίηση ειδικού, ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή, κατάλληλη ΕλεγκτικήΜμαρτυρία ότι το επιτελεσθέν από τον ειδικό έργο έγινε σύμφωνα με το Ε.Ε.Π. 6620 «Χρησιμοποίηση της Εργασίας Πραγματογνώμονα».

Σύμφωνα με το Ε.Ε.Π. 4400 «Αξιολόγηση των Κινδύνων και Δικλείδες Ασφαλείας», ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή γνώση του λογιστικού συστήματος και του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, για σκοπούς σχεδιασμού του ελέγχου και της ανάπτυξης μιας αποτελεσματικής προσέγγισης στον έλεγχο.

Κατά το σχεδιασμό των τμημάτων του ελέγχου, που ενδέχεται να επηρεάζονται από το μηχανογραφικό περιβάλλον του ελεγχόμενου οργανισμού, ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση της σημασίας και της περιπλοκότητας των μηχανογραφημένων εφαρμογών και της διαθεσιμότητας στοιχείων, που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τους σκοπούς του ελέγχου.

Όταν τα μηχανογραφημένα συστήματα διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο, ο Ελεγκτής οφείλει να

εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση του μηχανογραφικού περιβάλλοντος και να εκτιμά την επίδραση που έχει το μηχανογραφικό περιβάλλον στην αξιολόγηση του εγγενούς κινδύνου και του κινδύνου δυσλειτουργίας των δικλίδων ασφαλείας, σε σχέση με τις διατυπούμενες στις οικονομικές καταστάσεις ουσιαστικές θέσεις της Διοίκησης.

Σύμφωνα με το Ε.Ε.Π. 4400 «Αξιολόγηση των Κινδύνων και Δικλείδες Ασφαλείας», ο Ελεγκτής οφείλει να αξιολογήσει τον εγγενή κίνδυνο και τον ελεγκτικό κίνδυνο, σε σχέση με τις διατυπούμενες στις οικονομικές καταστάσεις ουσιώδεις θέσεις της Διοίκησης. Συνεπώς, ο Ελεγκτής οφείλει να συνεκτιμήσει το μηχανογραφικό περιβάλλον, κατά το σχεδιασμό των ελεγκτικών διαδικασιών, ούτως ώστε να μειώσει τον ελεγκτικό κίνδυνο σε αποδεκτά χαμηλό επίπεδο.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 4402
ΕΛΕΓΧΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥΣ ΛΟΓΙΣΤΕΣ

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξετάζει πώς η χρησιμοποίηση εξωτερικών λογιστών επηρεάζει το λογιστικό σύστημα και το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου του ελεγχόμενου οργανισμού, για τους σκοπούς σχεδιασμού του ελέγχου και της ανάπτυξης μιας αποτελεσματικής προσέγγισης στον έλεγχο.

Ο Ελεγκτής οφείλει να διακριβώσει τη σημαντικότητα του ρόλου των εξωτερικών λογιστών και να τη διασυνδέσει με τον έλεγχο.

Αν ο Ελεγκτής οδηγηθεί στο συμπέρασμα ότι ο ρόλος αυτός είναι σημαντικός και άπτεται του διενεργούμενου ελέγχου, ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή πληροφόρηση, που να του επιτρέπει να κατανοήσει το λογιστικό σύστημα και το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου. Κατ' αρχήν, οφείλει να θεωρήσει τον ελεγκτικό κίνδυνο ως τον μέγιστο δυνατό, εκτός αν η δοκιμασία των δικλίδων ασφαλείας δικαιολογεί την αξιολόγηση του ελεγκτικού κινδύνου σε χαμηλότερο επίπεδο.

Κατά την εκτίμηση του ελεγκτικού κινδύνου, ο Ελεγκτής πρέπει να συνεκτιμά την συγκρότηση και την πείρα των χρησιμοποιούμενων εξωτερικών λογιστών και τη δική τους κατανόηση της φύσης του έργου που έχουν επωμισθεί (αν, για παράδειγμα, θεωρούν ως προεξάρχοντα στόχο τους τη σύνταξη οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη λάθη ή παραλείψεις ή αν πιστεύουν ότι το βασικό τους μέλημα είναι ο φορολογικός σχεδιασμός των υποθέσεων του πελάτη τους).

Νοείται ότι οι χρησιμοποιούμενοι εξωτερικοί λογιστές πρέπει να υπογράφουν την επιστολή παραστάσεων της Διοίκησης.

Το Ε.Ε.Π. 4402 δεν εξετάζει το θέμα της αξιολόγησης των λογιστικών συστημάτων και των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου των ιδίων των εξωτερικών λογιστών, με το σκεπτικό ότι στην Ελλάδα είναι σχεδόν βέβαιο ότι οι εξωτερικοί λογιστές θα χρησιμοποιούν, ως λογισμικό, ένα από τα δοκιμασμένα Ελληνικά προγράμματα λογιστικής ενώ η συγκρότηση του τρόπου προσέγγισης στην εργασία τους δεν θα παρέχει τις αναγκαίες διασφαλίσεις, ούτως ώστε να μπορεί να εκτιμηθεί ο ελεγκτικός κίνδυνος, που συναρτάται με τους εξωτερικούς λογιστές, οτιδήποτε άλλο εκτός από «μέγιστος».

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 5500

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή και κατάλληλη Ελεγκτική Μαρτυρία ώστε να μπορεί να αντλήσει λογικά συμπεράσματα επί των οποίων να εδραιωθεί η ελεγκτική του γνώμη.

Στις περιπτώσεις όπου στοιχεία, που προσκομίζει ο ελεγχόμενος οργανισμός, χρησιμοποιούνται από τον Ελεγκτή ως βάση για την εφαρμογή ελεγκτικών διαδικασιών, ο Ελεγκτής οφείλει να επιζητά Ελεγκτική Μαρτυρία, που να στηρίζει την ακρίβεια και την πληρότητα των προσκομιζόμενων στοιχείων.

Ο Ελεγκτής οφείλει να χρησιμοποιεί, σε επαρκή λεπτομέρεια, τις προβαλλόμενες από τη Διοίκηση του ελεγχόμενου οργανισμού θέσεις, σε σχέση με κατηγορίες συναλλαγών, τα υπόλοιπα λογαριασμών και τα παρατιθέμενα στις οικονομικές καταστάσεις στοιχεία και πληροφορίες, ως βάση για την εκτίμηση των κινδύνων της ύπαρξης ουσιωδών ανακρίβειών και για το σχεδιασμό και την εκτέλεση περαιτέρω ελεγκτικών διαδικασιών.

(α) Θέσεις αναφορικά με κατηγορίες συναλλαγών και γεγονότων της υπό έλεγχο περιόδου:

(1) Πραγμάτωση - οι συναλλαγές και τα γεγονότα που έχουν καταχωρηθεί έχουν επισυμβεί και αφορούν τον ελεγχόμενο οργανισμό.

(11) Πληρότητα - όλες οι συναλλαγές και τα γεγονότα που έπρεπε να καταχωρηθούν έχουν καταχωρηθεί.

(111) Ακρίβεια - τα ποσά και άλλα στοιχεία που αφορούν τις καταχωρηθείσες συναλλαγές και γεγονότα έχουν καταχωρηθεί κατά τον ενδεδειγμένο τρόπο.

(1v) Διαχωρισμός των χρήσεων - οι συναλλαγές και τα γεγονότα έχουν καταχωρηθεί στις σωστές

λογιστικές χρήσεις.

(ν) Ταξινόμηση - οι συναλλαγές και τα γεγονότα έχουν καταχωρηθεί στους σωστούς λογαριασμούς.

(β) Θέσεις αναφορικά με τα υπόλοιπα των λογαριασμών κατά το τέλος της χρήσεως:

(1) Ύπαρξη - τα περιουσιακά στοιχεία, οι υποχρεώσεις και τα κεφαλαιακά συμφέροντα, όπως απεικονίζονται, είναι υπαρκτά.

(11) Δικαιώματα και υποχρεώσεις - η οικονομική μονάδα κατέχει ή ελέγχει τα ιδιοκτησιακά δικαιώματα επί των περιουσιακών της στοιχείων και οι υποχρεώσεις είναι πράγματι δικές της υποχρεώσεις.

(111) Πληρότητα - όλα τα περιουσιακά στοιχεία, οι υποχρεώσεις και τα κεφαλαιακά συμφέροντα που θα έπρεπε να καταχωρηθούν έχουν καταχωρηθεί.

(1ν) Αποτίμηση και επιμερισμός - τα περιουσιακά στοιχεία, οι υποχρεώσεις και τα κεφαλαιακά συμφέροντα απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις με τα πρόπονα ποσά και οι οποιεσδήποτε προκύπτουσες αποτιμητικές ή επιμεριστικές διαφοροποιήσεις έχουν καταχωρηθεί δεόντως.

(γ) Θέσεις αναφορικά με την παράθεση στοιχείων και πληροφοριών:

(1) Πραγμάτωση, δικαιώματα και υποχρεώσεις - τα παρατιθέμενα (αποκαλυπτόμενα) γεγονότα, συναλλαγές και άλλα στοιχεία έχουν επισυμβεί και αφορούν τον ελεγχόμενο οργανισμό.

(11) Πληρότητα - όλα τα στοιχεία που θα έπρεπε να παρατεθούν στις οικονομικές καταστάσεις έχουν πράγματι παρατεθεί.

(111) Ταξινόμηση και ευκρίνεια (κατανοητότητα) - οι οικονομικές πληροφορίες παρατίθενται και επεξηγούνται κατά τον πρόπονα τρόπο, και είναι ευκρινείς.

(1ν) Ακρίβεια και αποτίμηση - οι οικονομικές πληροφορίες και τα άλλα παρατιθέμενα στις οικονομικές καταστάσεις στοιχεία παρατίθενται κατά έντιμο τρόπο και με τα σωστά ποσά.

Ο Ελεγκτής εξασφαλίζει Ελεγκτική Μαρτυρία, που του επιτρέπει να οδηγηθεί σε εύλογα συμπεράσματα επί των οποίων να εδραιώσει την ελεγκτική του γνώμη, με την εφαρμογή ελεγκτικών διαδικασιών που στοχεύουν:

(α) Στην καλή κατανόηση του ελεγχόμενου οργανισμού και του περιβάλλοντος εντός του οποίου λειτουργεί, συμπεριλαμβανομένου του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου του οργανισμού, που να οδηγεί στην σωστή εκτίμηση των κινδύνων ύπαρξης ουσιωδών λαθών στις οικονομικές καταστάσεις και στις προβαλλόμενες από τη Διοίκηση θέσεις (οι ελεγκτικές διαδικασίες που εκτελούνται για την επίτευξη του στόχου αυτού αναφέρονται στα Ε.Ε.Π. ως «διαδικασίες αξιολόγησης κινδύνων»).

(β) Όπου τούτο είναι αναγκαίο ή όπου ο Ελεγκτής έχει κρίνει ότι είναι επιβεβλημένο, στην δοκιμασία της λειτουργικής αποτελεσματικότητας των δικλίδων ασφαλείας στην παρεμπόδιση ή την αποκάλυψη και διόρθωση ουσιωδών λαθών στο επίπεδο των διατυπούμενων θέσεων (οι ελεγκτικές διαδικασίες που εκτελούνται για την επίτευξη του στόχου αυτού αναφέρονται στα ΕΕΠ ως «δοκιμασίες των δικλίδων ασφαλείας»).

(γ) Στην αποκάλυψη ουσιωδών λαθών στο επίπεδο των διατυπούμενων θέσεων (οι ελεγκτικές διαδικασίες που εκτελούνται για την επίτευξη του στόχου αυτού αναφέρονται στα Ε.Ε.Π. ως «επαληθευτικές διαδικασίες (δοκιμασίες)» και περιλαμβάνουν δοκιμασίες λεπτομερειών κατηγοριών των συναλλαγών, των υπολοίπων των λογαριασμών και των παρατιθέμενων στοιχείων ως και αναλυτικές επαληθευτικές διαδικασίες).

Η Ελεγκτική Μαρτυρία αποκτάται με κατάλληλο συνδυασμό δοκιμασιών των δικλίδων ασφαλείας και επαληθευτικών διαδικασιών. Σε ορισμένες περιπτώσεις η Ελεγκτική Μαρτυρία αποκτάται αποκλειστικά από τη διενέργεια επαληθευτικών διαδικασιών.

Όταν ο Ελεγκτής εξασφαλίζει Ελεγκτική Μαρτυρία με τη διενέργεια δοκιμασιών των δικλίδων ασφαλείας οφείλει να αξιολογήσει το κατά πόσο αυτή η Ελεγκτική Μαρτυρία είναι επαρκής και κατάλληλη να στηρίξει την εκτίμησή του για τον κίνδυνο δυσλειτουργίας των δικλίδων ασφαλείας.

Όταν ο Ελεγκτής εξασφαλίζει Ελεγκτική Μαρτυρία με τη διενέργεια επαληθευτικών διαδικασιών οφείλει να αξιολογήσει την επάρκεια και καταλληλότητα αυτής της Ελεγκτικής Μαρτυρίας σε συνδυασμό με την Ελεγκτική Μαρτυρία που αποκτά από τις διαδικασίες των δικλίδων ασφαλείας όσον αφορά τις προβαλλόμενες στις οικονομικές καταστάσεις θέσεις.

Ο Ελεγκτής οφείλει να διαφοροποιήσει τη γνώμη του ή να αρνηθεί την έκφραση γνώμης αν δεν είναι σε θέση να εξασφαλίσει κατάλληλη και επαρκή Ελεγκτική Μαρτυρία. Ο Ελεγκτής χρησιμοποιεί ένα (ή συνδυασμό περισσότερων του ενός) από τους εξής τύπους ελεγκτικών διαδικασιών:

- Εξέταση στοιχείων ή εγγράφων
- Εξέταση των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων - Παρατήρηση
- Επερώτηση
- Επιβεβαίωση
- Επανυπολογισμός
- Επανεκτέλεση
- Αναλυτική διερεύνηση

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 5501

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ - ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

Όταν τα αποθέματα συνθέτουν σημαντικό στοιχείο των οικονομικών καταστάσεων, ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει κατάλληλη Ελεγκτική Μαρτυρία όσον αφορά την ύπαρξη και την κατάσταση των αποθεμάτων, με την παρακολούθηση της φυσικής απογραφής των αποθεμάτων, εκτός αν τούτο είναι πρακτικά ανέφικτο.

Αν ο Ελεγκτής αδυνατεί, λόγω απρόβλεπτων δυσκολιών, να παρακολουθήσει την φυσική απογραφή των αποθεμάτων, κατά την προγραμματισθείσα ημερομηνία, οφείλει να διενεργήσει ή να παρακολουθήσει μερική τουλάχιστον φυσική απογραφή σε άλλη ημερομηνία και, όπου τούτο είναι αναγκαίο, να τούτο είναι πρακτικά ανέφικτο.

Αν ο Ελεγκτής αδυνατεί, λόγω απρόβλεπτων δυσκολιών, να παρακολουθήσει την φυσική απογραφή των αποθεμάτων, κατά την προγραμματισθείσα ημερομηνία, οφείλει να διενεργήσει ή να παρακολουθήσει μερική τουλάχιστον φυσική απογραφή σε άλλη ημερομηνία και, όπου τούτο είναι αναγκαίο, να υποβάλει σε δοκιμασία τις παρεμβαλλόμενες συναλλαγές (μεταξύ του χρόνου της φυσικής απογραφής και του τέλους της χρήσεως).

Όπου η παρακολούθηση της φυσικής απογραφής είναι πρακτικά ανέφικτη, για λόγους όπως η φύση ή η διασπορά των αποθεμάτων, ο Ελεγκτής οφείλει να εξετάσει αν εναλλακτικές ελεγκτικές διαδικασίες παρέχουν επαρκή και κατάλληλη Ελεγκτική Μαρτυρία για την ύπαρξη και την κατάσταση των αποθεμάτων, ώστε να είναι δυνατή η αποφυγή αναφοράς (στην Έκθεση Ελέγχου) σε περιορισμό του εύρους του διενεργηθέντος ελέγχου.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εφαρμόσει ελεγκτικές διαδικασίες που θα του επιτρέψουν να διαγνώσει την

ύπαρξη επίδικων απαιτήσεων ή αξιώσεων που εμπλέκουν τον ελεγχόμενο οργανισμό και ενδέχεται να έχουν ουσιώδης επιπτώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων.

Όπου επίδικες απαιτήσεις ή αξιώσεις εντοπίζονται ή όπου ο Ελεγκτής έχει ενδείξεις για την ύπαρξη τέτοιων απαιτήσεων ή αξιώσεων (όπως η καταβολή αμοιβών στους νομικούς συμβούλους του ελεγχόμενου οργανισμού), τότε οφείλει να επιζητήσει και να εξασφαλίσει κατ' ευθείαν επικοινωνία με τους δικηγόρους του ελεγχόμενου οργανισμού.

Η σχετική επιστολή, που συντάσσεται από τη Διοίκηση του ελεγχόμενου οργανισμού και αποστέλλεται από τον ίδιο τον Ελεγκτή, πρέπει να καλεί τον δικηγόρο να επικοινωνήσει κατ' ευθείαν με τον Ελεγκτή.

Αν η Διοίκηση αρνηθεί να δώσει στον Ελεγκτή τη συγκατάθεσή της για την κατ' ευθείαν επικοινωνία του Ελεγκτή με τους δικηγόρους του οργανισμού, τούτο συνθέτει περιορισμό του εύρους του ελέγχου και, υπό κανονικές συνθήκες, πρέπει να οδηγήσει στην διαφοροποίηση της Εκθέσεως Ελέγχου, είτε με την παράθεση εξαίρεσης στην διατυπούμενη γνώμη είτε με την άρνηση γνώμης.

Όπου οι μακροπρόθεσμες επενδύσεις είναι σημαντικές, στα πλαίσια των οικονομικών καταστάσεων, ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίσει επαρκή και κατάλληλη Ελεγκτική Μαρτυρία σχετικά με την αποτίμηση των επενδύσεων και την επάρκεια των παρατιθέμενων στοιχείων.

Όπου η τμηματική πληροφόρηση απαιτείται και συνθέτει ουσιαστικό στοιχείο των οικονομικών καταστάσεων, ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίσει επαρκή και κατάλληλη Ελεγκτική Μαρτυρία σχετικά με την παράθεση των σχετικών πληροφοριών, σύμφωνα με το υιοθετηθέν σώμα λογιστικών κανόνων σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

Υπόδειγμα Επιστολής Εξασφάλισης Παραστάσεων Δικηγόρων

Το υπόδειγμα που ακολουθεί πρέπει να τροποποιείται και να προσαρμόζεται στα δεδομένα και στις συνθήκες του κάθε συγκεκριμένου έργου.

[Ελεγχόμενος Οργανισμός]

[Διεύθυνση Ελεγχόμενου Οργανισμού]

Προς τον (τους) Δικηγόρο (ους) κ. (κκ)

_____ Ημερομηνία

Αξιότιμοι κύριοι (οι):

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές [όνομα και διεύθυνση της ελεγκτικής εταιρείας] διενεργούν έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας μας.

Αναφορικά με τον διενεργούμενο έλεγχο, σας παρακαλούμε να δώσετε κατ' ευθείαν στους Ελεγκτές μας τις πιο κάτω πληροφορίες και στοιχεία, στο βαθμό που έχετε εμπλακεί στο χειρισμό των σχετικών υποθέσεων:

1. Κατάσταση όλων των αξιώσεων και δικαστικών υποθέσεων της εταιρείας μας κατά τρίτων και τρίτων κατά της εταιρείας μας, που εκκρεμούν κατά το χρόνο αποστολής της απαντητικής επιστολής σας (συμπεριλαμβανομένων και των πράξεων επιβολής πρόσθετων φόρων, προσαυξήσεων και προστίμων) καθώς και των αξιώσεων και δικαστικών υποθέσεων που εκκρεμούσαν κατά την [ημερομηνία του ισολογισμού] και η έκβαση των οποίων στο μεταξύ οριστικοποιήθηκε.

Για κάθε υπόθεση που θα συμπεριληφθεί στην κατάσταση αυτή, σας παρακαλούμε να δώσετε τα ακόλουθα στοιχεία:

α. Σύντομη περιγραφή της αξιώσεως.

β. Στάδιο εξέλιξέως.

γ. Την πιθανολογούμενη, κατά τη γνώμη σας, τελική έκβαση της υπόθεσης.

2. Το ποσό που η εταιρεία μας σας οφείλει για αμοιβές και έξοδα παραστάσεων, αναφορικά με τις υπηρεσίες που έχετε προσφέρει μέχρι την [ημερομηνία του ισολογισμού].

Η συνεργασία σας είναι απαραίτητη για την ολοκλήρωση του διενεργούμενου ελέγχου. Σας παρακαλούμε να ανταποκριθείτε άμεσα και να αποστείλετε την απάντησή σας απευθείας στους Ελεγκτές μας, [όνομα και διεύθυνση της ελεγκτικής εταιρείας].

Με εκτίμηση,

(Όνομα ελεγχόμενης εταιρείας)

(Υπογραφή)

Δεόντως Εξουσιοδοτημένος Εκπρόσωπος

Για τη διευκόλυνση της εξασφάλισης παραστάσεων από μη ελληνόφωνους δικηγόρους, παρατίθεται το

αντίστοιχο αγγλικό λεκτικό της επιστολής:

Dear Sir (s) :

Our independent auditors, [όνομα και διεύθυνση της ελεγκτικής εταιρείας], are performing an audit of the financial statements of our company.

In the context of the audit, please furnish our auditors with the information specified below, to the extent that you have been involved in dealing with the related cases:

1. A list of litigation cases and claims of our company against third parties and of third parties against our company, that are pending at the time of responding to this request (including assessed taxes beyond those anticipated and the related fines and penalties) as well as of litigation cases and claims that were pending on [ημερομηνία του ισολογισμού] and their outcome has, in the meantime, been finalised.

For each case cited, the following information should be given :

- (a) The nature of the litigation or claim.
- (b) The current status of the case.
- (c) Your assessment of the likely ultimate outcome of the case.

2. Please also indicate the amount due to you for services rendered and expenses incurred on our behalf on [ημερομηνία του ισολογισμού].

Your cooperation is essential for completing the audit on a timely basis. We would be grateful if you could respond to this request promptly and address your respond directly to our auditors, [όνομα και διεύθυνση της ελεγκτικής εταιρείας].

Yours faithfully,

(Name of the audited entity)

(Υπογραφή)

Duly Authorised Officer

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 5505

ΚΑΤ' ΕΥΘΕΙΑΝ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Ο Ελεγκτής πρέπει να κρίνει αν η κατ' ευθείαν επιβεβαίωση υπολοίπων είναι αναγκαία για την εξασφάλιση επαρκούς και κατάλληλης ελεγκτικής μαρτυρίας για τη στήριξη συγκεκριμένων θέσεων που διατυπώνονται στις οικονομικές καταστάσεις. Κατά την άσκηση της κρίσεώς του, ο Ελεγκτής οφείλει να συνεκτιμά την ουσιαστικότητα των υπό κρίση μεγεθών, το επίπεδο του εγγενούς κινδύνου και του κινδύνου δυσλειτουργίας των δικλείδων ασφαλείας και το βαθμό στον οποίο η αποκομισθείσα Ελεγκτική Μαρτυρία από την εφαρμογή άλλων σχεδιασθεισών ελεγκτικών διαδικασιών μειώνει τον ελεγκτικό κίνδυνο σε αποδεκτά χαμηλό επίπεδο, ώστε να είναι δυνατή η αποδοχή των διατυπούμενων στις οικονομικές καταστάσεις θέσεων.

Ο Ελεγκτής οφείλει να προσαρμόζει τις επιστολές επιζήτησης κατ' ευθείαν επιβεβαιώσεων στους συγκεκριμένους ελεγκτικούς στόχους, που έχουν τεθεί.

Όταν ο Ελεγκτής επιζητά την επιβεβαίωση συγκεκριμένων υπολοίπων ή άλλων πληροφοριών και η διοίκηση ζητά από τον Ελεγκτή να μην το πράξει, ο Ελεγκτής οφείλει να εκτιμήσει το ενδεχόμενο ύπαρξης επαρκών λόγων που δικαιολογούν τη θέση της Διοίκησης, και να εξασφαλίσει μαρτυρία που να στηρίζει την εγκυρότητα της θέσεως αυτής. Εάν ο Ελεγκτής υιοθετήσει τη θέση της Διοίκησης και δεν επιζητήσει την κατ' ευθείαν επιβεβαίωση ενός συγκεκριμένου στοιχείου, τότε οφείλει να εφαρμόσει εναλλακτικές ελεγκτικές διαδικασίες, ώστε να εξασφαλίσει επαρκή και κατάλληλη Μαρτυρία ως προς το συγκεκριμένο στοιχείο.

Αν ο Ελεγκτής δεν αποδέχεται την επάρκεια των προβαλλόμενων από τη Διοίκηση λόγων και εμποδίζεται από την εξασφάλιση της κατ' ευθείαν επιβεβαίωσης, τότε υπάρχει περιορισμός του εύρους της εργασίας του Ελεγκτή και ο Ελεγκτής οφείλει να αξιολογήσει τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στην Έκθεση Ελέγχου.

Κατά την εκτέλεση διαδικασιών επιβεβαίωσης, ο Ελεγκτής οφείλει να διατηρεί τον έλεγχο επί της επιλογής του δείγματος, της προετοιμασίας και της αποστολής των επιστολών επιβεβαίωσης και της παραλαβής και επεξεργασίας των απαντήσεων.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εφαρμόζει εναλλακτικές διαδικασίες στις περιπτώσεις εκείνες που δεν υπάρχει ανταπόκριση σε επιστολές επιβεβαίωσης που επιζητούν θετική επιβεβαίωση. Οι εναλλακτικές ελεγκτικές διαδικασίες πρέπει να παρέχουν τη διασφάλιση στην οποία εστόχευαν οι επιβεβαιωτικές επιστολές.

Όταν ο Ελεγκτής οδηγείται στο συμπέρασμα ότι η διαδικασία επιβεβαίωσης και οι εναλλακτικές διαδικασίες δεν έχουν παράσχει επαρκή και κατάλληλη Ελεγκτική Μαρτυρία, που να στηρίζουν τις διατυπούμενες στις οικονομικές καταστάσεις θέσεις, ο Ελεγκτής οφείλει να επιζητήσει την εξασφάλιση της επαρκούς και κατάλληλης ελεγκτικής μαρτυρίας με την εφαρμογή επιπρόσθετων διαδικασιών. Ο Ελεγκτής οφείλει να αξιολογήσει κατά πόσον τα αποτελέσματα της διαδικασίας της κατ' ευθείαν επιβεβαίωσης σε συνδυασμό με τα αποτελέσματα των άλλων σχετικών ελεγκτικών διαδικασιών που εφαρμόστηκαν, παρέχουν επαρκή και κατάλληλη Ελεγκτική Μαρτυρία αναφορικά με τις - υπό έλεγχο - διατυπούμενες στις οικονομικές καταστάσεις θέσεις και, στην αντίθετη περίπτωση, να εξετάσει την αναγκαιότητα διαφοροποίησης της Έκθεσης Ελέγχου.

Υπόδειγμα Επιστολής Εξασφάλισης Επιβεβαίωσης Τραπεζών

Το υπόδειγμα που ακολουθεί πρέπει να τροποποιείται και να προσαρμόζεται στα δεδομένα και στις συνθήκες του κάθε συγκεκριμένου έργου.

[Ελεγχόμενος Οργανισμός]

[Διεύθυνση Ελεγχόμενου Οργανισμού]

Προς την Τράπεζα _____

Ημερομηνία

Αξιότιμοι κύριοι:

Σας παρακαλούμε να δώσετε κατ' ευθείαν στους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές μας, [όνομα και διεύθυνση της ελεγκτικής εταιρείας], τις παρακάτω πληροφορίες για την περίοδο που έληξε την [ημερομηνία του ισολογισμού].

1. Τα υπόλοιπα όλων των μεταξύ μας λογαριασμών κατά την ως άνω ημερομηνία, όπως απεικονίζονται στα βιβλία σας.
2. Λεπτομέρειες των παραχωρηθεισών υποθηκών, προσημειώσεων ή ενεχύρων επί των παγίων και των λοιπών περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας μας και τις παρασχεθείσες εγγυήσεις της Εταιρείας μας υπέρ τρίτων προσώπων.

3. Πίνακα όλων των τίτλων και χρεογράφων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων, που ευρίσκοντο στα χέρια σας για λογαριασμό μας, αναφέροντας για κάθε περίπτωση:

α. Τα τυχόν βάρη (όπως προσημειώσεις, ενέχυρα ή τριτεγγυήσεις) επ' αυτών.

β. Εάν εκρατούντο ως επιπλέον εγγύηση για την εκπλήρωση συμβατικών μας υποχρεώσεων.

γ. Εάν ήταν προς φύλαξη.

δ. Εάν ήταν προς είσπραξη.

4. Τη συνολική αξία των μη εξοφληθισών υποσχετικών, που προεξοφλήθηκαν με οπισθογράφηση από την Εταιρεία μας υπέρ της Τράπεζας.

5. Το ποσό των οφειλομένων τόκων και άλλων εξόδων της Τράπεζας, τα οποία δεν συμπεριλαμβάνονται στα παραπάνω υπόλοιπα.

Σας παρακαλούμε να αναφέρετε στην απάντησή σας ποια από τα παραπάνω στοιχεία που ζητήθηκαν δεν έχουν εφαρμογή στη δική μας περίπτωση.

Η συνεργασία σας είναι απαραίτητη για την ολοκλήρωση του διενεργούμενου ελέγχου. Σας παρακαλούμε να ανταποκριθείτε άμεσα και να αποστείλετε την απάντησή σας απευθείας στους Ελεγκτές μας, [όνομα και διεύθυνση της ελεγκτικής εταιρείας].

Με εκτίμηση,

(όνομα ελεγχόμενης εταιρείας)

(Υπογραφή)

Δεόντως Εξουσιοδοτημένος (οι) Εκπρόσωπος (οι)

Για τη διευκόλυνση της εξασφάλισης επιβεβαιωτικών επιστολών από ξένες τράπεζες, παρατίθεται το αντίστοιχο αγγλικό λεκτικό της επιστολής:

Dear Sirs:

In connection with the audit of the financial statements of our Company, our independent auditors, [όνομα και διεύθυνση της ελεγκτικής εταιρείας], wish to determine whether our records of cash funds held by you and / or our indebtedness to you, as at [ημερομηνία του ισολογισμού], agree with your records. We would be grateful if you could confirm these balances directly to our auditors.

Your confirmation should include :

1. The balance of all our accounts, at the above date, as reflected in your records.
2. Particulars of any mortgages, charges or pledges on the fixed and other assets of our Company and if any guarantees given on our behalf in favour of third parties.
3. A list of all titles and notes or other assets, held by you on our behalf, specifying, in each case, whether they are :
 - (a) subject to any encumbrances (such as charges, pledges or liens),
 - (b) held as collateral for the honouring of commitments or undertakings given to you,
 - (c) held by you for safekeeping,
 - (d) held by you for collection.
4. The aggregate value of promissory notes receivable, not settled as yet, which have been discounted by endorsing them in favour of the Bank.
5. The amount of interest, bank commissions or other charges payable, which are not included in the balances referred to above.

We would be grateful if you could clarify in your response, which of the above items are not relevant in our case.

Your cooperation is essential for completing the audit on a timely basis. We would be grateful if you could respond to this request promptly and address your respond directly to our auditors, [όνομα και διεύθυνση της ελεγκτικής εταιρείας].

Yours faithfully,

(Name of the audited entity)

(Υπογραφή)

Authorised Signatory (ies)

Υπόδειγμα Επιστολής Επιβεβαίωσης Εισπρακτέου Ποσού

Αξιότιμε κύριε (οι):

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ ΤΟΥ ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΟΥ ΣΕ ΜΑΣ ΠΟΣΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ _____

Στα πλαίσια του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας μας, οι διενεργούντες τον έλεγχο Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές επιθυμούν να επιβεβαιώσουν ότι το ποσό που μας οφείλατε, κατά την ως άνω ημερομηνία, συμφωνεί με το ποσό που απεικονίζεται στα δικά σας λογιστικά βιβλία. Όπως προκύπτει από τα δικά μας βιβλία, το ποσό που οφείλατε, κατά την ως άνω ημερομηνία, ήταν:

• Σε ανοικτό λογαριασμό	€ _____
• Σε υποσχετικές πληρωτές σε μας (συμπεριλαμβανομένων και των μεταχρονολογημένων επιταγών)	€ _____

Η συνεργασία σας είναι απαραίτητη για την ολοκλήρωση του διενεργούμενου ελέγχου. Σας παρακαλούμε να ανταποκριθείτε άμεσα και να αποστείλετε την απάντησή σας απευθείας στους Ελεγκτές μας, [όνομα και διεύθυνση της ελεγκτικής εταιρείας].

Με εκτίμηση,

(Όνομα ελεγχόμενης εταιρείας)

(Υπογραφή)

Εξουσιοδοτημένος Εκπρόσωπος

(Παρακαλούμε να ΜΗΝ αποκοπεί το κάτω μέρος της επιστολής)

Οι ανωτέρω πληροφορίες είναι ορθές

λανθασμένες

(παρακαλείσθε να παραθέσετε λεπτομέρειες της διαφωνίας σας)

Εταιρεία _____

Υπογραφή _____

Τίτλος _____

Ημερομηνία _____

Για τη διευκόλυνση της εξασφάλισης της επιζητούμενης επιβεβαίωσης από μη ελληνόφωνους οφειλέτες, παρατίθεται το αντίστοιχο αγγλικό λεκτικό της επιστολής:

Dear Sir (s):

CONFIRMATION OF THE AMOUNT DUE TO US ON _____

In connection with the audit of the financial statement of our Company, our independent auditors wish to determine whether our records of your indebtedness to us, as at the date stated above, agree with yours.

According to our records, your indebtedness to us on that date was:

• On open account (νόμισμα και ποσό)• On notes payable to us (νόμισμα και ποσό)

Your cooperation is essential for completing the audit on a timely basis. We would be grateful if you could

respond to this request promptly and forward your respond directly to our auditors, [όνομα και διεύθυνση της ελεγκτικής εταιρείας].

Yours faithfully,

(Name of the audited entity)

(Υπογραφή)

Authorised Officer

(Please do not detach the lower part of this letter)

The information stated above is correct

not correct

(please give details of your disagreement)

Company _____

Signature _____

Title _____

Date _____

Υπόδειγμα Επιστολής Επιβεβαίωσης Πληρωτέου Ποσού

Αξιότιμε κύριε (οι):

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ ΤΟΥ ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΟΥ ΣΕ ΣΑΣ ΠΟΣΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ _____

Στα πλαίσια του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας μας, οι διενεργούντες τον έλεγχο Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές επιθυμούν να επιβεβαιώσουν ότι το ποσό που σας οφείλαμε, κατά την ως άνω ημερομηνία, συμφωνεί με το ποσό που απεικονίζεται στα δικά σας λογιστικά βιβλία. Όπως προκύπτει από τα δικά μας βιβλία, το ποσό που σας οφείλαμε, κατά την ως άνω ημερομηνία, ήταν:

· Σε ανοικτό λογαριασμό	€ _____
· Σε υποσχετικές πληρωτές σε σας (συμπεριλαμβανομένων και των μεταχρονολογημένων επιταγών)	€ _____

Η συνεργασία σας είναι απαραίτητη για την ολοκλήρωση του διενεργούμενου ελέγχου. Σας παρακαλούμε να ανταποκριθείτε άμεσα και να αποστείλετε την απάντησή σας απευθείας στους Ελεγκτές μας, [όνομα και διεύθυνση της ελεγκτικής εταιρείας].

Με εκτίμηση,

(Όνομα ελεγχόμενης εταιρείας)

(Υπογραφή)

Εξουσιοδοτημένος Εκπρόσωπος

(Παρακαλούμε να ΜΗΝ αποκοπεί το κάτω μέρος της επιστολής)

Οι ανωτέρω πληροφορίες είναι ορθές

λανθασμένες

(παρακαλείσθε να παραθέσετε λεπτομέρειες της διαφωνίας σας)

Εταιρεία _____

Υπογραφή _____

Τίτλος _____

Ημερομηνία _____

Για τη διευκόλυνση της εξασφάλισης της επιζητούμενης επιβεβαίωσης από μη ελληνόφωνους πιστωτές, παρατίθεται το αντίστοιχο αγγλικό λεκτικό της επιστολής:

Dear Sir (s):

CONFIRMATION OF THE AMOUNT DUE TO YOU ON _____

In connection with the audit of the financial statements of our Company, our independent auditors wish to determine whether our records of our indebtedness to you, as at the date stated above, agree with yours.

According to our records, our indebtedness to you on that date was:

• On open account (νόμισμα και ποσό)• On notes payable to you (νόμισμα και ποσό)

Your cooperation is essential for completing the audit on a timely basis. We would be grateful if you could respond to this request promptly and forward your response directly to our auditors, [όνομα και διεύθυνση της ελεγκτικής εταιρείας].

Yours faithfully,

(Name of audited entity)

(Υπογραφή)

Authorized Officer

(Please do not detach the lower part of this letter)

The information stated above is correct

not correct

(please give details of your disagreement)

Company _____

Signature _____

Title _____

Date _____

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 5510

ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΟΥΜΕΝΟΣ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ - ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΝΟΙΓΜΑΤΟΣ

Σε σχέση με ελέγχους που αναλαμβάνονται για πρώτη φορά, ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή και κατάλληλη Ελεγκτική Μαρτυρία ότι:

- (α) τα υπόλοιπα ανοίγματος (τα υπόλοιπα που μεταφέρονται από την προηγούμενη χρήση) δεν περιέχουν ανακρίβειες, που ουσιωδώς επηρεάζουν τις οικονομικές καταστάσεις της τρέχουσας περιόδου,
- (β) τα υπόλοιπα κλεισίματος της προηγούμενης περιόδου έχουν μεταφερθεί ορθά στην τρέχουσα περίοδο ή, όπου ήταν ενδεδειγμένο, έχουν διορθωτικά αναμορφωθεί, και
- (γ) οι ακολουθούμενες λογιστικές αρχές εφαρμόζονται με συνέπεια ή οι τυχόν αναγκαίες αλλαγές έχουν υιοθετηθεί κατά τον πρόπονα τρόπο και οι αλλαγές αυτές προσδιορίζονται και επεξηγούνται επαρκώς.

Η επάρκεια και η καταλληλότητα της αναγκαίας Ελεγκτικής Μαρτυρίας που απαιτείται ώστε να ικανοποιηθεί ο Ελεγκτής σε σχέση με τα υπόλοιπα ανοίγματος συναρτώνται, μεταξύ άλλων, και από τους εξής παράγοντες:

- Τις ακολουθούμενες από τον ελεγχόμενο οργανισμό λογιστικές αρχές.
- Το αν οι οικονομικές καταστάσεις της προηγούμενης περιόδου είχαν ελεγχθεί και, αν ναι, από το κατά πόσον η εκδοθείσα Έκθεση Ελέγχου είχε διαφοροποιηθεί.
- Τη φύση των λογαριασμών και τον κίνδυνο να παρεισφρήσουν ανακρίβειες στις οικονομικές καταστάσεις της τρέχουσας περιόδου.
- Τη σημαντικότητα των υπολοίπων ανοίγματος σε σχέση με τις οικονομικές καταστάσεις της τρέχουσας περιόδου.

Αν, μετά την εφαρμογή ελεγκτικών διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που σκιαγραφούνται ανωτέρω, ο Ελεγκτής δεν κατόρθωσε να εξασφαλίσει επαρκή και κατάλληλη Ελεγκτική Μαρτυρία ως προς τα υπόλοιπα ανοίγματος, η Έκθεση Ελέγχου πρέπει να περιλαμβάνει:

(α) «εξαίρεση», για παράδειγμα την εξής:

Δεν παρακολουθήσαμε τη φυσική απογραφή των αποθεμάτων, αξίας, κατά την 31 Δεκεμβρίου 20XX-1, € _____ χιλιάδων, δεδομένου ότι η ημερομηνία αυτή ήταν προγενέστερη της ημερομηνίας αποδοχής της

εντολής του ελέγχου. Δεν κατέσται δυνατόν να ικανοποιηθούμε ως προς τις ποσότητες των αποθεμάτων, κατά την ως άνω ημερομηνία, με την εφαρμογή εναλλακτικών ελεγκτικών διαδικασιών.

Με εξαίρεση τις προσαρμογές που ενδεχόμενα θα απαιτούν το αν είχε καταστεί εφικτή η από πλευράς μας επαλήθευση της ποσότητας των αποθεμάτων κατά την αρχή της χρήσεως, κατά τη γνώμη μας, οι προαναφερόμενες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν ακριβοδίκαια την οικονομική θέση της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 20XX και τα αποτελέσματα των εργασιών της [καθώς και τις μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων και τις ταμειακές ροές]* της χρήσεως που έληξε αυτή την ημερομηνία, σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, που έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ή, εφόσον δεν εφαρμόζονται τα Δ.Λ.Π., με τα Λογιστικά Πρότυπα που προδιαγράφονται από την Ελληνική εταιρική νομοθεσία)...

Για τη διευκόλυνση της μετάφρασης του πιστοποιητικού στην αγγλική γλώσσα, παρατίθεται το αντίστοιχο αγγλικό λεκτικό:

We did not observe the counting of the physical inventory states at € _____ thousand, as at 31 December 20XX – 1, since that date was prior to our appointment as auditors. We were unable to satisfy ourselves as to the inventory quantities at that date by other audit procedures.

Except for the effects of such adjustment as might have been determined to be necessary had we been able to observe the counting of physical inventory and satisfy ourselves as to the opening balance of inventory, in our opinion, the financial statements give a true and fair view of the financial position of the Company as at 31 December 20XX and the results of its operations, [its cash flows and changes in shareholder's equity] * for the year then ended in accordance with the International Financial Reporting Standards that have been adopted by the European Union (ή εφόσον δεν εφαρμόζονται τα Δ.Λ.Π., with the Accounting Standards that are prescribed by Greek company law),

(β) άρνηση γνώμης, ή

(γ) εξαίρεση ή άρνηση γνώμης ως προς τα αποτελέσματα της ελεγχόμενης περιόδου και διατύπωση σύμφωνης γνώμης χωρίς εξαιρέσεις ως προς τον ισολογισμό του τέλους της ελεγχόμενης περιόδου, για παράδειγμα την εξής:

Δεν παρακολούθησαμε τη φυσική απογραφή των αποθεμάτων, αξίας, κατά την 31 Δεκεμβρίου 20XX-1, € _____ χιλιάδων, δεδομένου ότι η ημερομηνία αυτή ήταν προγενέστερη της ημερομηνίας αποδοχής της εντολής του ελέγχου. Δεν κατέστη δυνατόν να ικανοποιηθούμε ως προς τις ποσότητες των αποθεμάτων,

κατά την ως άνω ημερομηνία, με την εφαρμογή εναλλακτικών ελεγκτικών διαδικασιών.

Δεδομένης της σημαντικότητας του ανωτέρω θέματος, σε σχέση με τα απεικονιζόμενα αποτελέσματα των εργασιών της Εταιρείας κατά την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 20XX, αδυνατούμε να εκφράσουμε και δεν εκφράζουμε γνώμη επί των αποτελεσμάτων και των ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε κατά την ως άνω ημερομηνία.

Κατά τη γνώμη μας, ο συνημμένος ισολογισμός απεικονίζει ακριβοδίκαια την οικονομική θέση της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 20XX, σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, που έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ή, εφόσον δεν εφαρμόζονται τα Δ.Λ.Π., με τα Λογιστικά Πρότυπα που προδιαγράφονται από την Ελληνική εταιρική νομοθεσία).

Για τη διευκόλυνση της μετάφρασης του πιστοποιητικού στην αγγλική γλώσσα, παρατίθεται το αντίστοιχο αγγλικό λεκτικό:

We did not observe the counting of the physical inventory states at € _____ thousand, as at 31 December 20XX – 1, since that date was prior to our appointment as auditors. We were unable to satisfy ourselves as to the inventory quantities at that date by other audit procedures.

Because of the significance of the above matter in relation to the results of the Company's operations for the year ended on 31 December 20XX, we are not in a position to, and do not, express an opinion on the results of its operations, [its cash flows and changes in shareholders' equity] * for the year then ended.

In our opinion, the balance sheet gives a true and fair view of the financial position of the Company as at 31 December 20XX, in accordance with the International Financial Reporting Standards that have been adopted by the European Union (ή εφόσον δεν εφαρμόζονται τα Δ.Λ.Π., with the Accounting Standards that are prescribed by Greek company law).

Στην περίπτωση που έχουν εντοπισθεί ανακρίβειες, που δεν έχουν αντιμετωπισθεί, παρατεθεί και επεξηγηθεί δεόντως, ο Ελεγκτής οφείλει να διαφοροποιήσει την Έκθεση Ελέγχου ή να διατυπώσει αρνητική γνώμη, ανάλογα με την σοβαρότητα της ανακρίβειας.

Αν οι ακολουθηθείσες κατά την τρέχουσα περίοδο λογιστικές αρχές είναι ασυνεπείς με εκείνες που ακολουθήθηκαν σε σχέση με τα υπόλοιπα ανοίγματος και αν οι διαφοροποιήσεις δεν έχουν αντιμετωπισθεί, παρατεθεί και επεξηγηθεί δεόντως, ο Ελεγκτής οφείλει να διαφοροποιήσει την Έκθεση Ελέγχου ή να διατυπώσει αρνητική γνώμη, ανάλογα με την σοβαρότητα του θέματος.

Αν η διαφοροποίηση των δεδομένων των οικονομικών καταστάσεων της προηγούμενης περιόδου έχει ουσιώδεις επιπτώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου, ο Ελεγκτής οφείλει να διαφοροποιήσει κατάλληλα την Έκθεση Ελέγχου επί των οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου.

[*] Η σε αγκύλες αναφορά παρατίθεται εφόσον εφαρμόζονται τα Δ.Λ.Π.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 5520

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗΣ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ

Ο Ελεγκτής οφείλει να διερευνά αναλυτικά τα δεδομένα, τόσο στο στάδιο του σχεδιασμού του ελέγχου όσο και στα στάδια της επισκόπησης της πορείας και της ολοκλήρωσης του ελέγχου.

Ο Ελεγκτής οφείλει, εφαρμόζοντας διαδικασίες αναλυτικής διερεύνησης στο στάδιο του σχεδιασμού του ελέγχου, να στοχεύει και να εξασφαλίζει την καλή κατανόηση της ελεγχόμενης δραστηριότητας και τον εντοπισμό των ελεγκτικά επικίνδυνων περιοχών.

Στο στάδιο της ολοκλήρωσης του ελέγχου, ο Ελεγκτής οφείλει, μέσω διαδικασιών αναλυτικής διερεύνησης, να επιβεβαιώσει ότι οι υπό έλεγχο οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολό τους, συνάδουν με τη γενικότερη εικόνα της ελεγχόμενης δραστηριότητας, που διαμορφώθηκε ή επιβεβαιώθηκε στα πλαίσια του διενεργούμενου ελέγχου.

Όταν οι διαδικασίες αναλυτικής διερεύνησης εντοπίζουν σημαντικές διακυμάνσεις ή σχέσεις που είναι ασυνεπείς προς άλλα παρεμφερή δεδομένα ή αποκλίνουν από τα αναμενόμενα ποσά, ο Ελεγκτής οφείλει να διερευνήσει τα θέματα αυτά και να εξασφαλίσει επαρκείς εξηγήσεις και μαρτυρία, που να στηρίζει τις ερμηνείες που του παρέχονται και τις υιοθετεί.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 5530

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ

Κατά τον σχεδιασμό των ελεγκτικών διαδικασιών, ο Ελεγκτής οφείλει να υιοθετήσει κατάλληλους τρόπους για να επιλέξει τα στοιχεία που θα υποβάλει σε δοκιμασία, ούτως ώστε να συλλέξει την

επιζητούμενη μαρτυρία, που θα επιτρέψει την επίτευξη των στόχων των επαληθευτικών διαδικασιών.

Κατά τη συλλογή της Ελεγκτικής Μαρτυρίας, ο Ελεγκτής πρέπει να χρησιμοποιεί την επαγγελματική του κρίση για να εκτιμήσει τον ελεγκτικό κίνδυνο και να σχεδιάσει ελεγκτικές διαδικασίες, που να εξασφαλίζουν τη μείωση του ελεγκτικού κινδύνου σε επαρκώς χαμηλό επίπεδο.

Κατά το σχεδιασμό του προς έλεγχο δείγματος, ο Ελεγκτής οφείλει να συνεκτιμά τους στόχους των επαληθευτικών διαδικασιών και τα χαρακτηριστικά του πληθυσμού από τον οποίον αντλείται το δείγμα.

Κατά τον προσδιορισμό του μεγέθους του δείγματος, ο Ελεγκτής οφείλει να εκτιμήσει αν ο δειγματοληπτικός κίνδυνος μειώνεται σε ένα επαρκώς χαμηλό επίπεδο.

Ο Ελεγκτής οφείλει να επιλέγει το δείγμα, κατά τρόπο που να επιτρέπει σε όλες τις μονάδες του πληθυσμού να έχουν ίσες ευκαιρίες επιλογής.

Ο Ελεγκτής οφείλει να αξιολογήσει τα αποτελέσματα της δειγματοληψίας, τη φύση και την αιτία των λαθών που επισημάνθηκαν, και τις ενδεχόμενες επιπτώσεις των λαθών αυτών στην επίτευξη του στόχου της συγκεκριμένης επαληθευτικής δοκιμασίας αλλά και επί του ελέγχου γενικότερα.

Σε σχέση με τις ουσιαστικές επαληθευτικές διαδικασίες, ο Ελεγκτής οφείλει να προβάλει τα νομισματικά λάθη που εντοπίστηκαν στο δείγμα, στο σύνολο του πληθυσμού και να εξετάσει τις επιπτώσεις του προβαλλόμενου λάθους επί του στόχου της συγκεκριμένης επαληθευτικής δοκιμασίας αλλά και επί του ελέγχου γενικότερα.

Ο Ελεγκτής οφείλει να αξιολογήσει τα αποτελέσματα της δειγματοληψίας κατά τρόπο που να επιτρέπει την εξαγωγή προκαταρκτικών συμπερασμάτων ως προς το αν τα υπό δοκιμασία χαρακτηριστικά του πληθυσμού επαληθεύονται ή χρήζουν επανεξέτασης.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 5540

ΕΛΕΓΧΟΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή μαρτυρία που να στηρίζει τις λογιστικές εκτιμήσεις που υιοθετήθηκαν.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει Μαρτυρία ως προς το αν οι γενόμενες λογιστικές εκτιμήσεις είναι εύλογες, υπό τις περιστάσεις, και, στο βαθμό που τούτο απαιτείται, ότι τα σχετικά στοιχεία, που αφορούν λογιστικές εκτιμήσεις, παρατίθενται στις οικονομικές καταστάσεις.

Ο Ελεγκτής οφείλει να υιοθετεί μια από τις εξής προσεγγίσεις (ή συνδυασμό περισσότερων της μιας) κατά τον έλεγχο των λογιστικών εκτιμήσεων:

(α) Επισκόπηση και δοκιμασία των διαδικασιών που ακολουθούνται από τη Διοίκηση του ελεγχόμενου οργανισμού κατά τον ποσοτικό προσδιορισμό των λογιστικών εκτιμήσεων.

(β) Χρησιμοποίηση ανεξάρτητων εκτιμήσεων για σκοπούς σύγκρισης με εκείνες της Διοίκησης.

(γ) Επισκόπηση μεταγενέστερων γεγονότων που επιβεβαιώνουν (ή αναιρούν) την ορθότητα μιας λογιστικής εκτίμησης.

Ο Ελεγκτής οφείλει να οδηγείται σε μια τελική αξιολόγηση της λογικότητας των λογιστικών εκτιμήσεων, βασιζόμενος στη γνώση που έχει επί της ελεγχόμενης δραστηριότητας και σε συνδυασμό με την συνέπεια που έχουν οι γενόμενες λογιστικές εκτιμήσεις με τα άλλα στοιχεία που έχουν προκύψει κατά τη διεξαγωγή του ελέγχου.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 5545

ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΛΟΓΗΣ ΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή και κατάλληλη Ελεγκτική Μαρτυρία ότι η επιμέτρηση της εύλογης αξίας και τα παρατιθέμενα στις οικονομικές καταστάσεις σχετικά στοιχεία και πληροφορίες είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις του πλαισίου των λογιστικών κανόνων που υιοθετήθηκε από τον ελεγχόμενο οργανισμό, για σκοπούς σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση των ακολουθούμενων από τον ελεγχόμενο οργανισμό διεργασιών για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας και των σχετικών στοιχείων, που παρατίθενται στις οικονομικές καταστάσεις, για τους σκοπούς της ανάπτυξης μιας αποτελεσματικής προσέγγισης στον έλεγχο.

Μετά την εξασφάλιση της απαιτούμενης κατανόησης των διεργασιών αυτών, ο Ελεγκτής οφείλει να εκτιμήσει τον εγγενή κίνδυνο και τον κίνδυνο δυσλειτουργίας των δικλείδων ασφαλείας, που σχετίζονται με την επιμέτρηση της εύλογης αξίας και της παράθεσης των σχετικών στοιχείων στις οικονομικές καταστάσεις, ούτως ώστε να προσδιορίσει τη φύση, το χρόνο και την έκταση των ελεγκτικών διαδικασιών.

Ο Ελεγκτής οφείλει να αξιολογήσει το κατά πόσον οι επιμετρήσεις της εύλογης αξίας και τα παρατιθέμενα στις οικονομικές καταστάσεις σχετικά στοιχεία είναι σύμφωνα με το υιοθετηθέν από τον ελεγχόμενο οργανισμό πλαίσιο λογιστικών κανόνων.

Ο Ελεγκτής πρέπει να εξασφαλίζει επαρκή Μαρτυρία, που να στηρίζει τις προθέσεις της Διοίκησης να ακολουθήσει μια συγκεκριμένη προσέγγιση και την ικανότητά της να το πράξει, όσον αφορά την επιμέτρηση της εύλογης αξίας και τον προσδιορισμό των σχετικών στοιχείων που παρατίθενται στις οικονομικές καταστάσεις, μέσα στο επιλεγμένο πλαίσιο λογιστικών κανόνων.

Όταν υπάρχουν εναλλακτικές μέθοδοι επιμέτρησης της εύλογης αξίας, κάτω από το επιλεγμένο πλαίσιο λογιστικών κανόνων, ή όπου δεν προδιαγράφεται η μέθοδος της επιμέτρησης, ο Ελεγκτής οφείλει να αξιολογεί αν η επιλεγείσα μέθοδος είναι κατάλληλη υπό τις περιστάσεις, μέσα στα πλαίσια των ακολουθούμενων λογιστικών κανόνων.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξετάζει αν η υιοθετηθείσα μέθοδος επιμέτρησης της εύλογης αξίας ακολουθείται με συνέπεια.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εκτιμήσει την ενδεχόμενη ανάγκη χρησιμοποίησης της εργασίας πραγματογνώμονα.

Λαμβάνοντας υπόψη τον εκτιμηθέντα εγγενή κίνδυνο και τον κίνδυνο δυσλειτουργίας των δικλίδων ασφαλείας, ο Ελεγκτής οφείλει να υποβάλλει σε δοκιμασία τις επιμετρήσεις της εύλογης αξίας και των σχετικών στοιχείων και πληροφοριών που παρατίθενται στις οικονομικές καταστάσεις.

Όπου οι ποσοτικοποιήσεις της εύλογης αξίας βασίζονται σε σημαντικές υποθέσεις, που υιοθετήθηκαν από τη Διοίκηση για σκοπούς της επιμέτρησης και τον προσδιορισμό των σχετικών στοιχείων που παρατίθενται στις οικονομικές καταστάσεις, ο Ελεγκτής οφείλει να αξιολογεί την λογικότητα των υποθέσεων αυτών, τόσο κατά περίπτωση όσο και συνολικά.

Ο Ελεγκτής οφείλει να υποβάλλει τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας και τον προσδιορισμό των σχετικών στοιχείων και πληροφοριών, που παρατίθενται στις οικονομικές καταστάσεις, σε επαληθευτική δοκιμασία.

Ο Ελεγκτής οφείλει να συνεκτιμά τις επιδράσεις των μεταγενέστερων του ισολογισμού γεγονότων επί των επιμετρήσεων της εύλογης αξίας και των σχετικών στοιχείων και πληροφοριών, που παρατίθενται στις οικονομικές καταστάσεις.

Ο Ελεγκτής οφείλει να αξιολογεί αν τα παρατιθέμενα στις οικονομικές καταστάσεις στοιχεία και πληροφορίες, σε σχέση με τις επιμετρηθείσες εύλογες αξίες, είναι εκείνα που προδιαγράφονται από το εφαρμοζόμενο πλαίσιο λογιστικών κανόνων. Κατά την αξιολόγηση αυτή, ο Ελεγκτής οφείλει να εκτιμήσει την επάρκεια και την καταλληλότητα της εξασφαλισθείσας Ελεγκτικής Μαρτυρίας καθώς και τη συνοχή της μαρτυρίας αυτής με τη μαρτυρία που γενικότερα εξασφαλίσθηκε και εκτιμήθηκε μέσα στα πλαίσια του διενεργούμενου ελέγχου.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει έγγραφες παραστάσεις από τη Διοίκηση αναφορικά με τη λογικότητα των σημαντικών υποθέσεων που υιοθετήθηκαν κατά την επιμέτρηση της εύλογης αξίας και τον προσδιορισμό των στοιχείων και πληροφοριών, που παρατίθενται στις οικονομικές καταστάσεις, και αναφορικά με το ότι οι υποθέσεις αυτές συνάδουν με τις προθέσεις και τη δυνατότητα της Διοίκησης να ακολουθήσει συγκεκριμένα σχέδια μελλοντικών ενεργειών, στο βαθμό που άπτονται της εύλογης αξίας.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 5550

ΣΥΓΓΕΝΗ ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο Ελεγκτής οφείλει να εφαρμόζει ελεγκτικές διαδικασίες, που να στοχεύουν στην εξασφάλιση επαρκούς και κατάλληλης Ελεγκτικής Μαρτυρίας, σε σχέση με τον εντοπισμό και την παράθεση στις οικονομικές καταστάσεις των συγγενών προσώπων και των επιπτώσεων των συναλλαγών με συγγενή πρόσωπα επί των οικονομικών καταστάσεων.

Όπου υπάρχουν ενδείξεις για συναλλαγές με συγγενή πρόσωπα, ο Ελεγκτής οφείλει να διευρύνει και να επαυξάνει τις ελεγκτικές διαδικασίες, στο βαθμό που τούτο κρίνεται αναγκαίο υπό τις περιστάσεις.

Ο Ελεγκτής οφείλει να επισκοπεί τις πληροφορίες που παρέχονται από το Διοικητικό Συμβούλιο και τα στελέχη του ελεγχόμενου οργανισμού, στις οποίες προσδιορίζονται τα ονόματα των συγγενών προσώπων και πρέπει να εφαρμόζει τις ακόλουθες διαδικασίες για την επιβεβαίωση της πληρότητας των παρασχεθέντων στοιχείων:

(α) να επισκοπεί τα φύλλα εργασίας του ελέγχου της προηγούμενης χρήσεως για τον εντοπισμό γνωστών συγγενών προσώπων,

(β) να επισκοπεί τις διαδικασίες του ελεγχόμενου οργανισμού, που στοχεύουν στον εντοπισμό συγγενών προσώπων,

(γ) να επερωτά για το ενδεχόμενο διασύνδεσης των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ανωτάτων στελεχών της Διοίκησης του οργανισμού με άλλους οργανισμούς,

(δ) να επισκοπεί τα μητρώα μετόχων για τον εντοπισμό των ονομάτων των βασικών μετόχων και να εξασφαλίζει κατάσταση των βασικών μετόχων και των ποσοστών της άμεσης ή έμμεσης συμμετοχής τους στην εταιρεία,

(ε) να επισκοπεί τα πρακτικά των συνεδριάσεων των Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων και του Διοικητικού Συμβουλίου ή υποεπιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου,

(στ) να ερωτά άλλους εμπλεκόμενους στον έλεγχο Ελεγκτές ή προηγούμενους Ελεγκτές για το ενδεχόμενο να γνωρίζουν άλλα συγγενή πρόσωπα,

(ζ) να επισκοπεί τις φορολογικές δηλώσεις και τις τυχόν άλλες δηλώσεις που υποβάλλονται στις εποπτεύουσες αρχές.

Αν, κατά την κρίση του Ελεγκτή, ο κίνδυνος να παραμείνουν στην αφάνεια πρόσθετα συγγενή πρόσωπα είναι μικρός, δεν απαιτείται η περαιτέρω διερεύνηση του θέματος.

Όπου το υιοθετηθέν πλαίσιο λογιστικών κανόνων απαιτεί την παράθεση στοιχείων και πληροφοριών αναφορικά με τις συναλλαγές και τα υπόλοιπα λογαριασμών με συγγενή πρόσωπα, ο Ελεγκτής οφείλει να ικανοποιηθεί ότι τα παρατιθέμενα στις οικονομικές καταστάσεις στοιχεία και πληροφορίες είναι επαρκή. Ο Ελεγκτής οφείλει να επισκοπεί τις πληροφορίες που παρέχονται από το Διοικητικό Συμβούλιο και προσδιορίζουν τις συναλλαγές με συγγενή πρόσωπα και πρέπει να παραμένει σε εγρήγορση για το ενδεχόμενο να υπάρχουν ουσιαστικές πρόσθετες συναλλαγές με συγγενή πρόσωπα που δεν αποκαλύφθηκαν.

Κατά την εξασφάλιση της κατανόησης του τρόπου λειτουργίας του λογιστικού συστήματος και του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και την προκαταρκτική αξιολόγηση του ελεγκτικού κινδύνου, ο Ελεγκτής οφείλει να εξετάζει την επάρκεια των δικλείδων ασφαλείας, που στοχεύουν στην εξασφάλιση της δέουσας εξουσιοδότησης και της πρέπουσας καταχώρησης των συναλλαγών με συγγενή πρόσωπα.

Κατά την εξέταση των εντοπισθεισών συναλλαγών με συγγενή πρόσωπα, ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή και κατάλληλη Ελεγκτική Μαρτυρία, που να στηρίζει το ότι οι συναλλαγές αυτές έχουν δεόντως καταχωρηθεί και τα απαραίτητα στοιχεία και πληροφορίες έχουν παρατεθεί στις οικονομικές καταστάσεις.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει έγγραφες παραστάσεις από τη Διοίκηση περί:

(α) Της πληρότητας των παρασχεθεισών πληροφοριών, που αφορούν τον εντοπισμό συγγενών προσώπων.

(β) Της επάρκειας των στοιχείων και πληροφοριών, που παρατίθενται στις οικονομικές καταστάσεις, σε σχέση με τις συναλλαγές του ελεγχόμενου οργανισμού με συγγενή πρόσωπα.

Αν ο Ελεγκτής αδυνατεί να εξασφαλίσει επαρκή, κατάλληλη Ελεγκτική Μαρτυρία σε σχέση με τα συγγενή πρόσωπα και τις συναλλαγές με τα πρόσωπα αυτά ή έχει οδηγηθεί στο συμπέρασμα ότι τα στοιχεία και οι πληροφορίες, που παρατίθενται στις οικονομικές καταστάσεις, δεν είναι επαρκή, τότε ο Ελεγκτής οφείλει να διαφοροποιήσει ανάλογα την Έκθεση Ελέγχου.

Διευκρινίζεται ότι «συγγενή πρόσωπα» μπορεί να είναι τόσο τα φυσικά πρόσωπα όσο και τα νομικά πρόσωπα.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 5560 ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξετάζει τις επιπτώσεις των μεταγενέστερων της ημερομηνίας του ισολογισμού γεγονότων επί των οικονομικών καταστάσεων και της Έκθεσης Ελέγχου.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εφαρμόζει ελεγκτικές διαδικασίες, που να στοχεύουν στην εξασφάλιση επαρκούς, κατάλληλης Ελεγκτικής Μαρτυρίας ότι όλα τα γεγονότα, που έχουν επισυμβεί μέχρι την ημερομηνία της Έκθεσης Ελέγχου, και ενδεχομένως θα επέβαλλαν την αναμόρφωση των οικονομικών καταστάσεων ή την παράθεση σχετικών στοιχείων και πληροφοριών στις οικονομικές καταστάσεις, έχουν εντοπισθεί.

Όταν ο Ελεγκτής καθίσταται γνώστης γεγονότων που επηρεάζουν ουσιωδώς τις οικονομικές καταστάσεις, οφείλει να εξετάσει αν τα γεγονότα αυτά έχουν λογιστικοποιηθεί δεόντως και παρατεθεί και επεξηγηθεί επαρκώς στις οικονομικές καταστάσεις.

Στην περίπτωση όπου, μετά την ημερομηνία που φέρει η Έκθεση Ελέγχου αλλά πριν από τη δημοσιοποίηση των οικονομικών καταστάσεων, ο Ελεγκτής καθίσταται γνώστης γεγονότων που επηρεάζουν ουσιωδώς τις οικονομικές καταστάσεις, ο Ελεγκτής οφείλει να αξιολογήσει την κατάσταση, να συζητήσει το θέμα με τη Διοίκηση και να αποφασίσει περί του πρακτέου, υπό τις περιστάσεις.

Εάν η Διοίκηση αρνείται να διαφοροποιήσει τις οικονομικές καταστάσεις (υπό συνθήκες που ο Ελεγκτής

εκτιμά ότι επιβάλλουν τη διαφοροποίηση) και η Έκθεση Ελέγχου δεν έχει ακόμη τεθεί στη διάθεση του ελεγχόμενου οργανισμού, ο Ελεγκτής οφείλει να διαφοροποιήσει την Έκθεση Ελέγχου ή να διατυπώσει αρνητική γνώμη.

Εάν, μετά την δημοσιοποίηση των οικονομικών καταστάσεων, ο Ελεγκτής καθίσταται γνώστης γεγονότων, που είχαν επισυμβεί κατά την ή προ της ημερομηνίας που φέρει η Έκθεση Ελέγχου και τα οποία, εάν ήταν τότε γνωστά, ενδεχομένως θα οδηγούσαν στην διαφοροποίηση της Έκθεσης Ελέγχου, τότε ο Ελεγκτής οφείλει να εξετάσει την αναγκαιότητα της επανέκδοσης των οικονομικών καταστάσεων και να συζητήσει το θέμα με τη Διοίκηση του ελεγχόμενου οργανισμού.

Εάν η Διοίκηση συναινέσει στην επανέκδοση των οικονομικών καταστάσεων, η νέα Έκθεση Ελέγχου πρέπει να περιλαμβάνει παράγραφο έμφασης (επισήμανσης) που να παραπέμπει σε σημείωση που περιέχεται στο Προσάρτημα, όπου παρατίθενται, με επάρκεια και σαφήνεια, οι λόγοι που οδήγησαν στην επανέκδοση των οικονομικών καταστάσεων και της προγενέστερα εκδοθείσης Έκθεσης Ελέγχου.

Εάν η Διοίκηση δεν συναινεί στην επανέκδοση των οικονομικών καταστάσεων και στο βαθμό που οι ήδη εκδοθείσες και δημοσιοποιηθείσες οικονομικές καταστάσεις περιέχουν θεμελιώδεις ανακρίβειες ή παραλείψεις, ο Ελεγκτής οφείλει να δημοσιοποιήσει το πρόβλημα, ενημερώνοντας:

- (α) την εποπτεύουσα αρχή
- (β) την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.)
- (γ) εφόσον πρόκειται περί εισηγμένης εταιρείας, την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, και
- (δ) το ευρύτερο κοινό, με δημοσίευση σχετικής ανακοίνωσης στα έντυπα που δημοσιεύθηκαν οι χρήζουσες την αναμόρφωση οικονομικές καταστάσεις.

Στις περιπτώσεις όπου οι χρήζουσες την αναμόρφωση οικονομικές καταστάσεις διασυνδέονται με την προσφορά μετοχών ή άλλων αξιογράφων στο ευρύ επενδυτικό κοινό, ο Ελεγκτής οφείλει να επιζητήσει άμεσα νομική αρωγή ως προς το πρακτέον και παράλληλα να ενημερώσει τις προαναφερόμενες εποπτικές αρχές, ώστε να προσδιορισθούν οι ενδεδειγμένες ενέργειες για την προστασία του επενδυτικού κοινού.

Διευκρινίζεται ότι τα μεταγενέστερα της ημερομηνίας του ισολογισμού γεγονότα, που συνθέτουν το αντικείμενο του Ε.Ε.Π. 5560, είναι τα γεγονότα εκείνα που έχουν επισυμβεί μετά την ημερομηνία του ισολογισμού και επηρεάζουν τις οικονομικές καταστάσεις (που περιλαμβάνουν τον προαναφερόμενο

ισολογισμό). Τα γεγονότα αυτά προσδιορίζονται στο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο (Δ.Λ.Π.) 10 «Γεγονότα Μετά την Ημερομηνία του Ισολογισμού», που υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 5570

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΣΥΝΕΧΙΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ / ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Κατά το σχεδιασμό και την εκτέλεση ελεγκτικών διαδικασιών και κατά την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των διεργασιών αυτών, ο Ελεγκτής οφείλει να εξετάζει αν αρμόζει, κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων, η αποδοχή της παραδοχής της δυνατότητας της συνέχισης της δραστηριότητας / των εργασιών του ελεγχόμενου οργανισμού (ability to continue as a going concern).

Κατά το σχεδιασμό του ελέγχου, ο Ελεγκτής οφείλει να εξετάζει αν υπάρχουν γεγονότα ή συνθήκες που δημιουργούν σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη δυνατότητα της συνέχισης της δραστηριότητας / των εργασιών του ελεγχόμενου οργανισμού.

Ο Ελεγκτής, καθόλη τη διάρκεια του ελέγχου, οφείλει να παραμένει σε εγρήγορση για τον εντοπισμό γεγονότων ή συνθηκών, που δημιουργούν σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη δυνατότητα της συνέχισης της δραστηριότητας / των εργασιών του ελεγχόμενου οργανισμού. Αν εντοπισθούν τέτοια γεγονότα ή συνθήκες, ο Ελεγκτής - πέραν της εφαρμογής των διαδικασιών που παρατίθενται κατωτέρω - οφείλει να εξετάσει την ενδεχόμενη επίδραση των γεγονότων ή των συνθηκών αυτών επί του ελεγκτικού κινδύνου.

Ο Ελεγκτής οφείλει να αξιολογήσει την εκτίμηση της Διοίκησης σχετικά με τη δυνατότητα του ελεγχόμενου οργανισμού να συνεχίσει τις δραστηριότητες και τις εργασίες του.

Κατά την αξιολόγηση αυτή, ο Ελεγκτής πρέπει να χρησιμοποιείται χρονικό πλαίσιο που προδιαγράφεται από το υιοθετηθέν, για σκοπούς σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, πλαίσιο λογιστικών κανόνων. Αν το χρησιμοποιούμενο από τη Διοίκηση χρονικό πλαίσιο καλύπτει χρονικό διάστημα μικρότερο των δώδεκα μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού, ο Ελεγκτής υποχρεούται να ζητήσει από τη Διοίκηση να προεκτείνει τις εκτιμήσεις της, ώστε να καλύψει χρονικό διάστημα τουλάχιστον δώδεκα μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

Ο Ελεγκτής οφείλει να θέσει στη Διοίκηση το ερώτημα αν γνωρίζει γεγονότα ή συνθήκες, τα οποία

πιθανολογεί η Διοίκηση ότι θα επισυμβούν ή θα προκύψουν και τοποθετούνται πέραν του χρονικού ορίζοντα που χρησιμοποιήθηκε, και θα μπορούσαν να θέσουν σε σοβαρή αμφιβολία τη δυνατότητα της συνέχισης της δραστηριότητας / των εργασιών του ελεγχόμενου οργανισμού.

Στην περίπτωση που έχουν εντοπισθεί γεγονότα ή συνθήκες που θα μπορούσαν να θέσουν σε σοβαρή αμφιβολία τη δυνατότητα της συνέχισης της δραστηριότητας / των εργασιών του ελεγχόμενου οργανισμού, ο Ελεγκτής οφείλει:

(α) να επισκοπήσει τα σχέδια της Διοίκησης για μελλοντικές ενέργειες, που στοχεύουν στην ενίσχυση της δυνατότητας της συνέχισης της δραστηριότητας / των εργασιών του ελεγχόμενου οργανισμού,

(β) να συλλέξει πρόσθετη, επαρκή και κατάλληλη Ελεγκτική Μαρτυρία, ώστε να επιβεβαιώσει ή να διαλύσει την αβεβαιότητα, και

(γ) να επιζητήσει την εξασφάλιση έγγραφων παραστάσεων της Δοίκησης αναφορικά με τα μελλοντικά της σχέδια.

Βασίζόμενος στην εξασφαλισθείσα Ελεγκτική Μαρτυρία, ο Ελεγκτής οφείλει να εκτιμήσει αν, κατά την κρίση του, υπάρχει σοβαρή αμφιβολία ως προς τη δυνατότητα συνέχισης των δραστηριοτήτων / των εργασιών του ελεγχόμενου οργανισμού, η οποία προκύπτει είτε από μεμονωμένα περιστατικά ή συνθήκες είτε από τη συσσωρευτική επίδραση διαφόρων περιστατικών ή συνθηκών.

Αν η παράθεση των δεδομένων στις οικονομικές καταστάσεις είναι επαρκής, ο Ελεγκτής δεν πρέπει να διατυπώσει γνώμη με «εξαίρεση» αλλά να διαφοροποιήσει την Έκθεση Ελέγχου με την προσθήκη παραγράφου έμφασης (επισήμανσης) της ύπαρξης ουσιώδους αβεβαιότητας, που σχετίζεται με γεγονότα ή συνθήκες, που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη δυνατότητα της συνέχισης της δραστηριότητας / των εργασιών του ελεγχόμενου οργανισμού και να επισημάνει την ύπαρξη σχετικής σημείωσης στο Προσάρτημα, όπου παρατίθενται και επεξηγούνται τα δεδομένα που έχουν προκαλέσει την αβεβαιότητα.

Αν η παράθεση των δεδομένων στις οικονομικές καταστάσεις δεν είναι επαρκής, ο Ελεγκτής οφείλει να διατυπώσει τη γνώμη του με εξαίρεση ή να εκφέρει αρνητική γνώμη (Ε.Ε.Π. 7700 «η Έκθεση Ελέγχου επί Οικονομικών Καταστάσεων»). Στην Έκθεση Ελέγχου πρέπει να γίνεται συγκεκριμένη μνεία στο γεγονός ότι υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα, που θα μπορούσε να οδηγήσει σε σοβαρή αμφιβολία ως προς τη δυνατότητα της συνέχισης της δραστηριότητας / των εργασιών του ελεγχόμενου οργανισμού.

Αν, κατά τη κρίση του Ελεγκτή, ο ελεγχόμενος οργανισμός δεν θα κατορθώσει να συνεχίσει τις δραστηριότητες και τις εργασίες του, ο Ελεγκτής οφείλει να εκφέρει αρνητική γνώμη, στο βαθμό που οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σε βάση που εκλαμβάνει ως δεδομένη τη συνέχιση των δραστηριοτήτων / εργασιών.

Αν η Διοίκηση είναι απρόθυμη να εκτιμήσει το θέμα ή να προεκτείνει χρονικά τις εκτιμήσεις της επί του θέματος, όταν κληθεί από τον Ελεγκτή να το πράξει, τότε ο Ελεγκτής οφείλει να εξετάσει την ανάγκη να διαφοροποιήσει την Έκθεση Ελέγχου, ως αποτέλεσμα του περιορισμού του εύρους του ελέγχου.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 5580

ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει τις παραστάσεις της Διοίκησης, όπου τούτο κρίνεται αναγκαίο.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή Μαρτυρία ότι η Διοίκηση αναγνωρίζει τις ευθύνες της σε σχέση με τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων, κατά τρόπο που να απεικονίζουν με πληρότητα και σαφήνεια την οικονομική θέση της Εταιρείας και τα αποτελέσματα των εργασιών της καθώς και μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων και τις ταμειακές ροές της χρήσεως, σύμφωνα με το συγκεκριμένο λογιστικό πλαίσιο (σώμα λογιστικών κανόνων) που υιοθετήθηκε. Πριν από την έκδοση της Έκθεσης Ελέγχου, ο Ελεγκτής οφείλει να βεβαιωθεί ότι οι οικονομικές καταστάσεις έχουν δεόντως εγκριθεί από τα εντεταλμένα εκτελεστικά όργανα του ελεγχόμενου οργανισμού.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει εγγράφως τις παραστάσεις εκείνες της Διοίκησης, που έγιναν στα πλαίσια του διενεργούμενου ελέγχου και κρίνονται σημαντικές, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις εκείνες όπου άλλου είδους Ελεγκτική Μαρτυρία λογικά δεν μπορεί να υπάρχει.

Αν οι παραστάσεις της Διοίκησης έρχονται σε σύγκρουση με άλλα στοιχεία Ελεγκτικής Μαρτυρίας, ο Ελεγκτής οφείλει να διερευνήσει το θέμα και, όπου τούτο ενδείκνυται, ο Ελεγκτής οφείλει να αναθεωρήσει την αξιοπιστία των παραστάσεων της Διοίκησης.

Αν η Διοίκηση αρνείται να παράσχει τις παραστάσεις, που ο Ελεγκτής κρίνει αναγκαίες, η άρνηση συνθέτει περιορισμό του εύρους του ελέγχου και ο Ελεγκτής οφείλει, ανάλογα με τη σημαντικότητα του θέματος, είτε να διαφοροποιήσει την Έκθεση Ελέγχου, είτε να αρνηθεί την έκφραση γνώμης. Δεδομένων

των ευθυνών της Διοίκησης, η προσχηματική προβολή νομικών κωλυμάτων για την παροχή των παραστάσεων, είτε από πλευράς της Διοίκησης είτε από πλευράς των νομικών της συμβούλων, δεν συνθέτει πραγματικό και επαρκή λόγο για την μη παροχή των επιζητούμενων παραστάσεων.

Υπόδειγμα Επιστολής Παραστάσεων της Διοίκησης

Το υπόδειγμα που ακολουθεί πρέπει να τροποποιείται και να προσαρμόζεται στα δεδομένα και στις συνθήκες του κάθε συγκεκριμένου έργου.

[Ελεγχόμενος Οργανισμός]

[Διεύθυνση Ελεγχόμενου Οργανισμού]

Προς την Ελεγκτική Εταιρεία _____ Ημερομηνία

Αξιότιμοι κύριοι:

Σας απευθύνουμε την παρούσα επιστολή στα πλαίσια του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων της _____ Α.Ε. (ή Ε.Π.Ε.), της εταιρικής χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 20XX, που αποσκοπούσε στη διακρίβωση του κατά πόσον οι προαναφερόμενες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν με πληρότητα και σαφήνεια την οικονομική θέση της Εταιρείας και τα αποτελέσματα των εργασιών της [καθώς και τις μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων και τις ταμειακές ροές της Εταιρείας] [η σε αγκύλες αναφορά παρατίθεται εφόσον εφαρμόζονται τα Δ.Λ.Π.] της χρήσεως που έληξε την ως άνω ημερομηνία, σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, που έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ή, εφόσον δεν εφαρμόζονται τα Δ.Λ.Π., με τα Λογιστικά Πρότυπα που προδιαγράφονται από την Ελληνική εταιρική νομοθεσία). Αναγνωρίζουμε την ευθύνη μας για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων κατά τρόπο που να παρέχει μια ορθή, πλήρη και σαφή εικόνα, σύμφωνα με το προαναφερόμενο σώμα λογιστικών κανόνων.

Με την παρούσα επιστολή επιβεβαιώνουμε, στο μέτρο της πληρέστερης γνώσης και πεποίθησής μας, τις ακόλουθες παραστάσεις, που έγιναν στα πλαίσια του διενεργηθέντος ελέγχου:

1. Θέσαμε στη διάθεσή σας:

α) Όλα τα λογιστικά βιβλία, στοιχεία, έγγραφα και πληροφορίες, που σχετίζονται με τον έλεγχο σας, και δεν έχουμε αποκρύψει οτιδήποτε, που θα μπορούσε να οδηγήσει στη διαφοροποίηση της γνώμης σας.

β) Όλα τα πρακτικά των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και των Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων που έχουν πραγματοποιηθεί από την έναρξη της ελεγχόμενης χρήσεως μέχρι σήμερα.

2. Με εξαίρεση τις περιπτώσεις που μνημονεύονται στην παρούσα επιστολή, δεν υπήρξαν:

α) Ατασθαλίες στις οποίες εμπλέκονται μέλη της Διοίκησης ή του προσωπικού της Εταιρείας μας.

β) Διοικητικές κυρώσεις για μη συμμόρφωση ή πλημμελή τήρηση των υπό του νόμου προβλεπομένων υποχρεώσεων.

γ) Παραβάσεις ή ενδεχόμενες παραβάσεις διατάξεων νόμων ή κανονισμών οι συνέπειες των οποίων θα έπρεπε να ληφθούν υπόψη κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων, είτε για αναφορά στο προσάρτημα είτε για σχηματισμό πρόβλεψης για πιθανές ζημιές.

[Μνημονεύονται οι κατ' εξαίρεση περιπτώσεις, αν υπάρχουν]

3. Δεν υπάρχουν:

α) Αγωγές που ενδέχεται να κινηθούν κατά της Εταιρείας μας και οι οποίες θα έπρεπε να ληφθούν υπόψη κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων.

β) Σημαντικές υποχρεώσεις ή ενδεχόμενα κέρδη ή ζημιές από συμβατικές σχέσεις (συμπεριλαμβανομένων των προφορικών και γραπτών εγγυοδοσιών) για τις οποίες θα έπρεπε να γίνει πρόβλεψη στις οικονομικές καταστάσεις.

γ) Σημαντικές συναλλαγές οι οποίες δεν καταχωρήθηκαν ή καταχωρήθηκαν πλημμελώς στα τηρηθέντα από την Εταιρεία μας βιβλία και στοιχεία.

δ) Γεγονότα που συνέβησαν μεταγενέστερα της ημερομηνίας του ισολογισμού αλλά έχουν επιπτώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων.

4. Σχηματίστηκαν επαρκείς προβλέψεις για:

α) Τις ζημιές που είναι πιθανό να προκύψουν από την εκπλήρωση ή την αδυναμία εκπλήρωσης συμβατικών υποχρεώσεων.

β) Τις ζημιές που είναι πιθανό να προκύψουν από συμβατικές υποχρεώσεις για την αγορά αποθεμάτων σε ποσότητες μεγαλύτερες των κανονικών αναγκών της Εταιρείας ή σε τιμές υψηλότερες των τρεχουσών

τιμών αγοράς.

γ) Τις ζημιές που είναι δυνατό να προκύψουν από την απαξίωση ή φυσική απομείωση αποθεμάτων.

δ) Τις ζημιές που προέκυψαν από την απαξίωση των επενδύσεών μας.

5. Η Εταιρεία δεν έχει σχέδια ή προθέσεις που θα επέφεραν σημαντική αλλαγή στην αξία ή την ταξινόμηση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της.

6. Η Εταιρεία έχει νόμιμους τίτλους κυριότητας επί των περιουσιακών της στοιχείων και δεν υπάρχουν εμπράγματα ή άλλη βάρη εκτός από αυτά που αναφέρονται στις οικονομικές καταστάσεις.

7. Η Εταιρεία έχει συμμορφωθεί με όλους τους όρους συμβάσεων η παράβαση των οποίων θα είχε ουσιώδεις επιπτώσεις στις οικονομικές καταστάσεις.

8. Τα κατωτέρω στοιχεία απεικονίζονται ορθά και με πληρότητα στις οικονομικές καταστάσεις:

α) Συναλλαγές με συνδεδεμένα και συγγενή πρόσωπα (επιχειρήσεις, μετόχους, όργανα Διοίκησης) και τα σχετικά ποσά που αφορούν σε απαιτήσεις και υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένων των πωλήσεων, αγορών, χορηγήσεων, μεταφορών κεφαλαίων, συμβάσεων, μισθώσεων και εγγυήσεων.

β) Σημαντικές σχέσεις κοινής ιδιοκτησίας ή ελέγχου της Διοίκησης οι οποίες χρήζουν αναφοράς.

γ) Συμβάσεις με πιστωτικά ιδρύματα, βάσει των οποίων προβλέπονται δεσμεύσεις περιουσιακών στοιχείων ή συναφείς διευθετήσεις.

9. Δεν υπάρχουν τυπικές ή άτυπες ρυθμίσεις, που να επιτρέπουν το συμψηφισμό υποχρεώσεων με τα διαθέσιμα ή τα υπόλοιπα των επενδυτικών λογαριασμών της Εταιρείας. Με εξαίρεση τα μνημονευόμενα στη Σημείωση X του Προσαρτήματος, δεν υπάρχουν άλλες δανειοληπτικές ρυθμίσεις ή διευθετήσεις.

10. Στις οικονομικές καταστάσεις απεικονίζονται ή αναφέρονται, με τον πρέποντα τρόπο, όλα τα δικαιώματα προαίρεσης επί των μετοχών της Εταιρείας καθώς και κάθε δυνάμενο να ασκηθεί στο μέλλον δικαίωμα, που σχετίζεται με τα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας.

[Εάν εκδίδεται διαφοροποιημένη Έκθεση Ελέγχου, επιβάλλεται αναφορά στο γεγονός ότι η Διοίκηση έλαβε γνώση του περιεχομένου προσχεδίου του πιστοποιητικού].

Με εκτίμηση,

(Όνομα ελεγχόμενης Εταιρείας)

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Ο Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών

(Υπογραφή)

(Υπογραφή)

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 6600

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΛΛΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ

Σε σχέση με τις εκδιδόμενες Εκθέσεις Ελέγχου, ο υπογράφων την Έκθεση Ελέγχου Ελεγκτής και η ελεγκτική εταιρεία στην οποία είναι ενταγμένος φέρουν συνολικά την ευθύνη του διενεργηθέντος ελέγχου, ανεξάρτητα αν κατά τη διεκπεραίωση του ελέγχου χρησιμοποιήθηκαν και άλλοι Ελεγκτές.

Όπου ο κύριος (προεξάρχων) Ελεγκτής χρησιμοποιεί την εργασία ενός άλλου Ελεγκτή, ο κύριος (προεξάρχων) Ελεγκτής οφείλει να προσδιορίζει την επίδραση της εργασίας του άλλου Ελεγκτή επί του ελέγχου.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξετάζει αν η δική του συμμετοχή είναι επαρκής ώστε να του επιτρέπει να ενεργεί ως ο κύριος (προεξάρχων) Ελεγκτής.

Όταν σχεδιάζεται η χρησιμοποίηση της εργασίας άλλου Ελεγκτή, ο κύριος (προεξάρχων) Ελεγκτής οφείλει να εκτιμήσει την επαγγελματική πληρότητα του άλλου Ελεγκτή, μέσα στα πλαίσια του επιτελούμενου συγκεκριμένου έργου.

Ο κύριος (προεξάρχων) Ελεγκτής οφείλει να εφαρμόσει διαδικασίες που θα του επιτρέψουν να εξασφαλίσει επαρκή, κατάλληλη Ελεγκτική Μαρτυρία ότι η εργασία του άλλου Ελεγκτή είναι επαρκής για τους σκοπούς του κύριου (προεξάρχοντος) Ελεγκτή, μέσα στα πλαίσια του επιτελούμενου συγκεκριμένου έργου.

Ο κύριος (προεξάρχων) Ελεγκτής οφείλει να συνεκτιμήσει τα ευρήματα του άλλου Ελεγκτή.

Ο άλλος Ελεγκτής, γνωρίζοντας το πλαίσιο εντός του οποίου ο κύριος (προεξάρχων) Ελεγκτής θα χρησιμοποιήσει την εργασία του άλλου Ελεγκτή, οφείλει να συνεργάζεται με τον κύριο (προεξάρχοντα) Ελεγκτή.

Στο προδιαγραφόμενο πλαίσιο ευθύνης του προεξάρχοντος (κυρίου) Ελεγκτή, που απαιτεί τη συνεργασία του άλλου Ελεγκτή, η αποδοχή της εντολής του ελέγχου από τον άλλο Ελεγκτή τεκμηριώνει τη συναίνεση του άλλου Ελεγκτή να συνεργασθεί απρόσκοπτα με τον προεξάρχοντα (κύριο) Ελεγκτή και να του παράσχει ακώλυτη πρόσβαση στα φύλλα εργασίας του έργου που έχει επιτελέσει.

Όταν ο κύριος (προεξάρχων) Ελεγκτής οδηγείται στο συμπέρασμα ότι η εργασία του άλλου Ελεγκτή δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί γιατί είναι ανεπαρκής και ο κύριος (προεξάρχων) Ελεγκτής δεν μπόρεσε να εφαρμόσει επαρκείς πρόσθετες ελεγκτικές διαδικασίες σε σχέση με τα οικονομικά δεδομένα του συστατικού στοιχείου που ελέγχεται από τον άλλον Ελεγκτή, ο κύριος (προεξάρχων) Ελεγκτής οφείλει να διατυπώσει διαφοροποιημένη γνώμη ή να προχωρήσει στην άρνηση γνώμης, με το αιτιολογικό ότι υπήρξε περιορισμός του εύρους του ελέγχου.

Όπου ο κύριος (προεξάρχων) Ελεγκτής υιοθετεί τέτοια θέση, τότε οφείλει να το δηλώσει (στο πιστοποιητικό) ευκρινώς, παρέχοντας ένδειξη του μεγέθους του μέρους των οικονομικών καταστάσεων που ελέγχθηκαν από τον άλλο Ελεγκτή.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 6610

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ

Ο Ελεγκτής οφείλει να αξιολογήσει τις δραστηριότητες των Εσωτερικών Ελεγκτών του ελεγχόμενου οργανισμού και τις επιδράσεις που ενδέχεται να έχουν επί των διαδικασιών του ελέγχου.

Ο «Εξωτερικός» Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίσει επαρκή κατανόηση των διαδικασιών του Εσωτερικού Ελέγχου, για σκοπούς σχεδιασμού του ελέγχου και της ανάπτυξης μιας αποδοτικής προσέγγισης στον έλεγχο.

Κατά το σχεδιασμό του ελέγχου, ο «Εξωτερικός» Ελεγκτής πρέπει να προχωρήσει σε μια προκαταρκτική αξιολόγηση της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου, στο βαθμό που διαφαίνεται ότι ο Εσωτερικός

Έλεγχος θα μπορούσε να διασυνδεθεί με τον έλεγχο για την «κάλυψη» ορισμένων «περιοχών» των οικονομικών καταστάσεων.

Όταν ο Ελεγκτής προτίθεται να αξιοποιήσει συγκεκριμένη εργασία των Εσωτερικών Ελεγκτών, ο Ελεγκτής οφείλει να αξιολογήσει και να υποβάλει τη συγκεκριμένη εργασία σε δοκιμασία, ώστε να επιβεβαιώσει την επάρκειά της για τους σκοπούς του ελέγχου.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 6620

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΟΝΑ

Κατά τη χρησιμοποίηση της εργασίας πραγματογνώμονα, ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή και κατάλληλη Ελεγκτική Μαρτυρία ότι η εργασία αυτή είναι επαρκής για τους σκοπούς του ελέγχου.

Όταν σχεδιάζεται η χρησιμοποίηση της εργασίας πραγματογνώμονα, ο Ελεγκτής οφείλει να αξιολογεί την επαγγελματική πληρότητα του πραγματογνώμονα.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή και κατάλληλη Ελεγκτική Μαρτυρία ότι το εύρος της εργασίας του πραγματογνώμονα είναι επαρκές για τους σκοπούς του ελέγχου. Ο Ελεγκτής οφείλει να αξιολογεί την καταλληλότητα της εργασίας του πραγματογνώμονα ως Ελεγκτικής Μαρτυρίας, στα πλαίσια της αξιολόγησης της διατυπούμενης στις οικονομικές καταστάσεις θέσεως της Διοίκησης.

Αν τα αποτελέσματα της εργασίας του πραγματογνώμονα δεν παρέχουν επαρκή, κατάλληλη Ελεγκτική Μαρτυρία ή αν τα αποτελέσματα αυτά δεν συνάδουν με άλλα στοιχεία που προέκυψαν κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ο Ελεγκτής οφείλει να επιλύσει το πρόβλημα.

Στις περιπτώσεις όπου εκδίδεται Έκθεση Ελέγχου χωρίς διαφοροποιήσεις, ο Ελεγκτής δεν πρέπει να μνημονεύει στο πιστοποιητικό ελέγχου την εργασία και τα πορίσματα του πραγματογνώμονα.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 7700

Η ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΠΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Ο Ελεγκτής οφείλει να επισκοπήσει και να αξιολογήσει τα ευρήματα του ελέγχου και τα αντληθέντα συμπεράσματα από την επιτελεσθείσα ελεγκτική εργασία και να τα χρησιμοποιήσει ως βάση για τη διατύπωση της γνώμης του επί των οικονομικών καταστάσεων.

Ο Ελεγκτής οφείλει να διατυπώσει εγγράφως και κατά τρόπο σαφή τη γνώμη του επί των οικονομικών καταστάσεων στην ολότητά τους.

Πέραν της υποχρέωσής του αυτής, ο Ελεγκτής μπορεί να κληθεί να εκφράσει τη γνώμη του και σε άλλα θέματα. Στην τελευταία αυτή περίπτωση ο Ελεγκτής θα πρέπει να διατυπώσει τη γνώμη του επί των άλλων αυτών θεμάτων είτε σε ξεχωριστή Έκθεση είτε σε ξεχωριστή παράγραφο της Έκθεσης Ελέγχου ή Επισκόπησης.

Ο Ελεγκτής οφείλει να διατυπώσει την γνώμη του στην Έκθεση Ελέγχου. Η απλή παράθεση στην Έκθεση Ελέγχου των ευρημάτων του ελέγχου δεν συνιστά διατύπωση γνώμης.

Ο Ελεγκτής οφείλει να χρονολογήσει την Έκθεση Ελέγχου του με την ημερομηνία της ουσιαστικής ολοκλήρωσης του διενεργηθέντος ελέγχου.

Δεδομένης της υποχρέωσης του Ελεγκτή να γνωμοδοτήσει επί των οικονομικών καταστάσεων, που έχουν συνταχθεί από τη Διοίκηση του ελεγχόμενου οργανισμού, η χρονολόγηση της Έκθεσης Ελέγχου ή της Έκθεσης Επισκόπησης πάντοτε έπεται της ημερομηνίας έγκρισης και υπογραφής των οικονομικών καταστάσεων από τη Διοίκηση του ελεγχόμενου οργανισμού. Η έκδοση της Έκθεσης Ελέγχου ή της Έκθεσης Επισκόπησης πριν από την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων από τη Διοίκηση του ελεγχόμενου οργανισμού συνιστά ιδιαίζόντως ανεπαρκή εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Ελεγκτή.

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1.1 Το παρόν Ελληνικό Ελεγκτικό Πρότυπο (Ε.Ε.Π.) 7700 εκδίδεται από την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 137, παράγραφος 2, του ν. 2190 / 1920.

1.2 Τα παρατιθέμενα υποδείγματα είναι ενδεικτικά του τρόπου διαμόρφωσης του περιεχομένου των Εκθέσεων Ελέγχου και Επισκόπησης και δεν απαλλάσσουν τον Ελεγκτή από την υποχρέωση να προσαρμόσει το λεκτικό στα δεδομένα της κάθε συγκεκριμένης περίπτωσης.

1.3 Το περιεχόμενο των Εκθέσεων πρέπει να προσαρμόζεται στα δεδομένα της κάθε περίπτωσης χωρίς, όμως, να αλλοιώνεται η γενική δομή της Έκθεσης και χωρίς να μεταβάλλονται τα στοιχεία της που δεν αφορούν τα ειδικότερα δεδομένα της κάθε περίπτωσης.

1.4 Το λεκτικό των Εκθέσεων μπορεί -αν τούτο κρίνεται σκόπιμο και αναγκαίο- να προσαρμόζεται (όπως, για παράδειγμα, με την υποκατάσταση της λέξεως «Εταιρεία» με τη λέξη «Τράπεζα») και θα πρέπει να προσαρμόζεται στις περιπτώσεις όπου οι ελεγχθείσες οικονομικές καταστάσεις αφορούν οικονομικές μονάδες που δεν έχουν τη μορφή εταιρείας (συνεταιρισμούς, κοινοπραξίες κλπ.) ή οικονομικές μονάδες του Δημόσιου Τομέα (Δήμους, Κοινότητες, Ασφαλιστικά Ταμεία, Νοσοκομεία κλπ.). Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να προσδιορίζεται στο προσάρτημα των οικονομικών καταστάσεων η νομική υπόσταση της οικονομικής μονάδας και ο βαθμός της οικονομικής της αυτοτέλειας. Νοείται ότι, αν οι συνταχθείσες καταστάσεις δεν συνθέτουν οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες στοχεύουν στην απεικόνιση, με ακριβοδίκαιο τρόπο, της οικονομικής θέσης της οικονομικής μονάδας, κατά μια συγκεκριμένη ημερομηνία, και τα αποτελέσματα των εργασιών της χρήσεως που έληξε αυτή την ημερομηνία, σύμφωνα είτε με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα είτε με άλλο ολοκληρωμένο σόμα λογιστικών κανόνων, τότε δεν μπορεί και δεν θα πρέπει να εκδίδεται «Έκθεση Ελέγχου».

1.5 Το χρησιμοποιούμενο λεκτικό πρέπει να παρέχει στον αναγνώστη τη δυνατότητα να κατανοήσει - τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά - το θέμα της οποιασδήποτε αναφοράς, χωρίς άσκοπες παραπομπές σε διατάξεις νόμων ή κανονισμών και χωρίς την παράθεση επουσιωδών λεπτομερειών. Με την προϋπόθεση ότι η ουσία του θέματος καλύπτεται στην Έκθεση, μπορεί να γίνονται (στην Έκθεση) παραπομπές σε πρόσθετες λεπτομέρειες, που παρατίθενται στο προσάρτημα των οικονομικών καταστάσεων.

1.6 Στην Έκθεση του Ελεγκτή δεν ενδείκνυται αναφορές σε «εξαιρέσεις» ή «επιφυλάξεις», η χρηματική αξία των οποίων είναι επουσιώδης. Τι συνθέτει επουσιώδες και τι ουσιώδες ποσό είναι αντικείμενο άλλου Ελληνικού Ελεγκτικού Προτύπου.

1.7 Η παράθεση των μνημονευομένων στην Έκθεση χρηματικών ποσών σε χιλιάδες της νομισματικής μονάδας στην οποία είναι εκπεφρασμένες οι οικονομικές καταστάσεις (κατά κανόνα, Ευρώ), βοηθά στην ευχερέστερη αφομοίωση της ουσίας μιας παρατήρησης και αποφεύγει να προσδώσει στον αναγνώστη τη λανθασμένη εντύπωση ότι ο Ελεγκτής έχει τη δυνατότητα να επιμετρήσει τα ποσά αυτά με απόλυτη ακρίβεια. Τα μνημονευόμενα στην Έκθεση του Ελεγκτή ποσά είναι συχνά απόρροια συνθετικών εκτιμήσεων.

Νοείται ότι θα πρέπει να καθίσταται απόλυτα ευκρινές ότι τα παρατιθέμενα στην Έκθεση του Ελεγκτή νομισματικά ποσά είναι εκπεφρασμένα σε χιλιάδες της νομισματικής μονάδας. Επίσης νοείται ότι ενδείκνυται η παράθεση των νομισματικών ποσών κατά τρόπο ομοιόμορφο.

1.8 Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίδεται στη γλωσσική επάρκεια της Έκθεσης, ώστε να είναι εύληπτη από το μέσο αναγνώστη. Για το σκοπό αυτό, πριν από την έκδοσή της, η Έκθεση πρέπει να υποβάλλεται σε «ψυχρή» επισκόπηση από δεύτερο Ελεγκτή, ο οποίος δεν έχει συμμετάσχει ενεργά στη διενέργεια του ελέγχου.

1.9 Η διάταξη της Έκθεσης πρέπει να παρέχει στον αναγνώστη τη δυνατότητα της εύκολης ανάγνωσής της, με το διαχωρισμό και τη λογική ιεράρχηση των θεμάτων σε επιμέρους παραγράφους και τη χρησιμοποίηση στοιχείων ευκρινών και ευανάγνωστων. Στην περίπτωση ύπαρξης πολλαπλών «διαφοροποιήσεων» της Έκθεσης, οι επιμέρους παράγραφοι πρέπει να αριθμούνται.

1.10 Η με οποιοδήποτε άλλο τρόπο (εκτός της Έκθεσης Ελέγχου ή Επισκόπησης) παράθεση (με την μορφή «υποσημειώσεων» στον ισολογισμό ή σημειώσεων στο προσάρτημα ή στην Έκθεση Διαχείρισης ή με οποιοδήποτε άλλον τρόπο) αναφορών, που θα έπρεπε να παρατεθούν στο ίδιο το πιστοποιητικό, συνιστά ανεπάρκεια της Έκθεσης και υποδηλώνει μη επαρκή εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Ελεγκτή.

1.11 Το παρόν Ελληνικό Ελεγκτικό Πρότυπο (Ε.Ε.Π.) 7700 δεν καλύπτει τις περιπτώσεις άλλων πιστοποιητικών ή Εκθέσεων, που εκδίδονται από Ελεγκτές σε σχέση με την εφαρμογή προσυμφωνημένων ελεγκτικών διαδικασιών, σε σχέση με επιμελείς επισκοπήσεις (due diligence) και, γενικά, σε σχέση με ελεγκτικές εργασίες που δεν συνθέτουν έλεγχο ή επισκόπηση οικονομικών καταστάσεων συντεταγμένων βάσει ενός ολοκληρωμένου σώματος λογιστικών κανόνων.

2. ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ (Δ.Ε.Π.)

Κατ' επιταγήν του Νόμου (Ν. 2190 / 1920, άρθρο 137, παράγραφος 2 / Φ.Ε.Κ. 38Α), τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα (Ε.Ε.Π.) έχουν διαμορφωθεί μέσα στα πλαίσια των κανόνων που προδιαγράφονται από τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα της Διεθνούς Ομοσπονδίας Λογιστών (International Federation of Accountants). Έπεται ότι, κατά τη διενέργεια ελέγχων και τη διαμόρφωση των σχετικών Εκθέσεων, η

επικουρική χρησιμοποίηση των Δ.Ε.Π. από τους Ελεγκτές, ως πλαίσιο αναφοράς, είναι καθόλα επιτρεπτή και ενδεδειγμένη.

3. ΚΟΙΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

- (α) Τίτλος της Έκθεσης
- (β) Αποδέκτης της Έκθεσης
- (γ) Εισαγωγική παράγραφος
- (i) Προσδιορισμός των ελεγχθεισών οικονομικών καταστάσεων
- (ii) Συνοπτικός προσδιορισμός των ευθυνών της Διοίκησης και των Ελεγκτών
- (δ) Προσδιορισμός του εύρους του πεδίου του ελέγχου (παράγραφος περιγράφουσα τη φύση του ελέγχου)
 - (i) Αναφορά στα Ελληνικά και στα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα
 - (ii) Συνοπτική περιγραφή του ελεγκτικού έργου
- (ε) Παράγραφος διατύπωσης του συμπεράσματος του ελέγχου
 - (i) Αναφορά στα Λογιστικά Πρότυπα βάσει των οποίων έχουν συνταχθεί οι ελεγχθείσες οικονομικές καταστάσεις
 - (ii) Διατύπωση της γνώμης του Ελεγκτή επί των οικονομικών καταστάσεων
- (στ) Χρονολόγηση (ημερομηνία) της Έκθεσης
- (ζ) Διεύθυνση του Ελεγκτή
- (η) Ονοματεπώνυμο (υπογραφή) του Ελεγκτή
- (θ) ΑΜ Σ.Ο.Ε.Λ. του Ελεγκτή
- (ι) Όνομα της ελεγκτικής εταιρείας (την οποία δεσμεύει ο Ελεγκτής)
- (κ) ΑΜ Σ.Ο.Ε.Λ. της ελεγκτικής εταιρείας

4. ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΜΕ ΣΥΜΦΩΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ

Προς τους Μετόχους της _____

Ελέγξαμε τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της _____ Α.Ε. (ή Ε.Π.Ε.), της εταιρικής χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 20XX. Η ευθύνη της σύνταξης των οικονομικών

καταστάσεων βαρύνει τη Διοίκηση της Εταιρείας. Η δική μας ευθύνη περιορίζεται στη διαμόρφωση και τη διατύπωση γνώμης επί των οικονομικών καταστάσεων, εδραιωμένης στο διενεργηθέντα έλεγχο.

Ο έλεγχός μας διενεργήθηκε σύμφωνα με τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα, που είναι εναρμονισμένα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν το σχεδιασμό και την εκτέλεση του ελεγκτικού έργου κατά τρόπο που να διασφαλίζει εύλογη βεβαιότητα ότι οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδεις ανακρίβειες και παραλείψεις. Ο έλεγχος περιλαμβάνει την εξέταση, σε δειγματοληπτική βάση, αποδεικτικών στοιχείων που να στηρίζουν τα ποσά και τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις. Ο έλεγχος επίσης περιλαμβάνει την αξιολόγηση των λογιστικών αρχών που ακολουθήθηκαν, των εκτιμήσεων της Διοίκησης της Εταιρείας και, γενικότερα, της παρουσίασης των δεδομένων στις οικονομικές καταστάσεις καθώς και την αξιολόγηση της συνέπειας της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου (ή τον/των Διαχειριστή/στών) με τις οικονομικές καταστάσεις. Πιστεύουμε ότι ο έλεγχος που διενεργήθηκε παρέχει επαρκή βάση για την διαμόρφωση της Έκθεσής μας.

Κατά τη γνώμη μας, οι προαναφερόμενες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν με ακριβοδίκαια την οικονομική θέση της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 20XX και τα αποτελέσματα των εργασιών της [καθώς και τις μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων και τις ταμειακές ροές της Εταιρείας]* της χρήσεως που έληξε αυτή την ημερομηνία, σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, που έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ή, εφόσον δεν εφαρμόζονται τα Δ.Λ.Π., με τα Λογιστικά Πρότυπα που προδιαγράφονται από την Ελληνική εταιρική νομοθεσία) και το περιεχόμενο της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου (ή του/των Διαχειριστή/στών) είναι συνεπές με τις προαναφερόμενες οικονομικές καταστάσεις.

5. ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Θέματα που ΔΕΝ Επηρεάζουν τη Γνώμη του Ελεγκτή

5.1 ΘΕΜΑΤΑ ΕΜΦΑΣΗΣ

(Πρόσθετη παράγραφος στο τέλος της Έκθεσης της 4).

5.1.1 ΑΒΕΒΑΙΑ ΕΚΒΑΣΗ ΑΓΩΓΗΣ ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ

Χωρίς να διατυπώνουμε επιφύλαξη ως προς τα συμπεράσματα του ελέγχου, επιστούμε την προσοχή σας στη Σημείωση X που παρατίθεται στο προσάρτημα επί των οικονομικών καταστάσεων.

[*] Η σε αγκύλες αναφορά παρατίθεται εφόσον εφαρμόζονται τα Δ.Λ.Π.

Κατά της Εταιρείας έχει κινηθεί αγωγή, στην οποία οι ενάγοντες ισχυρίζονται ότι υπήρξε καταπάτηση ορισμένων πνευματικών δικαιωμάτων και διεκδικούν αποζημίωση. Η Εταιρεία έχει κινήσει ανταγωγή και η προκαταρκτική ακρόαση, συμπεριλαμβανομένης και της προσκόμισης αποδεικτικών στοιχείων, είναι διαδικασία που ευρίσκεται σε εξέλιξη. Η τελική έκβαση της υπόθεσης δεν είναι δυνατόν να προβλεφθεί στο παρόν στάδιο και, ως εκ τούτου, δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόβλεψη στις οικονομικές καταστάσεις σε σχέση με το θέμα αυτό.

5.1.2 ΑΒΕΒΑΙΑ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΣΥΝΕΧΙΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Χωρίς να διατυπώνουμε επιφύλαξη ως προς τα συμπεράσματα του ελέγχου, εφιστούμε την προσοχή σας στη Σημείωση X που παρατίθεται στο προσάρτημα των οικονομικών καταστάσεων, στην οποία γίνεται αναφορά στη ζημιά, ύψους €XXX χιλιάδων, που υπέστη η Εταιρεία κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 200X και στο γεγονός ότι, κατά την ως άνω ημερομηνία, οι τρέχουσες υποχρεώσεις της Εταιρείας υπερέβαιναν το ενεργητικό της κατά €XXX χιλιάδες. Τα δεδομένα αυτά, σε συνδυασμό με τα άλλα θέματα που παρατίθενται στη Σημείωση X, υποδηλώνουν την ύπαρξη αβεβαιότητας ως προς τη δυνατότητα της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της.

[Η εναλλακτική προσέγγιση στο θέμα αυτό, που παρατίθεται κατωτέρω στην παράγραφο 5.4.1.2, επαφίεται στην κρίση του Ελεγκτή, ανάλογα με τα πραγματικά δεδομένα της κάθε συγκεκριμένης περίπτωσης].

5.1.3 ΑΒΕΒΑΙΑ ΕΚΒΑΣΗ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

Χωρίς να διατυπώνουμε επιφύλαξη ως προς τα συμπεράσματα του ελέγχου, εφιστούμε την προσοχή σας στη Σημείωση X που παρατίθεται στο προσάρτημα των οικονομικών καταστάσεων, στην οποία γίνεται αναφορά στο γεγονός ότι οι φορολογικές δηλώσεις για τις χρήσεις 20XX μέχρι και 20XX δεν έχουν εξετασθεί από τις Φορολογικές Αρχές, με συνέπεια να υπάρχει το ενδεχόμενο επιβολής πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων κατά το χρόνο που θα εξετασθούν και θα οριστικοποιηθούν. Η έκβαση του φορολογικού ελέγχου δεν είναι δυνατόν να προβλεφθεί στο παρόν στάδιο και, ως εκ τούτου, δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόβλεψη στις οικονομικές καταστάσεις σε σχέση με το θέμα αυτό [Οι εναλλακτικές προσεγγίσεις στο θέμα αυτό, ενδέχεται να είναι αυτές που παρατίθενται κατωτέρω στις παραγράφους 5.2,

5.3 και 5.4. Η υιοθέτηση της ενδεδειγμένης προσέγγισης επαφίεται στην κρίση του Ελεγκτή, ανάλογα με τα πραγματικά δεδομένα της κάθε συγκεκριμένης περίπτωσης].

Θέματα που Επηρεάζουν τη Γνώμη του Ελεγκτή

5.2 ΣΥΜΦΩΝΗ ΓΝΩΜΗ ΜΕ ΕΞΑΙΡΕΣΗ (Η ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ)

5.2.1 ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΟΥΣ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

5.2.1.1. Ελέγξαμε τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις...(το υπόλοιπο κείμενο είναι το ίδιο με εκείνο που παρατίθεται στην §4).

Με εξαίρεση το θέμα που πραγματεύεται η επόμενη παράγραφος, ο έλεγχός μας διενεργήθηκε...(το υπόλοιπο κείμενο είναι το ίδιο με εκείνο που παρατίθεται στην §4).

Δεν παρακολουθήσαμε τη φυσική απογραφή των αποθεμάτων της 31 Δεκεμβρίου 20XX, δεδομένου ότι η ημερομηνία αυτή ήταν προγενέστερη της ημερομηνίας ορισμού μας ως Ελεγκτών της Εταιρείας. Τα υπάρχοντα στοιχεία δεν ήταν επαρκή ώστε να μας επιτρέψουν να επαληθεύσουμε τις ποσότητες των αποθεμάτων, με την εφαρμογή εναλλακτικών ελεγκτικών διαδικασιών.

Με εξαίρεση τις προσαρμογές που ενδεχόμενα θα απαιτούντο αν είχε καταστεί εφικτή η από πλευράς μας επαλήθευση της ποσότητας των αποθεμάτων, κατά τη γνώμη μας, οι προαναφερόμενες οικονομικές καταστάσεις...(το υπόλοιπο κείμενο είναι το ίδιο με εκείνο που παρατίθεται στην §4).

5.2.2 ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΛΑΘΟΣ

5.2.2.1 Ελέγξαμε τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις ...(το υπόλοιπο κείμενο είναι το ίδιο με εκείνο που παρατίθεται στην §4).

Ο έλεγχός μας διενεργήθηκε.....(το υπόλοιπο κείμενο είναι το ίδιο με εκείνο που παρατίθεται στην §4).

Όπως αναλυτικότερα μνημονεύεται στη Σημείωση XX που παρατίθεται στο προσάρτημα των οικονομικών καταστάσεων, δεν αποσβένονται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας - πρακτική που, κατά τη γνώμη μας, δεν συνάδει με τις απαιτήσεις των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων που έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ή, εφόσον δεν εφαρμόζονται τα Δ.Λ.Π., με τις απαιτήσεις της Ελληνικής εταιρικής νομοθεσίας). Η αναγκαία πρόβλεψη για αποσβέσεις, με βάση τη μέθοδο της ομοιόμορφης απόσβεσης των παγίων μέσα στο χρόνο της παραγωγικής χρησιμοποίησής τους και με ετήσιους συντελεστές απόσβεσης 5% για τα κτίρια και 20% για τον εξοπλισμό, ανέρχεται, κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 20XX, σε €_____χιλιάδες. Έπεται ότι η αξία των πάγιων περιουσιακών

στοιχείων της Εταιρείας πρέπει να μειωθεί κατά τις μη διενεργηθείσες συσσωρευμένες αποσβέσεις, συνολικού ύψους €_____χιλιάδων και η ζημιά της χρήσεως καθώς και οι συσσωρευμένες μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 20XX ζημιές πρέπει να αυξηθούν κατά €_____ χιλιάδες και €_____χιλιάδες, αντίστοιχα.

Με εξαίρεση τις επιπτώσεις του θέματος που μνημονεύεται στην προηγούμενη παράγραφο, κατά τη γνώμη μας, οι οικονομικές καταστάσεις...(το υπόλοιπο κείμενο είναι το ίδιο με εκείνο που παρατίθεται στην §4).

5.2.2.2 Ελέγξαμε τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις...(το υπόλοιπο κείμενο είναι το ίδιο με εκείνο που παρατίθεται στην §4).

Ο έλεγχός μας διενεργήθηκε...(το υπόλοιπο κείμενο είναι το ίδιο με εκείνο που παρατίθεται στην §4).

[Όπως αναλυτικότερα μνημονεύεται στη Σημείωση XX, που παρατίθεται στο προσάρτημα των οικονομικών καταστάσεων,] [τίθεται μόνο αν υπάρχουν -στο προσάρτημα- πρόσθετες αναφορές στο θέμα] η Εταιρεία έχει, από το νόμο, υποχρέωση να καταβάλλει στους εργοδοτούμενους της συγκεκριμένα χρηματικά οφέλη κατά το χρόνο της αφυπηρέτησής τους. Η σημερινή αξία των δεδουλευμένων αυτών υποχρεώσεων, που αναμένεται ότι θα καταβληθούν, υπολογίστηκε σε €_____χιλιάδες. Σε σχέση με τις υποχρεώσεις αυτές δεν έχει γίνει πρόβλεψη στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις [ή η γενομένη πρόβλεψη στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις περιορίστηκε στο ποσό των €_____χιλιάδων], με συνέπεια η καθαρή θέση της επιχείρησης να είναι κατά το ποσό αυτό [ή κατά €_____χιλιάδες] μικρότερη από εκείνη που απεικονίζεται στις οικονομικές καταστάσεις ενώ τα κέρδη μετά από φόρους [ή οι ζημιές] της τρέχουσας και της προηγούμενης χρήσεως να είναι κατά €_____χιλιάδες και €_____χιλιάδες, αντίστοιχα, μικρότερα από αυτά [ή μεγαλύτερες από αυτές] που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις.

Με εξαίρεση τις επιπτώσεις του θέματος που μνημονεύεται στην προηγούμενη παράγραφο, κατά τη γνώμη μας, οι οικονομικές καταστάσεις...(το υπόλοιπο κείμενο είναι το ίδιο με εκείνο που παρατίθεται στην §4).

(1) Ο ποσοτικός προσδιορισμός της σημερινής αξίας των δεδουλευμένων υποχρεώσεων συνθέτει αντικείμενο του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 19, που υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

5.2.3 ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ

5.2.3.1 Ελέγξαμε τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις... (το υπόλοιπο κείμενο είναι το ίδιο με εκείνο που παρατίθεται στην §4).

Ο έλεγχός μας διενεργήθηκε... (το υπόλοιπο κείμενο είναι το ίδιο με εκείνο που παρατίθεται στην §4).

Οι δανειακές συμβάσεις της Εταιρείας εκπνέουν και τα συναφθέντα δάνεια πρέπει να αποπληρωθούν μέχρι την 31 Μαρτίου 20XX. Μέχρι της στιγμής, η Εταιρεία δεν κατόρθωσε να επαναδιαπραγματευθεί τις συμβάσεις αυτές ή να εξασφαλίσει εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης. Τα γεγονότα αυτά υποδηλώνουν την ύπαρξη αμφιβολίας ως προς τη δυνατότητα της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της και, κατ' επέκταση, να ρευστοποιήσει τα περιουσιακά της στοιχεία και να καλύψει τις υποχρεώσεις της μέσα στα πλαίσια των συνήθων εργασιών της. Το γεγονός αυτό δεν μνημονεύεται στις οικονομικές καταστάσεις (και στο προσάρτημα).

Με εξαίρεση την παράλειψη οποιασδήποτε αναφοράς στο θέμα που μνημονεύεται στην προηγούμενη παράγραφο, κατά τη γνώμη μας, οι οικονομικές καταστάσεις... (το υπόλοιπο κείμενο είναι το ίδιο με εκείνο που παρατίθεται στην §4).

5.2.3.2 Ελέγξαμε τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις... (το υπόλοιπο κείμενο είναι το ίδιο με εκείνο που παρατίθεται στην §4).

Ο έλεγχός μας διενεργήθηκε... (το υπόλοιπο κείμενο είναι το ίδιο με εκείνο που παρατίθεται στην §4).

Την 15 Ιανουαρίου 20XX, η Εταιρεία συνήψε ομολογιακό δάνειο, ύψους €XXX χιλιάδων, για σκοπούς χρηματοδότησης της επέκτασης των βιομηχανικών της εγκαταστάσεων. Η δανειακή σύμβαση δεν επιτρέπει την καταβολή μερισμάτων προ της 31 Δεκεμβρίου 20XX. Η παράθεση της πληροφορίας αυτής επιβάλλεται από τις διατάξεις...

Με εξαίρεση την παράλειψη της πληροφορίας που παρατίθενται στην προηγούμενη παράγραφο, κατά τη γνώμη μας, οι οικονομικές καταστάσεις... (το υπόλοιπο κείμενο είναι το ίδιο με εκείνο που παρατίθεται στην §4).

5.3 ΑΡΝΗΣΗ ΓΝΩΜΗΣ

5.3.1 ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΟΥΣ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ορισθήκαμε Ελεγκτές των οικονομικών καταστάσεων της _____ Α.Ε. (ή Ε.Π.Ε.), της 31

Δεκεμβρίου 20XX. Η ευθύνη της σύνταξης των οικονομικών αυτών καταστάσεων βαρύνει τη Διοίκηση της Εταιρείας. (Παραλείπεται η πρόταση περί της ευθύνης των Ελεγκτών).

(Η παράγραφος που πραγματεύεται το εύρος του ελέγχου είτε παραλείπεται είτε διαφοροποιείται ανάλογα με τις περιστάσεις).

(Προστίθεται νέα παράγραφος που πραγματεύεται το περιορισμό του εύρους του ελέγχου ως εξής:)

Δεν κατέστη εφικτό να παρακολουθήσουμε τη φυσική απογραφή των αποθεμάτων και να επαληθεύσουμε τις απαιτήσεις κατά πελατών, λόγω των περιορισμών που επιβλήθηκαν στο έργο μας από την ελεγχόμενη εταιρεία.

Δεδομένης της σημαντικότητας των θεμάτων που μνημονεύονται στην προηγούμενη παράγραφο, αδυνατούμε να εκφέρουμε και δεν εκφέρουμε γνώμη επί των οικονομικών καταστάσεων.

5.4 ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΓΝΩΜΗ

5.4.1 ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΛΑΘΟΣ Ή ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ

5.4.1.1 Γενική Διατύπωση

Ελέγξαμε τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις...

(το υπόλοιπο κείμενο είναι το ίδιο με εκείνο που παρατίθεται στην §4).

Ο έλεγχός μας διενεργήθηκε...(το υπόλοιπο κείμενο είναι το ίδιο με εκείνο που παρατίθεται στην §4).

(Παράγραφος ή παράγραφοι που να επεξηγούν τη διαφωνία).

Εξαιτίας των θεμάτων που μνημονεύονται στην προηγούμενη παράγραφο (ή παραγράφους), κατά τη γνώμη μας, οι οικονομικές καταστάσεις δεν απεικονίζουν την οικονομική θέση της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 20XX και τα αποτελέσματα των εργασιών της [ούτε τις μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων ή τις ταμειακές ροές της Εταιρείας]* της χρήσεως που έληξε αυτή την ημερομηνία [σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα που έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση]* και, κατά συνέπεια, δεν ικανοποιούν τις διατάξεις της Ελληνικής εταιρικής νομοθεσίας.

[*] Η σε αγκύλες αναφορά παρατίθεται εφόσον εφαρμόζονται τα Δ.Λ.Π.

5.4.1.2 Αδυναμία Συνέχισης της Λειτουργίας της Επιχείρησης

Ελέγξαμε τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις... (το υπόλοιπο κείμενο είναι το ίδιο με εκείνο που παρατίθεται στην §4).

Ο έλεγχός μας διενεργήθηκε... (το υπόλοιπο κείμενο είναι το ίδιο με εκείνο που παρατίθεται στην §4).

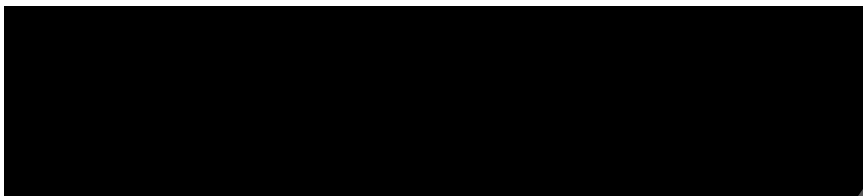
Οι δανειακές συμβάσεις της Εταιρείας έχουν εκπνεύσει και τα δάνεια, που είχαν συναφθεί στο παρελθόν, έπρεπε να είχαν αποπληρωθεί μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 20XX. Η Εταιρεία δεν κατόρθωσε να επαναδιαπραγματευθεί τις συμβάσεις αυτές ή να εξασφαλίσει εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης και εξετάζει το ενδεχόμενο της εκούσιας πτώχευσης. Τα γεγονότα αυτά υποδηλώνουν την ύπαρξη σοβαρής αμφιβολίας ως προς τη δυνατότητα της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της και, κατ' επέκταση, να ρευστοποιήσει τα περιουσιακά της στοιχεία και να καλύψει τις υποχρεώσεις της μέσα στα πλαίσια των συνήθων εργασιών της. Το γεγονός αυτό δεν αναγνωρίζεται στις οικονομικές καταστάσεις και δεν μνημονεύεται στο προσάρτημα.

Εξαιτίας της παράλειψης οποιασδήποτε αναφοράς στα στοιχεία της προηγούμενης παραγράφου, κατά τη γνώμη μας, οι οικονομικές καταστάσεις δεν απεικονίζουν την οικονομική θέση της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 20XX και τα αποτελέσματα των εργασιών της [ούτε τις μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων ή τις ταμειακές ροές της Εταιρείας]* της χρήσεως που έληξε αυτή την ημερομηνία [σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα που έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση]* και, κατά συνέπεια, δεν ικανοποιούν τις διατάξεις της Ελληνικής εταιρικής νομοθεσίας.

[*] Η σε αγκύλες αναφορά παρατίθεται εφόσον εφαρμόζονται τα Δ.Λ.Π.

6. ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Για τη διευκόλυνση της μετάφρασης των εκθέσεων ελέγχου στην αγγλική γλώσσα, παρατίθεται η αντιστοίχιση της ελληνικής και της αγγλικής ορολογίας καθώς και το αγγλικό λεκτικό της έκθεσης ελέγχου χωρίς «εξαιρέσεις».

AUDITORS' REPORT

To the Shareholders of _____

We have audited the accompanying financial statements of _____ A.E.1 (ή Ε.Π.Ε.1), as of and for the year ended 31 December 20XX. These financial statements are the responsibility of the Company's management. Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit.

We conducted our audit in accordance with the Greek Auditing Standards, which are based on the International Standards on Auditing. Those Standards require that we plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the financial statements are free of material misstatements. An audit includes examining, on a test basis, evidence supporting the amounts and disclosures in the financial statements.

An audit also includes assessing the accounting principles used and significant estimates made by management, evaluating the overall financial statement presentation as well as assessing the consistency of the Board of Directors' report with the aforementioned financial statements. We believe that our audit provides a reasonable basis for our opinion.

In our opinion, the aforementioned financial statements give a true and fair view of the financial position of the Company as of 31 December 20XX, and of the results of its operations, [its cash flows and the changes in shareholders' equity] * for the year then ended in accordance with the International Financial Reporting Standards that have been adopted by the European Union (ή εφόσον δεν εφαρμόζονται τα Δ.Λ.Π., with the Accounting Standards that are prescribed by Greek company law) and the Board of Directors' Report is consistent with the aforementioned financial statements.

(1) Οι συντμήσεις αυτές δεν ενδείκνυται να μεταφράζονται ως «SA» ή «AG» ή «Limited» κλπ., δεδομένης της σύγχυσης που ενδέχεται να προκληθεί στον αναγνώστη, εάν εύλογα υποθέσει ότι η συγκεκριμένη εταιρεία έχει τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα και διέπεται από τους ίδιους κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης όπως μια αντίστοιχη Γαλλική, Παναμαϊκή, Γερμανική ή Αγγλική εταιρεία. Το συμπέρασμα αυτό δεν θα ήταν βέβαια ορθό.

Στον βαθμό που κρίνεται αναγκαίο, μπορεί να παρατεθεί η εξής μεταφραστική υποσημείωση: [A Greek «anonymos eteria» (A.E.) is broadly similar to a French «societe anonyme» or a German «Aktiengesellschaft»] ή [A Greek «eteria periorismenis efhynis» (E.P.E.) is broadly similar to a French «societe a responsabilite limitee» or a German «Gesellschaft mit beschränkter Haftung»]. Η υποκατάσταση της σύντμησης «A.E.» με συντμήσεις, που δεν είναι κατανοητές από πρόσωπα που δεν γνωρίζουν την Ελληνική γλώσσα (όπως A.B.E.E., A.E.B.E., A.T.E., A.N.E., A.E.O.E κλπ.) αντενδείκνυται.

[*] Η σε αγκύλες αναφορά παρατίθεται εφόσον εφαρμόζονται τα Δ.Λ.Π.

7. ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΠΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ (ΧΩΡΙΣ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ)

ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ

Προς τους Μετόχους της _____.

Ελέγξαμε τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις καθώς και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της _____ Α.Ε. (ή Ε.Π.Ε.), της εταιρικής χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 20XX. Η ευθύνη της σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων βαρύνει τη Διοίκηση της Εταιρείας. Η δική μας ευθύνη περιορίζεται στη διαμόρφωση και τη διατύπωση γνώμης επί των οικονομικών καταστάσεων, εδραιωμένης στο διενεργηθέντα έλεγχο.

Ο έλεγχός μας διενεργήθηκε σύμφωνα με τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα, που είναι εναρμονισμένα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν το σχεδιασμό και την εκτέλεση του ελεγκτικού έργου κατά τρόπο που να διασφαλίζει εύλογη βεβαιότητα ότι οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδεις ανακρίβειες και παραλείψεις. Ο έλεγχος περιλαμβάνει την εξέταση, σε δειγματοληπτική βάση, αποδεικτικών στοιχείων που να στηρίζουν τα ποσά και τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις. Ο έλεγχος επίσης περιλαμβάνει την αξιολόγηση των λογιστικών αρχών που ακολουθήθηκαν, των εκτιμήσεων της Διοίκησης της Εταιρείας και, γενικότερα, της παρουσίασης των δεδομένων στις οικονομικές καταστάσεις καθώς και την αξιολόγηση της συνέπειας της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου (ή του/των Διαχειριστή/στών με τις οικονομικές καταστάσεις. Πιστεύουμε ότι ο έλεγχος που διενεργήθηκε παρέχει επαρκή βάση για την διαμόρφωση του πιστοποιητικού μας.

Κατά τη γνώμη μας, οι προαναφερόμενες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν ακριβοδίκαια την οικονομική θέση της Εταιρείας και την ενοποιημένη οικονομική θέση του Ομίλου (του οποίου η Εταιρεία τυγχάνει μητρική), κατά την 31 Δεκεμβρίου 20XX, και τα αποτελέσματα των εργασιών της και του Ομίλου [καθώς και τις μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων και τις ταμειακές ροές της Εταιρείας και του Ομίλου]* της χρήσεως που έληξε αυτή την ημερομηνία, σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, που έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ή, εφόσον δεν εφαρμόζονται τα Δ.Λ.Π., με τα Λογιστικά

[*] Η σε αγκύλες αναφορά παρατίθεται εφόσον εφαρμόζονται τα Δ.Λ.Π.

Πρότυπα που προδιαγράφονται από την Ελληνική εταιρική νομοθεσία) και το περιεχόμενο της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου (ή του/των Διαχειριστή/στών) είναι συνεπές με τις προαναφερόμενες οικονομικές καταστάσεις.

Για τη διευκόλυνση της μετάφρασης των «συνδυασμένων» πιστοποιητικών ελέγχου στην αγγλική γλώσσα, παρατίθεται το αγγλικό λεκτικό του «συνδυασμένου» πιστοποιητικού ελέγχου «χωρίς εξαιρέσεις».

AUDITORS' REPORT

To the Shareholders of _____

We have audited the accompanying financial statements as well as the consolidated financial statements of _____ A.E.1 (ή E.P.E.1), as of and for the year ended 31 December 20XX. These financial statements are the responsibility of the Company's management. Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit.

We conducted our audit in accordance with the Greek Auditing Standards, which are based on the International Standards on Auditing. Those Standards require that we plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the financial statements are free of material misstatements. An audit includes examining, on a test basis, evidence supporting the amounts and disclosures in the financial statements. An audit also includes assessing the accounting principles used and significant estimates made by management, evaluating the overall financial statement presentation as well as assessing the consistency of the Board of Directors' report with the aforementioned financial statements. We believe that our audit provides a reasonable basis for our opinion.

In our opinion, the aforementioned financial statements give a true and fair view of the financial position of the Company and that of the Group (of which this Company is the holding company), as of 31 December 20XX, and of the results of its operations and those of the Group, [and their cash flows and the changes in shareholders' equity] * for the year then ended in accordance with the International Financial Reporting Standards that have been adopted by the European Union (ή εφόσον δεν εφαρμόζονται τα Δ.Λ.Π., with the Accounting Standards that are prescribed by Greek company law) and the Board of Directors' Report is consistent with the aforementioned financial statements.

[*] Η σε αγκύλες αναφορά παρατίθεται εφόσον εφαρμόζονται τα Δ.Λ.Π.

(1) Οι συντμήσεις αυτές δεν ενδείκνυται να μεταφράζονται ως «SA» ή «AG» ή «Limited» κλπ., δεδομένης της σύγκυσης που ενδέχεται να προκληθεί στον αναγνώστη, εάν εύλογα υποθέσει ότι η συγκεκριμένη εταιρεία έχει τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα και διέπεται από τους ίδιους κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης όπως μια αντίστοιχη Γαλλική, Παναμαϊκή, Γερμανική ή Αγγλική εταιρεία. Το συμπέρασμα αυτό δεν θα ήταν βέβαια ορθό. Στον βαθμό που κρίνεται αναγκαίο, μπορεί να παρατεθεί η εξής μεταφραστική υποσημείωση: [A Greek «anonymos eteria» (A.E.) is broadly similar to a French «societe anonyme» or a German «Aktiengesellschaft»] ή [A Greek «eteria periorismenis efthynis» (E.P.E.) is broadly similar to a French «societe a responsabilite limitee» or a German «Gesellschaft mit beschränkter Haftung»]. Η υποκατάσταση της σύντηξης «A.E.» με συντμήσεις, που δεν είναι κατανοητές από πρόσωπα που δεν γνωρίζουν την Ελληνική γλώσσα (όπως A.B.E.E., A.E.B.E., A.T.E., A.N.E., A.E.O.E. κλπ.) αντενδείκνυται.

8. ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΠΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι γενικοί κανόνες που ακολουθούνται κατά τη σύνταξη διαφοροποιημένων, συνδυασμένων Εκθέσεων Ελέγχου είναι οι ίδιοι με εκείνους που ισχύουν για τις διαφοροποιημένες (απλές) Εκθέσεις Ελέγχου, με εξαίρεση το ότι από το λεκτικό της Έκθεσης πρέπει να προκύπτουν με ευκρίνεια οι διαφοροποιήσεις που αφορούντα μη ενοποιημένα κονδύλια και εκείνες που αφορούντα ενοποιημένα κονδύλια. Για τη διευκόλυνση των Ελεγκτών παρατίθεται ένα παράδειγμα διαφοροποιημένης συνδυασμένης Έκθεσης Ελέγχου.

1. Ελέγξαμε τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις καθώς και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ... (το υπόλοιπο κείμενο είναι το ίδιο με εκείνο που παρατίθεται στην §7).

2. Με εξαίρεση τα θέματα που πραγματεύονται οι επόμενες 3 παράγραφοι, ο έλεγχός μας διενεργήθηκε... (το υπόλοιπο κείμενο είναι το ίδιο με εκείνο που παρατίθεται στην §7).

3. Την 15 Ιανουαρίου 20XX, η μητρική εταιρεία συνήψε ομολογιακό δάνειο, ύψους €XXX χιλιάδων, για σκοπούς εξαγοράς των μετοχών των θυγατρικών της εταιρειών _____ A.E. και _____ A.E. Η δανειακή σύμβαση δεν επιτρέπει την καταβολή μερισμάτων προ της 31 Δεκεμβρίου 20XX. Η παράθεση

της πληροφορίας αυτής επιβάλλεται από τις διατάξεις...

4. Όπως αναλυτικότερα μνημονεύεται στη Σημείωση XX, που παρατίθεται στο προσάρτημα, δεν αποσβένονται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της μητρικής εταιρείας και μιας από τις θυγατρικές της εταιρείες, - πρακτική που, κατά τη γνώμη μας, δεν συνάδει με τις απαιτήσεις των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων που έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ή, εφόσον δεν εφαρμόζονται τα Δ.Λ.Π., με τις απαιτήσεις της Ελληνικής εταιρικής νομοθεσίας). Η αναγκαία πρόβλεψη για αποσβέσεις, με βάση τη μέθοδο της ομοιόμορφης απόσβεσης των παγίων μέσα στο χρόνο της παραγωγικής χρησιμοποίησής τους και με ετήσιους συντελεστές απόσβεσης 5% για τα κτίρια και 20% για τον εξοπλισμό, ανέρχεται, κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 20XX, σε € _____ χιλιάδες για τη μητρική εταιρεία και σε € _____ χιλιάδες για τον Όμιλο. Έπεται ότι η αξία των πάγιων περιουσιακών στοιχείων της μητρικής εταιρείας και του Ομίλου πρέπει να μειωθεί κατά τις μη διενεργηθείσες συσσωρευμένες αποσβέσεις, συνολικού ύψους € _____ χιλιάδων και € _____ χιλιάδων, αντίστοιχα. Η ζημιά της χρήσεως της μητρικής εταιρείας και του Ομίλου πρέπει να αυξηθεί κατά € _____ χιλιάδες και κατά € _____ χιλιάδες ενώ οι συσσωρευμένες μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 20XX ζημιές της μητρικής εταιρείας και του Ομίλου πρέπει να αυξηθούν κατά € _____ χιλιάδες και € _____ χιλιάδες, αντίστοιχα.

5. Με εξαίρεση (α) τις προσαρμογές που ενδεχόμενα θα απαιτούντο αναφορικά με, (α) την παράλειψη της πληροφορίας που παρατίθεται στην παράγραφο 3 και (β) τις επιπτώσεις του θέματος που μνημονεύεται στην παράγραφο 4, κατά τη γνώμη μας, οι προαναφερόμενες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν με ακριβοδίκαια την οικονομική θέση της Εταιρείας και την ενοποιημένη οικονομική θέση του Ομίλου (του οποίου η Εταιρεία τυγχάνει μητρική), κατά την 31 Δεκεμβρίου 20XX, και τα αποτελέσματα των εργασιών της και του Ομίλου [καθώς και τις μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων και τις ταμειακές ροές της Εταιρείας και του Ομίλου]* της χρήσεως που έληξε αυτή την ημερομηνία, σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, που έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ή, εφόσον δεν εφαρμόζονται τα Δ.Λ.Π., με τα Λογιστικά Πρότυπα που προδιαγράφονται από την Ελληνική εταιρική νομοθεσία)...

[*] Η σε αγκύλες αναφορά παρατίθεται εφόσον εφαρμόζονται τα Δ.Λ.Π.

9. ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ (ΧΩΡΙΣ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ)

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ

Προς τους Μετόχους της _____

Επισκοπήσαμε τις συνημμένες ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις της _____ Α.Ε. (ή Ε.Π.Ε.), της εξαμήνης περιόδου που έληξε την 30 Ιουνίου (ή 31 Δεκεμβρίου) 20XX. Η ευθύνη της σύνταξης των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων βαρύνει τη Διοίκηση της Εταιρείας.

Η επισκόπησή μας διενεργήθηκε σύμφωνα με το Ελληνικό Πρότυπο Επισκόπησης, που είναι εναρμονισμένο με το αντίστοιχο Διεθνές Πρότυπο Επισκόπησης. Η κριτική αξιολόγηση των παρατιθέμενων στις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις στοιχείων και πληροφοριών και η εξασφάλιση επαρκών επεξηγήσεων επί των θεμάτων που θέσαμε στις οικονομικές και λογιστικές υπηρεσίες της Εταιρείας συνθέτουν το κύριο μέρος της εργασίας μας. Το εύρος της εργασίας αυτής είναι ουσιαδώς μικρότερο από την εργασία που επιτελείται στα πλαίσια έκδοσης Έκθεσης Ελέγχου, όπου ο στόχος είναι η διαμόρφωση και διατύπωση ολοκληρωμένης γνώμης επί των οικονομικών καταστάσεων. Κατά συνέπεια, η παρούσα Έκθεση δεν συνθέτει Έκθεση Ελέγχου.

Βασιζόμενοι στη διενεργηθείσα επισκόπηση, επιβεβαιώνουμε ότι δεν έχουν περιέλθει στην αντίληψή μας στοιχεία που θα απαιτούσαν ουσιώδεις διαφοροποιήσεις στις προαναφερόμενες ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις, ώστε να εξασφαλισθεί η συμμόρφωσή τους με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, που έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Για τη διευκόλυνση της μετάφρασης των πιστοποιητικών επισκόπησης στην αγγλική γλώσσα, παρατίθεται το αγγλικό λεκτικό του πιστοποιητικού επισκόπησης «χωρίς εξαιρέσεις».

REVIEW REPORT

To the Shareholders of _____

We have reviewed the accompanying interim financial statements of _____ A.E.1 (ή Ε.Π.Ε.1), as of and for the six – month period ended 30 June (ή 31 December) 20XX. These interim financial statements are the responsibility of the Company's management.

We conducted our review in accordance with the Greek Review Standards, which are based on the

International Standards on Review Engagements. This Standard requires that we plan and perform the review to obtain moderate assurance as to whether the interim financial statements are free of material misstatements. A review is limited primarily to inquiries of company personnel and analytical procedures applied to financial data, and thus provides less assurance than an audit. We have not performed an audit and, accordingly, we do not express an audit opinion.

Based on our review, nothing has come to our attention that causes us to believe that the accompanying interim financial statements do not give a true and fair view (or are not presented fairly, in all material respects) in accordance with the International Financial Reporting Standards that have been adopted by the European Union.

(1) Οι συντμήσεις αυτές δεν ενδείκνυται να μεταφράζονται ως «SA» ή «AG» ή «Limited» κλπ., δεδομένης της σύγκρισης που ενδέχεται να προκληθεί στον αναγνώστη, εάν εύλογα υποθέσει ότι η συγκεκριμένη εταιρεία έχει τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα και διέπεται από τους ίδιους κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης όπως μια αντίστοιχη Γαλλική, Παναμαϊκή, Γερμανική ή Αγγλική εταιρεία. Το συμπέρασμα αυτό δεν θα ήταν βέβαιο ορθό... Στον βαθμό που κρίνεται αναγκαίο, μπορεί να παρατεθεί η εξής μεταφραστική υποσημείωση: [A Greek «anonymos eteria» (A.E.) is broadly similar to a French «societe anonyme» or a German «Aktiengesellschaft»] ή [A Greek «eteria periorismenis effhynis» (E.P.E.) is broadly similar to a French «societe a responsabilite limtee» or a German «Gesellschaft mit beschränkter Haftung»].

Η υποκατάσταση της σύντμησης «A.E.» με συντμήσεις, που δεν είναι κατανοητές από πρόσωπα που δεν γνωρίζουν την Ελληνική γλώσσα (όπως A.B.E.E., A.E.B.E., A.T.E., A.N.E., A.E.O.E. κλπ.) αντενδείκνυται.

10. ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ

Οι γενικοί κανόνες που ακολουθούνται κατά τη σύνταξη διαφοροποιημένων Εκθέσεων Επισκόπησης είναι ανάλογοι εκείνων που ισχύουν για τις διαφοροποιημένες Εκθέσεις Ελέγχου. Για τη διευκόλυνση των Ελεγκτών παρατίθεται ένα παράδειγμα διαφοροποιημένης Έκθεσης Επισκόπησης.

Επισκοπήσαμε τις συνημμένες ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις... (το υπόλοιπο κείμενο είναι το ίδιο με εκείνο που παρατίθεται στην §9).

Η επισκόπησή μας διενεργήθηκε σύμφωνα με το Ελληνικό Πρότυπο Επισκόπησης, ... (το υπόλοιπο

κείμενο είναι το ίδιο με εκείνο που παρατίθεται στην §9).

Βασιζόμενοι στη διενεργηθείσα επισκόπηση, επιβεβαιώνουμε ότι... (το υπόλοιπο κείμενο είναι το ίδιο με εκείνο που παρατίθεται στην §9).

Χωρίς να διατυπώνουμε επιφύλαξη ως προς τα συμπεράσματα της επισκόπησης, εφιστούμε την προσοχή σας στο γεγονός ότι αποθέματα εμπορευμάτων, ύψους € XXX χιλιάδων, και απαιτήσεις κατά τρίτων, ύψους € XXX χιλιάδων, για τα οποία δεν υπάρχει πρόβλεψη απαξίωσης ή επισφάλειας, αντίστοιχα, παραμένουν ακίνητα για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των 6 μηνών. Η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι τα προαναφερόμενα αποθέματα και απαιτήσεις θα ρευστοποιηθούν στο σύνολό τους και, συνεπώς, δεν συντρέχουν λόγοι δημιουργίας πρόβλεψης για απαξίωση ή επισφάλεια. Λόγω του περιορισμένου εύρους της εργασίας μας, δεν ήταν εφικτό να διαμορφώσουμε γνώμη επί του συγκεκριμένου αυτού θέματος.

Σε αντιπαράθεση με τα ως άνω δεδομένα, αν το πρόβλημα προϋπήρχε κατά το χρόνο της έκδοσης της αμέσως προηγούμενης Έκθεσης Ελέγχου και είχε γίνει αντικείμενο «εξαίρεσης» στην τότε διατυπωθείσα γνώμη, τότε ο Ελεγκτής, που διενεργεί την επισκόπηση, οφείλει να επαναξιολογήσει την κατάσταση και, στο βαθμό που δεν έχει διαφοροποιηθεί, οφείλει να επαναλάβει την «εξαίρεση» στην Έκθεση Επισκόπησης.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 7710

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξακριβώνει ότι τα παρατιθέμενα στις υπό έλεγχο οικονομικές καταστάσεις συγκριτικά στοιχεία συμμορφώνονται, από κάθε ουσιώδη πλευρά, με τους λογιστικούς κανόνες που προδιαγράφονται από το ακολουθούμενο λογιστικό πλαίσιο.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή και κατάλληλη Ελεγκτική Μαρτυρία ότι τα συγκριτικά στοιχεία ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές του υιοθετηθέντος σώματος λογιστικών κανόνων.

Όταν τα συγκριτικά στοιχεία έχουν επικουρικό χαρακτήρα, ο Ελεγκτής - στην Έκθεση Ελέγχου που θα εκδώσει - δεν μνημονεύει τα συγκριτικά στοιχεία, δεδομένου ότι η διατυπούμενη γνώμη αφορά τις οικονομικές καταστάσεις της τρέχουσας περιόδου, στο σύνολό τους (στο οποίο περιλαμβάνονται και τα συγκριτικά στοιχεία).

Στις περιπτώσεις όπου η Έκθεση Ελέγχου επί των οικονομικών καταστάσεων της προηγούμενης περιόδου περιελάμβανε «εξαιρέσεις», άρνηση γνώμης ή αρνητική γνώμη και το θέμα, που οδήγησε στη διαφοροποίηση της Έκθεσης Ελέγχου, παραμένει:

(α) ανεπίλυτο και οδηγεί στην ανάγκη διαφοροποίησης της Έκθεσης Ελέγχου επί των οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου, τότε η Έκθεση Ελέγχου πρέπει να διαφοροποιείται σε σχέση με την τρέχουσα και την προηγούμενη περίοδο, ή

(β) ανεπίλυτο, αλλά δεν οδηγεί στην ανάγκη διαφοροποίησης του πιστοποιητικού ελέγχου επί των οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου, τότε το πιστοποιητικό ελέγχου πρέπει να διαφοροποιείται μόνο ως προς τα συγκριτικά στοιχεία.

Κάτω από τις συνθήκες αυτές, ο Ελεγκτής οφείλει να συνεκτιμήσει την καθοδήγηση που παρέχεται στο Ε.Ε.Π. 5560 «Μεταγενέστερα Γεγονότα» και:

(α) εάν οι οικονομικές καταστάσεις της προηγούμενης περιόδου έχουν αναθεωρηθεί και επανεκδοθεί με νέα Έκθεση Ελέγχου, ο Ελεγκτής πρέπει να ικανοποιηθεί ότι τα παρατιθέμενα συγκριτικά στοιχεία είναι τα αναθεωρημένα στοιχεία,

(β) εάν οι οικονομικές καταστάσεις της προηγούμενης περιόδου δεν έχουν αναθεωρηθεί και επανεκδοθεί και τα συγκριτικά στοιχεία δεν έχουν επαναδιατυπωθεί και / ή οι αναγκαίες ελλείπουσες πληροφορίες δεν έχουν παρατεθεί, ο Ελεγκτής οφείλει να διαφοροποιήσει την Έκθεση Ελέγχου επί των οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου ως προς τις ανακρίβειες ή παραλείψεις που περιέχονται στα συγκριτικά στοιχεία.

Αν ο Ελεγκτής κρίνει σκόπιμο να αναφέρει στην Έκθεσή του το γεγονός ότι τα συγκριτικά στοιχεία έχουν ελεγχθεί από άλλον Ελεγκτή, στην αναφορά πρέπει να περιλαμβάνεται:

(α) το γεγονός ότι οι οικονομικές καταστάσεις της προηγούμενης περιόδου ελέγχθηκαν από άλλον Ελεγκτή,

(β) ο τύπος της Έκθεσης Ελέγχου που εκδόθηκε από τον προκάτοχο Ελεγκτή και, στην περίπτωση που εκδόθηκε διαφοροποιημένη Έκθεση, τους λόγους της διαφοροποίησης, και

(γ) η ημερομηνία της Έκθεσης του προκατόχου Ελεγκτή. Όταν οι οικονομικές καταστάσεις της προηγούμενης περιόδου είναι ανέλεγκτες, ο νέος Ελεγκτής οφείλει να μνημονεύει στην Έκθεση Ελέγχου το γεγονός ότι τα συγκριτικά στοιχεία είναι ανέλεγκτα.

Στις περιπτώσεις όπου ο Ελεγκτής διαπιστώνει ότι τα συγκριτικά στοιχεία περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες, ο Ελεγκτής οφείλει να ζητήσει από τη Διοίκηση να αναθεωρήσει τα συγκριτικά στοιχεία και, αν η Διοίκηση αρνηθεί να το πράξει, ο Ελεγκτής οφείλει να διαφοροποιήσει την Έκθεσή του.

Στις περιπτώσεις όπου η Έκθεση Ελέγχου αναφέρεται άμεσα στις οικονομικές καταστάσεις δύο ή περισσότερων χρήσεων, ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή και κατάλληλη Ελεγκτική Μαρτυρία ότι όλα τα παρατιθέμενα στοιχεία ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές του υιοθετηθέντος πλαισίου λογιστικών κανόνων.

Στις περιπτώσεις αυτές, όπου τα συγκριτικά στοιχεία παρουσιάζονται ως αυτοτελείς οικονομικές καταστάσεις, ο Ελεγκτής πρέπει να διαμορφώνει την Έκθεση Ελέγχου κατά τρόπο που να γίνεται ρητή αναφορά στα συγκριτικά στοιχεία, στη βάση ότι η ελεγκτική γνώμη διαμορφώνεται και διατυπώνεται, κειχωρισμένα, επί των οικονομικών καταστάσεων κάθε καλυπτόμενης περιόδου. Όταν διατυπώνεται ρητά γνώμη επί των οικονομικών καταστάσεων της προηγούμενης περιόδου και η διατυπούμενη γνώμη είναι διαφορετική από την προγενέστερα διατυπωθείσα γνώμη, ο Ελεγκτής οφείλει να αποκαλύψει και να παραθέσει τους ουσιαστικούς λόγους της διαφοροποίησης, σε ειδική παράγραφο έμφασης (επισήμανσης) που περιέχεται στην Έκθεση Ελέγχου.

Στις περιπτώσεις όπου οι οικονομικές καταστάσεις της προηγούμενης περιόδου (που περιέχουν τις ουσιώδεις ανακρίβειες) είχαν ελεγχθεί από άλλον Ελεγκτή:

(α) ο προκάτοχος Ελεγκτής μπορεί να επανεκδώσει την Έκθεση Ελέγχου επί των οικονομικών καταστάσεων της προηγούμενης περιόδου και ο διάδοχος Ελεγκτής να περιορισθεί στην έκδοση Έκθεσης Ελέγχου επί των οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου, ή

(β) εφόσον ο προκάτοχος Ελεγκτής έχει επανεκδώσει την Έκθεση Ελέγχου επί των οικονομικών καταστάσεων της προηγούμενης περιόδου, ο διάδοχος Ελεγκτής μπορεί να αναφέρει στην Έκθεση Ελέγχου ότι οι οικονομικές καταστάσεις της προηγούμενης περιόδου είχαν ελεγχθεί από άλλον Ελεγκτή, οπότε θα πρέπει να κάνει αναφορά:

(i) στο ότι οι οικονομικές καταστάσεις της προηγούμενης περιόδου ελέγχθηκαν από άλλον Ελεγκτή,

(ii) στον τύπο της Έκθεσης Ελέγχου που εκδόθηκε από τον προκάτοχο Ελεγκτή και, αν η Έκθεση Ελέγχου ήταν διαφοροποιημένη, τους λόγους της διαφοροποίησης, και

(iii) στην ημερομηνία εκείνης της Έκθεσης Ελέγχου.

Στις περιπτώσεις αυτές ο Ελεγκτής οφείλει να συζητήσει το θέμα με τη Διοίκηση του ελεγχόμενου οργανισμού και, μετά την εξασφάλιση της σχετικής συγκατάθεσης, να επικοινωνήσει με τον προκάτοχο Ελεγκτή και να προτείνει την επανασύνταξη και επανέκδοση των οικονομικών καταστάσεων της προηγούμενης περιόδου. Αν ο προκάτοχος Ελεγκτής συναινέσει στην επανέκδοση της Έκθεσής του επί των αναθεωρηθεισών οικονομικών καταστάσεων της προηγούμενης περιόδου, ο Ελεγκτής πρέπει να ακολουθήσει την ανωτέρω προδιαγραφόμενη διαδικασία. Αν ο προκάτοχος Ελεγκτής δεν συναινέσει στην επανέκδοση της Έκθεσης του επί των αναθεωρηθεισών οικονομικών καταστάσεων της προηγούμενης περιόδου, τότε ο Ελεγκτής οφείλει να περιλάβει την εξής αναφορά στο δικό του πιστοποιητικό:

Έχουμε επίσης ελέγξει τις διορθωτικές προσαρμογές, που έγιναν στις οικονομικές καταστάσεις της χρήσεως 20XX-1 και παρατίθενται και επεξηγούνται στη Σημείωση XX του Προσαρτήματος. Κατά τη γνώμη μας, οι προσαρμογές αυτές ήταν αναγκαίες και πρέπουσες.

Όταν οι οικονομικές καταστάσεις της προηγούμενης περιόδου είναι ανέλεγκτες, ο νέος Ελεγκτής οφείλει να μνημονεύσει στην Έκθεσή του το γεγονός ότι τα παρατιθέμενα συγκριτικά στοιχεία είναι ανέλεγκτα.

Όπου, όμως, ο νέος Ελεγκτής εντοπίζει ουσιώδεις ανακρίβειες στα ανέλεγκτα στοιχεία της προηγούμενης περιόδου, οφείλει να ζητήσει από τη Διοίκηση να αναθεωρήσει τα στοιχεία της προηγούμενης περιόδου και, αν η Διοίκηση αρνηθεί να το πράξει, ο Ελεγκτής οφείλει να διαφοροποιήσει την Έκθεση Ελέγχου.

Διευκρινίζεται ότι η απλή αναδιάταξη κονδυλίων της προηγούμενης περιόδου, ώστε να καταστούν συγκρίσιμα με εκείνα της τρέχουσας περιόδου, δεν συνθέτει λόγο διαφοροποίησης της Έκθεσης Ελέγχου.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 7720

ΆΛΛΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΥΝ ΤΙΣ ΕΞΗΛΕΓΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Ο Ελεγκτής έχει υποχρέωση να αναγνώσει με προσοχή τις άλλες πληροφορίες που περιέχονται στα έγγραφα, τα οποία περιέχουν και τις οικονομικές καταστάσεις (για παράδειγμα, ο Ελεγκτής έχει υποχρέωση να αναγνώσει το περιεχόμενο της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου), με στόχο να

εντοπίσει ουσιώδεις ασυνέπειες μεταξύ των πληροφοριών αυτών και των οικονομικών καταστάσεων.

Αν κατά την ανάγνωση, ο Ελεγκτής εντοπίσει ουσιώδεις ασυνέπειες, οφείλει να εξακριβώσει ποιες πληροφορίες είναι εκείνες που πρέπει να διαφοροποιηθούν.

Αν η τροποποίηση πρέπει να γίνει στις οικονομικές καταστάσεις και ο ελεγχόμενος οργανισμός αρνείται να επιφέρει την αναγκαία διόρθωση, ο Ελεγκτής οφείλει να διαφοροποιήσει την Έκθεσή του ή να διατυπώσει αρνητική γνώμη.

Αν η τροποποίηση πρέπει να γίνει στις άλλες πληροφορίες και ο ελεγχόμενος οργανισμός αρνείται να επιφέρει την αναγκαία διόρθωση, ο Ελεγκτής οφείλει να μνημονεύσει το γεγονός στην Έκθεσή του, σε ιδιαίτερη παράγραφο έμφασης (επισήμανσης).

Αν από την ανάγνωση των άλλων πληροφοριών περιέλθουν στην αντίληψη του Ελεγκτή στοιχεία, τα οποία φαίνεται να είναι ουσιωδώς ανακριβή, ο Ελεγκτής οφείλει να συζητήσει το θέμα με τη Διοίκηση του ελεγχόμενου οργανισμού.

Αν ο Ελεγκτής συνεχίσει να πιστεύει ότι πρόκειται περί ουσιωδών ανακριβειών, ο Ελεγκτής οφείλει να ζητήσει από τη Διοίκηση να διαβουλευθεί με κατάλληλα καταρτισμένο τρίτο πρόσωπο, όπως είναι οι νομικοί σύμβουλοι του ελεγχόμενου οργανισμού, και θα πρέπει να εξετάσει τη γνωμοδότηση που θα εξασφαλισθεί.

Αν στο τέλος αυτής της διαδικασίας, ο Ελεγκτής οδηγηθεί στο συμπέρασμα ότι οι άλλες πληροφορίες πράγματι περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες, τις οποίες η Διοίκηση αρνείται να διορθώσει, εάν μεν είναι υποχρεωμένος από το νόμο να προχωρήσει στην έκδοση Έκθεσης, οφείλει να παραθέσει το πρόβλημα με ευκρίνεια και σαφήνεια στην Έκθεσή του, σε ιδιαίτερη παράγραφο έμφασης (επισήμανσης), εάν δε δεν είναι υποχρεωμένος από το νόμο να προχωρήσει στην έκδοση Έκθεσης, ο Ελεγκτής οφείλει να αρνηθεί να υπογράψει την Έκθεση και, αντ' αυτού, με επιστολή του, να παραθέσει και να εξηγήσει στον εντολέα του τους λόγους της άρνησής του να υπογράψει την Έκθεση.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 8800

Η ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ ΜΕ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ

Ο στόχος του Ε.Ε.Π. 8800 είναι να καθιερώσει πρότυπα σε σχέση με τους διενεργούμενους ελέγχους που έχουν εξειδικευμένους στόχους.

Το Ε.Ε.Π. 8800 δεν αφορά εργασίες επισκόπησης, προσυμφωνημένων διαδικασιών και συντακτικές εργασίες.

Παραδείγματα ελέγχων με εξειδικευμένους στόχους είναι:

1. η εξέταση οικονομικών καταστάσεων καταρτισμένων σε ταμιακή βάση.
2. η εξέταση συγκεκριμένων λογαριασμών, στοιχείων λογαριασμών ή τμημάτων οικονομικών καταστάσεων.
3. η εξέταση της συμμόρφωσης με συμβατικές ή άλλες υποχρεώσεις.
4. η εξέταση συνοπτικών οικονομικών καταστάσεων.

Ο Ελεγκτής οφείλει να επισκοπήσει και να αξιολογήσει τα ευρήματα του εξειδικευμένου ελέγχου και τα αντληθέντα συμπεράσματα από την επιτελεσθείσα ελεγκτική εργασία και να τα χρησιμοποιήσει ως βάση για τη διατύπωση της γνώμης του.

Ο Ελεγκτής οφείλει να διατυπώσει εγγράφως και κατά τρόπο σαφή τη γνώμη του.

Ο Ελεγκτής οφείλει να χρονολογήσει την έκθεσή του με την ημερομηνία της ουσιαστικής ολοκλήρωσης του διενεργηθέντος ελέγχου.

Πριν από την ανάληψη ενός εξειδικευμένου ελέγχου, ο Ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίσει τη συμφωνία του εντολέα του ως προς το ακριβές αντικείμενο του ελέγχου και ως προς τον τύπο και το περιεχόμενο της προς έκδοση Έκθεσης.

Στην περίπτωση των εξειδικευμένων ελέγχων, με εξαίρεση τις Εκθέσεις επί συνοπτικών οικονομικών καταστάσεων, η Έκθεση του Ελεγκτή πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής βασικά στοιχεία, συνήθως στην εξής μορφή:

- (α) Τίτλος της Έκθεσης
- (β) Αποδέκτης της Έκθεσης

(γ) Εισαγωγική παράγραφος

(i) Προσδιορισμός των ελεγχθέντων οικονομικών στοιχείων

(ii) Συνοπτικός προσδιορισμός των ευθυνών της Διοίκησης και των Ελεγκτών

(δ) Προσδιορισμός του εύρους του πεδίου του ελέγχου (παράγραφος περιγράφουσα τη φύση του ελέγχου)

(i) Αναφορά στα Ελληνικά και στα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα, που καλύπτουν τους εξειδικευμένους ελέγχους

(ii) Περιγραφή του επιτελεσθέντος ελεγκτικού έργου

(ε) Παράγραφος διατύπωσης της γνώμης του Ελεγκτή επί των ελεγχθέντων οικονομικών στοιχείων

(στ) Χρονολόγηση (ημερομηνία) της Έκθεσης

(ζ) Διεύθυνση του Ελεγκτή

(η) Ονοματεπώνυμο (υπογραφή) του Ελεγκτή

(θ) ΑΜ ΣΟ.Ε.Λ. του Ελεγκτή

(ι) Όνομα της ελεγκτικής εταιρείας (την οποία δεσμεύει ο Ελεγκτής)

(κ) ΑΜ ΣΟ.Ε.Λ. της ελεγκτικής εταιρείας

Στις περιπτώσεις όπου ο Ελεγκτής καλείται να διαμορφώσει την Έκθεσή του στη βάση ενός προδιαγεγραμμένου τύπου, ο Ελεγκτής οφείλει να εξετάσει και να αξιολογήσει την ουσία και το λεκτικό της προδιαγραφόμενης Έκθεσης και, στον βαθμό που τούτο είναι αναγκαίο, να τα διαφοροποιήσει ώστε να εξασφαλισθεί η συμμόρφωση με το παρόν Πρότυπο, είτε με την επαναδιατύπωση του λεκτικού είτε με την προσάρτηση μιας ξεχωριστής (συμπληρωματικής) Έκθεσής του.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξετάσει αν η ερμηνεία συμφωνιών, που έχουν σημαντικές επιπτώσεις στη διαμόρφωση των ελεγχθέντων οικονομικών στοιχείων, παρατίθεται με σαφήνεια μαζί με τα στοιχεία αυτά.

Η Έκθεση του Ελεγκτή επί οικονομικών καταστάσεων, που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με λογιστικούς κανόνες άλλους από τα υιοθετηθέντα από την Ευρωπαϊκή Ένωση Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα ή τα

Λογιστικά Πρότυπα που προδιαγράφονται από την Ελληνική εταιρική νομοθεσία, υποχρεωτικά περιλαμβάνει σαφή αναφορά στους λογιστικούς κανόνες που χρησιμοποιήθηκαν ή σε σχετική σημείωση, όπου οι χρησιμοποιηθέντες λογιστικοί κανόνες προσδιορίζονται και επεξηγούνται. Η διατυπούμενη γνώμη του Ελεγκτή πρέπει να αναφέρει αν οι οικονομικές καταστάσεις έχουν πράγματι συνταχθεί, από κάθε ουσιώδη πλευρά, με τους προσδιορισθέντες λογιστικούς κανόνες.

Αν οι οικονομικές καταστάσεις, που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με άλλους λογιστικούς κανόνες, δεν τιτλοφορούνται κατά τον αρμόζοντα τρόπο ή δεν καθίστανται σαφείς οι χρησιμοποιηθέντες λογιστικοί κανόνες, ο Ελεγκτής οφείλει να διαφοροποιήσει δεόντως την Έκθεσή του.

Κατά τον προσδιορισμό του εύρους του αναληφθέντος ελεγκτικού έργου, ο Ελεγκτής οφείλει να εξετάσει και να αξιολογήσει τις αλληλένδετες οικονομικές καταστάσεις, που θα μπορούσαν να επηρεάσουν ουσιωδώς τα οικονομικά στοιχεία επί των οποίων ο Ελεγκτής καλείται να εκφέρει γνώμη.

Ο Ελεγκτής οφείλει να εξετάσει και να αξιολογήσει την παράμετρο της σημαντικότητας (ουσιαστικότητας) σε σχέση με το επιμέρους στοιχείο των οικονομικών καταστάσεων επί του οποίου καλείται να εκφέρει γνώμη.

Η Έκθεση του Ελεγκτή επί ενός επιμέρους στοιχείου των οικονομικών καταστάσεων υποχρεωτικά περιλαμβάνει αναφορά στους λογιστικούς κανόνες σύμφωνα με τους οποίους το επιμέρους στοιχείο έχει συνταχθεί ή στην σύμβαση που προδιαγράφει τους χρησιμοποιηθέντες κανόνες. Η διατυπούμενη από τον Ελεγκτή γνώμη πρέπει να αναφέρει αν το επιμέρους στοιχείο των οικονομικών καταστάσεων έχει συνταχθεί, από κάθε ουσιώδη πλευρά, σύμφωνα με την προσδιορισθείσα λογιστική βάση. Νοείται ότι στις περιπτώσεις αυτές η Έκθεση του Ελεγκτή μπορεί να απευθύνεται μόνο σε εκείνους που είναι εξοικειωμένοι με το περιεχόμενο της σχετικής σύμβασης και έχουν άμεση και εύκολη πρόσβαση σε αυτό.

Στις περιπτώσεις όπου υπήρξε άρνηση γνώμης ή η διατυπωθείσα γνώμη επί του συνόλου των οικονομικών καταστάσεων είναι αρνητική, ο Ελεγκτής δύναται να διατυπώσει γνώμη επί επιμέρους στοιχείων των οικονομικών καταστάσεων, μόνο αν τα επιμέρους αυτά στοιχεία δεν είναι τόσο εκτεταμένα ώστε να συνθέτουν σημαντικό μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

Η αποδοχή έργου, που συνεπάγεται τη διατύπωση γνώμης επί της συμμόρφωσης του ελεγχόμενου οργανισμού με συμβατικές του υποχρεώσεις, είναι επιτρεπτή μόνο αν η συμμόρφωση κυρίως αφορά λογιστικά και οικονομικά θέματα τα οποία εμπίπτουν μέσα στα όρια της επαγγελματικής ικανότητας του

Ελεγκτή. Η Έκθεση του Ελεγκτή πρέπει να αναφέρει αν, κατά τη γνώμη του Ελεγκτή, υπήρξε συμμόρφωση με τις συγκεκριμένες διατάξεις της σύμβασης.

Συνοπτικές Οικονομικές Καταστάσεις

Μια οικονομική μονάδα ενδέχεται να συντάσσει συνοπτικές οικονομικές καταστάσεις, που να συνοψίζουν τις ετήσιες εξηλεγμένες οικονομικές της καταστάσεις, για σκοπούς ενημέρωσης ομάδων χρηστών, που ενδιαφέρονται να πληροφορηθούν τα βασικά στοιχεία της οικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων της μονάδος. Απαγορεύεται στους Ελεγκτές να διατυπώνουν γνώμη επί των συνοπτικών οικονομικών καταστάσεων, αν δεν έχουν ελέγξει και διατυπώσει γνώμη επί των οικονομικών καταστάσεων από τις οποίες προέρχονται τα συνοπτικά στοιχεία.

Η Έκθεση του Ελεγκτή επί συνοπτικών οικονομικών καταστάσεων πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής βασικά στοιχεία, συνήθως στην εξής μορφή:

(α) Τίτλος της Έκθεσης

(β) Αποδέκτης της Έκθεσης

(γ) Προσδιορισμός των οικονομικών καταστάσεων από τις οποίες προέρχονται τα συνοπτικά στοιχεία

δ) Αναφορά στην ημερομηνία της εκδοθείσας Έκθεσης Ελέγχου ή επισκόπησης επί των ολοκληρωμένων (μη συνοπτικών) οικονομικών καταστάσεων και στον τύπο της εκδοθείσας Έκθεσης.

(ε) Διατύπωση γνώμης επί του αν οι πληροφορίες που παρατίθενται στις συνοπτικές οικονομικές καταστάσεις συνάδουν, από κάθε ουσιώδη πλευρά, με τις εξηλεγμένες οικονομικές καταστάσεις από τις οποίες έχουν αντληθεί. Όταν επί των ολοκληρωμένων (μη συνοπτικών) οικονομικών καταστάσεων έχει εκδοθεί διαφοροποιημένο πιστοποιητικό, αλλά - παρά ταύτα - είναι ικανοποιημένος από την παρουσίαση των συνοπτικών στοιχείων, ο Ελεγκτής οφείλει να αναφέρει ότι, ανεξάρτητα του γεγονότος ότι οι συνοπτικές οικονομικές καταστάσεις συνάδουν με τις εξηλεγχθείσες ολοκληρωμένες οικονομικές καταστάσεις, επί των οικονομικών καταστάσεων έχει εκδοθεί διαφοροποιημένο πιστοποιητικό και να επαναλάβει την ουσία των διαφοροποιήσεων.

(στ) Δήλωση ότι για την πληρέστερη κατανόηση των οικονομικών επιδόσεων και της οικονομικής θέσεως του οργανισμού και του εύρους του διενεργηθέντος ελέγχου, είναι απαραίτητη η ανάγνωση των συνοπτικών οικονομικών καταστάσεων σε συνδυασμό με τις εξηλεγμένες οικονομικές καταστάσεις και

της εκδοθείσας Έκθεσης Ελέγχου ή επισκόπησης επ' αυτών.

(ζ) Χρονολόγηση (ημερομηνία) της Έκθεσης

(η) Διεύθυνση του Ελεγκτή

(θ) Ονοματεπώνυμο (υπογραφή) του Ελεγκτή

(ι) ΑΜ ΣΟ.Ε.Λ. του Ελεγκτή

(κ) Όνομα της ελεγκτικής εταιρείας (την οποία δεσμεύει ο Ελεγκτής)

(λ) ΑΜ ΣΟ.Ε.Λ. της ελεγκτικής εταιρείας

Υπόδειγμα Έκθεσης επί Καταστάσεως Συντεταγμένης Σύμφωνα με Προδιαγραφόμενους Λογιστικούς Κανόνες

ΕΚΘΕΣΗ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ

Προς _____.

Ελέγξαμε τη συνημμένη κατάσταση των εισπράξεων και πληρωμών της _____ Α.Ε. (ή Ε.Π.Ε.), της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 20XX. Η ευθύνη της σύνταξης της κατάστασης αυτής βαρύνει τη Διοίκηση της Εταιρείας. Η δική μας ευθύνη περιορίζεται στη διαμόρφωση και τη διατύπωση γνώμης επί της συνημμένης κατάστασης, εδραιωμένης στο διενεργηθέντα έλεγχο.

Ο έλεγχός μας διενεργήθηκε σύμφωνα με τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα, που είναι εναρμονισμένα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν το σχεδιασμό και την εκτέλεση του ελεγκτικού έργου κατά τρόπο που να διασφαλίζει εύλογη βεβαιότητα ότι η συνημμένη κατάσταση είναι απαλλαγμένη από ουσιώδεις ανακρίβειες και παραλείψεις. Ο έλεγχος περιλαμβάνει την εξέταση, σε δειγματοληπτική βάση, αποδεικτικών στοιχείων που να στηρίζουν τα ποσά και τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην ελεγχθείσα κατάσταση. Ο έλεγχος επίσης περιλαμβάνει την αξιολόγηση των λογιστικών αρχών που ακολουθήθηκαν, των εκτιμήσεων της Διοίκησης της Εταιρείας και, γενικότερα, της παρουσίας των δεδομένων στην ελεγχθείσα κατάσταση. Πιστεύουμε ότι ο έλεγχος που διενεργήθηκε παρέχει επαρκή βάση για την διαμόρφωση της Έκθεσής μας.

Η σύνταξη της συνημμένης κατάστασης έγινε πάνω σε ταμειακή βάση, δηλαδή στη βάση των διενεργούμενων εισπράξεων και πληρωμών.

Κατά τη γνώμη μας, η προαναφερόμενη κατάσταση απεικονίζει ακριβοδίκαια τα έσοδα που

εισπράχθηκαν και τα έξοδα που πληρώθηκαν από την Εταιρεία κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 20XX, σύμφωνα με την ακολουθούμενη από την Εταιρεία πρακτική, που περιγράφεται στη Σημείωση X.

Υπόδειγμα Έκθεσης επί Συνοπτικών Οικονομικών Καταστάσεων

ΕΚΘΕΣΗ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ

Προς _____.

Έχουμε ελέγξει (επισκοπήσει) τις ετήσιες (ενδιάμεσες) οικονομικές καταστάσεις της _____ Α.Ε. (ή Ε.Π.Ε.), της εταιρικής χρήσεως (εξαμήνου περιόδου) που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 20XX, από τις οποίες έχουν αντληθεί τα στοιχεία που παρατίθενται στις ανωτέρω (ή συνημμένες) συνοπτικές οικονομικές καταστάσεις. Ο έλεγχος (επισκόπησή) μας διενεργήθηκε σύμφωνα με τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα, που είναι εναρμονισμένα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα. Στην Έκθεση Ελέγχου μας, με ημερομηνία 10 Μαρτίου 20XX, δεν διατυπώθηκαν οποιεσδήποτε επιφυλάξεις σε σχέση με τις οικονομικές καταστάσεις από τις οποίες έχουν αντληθεί τα συνοπτικά στοιχεία.

Κατά τη γνώμη μας, οι προαναφερόμενες συνοπτικές οικονομικές καταστάσεις συνάδουν, από κάθε ουσιώδη πλευρά, με τις οικονομικές καταστάσεις από τις οποίες αντλήθηκαν. Για την πληρέστερη κατανόηση των οικονομικών επιδόσεων και της οικονομικής θέσεως της Εταιρείας και του εύρους του διενεργηθέντος ελέγχου, είναι απαραίτητη η ανάγνωση των συνοπτικών οικονομικών καταστάσεων σε συνδυασμό με τις εξηλεγγόμενες (επισκοπηθείσες) οικονομικές καταστάσεις και την εκδοθείσα Έκθεση Ελέγχου (ή Επισκόπησης) επ' αυτών.

Υπόδειγμα Έκθεσης επί Συνοπτικών Οικονομικών Καταστάσεων (στα Αγγλικά)

AUDITORS' REPORT

To _____

We have audited (reviewed) the annual (interim) financial statements of _____ A.E. (ή Ε.Π.Ε.), as of and for the year (six month period) ended 31 December 20XX, from which the information, set out in the above (attached) summarized financial statements, has been derived. Our audit (review) has been

conducted in accordance with the Greek Auditing Standards, which are based on the International Standards on Auditing. In our report, dated 10 March 20XX, we expressed an unqualified opinion on the financial statements from which the summarized financial statements have been derived.

In our opinion, the accompanying summarized financial statements are consistent, in all material respects, with the financial statements from which they have been derived. For a better understanding of the Company's financial position and the results of its operations for the period and of the scope of our audit (review), the summarized financial statements should be read in conjunction with the financial statements from which the summarized financial statements have been derived and our audit (review) report thereon.

Υπόδειγμα Διαφοροποιημένης Έκθεσης επί Συνοπτικών Οικονομικών Καταστάσεων

ΕΚΘΕΣΗ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ

Προς _____.

Έχουμε ελέγξει (επισκοπήσει) τις ετήσιες (ενδιάμεσες) οικονομικές καταστάσεις της _____ Α.Ε. (ή Ε.Π.Ε.), της εταιρικής χρήσεως (εξαμήνου περιόδου) που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 20XX, από τις οποίες έχουν αντληθεί τα στοιχεία που παρατίθενται στις ανωτέρω (ή συνημμένες) συνοπτικές οικονομικές καταστάσεις. Ο έλεγχός (επισκόπησή) μας διενεργήθηκε σύμφωνα με τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα, που είναι εναρμονισμένα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα. Στην Έκθεση Ελέγχου μας, με ημερομηνία 10 Μαρτίου 20XX, διατυπώσαμε τη γνώμη ότι οι οικονομικές καταστάσεις, από τις οποίες έχουν αντληθεί τα συνοπτικά στοιχεία, απεικονίζουν ακριβοδίκαια την οικονομική θέση της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 20XX και τα αποτελέσματα των εργασιών της [καθώς και τις μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων και τις ταμειακές ροές]* της χρήσεως που έληξε αυτή την ημερομηνία, με εξαίρεση το ότι τα αποθέματα ήταν υπερτιμημένα κατά...

Κατά τη γνώμη μας, οι προαναφερόμενες συνοπτικές οικονομικές καταστάσεις συνάδουν, από κάθε ουσιώδη πλευρά, με τις οικονομικές καταστάσεις από τις οποίες αντλήθηκαν και επί των οποίων έχουμε διατυπώσει γνώμη με εξαίρεση (ή εξαιρέσεις).

[*] Η σε αγκύλες αναφορά παρατίθεται εφόσον εφαρμόζονται τα Δ.Α.Π.

Για την πληρέστερη κατανόηση των οικονομικών επιδόσεων και της οικονομικής θέσεως της Εταιρείας και του εύρους του διενεργηθέντος ελέγχου, είναι απαραίτητη η ανάγνωση των συνοπτικών οικονομικών καταστάσεων σε συνδυασμό με τις εξηλεγμένες (επισκοπηθείσες) οικονομικές καταστάσεις και την εκδοθείσα Έκθεση Ελέγχου (ή Επισκόπησης) επ' αυτών.

Υπόδειγμα Διαφοροποιημένης Έκθεσης επί Συνοπτικών Οικονομικών Καταστάσεων (στα Αγγλικά)

AUDITORS' REPORT

To _____

We have audited (reviewed) the annual (interim) financial statements of _____ A.E. (ή Ε.Π.Ε.), as of and for the year (six month period) ended 31 December 20XX, from which the information, set out in the above (attached) summarized financial statements, has been derived. Our audit (review) has been conducted in accordance with the Greek Auditing Standards, which are based on the International Standards on Auditing. In our report, dated 10 March 20XX, we expressed an opinion that the financial statements from which the summarized financial statements have been derived, gave a true and fair view of the financial position of the Company as of 31 December 20XX and the results of its operations, [its cash flows and changes in shareholders' equity] * for the year then ended, except that inventory had been overstated by...

In our opinion, the accompanying summarized financial statements are consistent, in all material respects, with the financial statements from which they have been derived and on which we have expressed a qualified opinion. For a better understanding of the Company's financial position and the results of its operations for the period and of the scope of our audit, the summarized financial statements should be read in conjunction with the financial statements from which the summarized financial statements have been derived and our audit (review) report thereon.

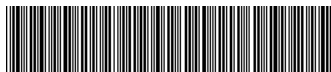
[*] Η σε αγκύλες αναφορά παρατίθεται εφόσον εφαρμόζονται τα Δ.Λ.Π.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 6 Οκτωβρίου 2004

Ο Πρόεδρος
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Δ. ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

01001121005050012

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 112

10 Μαΐου 2005

ΝΟΜΟΣ Υπ' ΑΡΙΘ. 3340

Για την προστασία της Κεφαλαιαγοράς από πράξεις προσώπων που κατέχουν προνομιακές πληροφορίες και πράξεις χειραγώγησης της αγοράς.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Ο παρών νόμος έχει ως σκοπό την προσαρμογή της νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2003/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιανουαρίου 2003, για τις πράξεις προσώπων που κατέχουν προνομιακές πληροφορίες και τις πράξεις χειραγώγησης της αγοράς (κατάχρηση αγοράς), Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων L 096/16/12.4.2003, καθώς και

προς τις Οδηγίες 2003/124/ΕΚ της Επιτροπής, Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων L 339/ 70/24.12.2003, 2003/125/ΕΚ της Επιτροπής, Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων L339/73/24.12. 2003 και 2004/72/ΕΚ της Επιτροπής, Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων L 162/70/30.4.2004.

Άρθρο 2

Για τους σκοπούς του νόμου αυτού:

1. «Αποδεκτές πρακτικές αγοράς» νοούνται πρακτικές οι οποίες αναμένονται ευλόγως σε μία ή περισσότερες αγορές είτε είναι οργανωμένες είτε δεν είναι οργανωμένες και είναι αποδεκτές σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση που προβλέπεται στην παράγραφο 10.
2. «Διαχειριστής της αγοράς» νοείται το πρόσωπο που διευθύνει τις δραστηριότητες οργανωμένης αγοράς ή εκμεταλλεύεται τέτοια αγορά. Διαχειριστής αγοράς μπορεί να είναι και η ίδια η οργανωμένη αγορά.
3. «Εκδότες» νοούνται τα νομικά πρόσωπα, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα κράτη, των οποίων κινητές αξίες έχουν εισαχθεί σε οργανωμένη αγορά, που έχει την έδρα της ή λειτουργεί στην Ελλάδα ή για τις οποίες έχει υποβληθεί αίτηση εισαγωγής στην εν λόγω αγορά. Σε περίπτωση τίτλων παραστατικών μετοχών, εκδότης θεωρείται ο φορέας που εξέδωσε τις αντιπροσωπευόμενες στους τίτλους αυτούς μετοχές.
4. «Κατάχρηση της αγοράς» νοείται η κατάχρηση προνομιακών πληροφοριών, όπως ορίζεται στα άρθρα 3 έως 6 του νόμου αυτού και η χειραγώγηση της αγοράς, όπως ορίζεται στο άρθρο 7.
5. «Κινητές αξίες» νοούνται οι κινητές αξίες, όπως ορίζονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 2 του ν. 2396/ 1996 (Φ.Ε.Κ. 73 Α').
6. «Οργανωμένη αγορά» νοείται η αγορά που ορίζεται στην παράγραφο 14 του άρθρου 2 του ν. 2396/1 996.
7. «Πρόσωπο» νοείται οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

8. «Πρόσωπα που διαμεσολαβούν κατ' επάγγελμα στην κατάρτιση συναλλαγών» νοούνται τα πρόσωπα τα οποία είναι:

(α) Επιχειρήσεις παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (Ε.Π.Ε.Υ.), όπως αυτές ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 2 του ν. 2396/1996 στις οποίες συμπεριλαμβάνονται τα πιστωτικά Ιδρύματα, όπως αυτά ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 του ν. 2076/1 992 (Φ.Ε.Κ. 130 Α') εφόσον λειτουργούν και ως Ε.Π.Ε.Υ., ή

(β) Ανώνυμες Εταιρίες Λήψης και Διαβίβασης Εντολών, όπως ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 και στην περίπτωση (θ) της παραγράφου 1 του άρθρου 30 του ν. 2396/1996.

9.«Χρηματοπιστωτικά μέσα» νοούνται:

(α) τα χρηματοπιστωτικά μέσα, όπως ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 του ν. 2396/1996,

(β) τα παράγωγα μέσα σε εμπορεύματα,

(γ) κάθε άλλο μέσο που έχει εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά κράτους - μέλους ή για το οποίο έχει υποβληθεί αίτηση εισαγωγής προς διαπραγμάτευση σε μια τέτοια αγορά.

10. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καθορίζονται τα επί μέρους κριτήρια που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την εξέταση του αποδεκτού ή μη χαρακτήρα πρακτικών της αγοράς, καθώς και οι διαδικασίες διαβούλευσης και δημοσιοποίησης των αποφάσεων για τον αποδεκτό ή μη χαρακτήρα των πρακτικών της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα εκτελεστικά μέτρα της Οδηγίας 2003/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΚΑΤΑΧΡΗΣΗΣ
ΠΡΟΝΟΜΙΑΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Ά ρ θ ρ ο 3

1. Απαγορεύεται σε πρόσωπα, τα οποία κατέχουν προνομιακές πληροφορίες, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 6:

- (α) λόγω της ιδιότητάς τους ως μελών των διοικητικών, διευθυντικών ή εποπτικών οργάνων εκδότη
- (β) λόγω της συμμετοχής τους στο κεφάλαιο εκδότη ή
- (γ) λόγω της πρόσβασης που έχουν στις πληροφορίες αυτές κατά την άσκηση της εργασίας, του επαγγέλματος ή των καθηκόντων τους ή
- (δ) λόγω των εγκληματικών δραστηριοτήτων τους, να χρησιμοποιούν τις πληροφορίες αυτές για να αποκτήσουν ή να διαθέσουν ή για να προσπαθήσουν να αποκτήσουν ή να διαθέσουν, για λογαριασμό τους ή για λογαριασμό τρίτων, αμέσως ή εμμέσως, χρηματοπιστωτικά μέσα στα οποία αφορούν οι πληροφορίες αυτές.

2. Όταν το πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 είναι νομικό πρόσωπο, η απαγόρευση που προβλέπεται στο άρθρο αυτό ισχύει και για τα φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στη λήψη της απόφασης για τη διενέργεια της συναλλαγής για λογαριασμό του εν λόγω νομικού προσώπου.

3. Η απαγόρευση του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζεται στις συναλλαγές που πραγματοποιούνται από πρόσωπο προς εκπλήρωση μιας απαιτητής υποχρέωσης για την απόκτηση ή διάθεση χρηματοπιστωτικών μέσων, όταν η υποχρέωση αυτή απορρέει από συμφωνία συναφθείσα πριν από την απόκτηση της προνομιακής πληροφορίας από το εν λόγω πρόσωπο.

Ά ρ θ ρ ο 4

Απαγορεύεται στα πρόσωπα που υπόκεινται στην απαγόρευση του προηγούμενου άρθρου:

- (α) να ανακοινώνουν προνομιακή πληροφορία σε άλλο πρόσωπο, εκτός εάν τα πρόσωπα που υπόκεινται στην απαγόρευση ενεργούν στο σύνηθες πλαίσιο άσκησης της εργασίας, του επαγγέλματος ή των

καθηκόντων τους,

(β) να συνιστούν σε άλλο πρόσωπο ή να το παρακινούν, βάσει προνομιακής πληροφορίας, να αποκτήσει ή να διαθέσει, το ίδιο ή μέσω άλλου, τα χρηματοπιστωτικά μέσα, στα οποία αφορά η πληροφορία αυτή.

Άρθρο 5

Οι απαγορεύσεις των άρθρων 3 και 4 ισχύουν και για κάθε άλλο πρόσωπο, πέραν των προσώπων που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4, το οποίο κατέχει προνομιακή πληροφορία, εφόσον το πρόσωπο αυτό γνωρίζει ή όφειλε να γνωρίζει ότι πρόκειται για προνομιακή πληροφορία.

Άρθρο 6

1. Μια πληροφορία θεωρείται «προνομιακή» εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) είναι συγκεκριμένη, δηλαδή:

(αα) αφορά κατάσταση που υφίσταται ή που ευλόγως μπορεί να αναμένεται ότι θα υπάρξει ή γεγονός που έλαβε χώρα ή που ευλόγως μπορεί να αναμένεται ότι θα λάβει χώρα, και

ββ) επιτρέπει τη συναγωγή συμπερασμάτων σχετικά με την πιθανή επίπτωση αυτής της κατάστασης ή του γεγονότος στις τιμές χρηματοπιστωτικών μέσων ή των συνδεδεμένων με αυτά παράγωγων χρηματοπιστωτικών μέσων,

(β) δεν έχει δημοσιοποιηθεί,

(γ) αφορά, άμεσα ή έμμεσα, έναν ή περισσότερους εκδότες ή ένα ή περισσότερα χρηματοπιστωτικά μέσα,

(δ) η δημοσιοποίησή της θα μπορούσε να επηρεάσει σημαντικά την τιμή των χρηματοπιστωτικών μέσων που αφορά ή την τιμή των συνδεδεμένων με αυτά παράγωγων χρηματοπιστωτικών μέσων, δηλαδή πρόκειται για πληροφορία που ένας συνειδητός επενδυτής θα αξιολογούσε, μεταξύ άλλων, ως ουσιώδη κατά τη λήψη των επενδυτικών του αποφάσεων.

2. «Προνομιακές πληροφορίες» σχετικά με παράγωγα μέσα επί εμπορευμάτων νοούνται πληροφορίες που:

(α) είναι συγκεκριμένες,

(β) δεν έχουν δημοσιοποιηθεί,

(γ) αφορούν, άμεσα ή έμμεσα, ένα ή περισσότερα από τα εν λόγω παράγωγα μέσα και
(δ) θα αναμενόταν να λάβουν οι συμμετέχοντες στις αγορές, στις οποίες γίνεται διαπραγμάτευση αυτών των παράγωγων μέσων, σύμφωνα με τις αποδεκτές πρακτικές που ισχύουν στις αγορές αυτές, εφόσον οι πληροφορίες αυτές:

αα) τίθενται σε τακτική βάση στη διάθεση των συμμετεχόντων στις αγορές αυτές ή
ββ) πρέπει να γνωστοποιούνται δυνάμει των ισχυουσών νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων, των κανόνων της αγοράς ή των σχετικών συμβατικών υποχρεώσεων ή σύμφωνα με τα συναλλακτικά ήθη της αγοράς του υποκείμενου εμπορεύματος ή της αγοράς των παράγωγων μέσων επί εμπορευμάτων.

3. Για τα πρόσωπα που διαμεσολαβούν κατ' επάγγελμα στην κατάρτιση συναλλαγών, ως «προνομιακές πληροφορίες» νοούνται και οι πληροφορίες που σωρευτικά:

- (α) διαβιβάζονται από πελάτη,
- (β) σχετίζονται με τις εκκρεμείς εντολές του,
- (γ) έχουν συγκεκριμένο χαρακτήρα,
- (δ) συνδέονται, άμεσα ή έμμεσα, με έναν ή περισσότερους εκδότες ή με ένα ή περισσότερα χρηματοπιστωτικά μέσα και
- (ε) εάν δημοσιοποιούνταν θα μπορούσαν να επηρεάσουν σημαντικά την τιμή αυτών των χρηματοπιστωτικών μέσων ή την τιμή των συνδεδεμένων με αυτά παράγωγων χρηματοπιστωτικών μέσων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΧΕΙΡΑΓΩΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Άρθρο 7

1. Απαγορεύεται η χειραγώγηση της αγοράς.

2. Ως «χειραγώγηση της αγοράς» νοούνται:

(α) συναλλαγές ή εντολές για τη διενέργεια συναλλαγών, με τις οποίες δίδονται ή είναι πιθανόν ότι θα δοθούν ψευδείς ή παραπλανητικές ενδείξεις για την προσφορά, τη ζήτηση ή την τιμή χρηματοπιστωτικού

μέσου ή με τις οποίες διαμορφώνεται, από ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ενεργούν από κοινού, η τιμή ενός ή περισσότερων χρηματοπιστωτικών μέσων σε μη κανονικό ή τεχνητό επίπεδο, εκτός εάν το πρόσωπο που κατήρτισε τις συναλλαγές ή το πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου καταρτίστηκαν οι συναλλαγές ή το πρόσωπο που έδωσε τις εντολές για τη διενέργεια συναλλαγών αποδεικνύει ότι οι συναλλαγές αυτές καταρτίστηκαν ή ότι έδωσε τις εντολές για τη διενέργεια των συναλλαγών αυτών για θεμιτούς λόγους και ότι οι συναλλαγές ή εντολές είναι σύμφωνες με τις αποδεκτές πρακτικές της σχετικής αγοράς,

(β) συναλλαγές ή εντολές για τη διενέργεια συναλλαγών, οι οποίες συνδυάζονται με / ή συνιστούν παραπλανητικές μεθοδεύσεις ή άλλο τέχνασμα,

(γ) η διάδοση δια των μέσων μαζικής ενημέρωσης και του διαδικτύου ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο πληροφοριών, οι οποίες δίνουν ή είναι πιθανόν να δώσουν ψευδείς ή παραπλανητικές ενδείξεις σχετικά με χρηματοπιστωτικά μέσα ή φημών ή παραπλανητικών ειδήσεων, εάν ο διαδίδων γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει ότι οι πληροφορίες, οι φήμες ή οι ειδήσεις αυτές ήταν ψευδείς ή παραπλανητικές. Όσον αφορά τους δημοσιογράφους, όταν ενεργούν στο πλαίσιο της επαγγελματικής τους ιδιότητας, η διάδοση πληροφοριών κρίνεται με βάση τους κανόνες του επαγγέλματός τους, εκτός εάν οι δημοσιογράφοι αντλούν, άμεσα ή έμμεσα, οφέλη ή κέρδη από τη διάδοση των εν λόγω πληροφοριών.

3. Συμπεριφορές που συνιστούν χειραγώγηση της αγοράς κατά την έννοια των παραγράφων 1 έως 2 αποτελούν ενδεικτικά οι εξής:

(α) η συμπεριφορά, από ένα ή περισσότερα πρόσωπα που δρουν συντονισμένα, η οποία οδηγεί στην εξασφάλιση δεσπόζουσας θέσης επί της προσφοράς ή της ζήτησης ενός χρηματοπιστωτικού μέσου, με αποτέλεσμα τον άμεσο ή έμμεσο τεχνητό προσδιορισμό της τιμής αγοράς ή της τιμής πώλησης ή τη δημιουργία αθέμιτων συνθηκών στις συναλλαγές,

(β) η αγορά ή πώληση ενός χρηματοπιστωτικού μέσου κατά την περίοδο διαμόρφωσης της τιμής κλεισίματος της αγοράς με αποτέλεσμα την παραπλάνηση των επενδυτών που ενεργούν βάσει της τιμής αυτής,

(γ) η εκμετάλλευση της περιστασιακής ή τακτικής πρόσβασης στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, περιλαμβανομένου του διαδικτύου, για τη διατύπωση γνώμης είτε άμεσα για ένα χρηματοπιστωτικό μέσο είτε έμμεσα για τον εκδότη του, ενώ ο εκφέρων τη γνώμη έχει επενδύσει, ο ίδιος ή μέσω τρίτου, στο εν λόγω χρηματοπιστωτικό μέσο και εν συνεχεία αντλεί, άμεσα ή έμμεσα, όφελος από τον αντίκτυπο που

έχει η γνώμη αυτή στην τιμή του χρηματοπιστωτικού μέσου, εφόσον δεν έχει δημοσιοποιηθεί ταυτόχρονα με τη διατύπωση της γνώμης η συγκεκριμένη σύγκρουση συμφερόντων με σαφήνεια και ευκρίνεια,
(δ) η διάδοση ψευδών, ανακριβών ή παραπλανητικών πληροφοριών από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εταιριών, μέσω των ετήσιων ή περιοδικών οικονομικών καταστάσεων, των ενημερωτικών δελτίων ή άλλων δημοσιευμάτων.

4. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καθορίζονται κριτήρια και ενδείξεις βάσει των οποίων θα εξετάζεται κατά πόσον συγκεκριμένη συμπεριφορά ενδέχεται να συνιστά χειραγώγηση της αγοράς στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου αυτού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα εκτελεστικά μέτρα της Οδηγίας 2003/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Άρθρο 8

Ο παρών νόμος δεν εφαρμόζεται στις πράξεις που διενεργούνται κατά την άσκηση νομισματικής ή συναλλαγματικής πολιτικής ή πολιτικής διαχείρισης δημόσιου χρέους από κράτη - μέλη, από το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών, από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών - μελών ή από οποιοδήποτε όργανο επίσημα εξουσιοδοτημένο για τους σκοπούς αυτούς ή από οποιονδήποτε ενεργούντα για λογαριασμό τους.

Η εξαίρεση του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζεται στις πράξεις που διενεργούνται από την εταιρία «Δημόσια Επιχείρηση Κινητών Αξιών Ανώνυμη Εταιρία» («Δ.Ε.Κ.Α. Α.Ε.») του ν. 2526/1997 (Φ.Ε.Κ. 205 Α').

Άρθρο 9

Οι απαγορεύσεις του νόμου αυτού δεν εφαρμόζονται στις πράξεις επί ιδίων μετοχών, που διενεργούνται στο πλαίσιο προγραμμάτων αγοράς ιδίων μετοχών, ούτε στις πράξεις σταθεροποίησης ενός χρηματοπιστωτικού μέσου, εφόσον οι σχετικές συναλλαγές διενεργούνται σύμφωνα με τον Κανονισμό 2273/2003 της Επιτροπής, Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων L 336/33 23. 12.2003.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Άρθρο 10

1. Οι εκδότες υποχρεούνται να δημοσιοποιούν χωρίς υπαίτια βραδύτητα τις προνομιακές πληροφορίες που τους αφορούν άμεσα.
2. Οι εκδότες υποχρεούνται να διατηρούν ιστοσελίδα στο διαδίκτυο και να εμφανίζουν σε αυτή, για τουλάχιστον έξι (6) μήνες, κάθε προνομιακή πληροφορία, την οποία δημοσιοποιούν σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο.

Άρθρο 11

1. Εκδότης μπορεί υπ' ευθύνη του, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να αναβάλει προσωρινά τη δημοσιοποίηση μιας προνομιακής πληροφορίας προκειμένου να μη βλάψει νόμιμο συμφέρον του, εφόσον η αναβολή αυτή δεν ενέχει κίνδυνο παραπλάνησης του επενδυτικού κοινού και εφόσον ο εκδότης μπορεί να διασφαλίσει ότι η εν λόγω πληροφορία θα παραμείνει εμπιστευτική για όσο διάστημα διαρκεί η αναβολή δημοσιοποίησης.
2. Όποτε, σε περίπτωση αναβολής δημοσιοποίησης προνομιακής πληροφορίας σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, εκδότης ή πρόσωπο που ενεργεί ως άμεσος ή έμμεσος αντιπρόσωπός του, ανακοινώνει εκ προθέσεως προνομιακή πληροφορία σε τρίτο, εφόσον ο εκδότης ή ο αντιπρόσωπός του ενεργεί στο σύνθητες πλαίσιο άσκησης της εργασίας, του επαγγέλματος ή των καθηκόντων του, ο εκδότης υποχρεούται να δημοσιοποιήσει με πληρότητα και ευκρίνεια την πληροφορία αυτή ταυτόχρονα με την ανακοίνωση στον τρίτο. Εάν η ανακοίνωση έγινε άνευ προθέσεως, ο εκδότης υποχρεούται να δημοσιοποιήσει άμεσα την εν λόγω πληροφορία.
3. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται εάν ο λήπτης της πληροφορίας υπέχει έναντι του εκδότη υποχρέωση να τηρεί την πληροφορία εμπιστευτική, ανεξάρτητα από το εάν η υποχρέωση αυτή είναι συμβατική ή προκύπτει εκ του νόμου ή από κανονιστική πράξη και για όσο διάστημα η εν λόγω πληροφορία παραμένει εμπιστευτική.

Άρθρο 12

Οι εκδότες υποχρεούνται να καταρτίζουν κατάλογο των προσώπων που απασχολούν είτε με σύμβαση εργασίας είτε άλλως και τα οποία έχουν πρόσβαση σε προνομιακές πληροφορίες. Οι εκδότες ενημερώνουν τον κατάλογο σε κάθε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων που περιλαμβάνει. Οι εκδότες υποχρεούνται να θέτουν τον κατάλογο στη διάθεση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς αμέσως μόλις αυτή το ζητήσει.

Άρθρο 13

1. Τα πρόσωπα που ασκούν διευθυντικά καθήκοντα σε εκδότη και οι έχοντες στενό δεσμό με αυτά τα πρόσωπα οφείλουν να γνωστοποιούν στον εκδότη τις συναλλαγές που διενεργούνται για δικό τους λογαριασμό και αφορούν μετοχές που εκδίδονται από τον ανωτέρω εκδότη ή παράγωγα ή άλλα χρηματοπιστωτικά μέσα που είναι συνδεδεμένα με αυτές.

2. Ο εκδότης οφείλει να διαβιβάζει τη γνωστοποίηση της παραπάνω παραγράφου στο επενδυτικό κοινό και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

3. Ο εκδότης οφείλει να καταρτίζει κατάλογο των υπόχρεων προσώπων της παραγράφου 1 και να τον υποβάλλει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Ο εκδότης ενημερώνει τον κατάλογο σε κάθε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων που περιλαμβάνει και τον υποβάλλει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Άρθρο 14

Πρόσωπα τα οποία:

(α) εκπονούν ή καθιστούν προσιτές στο κοινό αναλύσεις σχετικά με χρηματοπιστωτικά μέσα ή με εκδότες, με τις οποίες συνιστάται ή προτείνεται μια επενδυτική στρατηγική ή

(β) εκπονούν ή καθιστούν προσιτές στο κοινό συστάσεις ή προτάσεις επενδυτικής στρατηγικής, διαφορετικές από αυτές της περίπτωσης (α), οι οποίες προορίζονται για δημοσιοποίηση είτε μέσω διαύλων επικοινωνίας είτε απευθείας προς το κοινό, υποχρεούνται να εξασφαλίζουν την ορθή παρουσίασή τους και να γνωστοποιούν τα συμφέροντά τους ή και συγκρούσεις συμφερόντων αναφορικά

με τα χρηματοπιστωτικά μέσα ή τους εκδότες που αποτελούν το αντικείμενο των εν λόγω αναλύσεων, συστάσεων ή προτάσεων.

Άρθρο 15

Οι διαχειριστές των αγορών υποχρεούνται να διαθέτουν αποτελεσματικούς μηχανισμούς και διαδικασίες για την αποτροπή και τον άμεσο εντοπισμό περιπτώσεων κατάχρησης της αγοράς, καθώς επίσης υποχρεούνται να αναφέρουν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αμέσως τις περιπτώσεις για τις οποίες ευλόγως υποπτεύονται ότι γίνεται κατάχρηση της αγοράς, γνωστοποιώντας όλες τις σχετικές πληροφορίες και παρέχοντας κάθε αναγκαία βοήθεια για τη διερεύνησή τους.

Άρθρο 16

Τα πρόσωπα που εκδίδουν στατιστικά στοιχεία τα οποία μπορεί να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις χρηματοπιστωτικές αγορές οφείλουν να εκδίδουν τα στοιχεία αυτά με αντικειμενικό και διαφανή τρόπο.

Άρθρο 17

Τα πρόσωπα που διαμεσολαβούν κατ' επάγγελμα στην κατάρτιση συναλλαγών υποχρεούνται να ειδοποιούν την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, όταν υπάρχουν σοβαρές υπόνοιες, ότι συναλλαγές που έχουν καταρτισθεί θα μπορούσαν να συνιστούν κατάχρηση της αγοράς.

Όταν η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς λαμβάνει ειδοποιήσεις κατά την έννοια του παρόντος άρθρου προερχόμενες από πιστωτικά ιδρύματα, τις διαβιβάζει και στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Άρθρο 18

1. Τα πρόσωπα που διαμεσολαβούν κατ' επάγγελμα στην κατάρτιση συναλλαγών υποχρεούνται να καταγράφουν και να αρχειοθετούν όλες τις εντολές που δίνουν πελάτες τους για κατάρτιση συναλλαγών επί χρηματοπιστωτικών μέσων, και ιδίως να ηχογραφούν τις εντολές που δίδονται τηλεφωνικά, καθώς και να αποθηκεύουν τις εντολές που δίδονται μέσω τηλεομοιοτυπίας ή ηλεκτρονικού μέσου, όπως το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή το διαδίκτυο.

2. Η καταγραφή και αρχειοθέτηση των πιο πάνω εντολών πρέπει να γίνεται με τρόπο που να διασφαλίζει την αξιοπιστία, την ακρίβεια και την πληρότητα των καταγεγραμμένων στοιχείων, τη δυνατότητα ευχερούς αναπαραγωγής των καταγεγραμμένων στοιχείων εγγράφως ή σε ηλεκτρονικό ή μαγνητικό μέσο, καθώς, επίσης, να επιτρέπει την ευχερή πρόσβαση και έρευνα των καταγεγραμμένων στοιχείων και την ασφαλή αποθήκευσή τους.

3. Τα πρόσωπα που διαμεσολαβούν κατ' επάγγελμα στην κατάρτιση συναλλαγών υποχρεούνται να τηρούν για ένα έτος, τουλάχιστον σε ηχητική μορφή, τις τηλεφωνικές συνομιλίες που καταγράφουν σύμφωνα με την παράγραφο 1, προσδιορίζοντας επακριβώς την ταυτότητα του εντολέα. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί με απόφασή της να διατάξει τη διατήρηση των στοιχείων του προηγούμενου εδαφίου για πρόσθετη περίοδο που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) έτη, εφόσον διενεργείται έρευνα για κατάχρηση της αγοράς. Τα πρόσωπα που διαμεσολαβούν κατ' επάγγελμα στην κατάρτιση συναλλαγών υποχρεούνται να θέτουν στη διάθεση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς τις καταγεγραμμένες συνομιλίες, καθώς και να απομαγνητοφωνούν και να θέτουν στη διάθεσή της εγγράφως και σε ηχητική μορφή και στην έκταση που εκείνη θα προσδιορίζει σε κάθε περίπτωση, τις τηλεφωνικές συνομιλίες που καταγράφουν σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

4. Τα πρόσωπα που ηχογραφούν εντολές για την κατάρτιση συναλλαγών σε χρηματοπιστωτικά μέσα οι οποίες δίνονται τηλεφωνικώς οφείλουν να ενημερώνουν τους καλούντες, κατά την έναρξη της τηλεφωνικής συνομιλίας, ότι η τηλεφωνική συνομιλία καταγράφεται για λόγους προστασίας των συναλλαγών. Επίσης οφείλουν, σε κάθε περίπτωση, να περιλαμβάνουν στη σύμβαση που συνάπτουν με τους πελάτες τους σαφή όρο ότι όλες οι εντολές που διαβιβάζονται τηλεφωνικά καταγράφονται και αρχειοθετούνται για λόγους προστασίας των συναλλαγών, καθώς και ότι τίθενται, εφόσον τούτο ζητηθεί, στη διάθεση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

5. Οι υποχρεώσεις των παραγράφων 2 και 3 εξακολουθούν να ισχύουν και σε κάθε περίπτωση που τα πρόσωπα τα οποία διαμεσολαβούν κατ' επάγγελμα στην κατάρτιση συναλλαγών είτε έχουν αναστείλει προσωρινά τη λειτουργία τους είτε έχουν παύσει τη λειτουργία τους καθ' οιονδήποτε τρόπο.

Άρθρο 19

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καθορίζονται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα εκτελεστικά μέτρα της Οδηγίας 2003/6/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου:

(α) οι όροι και η διαδικασία δημοσιοποίησης προνομιακών πληροφοριών, σύμφωνα με το άρθρο 10 και τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 11,

(β) οι όροι και η διαδικασία για την αναβολή δημοσιοποίησης προνομιακών πληροφοριών, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 11 και ιδίως το νόμιμο συμφέρον, που δικαιολογεί την αναβολή της δημοσιοποίησης προνομιακών πληροφοριών και οι υποχρεώσεις που υπέχουν οι εκδότες για τη διατήρηση της εμπιστευτικότητας προνομιακών πληροφοριών στην περίπτωση αυτή,

(γ) ο τρόπος κατάρτισης και ενημέρωσης από τους εκδότες του καταλόγου των προσώπων που απασχολούνται σε αυτούς και έχουν πρόσβαση σε προνομιακές πληροφορίες, σύμφωνα με το άρθρο 12,

(δ) οι κατηγορίες των προσώπων που ασκούν διευθυντικά καθήκοντα σε εκδότη ή έχουν στενό δεσμό με αυτά τα πρόσωπα, σύμφωνα με το άρθρο 13, το περιεχόμενο, ο τρόπος και οι προϋποθέσεις γνωστοποίησης την οποία οφείλουν να πραγματοποιούν τα πρόσωπα των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 13, καθώς και τα στοιχεία και οι όροι ενημέρωσης του καταλόγου που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 13,

(ε) λεπτομέρειες σχετικά με την εκπόνηση και τη διάθεση αναλύσεων και προτάσεων ή συστάσεων επενδυτικής στρατηγικής στο κοινό, σύμφωνα με το άρθρο 14, καθώς και ο τρόπος της δημοσιοποίησης συμφερόντων ή και συγκρούσεων συμφερόντων αναφορικά με τα χρηματοπιστωτικά μέσα που αποτελούν το αντικείμενο της ανάλυσης, της σύστασης ή της πρότασης, λαμβάνοντας, επίσης, υπόψη τους κανόνες που διέπουν το επάγγελμα του δημοσιογράφου, όπως, ενδεικτικά, τις αρχές δεοντολογίας και γενικά τους κανόνες αυτορρύθμισης του επαγγέλματος,

(στ) ο τρόπος, ο χρόνος και το περιεχόμενο της γνωστοποίησης προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σε περιπτώσεις συναλλαγών ως προς τις οποίες τα πρόσωπα που διαμεσολαβούν κατ' επάγγελμα στην κατάρτιση συναλλαγών έχουν σοβαρές υπόνοιες, ότι θα μπορούσαν να συνιστούν κατάχρηση της αγοράς, σύμφωνα με το άρθρο 17.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΑΡΜΟΔΙΑ ΑΡΧΗ

Ά ρ θ ρ ο 20

1. Ο νόμος αυτός εφαρμόζεται σε πράξεις ή παραλείψεις, που λαμβάνουν χώρα:

(α) στην ελληνική επικράτεια ή στην αλλοδαπή και αφορούν χρηματοπιστωτικά μέσα εισηγμένα προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά, που εδρεύει ή λειτουργεί στην ελληνική επικράτεια ή χρηματοπιστωτικά μέσα, για τα οποία έχει υποβληθεί αίτηση για εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση σε μια τέτοια αγορά,

(β) στην ελληνική επικράτεια και αφορούν χρηματοπιστωτικά μέσα εισηγμένα προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά που εδρεύει ή λειτουργεί σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή για τα οποία έχει υποβληθεί αίτηση για εισαγωγή προς διαπραγμάτευση σε μια τέτοια αγορά..

2. Τα άρθρα 3, 4 και 5 εφαρμόζονται:

(α) στις πράξεις ή παραλείψεις που λαμβάνουν χώρα στην ελληνική επικράτεια και αφορούν χρηματοπιστωτικά μέσα που δεν έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά που εδρεύει ή λειτουργεί σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των οποίων η αξία εξαρτάται από χρηματοπιστωτικά μέσα που είναι εισηγμένα προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά που εδρεύει ή λειτουργεί σε ένα τουλάχιστον κράτος - μέλος ή για τα οποία έχει ζητηθεί η εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση σε μια τέτοια αγορά,

(β) στις πράξεις ή παραλείψεις που λαμβάνουν χώρα στην ελληνική επικράτεια ή στο εξωτερικό και οι οποίες αφορούν χρηματοπιστωτικά μέσα, που δεν έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά που εδρεύει ή λειτουργεί στην ελληνική επικράτεια, αλλά των οποίων η αξία εξαρτάται από χρηματοπιστωτικό μέσο, εισηγμένο προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά, που εδρεύει ή λειτουργεί στην ελληνική επικράτεια ή για το οποίο έχει ζητηθεί η εισαγωγή του προς διαπραγμάτευση σε μια τέτοια αγορά.

3. Τα άρθρα 10 έως 12 δεν εφαρμόζονται στους εκδότες που δεν έχουν ζητήσει ή δεν έχουν εγκρίνει την εισαγωγή των χρηματοπιστωτικών μέσων τους προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά που εδρεύει ή λειτουργεί στην ελληνική επικράτεια ή σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 21

1. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εποπτεύει την τήρηση των διατάξεων του νόμου αυτού.
2. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς υιοθετεί διαδικασίες διαβούλευσης με τους συμμετέχοντες στην αγορά, όσον αφορά πιθανές αλλαγές στη νομοθεσία. Στις εν λόγω διαδικασίες διαβούλευσης συμμετέχει και η Τράπεζα της Ελλάδος.
3. Για τη διαβούλευση της προηγούμενης παραγράφου, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί ιδίως να συστήνει, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της, επιτροπές διαβούλευσης, των οποίων η σύνθεση θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον εκπροσώπους των εκδοτών, των παρεχόντων χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, των επενδυτών και της Τράπεζας της Ελλάδος.
4. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την ορθή ενημέρωση του κοινού σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 14.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Άρθρο 22

1. Τα εντεταλμένα όργανα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μπορούν:
 - (α) να έχουν πρόσβαση σε και να λαμβάνουν αντίγραφα ή αποσπάσματα από έγγραφα, βιβλία και άλλα στοιχεία που τηρούνται σε οποιαδήποτε μορφή (έγγραφη, ηλεκτρονική, μαγνητική ή άλλη) στην επαγγελματική εγκατάσταση των προσώπων που διαμεσολαβούν κατ' επάγγελμα στην κατάρτιση συναλλαγών ή εποπτεύονται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, τα οποία δεν δικαιούνται να επικαλεσθούν επαγγελματικό ή άλλο απόρρητο.
 - (β) εάν υπάρξει άρνηση πρόσβασης σε έγγραφα, βιβλία ή άλλα στοιχεία ή παροχής αντιγράφων ή αποσπασμάτων τους σύμφωνα με την περίπτωση (α), να προβαίνουν σε κατάσχεση των σχετικών βιβλίων, εγγράφων και άλλων στοιχείων, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και τα ηλεκτρονικά μέσα αποθήκευσης και μεταφοράς δεδομένων, που βρίσκονται στην επαγγελματική εγκατάσταση των προσώπων που διαμεσολαβούν κατ' επάγγελμα στην κατάρτιση συναλλαγών ή εποπτεύονται από την

Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

(γ) να ζητούν πληροφορίες από οποιοδήποτε πρόσωπο, και ιδίως από τα πρόσωπα εκείνα που παρεμβαίνουν διαδοχικά στη διαβίβαση των εντολών ή στην εκτέλεση των σχετικών πράξεων, καθώς επίσης και από τους εντολείς τους.

(δ) να λαμβάνουν από τα πρόσωπα που διαμεσολαβούν κατ' επάγγελμα στην κατάρτιση συναλλαγών στοιχεία για τηλεφωνικές συνδιαλέξεις και να λαμβάνουν αντίγραφα ηχογραφημένων συνδιαλέξεων, καθώς και αρχεία διακίνησης δεδομένων.

2. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί επιπροσθέτως:

(α) να λαμβάνει ανωμοτί μαρτυρικές καταθέσεις,

(β) να λαμβάνει στοιχεία για τηλεφωνικές συνδιαλέξεις και για αρχεία διακίνησης δεδομένων από παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών.

3. Στους ελέγχους και κατασχέσεις που διεξάγονται σύμφωνα με τις περιπτώσεις (α) και (β) της παραγράφου 1 στην επαγγελματική εγκατάσταση προσώπων που εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος συμμετέχει και εκπρόσωπός της.

4. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύναται να ζητήσει τη συνδρομή της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων (ΥΠ.Ε.Ε.) του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, σύμφωνα με τα σχετικά προβλεπόμενα στην παράγραφο 8 του άρθρου 30 του ν. 3296/2004 (Φ.Ε.Κ. 253 Α'). Στην περίπτωση αυτή, η ΥΠ.Ε.Ε. κοινοποιεί στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σχετική Έκθεση Ελέγχου με τα τυχόν ευρήματα - πορίσματα που αφορούν σε παραβάσεις της νομοθεσίας της κεφαλαιαγοράς.

5. Τα εντεταλμένα όργανα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ασκούν τις οριζόμενες στην παράγραφο 1 αρμοδιότητές τους μόνον εφόσον δοθεί σχετική έγγραφη εντολή από τον Γενικό Διευθυντή ή από τον Προϊστάμενο της καθ' ύλην αρμόδιας Διεύθυνσης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Η εντολή δίδεται είτε σε ορισμένο Ελεγκτή είτε σε ομάδα Ελεγκτών. Στην τελευταία περίπτωση, η εντολή πρέπει να ορίζει και τον Ελεγκτή που είναι ο επικεφαλής του Ελέγχου.

6. Οι Έλεγχοι της περίπτωσης (α) της παραγράφου 1, η λήψη πληροφοριών και στοιχείων των περιπτώσεων (γ) και (δ) αντιστοίχως της παραγράφου 1, καθώς και οι κατασχέσεις της περίπτωσης (β) της παραγράφου 1, πραγματοποιούνται σε οποιαδήποτε για το ελεγχόμενο πρόσωπο εργάσιμη ώρα. Τα εντεταλμένα όργανα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μεταβαίνουν στην επαγγελματική εγκατάσταση του ελεγχόμενου προσώπου. Ο επικεφαλής του Ελέγχου αναζητεί κατά προτεραιότητα πρόσωπο που μετέχει στη Διοίκηση ή διαχείριση του ελεγχόμενου προσώπου, τον Εσωτερικό Ελεγκτή του ελεγχόμενου προσώπου ή οποιονδήποτε υπάλληλο του εν λόγω προσώπου, προκειμένου να ανακοινώσει το σκοπό της επίσκεψής του, δείχνει την υπηρεσιακή του ταυτότητα, επιδίδει αντίγραφο της εντολής και αμέσως γίνεται Έλεγχος.

7. Για την κατάσχεση που πραγματοποιείται βάσει της περίπτωσης (β) της παραγράφου 1 συντάσσεται Έκθεση Κατάσχεσης. Η Έκθεση υπογράφεται από τον Ελεγκτή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς που ενεργεί την κατάσχεση και από πρόσωπο που μετέχει στη Διοίκηση ή διαχείριση του ελεγχόμενου προσώπου ή από τον Εσωτερικό ελεγκτή του εν λόγω προσώπου ή τον παρόντα κατά τη διενέργεια της κατάσχεσης υπάλληλο του ελεγχόμενου προσώπου. Η Έκθεση Κατάσχεσης συντάσσεται σε τρία αντίγραφα. Τα δύο αντίγραφα κρατούνται από τον Ελεγκτή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και το άλλο παραδίδεται σε εκείνον που υπέγραψε για λογαριασμό του ελεγχόμενου προσώπου. Σε περίπτωση άρνησης των παραπάνω να υπογράψουν, εφαρμόζονται οι σχετικές με τις επιδόσεις διατάξεις των άρθρων 47-57 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Το ελεγχόμενο πρόσωπο δικαιούται να λάβει αντίγραφα των κατασχεθέντων βιβλίων, στοιχείων και λοιπών εγγράφων με δαπάνες του. Αντίγραφο της Έκθεσης Κατάσχεσης υπογεγραμμένο και από τον Προϊστάμενο της καθ' ύλην αρμόδιας Διεύθυνσης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς επιδίδεται, με δικαστικό επιμελητή, στο πρόσωπο κατά του οποίου επεβλήθη η κατάσχεση εντός δέκα εργάσιμων ημερών από την ημέρα ολοκλήρωσης της κατάσχεσης, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά αναλόγως των άρθρων 47- 57 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

8. Η Έκθεση κατάσχεσης περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο:

(α) τον τίτλο «Έκθεση Κατάσχεσης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς»,

(β) το χρόνο διενέργειας της κατάσχεσης,

(γ) τον τόπο της κατάσχεσης, δηλαδή τα στοιχεία της επαγγελματικής εγκατάστασης, καθώς και τη νομική μορφή, επωνυμία ή πλήρη στοιχεία ταυτότητας του ελεγχόμενου προσώπου,

- (δ) το ονοματεπώνυμο και το βαθμό του εντεταλμένου οργάνου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και την ταυτότητα του Προϊσταμένου του,
- (ε) τον αριθμό και τη χρονολογία εντολής Ελέγχου από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς,
- (στ) την αιτιολογία για τη διενέργεια της κατάσχεσης,
- (ζ) την υπογραφή των ενεργούντων την κατάσχεση εντεταλμένων οργάνων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθώς και την υπογραφή του προσώπου που υπέγραψε για λογαριασμό του ελεγχόμενου προσώπου,
- (η) το αντικείμενο της κατάσχεσης. Στην Έκθεση Κατάσχεσης πρέπει να γίνεται σαφής, ακριβής και λεπτομερειακή περιγραφή των κατασχεθέντων αντικειμένων, ώστε να μην επιδέχεται παρερμηνεία και να μην δημιουργούνται αμφιβολίες για το είδος και πλήθος των στοιχείων ή αντικειμένων που κατασχέθηκαν.

9. Η λήψη μαρτυρικών καταθέσεων, σύμφωνα με την περίπτωση (α) της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, πραγματοποιείται στην έδρα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 215 και στην παράγραφο 1 του άρθρου 216 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας εξετάζονται στην κατοικία τους. Το ελεγχόμενο πρόσωπο που πρόκειται να καταθέσει κλητεύεται εγγράφως σε ορισμένη ημέρα και ώρα. Η κλήση υπογράφεται από τον Προϊστάμενο της καθ' ύλην αρμόδιας Διεύθυνσης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Η κλήση περιέχει συνοπτική περιγραφή της υπόθεσης για την οποία πρόκειται να εξεταστεί ο μάρτυρας, μνημονεύει την αρχή στην οποία αυτό καλείται και αναγράφει ότι, στην περίπτωση που αυτός δεν εμφανιστεί, επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 23 του παρόντος νόμου.

Η κλήση επιδίδεται στο εξεταζόμενο πρόσωπο, με δικαστικό επιμελητή, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά αναλόγως των άρθρων 155 έως 164 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, μία τουλάχιστον εργάσιμη ημέρα πριν από την ημέρα για την οποία καλείται προς εξέταση. Η προθεσμία κλήσης μπορεί να παρατείνεται σε τρεις εργάσιμες ημέρες, εφόσον το εξεταζόμενο πρόσωπο έχει την κατοικία ή έδρα του εκτός του νομού Αττικής. Η προθεσμία κλήσης παρατείνεται σε επτά εργάσιμες ημέρες, εφόσον το εξεταζόμενο πρόσωπο έχει την κατοικία ή έδρα του εκτός της Ελληνικής Επικράτειας.

10. Η λήψη μαρτυρικών καταθέσεων πραγματοποιείται ενώπιον ενός τουλάχιστον υπαλλήλου του ειδικού επιστημονικού προσωπικού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και ενός δημοσίου υπαλλήλου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ως γραμματέα, οι οποίοι έχουν εξουσιοδοτηθεί προς τούτο από την Εκτελεστική Επιτροπή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.. Ο μάρτυρας, πριν καταθέσει, καλείται να δηλώσει το όνομα και το επώνυμό του, τον τόπο της γέννησης και της κατοικίας του, καθώς και την ηλικία του.

11. Ως προς τον τρόπο λήψης των μαρτυρικών καταθέσεων και ως προς το επαγγελματικό απόρρητο των μαρτύρων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 212 και των άρθρων 223 έως 227 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

12. Για τη μαρτυρική κατάθεση συντάσσεται από τον γραμματέα Έκθεση Μαρτυρικής Κατάθεσης. Η Έκθεση πρέπει να αναφέρει τον τόπο και την ημερομηνία της κατάθεσης, την ώρα κατά την οποία άρχισε και τελείωσε η κατάθεση, τα ονοματεπώνυμα και την κατοικία του υπαλλήλου που έλαβε την κατάθεση, του γραμματέα και του μάρτυρα, καθώς και ακριβή περιγραφή όσων κατατέθηκαν από τον μάρτυρα. Η Έκθεση διαβάζεται από όλα τα παρευρισκόμενα κατά την εξέταση πρόσωπα και υπογράφεται από αυτά. Αν κάποιος από τα πρόσωπα αυτά αρνείται να υπογράψει, αυτό αναφέρεται στην Έκθεση. Η Έκθεση αποτελεί πλήρη απόδειξη για όσα έχει καταθέσει ο μάρτυρας. Η Έκθεση είναι άκυρη, εάν λείπουν η χρονολογία (εκτός αν προκύπτει με βεβαιότητα από το όλο περιεχόμενο της Έκθεσης ή από άλλα έγγραφα που επαναλαμβάνονται σε αυτήν), η αναγραφή των ονομάτων και των επωνύμων ή η υπογραφή των κατά την παράγραφο 10 προσώπων που παρευρέθηκαν στην κατάθεση. Η Έκθεση συντάσσεται σε δύο αντίγραφα από τα οποία ένα αντίγραφο δίδεται στον μάρτυρα και το άλλο τίθεται με ευθύνη του υπαλλήλου που έλαβε την κατάθεση στο φάκελο της υπόθεσης.

13. Ψευδείς ή ανακριβείς μαρτυρικές καταθέσεις τιμωρούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 225 του Ποινικού Κώδικα.

14. Η λήψη των στοιχείων της περίπτωσης (β) της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου πραγματοποιείται κατόπιν σχετικής αίτησης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Η λήψη των στοιχείων του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να πραγματοποιηθεί από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ζητώντας την παροχή σχετικής

συνδρομής από την ΥΠ.Ε.Ε. του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, σύμφωνα με τα σχετικά προβλεπόμενα στην παράγραφο 8 του άρθρου 30 του ν. 3296/2004.

15. Οι αστυνομικές και λοιπές δημόσιες αρχές και υπηρεσίες υποχρεούνται, όταν τους ζητηθεί, να συνδράμουν άμεσα και αποτελεσματικά τα εντεταλμένα όργανα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς κατά την άσκηση των καθηκόντων τους σύμφωνα με το παρόν άρθρο, καθώς, επίσης, και να χορηγούν κάθε σχετική πληροφορία και στοιχείο.

16. Τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν και ως Ε.Π.Ε.Υ. και διαμεσολαβούν στην κατάρτιση συναλλαγών οφείλουν να παρέχουν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, πλην των αναφερόμενων στην περίπτωση (α) της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, και πληροφορίες που αφορούν κάθε μορφή καταθέσεις, που τηρούν στο όνομά τους ή στο όνομα επενδυτών πελατών τους, οι οποίες είναι αναγκαίες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 3 έως 5 και 7 του παρόντος νόμου, μη δικαιούμενα να επικαλεστούν το τραπεζικό απόρρητο.

17. Το τραπεζικό απόρρητο δεν ισχύει έναντι της Τράπεζας της Ελλάδος προκειμένου περί ασκήσεως εποπτείας στο πλαίσιο εφαρμογής των άρθρων 3 έως 5 και 7 του παρόντος νόμου, καθώς και περί Ελέγχου θεμάτων που συνδέονται εν γένει με την εποπτεία της εύρυθμης λειτουργίας της Κεφαλαιαγοράς. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, με αιτιολογημένη απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου, δύναται να ζητεί από την Τράπεζα της Ελλάδος να της παρέχει πληροφορίες ως προς κάθε μορφή καταθέσεις οποιουδήποτε προσώπου σε πιστωτικά ιδρύματα, όταν τούτο απαιτείται για την άσκηση των εποπτικών της αρμοδιοτήτων. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, στην οποία η Τράπεζα της Ελλάδος παρέχει τα ζητούμενα στοιχεία, υποχρεούται να τα χρησιμοποιεί αποκλειστικώς για την άσκηση των εποπτικών της αρμοδιοτήτων, τηρουμένων ιδίως των διατάξεων των παραγράφων 12 και 13 του άρθρου 76 του ν. 1969/1991, του άρθρου 5 του ν. 2396/ 1996, του άρθρου 43 του ν. 3283/ 2004 και του άρθρου 26 του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ

Ά ρ θ ρ ο 23

1. Σε όποιον παραβαίνει την απαγόρευση κατάχρησης της αγοράς, σύμφωνα με τα άρθρα 3 έως 5 και 7, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επιβάλλει πρόστιμο ύψους από 10.000 μέχρι 2.000.000 ευρώ. Το ανώτατο όριο μπορεί να τριπλασιασθεί σε περίπτωση υποτροπής.

2. Σε όποιον παραβαίνει τις υποχρεώσεις, που προβλέπονται στα άρθρα 10 έως 18, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επιβάλλει έγγραφη επίπληξη ή πρόστιμο ύψους από 3.000 μέχρι 500.000 ευρώ. Το ανώτατο όριο μπορεί να τριπλασιασθεί σε περίπτωση υποτροπής. Εάν η παράβαση των εν λόγω υποχρεώσεων συνιστά και παράβαση των διατάξεων για την κατάχρηση της αγοράς επισύρει σωρευτικώς τις κυρώσεις που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο.

3. Σε όποιον:

(α) παρακαλύει με οποιονδήποτε τρόπο τον έλεγχο που διενεργείται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του νόμου αυτού, ή

(β) αρνείται ή παρακαλύει την παροχή στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των κατά το άρθρο 22 πληροφοριών ή παρέχει εν γνώσει του ψευδείς πληροφορίες ή αποκρύπτει αληθείς πληροφορίες, ή

(γ) αρνείται, αν και έχει κληθεί προς το σκοπό αυτόν, κατά την περίπτωση (α) της παραγράφου 2 του άρθρου 22, να παράσχει στοιχεία ή αποκρύπτει στοιχεία ή καταθέτει ψευδή στοιχεία, ή αρνείται να καταθέσει ενώπιον της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επιβάλλει πρόστιμο ύψους από 3.000 μέχρι 500.000 ευρώ.

4. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς πριν προβεί στην επιβολή των κυρώσεων ή στη λήψη των μέτρων που προβλέπονται στις παραγράφους 1 έως 3 του παρόντος άρθρου καλεί τον φερόμενο ως παραβάτη να εκφράσει τις απόψεις του εγγράφως για την αποδιδόμενη σε αυτόν παράβαση. Ο φερόμενος ως παραβάτης έχει το δικαίωμα να λάβει γνώση της έκθεσης ελέγχου κατά το μέρος που τον αφορά.

5. Κατά την επιμέτρηση των προστίμων που επιβάλλονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο, λαμβάνονται υπόψη η αξία των παράνομων συναλλαγών, το τυχόν επιτευχθέν οικονομικό όφελος, η επίπτωση της παράβασης στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και στη διάχυση ορθής και έγκυρης πληροφόρησης στο επενδυτικό κοινό, ο βαθμός συνεργασίας με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κατά το στάδιο διερεύνησης, έρευνας - ελέγχου από την τελευταία, οι ανάγκες της ειδικής και γενικής πρόληψης και η τυχόν καθ' υποτροπή τέλεση παραβάσεων του παρόντος νόμου και της λοιπής νομοθεσίας για την κεφαλαιαγορά.

6. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κοινοποιεί στην Τράπεζα της Ελλάδος κάθε πρόστιμο που επιβάλλει βάσει των διατάξεων του παρόντος άρθρου σε πιστωτικό ίδρυμα ή και σε απασχολούμενα σε πιστωτικό ίδρυμα πρόσωπα.

7. Προκειμένου περί παραβάσεως των διατάξεων του άρθρου 18 ή των διατάξεων της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου από πιστωτικά ιδρύματα που εποπτεύει η Τράπεζα της Ελλάδος ή από πρόσωπα που απασχολούνται σε αυτά, αρμόδια για την επιβολή κυρώσεων κατά την παράγραφο 2 είναι η Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία ενεργεί κατόπιν εισηγήσεως της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ή και αυτοτελώς.

Ά ρ θ ρ ο 24

1. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων των άρθρων 3 έως 5, 7, 10 έως 18, καθώς και της παραγράφου 3 του άρθρου 23 του παρόντος νόμου, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί, ανεξάρτητα από την επιβολή κυρώσεων του προηγούμενου άρθρου, να:

(α) αναστέλλει προσωρινά και για περίοδο που δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος την, εν όλω ή εν μέρει, λειτουργία νομικών προσώπων που αδειοδοτούνται ή εποπτεύονται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ή την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας φυσικών προσώπων που πιστοποιούνται ή αδειοδοτούνται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς,

(β) απαγορεύει την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας από φυσικά πρόσωπα που πιστοποιούνται ή αδειοδοτούνται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

2. Προκειμένου περί παραβάσεως των διατάξεων των άρθρων 3 έως 5, 7, 10 έως 18, καθώς και της παραγράφου 3 του άρθρου 23 του παρόντος νόμου από πιστωτικά ιδρύματα που εποπτεύονται από την

Τράπεζα της Ελλάδος ή από απασχολούμενα σε αυτά πρόσωπα, η Τράπεζα της Ελλάδος έχει την εξουσία, ανεξάρτητα από την επιβολή κυρώσεων του προηγούμενου άρθρου:

(α) αναστολής

αα) άσκησης από πιστωτικά ιδρύματα που εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος δραστηριοτήτων τους, τις οποίες προσδιορίζει η Τράπεζα της Ελλάδος με την απόφαση με την οποία επιβάλλει την κύρωση,

ββ) άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας φυσικών προσώπων που πιστοποιούνται ή εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος,

(β) απαγόρευσης της άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας από φυσικά πρόσωπα που πιστοποιούνται ή εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος, κατόπιν εισηγήσεως της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ή και αυτοτελώς.

Άρθρο 25

1. Οι αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της Τράπεζας της Ελλάδος, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 23 και 24, υπόκεινται σε προσφυγή ουσίας ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, το οποίο δικάζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, μέσα σε προθεσμία εξήντα ημερών από την κοινοποίησή τους.

2. Η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής και η άσκησή της δεν αναστέλλει την εκτέλεση της απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της Τράπεζας της Ελλάδος.

3. Σε περίπτωση που συντρέχουν οι λόγοι αναστολής του άρθρου 202 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, μπορεί ο Πρόεδρος του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών να αναστείλει εν όλω ή εν μέρει ή υπό όρους την εκτέλεση της απόφασης κατά της οποίας ασκήθηκε προσφυγή, εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων των άρθρων 200 επ. του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Σε περίπτωση που η απόφαση κατά της οποίας ασκήθηκε προσφυγή αφορά επιβολή προστίμου, δεν επιτρέπεται η χορήγηση αναστολής για τμήμα του προστίμου που ανέρχεται σε ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) του προστίμου αυτού. Το τμήμα του προστίμου για το οποίο δεν επιτρέπεται να χορηγηθεί αναστολή δεν μπορεί να υπερβαίνει κατ' ανώτατο όριο τις εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ.

4. Η προσφυγή εκδικάζεται μέσα σε τρεις μήνες από την ημέρα κατάθεσής της. Αναβολή της συζητήσεως είναι δυνατή μόνο μία φορά για αποχρώντα λόγο και σε δικάσιμο που δεν απέχει περισσότερο από έναν μήνα από την αρχική δικάσιμο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ **ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΕΠΟΠΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ**

Ά ρ θ ρ ο 26

1. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές των κρατών - μελών για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο. Συνεργάζεται, επίσης, με την Τράπεζα της Ελλάδος ως προς θέματα που αφορούν τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα, νοουμένου ότι οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν θίγουν τις εποπτικές αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος επί των πιστωτικών ιδρυμάτων.

2. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων εκ της ποινικής νομοθεσίας, όταν η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς λαμβάνει πληροφορίες σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο τις χρησιμοποιεί αποκλειστικά για την άσκηση των καθηκόντων της στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής του νόμου αυτού, καθώς και στο πλαίσιο διοικητικών ή δικαστικών διαδικασιών που σχετίζονται ειδικά με την άσκηση αυτών των καθηκόντων. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να τις χρησιμοποιήσει για άλλους σκοπούς ή να τις διαβιβάσει στις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών ύστερα από ρητή συναίνεση της αρχής που διαβίβασε τις πληροφορίες.

3. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύναται να ενημερώσει την Επιτροπή Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών Κεφαλαιαγοράς, εφόσον η αίτηση πληροφόρησης που έχει υποβάλει δεν λαμβάνει συνέχεια εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος ή απορριφθεί.

4. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παρέχει συνδρομή στις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών - μελών, ιδίως με την ανταλλαγή πληροφοριών και τη συνεργασία στο πλαίσιο ερευνών. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς διαβιβάζει αμέσως, κατόπιν αιτήσεως της αρμόδιας αρχής κράτους - μέλους, όλες τις πληροφορίες που

είναι αναγκαίες για τους σκοπούς που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο και λαμβάνει αμέσως όλα τα αναγκαία μέτρα για να συλλέξει τις ζητούμενες πληροφορίες. Εάν η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δεν μπορεί να παράσχει αμέσως τις ζητούμενες πληροφορίες, γνωστοποιεί τους σχετικούς λόγους στην αιτούσα αρμόδια αρχή. Οι πληροφορίες που διαβιβάζονται με τον τρόπο αυτόν καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο με το οποίο δεσμεύονται τα πρόσωπα που απασχολούνται ή έχουν απασχοληθεί στην αρμόδια αρχή που λαμβάνει τις πληροφορίες.

5. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δεν απαντά σε αίτηση πληροφόρησης όταν:

(α) η ανακοίνωση των πληροφοριών προσβάλλει την κυριαρχία, την ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη του Ελληνικού Κράτους,

(β) εάν έχει κινηθεί ποινική διαδικασία για τα ίδια πραγματικά περιστατικά και κατά των ιδίων προσώπων ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων,

(γ) εάν έχει εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση ελληνικού δικαστηρίου για τα ίδια πρόσωπα και για τα ίδια πραγματικά περιστατικά.

Στις περιπτώσεις (β) και (γ), η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ενημερώνει λεπτομερώς την αιτούσα αρμόδια αρχή για την εκκρεμή δικαστική διαδικασία ή απόφαση που έχει εκδοθεί.

Άρθρο 27

1. Αν διαπιστωθούν από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παραβάσεις του νόμου αυτού ή αν ορισμένες πράξεις επηρεάζουν χρηματοπιστωτικά μέσα που έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά που βρίσκεται σε άλλο κράτος - μέλος, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ενημερώνει την αρμόδια αρχή του άλλου κράτους - μέλους και της παρέχει τα στοιχεία που διαθέτει.

2. Αν η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς πληροφορηθεί ότι διαπράττονται ή έχουν διαπραχθεί στο ελληνικό έδαφος παραβάσεις του νόμου αυτού ή ότι ορισμένες πράξεις επηρεάζουν χρηματοπιστωτικά μέσα που έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά που βρίσκεται στην ελληνική επικράτεια, λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα και ενημερώνει την αρμόδια αρχή του κράτους - μέλους που την πληροφόρησε για τα αποτελέσματα της παρέμβασής της.

Άρθρο 28

1. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να ζητήσει τη διενέργεια έρευνας από την αρμόδια αρχή άλλου κράτους - μέλους στο έδαφος του τελευταίου και να ζητήσει να επιτραπεί σε μέλη του προσωπικού της να παρίστανται κατά την έρευνά της.

2. Η αρμόδια αρχή ενός κράτους - μέλους μπορεί να ζητήσει τη διενέργεια έρευνας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς στο ελληνικό έδαφος και να ζητήσει να επιτραπεί σε ορισμένα μέλη του προσωπικού της να παρίστανται κατά τη διενέργεια της έρευνας.

3. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να αρνηθεί να διενεργήσει έρευνα που ζητείται σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο ή να μην επιτρέψει στο προσωπικό της αιτούσας αρμόδιας αρχής άλλου κράτους - μέλους να συνοδεύσει το προσωπικό της εάν συντρέχει μία από τις περιπτώσεις της παραγράφου 5 του άρθρου 26. Στην περίπτωση αυτή, ειδοποιεί σχετικώς την αιτούσα αρμόδια αρχή την οποία ενημερώνει για τη δικαστική διαδικασία ή την ύπαρξη τελεσίδικης απόφασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ' ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 29

1. Τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους όποιος, με σκοπό να αποκτήσει ο ίδιος ή τρίτος περιουσιακό όφελος, χρησιμοποιεί εν γνώσει του προνομιακές πληροφορίες για να αποκτήσει ή να διαθέσει, ο ίδιος ή μέσω άλλου προσώπου, χρηματοπιστωτικά μέσα στα οποία αφορούν οι πληροφορίες αυτές.

2. Επιβάλλεται κάθειρξη έως δέκα ετών σε όποιον διαπράττει κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια το αδίκημα της προηγούμενης παραγράφου και εφόσον:

(α) η αξία των παράνομων συναλλαγών υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο ευρώ ή

(β) αποκομίζει ο ίδιος ή προσπορίζει σε τρίτον περιουσιακό όφελος το οποίο υπερβαίνει τις τριακόσιες χιλιάδες ευρώ.

Άρθρο 30

1. Τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους όποιος με σκοπό να διαμορφώσει τεχνητά την τιμή ή την εμπορευσιμότητα χρηματοπιστωτικού μέσου προκειμένου να αποκτήσει ο ίδιος ή τρίτος περιουσιακό όφελος:

(α) διενεργεί συναλλαγές χρησιμοποιώντας εν γνώσει του παραπλανητικές μεθοδεύσεις ή απατηλά μέσα ή

(β) διαδίδει εν γνώσει του, δια των μέσων μαζικής ενημέρωσης, του διαδικτύου ή οποιουδήποτε άλλου τρόπου, παραπλανητικές ή ψευδείς πληροφορίες, ειδήσεις ή φήμες.

2. Επιβάλλεται κάθειρξη έως δέκα ετών σε όποιον διαπράττει κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια το αδίκημα της προηγούμενης παραγράφου και εφόσον:

(α) η αξία των παράνομων συναλλαγών υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο ευρώ ή

(β) αποκομίζει ο ίδιος ή προσπορίζει σε τρίτον περιουσιακό όφελος το οποίο υπερβαίνει τις τριακόσιες χιλιάδες ευρώ.

Άρθρο 31

1. Η ποινική δίωξη για τις παραβάσεις των άρθρων 29 και 30 του παρόντος νόμου ασκείται αυτεπαγγέλτως.

2. Ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών υποβάλλει στον αρμόδιο Εισαγγελέα Εφετών τις μηνυτήριες αναφορές με τις οποίες καταγγέλλεται η τέλεση των αξιόποινων πράξεων των άρθρων 29 και 30. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δικαιούται να υποβάλλει απευθείας στον Εισαγγελέα Εφετών μηνυτήριες αναφορές με τις οποίες καταγγέλλεται η τέλεση των παραπάνω αξιόποινων πράξεων.

3. Ο Εισαγγελέας Εφετών, με βάση τις παραπάνω μηνυτήριες αναφορές ή με βάση στοιχεία που περιέχονται σε αυτόν από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ή από οποιονδήποτε τρίτο, αλλά και αυτεπαγγέλτως, ενεργεί ο ίδιος προκαταρκτική εξέταση ή παραγγέλλει τη διενέργειά της από γενικό ή ειδικό προανακριτικό υπάλληλο, υπό την εποπτεία και καθοδήγησή του. Η έρευνα επεκτείνεται και στις συναφείς αξιόποινες πράξεις. Σε κάθε περίπτωση η προκαταρκτική εξέταση ενεργείται σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 31 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

4. Αν διενεργείται προκαταρκτική εξέταση για τις αξιόποινες πράξεις των άρθρων 29 και 30 του παρόντος νόμου, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς καλείται να λάβει γνώση της δικογραφίας και το αργότερο μέσα σε τριάντα ημέρες από την επίδοση της κλήσεως να υποβάλλει, εφόσον επιθυμεί, Έκθεση με τις απόψεις της για όλες τις καταγγελλόμενες πράξεις που διερευνώνται. Σε περίπτωση άμεσου κινδύνου παραγραφής, εκείνος που διενεργεί την προκαταρκτική εξέταση, έχει δικαίωμα σύντμησης της προθεσμίας αυτής.

5. Μετά το τέλος της προκαταρκτικής εξέτασης, η δικογραφία υποβάλλεται στον ίδιο τον Εισαγγελέα Εφετών, ο οποίος, αν προκύπτουν επαρκείς ενδείξεις, τη διαβιβάζει με συγκεκριμένη παραγγελία του στον αρμόδιο Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών για την άσκηση ποινικής δίωξης. Αν κρίνει τα στοιχεία ως νομικά ή ουσιαστικά αβάσιμα, με αιτιολογημένη διάταξή του, θέτει την υπόθεση στο αρχείο.

6. Σε δίκες για τα αδικήματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει δικαίωμα σε κάθε περίπτωση να παρίσταται ως πολιτικώς ενάγουσα για την υποστήριξη της κατηγορίας.

7. Αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση των πλημμελημάτων που προβλέπονται από τα άρθρα 29 και 30 του νόμου αυτού είναι το Τριμελές Πλημμελειοδικείο και των κακουρηγημάτων το Τριμελές Εφετείο Κακουρηγημάτων του τόπου τελέσεώς τους.

8. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται στις υποθέσεις εκείνες για τις οποίες είχε επιδοθεί κλήση ή κλητήριο θέσπισμα μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου σε οποιοδήποτε διαδικαστικό στάδιο και αν βρίσκονται.

9. Κατά τη διαδικασία εκδίκασης των κακουρηγημάτων του παρόντος νόμου εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 20 και 21 του ν. 663/1977 (Φ.Ε.Κ. 215 Α').

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΆΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ά ρ θ ρ ο 32

1. Καταργούνται οι διατάξεις:

- (α) του προεδρικού διατάγματος 53/1992 (Φ.Ε.Κ. 22 Α') στο σύνολό τους,
- (β) του άρθρου 13 και των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 72 του ν. 1969/1991,
- (γ) της περίπτωσης (α) της παραγράφου 5 του άρθρου 5 του προεδρικού διατάγματος 350/1985 (Φ.Ε.Κ. 126 Α'), ενώ οι λοιπές περιπτώσεις (β) και (γ) αναριθμούνται σε (α) και (β) αντιστοίχως,
- (δ) της περίπτωσης (α) της παραγράφου 4 του άρθρου 6 του προεδρικού διατάγματος 350/1985, ενώ οι λοιπές περιπτώσεις (β), (γ) και (δ) αναριθμούνται σε (α), (β) και (γ) αντιστοίχως,
- (ε) του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 5 του άρθρου 5 του προεδρικού διατάγματος 51/1992 (Φ.Ε.Κ. 22 Α').

2. Αντικαθίστανται οι διατάξεις:

- (α) της παραγράφου 1 του άρθρου 72 του ν. 1969/1991, του άρθρου 73 του ν. 1969/1991, καθώς και των άρθρων 33 και 34 του ν. 3632/1928 της 17/26 Ιουλίου «Περί χρηματιστηρίων αξιών» από τις διατάξεις του άρθρου 30 του παρόντος νόμου,
- (β) του άρθρου 30 του ν. 1806/1988 (Φ.Ε.Κ. 207 Α') από τις διατάξεις του άρθρου 29 του παρόντος νόμου.

3. Τροποποιούνται οι διατάξεις:

- (α) της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ν. 3016/2002 (Φ.Ε.Κ. 110 Α') ως εξής:

«Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας περιλαμβάνει:

α. Τη διάρθρωση των υπηρεσιών της εταιρίας, τα αντικείμενά τους, καθώς και τη σχέση των υπηρεσιών μεταξύ τους και με τη Διοίκηση. Στον Κανονισμό προβλέπονται τουλάχιστον υπηρεσίες Εσωτερικού Ελέγχου, Εξυπηρέτησης Μετόχων και Εταιρικών Ανακοινώσεων.

β. Τις αρμοδιότητες των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

γ. Τις διαδικασίες πρόσληψης των διευθυντικών στελεχών της εταιρίας και αξιολόγησης της απόδοσής τους.

δ. Τις διαδικασίες παρακολούθησης:

αα) των συναλλαγών που πραγματοποιούν τα πρόσωπα που απασχολεί η εταιρία είτε με σύμβαση εργασίας είτε άλλως και τα οποία έχουν πρόσβαση σε προνομιακές πληροφορίες, καθώς και τα πρόσωπα που ασκούν διευθυντικά καθήκοντα στην εταιρία και οι έχοντες στενό δεσμό με αυτά τα πρόσωπα, σε κινητές αξίες της εταιρείας ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 42^ε παρ. 5 του κ.ν. 2190/1920, εφόσον οι κινητές αξίες είναι υπό διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά,

ββ) άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων των προσώπων που ασκούν διευθυντικά καθήκοντα σε εταιρία και οι οποίες σχετίζονται με την εταιρία και τους βασικούς πελάτες ή προμηθευτές.

ε. Τις διαδικασίες δημόσιας γνωστοποίησης συναλλαγών των προσώπων που ασκούν διευθυντικά καθήκοντα στην εταιρία και των προσώπων που έχουν στενό δεσμό με αυτά τα πρόσωπα, καθώς και άλλων προσώπων για τα οποία η εταιρία έχει υποχρέωση γνωστοποίησης σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

στ. Τους κανόνες που διέπουν τις συναλλαγές μεταξύ συνδεδεμένων εταιριών, την παρακολούθηση των συναλλαγών αυτών και την κατάλληλη γνωστοποίησή τους στα όργανα και τους μετόχους της εταιρείας».

(β) του άρθρου 15 του ν. 2533/1997 (Φ.Ε.Κ. 228 Α') ως εξής:

«Εταιρεία, της οποίας οι αξίες είναι εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά αξιών, δεν επιτρέπεται να διενεργεί ίδιο λογαριασμό συναλλαγές σε παράγωγα εισηγμένα σε αγορά παραγώγων, τα οποία έχουν ως υποκείμενη αξία είτε αξίες της εταιρίας είτε δείκτες, στους οποίους οι αξίες της εταιρίας αυτής συμμετέχουν με ποσοστό μεγαλύτερο του 25%. Η απαγόρευση ισχύει για την εκδότρια εταιρία και τις συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 42^ε του κ.ν. 2190/1920. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επιβάλλει στους παραβάτες πρόστιμο ύψους από 5.000 μέχρι 300.000 ευρώ».

(γ) της περίπτωσης (στ) της παραγράφου 1 του άρθρου 78 του ν. 1969/1991 ως εξής:

«Επιλαμβάνεται των περιπτώσεων που συνδέονται με την κατάχρηση της αγοράς, δηλαδή της κατάχρησης προνομιακών πληροφοριών και της χειραγώγησης της αγοράς, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις».

4. Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά στο π.δ. 53/1992 και στα άρθρα 72 και 73 του ν. 1969/1991 νοούνται εφεξής οι αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 33

1. Αναγκαία προϋπόθεση του κύρους οποιασδήποτε δημοσίευσης για τις ανώνυμες εταιρείες, κατά τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 (Φ.Ε.Κ. 37 Α'), σε ημερήσια πολιτική ή αθλητική εφημερίδα, με ευρεία κυκλοφορία σε όλη τη χώρα, αποτελεί η έκδοση σχετικού τιμολογίου από την οικεία εφημερίδα στο όνομα της εταιρείας στην οποία αφορά η δημοσίευση.

2. Το αγγελιόσημο που καθορίζεται, σύμφωνα με το νόμο, για τις δημοσιεύσεις της προηγούμενης παραγράφου 1, κατατίθεται, αρμοδίως, στο όνομα της εφημερίδας, η οποία προβαίνει σε αυτές με ειδικό έντυπο, το οποίο συμπληρώνει η υπόχρη εταιρεία, εντός σαράντα πέντε (45) ημερών από το τέλος του μήνα της σχετικής δημοσίευσης. Η κατάθεση γίνεται στους λογαριασμούς του «Ενιαίου Δημοσιογραφικού Οργανισμού Επικουρικής Ασφάλισης και Περιθάλψεως» (Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π.), με τους τίτλους: «Λογαριασμός Αγγελιοσήμου Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών» και «Λογαριασμός Αγγελιοσήμου Ημερησίων Εφημερίδων Θεσσαλονίκης» αντίστοιχα, που τηρούνται στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη.

3. Οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 4 και των παραγράφων 9 έως 13 του άρθρου 12 του ν. 2328/1995 (Φ.Ε.Κ. 159 Α'), όπως ισχύει, εφαρμόζονται, ανάλογα, και για τις δημοσιεύσεις του άρθρου αυτού.

4. Η υποβολή, προς τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Ανάπτυξης, του φύλλου οποιασδήποτε πολιτικής ή αθλητικής εφημερίδας με δημοσιεύσεις της παραγράφου 1 προϋποθέτει και τη συνυποβολή από την υπόχρη εταιρεία αντιγράφου του σχετικού τιμολογίου, που εκδίδεται σύμφωνα με την ίδια παράγραφο.

5. Η αμοιβή των επιχειρήσεων δημοσιεύσεων ισολογισμών, για δημοσιεύσεις της παραγράφου 1, απαγορεύεται να υπερβαίνει, συνολικά, το είκοσι τοις εκατό (20%) της αξίας της αντίστοιχης καταχώρισης, έστω και αν περιλαμβάνει εργασίες διαμόρφωσης του ισολογισμού ή του προς δημοσίευση κειμένου. Η αμοιβή αυτή πρέπει να αποδεικνύεται με παραστατικό έγγραφο του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ., π.δ. 86/1992, Φ.Ε.Κ. 84 Α'), που εκδίδει η επιχείρηση δημοσιεύσεων ισολογισμών

στο όνομα της εφημερίδας. Στο έγγραφο αυτό, εκτός από τα άλλα στοιχεία του Κ.Β.Σ., αναγράφεται απαραίτητως, αριθμητικώς και ολογράφως, η αξία της αντίστοιχης καταχώρησης.

6. Σε περίπτωση που επιχείρηση δημοσιεύσεων ισολογισμών εισπράξει αμοιβή, η οποία υπερβαίνει, συνολικά, το ανωτέρω ποσοστό, επιβάλλεται, σε βάρος της, με απόφαση της αρμόδιας Δ.Ο.Υ., πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο του επιπλέον εισπραχθέντος ποσού. Το πρόστιμο εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. Εάν οι επιχειρήσεις δημοσιεύσεων ισολογισμών, που εισπράττουν αμοιβή κατά την παράγραφο 5, είναι περισσότερες από μία, για την καταβολή του προστίμου, ευθύνονται όλες, αλληλεγγύως και εις ολόκληρον.

7. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και Επικρατείας μπορεί να καθορίζονται η διαδικασία επιβολής, βεβαίωσης και εισπράξης του προστίμου, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού. Με την ίδια απόφαση μπορεί να επεκτείνεται η ισχύς των διατάξεων του παρόντος άρθρου στις οικονομικές εφημερίδες, μετά από γνώμη της οικείας Ενώσεως Ιδιοκτητών Εφημερίδων.

Άρθρο 34

1. Στο τέλος του πίνακα της παραγράφου 1 του άρθρου 73 του ν. 2960/2001 (Φ.Ε.Κ. 265 Α' / 22.11.2001), όπως ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:

ΕΙΔΟΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ Σ.Ο.	ΠΟΣΟ ΦΟΡΟΥ ΣΕ ΕΥΡΩ	ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ
κστ) Βιοντήζελ από μεθυλεστέρες λιπαρών οξέων, όπως ορίζεται με την απόφαση Α.Χ.Σ. 334/2004, που χρησιμοποιείται ως καύσιμο κινητήρων, είτε αυτούσιο είτε σε ανάμιξη με πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) της παραπάνω περίπτωσης στ')	3824 90 99	245	1.000 λίτρα

2. Μετά την παράγραφο 5 του άρθρου 78 του ν. 2960/ 2001 (Φ.Ε.Κ. 265 Α' / 22.11.2001), όπως ισχύει, προστίθεται παράγραφος ως ακολούθως:

«6. Για τις παρακάτω ποσότητες αυτούσιου βιοντήζελ της περίπτωσης κστ' της παραγράφου 1 του άρθρου 73 του παρόντα Κώδικα, ο συντελεστής του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης ορίζεται σε 0 ευρώ ανά χιλιόλιτρο:

Χρονική Περίοδος	Ποσότητα Βιοντήζελ (χιλιόλιτρα)
1 ^η Ιανουαρίου - 31 ^η Δεκεμβρίου 2005	51.000
1 ^η Ιανουαρίου - 31 ^η Δεκεμβρίου 2006	91.000
1 ^η Ιανουαρίου - 31 ^η Δεκεμβρίου 2007	114.000

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης ορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια εφαρμογής των διατάξεων της παρούσας παραγράφου, καθώς και ο τρόπος παρακολούθησης και ελέγχου της νόμιμης παραγωγής, ανάμιξης, διακίνησης και θέσης σε ανάλωση των παραλαμβανόμενων με μηδενικό συντελεστή Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης ποσοτήτων αυτούσιου βιοντήζελ».

Ά ρ θ ρ ο 3 5

Αναστέλλεται μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 2005 η ισχύς των διατάξεων των άρθρων 1, 2, 3, 4, παράγραφος 4 του άρθρου 5, 8 και παράγραφος 1 του άρθρου 23 του ν. 3212/ 2003 (Φ.Ε.Κ. 308 Α') και παρατείνεται αντίστοιχα η ισχύς του από 8/13.7.1993 προεδρικού διατάγματος (Φ.Ε.Κ. 795 Δ') και των λοιπών διατάξεων που σχετίζονται με τη διαδικασία έκδοσης οικοδομικών αδειών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 36

1. Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει δύο μήνες από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
2. Η ισχύς του άρθρου 18 αρχίζει πέντε μήνες από τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
3. Η ισχύς του άρθρου 33 του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 5 Μαΐου 2005
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Δ. ΣΙΟΥΦΑΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ

ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Γ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Π. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Α. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Θ. ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 10 Μαΐου 2005

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Α. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ

2857

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 178

14 Ιουλίου 2005

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ 3371

Θέματα Κεφαλαιαγοράς και άλλες διατάξεις

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΚΙΝΗΤΩΝ

ΑΞΙΩΝ ΣΕ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

1. Στις κινητές αξίες που έχουν εισαχθεί ή αποτελούν αντικείμενο αιτήσεως εισαγωγής σε οργανωμένη αγορά Χρηματιστηρίου που λειτουργεί, στην Ελλάδα, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 2 έως 21.

2. Ως κινητές αξίες νοούνται:

- α) οι μετοχές,
- β) οι ομολογίες και οι τίτλοι σταθερού εισοδήματος εν γένει,
- γ) τα ελληνικά πιστοποιητικά και οι τίτλοι παραστατικοί μετοχών εν γένει,
- δ) οι τίτλοι παραστατικοί ομολογιών και λοιπών τίτλων σταθερού εισοδήματος,
- ε) οι τίτλοι παραστατικοί δικαιωμάτων προς κτήση μετοχών ή ομολογιών,
- στ) κάθε άλλη αξία, η οποία αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης και παρέχει δικαίωμα απόκτησης άλλης κινητής αξίας, μέσω εγγραφής ή ανταλλαγής ή παρέχει δικαίωμα εκκαθάρισης τοις μετρητοίς και
- ζ) κάθε άλλη αξία που ορίζεται ως κινητή αξία με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

3. Ως εισαγωγή κινητών αξιών σε Χρηματιστήριο ή εισαγωγή κινητών αξιών σε οργανωμένη αγορά νοείται η εισαγωγή κινητών αξιών για διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά της οποίας διαχειριστής είναι το Χρηματιστήριο.

4. Όπου στο νόμο αυτόν αναφέρεται δημόσια εγγραφή κινητών αξιών νοείται και η δημόσια προσφορά υφιστάμενων κινητών αξιών.

Ά ρ θ ρ ο 2

Διαδικασία εισαγωγής κινητών αξιών σε οργανωμένη αγορά

1. Η εισαγωγή για διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά κινητών αξιών, οι οποίες εκδίδονται από ανώνυμες εταιρείες, ημεδαπές ή αλλοδαπές, το Ελληνικό Δημόσιο, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού ή από άλλα κράτη ή οργανισμούς της τοπικής αυτοδιοίκησης αυτών ή από διεθνή οργανισμό δημόσιου χαρακτήρα, γίνεται με απόφαση του οικείου Χρηματιστηρίου.

2. Για την εισαγωγή κινητών αξιών ο εκδότης υποβάλλει αίτηση στο Χρηματιστήριο. Επίσης ο εκδότης υποβάλλει αίτηση και στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για την έγκριση ενημερωτικού δελτίου και τη χορήγηση άδειας για διενέργεια δημόσιας εγγραφής, εφόσον απαιτείται.

3. Για να ληφθεί απόφαση από το Χρηματιστήριο για την εισαγωγή κινητών αξιών για διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά του πρέπει:

α) να συντρέχουν οι ελάχιστες προϋποθέσεις εισαγωγής που προβλέπονται στα άρθρα 3 έως 10 κατά περίπτωση,

β) να πληρούνται οι όροι και προϋποθέσεις εισαγωγής που τίθενται από τον κανονισμό του Χρηματιστηρίου, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 10, και

γ) να έχει εγκριθεί ενημερωτικό δελτίο, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

4. Το Χρηματιστήριο διαπιστώνει την κατ' αρχήν συνδρομή των προϋποθέσεων εισαγωγής, σύμφωνα με τις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 3 και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ώστε να προχωρήσει στον έλεγχο του ενημερωτικού δελτίου. Ειδικά για την εισαγωγή μετοχών σε Χρηματιστήριο η πλήρωση της προϋπόθεσης της επαρκούς διασποράς μπορεί να κρίνεται ύστερα από τη διενέργεια της δημόσιας εγγραφής και σύμφωνα με τον κανονισμό του Χρηματιστηρίου.

5. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ελέγχει και εγκρίνει το περιεχόμενο του ενημερωτικού δελτίου, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις και παρέχει την άδεια για τη διενέργεια δημόσιας εγγραφής εφόσον ζητείται. Οι αποφάσεις αυτές κοινοποιούνται στο Χρηματιστήριο στο οποίο έχει υποβληθεί η αίτηση εισαγωγής.

6. Η αίτηση εισαγωγής μιας κινητής αξίας σε οργανωμένη αγορά πρέπει να αναφέρει αν παρόμοια αίτηση έχει ήδη υποβληθεί ή υποβάλλεται ταυτόχρονα ή πρόκειται να υποβληθεί στο άμεσο μέλλον για την εισαγωγή σε οργανωμένη αγορά σε Χρηματιστήριο άλλου κράτους - μέλους. Αν για την ίδια κινητή αξία ταυτόχρονα με την αίτηση εισαγωγής σε οργανωμένη αγορά ή μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή της αίτησης αυτής, υποβάλλονται αιτήσεις εισαγωγής σε άλλη οργανωμένη αγορά που εδρεύει ή λειτουργεί σε άλλο κράτος - μέλος, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επικοινωνεί με τις αρμόδιες αρχές του άλλου κράτους - μέλους για να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα για την επιτάχυνση της διαδικασίας και την απλούστευση των διατυπώσεων και των συμπληρωματικών προϋποθέσεων που απαιτούνται για την εισαγωγή των κινητών αξιών και ενημερώνει το Χρηματιστήριο σχετικά. Το ίδιο ισχύει και όταν υποβάλλεται αίτηση εισαγωγής για μια κινητή αξία εισηγμένη ήδη σε οργανωμένη αγορά άλλου κράτους - μέλους.

7. Η απόφαση του Χρηματιστηρίου για την εισαγωγή σε οργανωμένη αγορά του, σύμφωνα με την παράγραφο 3, εκδίδεται από το Χρηματιστήριο το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από την έγκριση του ενημερωτικού δελτίου ή σε περίπτωση δημόσιας εγγραφής από την ολοκλήρωσή της. Η απόφαση του προηγούμενου εδαφίου κοινοποιείται στον εκδότη και δημοσιεύεται στο ημερήσιο δελτίο τιμών του Χρηματιστηρίου.

Ά ρ θ ρ ο 3

Ελάχιστοι όροι σχετικοί με την εταιρεία οι μετοχές της οποίας αποτελούν αντικείμενο αίτησης εισαγωγής

1. Η νομική κατάσταση της εταιρείας πρέπει να είναι σύμφωνη προς τους νόμους και τους κανονισμούς στους οποίους υπόκειται, όσον αφορά την ίδρυσή της και την καταστατική της λειτουργία.

2. Τα ίδια κεφάλαια της εταιρείας πρέπει να είναι τουλάχιστον ένα εκατομμύριο ευρώ κατά την υποβολή της αίτησης εισαγωγής. Η προϋπόθεση αυτή δεν ισχύει για την εισαγωγή συμπληρωματικής σειράς μετοχών της ίδιας κατηγορίας με εκείνες που έχουν ήδη εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, το παραπάνω ποσό μπορεί να αναπροσαρμόζεται.

3. Η εταιρεία πρέπει να έχει δημοσιεύσει ή καταθέσει προς δημοσίευση, σύμφωνα με το δίκαιο που τη διέπει, τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της για τις τρεις τουλάχιστον οικονομικές χρήσεις που προηγούνται της αιτήσεως εισαγωγής στο Χρηματιστήριο. Οι οικονομικές αυτές καταστάσεις πρέπει να είναι ελεγμένες από Ορκωτό Ελεγκτή. Αν η εταιρεία καταρτίζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, το ίδιο ισχύει και για τις ενοποιημένες αυτές καταστάσεις, καθώς και για τις οικονομικές καταστάσεις των εταιρειών που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μπορεί να επιτρέπεται, ύστερα από σχετικό αίτημα του Χρηματιστηρίου, η εισαγωγή μετοχών εταιρείας κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου αυτής της παραγράφου, όταν τούτο προβλέπεται από ειδικό νόμο ή εφόσον μία τέτοια παρέκκλιση επιβάλλεται από ειδικούς λόγους που αφορούν στην εταιρεία και η πληροφόρηση που παρέχεται στο επενδυτικό κοινό είναι επαρκής, ώστε να είναι αυτό σε θέση να σχηματίσει σαφή γνώμη για την εταιρεία και τις μετοχές των οποίων ζητείται η εισαγωγή.

Άρθρο 4

Ελάχιστοι όροι σχετικοί με τις μετοχές που αποτελούν αντικείμενο αίτησης εισαγωγής

1. Η νομική κατάσταση των μετοχών πρέπει να είναι σύμφωνη με τους νόμους και τους κανονισμούς στους οποίους υπόκεινται.

2. Οι μετοχές πρέπει να είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμες και πλήρως αποπληρωμένες. Η εισαγωγή σε οργανωμένη αγορά μετοχών των οποίων η κτήση υπόκειται σε έγκριση επιτρέπεται μόνο αν η εφαρμογή της σχετικής για την έγκριση ρήτρας δεν είναι τέτοιας φύσεως, ώστε να διαταράσσει την ομαλή λειτουργία της αγοράς.

3. Σε περίπτωση εκδόσεως μετοχών με δημόσια εγγραφή, η εισαγωγή τους πραγματοποιείται μετά τη λήξη της περιόδου, κατά τη διάρκεια της οποίας είναι δυνατή η υποβολή αιτήσεως συμμετοχής στη δημόσια εγγραφή. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις υπό τους οποίους επιτρέπεται κατά την εισαγωγή μετοχών με δημόσια εγγραφή να γίνεται και παράλληλη διάθεση μετοχών σε περιορισμένο κύκλο προσώπων προκειμένου να διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση των επενδυτών, να ορίζονται οι προϋποθέσεις συμμετοχής στην ιδιωτική τοποθέτηση των εργαζομένων της εταιρείας και των συνδεδεμένων με αυτή εταιρειών, να διασφαλίζεται η ομαλή διεξαγωγή της δημόσιας εγγραφής και να ρυθμίζεται κάθε ειδικό θέμα σχετικά με την ιδιωτική τοποθέτηση.

4. α) Κάθε Χρηματιστήριο οφείλει να διασφαλίζει την επαρκή διασπορά το αργότερο κατά το χρόνο λήψης της απόφασης για την εισαγωγή των μετοχών, που πρόκειται να εισαχθούν προς διαπραγμάτευση στο κοινό στην Ελλάδα ή σε άλλα κράτη - μέλη. Η διασπορά θεωρείται επαρκής είτε όταν οι μετοχές που είναι αντικείμενο της αιτήσεως εισαγωγής κατανέμονται στο κοινό κατά ποσοστό τουλάχιστον είκοσι πέντε τοις εκατό του συνόλου μετοχών της ίδιας κατηγορίας είτε όταν, λόγω του μεγάλου αριθμού των μετοχών της αυτής κατηγορίας και της εκτάσεως διασποράς τους στο ευρύ κοινό, διασφαλίζεται και με μικρότερο ποσοστό, που όμως δεν μπορεί να είναι κατώτερο του πέντε τοις εκατό του συνόλου μετοχών της ίδιας κατηγορίας, η ομαλή λειτουργία της αγοράς, αναλόγως και της φύσεως της κάθε οργανωμένης αγοράς, σύμφωνα με τα όσα ειδικότερα ορίζονται στον κανονισμό του Χρηματιστηρίου.

β) Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η εισαγωγή μετοχών στο Χρηματιστήριο πριν από την επίτευξη της επαρκούς κατά τα ως άνω διασποράς αν το Χρηματιστήριο κρίνει ότι θα πραγματοποιηθεί σε σύντομο διάστημα επαρκής διασπορά μέσω του Χρηματιστηρίου, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον κανονισμό του.

γ) Σε περίπτωση αιτήσεως εισαγωγής στο Χρηματιστήριο συμπληρωματικής σειράς μετοχών της ίδιας κατηγορίας, το Χρηματιστήριο δύναται να κρίνει το επαρκές της διασποράς των μετοχών στο κοινό σε σχέση με το σύνολο των μετοχών που έχουν εκδοθεί και όχι μόνο ως προς αυτή τη συμπληρωματική σειρά.

δ) Εάν οι μετοχές είναι εισηγμένες σε Χρηματιστήριο τρίτου κράτους, το Χρηματιστήριο μπορεί να επιτρέψει την εισαγωγή, όταν έχει πραγματοποιηθεί επαρκής διασπορά στο κοινό στα τρίτα κράτη όπου είναι εισηγμένες.

Άρθρο 5

Όροι για την εισαγωγή μετοχών της ίδιας κατηγορίας

1. Η αίτηση εισαγωγής πρέπει να αναφέρεται σε όλες τις μετοχές της ίδιας κατηγορίας που έχουν ήδη εκδοθεί.
2. Ο κανονισμός του Χρηματιστηρίου μπορεί να προβλέπει ότι η ρύθμιση της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζεται στις αιτήσεις εισαγωγής που δεν αναφέρονται στο σύνολο των μετοχών της ίδιας κατηγορίας που έχουν ήδη εκδοθεί, ιδίως όταν οι μετοχές της ίδιας κατηγορίας, των οποίων δεν έχει ζητηθεί η εισαγωγή, αποτελούν πακέτο μετοχών που προορίζονται για τη διατήρηση του ελέγχου της εταιρείας ή δεν είναι διαπραγματεύσιμες κατά τη διάρκεια μιας καθορισμένης περιόδου δυνάμει συμβάσεως ή του νόμου, εφόσον το κοινό θα ενημερωθεί σχετικά και δεν υφίσταται κίνδυνος βλάβης των συμφερόντων των κομιστών των μετοχών, των οποίων ζητείται η εισαγωγή στο Χρηματιστήριο Αξιών.
3. Σε κάθε περίπτωση η εισαγωγή προς διαπραγμάτευση της κατηγορίας κοινών μετοχών με δικαίωμα ψήφου αποτελεί προϋπόθεση για την εισαγωγή άλλων κατηγοριών μετοχών.

Άρθρο 6

Ελάχιστοι όροι σχετικοί με τον εκδότη ομολογιών και τις ομολογίες που αποτελούν αντικείμενο αίτησης εισαγωγής

1. Η νομική κατάσταση της εταιρείας, της οποίας οι ομολογίες αποτελούν αντικείμενο αιτήσεως εισαγωγής, πρέπει να είναι σύμφωνη προς τους νόμους και τους κανονισμούς στους οποίους υπόκειται, όσον αφορά την ίδρυσή της και την καταστατική της λειτουργία.
2. Η νομική κατάσταση των ομολογιών πρέπει να είναι σύμφωνη με τους νόμους και τους κανονισμούς στους οποίους υπόκεινται.
3. Οι ομολογίες πρέπει να είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμες.
4. Σε περίπτωση εκδόσεως ομολογιών με δημόσια εγγραφή η εισαγωγή τους πραγματοποιείται μετά τη λήξη της περιόδου κατά τη διάρκεια της οποίας είναι δυνατή η υποβολή αιτήσεως εγγραφής. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται σε περίπτωση συνεχούς εκδόσεως ομολογιών, όταν η ημερομηνία λήξεως της περιόδου εγγραφής δεν είναι καθορισμένη.
5. Η αίτηση εισαγωγής στο Χρηματιστήριο Αξιών πρέπει να αναφέρεται σε όλες τις ομολογίες της ίδιας εκδόσεως.
6. Το ελάχιστο ύψος ομολογιακού δανείου ορίζεται στο ποσό των διακοσίων χιλιάδων ευρώ. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς το ποσό αυτό μπορεί να αναπροσαρμόζεται. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται σε περίπτωση συνεχούς εκδόσεως ομολογιών, όταν το ποσό του δανείου δεν είναι ορισμένο.
7. Οι μετατρέψιμες ομολογίες, οι ανταλλάξιμες ομολογίες και οι ομολογίες με παραστατικά δικαιωμάτων προς κτήση άλλων κινητών αξιών δύνανται να εισαχθούν σε Χρηματιστήριο, μόνο αν οι κινητές αξίες, στις οποίες αναφέρονται, έχουν εισαχθεί προηγουμένως σε αυτό το Χρηματιστήριο ή σε άλλη οργανωμένη αγορά ή εισάγονται ταυτόχρονα.

8. Όπου στο άρθρο αυτό αναφέρονται ομολογίες νοούνται και οι λοιποί τίτλοι σταθερού εισοδήματος.

Άρθρο 7

Όροι για την εισαγωγή κινητών αξιών αλλοδαπών εκδοτών

1. Για την εισαγωγή σε Χρηματιστήριο κινητών αξιών που έχουν εκδοθεί από εκδότες που εδρεύουν σε άλλο κράτος - μέλος ή σε τρίτο κράτος εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, απαιτείται προηγουμένως η απούλοποίηση των κινητών αυτών αξιών. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ορίζεται η διαδικασία της απούλοποίησης στην περίπτωση αυτή, η διαδικασία της επανέκδοσης φυσικών τίτλων εάν διαγραφούν οι κινητές αξίες από το Χρηματιστήριο, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα αναγκαίο με την εφαρμογή της διαδικασίας.

2. Αν οι μετοχές που έχουν εκδοθεί από μία εταιρεία με έδρα σε τρίτο εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης κράτος δεν έχουν εισαχθεί σε οργανωμένη αγορά, δύνανται να εισαχθούν σε Χρηματιστήριο μόνο αν το Χρηματιστήριο κρίνει ότι η μη εισαγωγή των μετοχών στη χώρα προελεύσεως δεν οφείλεται σε λόγους προστασίας των επενδυτών. Αίτηση εισαγωγής μετοχών που έχουν εκδοθεί από εταιρεία με έδρα σε τρίτο κράτος μπορεί να απορρίπτεται, εφόσον κατά το έτος που προηγείται της αίτησης έχει απορριφθεί αίτηση εισαγωγής των παραπάνω μετοχών σε οργανωμένη αγορά του κράτους προέλευσης.

Άρθρο 8

Ελάχιστοι όροι για την εισαγωγή σε Χρηματιστήριο ομολογιών που έχουν εκδοθεί από το Ελληνικό Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ., οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, από άλλα Κράτη, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης αυτών ή από διεθνείς οργανισμούς δημόσιου χαρακτήρα

1. Οι ομολογίες που εκδίδονται από το Ελληνικό Δημόσιο, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, από άλλα κράτη, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης αυτών ή από διεθνείς οργανισμούς δημόσιου χαρακτήρα πρέπει να είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμες.

2. Σε περίπτωση εκδόσεως ομολογίων με δημόσια εγγραφή, η εισαγωγή τους πραγματοποιείται μετά τη λήξη της περιόδου κατά τη διάρκεια της οποίας είναι δυνατή η υποβολή αιτήσεως εγγραφής. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται σε περίπτωση συνεχούς εκδόσεως ομολογίων, όταν η ημερομηνία λήξεως της περιόδου εγγραφής δεν είναι καθορισμένη.

3. Η αίτηση εισαγωγής στο χρηματιστήριο πρέπει να αναφέρεται σε όλες τις ομολογίες της ίδιας εκδόσεως.

4. Όπου στο παρόν άρθρο αναφέρονται ομολογίες νοούνται και οι λοιποί τίτλοι σταθερού εισοδήματος.

Άρθρο 9

Ελάχιστοι όροι για την εισαγωγή τίτλων παραστατικών κινητών αξιών και για την εισαγωγή άλλων κινητών αξιών

1. Οι τίτλοι παραστατικοί μετοχών μπορεί να εισάγονται σε οργανωμένη αγορά, αν ο εκδότης των παριστωμένων μετοχών πληρεί τις ελάχιστες προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 και ότι οι παραπάνω παραστατικοί τίτλοι πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 4.

2. Οι τίτλοι παραστατικοί ομολογίων και τίτλων σταθερού εισοδήματος μπορεί να εισάγονται σε οργανωμένη αγορά αν ο εκδότης των παριστωμένων ομολογίων ή τίτλων πληρεί τις ελάχιστες προϋποθέσεις που προβλέπονται στα άρθρα 6 και 8 και ότι τα παραπάνω παραστατικά πληρούν τις προϋποθέσεις των ίδιων άρθρων.

3. Οι ελάχιστοι όροι για την εισαγωγή κινητών αξιών των περιπτώσεων στ' και ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 1 καθορίζονται με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, κατ' αναλογία των διατάξεων των άρθρων 1 έως 10.

Άρθρο 10

Ρυθμίσεις του κανονισμού του Χρηματιστηρίου για την εισαγωγή κινητών αξιών

1. Ο κανονισμός του Χρηματιστηρίου δύναται να θέτει, ως προς την εισαγωγή κινητών αξιών σε οργανωμένες αγορές του, όρους και προϋποθέσεις πρόσθετους ή αυστηρότερους από τους προβλεπόμενους στο νόμο αυτόν. Οι αυστηρότεροι ή οι πρόσθετοι όροι πρέπει να ισχύουν γενικά για όλους τους εκδότες ή ανά κατηγορία εκδοτών και να έχουν δημοσιευθεί πριν από την υποβολή των αιτήσεων εισαγωγής τις οποίες αφορούν.
2. Το Χρηματιστήριο δεν υποχρεούται να εγκρίνει συγκεκριμένη αίτηση εισαγωγής κινητών αξιών, εάν κρίνει ότι δεν διασφαλίζονται η ορθή λειτουργία της οργανωμένης αγοράς ή τα συμφέροντα των επενδυτών, ανεξάρτητα αν πληρούνται οι όροι και προϋποθέσεις για την εισαγωγή κινητών αξιών σε οργανωμένη αγορά, οι οποίοι προβλέπονται στο νόμο αυτόν ή και στον κανονισμό του Χρηματιστηρίου.
3. Το Χρηματιστήριο μπορεί σε κάθε περίπτωση να εξαρτά την εισαγωγή κινητών αξιών σε οργανωμένη αγορά του από οποιονδήποτε ειδικό όρο αναγκαίο για την προστασία των επενδυτών και την ομαλή λειτουργία της αγοράς και τον οποίο θα ανακοινώνει έγκαιρα και κατά τρόπο σαφή στον αιτούντα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΔΟΤΩΝ

Άρθρο 11

Υποχρεώσεις εταιρίας με μετοχές εισηγμένες σε Χρηματιστήριο

1. Η εταιρεία της οποίας οι μετοχές είναι εισηγμένες σε Χρηματιστήριο έχει τις ακόλουθες τουλάχιστον υποχρεώσεις:
 - α) να εξασφαλίζει ίση μεταχείριση των μετόχων που ευρίσκονται υπό τις ίδιες συνθήκες,
 - β) να παρέχει όλες τις αναγκαίες διευκολύνσεις και πληροφορίες για να καταστήσει δυνατή στους μετόχους την άσκηση των δικαιωμάτων τους,
 - γ) να πληροφορεί τους μετόχους για τη σύγκληση γενικών συνελεύσεων και να καθιστά δυνατή την

άσκηση του δικαιώματος ψήφου,

δ) να δημοσιεύει ανακοινώσεις για τη διανομή και την πληρωμή μερισμάτων, για πράξεις εκδόσεως νέων μετοχών, διανομής, εγγραφής, παραιτήσεως και μετατροπής και

ε) να ορίζει ένα πιστωτικό ίδρυμα ή Επιχείρηση Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (Ε.Π.Ε.Υ.) ή το Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών ως εντολοδόχο, μέσω του οποίου οι μέτοχοι μπορούν να ασκούντα οικονομικής φύσεως δικαιώματά τους, εκτός αν η εταιρεία παρέχει η ίδια τις σχετικές υπηρεσίες.

2. Η εταιρεία θέτει στη διάθεση του κοινού, το συντομότερο δυνατό τις τελευταίες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της και την τελευταία Έκθεση Διαχείρισης. Εάν η εταιρεία καταρτίζει και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, θέτει και αυτές στη διάθεση του κοινού. Σε αυτήν την περίπτωση η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύναται να επιτρέπει στην εταιρεία να θέσει στη διάθεση του κοινού είτε μόνο τις μη ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είτε μόνο τις ενοποιημένες, αν οι οικονομικές καταστάσεις που δεν πρόκειται να τεθούν στη διάθεση του κοινού δεν περιέχουν σημαντικές συμπληρωματικές πληροφορίες. Εάν οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και η Έκθεση Διαχείρισης δεν δίνουν πιστή εικόνα της περιουσίας της οικονομικής καταστάσεως και των αποτελεσμάτων της εταιρείας, πρέπει να παρέχονται στο κοινό λεπτομερέστερες ή συμπληρωματικές πληροφορίες.

3. Η εταιρεία πληροφορεί αμέσως το κοινό σχετικά με κάθε τροποποίηση των δικαιωμάτων που συνδέονται με τις διάφορες κατηγορίες μετοχών. Η εταιρεία οφείλει να ενημερώνει το κοινό, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 51/1992 μόλις λάβει γνώση των μεταβολών που επήλθαν ως προς τη διάρθρωση των σημαντικών συμμετοχών στο κεφάλαιό της σε σχέση με τα αντίστοιχα στοιχεία που έχουν δημοσιευθεί παλαιότερα.

4. Η εταιρεία της οποίας οι μετοχές είναι εισηγμένες και σε οργανωμένη αγορά που εδρεύει ή λειτουργεί σε άλλο κράτος - μέλος, εξασφαλίζει στο Χρηματιστήριο ισοδύναμες πληροφορίες με εκείνες που παρέχει στις οργανωμένες αγορές του άλλου κράτους - μέλους. Η εταιρεία της οποίας οι μετοχές είναι εισηγμένες και σε οργανωμένη αγορά που εδρεύει ή λειτουργεί σε τρίτο κράτος εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης εξασφαλίζει στο Χρηματιστήριο πληροφορίες τουλάχιστον ισοδύναμες με εκείνες που παρέχει στην οργανωμένη αγορά του τρίτου κράτους, εφόσον οι πληροφορίες μπορούν να έχουν σημασία για την αξιολόγηση των μετοχών.

5. Σε περίπτωση νέας έκδοσης μετοχών της ίδιας κατηγορίας με εκείνες που είναι ήδη εισηγμένες σε Χρηματιστήριο η εταιρεία υποχρεούται, αν δεν προβλέπεται από τον κανονισμό του Χρηματιστηρίου η αυτοδίκαιη εισαγωγή των νέων μετοχών, να ζητήσει την εισαγωγή τους στο Χρηματιστήριο είτε το αργότερο μέσα σε ένα έτος από την έκδοσή τους είτε, εάν συντρέχει η περίπτωση της παραγράφου 2 του άρθρου 5, κατά το χρόνο που καθίστανται ελεύθερα διαπραγματεύσιμες.

Άρθρο 12

Υποχρεώσεις εταιρίας με ομολογίες εισηγμένες σε Χρηματιστήριο

1. Εταιρεία η οποία έχει εκδώσει ομολογίες ή άλλους τίτλους σταθερού εισοδήματος, που είναι εισηγμένοι σε Χρηματιστήριο, έχει τις ακόλουθες τουλάχιστον υποχρεώσεις:

α) να εξασφαλίζει ίση μεταχείριση των ομολογιούχων του ίδιου δανείου ως προς όλα τα δικαιώματα που συνδέονται με αυτές τις ομολογίες,

β) να παρέχει όλες τις αναγκαίες διευκολύνσεις και πληροφορίες, για να καταστήσει δυνατή στους ομολογιούχους την άσκηση των δικαιωμάτων τους,

γ) να δημοσιεύει ανακοινώσεις σχετικά με σύγκληση συνελεύσεων των ομολογιούχων, πληρωμή τόκων, άσκηση ενδεχόμενων δικαιωμάτων μετατροπής, ανταλλαγής, εγγραφής, παραιτήσεως, καθώς και εξόφλησης και

δ) να ορίζει ένα πιστωτικό ίδρυμα ή Ε.Π.Ε.Υ. ή το Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών ως εντολοδόχο, μέσω του οποίου οι ομολογιούχοι μπορούν να ασκούν τα οικονομικής φύσεως δικαιώματά τους, εκτός αν η εταιρεία παρέχει η ίδια τις σχετικές υπηρεσίες.

2. Η εταιρεία θέτει στη διάθεση του κοινού, το συντομότερο δυνατό, τις τελευταίες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της και την τελευταία Έκθεση Διαχείρισης. Εάν η εταιρεία καταρτίζει και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, θέτει και αυτές στη διάθεση του κοινού. Σε αυτή την περίπτωση η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύναται να επιτρέψει στην εταιρεία να θέσει στη διάθεση του κοινού είτε μόνο τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είτε μόνο τις μη ενοποιημένες, αν οι οικονομικές καταστάσεις που δεν πρόκειται να τεθούν στη διάθεση του κοινού δεν περιέχουν σημαντικές συμπληρωματικές πληροφορίες. Εάν οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και η Έκθεση Διαχείρισης δεν είναι σύμφωνες με

τις οικείες διατάξεις και δεν δίνουν πιστή εικόνα της περιουσίας της οικονομικής κατάστασης και των αποτελεσμάτων της εταιρίας, πρέπει να παρέχονται λεπτομερέστερες ή συμπληρωματικές πληροφορίες.

3. Η εταιρεία πληροφορεί αμέσως το κοινό για κάθε τροποποίηση των δικαιωμάτων των ομολογιούχων που μπορεί να προκύψει ιδίως από μια τροποποίηση των όρων του δανείου ή του επιτοκίου. Η εταιρεία πληροφορεί το κοινό για τις νέες εκδόσεις δανείου και ειδικότερα για τις παρεχόμενες εγγυήσεις. Αν η εισαγωγή αναφέρεται σε μετατρέψιμες ή ανταλλάξιμες ομολογίες ή σε παραστατικά δικαιώματος προς κτήση κινητών αξιών, η εταιρεία πληροφορεί αμέσως το κοινό για κάθε τροποποίηση των δικαιωμάτων των διαφόρων κατηγοριών μετοχών, στις οποίες αναφέρονται αυτές οι ομολογίες ή αυτά τα παραστατικά.

4. Η εταιρεία της οποίας οι ομολογίες είναι εισηγμένες και σε οργανωμένη αγορά, που εδρεύει ή λειτουργεί σε άλλο κράτος - μέλος, εξασφαλίζει στο Χρηματιστήριο πληροφορίες ισοδύναμες με εκείνες που παρέχει στην οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά του άλλου κράτους - μέλους. Η εταιρεία της οποίας οι ομολογίες είναι εισηγμένες και σε οργανωμένη αγορά που εδρεύει ή λειτουργεί σε τρίτο κράτος, εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, εξασφαλίζει στο Χρηματιστήριο πληροφορίες τουλάχιστον ισοδύναμες με εκείνες που δίνει στην οργανωμένη αγορά του εν λόγω κράτους, εφόσον οι πληροφορίες αυτές δύνανται να έχουν σημασία για την εκτίμηση της αξίας των ομολογιών.

Ά ρ θ ρ ο 13

Υποχρεώσεις Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Διεθνών

Οργανισμών που εκδίδουν ομολογίες

1. Το Ελληνικό Δημόσιο, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, άλλα κράτη, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης αυτών ή διεθνείς οργανισμοί δημόσιου χαρακτήρα, που είναι εκδότες ομολογιών ή άλλων τίτλων σταθερού εισοδήματος που είναι εισηγμένοι σε Χρηματιστήριο έχουν τις ακόλουθες τουλάχιστον υποχρεώσεις:

α) να εξασφαλίζουν ίση μεταχείριση των ομολογιούχων του ίδιου δανείου ως προς όλα τα δικαιώματα που συνδέονται με αυτές τις ομολογίες,

β) να παρέχουν όλες τις αναγκαίες διευκολύνσεις και πληροφορίες για να καταστεί δυνατή στους ομολογιούχους η άσκηση των δικαιωμάτων τους,

γ) να δημοσιεύουν ανακοινώσεις και να κυκλοφορούν εγκυκλίους, σχετικά με τη σύγκληση συνελεύσεων των ομολογιούχων, πληρωμή τόκων και εξόφληση και

δ) να ορίζουν ένα πιστωτικό ίδρυμα ή Ε.Π.Ε.Υ. ή το Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών ως εντολοδόχο, μέσω του οποίου οι ομολογιούχοι δύνανται να ασκούν τα οικονομικής φύσεως δικαιώματά τους, εκτός αν ο εκδότης παρέχει ο ίδιος τις σχετικές υπηρεσίες.

2. Ο εκδότης της παραγράφου 1 του οποίου οι ομολογίες ή οι τίτλοι σταθερού εισοδήματος είναι εισηγμένοι και σε οργανωμένη αγορά, που εδρεύει ή λειτουργεί σε άλλο κράτος - μέλος, εξασφαλίζει στο Χρηματιστήριο ισοδύναμες πληροφορίες με εκείνες που παρέχει στην οργανωμένη αγορά του άλλου κράτους - μέλους. Ο εκδότης του οποίου οι ομολογίες ή οι τίτλοι σταθερού εισοδήματος είναι εισηγμένοι και σε οργανωμένη αγορά που εδρεύει ή λειτουργεί σε τρίτο κράτος, εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, εξασφαλίζει στο Χρηματιστήριο πληροφορίες τουλάχιστον ισοδύναμες με εκείνες που δίνει στην αγορά του εν λόγω κράτους, εφόσον οι πληροφορίες αυτές δύνανται να έχουν σημασία για την εκτίμηση της αξίας των ομολογιών ή των τίτλων σταθερού εισοδήματος.

Ά ρ θ ρ ο 14

Υποχρεώσεις του εκδότη τίτλων παραστατικών μετοχών ή άλλων τίτλων σταθερού εισοδήματος, του εκδότη των παριστώμενων κινητών αξιών και του εκδότη άλλων κινητών αξιών

1. Ο εκδότης των παραστατικών τίτλων υποχρεούται να τηρεί, ως προς τους παραστατικούς τίτλους, αναλόγως τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 11.

2. Ο εκδότης των παριστώμενων κινητών αξιών, των οποίων παραστατικοί τίτλοι είναι εισηγμένοι σε Χρηματιστήριο, τηρεί κατά περίπτωση τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 11 για τις παριστάμενες μετοχές και στο άρθρο 12 ή 13 για τις παριστάμενες ομολογίες ή άλλους τίτλους σταθερού εισοδήματος.

3. Οι υποχρεώσεις των εκδοτών των κινητών αξιών των περιπτώσεων στ' και ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 1 καθορίζονται με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, κατ' αναλογία των διατάξεων των άρθρων 11 - 21.

Ά ρ θ ρ ο 15

Εξειδίκευση υποχρεώσεων των εκδοτών και συνέπειες της μη τήρησής τους

1. Ο εκδότης του οποίου οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί σε Χρηματιστήριο οφείλει να παρέχει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κάθε πληροφορία που αυτή κρίνει απαραίτητη για την προστασία των επενδυτών ή την καλή λειτουργία της αγοράς. Εφόσον κρίνεται αναγκαίο για την προστασία των επενδυτών ή την καλή λειτουργία της αγοράς, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να απαιτεί από τον εκδότη να δημοσιεύει ορισμένες πληροφορίες με τα μέσα του άρθρου 18 και να ορίζει τη μορφή και την προθεσμία δημοσίευσης των πληροφοριών αυτών. Εάν ο εκδότης δεν συμμορφώνεται, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί, μετά από ακρόασή του, να προβαίνει η ίδια στη δημοσίευση αυτών των πληροφοριών.

2. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μπορεί να εξειδικεύονται οι υποχρεώσεις των εκδοτών κινητών αξιών εισηγμένων σε οργανωμένη αγορά, που προβλέπονται στα άρθρα 11 έως 14 και να ορίζονται ο τύπος και το ελάχιστο περιεχόμενο των πληροφοριών που πρέπει να δημοσιοποιούν οι εκδότες για τη δραστηριότητά τους και την εν γένει πορεία των εταιρικών και επιχειρηματικών τους υποθέσεων. Το ελάχιστο περιεχόμενο και ο τύπος των πληροφοριών αυτών επιτρέπεται να διαφοροποιούνται ανάλογα με την οργανωμένη αγορά στην οποία οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση.

3. Αν ο εκδότης δεν τηρεί τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 11 έως 14 και στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου αυτού, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επιβάλλει στους εκδότες ή και στα μέλη Διοικητικού Συμβουλίου, στα διευθυντικά στελέχη και στον Εσωτερικό Ελεγκτή αυτών επίπληξη ή χρηματικό πρόστιμο έως πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ.

Άρθρο 16

Ρυθμίσεις του Κανονισμού σχετικά με τις υποχρεώσεις των εκδοτών

1. Εκτός από τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 11 έως 15 το Χρηματιστήριο μπορεί να τάσσει με τον κανονισμό του υποχρεώσεις ενημέρωσής του από τους εκδότες κινητών αξιών, τόσο για θέματα συνδεδεμένα με την άσκηση των δικαιωμάτων των κατόχων κινητών αξιών, όσο και για θέματα που αφορούν την ακρίβεια και πληρότητα των πληροφοριών που οφείλουν να δημοσιεύουν οι εκδότες, καθώς επίσης και να θέτει πρόσθετες υποχρεώσεις που κρίνει σκόπιμες για την ομαλή λειτουργία των αγορών του.
2. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ρυθμίζονται θέματα ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ Χρηματιστηρίου και Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με την τήρηση από τους εκδότες των υποχρεώσεών τους για πληροφόρηση των επενδυτών.

Άρθρο 17

Αναστολή, διακοπή διαπραγμάτευσης και διαγραφή κινητών αξιών

1. Το Χρηματιστήριο μπορεί να αναστέλλει τη διαπραγμάτευση κινητής αξίας όταν δεν διασφαλίζεται ή απειλείται προσωρινά η ομαλή λειτουργία της αγοράς ή όταν επιβάλλεται για λόγους προστασίας των επενδυτών. Η διαπραγμάτευση κινητής αξίας αναστέλλεται υποχρεωτικώς, αν υποβληθεί σχετικό προς τούτο αίτημα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.
2. Το Χρηματιστήριο μπορεί επίσης σε εξαιρετικές περιπτώσεις απότομων και έντονων διακυμάνσεων της τιμής κινητής αξίας να διακόπτει προσωρινά, κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης, τη διαπραγμάτευση κινητής αξίας, για λόγους διασφάλισης της ομαλής λειτουργίας της αγοράς και προστασίας του επενδυτικού κοινού.
3. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να αποφασίζει τη διαγραφή κινητής αξίας κατόπιν αιτήματος του Χρηματιστηρίου ή αυτεπαγγέλτως, όταν κρίνει ότι, λόγω ειδικών συνθηκών, δεν διασφαλίζεται η ομαλή

λειτουργία της αγοράς ή όταν το επιβάλλει η ανάγκη προστασίας των επενδυτών. Παράγοντες που μπορεί να λαμβάνονται υπόψη ενδεικτικώς για το σχηματισμό της κρίσης για τη διαγραφή είναι η αναστολή διαπραγμάτευσης της κινητής αξίας για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των έξι μηνών, η κατ' επανάληψη μη δημοσίευση ετήσιων, εξαμηνιαίων ή τριμηνιαίων οικονομικών καταστάσεων, η αρνητική καθαρή θέση για περισσότερες της μίας οικονομικές χρήσεις του εκδότη ή η κήρυξή του σε πτώχευση. Πριν να λάβει την απόφαση περί διαγραφής η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς γνωστοποιεί στον εκδότη τους λόγους διαγραφής και τον καλεί μέσα σε προθεσμία, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τον ένα μήνα να διατυπώσει τις απόψεις του. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος του εκδότη, να του παράσχει προθεσμία μέχρι έξι μήνες, προκειμένου να άρει τους λόγους που επιβάλλουν τη διαγραφή του.

4. Το Χρηματιστήριο ενημερώνει την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για κάθε απόφασή του για τη θέση σε ειδικό καθεστώς διαπραγμάτευσης κινητών αξιών αυξημένου κινδύνου, αναστολή ή διακοπή διαπραγμάτευσης κινητών αξιών ή την άρση αυτών.

5. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή μετοχών από το Χρηματιστήριο μετά από αίτηση της εκδότριας εταιρίας, εφόσον η αίτηση υποβάλλεται μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της εκδότριας εταιρίας που λαμβάνεται με πλειοψηφία 95% επί του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου στην εκδότρια εταιρία ανά κατηγορία μετοχών για τις οποίες υποβάλλεται η αίτηση διαγραφής. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί με απόφασή της να θέτει ειδικούς όρους στην εκδότρια ή και σε μετόχους της για λόγους προστασίας των μετόχων της εκδότριας.

Ά ρ θ ρ ο 1 8

Δημοσίευση πληροφοριών

1. Οι πληροφορίες τις οποίες οι εκδότες κινητών αξιών εισηγμένων σε Χρηματιστήριο υποχρεούνται να θέσουν στη διάθεση του κοινού, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 11 έως 15, δημοσιεύονται με ταυτόσημο περιεχόμενο:

- α) στο διαδικτυακό τόπο του Χρηματιστηρίου αμέσως,
- β) στο ημερήσιο δελτίο τιμών του Χρηματιστηρίου και

γ) στο διαδικτυακό τόπο που διατηρεί ο εκδότης εφόσον έχει προηγηθεί η δημοσιοποίηση της περίπτωσης α'.

2. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα. Εάν οι κινητές αξίες είναι εισηγμένες για διαπραγμάτευση και σε οργανωμένη αγορά που έχει την έδρα της ή λειτουργεί σε άλλο κράτος - μέλος, η σχετική δημοσίευση γίνεται ταυτόχρονα και στην αγγλική γλώσσα με ταυτόσημο περιεχόμενο.

Άρθρο 19

Απόρρητο

Όλα τα πρόσωπα που ασκούν ή άσκησαν δραστηριότητα σε Χρηματιστήριο οφείλουν να τηρούν το επαγγελματικό απόρρητο. Οι εμπιστευτικές πληροφορίες των οποίων έλαβαν γνώση υπό την επαγγελματική τους ιδιότητα δεν επιτρέπεται να κοινοποιηθούν σε οποιοδήποτε πρόσωπο ή αρχή, εκτός αν αυτό επιβάλλεται βάσει διατάξεως νόμου. Το επαγγελματικό απόρρητο δεν υφίσταται έναντι της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Άρθρο 20

Υποχρεώσεις Δ.Ο.Υ.

Αν για την εισαγωγή κινητών αξιών σε οργανωμένη αγορά ο κανονισμός Χρηματιστηρίου προβλέπει ότι η εκδότρια εταιρία πρέπει να έχει ελεγχθεί φορολογικά, η αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) υποχρεούται να προβεί κατά προτεραιότητα σε φορολογικό έλεγχο και να κοινοποιήσει στην εταιρία και τις εταιρίες που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις τα σχετικά φύλλα ελέγχου εντός τριμήνου από την υποβολή σε αυτήν της σχετικής αιτήσεως της εταιρείας. Η προθεσμία αυτή μπορεί, λόγω του μεγέθους της επιχείρησης ή λόγω της έκτασης των απαιτούμενων επαληθεύσεων, να παραταθεί για άλλους τρεις μήνες με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. που θα εγκρίνεται από τον αρμόδιο επιθεωρητή Δ.Ο.Υ. Η απόφαση κοινοποιείται στην εταιρία μέσα σε ένα τρίμηνο από την υποβολή της αίτησης. Η υποχρέωση διενέργειας φορολογικού ελέγχου από τις δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες κατά προτεραιότητα,

σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια, ισχύει και στην περίπτωση που ο κανονισμός του Χρηματιστηρίου προβλέπει για τις εταιρίες με κινητές αξίες εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά τη δημοσιοποίηση ή γνωστοποίηση στο Χρηματιστήριο σε τακτικές ή μη χρονικές περιόδους των αποτελεσμάτων των φορολογικών ελέγχων των οικονομικών χρήσεων των εισηγμένων εταιρειών.

Ά ρ θ ρ ο 21

Μεταβατικές διατάξεις

1. Το Χρηματιστήριο Αθηνών υποχρεούται να λάβει άδεια λειτουργίας για τις υφιστάμενες οργανωμένες αγορές κινητών αξιών και παραγώγων του μέσα σε δώδεκα μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού. Η άδεια χορηγείται σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 3152/2003 και τους όρους και τη διαδικασία που τάσσονται με την απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς που εκδίδεται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3152/2003. Αν δεν χορηγηθεί άδεια για μία ή περισσότερες αγορές μέσα στην ως άνω προθεσμία, η λειτουργία των αγορών αυτών παύει. Μέσα στην ίδια προθεσμία, το Χρηματιστήριο Αθηνών μπορεί να αποφασίσει την κατάργηση υφιστάμενων, κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, οργανωμένων αγορών κινητών αξιών και παραγώγων, τη συγχώνευση ή την αναδιάταξή τους ή και την ίδρυση νέων με βάση κριτήρια που θα τάξει με τον κανονισμό του και τα οποία θα είναι κοινά για όλους τους εκδότες.

2. Μέσα στην αποκλειστική προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1, το Χρηματιστήριο Αθηνών μπορεί να προβεί σε κατάταξη ή μεταφορά των εισηγμένων κινητών αξιών και χρηματοπιστωτικών μέσων από υφιστάμενες αγορές σε άλλη ή σε άλλες οργανωμένες αγορές, από εκείνες που θα εξακολουθήσουν να λειτουργούν ή και σε νέα αγορά για την οποία θα λάβει άδεια λειτουργίας σύμφωνα με αντικειμενικούς όρους και κριτήρια, καθώς και με βάση διαδικασία που θα καθορίσει στον κανονισμό του. Η κατάταξη αυτή μπορεί να γίνει και κατά παρέκκλιση των προϋποθέσεων εισαγωγής που ισχύουν για τις εν λόγω αγορές. Σε κάθε περίπτωση, οι όροι και η διαδικασία κατάταξης δεν επιτρέπεται να προβλέπουν ή κατ' αποτέλεσμα να οδηγούν σε διαγραφή ή αποκλεισμό εισηγμένης κινητής αξίας από όλες τις αγορές του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

3. Όπου στο ν. 2533/1997 (Φ.Ε.Κ. 228 Α') γίνεται αναφορά στην Αγορά Αξιών Σταθερού Εισοδήματος (Α.Α.Σ.Ε.), νοείται η οργανωμένη αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών στην οποία βάσει του Κανονισμού του αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης, μετά την προβλεπόμενη από την παράγραφο 1 χορήγηση άδειας, οι άυλοι τίτλοι του Ελληνικού Δημοσίου.

4. Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή στις διατάξεις του π.δ. 350/1985 νοούνται οι αντίστοιχες ρυθμίσεις των άρθρων 1 έως 21 του νόμου αυτού.

5. Οι διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας που αναφέρονται στα χρηματοπιστωτικά μέσα που έχουν εισαχθεί και αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στην Κύρια, την Παράλληλη ή σε άλλη υφιστάμενη αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών ή στους εκδότες ή στους κομιστές των αξιών αυτών, εξακολουθούν να ισχύουν και μετά τη μεταφορά ή κατάταξή τους σε οποιαδήποτε άλλη αγορά του Χρηματιστηρίου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον κανονισμό του μετά την προβλεπόμενη από τις παραγράφους 1 και 2 τροποποίησή του.

6. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 2 του άρθρου 15 του παρόντος νόμου εξακολουθούν να ισχύουν οι αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2836/2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Ά ρ θ ρ ο 22

Μετά το άρθρο 76 του ν. 1969/1991, προστίθεται νέο άρθρο 76Α που έχει ως εξής:

«Άρθρο 76Α

1. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με ίδιους πόρους, λειτουργεί αποκλειστικά χάριν του δημοσίου συμφέροντος και απολαύει λειτουργικής ανεξαρτησίας και διοικητικής αυτοτέλειας.

2. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς απολαύουν κατά την άσκηση

των καθηκόντων τους προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας, δεσμευόμενα μόνον από το νόμο και τη συνείδησή τους και δεν εκπροσωπούν τους φορείς που τους πρότειναν.

3. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς υποβάλλει έκθεση πεπραγμένων μέσα στο μήνα Μάρτιο κάθε έτους στον Πρόεδρο της Βουλής και στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καλείται τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο από την αρμόδια Επιτροπή της Βουλής, προκειμένου να την ενημερώνει για θέματα της κεφαλαιαγοράς..»

Ά ρ θ ρ ο 23

Διοίκηση και οργάνωση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς

1. Το άρθρο 30 του ν. 2324/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 30

1. Η Διοίκηση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ασκείται από το Διοικητικό Συμβούλιο αυτής. Όπου στην κείμενη νομοθεσία προβλέπεται απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, περιλαμβανομένων και των κανονιστικών αποφάσεων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, νοείται απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου αυτής, εκτός εάν η συγκεκριμένη αρμοδιότητα έχει εκχωρηθεί στην Εκτελεστική Επιτροπή ή σε άλλο όργανο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μπορεί να τροποποιείται ο Οργανισμός της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και να αναδιαρθρώνονται οι υπηρεσίες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με συγχώνευση ή διάσπαση των υφιστάμενων ή με τη δημιουργία νέων υπηρεσιών, να ανακαθορίζονται οι αρμοδιότητές τους, να προσδιορίζονται οι οργανικές θέσεις του εν γένει προσωπικού της και να καθορίζονται τα προσόντα των προϊσταμένων των υπηρεσιών και των υπαλλήλων σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, καθώς και να ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια.

3. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εκπροσωπείται δικαστικώς και εξωδίκως ενώπιον κάθε Αρχής και τρίτων από τον Πρόεδρο του Διοικητικού της Συμβουλίου και όταν αυτός κωλύεται, από τον Α' Αντιπρόεδρο και σε περίπτωση κωλύματος και αυτού, από τον Β' Αντιπρόεδρο. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ή ο αναπληρωτής του μπορεί να αναθέτει την εκπροσώπηση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σε Αντιπρόεδρο ή σε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή σε υπάλληλο αυτής.

4. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μπορεί με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να μεταβιβάζει στην Εκτελεστική Επιτροπή, στον Πρόεδρο, στους Αντιπροέδρους, στον Γενικό Διευθυντή και στους προϊσταμένους των Διευθύνσεων, τμημάτων και γενικά υπηρεσιακών μονάδων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ορισμένες αρμοδιότητές του, πλην των αναφερομένων στην παρ. 3 του άρθρου 78 του ν. 1969/1991 και το δικαίωμα να υπογράφουν με εντολή του έγγραφα, επιστολές, εντάλματα πληρωμής και άλλες πράξεις. Στην απόφαση αυτή μπορεί να ορίζεται ότι οι μεταβιβαζόμενες αρμοδιότητες μπορεί να ασκούνται παράλληλα και από το Διοικητικό Συμβούλιο.

5. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς συνεδριάζει τουλάχιστον δύο φορές το μήνα.

6. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς συγκαλείται μετά από πρόσκληση του Προέδρου στην οποία ορίζεται ο τόπος και η ώρα της συνεδρίασης. Στην πρόσκληση περιλαμβάνονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης χωρίς να αποκλείεται η συζήτηση και άλλων θεμάτων πλην των αναφερομένων στην πρόσκληση. Όταν ο Πρόεδρος κωλύεται, τότε το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συγκαλείται από τον Α' Αντιπρόεδρο και σε περίπτωση κωλύματος και αυτού από τον Β' Αντιπρόεδρο. Κατά τα λοιπά για τη σύγκληση του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν εφαρμογή οι σχετικές διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

7. Ο Πρόεδρος προεδρεύει του Διοικητικού Συμβουλίου. Τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου απόντα ή κωλύόμενο, αναπληρώνουν οι Αντιπρόεδροι κατά τη σειρά τους. Το Συμβούλιο συνεδριάζει έγκυρα εφόσον παρίστανται αυτοπροσώπως πέντε τουλάχιστον μέλη. Για την έγκυρη λήψη απόφασης απαιτείται απλή πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Χρέη Γραμματέα του Συμβουλίου εκτελεί ένας από τους υπαλλήλους της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, που ορίζεται από τον Πρόεδρο. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, ύστερα από

πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς εγκρίνεται στον Γραμματέα μηνιαία αποζημίωση για τις υπηρεσίες του.

8. Η Εκτελεστική Επιτροπή συγκαλείται από τον Πρόεδρο. Όταν ο Πρόεδρος κωλύεται η Εκτελεστική Επιτροπή συγκαλείται από τον Α' Αντιπρόεδρο.

9. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μπορεί να παρέχεται νομική προστασία στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και στο εν γένει προσωπικό της, ακόμη και μετά τη λήξη της θητείας τους ή την αποχώρησή τους από την υπηρεσία, όταν ενάγονται ή διώκονται ποινικά για πράξεις ή παραλείψεις που έλαβαν χώρα κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Η νομική προστασία συνίσταται στην καταβολή των δικαστικών δαπανών και των δικηγορικών αμοιβών για την υπεράσπισή τους ή σε ότι άλλο κρίνεται αναγκαίο για το σκοπό αυτόν, περιλαμβανομένης και της ασφαλιστικής κάλυψης. Σε περίπτωση αμετάκλητης ποινικής καταδίκης οι καταβληθείσες δικαστικές δαπάνες και δικηγορικές αμοιβές μπορεί να αναζητούνται από τον καταδικασθέντα κατά το μέρος που τον αφορούν.

10. Από τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 3260/2004, αφότου ίσχυσαν, εξαιρείται και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

11. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, ύστερα από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, μπορεί να προβλέπεται η χορήγηση ειδικού μηνιαίου επιδόματος εξειδικευμένων υπηρεσιών στους τακτικούς, πλην του ειδικού επιστημονικού προσωπικού, υπαλλήλους της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθώς και στους υπαλλήλους που αποσπώνται ή μετατάσσονται σε αυτήν.»

2. Η παρ. 14 του άρθρου 35 του ν. 2324/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«14. α) Οι μόνιμοι υπάλληλοι της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς διέπονται από τις διατάξεις περί μισθολογίου και βαθμολογίου του Δημοσίου.

β) Οι αποσπώμενοι στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς υπάλληλοι συνεχίζουν να λαμβάνουν το σύνολο των αποδοχών τους, μετά των πάσης φύσεως επιδομάτων, σε βάρος του προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

γ) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να χορηγείται ειδικό επίδομα στο αποσπώμενο στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προσωπικό.»

Ά ρ θ ρ ο 24

Σύσταση Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου

1. Η περίπτωση 8 του άρθρου 1 του π.δ. 25/2003 (Φ.Ε.Κ. 26 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου.»

2. Το άρθρο 9 του π.δ. 25/2003 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 9

1. Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου έχει ιδίως τις εξής αρμοδιότητες:

- Παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα της οργάνωσης και της λειτουργίας της Ε.Κ.
- Εποπτεύει την οικονομική και αποδοτική χρήση των πόρων της Ε.Κ.
- Εποπτεύει την τήρηση από τις αρμόδιες Διευθύνσεις των υποχρεώσεων γνωστοποίησης συναλλαγών από υπόχρεα πρόσωπα, σύμφωνα με το άρθρο 81 του ν. 2533/1997.
- Εποπτεύει την τήρηση του επαγγελματικού απορρήτου από τα στελέχη και το υπαλληλικό προσωπικό εν γένει της Ε.Κ.
- Ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο για τα πορίσματα των ελέγχων.
- Εισηγείται τη λήψη μέτρων για τη βελτίωση της λειτουργίας της Ε.Κ.

2. Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου είναι αυτοτελής, υπάγεται στο Διοικητικό Συμβούλιο και εποπτεύεται από ένα μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου εξαιρουμένων του Προέδρου και των Αντιπροέδρων.»

3. Η παρ. 8 του άρθρου 21 του π.δ. 25/2003 αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου προϊστανται υπάλληλοι του ειδικού επιστημονικού προσωπικού με ειδικότητα ελεγκτή ή οικονομολόγου ή πτυχιούχου νομικής.»

4. Η περίπτωση 8 του άρθρου 1, το άρθρο 9 και η παράγραφος 8 του άρθρου 21 του π.δ. 25/2003, όπως αντικαθίστανται με τις παραγράφους 1 έως 3 αυτού του άρθρου μπορεί να τροποποιούνται ή να καταργούνται με το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 30 του ν. 2324/1995, όπως τροποποιείται με το άρθρο 23.

Ά ρ θ ρ ο 25

Ένδικα βοηθήματα

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 25 του ν. 3340/2005 (Φ.Ε.Κ. 112Α' / 10.5.2005), οι εν γένει αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς προσβάλλονται δικαστικώς ως εξής:

α) Οι αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με τις οποίες επιβάλλεται χρηματικό πρόστιμο προσβάλλονται με προσφυγή ουσίας ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, το οποίο δικάζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, μέσα σε προθεσμία εξήντα ημερών από την κοινοποίησή τους.

β) Όλες οι υπόλοιπες αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, που εκδίδονται ως εκτελεστές ατομικές διοικητικές πράξεις, προσβάλλονται με αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, μέσα σε προθεσμία εξήντα ημερών από την κοινοποίησή τους. Κατά των αποφάσεων του Διοικητικού Εφετείου επιτρέπεται έφεση σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Ά ρ θ ρ ο 26

Πόροι της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς

1. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει τους εξής πόρους:

α) τέλη από την αρχική χορήγηση άδειας λειτουργίας ή την τροποποίηση των στοιχείων της άδειας λειτουργίας,

β) περιοδικές εισφορές εποπτευόμενων προσώπων, περιλαμβανομένων και νομικών προσώπων που έχουν εκδώσει κινητές αξίες ή άλλα χρηματοπιστωτικά μέσα εισηγμένα σε οργανωμένη αγορά,

γ) τέλη και συνδρομές από χρηματιστήρια ή άλλους διαχειριστές, οργανωμένες αγορές, εταιρίες εκκαθάρισης συναλλαγών, κεντρικά μητρώα και κεντρικούς αντισυμβαλλομένους,

δ) τέλη για την επαγγελματική πιστοποίηση φυσικών προσώπων και την έγκριση της ικανότητας και

καταλληλότητας μετόχων, μελών Διοικητικών Συμβουλίων, στελεχών και λοιπών φυσικών προσώπων,

ε) τέλη για την εκποίηση μετοχών,

στ) τέλη για τη χορήγηση άδειας δημόσιας εγγραφής ή διάθεσης κινητών αξιών, για την έγκριση ενημερωτικών και λοιπών πληροφοριακών δελτίων,

ζ) τέλη για την παροχή γνωμοδοτήσεων,

η) τέλη οργάνωσης σεμιναρίων και εισφορές από συμμετοχή σε ερευνητικά, επιμορφωτικά ή συμβουλευτικά προγράμματα σχετικά με την κεφαλαιαγορά.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καθορίζονται το ύψος και η συχνότητα καταβολής των παραπάνω πόρων, καθώς και οποιαδήποτε άλλη ανάλογη πηγή πόρων. Οι εν λόγω πόροι καλύπτουν πλήρως το κόστος λειτουργίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Για τον υπολογισμό του ύψους των επί μέρους πόρων λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των υπόχρεων προσώπων από τα οποία η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εισπράττει τους παραπάνω πόρους, όπως είναι ενδεικτικά οι παρεχόμενες επενδυτικές υπηρεσίες, το είδος, η διάρκεια και ο εκτιμώμενος εποπτικός κίνδυνος από τη λειτουργία τους, το εκτιμώμενο κόστος προληπτικής και κατασταλτικής εποπτείας τους, καθώς και τα οικονομικά τους μεγέθη. Το ύψος των επί μέρους πόρων μπορεί να υπολογίζεται σε ποσοστιαία βάση επί της αξίας των παρεχόμενων υπηρεσιών, είτε ως σταθερό, είτε ως κλιμακούμενο ποσό. Από την έκδοση της ανωτέρω υπουργικής απόφασης καταργείται το άρθρο 79 του ν. 1969/1991 και όλες οι αποφάσεις που είχαν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση αυτού του άρθρου.

3. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, όταν επιβάλλει κυρώσεις σε εποπτευόμενα πρόσωπα για σοβαρές παραβάσεις, μπορεί να προβλέπει στην απόφαση επιβολής της κύρωσης ότι οι τακτικές εισφορές ή τα περιοδικά τέλη που καταβάλλει το εποπτευόμενο πρόσωπο, με βάση την Υπουργική Απόφαση της παραγράφου 2 διπλασιάζονται για περίοδο που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε έτη, προκειμένου να αντιμετωπίζονται οι επιπρόσθετες δαπάνες προληπτικής εποπτείας των εν λόγω προσώπων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ

Ά ρ θ ρ ο 27

Ορισμοί

1. Ως Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου (Α.Ε.Ε.Χ.) νοείται η ανώνυμη εταιρία που έχει αποκλειστικό σκοπό τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου της, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.
2. Ως τρέχουσα αξία του χαρτοφυλακίου της Α.Ε.Ε.Χ. νοείται η αξία του χαρτοφυλακίου της που αποτιμάται σε ημερήσια βάση σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας μείον τα ρευστά διαθέσιμα που προορίζονται για την κάλυψη των τρεχουσών εξόδων λειτουργίας της και δεν φυλάσσονται στο θεματοφύλακα.
3. Κατά τα λοιπά ισχύουν για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 27 έως 40 οι ορισμοί των άρθρων 2 και 3 του ν. 3283/2004 (Φ.Ε.Κ. 210Α΄).

Ά ρ θ ρ ο 28

Άδεια λειτουργίας και σύσταση

1. Η Α.Ε.Ε.Χ. διέπεται από τις διατάξεις του νόμου αυτού και συμπληρωματικά από τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920.
2. Οι μετοχές της Α.Ε.Ε.Χ. είναι ονομαστικές. Το μετοχικό κεφάλαιο της Α.Ε.Ε.Χ. έχει ελάχιστο ύψος δέκα εκατομμύρια ευρώ. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύναται με απόφασή της να αναπροσαρμόζει το ελάχιστο ύψος του μετοχικού κεφαλαίου.
3. Για να εκδοθεί άδεια σύστασης της Α.Ε.Ε.Χ., σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, απαιτείται να έχει χορηγηθεί από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς άδεια λειτουργίας της. Άδεια

λειτουργίας απαιτείται και για τη μετατροπή υφιστάμενης εταιρίας σε Α.Ε.Ε.Χ. Για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας πρέπει να έχει καταβληθεί ολοσχερώς το μετοχικό κεφάλαιο της Α.Ε.Ε.Χ. Σε περίπτωση εισφοράς εις είδος, το εισφερόμενο ενεργητικό πρέπει να περιλαμβάνεται μεταξύ των επιτρεπόμενων επενδύσεων.

4. Για τη χορήγηση από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς της άδειας λειτουργίας εκτιμώνται:

α) Η οργάνωση, τα τεχνικά και τα οικονομικά μέσα που διαθέτει η Α.Ε.Ε.Χ.

β) Η αξιοπιστία, η πείρα, η επαγγελματική ικανότητα και το ήθος των προσώπων που πρόκειται να τη διοικήσουν. Οι εργασίες της Α.Ε.Ε.Χ. διευθύνονται από δύο τουλάχιστον πρόσωπα τα οποία πληρούν τις προϋποθέσεις αυτές.

γ) Η καταλληλότητα των μετόχων της που κατέχουν ειδική συμμετοχή.

Τα παραπάνω κριτήρια μπορούν να εξειδικεύονται με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Εάν μέτοχοι που κατέχουν ειδική συμμετοχή είναι νομικά πρόσωπα, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να απαιτεί την υποβολή των πιο πάνω στοιχείων και από τα φυσικά πρόσωπα που τα διοικούν, καθώς και από τους μετόχους με ειδική συμμετοχή, φθάνοντας μέχρι φυσικών προσώπων. Όταν αυτό είναι απαραίτητο για να κριθεί η καταλληλότητα των προσώπων που ελέγχουν την εταιρία, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να απαιτεί την υποβολή των πιο πάνω στοιχείων και από άλλους μετόχους που καθορίζει με απόφασή της κατά περίπτωση.

5. Για τη χορήγηση της σχετικής άδειας απαιτείται δήλωση πιστωτικού ιδρύματος, που είναι εγκατεστημένο και λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα, ότι δέχεται να ενεργεί ως θεματοφύλακας της Α.Ε.Ε.Χ. σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 33 του νόμου αυτού.

6. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς οφείλει να εξετάσει την αίτηση για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας Α.Ε.Ε.Χ. μέσα σε τρεις μήνες από την προσήκουσα υποβολή της.

7. Για κάθε τροποποίηση του καταστατικού της Α.Ε.Ε.Χ. και κάθε μεταβολή του μετοχικού της κεφαλαίου απαιτείται προηγούμενη άδεια της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Κάθε δημοσίευση, κατά την έννοια του άρθρου 7β του κ.ν. 2190/1920, που αφορά τροποποίηση του καταστατικού της

Α.Ε.Ε.Χ. ή μεταβολή του μετοχικού της κεφαλαίου, γνωστοποιείται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

8. Η Α.Ε.Ε.Χ. γνωστοποιεί χωρίς υπαίτια βραδύτητα στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τα στοιχεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της και των διευθυντικών στελεχών της και κάθε μεταβολή των εν λόγω προσώπων. Εάν η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κρίνει ότι τα παραπάνω πρόσωπα δεν διαθέτουν την απαραίτητη αξιοπιστία, πείρα, επαγγελματική ικανότητα και ήθος για την άσκηση των καθηκόντων τους ζητεί από την Α.Ε.Ε.Χ. την απομάκρυνσή τους.

9. Η Α.Ε.Ε.Χ. υποχρεούται να αναγράφει κάτω από την εταιρική της επωνυμία τον αριθμό της άδειας λειτουργίας της.

Ά ρ θ ρ ο 29

Εισαγωγή των μετοχών σε οργανωμένη αγορά

1. Η Α.Ε.Ε.Χ. έχει την υποχρέωση να υποβάλει προσήκουσα αίτηση εισαγωγής των μετοχών της σε οργανωμένη αγορά που λειτουργεί στην Ελλάδα εντός τριών μηνών από την καταχώρισή της στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών. Η εισαγωγή των μετοχών της Α.Ε.Ε.Χ. γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για την εισαγωγή μετοχών σε οργανωμένη αγορά που λειτουργεί στην Ελλάδα. Κατ' εξαίρεση, δεν απαιτείται για την εισαγωγή των μετοχών Α.Ε.Ε.Χ. σε οργανωμένη αγορά να έχει δημοσιεύσει ή να έχει καταθέσει προς δημοσίευση η Α.Ε.Ε.Χ. ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

2. Οι μετοχές της Α.Ε.Ε.Χ. πρέπει μέσα σε δώδεκα μήνες από τη σύστασή της ή τη μετατροπή της να εισαχθούν σε οργανωμένη αγορά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ανωτέρω παράγραφο 1.

3. Μετά την πάροδο των προθεσμιών του άρθρου αυτού η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ανακαλεί την άδεια λειτουργίας της Α.Ε.Ε.Χ. Σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ύστερα από αίτηση της Α.Ε.Ε.Χ., δύναται να παρατείνει την προθεσμία της παραγράφου 2 για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες.

Άρθρο 30

Επιτρεπόμενες επενδύσεις

1. Η Α.Ε.Ε.Χ. επιτρέπεται να επενδύει αποκλειστικά σε:

α) Κινητές αξίες και μέσα χρηματαγοράς που έχουν γίνει δεκτά ή αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε οργανωμένη αγορά που εδρεύει ή λειτουργεί σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

β) Κινητές αξίες και μέσα χρηματαγοράς που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε άλλη αγορά κράτους - μέλους, εποπτευόμενη, που λειτουργεί κανονικά, είναι αναγνωρισμένη και ανοικτή στο κοινό.

γ) Κινητές αξίες και μέσα χρηματαγοράς που γίνονται δεκτά ή αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε Χρηματιστήριο Αξιών τρίτου κράτους ή σε άλλη αγορά τρίτου κράτους, εποπτευόμενη, που λειτουργεί κανονικά, είναι αναγνωρισμένη και ανοικτή στο κοινό. Τα Χρηματιστήρια Αξιών και οι αγορές της περίπτωσης αυτής ορίζονται εκάστοτε με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

δ) Νεοεκδιδόμενες κινητές αξίες, ύστερα από άδεια της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, εφόσον οι όροι έκδοσης περιλαμβάνουν την υποχρέωση υποβολής αίτησης για επίσημη εισαγωγή σε Χρηματιστήριο Αξιών ή σε άλλη αγορά των ανωτέρω περιπτώσεων α', β' και γ' και εφόσον η εισαγωγή αυτή θα πραγματοποιηθεί, το αργότερο, εντός ενός έτους από την έκδοση.

ε) Μεριδία Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων Σε Κινητές Αξίες (Ο.Σ.Ε.Κ.Α.) οι οποίοι είναι εγκεκριμένοι βάσει των εθνικών νομοθεσιών με τις οποίες επήλθε εναρμόνιση με την Οδηγία 85/611/Ε.Ο.Κ.

στ) Μεριδία άλλων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων, ανεξάρτητα από το εάν εδρεύουν σε κράτος - μέλος, εφόσον συντρέχουν σφαιρτικώς οι εξής προϋποθέσεις:

αα) οι εν λόγω άλλοι οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων έχουν λάβει άδεια λειτουργίας βάσει νομοθεσίας που προβλέπει ότι υπόκεινται σε εποπτεία τουλάχιστον ισοδύναμη με αυτήν που προβλέπει η κοινοτική νομοθεσία και εφόσον η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει συνάψει με την αντίστοιχη εποπτική αρχή συμφωνία συνεργασίας και ανταλλαγής εμπιστευτικών πληροφοριών,

ββ) το επίπεδο προστασίας των μεριδιούχων τους είναι τουλάχιστον ισοδύναμο με το παρεχόμενο στους μεριδιούχους των Ο.Σ.Ε.Κ.Α. και ιδίως οι κανόνες που αφορούν τη διασπορά των στοιχείων

του ενεργητικού του, τις δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις και τις ανοικτές πωλήσεις κινητών αξιών και μέσων χρηματαγοράς είναι τουλάχιστον ισοδύναμοι με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 85/611/Ε.Ο.Κ.,

γγ) οι δραστηριότητές τους περιγράφονται σε εξαμηνιαίες και ετήσιες εκθέσεις, ώστε να είναι δυνατή η αξιολόγηση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού, των αποτελεσμάτων και των πράξεων που έχουν διενεργηθεί κατά το χρονικό διάστημα που καλύπτει η έκθεση,

δδ) ο άλλος οργανισμός συλλογικών επενδύσεων, σε μερίδια του οποίου πρόκειται να γίνει επένδυση, δεν μπορεί να επενδύει, σύμφωνα με τον κανονισμό του ή τα καταστατικά του έγγραφα, ποσοστό μεγαλύτερο του δέκα τοις εκατό του καθαρού ενεργητικού του σε μερίδια άλλων Ο.Σ.Ε.ΚΑ. ή άλλων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων.

ζ) Καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα αποδοτέες στους καταθέτες σε πρώτη ζήτηση ή προθεσμιακές καταθέσεις διάρκειας μέχρι δώδεκα μηνών, εφόσον το πιστωτικό ίδρυμα έχει την καταστατική του έδρα σε κράτος - μέλος ή, εάν η καταστατική έδρα του πιστωτικού ιδρύματος βρίσκεται σε τρίτη χώρα, εφόσον το ίδρυμα υπόκειται σε καθεστώς προληπτικής εποπτείας το οποίο θεωρείται τουλάχιστον ισοδύναμο με αυτό που ισχύει στην Ελλάδα. Οι τρίτες χώρες της περίπτωσης αυτής ορίζονται εκάστοτε με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ύστερα από γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος.

η) Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων των εξομοιούμενων με αυτά μέσων που διακανονίζονται σε μετρητά, τα οποία αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε μία από τις αγορές που αναφέρονται στις ανωτέρω περιπτώσεις α', β' και γ' ή παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα που αποτελούν αντικείμενο εξωχρηματιστηριακών συναλλαγών (εξωχρηματιστηριακά παράγωγα), εφόσον συντρέχουν σωρευτικώς οι εξής προϋποθέσεις:

αα) το υποκείμενο στοιχείο συνίσταται σε κινητές αξίες ή μέσα χρηματαγοράς που εμπίπτουν στην παρούσα παράγραφο, σε χρηματοοικονομικούς δείκτες, επιτόκια, συναλλαγματικές ισοτιμίες ή νομίσματα, που περιλαμβάνονται στους επενδυτικούς στόχους της Α.Ε.Ε.Χ.,

ββ) οι αντισυμβαλλόμενοι που μετέχουν σε πράξεις εξωχρηματιστηριακών παραγώγων είναι νομικά πρόσωπα υποκείμενα σε προληπτική εποπτεία και ανήκουν στις κατηγορίες που έχουν εγκριθεί με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, και

γγ) τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα υπόκεινται καθημερινώς σε αξιόπιστη και επαληθεύσιμη αποτίμηση και είναι δυνατόν να πωλούνται, να ρευστοποιούνται ή να κλείνει η θέση τους με

αντισταθμιστική πράξη ανά πάσα στιγμή και σε εύλογη αξία, ύστερα από πρωτοβουλία της Α.Ε.Ε.Χ.

θ) Μέσα χρηματαγοράς, πλην των διαπραγματεύσιμων σε οργανωμένη αγορά που εμπίπτουν στις ανωτέρω περιπτώσεις α', β' και γ', εφόσον η έκδοση ή ο εκδότης των μέσων αυτών υπόκειται σε ρυθμίσεις για την προστασία των επενδυτών και εφόσον τα μέσα αυτά:

αα) εκδίδονται ή είναι εγγυημένα από κράτος, περιφερειακή ή τοπική αρχή, από κεντρική τράπεζα κράτους - μέλους, από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, από την Ευρωπαϊκή Ένωση, από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, από τρίτο κράτος ή, σε περίπτωση ομοσπονδιακού κράτους, από μέλος του ή από δημόσιο διεθνή οργανισμό στον οποίο συμμετέχουν ένα ή περισσότερα κράτη - μέλη, ή

ββ) εκδίδονται από επιχείρηση της οποίας οι κινητές αξίες είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση σε αγορές που αναφέρονται στις ανωτέρω περιπτώσεις α', β' ή γ', ή

γγ) εκδίδονται ή είναι εγγυημένα από οργανισμό υποκείμενο σε προληπτική εποπτεία, σύμφωνα με τα κριτήρια της κοινοτικής νομοθεσίας ή από οργανισμό που υπόκειται και τηρεί κανόνες προληπτικής εποπτείας, που θεωρούνται τουλάχιστον ισοδύναμοι με εκείνους της κοινοτικής νομοθεσίας, ή

δδ) εκδίδονται από άλλους οργανισμούς που ανήκουν στις κατηγορίες που έχουν εγκριθεί με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, εφόσον για τις επενδύσεις στα μέσα αυτά προβλέπεται προστασία των επενδυτών τουλάχιστον ισοδύναμη με εκείνη που προβλέπεται στις ανωτέρω περιπτώσεις αα' έως γγ' και εφόσον ο εκδότης είναι:

ααα) εταιρεία της οποίας το κεφάλαιο και τα αποθεματικά ανέρχονται σε τουλάχιστον δέκα εκατομμύρια ευρώ και υποβάλλει και δημοσιεύει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της σύμφωνα με την Οδηγία 78/660/Ε.Ο.Κ., ή

βββ) οργανισμός, εντός ομίλου εταιρειών που περιλαμβάνει μία ή περισσότερες εισηγμένες εταιρίες, ο οποίος έχει ως σκοπό τη χρηματοδότηση του ομίλου, ή

γγγ) οργανισμός ο οποίος έχει ως σκοπό τη χρηματοδότηση εκδότη μέσων τιτλοποίησης, εφόσον ο τελευταίος έχει εξασφαλίσει τραπεζική χρηματοδότηση.

2. Ύστερα από άδεια της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, η Α.Ε.Ε.Χ. μπορεί να επενδύει μέχρι δέκα τοις εκατό της τρέχουσας αξίας του χαρτοφυλακίου της σε άλλες κινητές αξίες και σε άλλα μέσα χρηματαγοράς εκτός από τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1.

3. Η Α.Ε.Ε.Χ. δεν μπορεί να επενδύει σε πολύτιμα μέταλλα ούτε να αποκτά παραστατικούς τίτλους αυτών.

4. Η Α.Ε.Ε.Χ. κοινοποιεί στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, τακτικά και με τον τρόπο που η τελευταία καθορίζει με απόφασή της, τους τύπους των παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων, τους υποκείμενους κινδύνους, τα ποσοτικά όρια και τις επιλεγείσες μεθόδους αξιολόγησης των κινδύνων από πράξεις σε παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα.

5. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύναται με απόφασή της να εξειδικεύει τα μέσα χρηματαγοράς και τα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα στα οποία επιτρέπεται να επενδύουν οι Α.Ε.Ε.Χ., καθώς και να ρυθμίζει λεπτομέρειες ή τεχνικά θέματα σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

6. Απαγορεύεται στην Α.Ε.Ε.Χ. να δανείζεται συνολικά πέραν του τριάντα πέντε τοις εκατό της τρέχουσας αξίας του χαρτοφυλακίου της. Τα δάνεια που συνάπτει η Α.Ε.Ε.Χ. αφορούν αποκλειστικά την πραγματοποίηση επενδύσεων, σύμφωνα με το άρθρο αυτό. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καθορίζονται κανόνες λειτουργίας της Α.Ε.Ε.Χ. για την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων από δανειακές υποχρεώσεις, προσδιορίζονται οι υποχρεώσεις της Α.Ε.Ε.Χ. για ενημέρωση των επενδυτών σχετικά με τη δανειοληπτική της πολιτική και τις αναλαμβανόμενες δανειακές υποχρεώσεις και ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο σχετικό θέμα. Μέχρι τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης του προηγούμενου εδαφίου απαγορεύεται στην Α.Ε.Ε.Χ. κάθε δανεισμός.

7. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί με απόφασή της να καθορίζει κανόνες αποτίμησης των στοιχείων του χαρτοφυλακίου Α.Ε.Ε.Χ. κατ' αναλογία των κανόνων αποτίμησης του άρθρου 20 του ν. 3283/2004 και να εξειδικεύει υφιστάμενους κανόνες αποτίμησης που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 31

Επενδυτικά όρια

1. Επιτρέπεται η τοποθέτηση μέχρι δέκα τοις εκατό της τρέχουσας αξίας του χαρτοφυλακίου της Α.Ε.Ε.Χ. σε κινητές αξίες και σε μέσα χρηματαγοράς του ίδιου εκδότη. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η τοποθέτηση μέχρι του τριάντα πέντε τοις εκατό της τρέχουσας αξίας του χαρτοφυλακίου της Α.Ε.Ε.Χ. σε κινητές αξίες και σε μέσα χρηματαγοράς του ίδιου εκδότη, όταν οι κινητές αξίες ή τα μέσα χρηματαγοράς έχουν εκδοθεί ή είναι εγγυημένα από κράτος - μέλος ή από τρίτα κράτη ή από δημόσιο διεθνή οργανισμό στον οποίο συμμετέχουν ένα ή περισσότερα κράτη - μέλη. Το σύνολο των επενδύσεων της περίπτωσης αυτής επιτρέπεται να αυξηθεί μέχρι το εκατό τοις εκατό της τρέχουσας αξίας του χαρτοφυλακίου της Α.Ε.Ε.Χ., εφόσον αυτή κατέχει κινητές αξίες και μέσα χρηματαγοράς που ανήκουν τουλάχιστον σε έξι διαφορετικές εκδόσεις και οι αξίες που ανήκουν στην ίδια έκδοση δεν υπερβαίνουν το τριάντα τοις εκατό της τρέχουσας αξίας του χαρτοφυλακίου της.

2. Οι επενδύσεις της Α.Ε.Ε.Χ. των περιπτώσεων ε' και στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 30 δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν το δέκα τοις εκατό της τρέχουσας αξίας του χαρτοφυλακίου της.

3. Η Α.Ε.Ε.Χ. δεν επιτρέπεται να συνδυάζει, αθροιστικά, άνω του είκοσι τοις εκατό της τρέχουσας αξίας του χαρτοφυλακίου της σε:

- α) επενδύσεις σε κινητές αξίες ή σε μέσα χρηματαγοράς που έχουν εκδοθεί από έναν οργανισμό και
- β) κινδύνους από θέσεις σε εξωχρηματιστηριακά παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα με αντισυμβαλλόμενο τον οργανισμό αυτόν.

4. Οι επενδύσεις σε κινητές αξίες και σε μέσα χρηματαγοράς που έχουν εκδοθεί από έναν οργανισμό και οι επενδύσεις σε παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα, τα οποία έχουν ως υποκείμενη αξία κινητές αξίες του εν λόγω οργανισμού δεν πρέπει να υπερβαίνουν αθροιστικά το τριάντα πέντε τοις εκατό της τρέχουσας αξίας του χαρτοφυλακίου της Α.Ε.Ε.Χ. Η έκθεση κινδύνου ως προς έναν αντισυμβαλλόμενο, στον οποίο εκτίθεται η Α.Ε.Ε.Χ. κατά τη διενέργεια πράξης εξωχρηματιστηριακού παραγώγου, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό της τρέχουσας αξίας του χαρτοφυλακίου της Α.Ε.Ε.Χ., όταν ο αντισυμβαλλόμενος είναι πιστωτικό ίδρυμα, όπως

αυτό ορίζεται στην περίπτωση ζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 30 και το πέντε τοις εκατό της τρέχουσας αξίας του χαρτοφυλακίου της Α.Ε.Ε.Χ. σε κάθε άλλη περίπτωση.

5. Οι εταιρείες που εντάσσονται σε όμιλο, κατά την έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 42^ε του κ.ν. 2190/1920 για τους σκοπούς των ενοποιημένων λογαριασμών, θεωρούνται ως ενιαίος οργανισμός. Η Α.Ε.Ε.Χ. δεν επιτρέπεται να επενδύει, αθροιστικά, ποσοστό μεγαλύτερο του είκοσι τοις εκατό της τρέχουσας αξίας του χαρτοφυλακίου της σε κινητές αξίες και σε μέσα χρηματαγοράς των εταιριών του ίδιου ομίλου.

6. Η Α.Ε.Ε.Χ. δεν επιτρέπεται να αποκτά ποσοστό μεγαλύτερο του δέκα τοις εκατό:

- α) των μετοχών είτε με δικαίωμα ψήφου είτε χωρίς δικαίωμα ψήφου ενός εκδότη,
- β) του συνόλου των ομολόγων ενός εκδότη,
- γ) των μέσων χρηματαγοράς ενός εκδότη,
- δ) των μεριδίων ενός αμοιβαίου κεφαλαίου ή ενός άλλου οργανισμού συλλογικών επενδύσεων.

7. Επιτρέπεται υπέρβαση των ορίων του άρθρου αυτού όταν η Α.Ε.Ε.Χ. ασκεί δικαιώματα που συνδέονται με κινητές αξίες ή με μέσα χρηματαγοράς που κατέχει ή η υπέρβαση των ορίων είναι αποτέλεσμα συγχώνευσης εταιρειών. Η Α.Ε.Ε.Χ. υποχρεούται να εκποιήσει ότι απέκτησε καθ' υπέρβαση των ορίων που τίθενται στις διατάξεις του άρθρου αυτού μέσα σε τρεις μήνες από την απόκτησή του. Σε κάθε άλλη περίπτωση η Α.Ε.Ε.Χ. υποχρεούται να εκποιήσει ότι απέκτησε καθ' υπέρβαση των ορίων που τίθενται στο άρθρο αυτό μέσα σε πέντε εργάσιμες ημέρες από την απόκτησή του.

8. Δεν επιτρέπεται ο συνολικός κίνδυνος από θέσεις σε παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα στον οποίο εκτίθεται το χαρτοφυλάκιο της Α.Ε.Ε.Χ. να υπερβαίνει την τρέχουσα αξία του χαρτοφυλακίου της. Η έκθεση κινδύνου υπολογίζεται με βάση την τρέχουσα αξία των στοιχείων του χαρτοφυλακίου της Α.Ε.Ε.Χ., τον κίνδυνο αντισυμβαλλομένου και το διαθέσιμο χρόνο για τη ρευστοποίηση των θέσεων.

9. Όταν μία κινητή αξία ή ένα μέσο χρηματαγοράς ενσωματώνει παράγωγο χρηματοπιστωτικό μέσο, το παράγωγο αυτό πρέπει να συνυπολογίζεται με τα επενδυτικά όρια περί παράγωγων χρηματοπιστωτικών μέσων του άρθρου αυτού.

10. Υπερβάσεις κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου αυτού δεν θίγουν το κύρος των πράξεων που έχουν διενεργηθεί.

11. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύναται με απόφασή της να ρυθμίζει λεπτομέρειες ή τεχνικά θέματα σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 32

Ανάθεση δραστηριοτήτων

1. Η Α.Ε.Ε.Χ. μπορεί να αναθέτει με έγγραφη σύμβαση σε μία ή περισσότερες εταιρίες τις δραστηριότητές της, εφόσον ενημερώνει την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και εφόσον η ανάθεση δεν εμποδίζει την άσκηση αποτελεσματικής εποπτείας επί της Α.Ε.Ε.Χ. Η εταιρεία προς την οποία πρόκειται να ανατεθούν δραστηριότητες της Α.Ε.Ε.Χ. πρέπει να διαθέτει την οργανωτική διάρθρωση και τα τεχνικά και οικονομικά μέσα που απαιτούνται για την εκτέλεση των υπό ανάθεση δραστηριοτήτων.

2. Η σύμβαση ανάθεσης δραστηριοτήτων πρέπει να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα εξής :

α) Όρους που επιτρέπουν στην Α.Ε.Ε.Χ. να παρακολουθεί αποτελεσματικά, ανά πάσα στιγμή, τη δραστηριότητα της εντολοδόχου εταιρείας,

β) Όρους που επιτρέπουν στην Α.Ε.Ε.Χ. να δίνει, ανά πάσα στιγμή, οδηγίες στην εντολοδόχο εταιρεία.

γ) Δικαίωμα άμεσης καταγγελίας της σύμβασης, όταν αυτό είναι προς το συμφέρον των επενδυτών.

3. Όταν η σύμβαση ανάθεσης αφορά τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου της Α.Ε.Ε.Χ.:

α) Εάν καταρτίζεται με εταιρεία κράτους - μέλους, η εταιρία αυτή πρέπει να έχει λάβει άδεια για τη διαχείριση κεφαλαίων από αρμόδια εποπτική αρχή του κράτους καταγωγής της και να υπόκειται σε προληπτική εποπτεία.

β) Εάν καταρτίζεται με εταιρεία τρίτου κράτους, πρέπει να διασφαλίζεται ότι η εταιρία αυτή υπόκειται σε κανόνες εποπτείας τουλάχιστον ισοδύναμους με τους ισχύοντες στην Ελλάδα και ότι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει συνάψει με την αντίστοιχη εποπτική αρχή του τρίτου κράτους συμφωνία συνεργασίας και ανταλλαγής εμπιστευτικών πληροφοριών.

γ) Πρέπει να προβλέπει δικαίωμα της Α.Ε.Ε.Χ. να ορίζει περιοδικά τα κριτήρια κατανομής των επενδύσεων.

δ) Δεν επιτρέπεται να καταρτισθεί με το θεματοφύλακα στον οποίο έχει ανατεθεί η φύλαξη των στοιχείων του χαρτοφυλακίου της Α.Ε.Ε.Χ..

ε) Η Α.Ε.Ε.Χ. δεν επιτρέπεται να αποκτά κινητές αξίες άλλης Α.Ε.Ε.Χ. της οποίας τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου έχει αναλάβει η ίδια εντολοδόχος εταιρία ή συνδεδεμένες με αυτήν εντολοδόχοι εταιρίες, κατά την έννοια του άρθρου 42^ε του κ.ν. 2190/1920.

4. Η Α.Ε.Ε.Χ. οφείλει να αναφέρει στο ετήσιο δελτίο της λεπτομερώς τις δραστηριότητες που έχει αναθέσει σε άλλη εταιρεία.

5. Η κατά την παράγραφο 1 σύμβαση συνάπτεται ύστερα από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Α.Ε.Ε.Χ, η οποία εγκρίνεται από την αμέσως επόμενη Γενική Συνέλευση των μετόχων της. Η τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Α.Ε.Ε.Χ. εγκρίνει κάθε έτος την ανανέωση της σύμβασης ανάθεσης των δραστηριοτήτων της Α.Ε.Ε.Χ. που κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού έχουν συνάψει έγγραφη σύμβαση ανάθεσης των δραστηριοτήτων τους οφείλουν να συμμορφωθούν με τις διατάξεις του άρθρου αυτού και να την υποβάλουν προς έγκριση στην πρώτη από την έναρξη ισχύος του τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων τους. Αν η σύμβαση δεν εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Α.Ε.Ε.Χ, καταγγέλλεται υποχρεωτικά από την Α.Ε.Ε.Χ.

6. Η ευθύνη της Α.Ε.Ε.Χ. δεν παύει από το γεγονός ότι έχει αναθέσει οποιεσδήποτε δραστηριότητές της σε τρίτους.

Άρθρο 33

Θεματοφύλακας

1. Η φύλαξη των στοιχείων του χαρτοφυλακίου της Α.Ε.Ε.Χ. ανατίθεται από την Α.Ε.Ε.Χ. σε θεματοφύλακα. Ο θεματοφύλακας είναι πιστωτικό ίδρυμα που είναι εγκατεστημένο και λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα. Κατ' εξαίρεση τα ρευστά διαθέσιμα της Α.Ε.Ε.Χ., που προορίζονται για την κάλυψη των τρεχουσών εξόδων λειτουργίας, μπορεί να μην φυλάσσονται στο θεματοφύλακα.

2. Ο θεματοφύλακας συνυπογράφει τους πίνακες επενδύσεων της Α.Ε.Ε.Χ. και βεβαιώνει ότι η αποτίμηση των στοιχείων του χαρτοφυλακίου της Α.Ε.Ε.Χ. και η εκκαθάριση των συναλλαγών της πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Ο θεματοφύλακας ευθύνεται έναντι των μετόχων της Α.Ε.Ε.Χ. για κάθε αμέλεια ως προς την εκτέλεση των υποχρεώσεών του.

3. Ο θεματοφύλακας μπορεί να αναθέτει, με τη σύμφωνη γνώμη της Α.Ε.Ε.Χ., τη φύλαξη των στοιχείων του χαρτοφυλακίου της Α.Ε.Ε.Χ. σε άλλο πιστωτικό ίδρυμα κράτους - μέλους ή τρίτου κράτους (υποθεματοφύλακας), εφόσον αυτό υπόκειται σε κανόνες εποπτείας τουλάχιστον ισοδύναμους με τους ισχύοντες στην Ελλάδα. Στην περίπτωση αυτή ο θεματοφύλακας που έχει συμβληθεί με την Α.Ε.Ε.Χ. παραμένει υπεύθυνος έναντι της Α.Ε.Ε.Χ. για τη φύλαξη των στοιχείων του χαρτοφυλακίου.

4. Η Α.Ε.Ε.Χ. μπορεί να αντικαθιστά το θεματοφύλακα ύστερα από άδεια της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Αν ο θεματοφύλακας επιθυμεί να παραιτηθεί των καθηκόντων του, οφείλει να ειδοποιήσει πριν από τρεις τουλάχιστον μήνες την Α.Ε.Ε.Χ. Τα στοιχεία του χαρτοφυλακίου της Α.Ε.Ε.Χ. παραδίδονται από το θεματοφύλακα που αντικαταστάθηκε στο νέο θεματοφύλακα βάσει πρωτοκόλλου παράδοσης και παραλαβής.

5. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς με απόφασή της μπορεί να ρυθμίζει τεχνικά θέματα και λεπτομέρειες σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Ά ρ θ ρ ο 34

Πίνακες επενδύσεων

Η Α.Ε.Ε.Χ. θέτει στη διάθεση του επενδυτικού κοινού, ανά τρίμηνο, πίνακα των επενδύσεών της, όπου αναγράφονται πληροφορίες για κάθε επένδυση και για το σύνολο των επενδύσεων. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μπορεί να καθορίζονται οι πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στον παραπάνω πίνακα και να προσδιορίζεται ο τρόπος και ο χρόνος γνωστοποίησής τους.

Ά ρ θ ρ ο 35

Μετατροπή σε αμοιβαίο κεφάλαιο

1. Ύστερα από άδεια της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, επιτρέπεται η λύση και εκκαθάριση της Α.Ε.Ε.Χ. προκειμένου τα στοιχεία του χαρτοφυλακίου της Α.Ε.Ε.Χ. να ανταλλάγουν με μερίδια ενός ή περισσότερων αμοιβαίων κεφαλαίων του ν. 3283/2004, που υφίστανται ή συνιστώνται για το σκοπό αυτόν, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν εξοφληθεί τυχόν υποχρεώσεις της Α.Ε.Ε.Χ. Τα μερίδια του αμοιβαίου κεφαλαίου αποδίδονται στους μετόχους της Α.Ε.Ε.Χ. κατά το ποσοστό συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο της Α.Ε.Ε.Χ. Μετά την ολοκλήρωση της ανταλλαγής η Α.Ε.Ε.Χ. διαγράφεται από τα μητρώα ανωνύμων εταιρειών.

2. Από την εκκαθάριση της Α.Ε.Ε.Χ. της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού δεν δημιουργείται καμία φορολογική υποχρέωση σε βάρος του αμοιβαίου κεφαλαίου που προκύπτει από τη μετατροπή ή σε βάρος των μεριδιούχων του.

3. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς με απόφασή της μπορεί να ρυθμίζει κάθε ειδικό θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια για την ανωτέρω εκκαθάριση.

Άρθρο 36

Διοικητικές κυρώσεις

Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων των άρθρων 28 και 30 έως 34 ή των αποφάσεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του νόμου αυτού, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επιβάλλει στην Α.Ε.Ε.Χ. και στο θεματοφύλακα επίπληξη ή πρόστιμο ύψους μέχρι εξακοσίων χιλιάδων ευρώ και σε περίπτωση παράβασης καθ' υποτροπήν των παραπάνω διατάξεων μέχρι ενός εκατομμυρίου διακοσίων χιλιάδων ευρώ. Για τους ίδιους λόγους η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επιβάλλει σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, σε διευθυντές και σε υπαλλήλους της Α.Ε.Ε.Χ. οι οποίοι παραβαίνουν εν γνώσει τους τις ανωτέρω διατάξεις ή αποφάσεις επίπληξη ή πρόστιμο ύψους μέχρι εκατό χιλιάδων ευρώ και σε περίπτωση υποτροπής μέχρι διακοσίων χιλιάδων ευρώ.

Άρθρο 37

Ανάκληση άδειας λειτουργίας

1. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ανακαλεί την άδεια λειτουργίας της Α.Ε.Ε.Χ. εάν:

- α) κρίνει ότι έχουν παύσει να συντρέχουν πλέον οι προϋποθέσεις με βάση τις οποίες είχε χορηγηθεί η άδεια λειτουργίας, ή
- β) έχει διαπράξει σοβαρές παραβάσεις των διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας που καθιστούν τη λειτουργία της επικίνδυνη για τους επενδυτές και την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς, ή
- γ) δεν κάνει χρήση της άδειας λειτουργίας που της χορηγήθηκε εντός έξι μηνών ή παραιτηθεί ρητά από αυτήν, ή
- δ) παρέλθει η προθεσμία για την εισαγωγή των μετοχών της σε οργανωμένη αγορά σύμφωνα με το άρθρο 29, ή
- ε) έλαβε την άδεια λειτουργίας της βάσει ψευδών δηλώσεων ή με οποιονδήποτε άλλο παράνομο τρόπο.

2. Πριν προχωρήσει στην ανάκληση της άδειας λειτουργίας, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κοινοποιεί στην Α.Ε.Ε.Χ. τις διαπιστωθείσες ελλείψεις ή παραβάσεις και της γνωστοποιεί την απόφαση που έχει λάβει να προχωρήσει σε ανάκληση της άδειας λειτουργίας, εάν η Α.Ε.Ε.Χ. δεν λάβει τα κατάλληλα μέτρα εντός προθεσμίας που της τάσσει, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από

δέκα ημέρες από την κοινοποίηση της απόφασεως. Μετά την πάροδο της προθεσμίας και αφού λάβει υπόψη της τις θέσεις της Α.Ε.Ε.Χ., η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αποφασίζει οριστικώς.

3. Μετά την ανάκληση της άδειας λειτουργίας Α.Ε.Ε.Χ., ανακαλείται υποχρεωτικά και η υπουργική απόφαση, με την οποία χορηγήθηκε η άδεια σύστασης και εγκρίθηκε το καταστατικό της εταιρίας και ακολουθεί το στάδιο εκκαθάρισής της, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

4. Με απόφασή της η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς διορίζει Επόπτη της εκκαθάρισης της Α.Ε.Ε.Χ. και ορίζει την αμοιβή του η οποία βαρύνει την Α.Ε.Ε.Χ..

5. Ο Επόπτης υποβάλλει, μέσα σε τρεις ημέρες από την επίδοση του διορισμού του, αίτηση διορισμού εκκαθαριστή στο αρμόδιο δικαστήριο. Μέχρι το διορισμό εκκαθαριστή ο Επόπτης ασκεί όλες τις εξουσίες του εκκαθαριστή. Μετά το διορισμό εκκαθαριστή ο Επόπτης παρακολουθεί τις εργασίες της εκκαθάρισης, γνωμοδοτεί, εφόσον το ζητήσει ο εκκαθαριστής σε θέματα της εκκαθάρισης, ενημερώνει γραπτώς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για την πορεία της εκκαθάρισης τουλάχιστον ανά δίμηνο και όποτε άλλοτε του ζητηθεί και υποβάλλει έκθεση μετά τη λήξη της εκκαθάρισης. Τυχόν ακυρότητα του διορισμού του Επόπτη δεν θίγει το κύρος των πράξεων από του διορισμού του μέχρι την ακύρωση αυτού.

6. Ο κατά την προηγούμενη παράγραφο εκκαθαριστής διορίζεται κατά τη διαδικασία των άρθρων 739 επόμενα του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Αντίθετες διατάξεις του καταστατικού της Α.Ε.Ε.Χ. δεν ισχύουν. Με τη δικαστική απόφαση ορίζεται και η αμοιβή του εκκαθαριστή, η οποία βαρύνει την εταιρία. Αναστολή της ισχύος της απόφασης δεν επιτρέπεται.

7. Αμέσως μετά το διορισμό του, ο εκκαθαριστής προβαίνει σε απογραφή. Ο εκκαθαριστής καλεί, μέσα σε δέκα ημέρες από το διορισμό του, τους δικαιούχους κάθε φύσεως απαιτήσεων, με ανακοίνωση, που δημοσιεύεται μία φορά την εβδομάδα, επί τρεις συνεχείς εβδομάδες σε πέντε ημερήσιες, ευρείας κυκλοφορίας, εφημερίδες από τις οποίες τρεις τουλάχιστον είναι οικονομικές, να του αναγγείλουν τις απαιτήσεις τους με όλα τα δικαιολογητικά τους στοιχεία μέσα σε τρεις μήνες από την τελευταία δημοσίευση. Η παραπάνω ανακοίνωση γνωστοποιείται εγγράφως στον

προϊστάμενο της ΔΟ.Υ. της έδρας της εταιρείας. Ο εκκαθαριστής επαληθεύει τις απαιτήσεις μέσα σε χρονικό διάστημα τριών μηνών από την πάροδο του παραπάνω τριμήνου.

Μέσα σε χρονικό διάστημα, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δύο μήνες από την επαλήθευση των απαιτήσεων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παραπάνω παράγραφο, ο εκκαθαριστής ικανοποιεί συμμέτρως τους αναγγελλθέντες και επαληθευθέντες δικαιούχους. Κατά τα λοιπά η εκκαθάριση συνεχίζεται και περατώνεται από τον εκκαθαριστή και τον επόπτη κατά τις διατάξεις του άρθρου 49 του κ.ν. 2190/1920, εφαρμοζομένων αναλόγως.

8. Η περάτωση της εκκαθάρισης του άρθρου αυτού και η λήξη της θητείας του Επόπτη και του εκκαθαριστή γνωστοποιούνται με επιμέλεια του Επόπτη στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Ταυτόχρονα με τη γνωστοποίηση αυτή, ο Επόπτης και ο εκκαθαριστής υποβάλλουν προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς απολογισμό για την εκκαθάριση.

9. Λύση της Α.Ε.Ε.Χ., που επέρχεται για οποιονδήποτε λόγο, εκτός από πτώχευση και τους λόγους της παραγράφου 1, γνωστοποιείται αμέσως στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η οποία δύναται με απόφασή της, που εκδίδεται μέσα σε δεκαπέντε ημέρες, να θέσει την επιχείρηση σε εκκαθάριση κατά τις διατάξεις του άρθρου αυτού. Απαγορεύεται και είναι άκυρη κάθε απαλλοτρίωση περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης κατά το χρονικό διάστημα από τη λύση της Α.Ε.Ε.Χ. μέχρι την έκδοση της ως άνω απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ή τη λήξη της ως άνω προθεσμίας.

10. Ο Επόπτης και ο εκκαθαριστής δεν προσωποκρατούνται ούτε υπέχουν οποιαδήποτε ποινική, αστική ή άλλη ευθύνη έναντι οποιουδήποτε για χρέη της υπό εκκαθάριση Α.Ε.Ε.Χ. που έχουν γεννηθεί πριν από το διορισμό τους, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσής τους.

Άρθρο 38

Προσωρινή αναστολή άδειας λειτουργίας και διορισμός προσωρινού επιτρόπου

1. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς όταν διαπιστώνει ότι Α.Ε.Ε.Χ. παραβιάζει τη νομοθεσία της κεφαλαιαγοράς έτσι ώστε η λειτουργία της να δημιουργεί σοβαρούς κινδύνους για τους επενδυτές και την εύρυθμη λειτουργία της κεφαλαιαγοράς μπορεί να αναστέλλει προσωρινά τη λειτουργία της και να διορίζει προσωρινό επίτροπο για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις μήνες. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις η προσωρινή αναστολή λειτουργίας και ο διορισμός προσωρινού επιτρόπου αποφασίζεται από την Εκτελεστική Επιτροπή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και η σχετική απόφαση εγκρίνεται από το αμέσως επόμενο Διοικητικό Συμβούλιο. Στην απόφαση της προσωρινής αναστολής λειτουργίας και διορισμού του προσωρινού επιτρόπου μπορεί να τίθεται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς στην Α.Ε.Ε.Χ. σύντομη προθεσμία, μέσα στην οποία αυτή οφείλει να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την παύση των παραβάσεων ή την άρση των συνεπειών τους.

2. Η παραπάνω απόφαση είναι αμέσως εκτελεστή και γνωστοποιείται στην Α.Ε.Ε.Χ. με κάθε πρόσφορο μέσο. Περίληψη της αποφάσεως δημοσιεύεται στο Ημερήσιο Δελτίο Τιμών του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Το αργότερο εντός τριμήνου από το διορισμό προσωρινού επιτρόπου και αφού λάβει υπόψη τις θέσεις της Α.Ε.Ε.Χ., η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αποφασίζει είτε την άρση της αναστολής λειτουργίας είτε την ανάκληση της άδειας λειτουργίας της Α.Ε.Ε.Χ.

3. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς με την απόφαση που λαμβάνει σύμφωνα με την παράγραφο 1 δύναται να διορίζει υπάλληλο ή στέλεχος της ή και τρίτο πρόσωπο ως προσωρινό επίτροπο της Α.Ε.Ε.Χ. και να ορίζει τις πράξεις που επιτρέπεται να διενεργούνται ελεύθερα από την Α.Ε.Ε.Χ, καθώς και τις πράξεις που επιτρέπεται να διενεργούνται μόνον κατόπιν προηγούμενης άδειας του προσωρινού επιτρόπου. Οποιαδήποτε πράξη της Διοίκησης της Α.Ε.Ε.Χ. που διενεργείται χωρίς την προηγούμενη άδεια του προσωρινού επιτρόπου, εφόσον αυτή απαιτείται, είναι άκυρη. Η ευθύνη του προσωρινού επιτρόπου κατά την άσκηση των καθηκόντων του περιορίζεται σε δόλο και βαρεία αμέλεια.

4. Ο προσωρινός επίτροπος υπόκειται στον έλεγχο και την εποπτεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και τα καθήκοντά του διαρκούν καθ' όν χρόνο η Α.Ε.Ε.Χ. τελεί σε καθεστώς προσωρινής αναστολής λειτουργίας και σε κάθε περίπτωση μέχρι το διορισμό Επόπτη εκκαθάρισης, κατά το άρθρο 37. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς δύναται να παρατείνεται το έργο του προσωρινού επιτρόπου όσο απαιτείται για σκοπούς παράδοσης στον Επόπτη εκκαθάρισης και το πολύ έναν μήνα μετά την ανάληψη των καθηκόντων του Επόπτη εκκαθάρισης.

5. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς δύναται να αντικαθίσταται ο προσωρινός επίτροπος.

6. Με την απόφαση διορισμού του προσωρινού επιτρόπου σύμφωνα με την παράγραφο 3 καθορίζεται και η αμοιβή του που βαρύνει την Α.Ε.Ε.Χ. της οποίας αναστέλλεται προσωρινά η λειτουργία και καταβάλλεται από αυτήν. Προκειμένου περί υπαλλήλων ή στελεχών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, η αμοιβή αυτή καταβάλλεται επιπλέον των τυχόν αποδοχών τους από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

7. Σε δίκες κατά του προσωρινού επιτρόπου, εφόσον αυτός εναχθεί ή διωχθεί για πράξεις ή παραλείψεις που έγιναν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, αυτός παρίσταται ενώπιον των δικαστηρίων με μέλη της Νομικής Υπηρεσίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Ο προσωρινός επίτροπος δεν προσωποκρατείται ούτε υπέχει οποιαδήποτε ποινική, αστική ή άλλη ευθύνη έναντι οποιουδήποτε για χρέη της Α.Ε.Ε.Χ. που έχουν γεννηθεί πριν από το διορισμό του, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσής τους.

Ά ρ θ ρ ο 39

Φορολογικές διατάξεις

1. Οι Α.Ε.Ε.Χ. απαλλάσσονται παντός φόρου, τέλους, τέλους χαρτοσήμου, εισφοράς, δικαιώματος ή οποιασδήποτε άλλης επιβάρυνσης υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου επί του κεφαλαίου τους, με εξαίρεση το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου, το φόρο προστιθέμενης αξίας και τα τέλη ή τις εισφορές προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

2. Κατά την είσπραξη τόκων από Α.Ε.Ε.Χ γίνεται παρακράτηση φόρου εισοδήματος, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τα άρθρα 12 και 54 του ν. 2238/1994 κατά περίπτωση. Με την παρακράτηση αυτή εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση της Α.Ε.Ε.Χ. για τα εισοδήματα αυτά.

3. Οι Α.Ε.Ε.Χ. υποχρεούνται σε καταβολή φόρου τρία τοις χιλίοις ετησίως, που υπολογίζεται επί του μέσου όρου των επενδύσεών τους σε τρέχουσες τιμές, όπως απεικονίζονται στους πίνακες επενδύσεων του άρθρου 34. Ο φόρος αποδίδεται στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο των μηνών Ιουλίου και Ιανουαρίου του επόμενου εξαμήνου από τον υπολογισμό του. Με την καταβολή του φόρου αυτού εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση της Α.Ε.Ε.Χ.. Οι διατάξεις των άρθρων 113 και 116 του ν. 2238/1994 εφαρμόζονται ανάλογα και για το φόρο που οφείλεται με βάση τις διατάξεις αυτής της παραγράφου.

4. Οι πράξεις σύστασης, το καταστατικό των Α.Ε.Ε.Χ. και οι εκδιδόμενες από αυτές μετοχές απαλλάσσονται παντός φόρου, τέλους, τέλους χαρτοσήμου, εισφοράς, δικαιώματος ή οποιασδήποτε άλλης επιβάρυνσης υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου, εξαιρουμένων των φόρων συγκέντρωσης κεφαλαίου, του φόρου προστιθέμενης αξίας και των τελών ή των εισφορών προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Ά ρ θ ρ ο 40

Μεταβατικές διατάξεις

1. Υφιστάμενες Α.Ε.Ε.Χ. κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως οφείλουν να συμμορφωθούν προς τις διατάξεις των παραγράφων 3, 4 και 5 του άρθρου 31 και της παραγράφου 2 του άρθρου 32 το αργότερο μέσα σε έξι μήνες από την έναρξη ισχύος του.

2. Υφιστάμενες κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού Α.Ε.Ε.Χ., των οποίων οι μετοχές δεν είναι ονομαστικές ή τα ίδια κεφάλαια υπολείπονται του ποσού που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 28, οφείλουν να συμμορφωθούν με τα ανωτέρω μέσα σε ένα έτος από την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Όπου στην παράγραφο 3 του άρθρου 11 του ν. 3283/2004 αναφέρονται ανώνυμες εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου του ν. 1 969/1 991 νοούνται οι Α.Ε.Ε.Χ. του νόμου αυτού.

4. Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή στις καταργούμενες διατάξεις των άρθρων 1 έως και 16Α' του ν. 1969/1991, η παραπομπή θεωρείται ότι γίνεται στις αντίστοιχες, ως προς το περιεχόμενό τους, διατάξεις του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ
ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

Ά ρ θ ρ ο 41

1. Η περίπτωση θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ν. 2396/1996 αντικαθίσταται ως εξής:

«θ. Στις Ανώνυμες Εταιρίες Επενδυτικής Διαμεσολάβησης («Α.Ε.Ε.Δ.») κατά την έννοια των άρθρων 30 έως 30γ.»

2. Το άρθρο 30 του ν. 2396/1996 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 30

1. Οι επιχειρήσεις της περίπτωσης θ' της παρ. 1 του άρθρου 3 επιτρέπεται να λειτουργούν μόνο με τη μορφή ανώνυμης εταιρίας. Στην επωνυμία τους πρέπει να προσδιορίζονται ως «Ανώνυμες Εταιρίες Επενδυτικής Διαμεσολάβησης» και στο δ.τ. τους ως «Α.Ε.Ε.Δ.».

2. Οι Α.Ε.Ε.Δ. επιτρέπεται να παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες που συνίστανται αποκλειστικά στη λήψη και διαβίβαση εντολών επί κινητών αξιών και μεριδίων που εκδίδονται από οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων. Οι Α.Ε.Ε.Δ. μπορούν επιπρόσθετα να παρέχουν και επενδυτικές συμβουλές που αφορούν κινητές αξίες και μερίδια που εκδίδονται από οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων.

3. Το μετοχικό κεφάλαιο των Α.Ε.Ε.Δ. δεν επιτρέπεται να είναι κατώτερο των εκατό χιλιάδων ευρώ. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς το ποσό αυτό μπορεί να αναπροσαρμόζεται.

4. Οι μετοχές των Α.Ε.Ε.Δ. είναι ονομαστικές.
5. Ο τακτικός και έκτακτος έλεγχος που προβλέπεται από τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 για τις ανώνυμες εταιρίες ασκείται στις εταιρίες του παρόντος άρθρου από Ορκωτό Ελεγκτή.
6. Οι Α.Ε.Ε.Δ. γνωστοποιούν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τα στοιχεία που υποβάλλονται σε δημοσιότητα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7^α παράγραφος 1 του κ.ν. 2190/1920.
7. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δικαιούται να ελέγχει τα βιβλία και στοιχεία που τηρούν οι Α.Ε.Ε.Δ., οι οποίες υποχρεούνται να παρέχουν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και στα όργανα που ενεργούν με εντολή της τον έλεγχο σε όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για την άσκηση του ελέγχου.
8. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καθορίζονται τα βιβλία και στοιχεία που τηρούν και εκδίδουν οι Α.Ε.Ε.Δ. σε σχέση με τις επενδυτικές υπηρεσίες που παρέχουν, το περιεχόμενο των υποχρεωτικών εγγραφών στα παραπάνω βιβλία και στοιχεία και κάθε άλλο τεχνικό ζήτημα και αναγκαία λεπτομέρεια.
9. Οι διατάξεις του προβλεπόμενου στο άρθρο 7 του νόμου αυτού Κώδικα Δεοντολογίας, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι διατάξεις επιβολής κυρώσεων της παραγράφου 5 του ίδιου άρθρου, εφαρμόζονται αναλόγως και στις Α.Ε.Ε.Δ.
10. Με την επιφύλαξη της προηγούμενης παραγράφου, εάν διαπιστωθεί ότι οι Α.Ε.Ε.Δ. παραβιάζουν τις διατάξεις της νομοθεσίας για την κεφαλαιαγορά ή θέτουν σε κίνδυνο τα συμφέροντα των επενδυτών, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύναται να επιβάλει στις εταιρίες αυτές πρόστιμο ύψους μέχρι εκατό χιλιάδες ευρώ, το οποίο, σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων της νομοθεσίας καθ' υποτροπήν, μπορεί να ανέλθει μέχρι διακόσιες χιλιάδες ευρώ. Το πρόστιμο του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.»

3. Μετά το άρθρο 30 του ν. 2396/1996 προστίθενται άρθρα 30α, 30β και 30γ ως εξής:

«Άρθρο 30^α

Χορήγηση άδειας λειτουργίας και
κανόνες εποπτείας των Α.Ε.Ε.Δ.

1. Οι Α.Ε.Ε.Δ. δεν επιτρέπεται να κατέχουν κεφάλαια ή χρηματοπιστωτικά μέσα πελατών τους.
2. Οι Α.Ε.Ε.Δ. επιτρέπεται να διαβιβάζουν εντολές κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 30 μόνο στις εξής επιχειρήσεις σε:
 - α) Ε.Π.Ε.Υ. που εδρεύουν σε κράτος - μέλος.
 - β) Πιστωτικά ιδρύματα που εδρεύουν σε κράτος - μέλος.
 - γ) Υποκαταστήματα Ε.Π.Ε.Υ. ή πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρασε τρίτη χώρα που λειτουργούν νομίμως σε κράτος - μέλος, εφόσον οι εν λόγω Ε.Π.Ε.Υ. ή τα πιστωτικά ιδρύματα υπόκεινται σε κανόνες προληπτικής εποπτείας τουλάχιστον ισοδύναμους με τους κανόνες που ισχύουν για την προληπτική εποπτεία των Ε.Π.Ε.Υ. ή των πιστωτικών ιδρυμάτων που εδρεύουν σε κράτος - μέλος, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων για την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων τους.
 - δ) Οργανισμούς Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας από κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δύνανται να διαθέτουν μερίδια στο κοινό σύμφωνα με το ν. 3283/2004.
3. Για να εκδοθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις για τις ανώνυμες εταιρίες, άδεια σύστασης Α.Ε.Ε.Δ. ή για να μετατραπεί υφιστάμενη ανώνυμη εταιρία σε Α.Ε.Ε.Δ. πρέπει προηγουμένως να έχει χορηγηθεί άδεια λειτουργίας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κρίνει:
 - α) αν συντρέχουν οι όροι του άρθρου 30 και των προηγούμενων παραγράφων αυτού του άρθρου,
 - β) την επάρκεια της οργάνωσης, της οργανωτικής δομής και των τεχνικών και οικονομικών μέσων της εταιρίας,
 - γ) την αξιοπιστία, την πείρα, την επαγγελματική ικανότητα και το ήθος τουλάχιστον δύο προσώπων που πρόκειται να τη διοικήσουν, καθώς και

δ) την καταλληλότητα των μετόχων που διαθέτουν ειδική συμμετοχή στην εταιρεία για τη διασφάλιση της χρηστής και συνετής διαχείρισής της.

Ως προς την οργάνωση της εταιρείας, την οργανωτική της δομή και τα τεχνικά της μέσα, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εξετάζει ιδίως αν η εταιρεία, αναλόγως των δραστηριοτήτων που πρόκειται να ασκήσει, διαθέτει:

α) Ορθολογική διοικητική οργάνωση, κατάλληλους μηχανισμούς ελέγχου και ασφάλειας στον τομέα της ηλεκτρονικής επεξεργασίας των δεδομένων, αποτελεσματικούς μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου, που περιλαμβάνουν κανόνες για τις πράξεις που διενεργούν τα όργανα και οι υπάλληλοι της εταιρίας, και σύστημα λογιστικής καταχώρισης των διενεργούμενων πράξεων, ώστε να καθίσταται δυνατός ο έλεγχος των στοιχείων της εταιρίας και της τήρησης κανόνων προληπτικής εποπτείας για μία πενταετία τουλάχιστον.

β) Ορθολογική οργανωτική διάρθρωση που ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο βλάβης των συμφερόντων των πελατών της από τυχόν σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ αυτών και της εταιρίας ή μεταξύ των πελατών, εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση.

4. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μπορούν να εξειδικεύονται τα κριτήρια της προηγούμενης παραγράφου και να ρυθμίζονται θέματα που έχουν σχέση με την υποβαλλόμενη κατά την παράγραφο 5 αίτηση.

5. Η αίτηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας συνοδεύεται από:

α) Πρόγραμμα των δραστηριοτήτων της εταιρίας, με ανάλυση του είδους των δραστηριοτήτων και της οργανωτικής δομής της.

β) Γνωστοποίηση δύο τουλάχιστον στελεχών που διαθέτουν πιστοποιητικό επαγγελματικής επάρκειας για λήψη και διαβίβαση εντολών ή και παροχή συμβουλών βάσει των Αποφάσεων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 2836/2000 αναλόγως των υπηρεσιών που θα παρέχει η Α.Ε.Ε.Δ.

γ) Σχέδιο καταστατικού ή, προκειμένου περί υφισταμένων εταιριών, αντίγραφο του υπάρχοντος καταστατικού, με σχέδιο των υπό τροποποίηση διατάξεών του.

δ) Αντίγραφο ποινικού μητρώου, πιστοποιητικά περί μη πτωχεύσεως και βιογραφικό σημείωμα των

μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, των διευθυντικών στελεχών και των μετόχων που κατέχουν ειδική συμμετοχή στην εταιρία, καθώς και απαντήσεις των προσώπων αυτών επί ερωτηματολογίου που επιτρέπει τη μόρφωση γνώμης ως προς τα απαριθμούμενα στην παράγραφο 3 στοιχεία, το περιεχόμενο του οποίου καθορίζει με απόφασή της η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Αν μέτοχοι που κατέχουν ειδική συμμετοχή είναι νομικά πρόσωπα, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να απαιτεί την υποβολή των πιο πάνω στοιχείων και από τα φυσικά πρόσωπα που τα διοικούν, καθώς και από τους μετόχους με ειδική συμμετοχή, φθάνοντας μέχρι φυσικών προσώπων. Όταν αυτό είναι απαραίτητο για να κριθεί η καταλληλότητα των προσώπων που ελέγχουν την εταιρία, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να απαιτεί την υποβολή των πιο πάνω στοιχείων και από άλλους μετόχους που καθορίζει με απόφασή της κατά τρόπο γενικό ή σε συγκεκριμένη περίπτωση.

ε) Προκειμένου περί υφισταμένων εταιρειών, αντίγραφο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της αμέσως προηγούμενης χρήσης, ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή και δημοσιευμένων, από τις οποίες να προκύπτει ότι τα ίδια κεφάλαια των εταιριών αυτών ανέρχονται τουλάχιστον σε πενήντα χιλιάδες ευρώ.

6. Προκειμένου να κρίνει τη συνδρομή των ως άνω προϋποθέσεων για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς με απόφασή της κατά τρόπο γενικό ή σε συγκεκριμένη περίπτωση μπορεί να απαιτεί την υποβολή και άλλων στοιχείων.

7. Στην άδεια λειτουργίας προσδιορίζονται οι υπηρεσίες που δικαιούται να παρέχει η Α.Ε.Ε.Δ.

8. Για κάθε τροποποίηση καταστατικού Α.Ε.Ε.Δ. απαιτείται προηγουμένως έγκριση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

9. Σε περίπτωση μεταβολής μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Α.Ε.Ε.Δ. ή των διευθυντικών στελεχών, η Α.Ε.Ε.Δ. υποβάλλει για τα νέα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, αμέσως μετά την εκλογή τους, και για τα διευθυντικά στελέχη, αμέσως μετά το διορισμό τους, τα στοιχεία που προβλέπονται στην περίπτωση δ' της παραγράφου 5. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κρίνει την καταλληλότητα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή των διευθυντικών στελεχών, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων της περίπτωσης δ' της παραγράφου 5.

10. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί, κρίνοντας βάσει της αξιοπιστίας, καταλληλότητας και επαγγελματικής εμπειρίας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, των διευθυντικών στελεχών και μετόχων Α.Ε.Ε.Δ. που κατέχουν ειδική συμμετοχή αναλόγως της θέσεως εκάστου, να απαιτήσει την απομάκρυνση των προσώπων από το Διοικητικό Συμβούλιο της Α.Ε.Ε.Δ., την απομάκρυνση των διευθυντικών στελεχών, τη συμπλήρωση της στελέχωσης της εταιρίας ή και τη μείωση της συμμετοχής στην εταιρία μετόχου που κατέχει ειδική συμμετοχή, εφόσον κρίνει ότι τούτο απαιτείται για τη διασφάλιση των συμφερόντων των επενδυτών και την εύρυθμη λειτουργία της Α.Ε.Ε.Δ., καθώς και της κεφαλαιαγοράς. Αν η Α.Ε.Ε.Δ. δεν συμμορφωθεί εντός ευλόγου χρόνου στις σχετικές αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, η τελευταία δύναται, πέραν της επιβολής των κυρώσεων της παραγράφου 9 του άρθρου 30, να λάβει και τα μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 30^β και 30^γ.

11. Μέτοχος Α.Ε.Ε.Δ. ο οποίος προτίθεται να μεταβιβάσει μετοχές της, έτσι ώστε μετά τη μεταβίβαση το ποσοστό συμμετοχής του στο μετοχικό κεφάλαιο να κατέρχεται των ορίων του 1/10, του 1/5, του 1/3, του 1/2 ή των 2/3 του μετοχικού κεφαλαίου ή των μετοχών με δικαίωμα ψήφου ή εφόσον η εταιρεία παύσει να είναι θυγατρική του μεταβιβάζοντος, υποχρεούται να ενημερώσει την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τουλάχιστον έναν μήνα πριν από τη μεταβίβαση των μετοχών. Επίσης, όποιος προτίθεται να αγοράσει μετοχές Α.Ε.Ε.Δ., έτσι ώστε μετά τη μεταβίβαση το ποσοστό συμμετοχής του στο μετοχικό κεφάλαιο να φθάνει ή υπερβαίνει τα όρια του 1/10, του 1/5, του 1/3, του 1/2 ή των 2/3 του μετοχικού κεφαλαίου ή των μετοχών με δικαίωμα ψήφου ή εφόσον η εταιρία πρόκειται να καταστεί θυγατρική του αποκτώντος, υποχρεούται να ενημερώσει την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τουλάχιστον έναν μήνα πριν από την αγορά των μετοχών, υποβάλλοντας σε αυτή τα στοιχεία που προβλέπονται στην περίπτωση δ' της παραγράφου 5. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κρίνει την καταλληλότητα του αποκτώντος, με την ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων της περίπτωσης δ' της παραγράφου 5 και μπορεί να απαγορεύσει τη μεταβίβαση εφόσον κρίνει ότι τίθεται σε κίνδυνο η χρηστή διαχείριση της Α.Ε.Ε.Δ.

Άρθρο 30^β

Ανάκληση άδειας λειτουργίας

1. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ανακαλεί την άδεια λειτουργίας Α.Ε.Ε.Δ. στις εξής περιπτώσεις:
 - α) εάν κρίνει ότι έχουν παύσει να συντρέχουν πλέον οι προϋποθέσεις με βάση τις οποίες είχε χορηγηθεί η άδεια λειτουργίας,
 - β) εάν η Α.Ε.Ε.Δ. έχει υποπέσει σε σοβαρές παραβάσεις διατάξεων της νομοθεσίας για την κεφαλαιαγορά, που καθιστούν τη λειτουργία της επικίνδυνη για τους επενδυτές και την εύρυθμη λειτουργία της κεφαλαιαγοράς,
 - γ) εάν το ύψος των ιδίων κεφαλαίων Α.Ε.Ε.Δ. σύμφωνα με τον τελευταίο ισολογισμό της είναι μικρότερο των πενήντα χιλιάδων ευρώ, ή
 - δ) εάν η Α.Ε.Ε.Δ. δεν κάνει χρήση της άδειας λειτουργίας εντός έξι μηνών από την ημερομηνία χορήγησής της ή παύσει να παρέχει επενδυτικές υπηρεσίες για συνεχόμενο χρονικό διάστημα τουλάχιστον έξι μηνών.

2. Πριν προχωρήσει στην ανάκληση της άδειας λειτουργίας, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς γνωστοποιεί στην Α.Ε.Ε.Δ. τις ελλείψεις ή παραβάσεις που έχει διαπιστώσει και την καλεί μέσα σε προθεσμία τουλάχιστον δέκα ημερών από τη γνωστοποίηση να παράσχει εξηγήσεις και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, να λάβει τα κατάλληλα μέτρα. Μετά την πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας και αφού λάβει υπόψη τις απόψεις της Α.Ε.Ε.Δ., η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αποφασίζει οριστικά.

3. Εάν ανακληθεί η άδεια λειτουργίας Α.Ε.Ε.Δ., η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ενημερώνει την αρμόδια, σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, εποπτεύουσα αρχή, η οποία ανακαλεί την άδεια συστάσεως της εταιρίας εντός μηνός από της κοινοποιήσεως σε αυτήν της απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Άρθρο 30^γ

Προσωρινή Αναστολή Άδειας Λειτουργίας

1. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να αναστέλλει προσωρινά την άδεια λειτουργίας Α.Ε.Ε.Δ., όταν διαπιστώνει ότι αυτή παραβιάζει τη νομοθεσία της κεφαλαιαγοράς έτσι ώστε η λειτουργία της να δημιουργεί σοβαρούς κινδύνους για τους επενδυτές και την εύρυθμη λειτουργία της

κεφαλαιαγοράς. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις η αναστολή αποφασίζεται από την Εκτελεστική Επιτροπή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και η σχετική απόφαση εγκρίνεται από την αμέσως επόμενη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Η διάρκεια της αναστολής δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις μήνες. Στην απόφαση αναστολής της άδειας λειτουργίας μπορεί να τίθεται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς στην Α.Ε.Ε.Δ. σύντομη προθεσμία, μέσα στην οποία αυτή οφείλει να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την παύση των παραβάσεων ή την άρση των συνεπειών τους.

2. Η απόφαση με την οποία επιβάλλεται προσωρινή αναστολή είναι αμέσως εκτελεστή και γνωστοποιείται στην Α.Ε.Ε.Δ. με κάθε πρόσφορο μέσο. Περίληψη της αποφάσεως δημοσιεύεται στο ημερήσιο δελτίο τιμών του Χρηματιστηρίου. Το αργότερο μέχρι την παρέλευση του χρόνου αναστολής και αφού λάβει υπόψη τις θέσεις της εταιρείας, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αποφασίζει είτε την άρση της αναστολής είτε την ανάκληση της άδειας λειτουργίας της Α.Ε.Ε.Δ. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις ή ύστερα από αίτηση της ίδιας της Α.Ε.Ε.Δ., η αναστολή λειτουργίας μπορεί να παραταθεί για άλλες σαράντα πέντε ημέρες κατ' ανώτατο όριο μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της πρώτης αναστολής.

3. Κατά τα λοιπά στην προσωρινή αναστολή λειτουργίας της Α.Ε.Ε.Δ. εφαρμόζονται οι παράγραφοι 3 έως 8 του άρθρου 7 του ν. 2836/2000.»

Ά ρ θ ρ ο 4 2

Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι υφιστάμενες κατά τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου ανώνυμες εταιρίες λήψης και διαβίβασης εντολών (Α.Ε.Λ.Δ.Ε.) υποβάλλουν αίτηση μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά προκειμένου να λάβουν άδεια λειτουργίας και να μετατραπούν σε Α.Ε.Ε.Δ. το αργότερο δώδεκα μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

2. Εάν Α.Ε.Λ.Δ.Ε. δεν συμμορφωθεί με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού ή σε περίπτωση που δεν πληρεί τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς απαγορεύει τη λειτουργία της, ενημερώνοντας την αρμόδια, σύμφωνα με τις

διατάξεις για τις ανώνυμες εταιρείες, εποπτεύουσα αρχή, η οποία και υποχρεούται να ανακαλέσει την άδεια σύστασης της εταιρείας, εφόσον η εταιρεία δεν έχει αποφασίσει τη μεταβολή του σκοπού της.

3. Μέχρι τη μετατροπή των υφιστάμενων Α.Ε.Λ.Δ.Ε. σε Α.Ε.Ε.Δ. ή την απαγόρευση λειτουργίας τους σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, εφαρμόζονται αναλόγως στις υφιστάμενες Α.Ε.Λ.Δ.Ε. οι διατάξεις των παραγράφων 4 έως 9 του άρθρου 30 και των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 30^α του ν. 2396/1996, όπως τροποποιούνται με τον παρόντα νόμο, καθώς και κάθε άλλη διάταξη που αναφέρεται σε αυτές.

4. Κατά τα λοιπά όπου στη νομοθεσία αναφέρεται «εταιρία λήψης και διαβίβασης εντολών» ή «Α.Ε.Λ.Δ.Ε.» ή «Ε.Λ.Δ.Ε.» νοείται εφεξής η «ανώνυμη εταιρία επενδυτικής διαμεσολάβησης» και «Α.Ε.Ε.Δ.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΓΙΑΤΟ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Ά ρ θ ρ ο 43

Ρυθμίσεις για τη λύση και εκκαθάριση των χρηματιστηριακών εταιριών

1. Η παράγραφος 5 του άρθρου 4 του ν 1806/1988 τροποποιείται ως εξής:

«5. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ανακαλεί την άδεια λειτουργίας ανώνυμης χρηματιστηριακής εταιρίας εν όλω ή και εν μέρει, ως προς τις επενδυτικές υπηρεσίες για τις οποίες παρεσχέθη σε αυτήν η άδεια λειτουργίας στις εξής περιπτώσεις:

α) εάν κρίνει ότι έχουν παύσει να συντρέχουν πλέον οι προϋποθέσεις με βάση τις οποίες είχε χορηγηθεί η άδεια λειτουργίας,

β) εάν η χρηματιστηριακή εταιρεία δεν πληρεί τις προϋποθέσεις των άρθρων 32 έως 38 του ν. 2396/1996 (Φ.Ε.Κ. 73 Α') για την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων,

γ) εάν η χρηματιστηριακή εταιρεία έχει υποπέσει σε σοβαρές παραβάσεις διατάξεων της χρηματιστηριακής νομοθεσίας, που καθιστούν τη λειτουργία της επικίνδυνη για τους επενδυτές και την εύρυθμη λειτουργία της κεφαλαιαγοράς και

δ) εάν η χρηματιστηριακή εταιρεία δεν κάνει χρήση της άδειας λειτουργίας εντός έξι μηνών από την ημερομηνία χορήγησής της ή παύσει να παρέχει επενδυτικές υπηρεσίες για συνεχόμενο διάστημα τουλάχιστον έξι μηνών.

Πριν προχωρήσει στην ανάκληση της άδειας λειτουργίας, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς γνωστοποιεί στη χρηματιστηριακή εταιρία τις διαπιστωθείσες ελλείψεις ή παραβάσεις και της γνωστοποιεί την πρόθεσή της να προχωρήσει σε ανάκληση της άδειας λειτουργίας της, τάσσοντάς της ταυτόχρονα προθεσμία, που δεν μπορεί να είναι μικρότερη από δέκα ημέρες από την παραπάνω γνωστοποίηση, μέσα στην οποία η εταιρία οφείλει να διατυπώσει τις απόψεις της και να λάβει, όταν απαιτείται, τα κατάλληλα μέτρα. Μετά την πάροδο της προθεσμίας και αφού λάβει υπόψη της τις θέσεις της χρηματιστηριακής εταιρίας, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αποφασίζει οριστικώς.»

2. Μετά την παράγραφο 9 του άρθρου 4^α του ν. 1806/1988, προστίθενται νέες παράγραφοι 10 και 11, με αντίστοιχη αναρίθμηση των υφιστάμενων παραγράφων 10 και 11 σε 12 και 13, ως εξής:

«10. Η παράγραφος 9 του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζεται και η εκκαθάριση που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 49 του κ.ν. 2190/1920 συνεχίζεται από τους ήδη διορισθέντες Επόπτη και εκκαθαριστή εάν έχει ασκηθεί αγωγή κατά των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της υπό εκκαθάριση εταιρίας ή κατά των μετόχων αυτής αγωγή από την υπό εκκαθάριση εταιρία ή έχει ασκηθεί ποινική δίωξη ή οι παραπάνω έχουν παραπεμφθεί να δικάσουν για ποινικά αδικήματα, που έχουν τελέσει κατά τη διάρκεια λειτουργίας της εταιρείας, ή έχουν ήδη καταδικασθεί.

11. Εάν η εταιρεία, μετά την καταβολή των αποζημιώσεων από το Συνεγγυητικό, σύμφωνα με τα άρθρα 65 έως 67 του ν. 2533/1997, στερείται παντελώς περιουσιακών στοιχείων και εξ αυτού του λόγου καθίσταται αδύνατη η πρόοδος της εκκαθάρισης κατά τις διατάξεις του άρθρου 49 του κ.ν. 2190/1920, ο Επόπτης ή οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει από το Δικαστήριο να βεβαιώσει την παντελή έλλειψη περιουσιακών στοιχείων, να κηρύξει την παύση της εκκαθάρισης και να διατάξει τη διαγραφή της εταιρίας από τα μητρώα των ανωνύμων εταιρειών.

Η απόφαση του Δικαστηρίου κοινοποιείται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς με επιμέλεια του Επόπτη.»

3. Η ισχύς της παραγράφου 10 του άρθρου 4^α του ν. 1806/1988, όπως προστέθηκε με την προηγούμενη παράγραφο, ανατρέχει στο χρόνο έναρξης ισχύος του ν. 3283/2004 με τον οποίο είχε προστεθεί η παράγραφος 9 στο ίδιο άρθρο.

4. Μετά το άρθρο 4^α του ν. 1806/1988, προστίθεται νέο άρθρο 4^β ως εξής:

«Άρθρο 4^β

1. Κάθε καταβολή οποιουδήποτε ποσού σε επενδυτή - πελάτη υπό εκκαθάριση εταιρίας κατά τις διατάξεις του άρθρου 4^α ανακοινώνεται από τον επόπτη εκκαθάρισης στο Συνεγγυητικό και, αντιστρόφως, κάθε καταβολή από το Συνεγγυητικό σε επενδυτή-πελάτη υπό εκκαθάριση εταιρίας ανακοινώνεται από το Συνεγγυητικό στον εκκαθαριστή ή τους εκκαθαριστές της εταιρείας.

2. Οι επενδυτές - πελάτες ανώνυμης χρηματιστηριακής εταιρίας ή ανώνυμης εταιρίας παροχής επενδυτικών υπηρεσιών των οποίων οι αξιώσεις από παροχή επενδυτικών υπηρεσιών δεν έχουν ικανοποιηθεί ολοσχερώς από την οφειλέτιδα εταιρία ή από το Συνεγγυητικό κατατάσσονται πριν από τη σειρά των απαιτήσεων που ορίζεται στην περίπτωση 3 του άρθρου 975 του Κ.Πολ.Δ. και πριν από τη διαίρεση κατά το άρθρο 977 του Κ.Πολ.Δ. και ικανοποιούνται προνομιακώς από τυχόν χρηματικό ποσό που επιστρέφεται στην ανώνυμη χρηματιστηριακή εταιρεία ή στην ανώνυμη εταιρία παροχής επενδυτικών υπηρεσιών από το Συνεγγυητικό σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 74 του ν. 2533/1997.

3. Αν ανώνυμη χρηματιστηριακή εταιρεία ή ανώνυμη εταιρία παροχής επενδυτικών υπηρεσιών λυθεί και τεθεί σε εκκαθάριση, τα εν γένει χρηματοπιστωτικά μέσα και τα χρηματικά ποσά που ανήκουν σε πελάτες της αποχωρίζονται από την προς διανομή εταιρική περιουσία και αποδίδονται στους δικαιούχους τους, εκτός εάν:

α) έχει συσταθεί επ' αυτών ενέχυρο, οπότε παραδίδονται στον ενεχυρούχο δανειστή ή

β) υφίσταται απαίτηση της ανώνυμης χρηματιστηριακής εταιρίας ή της ανώνυμης εταιρίας παροχής

επενδυτικών υπηρεσιών κατά των δικαιούχων, οπότε συμψηφίζονται οι αντίθετες ομοειδείς απαιτήσεις.

4. Στα χρηματοπιστωτικά μέσα και τα χρηματικά ποσά που ανήκουν σε επενδυτές - πελάτες της ανώνυμης χρηματιστηριακής εταιρίας ή της ανώνυμης εταιρίας παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και αποχωρίζονται από την προς διανομή εταιρική περιουσία δεν περιλαμβάνονται μόνον τα χρηματοπιστωτικά μέσα και τα χρηματικά ποσά που ανήκουν στους επενδυτές - πελάτες της ανώνυμης χρηματιστηριακής εταιρίας ή της ανώνυμης εταιρίας παροχής επενδυτικών υπηρεσιών σύμφωνα με τους κανόνες του εμπραγμάτου δικαίου, αλλά και χρηματοπιστωτικά μέσα, σε υλική ή άυλη μορφή, και τα χρηματικά ποσά που κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, η ανώνυμη χρηματιστηριακή εταιρεία ή η ανώνυμη εταιρία παροχής επενδυτικών υπηρεσιών για λογαριασμό επενδυτών - πελατών, τα οποία συνδέονται με την παροχή από την εν λόγω εταιρία στους επενδυτές - πελάτες επενδυτικών υπηρεσιών και επί των οποίων η απαίτηση των επενδυτών - πελατών επαληθεύεται με βάση τις εγγραφές στα βιβλία και στοιχεία της ανώνυμης χρηματιστηριακής εταιρίας ή της ανώνυμης εταιρίας παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, καθώς και με κάθε άλλο έγγραφο αποδεικτικό μέσο.

5. Ο πίνακας των χρηματοπιστωτικών μέσων και χρηματικών ποσών της ανώνυμης χρηματιστηριακής εταιρίας ή της ανώνυμης εταιρίας παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, τα οποία ανήκουν σε πελάτες της, συντάσσεται από τον εκκαθαριστή και κοινοποιείται σε οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον.»

Ά ρ θ ρ ο 44

Ρυθμίσεις για το επικουρικό κεφάλαιο

1. Η περίπτωση α' της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του ν. 2471/1997 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Σε περίπτωση που η εκκρεμότητα αφορά στη μη καταβολή του τιμήματος χρηματιστηριακής συναλλαγής από το υπερήμερο μέλος, το μέλος του Χρηματιστηρίου Αξιών που θα λαμβάνει τη σχετική εντολή του Χρηματιστηρίου Αθηνών θα εκπληρώνει την υποχρέωση του υπερήμερου μέλους και θα παραλαμβάνει για λογαριασμό του Χρηματιστηρίου Αθηνών τις αντίστοιχες κινητές

αξίες. Οι κινητές αξίες που αποκτώνται με αυτόν τον τρόπο περιέρχονται στο Κεφάλαιο και εκποιούνται από αυτό εντός του αντικειμενικώς απαιτούμενου χρόνου λαμβανομένων υπόψη και των συνθηκών της αγοράς.»

2. Οι παράγραφοι 4 έως 6 του άρθρου 5 του ν. 2471/ 1997 αντικαθίστανται ως εξής:

«4. Εφόσον από την ενεργοποίηση του Κεφαλαίου κατά τις προηγούμενες διατάξεις, μετά και τη ρευστοποίηση των κινητών αξιών που περιέρχονται στο Κεφάλαιο κατά την παράγραφο 3, έχει υποστεί ζημία το Κεφάλαιο, ικανοποιείται τούτο, πρώτα από την ασφάλεια που τυχόν έχει παρασχεθεί υπέρ του Κεφαλαίου από το υπερήμερο μέλος σύμφωνα με την παράγραφο 11 του άρθρου 6 του νόμου αυτού και στη συνέχεια από τη μερίδα του υπερήμερου μέλους στο Κεφάλαιο. Ως μερίδα νοείται το σύνολο των κάθε είδους εισφορών του μέλους στο Κεφάλαιο, πλέον των προσόδων που αναλογούν σε αυτές. Η ζημία του Κεφαλαίου υπολογίζεται ως η διαφορά κάθε ποσού το οποίο εκταμίευσε το Κεφάλαιο για τη διενέργεια συναλλαγών σε υποκατάσταση του υπερήμερου μέλους, μείον το ποσό που περιήλθε στο Κεφάλαιο από τη ρευστοποίηση των κινητών αξιών τις οποίες απέκτησε το Κεφάλαιο έχοντας υποκαταστήσει το υπερήμερο μέλος, σύμφωνα με την παράγραφο 3. Επί του ποσού οφειλής υπερήμερου μέλους προς το Κεφάλαιο λογίζονται τόκοι υπερημερίας από την ημέρα εκταμίευσης.

5. Επιφυλασσομένων των διατάξεων της χρηματιστηριακής νομοθεσίας για την επιβολή άλλων κυρώσεων, το υπερήμερο μέλος δεν δικαιούται να διενεργήσει συναλλαγές στο Χρηματιστήριο πριν αναπληρώσει πλήρως τη μερίδα του στο Κεφάλαιο και εκπληρώσει πλήρως τις υποχρεώσεις του βάσει του παρόντος άρθρου. Η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 7 ισχύει και ως προς τα καταβαλλόμενα από το μέλος χρηματικά ποσά προς συμπλήρωση της μερίδας του στο Κεφάλαιο και προς εκπλήρωση κάθε υποχρεώσεώς του προς αυτό.

6. Εάν η μερίδα του υπερήμερου μέλους στο Κεφάλαιο δεν επαρκεί για την κάλυψη της ζημίας του Κεφαλαίου, το Κεφάλαιο έχει σχετική αξίωση αποζημίωσης κατά του υπερήμερου μέλους. Η ζημία αυτή, έως ότου καλυφθεί κατά κεφάλαιο, μειώνει αναλόγως τις μερίδες των λοιπών μελών του Επικουρικού Κεφαλαίου. Η αξίωση της παρούσας παραγράφου εξακολουθεί να υφίσταται και σε περίπτωση απώλειας της ιδιότητας του μέλους.»

3. Η παράγραφος 2 του άρθρου 6 του ν. 2471/1997 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ύστερα από γνώμη του Χρηματιστηρίου Αθηνών και του διαχειριστή του Κεφαλαίου δύνανται να καθορίζονται:

α) τα κριτήρια για τον προσδιορισμό και υπολογισμό του ύψους της αρχικής εισφοράς νέων μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών,

β) τα κριτήρια για τον προσδιορισμό και υπολογισμό του ύψους του Κεφαλαίου και της μερίδας σε αυτό των μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, καθώς και την αναπροσαρμογή τους,

γ) οι προϋποθέσεις επιβολής στα μέλη του Χρηματιστηρίου Αθηνών συμπληρωματικών, εφάπαξ ή περιοδικών, εισφορών προς αναπλήρωση ή επαύξηση της μερίδας τους ή επιστροφής σε αυτά χρηματικών ποσών από τη μερίδα τους, ιδίως λόγω μεταβολής του ύψους της,

δ) σε περίπτωση μεταβολής του ύψους της μερίδας των μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών στο Κεφάλαιο (αα) η διαδικασία, η προθεσμία και οι όροι καταβολής των συμπληρωματικών εισφορών από τα μέλη του Χρηματιστηρίου προς το Κεφάλαιο, προς αναπλήρωση ή επαύξηση της μερίδας τους, καθώς και οι συνέπειες της μη εμπρόθεσμης καταβολής και (ββ) η διαδικασία, η προθεσμία και οι προϋποθέσεις επιστροφής στα μέλη του Χρηματιστηρίου Αθηνών χρηματικών ποσών από τη μερίδα τους στο Κεφάλαιο,

ε) οι προϋποθέσεις επιστροφής σε μέλος του Χρηματιστηρίου Αθηνών της μερίδας του στο Κεφάλαιο λόγω απώλειας της ιδιότητας του μέλους στο Χρηματιστήριο Αθηνών, καθώς και

στ) κάθε άλλο σχετικό ειδικό θέμα ή αναγκαία λεπτομέρεια.

Το ακριβές ποσό που οφείλουν να καταβάλουν (α) τα μέλη του Χρηματιστηρίου Αθηνών στο Κεφάλαιο σε περίπτωση αρχικής εισφοράς και συμπληρωματικών εισφορών και (β) το Κεφάλαιο στα μέλη του Χρηματιστηρίου Αθηνών σε περίπτωση επιστροφής χρηματικών ποσών από τη μερίδα τους στο Κεφάλαιο ορίζεται από τον διαχειριστή του Κεφαλαίου. Ο διαχειριστής του Κεφαλαίου γνωστοποιεί τις παραπάνω αποφάσεις του στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς χωρίς υπαίτια βραδύτητα.»

4. Στο τέλος του άρθρου 6 του ν. 2471/1997, προστίθενται παράγραφοι 10, 11, 12, 13 και 14, που έχουν ως εξής:

«10. Οι πρόσοδοι από τη διαχείριση των διαθεσίμων του Κεφαλαίου προσαυξάνουν αναλόγως τις μερίδες των μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών στο Κεφάλαιο. Σε περίπτωση συμπληρωματικών

εισφορών μέλους του Χρηματιστηρίου Αθηνών στο Κεφάλαιο αυξάνεται αναλόγως η μερίδα του και σε περίπτωση απόδοσης χρηματικών ποσών σε μέλος του Χρηματιστηρίου Αθηνών από τη μερίδα του στο Κεφάλαιο, μειώνεται αναλόγως η μερίδα του σε αυτό.

11. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ύστερα από γνώμη του Χρηματιστηρίου Αθηνών, μπορεί να επιβάλλεται στα μέλη των αγορών κινητών αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών η υποχρέωση παροχής ασφάλειας υπέρ του Κεφαλαίου για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που αυτά αναλαμβάνουν με τη διενέργεια χρηματιστηριακών συναλλαγών στην εν λόγω αγορά, εάν οι συναλλαγές που διενεργούν υπερβαίνουν το ημερήσιο όριο συναλλαγών που καθορίζεται με την απόφαση αυτή.

12. Με την απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς της παραγράφου 11 καθορίζεται (α) η μορφή, το ύψος και η μέθοδος υπολογισμού της παρεχόμενης ασφάλειας σε σχέση με το όριο συναλλαγών και (β) η μέθοδος υπολογισμού του ορίου συναλλαγών, ιδίως σε συνάρτηση με το ύψος της μερίδας του κάθε μέλους στο Κεφάλαιο. Η παραπάνω απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για τον υπολογισμό των εκκρεμών υποχρεώσεων των μελών δύναται να λαμβάνει υπόψη και τον κίνδυνο που αναλαμβάνει κάθε μέλος από τις συναλλαγές που αυτό καταρτίζει χωρίς αυτές να έχουν ακόμη εκκαθαρισθεί. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύναται να εξαιρεί από τους υπολογισμούς των προηγούμενων εδαφίων συναλλαγές οι οποίες δεν θέτουν σε σοβαρό κίνδυνο το σύστημα εκκαθάρισης συναλλαγών των αγορών αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών και να θεσπίζει ειδικούς κανόνες για τον υπολογισμό τους, σε σχέση με το όριο συναλλαγών ή και σε συνάρτηση με τις εντολές που εισάγονται στο Σύστημα Συναλλαγών, καθώς και με άλλα κριτήρια που αυτή θα καθορίζει.

13. Η παροχή της ασφάλειας που ορίζεται με την απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς που προβλέπεται στην παράγραφο 11 αποτελεί προϋπόθεση για τη συμμετοχή των μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών στη συνεδρίαση της Αγοράς Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών προς διενέργεια συναλλαγών και θα καλύπτει την προξενηθείσα ζημία του Κεφαλαίου, σε περίπτωση ενεργοποίησής του κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου. Εφόσον η ασφάλεια έχει παρασχεθεί υπό μορφή τραπεζικής εγγυητικής επιστολής, αυτή καταπίπτει, μερικώς ή ολικώς, υπέρ του

Κεφαλαίου εκπροσωπούμενου από τον διαχειριστή του από την επόμενη εργάσιμη ημέρα της διαπίστωσης της προξενηθείσας ζημίας του Κεφαλαίου, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων της παραγράφου 6 του άρθρου 5. Εφόσον η ασφάλεια συνίσταται σε ενεχυρίαση χρηματοπιστωτικών μέσων, το Κεφάλαιο, ως ασφαλειολήπτης, μέσω του διαχειριστή του, μετά τη διαπίστωση της προξενηθείσας ζημίας του Κεφαλαίου κατά τα ανωτέρω, προχωρεί χωρίς υπαίτια βραδύτητα σε εκποίηση των ενεχυριασμένων χρηματοπιστωτικών μέσων, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 3301/2004 (Φ.Ε.Κ. 263 Α') είτε χρηματιστηριακώς μέσω μέλους του Χρηματιστηρίου Αθηνών που ο ίδιος ορίζει είτε εξωχρηματιστηριακώς ή εφόσον οι τίτλοι είναι ληξιπρόθεσμοι και απαιτητοί, εισπράττοντας για ίδιο λογαριασμό τις εξ αυτών απαιτήσεις. Ο διαχειριστής του Κεφαλαίου επιλέγει, κατά την κρίση του, από τα ενεχυρασμένα χρηματοπιστωτικά μέσα εκείνα που θα εκποιήσει ή θα εισπράξει προς ικανοποίηση των ασφαλισμένων απαιτήσεων. Από το προϊόν της εκποίησης ή ρευστοποίησης ικανοποιούνται, κατά προτεραιότητα έναντι παντός άλλου πιστωτή, οι ασφαλιζόμενες απαιτήσεις και συγκεκριμένα ικανοποιούνται κατά σειρά οι δαπάνες, οι τόκοι και το κεφάλαιο. Ο διαχειριστής του Κεφαλαίου παρακρατεί το ποσό που απαιτείται προς ικανοποίηση των ασφαλισμένων απαιτήσεων του Κεφαλαίου και φέρει το τυχόν υπόλοιπο σε πίστωση του οφειλέτη. Η απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς της παραγράφου 11 μπορεί να καθορίζει οποιοδήποτε θέμα ως προς τη διαδικασία και τους κανόνες παροχής της ασφάλειας, την αποδεκτή μορφή ασφαλειών και ως προς οποιοδήποτε άλλο ειδικό θέμα σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

14. Με απόφαση του διαχειριστή του Κεφαλαίου, η οποία γνωστοποιείται χωρίς υπαίτια βραδύτητα στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, δύνανται να καθορίζονται ειδικότερα θέματα που προκύπτουν από την ενεργοποίηση του Κεφαλαίου, την εκποίηση τίτλων που αποκτώνται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 5, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα λειτουργίας του Κεφαλαίου.»

Άρθρο 45

Απόδοση της μερίδας του Επικουρικού Κεφαλαίου σε περίπτωση λύσης Α.Χ.Ε.

Μετά το άρθρο 6 του ν. 2471/1997 προστίθεται νέο άρθρο 6α ως εξής:

«Άρθρο 6α

Απόδοση της μερίδας του Επικουρικού Κεφαλαίου
σε περίπτωση λύσης Α.Χ.Ε.

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 του άρθρου 6β του παρόντος νόμου, εάν λυθεί το νομικό πρόσωπο που είναι μέλος του Χρηματιστηρίου Αθηνών, η μερίδα του εν λόγω μέλους στο Επικουρικό Κεφάλαιο αποδίδεται σε αυτό έναν μήνα μετά την καταχώριση στο οικείο Μητρώο του Υπουργείου Ανάπτυξης της απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης που εγκρίνει την απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της εταιρίας για λύση και εκκαθάρισή της, ή άλλης αντίστοιχης απόφασης που άγει στη λύση του νομικού προσώπου χωρίς εκκαθάριση, ή προκειμένου περί αλλοδαπών νομικών προσώπων από της κατά το οικείο δίκαιο λύσης του νομικού προσώπου, και όχι πριν παρέλθουν τουλάχιστον δεκαπέντε ημέρες από την κοινοποίηση της απόφασης αυτής στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.
2. Αξιώσεις του Επικουρικού Κεφαλαίου κατά μέλους του συμψηφίζονται με την απαίτηση του μέλους για την απόδοση της μερίδας του, κατά το μέρος που αυτές καλύπτονται.
3. Ο διαχειριστής του Επικουρικού Κεφαλαίου υπολογίζει την αξία της μερίδας της υπό εκκαθάριση εταιρίας σε αυτό και το καταβλητέο σε αυτήν ποσό. Η απόφαση του διαχειριστή για την καταβολή γνωστοποιείται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μετά την καταβολή χωρίς υπαίτια βραδύτητα.»

Άρθρο 46

Απόδοση της μερίδας του Επικουρικού Κεφαλαίου σε περίπτωση ανάκλησης της άδειας Α.Χ.Ε.

Μετά το άρθρο 6α του ν. 2471/1997, όπως προστέθηκε με το προηγούμενο άρθρο του νόμου αυτού, προστίθεται νέο άρθρο 6β ως εξής:

«Άρθρο 6β

Απόδοση της μερίδας του Επικουρικού Κεφαλαίου σε περίπτωση ανάκλησης της άδειας Α.Χ.Ε.

1. Εάν Ανώνυμη Χρηματιστηριακή Εταιρεία ή εταιρεία παροχής επενδυτικών υπηρεσιών έχει τεθεί στην ειδική εκκαθάριση του άρθρου 4α του ν. 1806/1988, η μερίδα της εν λόγω εταιρίας στο Επικουρικό Κεφάλαιο αποδίδεται σε αυτήν έναν μήνα μετά την κοινοποίηση στο διαχειριστή του Κεφαλαίου της απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για το διορισμό Επόπτη.
2. Με το χρηματικό ποσό που αποδίδεται στην Ανώνυμη Χρηματιστηριακή Εταιρεία από τη μερίδα της στο Επικουρικό Κεφάλαιο βάσει της παραγράφου 1 ικανοποιούνται κατ' απόλυτη προτεραιότητα οι απαιτήσεις των επενδυτών - πελατών της Ανώνυμης Χρηματιστηριακής Εταιρείας από παροχή σε αυτούς επενδυτικών υπηρεσιών.
3. Οι απαιτήσεις των επενδυτών - πελατών της Ανώνυμης Χρηματιστηριακής Εταιρείας της παραγράφου 1 ικανοποιούνται προνομιακώς από το χρηματικό ποσό που αποδίδεται στην Ανώνυμη Χρηματιστηριακή Εταιρεία κατά την παράγραφο 1 κατατασσόμενες ως προνομιούχες πριν από τη σειρά των απαιτήσεων που ορίζεται στην περίπτωση 3 του άρθρου 975 του Κ.Πολ.Δ. και πριν από τη διαίρεση κατά το άρθρο 977 του Κ.Πολ.Δ.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ
ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑ

Άρθρο 47

Τροποποίηση και συμπλήρωση του ν. 3283/2004

1. Η παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 3283/2004 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Το πενήντα ένα τοις εκατό (51%) τουλάχιστον του μετοχικού κεφαλαίου της Α.Ε.Δ.Α.Κ. πρέπει να ανήκει:

α) σε ένα ή περισσότερα πιστωτικά ιδρύματα ή πιστωτικούς συνεταιρισμούς του ν. 1667/1986 (Φ.Ε.Κ. 196 Α΄), εφόσον έχουν ο καθένας από αυτούς ελάχιστο ολοσχερώς καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο τουλάχιστον ίσο προς το εκάστοτε οριζόμενο ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο πιστωτικού ιδρύματος, ή σε μία, ή περισσότερες Α.Ε.Π.Ε.Υ. ή ασφαλιστικές εταιρείες, εφόσον η καθεμία από αυτές τις Α.Ε.Π.Ε.Υ. ή ασφαλιστικές εταιρείες έχει ελάχιστο ολοσχερώς καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο τουλάχιστον ίσο προς το ήμισυ του εκάστοτε οριζόμενου ελάχιστου μετοχικού κεφαλαίου πιστωτικού ιδρύματος, ή

β) σε μία ή περισσότερες εταιρείες συμμετοχών, που έχουν ελάχιστο ολοσχερώς καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο τουλάχιστον ίσο προς το εκάστοτε οριζόμενο ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο πιστωτικού ιδρύματος και των οποίων η κύρια δραστηριότητα είναι η επένδυση ποσοστού τουλάχιστον πενήντα ένα τοις εκατό των ιδίων κεφαλαίων τους σε πιστωτικά ιδρύματα, ή ασφαλιστικές εταιρείες ή Α.Ε.Π.Ε.Υ. ή Α.Ε.Δ.Α.Κ., ή

γ) σε ένα ή περισσότερα ασφαλιστικά ταμεία που έχουν ελάχιστο ύψος αποθεματικού τρία εκατομμύρια (3.000.000) ευρώ. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να αναπροσαρμόζεται το ελάχιστο ύψος αποθεματικών των ασφαλιστικών ταμείων. Α.Ε.Δ.Α.Κ. οι οποίες δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της παρούσας παραγράφου οφείλουν να προσαρμοστούν εντός ενός (1) έτους από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

2. Στο άρθρο 14 του ν. 3283/2004 προστίθεται μετά την παράγραφο 7 νέα παράγραφος 8 που έχει ως εξής:

«8. Επιτρέπεται η εισαγωγή προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων που αναπαράγουν χρηματιστηριακούς δείκτες. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μπορεί να ορίζονται οι ελάχιστοι όροι για την εισαγωγή μεριδίων σε οργανωμένη αγορά, οι όροι και προϋποθέσεις για την καταχώριση, τη διαπραγμάτευση και την εκκαθάρισή τους, οι υποχρεώσεις που βαρύνουν τους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων και τις εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων σχετικά με τα μερίδια αυτά, περιλαμβανομένης της υποχρέωσης διορισμού ειδικού διαπραγματευτή, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια. Στον Κανονισμό του χρηματιστηρίου που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 3152/2003 μπορεί να ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την εισαγωγή των παραπάνω μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων, τους όρους διαπραγμάτευσής τους και τις υποχρεώσεις που βαρύνουν τους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων και τις εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων σχετικά με τα μερίδια αυτά.»

3. Η παράγραφος 3 του άρθρου 20 του ν. 3283/2004 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η Α.Ε.Δ.Α.Κ. αποτιμά τα στοιχεία του ενεργητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου σύμφωνα με τους ακόλουθους κανόνες:

α) Η αξία των εισηγμένων σε οργανωμένη αγορά κινητών αξιών και μέσω χρηματαγοράς αποτιμάται με βάση την τιμή κλεισίματος των χρηματιστηριακών συναλλαγών τοις μετρητοίς της ίδιας ημέρας. Σε οργανωμένες αγορές που λειτουργούν εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν η αποτίμηση με βάση την τιμή του προηγούμενου εδαφίου δεν είναι εφικτή για λόγους διαφοράς ώρας, η αξία αποτιμάται με βάση την τιμή κλεισίματος της προηγούμενης εργάσιμης ημέρας των ανωτέρω αγορών.

β) Η αξία των εισηγμένων σε οργανωμένη αγορά παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσω αποτιμάται με βάση την τιμή κλεισίματος, ή σε περίπτωση που αυτή δεν ορίζεται, με βάση την τιμή της τελευταίας πράξης, που δημοσιεύει το χρηματιστήριο για τις συναλλαγές της ίδιας ημέρας. Σε οργανωμένες αγορές που λειτουργούν εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν η αποτίμηση με βάση την τιμή του προηγούμενου εδαφίου δεν είναι εφικτή για λόγους διαφοράς ώρας, η αξία αποτιμάται

με βάση την τιμή που έχουν δημοσιεύσει τα χρηματιστήρια των ανωτέρω αγορών για την προηγούμενη εργάσιμη ημέρα.

γ) Εάν δεν έχει καταρτισθεί χρηματιστηριακή συναλλαγή την ημέρα της αποτίμησης, λαμβάνεται υπόψη η τιμή της προηγούμενης ημέρας συνεδρίασης της οργανωμένης αγοράς και εάν δεν έχει ούτε και εκείνη την ημέρα καταρτισθεί χρηματιστηριακή συναλλαγή λαμβάνεται υπόψη η τελευταία τιμή προσφοράς ή ζήτησης.

δ) Εάν σε οργανωμένη αγορά, στην οποία είναι εισηγμένες οι κινητές αξίες και τα μέσα χρηματαγοράς, ισχύει το σύστημα της ενιαίας τιμής, για τον προσδιορισμό της αξίας τους λαμβάνεται υπόψη η ενιαία τιμή.

ε) Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύναται με αποφάσεις της να καθορίζει κανόνες, σύμφωνα με τους οποίους γίνεται η αποτίμηση της αξίας στοιχείων του ενεργητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου, τα οποία δεν αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης ή δεν είναι εισηγμένα σε οργανωμένη αγορά.»

4. Η παρ. 2 του άρθρου 22 του ν. 3283/2004 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 23, οι επενδύσεις του αμοιβαίου κεφαλαίου της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 21 δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν το δέκα τοις εκατό (10%) του καθαρού ενεργητικού του. Για τον υπολογισμό των επενδυτικών ορίων του παρόντος άρθρου δεν λαμβάνονται υπόψη οι επενδύσεις που έχει πραγματοποιήσει το αμοιβαίο κεφάλαιο σύμφωνα με την παράγραφο αυτή.»

5. Η παρ. 5 του άρθρου 25 του ν. 3283/2004 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η Α.Ε.Δ.Α.Κ. διασφαλίζει ότι ο συνολικός κίνδυνος σε παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα στον οποίο εκτίθεται το χαρτοφυλάκιο του αμοιβαίου κεφαλαίου δεν υπερβαίνει το καθαρό ενεργητικό του. Η έκθεση κινδύνου υπολογίζεται με βάση την τρέχουσα αξία των υποκείμενων στοιχείων του ενεργητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου, τον κίνδυνο αντισυμβαλλομένου, τις μελλοντικές κινήσεις της αγοράς και το διαθέσιμο χρόνο για τη ρευστοποίηση των θέσεων.»

6. Η παρ. 2 του άρθρου 27 του ν. 3282/2004 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Επιτρέπεται υπέρβαση των ορίων που τίθενται στις διατάξεις των άρθρων 22, 23, 24 και 26 όταν το αμοιβαίο κεφάλαιο ασκεί δικαιώματα που συνδέονται με κινητές αξίες ή μέσα χρηματαγοράς που κατέχει ή η υπέρβαση των ορίων είναι αποτέλεσμα συγχώνευσης εταιρειών. Το

αμοιβαίο κεφάλαιο υποχρεούται να εκποιήσει ότι απέκτησε καθ' υπέρβαση των ορίων που τίθενται στα άρθρα 22, 23, 24 και 26 εντός τριών (3) μηνών από την απόκτησή του με γνώμονα το συμφέρον των μεριδιούχων.»

Ά ρ θ ρ ο 48

Τροποποίηση και συμπλήρωση του ν. 3152/2003

1. Στο άρθρο 1 του ν. 3152/2003 αντικαθίστανται οι παράγραφοι 7 έως 9 και προστίθεται νέα παράγραφος 10 ως εξής:

«7. α) Το Χρηματιστήριο Αθηνών εξαιρείται από τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού.

β) Ειδικά ως προς το Χρηματιστήριο Αθηνών, ο έλεγχος καταλληλότητας της Διοίκησης, των ανώτατων διευθυντικών στελεχών και των μετόχων διενεργείται κατά την πρώτη μεταβολή στη Διοίκηση ή κατά την πρώτη μεταβίβαση μετοχών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού.

8. Με την εξαίρεση της αγοράς που αναφέρεται στο άρθρο 26 παρ. 1 του ν. 2515/1997 (Φ.Ε.Κ. 154 Α'), τα Χρηματιστήρια και οι οργανωμένες αγορές αξιών και παραγώγων που λειτουργούν στην Ελλάδα εποπτεύονται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Η εποπτεία περιλαμβάνει την τήρηση της νομοθεσίας για την κεφαλαιαγορά, τη λειτουργική επάρκεια και αξιοπιστία των αγορών, την τήρηση των διατάξεων του Κανονισμού του χρηματιστηρίου και εν γένει την εύρυθμη λειτουργία του Χρηματιστηρίου, εφαρμοζομένης σε κάθε περίπτωση της παρ. 10 του άρθρου 76 του ν. 1969/1991.

9. Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων του Χρηματιστηρίου με τις οποίες τροποποιούνται διατάξεις του καταστατικού που αφορούν στην επωνυμία, την έδρα και το σκοπό της εταιρείας, καθώς και αποφάσεις που αφορούν στη συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή ή λύση της ή την εκκαθάριση της περιουσίας της, εγκρίνονται κατά τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 4 του κ.ν. 2190/1920, εφόσον προηγουμένως τις έχει εγκρίνει, ως προς τη σκοπιμότητά τους, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Η έγκριση αυτή απαιτείται και για τις αντίστοιχες αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων

εταιρίας που συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο του Χρηματιστηρίου με ποσοστό τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10%).

10. Η εισαγωγή σε Χρηματιστήριο κινητών αξιών εταιρίας που συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο του ίδιου του Χρηματιστηρίου με ποσοστό ανώτερο του δέκα τοις εκατό (10%), καθώς και κινητών αξιών εταιριών που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας αυτής, γίνεται με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3152/2003 αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί με απόφασή της να καθορίζει τους όρους και τη διαδικασία για τη χορήγηση και ανάκληση της άδειας λειτουργίας οργανωμένης αγοράς που προβλέπεται από την παράγραφο 6 του άρθρου 1. Η απόφαση αυτή ορίζει τα κριτήρια βάσει των οποίων κρίνεται η δυνατότητα υποστήριξης της αγοράς από το Χρηματιστήριο και η επάρκεια των τεχνικών του μέσων, τα μέτρα προστασίας των συμφερόντων του επενδυτικού κοινού και μείωσης του κινδύνου, καθώς και τη διαδικασία ενημέρωσης των εποπτικών αρχών ως προς τη λειτουργία της αγοράς για την οποία χορηγείται άδεια. Με την ίδια απόφαση ορίζονται οι κανόνες λειτουργίας των οργανωμένων αγορών, που πρέπει τουλάχιστον να περιλαμβάνονται στον Κανονισμό που εκδίδει το Χρηματιστήριο σύμφωνα με το άρθρο 3. Με την απόφαση αυτή προβλέπονται επίσης και οι όροι υπό τους οποίους ορίζονται στον Κανονισμό του Χρηματιστηρίου αυστηρότερες ή πρόσθετες προϋποθέσεις εισαγωγής χρηματοπιστωτικών μέσων και η διαδικασία εισαγωγής τους σε οργανωμένη αγορά. Ιδίως, μπορεί να προβλέπονται τα χαρακτηριστικά στοιχεία κάθε οργανωμένης αγοράς, όπως η κατηγορία ή το είδος των κινητών αξιών ή των άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων που αποτελούν αντικείμενο συναλλαγών στην αγορά αυτή, η φύση και οι ιδιαιτερότητες της δραστηριότητας των επιχειρήσεων που εκδίδουν τις κινητές αξίες ή ο κύκλος εργασιών τους, η υποχρέωση τήρησης των ελάχιστων προϋποθέσεων εισαγωγής κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά, οι γενικές προϋποθέσεις με βάση τις οποίες μπορεί να τίθενται στον Κανονισμό του Χρηματιστηρίου οι όροι μετάταξης ή μεταφοράς των κινητών αξιών από μία οργανωμένη αγορά σε άλλη, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

3. Η παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 3152/2003 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Με τον κανονισμό ρυθμίζονται ιδίως θέματα σχετικά με:

- α) τη διοικητική οργάνωση και λειτουργία των οργανωμένων αγορών του Χρηματιστηρίου,
- β) τη διαδικασία εισαγωγής κινητών αξιών για διαπραγμάτευση στις αγορές του Χρηματιστηρίου,
- γ) την αναγκαία διασπορά των κινητών αξιών τους στο ευρύ κοινό, καθώς και τη διαδικασία επίτευξης διασποράς μέσω του Χρηματιστηρίου κινητών αξιών κατά την πρώτη εισαγωγή τους, στην οποία δεν ισχύουν το ανώτατο και κατώτατο όριο του ύψους τιμών όπως προσδιορίζονται στις παραγράφους 2 έως 4 του άρθρου 4 του π.δ. 348/1985,
- δ) τις υποχρεώσεις των εισηγμένων εταιρειών,
- ε) τη θέσπιση ειδικών κατηγοριών διαπραγμάτευσης των κινητών αξιών και τις περιπτώσεις μετάταξής τους σε άλλη κατηγορία,
- στ) τις αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου των ήδη εισηγμένων εταιρειών,
- ζ) την παρακολούθηση των συναλλαγών επί των κινητών αξιών και της μεταβολής των ποσοστών των βασικών μετόχων των εταιρειών,
- η) την προσωρινή διακοπή διαπραγμάτευσης των κινητών αξιών κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης,
- θ) τα διαδικαστικά θέματα που αφορούν στην αναστολή διαπραγμάτευσης κινητών αξιών και τις προϋποθέσεις επαναδιαπραγμάτευσης των κινητών αξιών που ήταν σε αναστολή,
- ι) τους λόγους για τους οποίους μπορεί να ζητήσει από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τη διαγραφή κινητών αξιών,
- ια) τα κριτήρια και τις γενικές κατευθύνσεις για τον καθορισμό των δικαιωμάτων εγγραφής, των πάσης φύσεως δικαιωμάτων και της περιοδικής συνδρομής των εταιριών, οι κινητές αξίες των οποίων εισάγονται προς διαπραγμάτευση,
- ιβ) την οργάνωση των χρηματιστηριακών συναλλαγών,
- ιγ) τη διάρκεια της συνεδρίασης του Χρηματιστηρίου,
- ιδ) τα τεχνικής φύσεως θέματα για την κατάρτιση των χρηματιστηριακών συμβάσεων και τον τρόπο υπολογισμού της τιμής κλεισίματος στις αγορές του Χρηματιστηρίου,
- ιε) τη διαπραγμάτευση των κινητών αξιών,
- ιστ) τις διαδικασίες απόκτησης και απώλειας της ιδιότητας του μέλους του Χρηματιστηρίου,
- ιζ) τα κριτήρια και τις γενικές κατευθύνσεις για τον καθορισμό των δικαιωμάτων εγγραφής των

εισφορών και της συνδρομής που καταβάλλουν, εφάπαξ ή περιοδικώς, τα μέλη του Χρηματιστηρίου,

ιη) τις σχέσεις του Χρηματιστηρίου με τα μέλη του και κάθε άλλο θέμα από αυτά που ρυθμίζουν οι καταργούμενες διατάξεις που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' έως και ια' της επόμενης παραγράφου, καθώς και οι συνέπειες της παραβίασης των ρυθμίσεων του Κανονισμού. Ειδικά για το Χρηματιστήριο Αθηνών οι διατάξεις του Κανονισμού που αφορούν στις σχέσεις του Χρηματιστηρίου Αθηνών με τα μέλη του, που αναφέρονται στην υπό ιστ' περίπτωση, δεν θα πρέπει να θίγουν τη συνέχεια λειτουργίας των υφιστάμενων κατά τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου μελών του.»

4. Στο άρθρο 5 του ν. 3152/2003 προστίθεται μετά την παράγραφο 5 νέα παράγραφος 6 που έχει ως εξής:

«6. Το Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών (Κ.Α.Α.) και η Εταιρία Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων (ΕΤ.Ε.Σ.Ε.Π.) εποπτεύονται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Η εποπτεία περιλαμβάνει την τήρηση της νομοθεσίας για την κεφαλαιαγορά, τη λειτουργική επάρκεια και αξιοπιστία των κεντρικών μητρώων και των συστημάτων διακανονισμού και εκκαθάρισης συναλλαγών, την τήρηση των διατάξεων των κανονισμών του παρόντος άρθρου και εν γένει την εύρυθμη λειτουργία του Κ.Α.Α. και της ΕΤ.Ε.Σ.Ε.Π., εφαρμοζομένης σε κάθε περίπτωση της παρ. 10 του άρθρου 76 του ν. 1969/1991.»

5. Στο άρθρο 2 του ν. 3152/2003 προστίθεται μετά την παράγραφο 4 νέα παράγραφος 5 που έχει ως εξής:

«5. Όπου προβλέπεται στη χρηματιστηριακή νομοθεσία ότι απαιτείται γνώμη ή εισήγηση ή πρόταση του Χρηματιστηρίου Αθηνών ή του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών για την έκδοση απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, η απόφαση αυτή εκδίδεται χωρίς τη γνώμη, εισήγηση ή πρόταση του Χρηματιστηρίου Αθηνών ή του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών. Εξαιρείται από τη ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου η γνώμη που προβλέπεται στο άρθρο 6 του ν. 2471/1997.»

6. Μετά το άρθρο 5 του ν. 3152/2003 προστίθεται νέο άρθρο 5α ως εξής:

«Άρθρο 5^α

Οι κανονισμοί που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 3 και των παραγράφων 1 και 4 του άρθρου 5 του νόμου αυτού, καθώς και οι διενεργούμενες, σύμφωνα με την προβλεπόμενη στο νόμο αυτόν και τους ίδιους τους Κανονισμούς διαδικασία, τροποποιήσεις δεσμεύουν, από τη δημοσίευση της σχετικής εγκριτικής απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, τα μέλη του Χρηματιστηρίου, τους εκδότες κινητών αξιών που είναι εισηγμένες ή έχουν υποβάλει αίτηση για την εισαγωγή τους σε οργανωμένη αγορά και εν γένει τα πρόσωπα τα οποία αφορούν οι κανονισμοί.»

Ά ρ θ ρ ο 4 9

Τροποποίηση και συμπλήρωση του ν. 2836/2000

1. Το άρθρο 4 του ν. 2836/2000 (Φ.Ε.Κ. 168 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 4

1. Υπάλληλοι και στελέχη Επιχειρήσεων Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (Ε.Π.Ε.Υ.), Ανώνυμων Εταιριών Επενδυτικής Διαμεσολάβησης (Α.Ε.Ε.Δ.), Ανώνυμων Εταιριών Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (Α.Ε.Δ.Α.Κ.) και Ανώνυμων Εταιριών Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου (Α.Ε.Ε.Χ.) που είναι αρμόδιοι κατά περίπτωση:

(α) για τη λήψη και τη διαβίβαση εντολών,

(β) την εκτέλεση εντολών,

(γ) την παροχή επενδυτικών συμβουλών,

(δ) τη διαχείριση χαρτοφυλακίων και

(ε) την ανάλυση κινητών αξιών και αγορών χρήματος και κεφαλαίου,

οφείλουν να διαθέτουν σχετικό πιστοποιητικό επαγγελματικής επάρκειας που χορηγείται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Εφόσον πρόκειται για υπαλλήλους και στελέχη πιστωτικών ιδρυμάτων, το πιστοποιητικό επαγγελματικής επάρκειας χορηγείται από την Τράπεζα της Ελλάδος. Οι εξετάσεις για τη χορήγηση πιστοποιητικού επαγγελματικής επάρκειας διενεργούνται με ευθύνη της

Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ή από κοινού της Τράπεζας της Ελλάδος και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Η χορήγηση του πιστοποιητικού επαγγελματικής επάρκειας δύναται να ανατίθεται και σε άλλους φορείς με τις αποφάσεις των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου.

2. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καθορίζονται τα τυπικά προσόντα και οι προϋποθέσεις για τη συμμετοχή στις εξετάσεις, η εξεταστέα ύλη, η διοργάνωση σχετικών σεμιναρίων επιμόρφωσης, η διαδικασία των εξετάσεων, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ανανέωσης και ανάκλησης του πιστοποιητικού επαγγελματικής επάρκειας, τα τέλη που πρέπει να καταβάλουν οι υποψήφιοι και οι εταιρίες στις οποίες απασχολούνται ή πρόκειται να απασχοληθούν και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια. Με την ίδια απόφαση μπορεί να προβλέπεται η διαδικασία αναγνώρισης πιστοποιητικών επαγγελματικής επάρκειας που έχουν χορηγηθεί με διαδικασία πιστοποίησης κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντίστοιχης με αυτή του παρόντος άρθρου, η δυνατότητα ανάθεσης, εν όλω ή εν μέρει, της διενέργειας των εξετάσεων σε άλλους φορείς, καθώς και λεπτομέρειες σχετικά με την εφαρμογή της εξαίρεσης από τη συμμετοχή σε εξετάσεις.

3. Με κοινή απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καθορίζονται τα αναφερόμενα στην παράγραφο 2 αναφορικά με υπαλλήλους και στελέχη πιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν και ως Ε.Π.Ε.Υ.»

2. Σε υπαλλήλους και στελέχη Επιχειρήσεων Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (Ε.Π.Ε.Υ.), περιλαμβανομένων των πιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν και ως Ε.Π.Ε.Υ., Εταιριών Λήψης και Διαβίβασης Εντολών (Ε.Λ.Δ.Ε.), Ανώνυμων Εταιριών Επενδυτικής Διαμεσολάβησης (Α.Ε.Ε.Δ.), Ανώνυμων Εταιριών Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (Α.Ε.Δ.Α.Κ.) και Ανώνυμων Εταιριών Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου (Α.Ε.Ε.Χ.) χορηγείται πιστοποιητικό επαγγελματικής επάρκειας χωρίς συμμετοχή στις εξετάσεις εφόσον, κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, έχουν αποδεδειγμένη τριετή τουλάχιστον εμπειρία κατά την τελευταία πενταετία στον αντίστοιχο τομέα για τον οποίο ζητείται το πιστοποιητικό επαγγελματικής επάρκειας και εφόσον πληρούνται κατά τα λοιπά οι προϋποθέσεις που θέτουν οι σχετικές αποφάσεις. Με τις αποφάσεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 4 του ν. 2836/2000, όπως τροποποιείται με την παράγραφο 1 του

παρόντος άρθρου, καθορίζεται η διαδικασία και ειδικότερα θέματα σχετικά με τη χορήγηση πιστοποιητικού επαγγελματικής επάρκειας χωρίς συμμετοχή στις εξετάσεις Μέχρι την έκδοση των αποφάσεων που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 4 του ν. 2836/2000, όπως τροποποιείται με τον παρόντα νόμο, εξακολουθούν να ισχύουν οι υφιστάμενες υπουργικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 4 του ν. 2836/2000, όπως ίσχυε πριν από την αντικατάστασή του με το παρόν άρθρο.

3. Η παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 2836/2000 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να αναστέλλει προσωρινά τη λειτουργία ανώνυμης χρηματιστηριακής εταιρίας, εταιρίας παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, εταιρίας λήψης και διαβίβασης εντολών, ανώνυμης εταιρίας επενδυτικής διαμεσολάβησης όταν διαπιστώνει παράβαση της νομοθεσίας της κεφαλαιαγοράς που καθιστά τη λειτουργία της επικίνδυνη για τους επενδυτές και την εύρυθμη λειτουργία της χρηματιστηριακής αγοράς. Η προσωρινή αναστολή μπορεί να εφαρμόζεται σε ορισμένες μόνον από τις επενδυτικές υπηρεσίες, ως προς τις οποίες έχει παρασχεθεί άδεια λειτουργίας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις η αναστολή αποφασίζεται από την Εκτελεστική Επιτροπή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και η σχετική απόφαση εγκρίνεται στην αμέσως επόμενη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Η διάρκεια της αναστολής δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις μήνες. Στην απόφαση αναστολής μπορεί να τίθεται σύντομη προθεσμία στην εταιρία μέσα στην οποία οφείλει να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την παύση των παραβάσεων ή την άρση των συνεπειών τους.»

4. Στο άρθρο 7 του ν. 2836/2000 προστίθενται μετά την παράγραφο 3 νέες παράγραφοι 4 έως 8, που έχουν ως εξής:

«4. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς με την απόφαση που λαμβάνει σύμφωνα με την παράγραφο 1 δύναται να διορίζει υπάλληλο ή στέλεχος της ή και τρίτο πρόσωπο ως προσωρινό επίτροπο της εταιρίας και να ορίζει τις πράξεις που επιτρέπεται να διενεργούνται ελεύθερα από την εταιρία, καθώς και τις πράξεις που επιτρέπεται να διενεργούνται μόνον κατόπιν προηγούμενης άδειας του προσωρινού επιτρόπου. Οποιαδήποτε πράξη της Διοίκησης της εταιρίας που διενεργείται χωρίς την προηγούμενη άδεια του προσωρινού επιτρόπου, εφόσον αυτή απαιτείται, είναι άκυρη.

Η ευθύνη του προσωρινού επιτρόπου κατά την άσκηση των καθηκόντων του περιορίζεται σε δόλο και βαρεία αμέλεια.

5. Ο προσωρινός επίτροπος υπόκειται στον έλεγχο και την εποπτεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και τα καθήκοντά του διαρκούν για όσο χρονικό διάστημα η εταιρία τελεί σε καθεστώς προσωρινής αναστολής λειτουργίας και σε κάθε περίπτωση μέχρι το διορισμό επόπτη εκκαθάρισης, κατά το άρθρο 4^α του ν. 1806/1988. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μπορεί να παρατείνεται το έργο του προσωρινού επιτρόπου όσο απαιτείται για σκοπούς παράδοσης στον επόπτη εκκαθάρισης και το πολύ ένα μήνα μετά την ανάληψη των καθηκόντων του επόπτη εκκαθάρισης.

6. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς δύναται να αντικαθίσταται ο προσωρινός επίτροπος.

7. Η αμοιβή του προσωρινού επιτρόπου καθορίζεται με την απόφαση διορισμού του και βαρύνει την εταιρία της οποίας αναστέλλεται προσωρινά η λειτουργία. Προκειμένου περί υπαλλήλων ή στελεχών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, η αμοιβή αυτή καταβάλλεται επιπλέον των τυχόν αποδοχών τους από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

8. Ο προσωρινός επίτροπος, όταν ενάγεται ή κατηγορείται για πράξεις ή παραλείψεις που έγιναν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του και εξαιτίας αυτής, παρίσταται στις σχετικές δίκες με μέλη της Νομικής Υπηρεσίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Ο προσωρινός επίτροπος δεν προσωποκρατείται ούτε υπέχει οποιαδήποτε ποινική, αστική ή άλλη ευθύνη έναντι οποιουδήποτε για χρέη της ανώνυμης χρηματιστηριακής εταιρίας ή της ανώνυμης εταιρίας παροχής επενδυτικών υπηρεσιών που έχουν γεννηθεί πριν από το διορισμό του, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσής τους.»

Άρθρο 50

Τροποποιήσεις και συμπληρώσεις του ν. 2533/1 997

1. Στο τέλος της παρ. 19 του άρθρου 1 του ν. 2533/1997 προστίθενται τα εξής:

«19. Ως «παράγωγα» νοούνται συμβάσεις επί χρηματοοικονομικών μέσων, ιδίως συμβάσεις προαίρεσης, υπό προθεσμία και ανταλλαγής δικαιωμάτων επί κινητών αξιών, χρηματιστηριακών δεικτών, μέσων της χρηματαγοράς, συναλλάγματος και επιτοκίων ως και συμβάσεις επί δεικτών εμπορευμάτων, ιδίως ενεργειακών προϊόντων, βασικών ή πολύτιμων μετάλλων ή γεωργικών προϊόντων, και άλλων περιουσιακών στοιχείων, κλιματικών μεταβλητών, ναύλων, αδειών εκπομπής ρύπων, ποσοστών πληθωρισμού ή άλλων επίσημων οικονομικών στατιστικών.»

2. Η παρ. 24 του άρθρου 1 του ν. 2533/1997 αντικαθίσταται ως εξής:

«24. Ως «υποκείμενες αξίες» νοούνται οι κινητές αξίες, οι δείκτες κινητών αξιών, οι αξίες της χρηματαγοράς και οι άλλες αξίες, επί των οποίων παρέχεται δικαίωμα αγοράς ή πώλησης από παράγωγο ή βάσει των οποίων υπολογίζεται η χρηματιστηριακή αξία των παραγώγων ως και οι δείκτες σε εμπορεύματα, ιδίως σε ενεργειακά προϊόντα, βασικά ή πολύτιμα μέταλλα ή γεωργικά προϊόντα και σε άλλα περιουσιακά στοιχεία, κλιματικές μεταβλητές, ναύλους, άδειες εκπομπής ρύπων, ποσοστά πληθωρισμού ή άλλες επίσημες οικονομικές στατιστικές.»

3. Προστίθεται νέο στοιχείο (V) στην περίπτωση δ' της παρ. 2 του άρθρου 31 του ν. 2533/1997, που έχει ως εξής:

«(V) η μορφή, έντυπη ή ηλεκτρονική, στην οποία μπορεί να υποβάλλονται ή να τηρούνται τα βιβλία και στοιχεία.»

4. Η παρ. 8 του άρθρου 71 του ν. 2533/1 997 αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Οι εισφορές των Ε.Π.Ε.Υ. καταβάλλονται κατά το ένα δεύτερο τουλάχιστον του συνόλου σε άμεσα διαθέσιμα μετρητά εντός εύλογης προθεσμίας που θα καθορίσει το Συνεγγυητικό και κατά τμήμα που δεν θα υπερβαίνει το ένα δεύτερο του συνόλου με εγγυητική επιστολή πιστωτικού ιδρύματος που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα. Η διαδικασία καταβολής, το περιεχόμενο της εγγυητικής επιστολής και κάθε σχετικό θέμα και ειδική λεπτομέρεια θα καθορίζονται από το Συνεγγυητικό.»

5. Η παρ. 3 του άρθρου 74 του ν. 2533/1 997 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Το συνολικό ποσό μερίσματος θα καθορίζεται με την ίδια απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, δεν θα υπερβαίνει το ποσό των κερδών από την επένδυση των διαθέσιμων του Συνεγγυητικού και δεν θα μειώνει την αξία του εναπομένου κεφαλαίου πέραν του ορίου που καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 71 του παρόντος. Το ποσό μερίσματος που αναλογεί σε κάθε συμμετέχον μέλος ισούται με το γινόμενο του πολλαπλασιασμού του συνολικού προς διανομή ποσού επί κλάσμα το οποίο έχει ως αριθμητή το σύνολο των εισφορών που έχει καταβάλει το μέλος στο Συνεγγυητικό και ως παρονομαστή το ύψος του κεφαλαίου του Συνεγγυητικού.»

Ά ρ θ ρ ο 51

Τροποποίηση και συμπλήρωση του ν. 1806/1988

1. Στο άρθρο 4 του ν. 1806/1988 προστίθεται παράγραφος 9 ως εξής:

«9. Αν ελλείπουν τα πρόσωπα που απαιτούνται για τη νόμιμη συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου ανώνυμης χρηματιστηριακής εταιρίας ή ανώνυμης εταιρίας παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, την κατά το άρθρο 69 Α.Κ. αίτηση για διορισμό προσωρινής Διοίκησης δύναται να υποβάλει και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.»

2. Το άρθρο 22^Α του ν.1806/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Μέλος Χρηματιστηρίου μπορεί να ενεργεί ως ειδικός διαπραγματευτής για συναλλαγές εντός κύκλου επί κινητών αξιών που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε αυτό με σκοπό την ενίσχυση της ρευστότητάς τους. Για το σκοπό αυτόν, σε κάθε συνεδρίαση του Χρηματιστηρίου και για κάθε κινητή αξία για την οποία το μέλος του Χρηματιστηρίου ενεργεί ως ειδικός διαπραγματευτής εντός κύκλου διαβιβάζει για ίδιο λογαριασμό εντολές αγοράς και πώλησης για συγκεκριμένες ελάχιστες ποσότητες κινητών αξιών υπό όρους και προϋποθέσεις που καθορίζονται από το Χρηματιστήριο στον κανονισμό του.

2. Μέλος Χρηματιστηρίου δεν επιτρέπεται να ενεργεί ως ειδικός διαπραγματευτής κινητών αξιών που έχει εκδότη το ίδιο ή εταιρία που συνδέεται μαζί του κατά την έννοια της παρ. 5 του άρθρου

42^ε του κ.ν. 2190/1920. Το μέλος μπορεί να ενεργεί ως ειδικός διαπραγματευτής επί περισσοτέρων της μιας κινητής αξίας. Επιτρέπεται η δραστηριοποίηση περισσότερων του ενός ειδικών διαπραγματευτών για την ίδια κινητή αξία.

3. Μέλος Χρηματιστηρίου οφείλει να λάβει προηγούμενη άδεια από το Χρηματιστήριο προκειμένου να ενεργεί ως ειδικός διαπραγματευτής επί κινητής αξίας. Η διάρκεια της ειδικής διαπραγμάτευσης δεν μπορεί να είναι μικρότερη του ενός έτους ανά κινητή αξία.

4. Στον κανονισμό του Χρηματιστηρίου καθορίζονται οι προϋποθέσεις και οι όροι χορήγησης, ανανέωσης και ανάκλησης της άδειας, καθώς επίσης και τα κριτήρια και κάθε ειδικότερο θέμα σχετικά με τις αξιολογήσεις των ειδικών διαπραγματευτών και τη δημοσίευση αυτών των αξιολογήσεων.

5. Το Χρηματιστήριο γνωστοποιεί στο κοινό, μέσω του ημερήσιου δελτίου τιμών του, την έναρξη, ανανέωση ή διακοπή ειδικής διαπραγμάτευσης επί συγκεκριμένης κινητής αξίας. Οι συναλλαγές των ειδικών διαπραγματευτών επί συγκεκριμένης κινητής αξίας παρακολουθούνται από το Χρηματιστήριο κατά το χρόνο που καταρτίζονται. Το τελευταίο οφείλει να γνωστοποιεί στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τη μη εκπλήρωση υποχρεώσεων μέλους ως προς την ειδική διαπραγμάτευση.

6. Μεταξύ εκδότριας εταιρείας και μέλους του Χρηματιστηρίου που έχει αναλάβει την ειδική διαπραγμάτευση των κινητών αξιών της μπορεί να συνάπτεται σχετική σύμβαση η οποία γνωστοποιείται στο Χρηματιστήριο με επιμέλεια του μέλους. Οι εκδότες μπορούν να συμβάλλονται ταυτόχρονα με περισσότερους του ενός ειδικούς διαπραγματευτές.»

3. Η απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς που έχει εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του υφιστάμενου άρθρου 22^Α του ν. 1806/1988, όπως ίσχυε πριν από την αντικατάστασή του με το νόμο αυτόν, εξακολουθεί να ισχύει μέχρι την τροποποίηση του κανονισμού του Χρηματιστηρίου, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 4 του άρθρου 22^Α του ν. 1806/1988, όπως αντικαταστάθηκε με το νόμο αυτόν. Υφιστάμενες συμβάσεις ειδικής διαπραγμάτευσης κατά το χρόνο θέσης σε ισχύ της

τροποποίησης του προηγούμενου εδαφίου παραμένουν σε ισχύ μέχρι το χρόνο συμβατικής τους λήξης.

4. Η παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 1806/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι εντολές προς κάθε Ε.Π.Ε.Υ. που διενεργεί συναλλαγές στο Χ.Α.Α., καθώς και όλες οι χρηματιστηριακές συμβάσεις στις οποίες περιλαμβάνονται οι χρηματιστηριακές συμβάσεις τις οποίες Ε.Π.Ε.Υ. που συμμετέχει στο Χ.Α.Α. συνάπτει για δικό της λογαριασμό καταγράφονται με πλήρη στοιχεία ώστε τα αρμόδια για την εποπτεία όργανα να ελέγχουν την τήρηση των σχετικών διατάξεων. Για το σκοπό αυτόν, με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ύστερα από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Χ.Α.Α., μπορούν να τροποποιούνται οι διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας για τα βιβλία και στοιχεία που τηρούν τα μέλη του Χ.Α.Α. και να καθορίζονται ιδίως:

α) τα βιβλία που πρέπει να τηρούν και τα στοιχεία που πρέπει να εκδίδουν οι συμμετέχουσες στο Χ.Α.Α. Ε.Π.Ε.Υ.,

β) το περιεχόμενο των υποχρεωτικών εγγραφών στα παραπάνω βιβλία και το περιεχόμενο των στοιχείων που εκδίδονται,

γ) τα στοιχεία που πρέπει να παραδίδουν προς τις υπηρεσίες του Χ.Α.Α. ή τα αρμόδια εποπτικά όργανα οι συμμετέχουσες Ε.Π.Ε.Υ., καθώς και η διαδικασία και ο ακριβής χρόνος παράδοσής τους,

δ) η μορφή, έντυπη ή ηλεκτρονική, στην οποία μπορεί να υποβάλλονται ή να τηρούνται τα βιβλία και στοιχεία και

ε) κάθε άλλο ειδικό θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια.»

5. Το άρθρο 28 του ν. 1806/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καθορίζεται το περιεχόμενο, η περιοδικότητα, τα μέσα διάθεσης στο κοινό, καθώς και ο τρόπος σύνταξης και δημοσίευσης του δελτίου τιμών των Χρηματιστηρίων και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα. Στο δελτίο τιμών αναγράφονται υποχρεωτικά:

α) η μέση σταθμισμένη τιμή, η ανώτερη και χαμηλότερη τιμή της ημέρας, η τιμή ανοίγματος και κλεισίματος, καθώς και οι ποσότητες των αξιών που αποτέλεσαν αντικείμενο συναλλαγής και

β) σε χωριστό πίνακα οι τιμές και οι ποσότητες των αξιών για τις οποίες εκδηλώθηκε προσφορά και ζήτηση, χωρίς να πραγματοποιηθεί συναλλαγή. Με την ίδια απόφαση μπορεί να επιτρέπεται η δημοσίευση του δελτίου τιμών αποκλειστικώς σε ηλεκτρονική μορφή.

Άρθρο 52

Τροποποίηση και συμπλήρωση άλλων διατάξεων

1. Οι παράγραφοι 1 και 4 του άρθρου 13 του α.ν. 2341/1940 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Κάθε τακτικό μέλος του Χρηματιστηρίου δικαιούται να απασχολεί αντικρυστές, οι οποίοι βοηθούν τον χρηματιστηριακό εκπρόσωπο ή τον χρηματιστή στη διεξαγωγή των χρηματιστηριακών συναλλαγών και δικαιούνται να προβαίνουν στη διαβίβαση δηλώσεων βουλήσεως για κατάρτιση χρηματιστηριακών συναλλαγών, σύμφωνα με τις οδηγίες του χρηματιστηριακού εκπροσώπου ή του χρηματιστή. Σύμβαση εργασίας μεταξύ τακτικού μέλους του Χρηματιστηρίου και αντικρυστή είναι πάντοτε αορίστου χρόνου. Με απόφαση του Χρηματιστηρίου μπορεί να καθορίζεται:

- α) ο ανώτατος αριθμός των αντικρυστών κάθε τακτικού μέλους του Χρηματιστηρίου, οι οποίοι επιτρέπεται να παρίστανται στις δημόσιες συνεδριάσεις του Χρηματιστηρίου,
- β) ο ανώτατος αριθμός αντικρυστών που μπορεί να απασχολεί κάθε τακτικό μέλος του Χρηματιστηρίου.»

«4. Ο αντικρυστής διορίζεται με απόφαση του Χρηματιστηρίου, ύστερα από αίτηση του τακτικού μέλους του Χρηματιστηρίου.»

2. Στο άρθρο 2 του π.δ. 360/1985 (Φ.Ε.Κ. 129 Α') προστίθεται νέα παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Οι καταστάσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας.»

3. Η περίπτωση δ' της παρ. 1 του άρθρου 78 του ν. 1969/1991 τροποποιείται ως εξής:

«δ. Διενεργεί ελέγχους σε εταιρείες, των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, σε Ανώνυμες Χρηματιστηριακές Εταιρείες, σε συμβούλους χρηματιστηριακών επενδύσεων, σε Εταιρείες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου και Διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων στην ΑΕ. Αποθετηρίων Τίτλων, σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, ιδία, ελέγχει την τήρηση των κανόνων δεοντολογίας από τα στελέχη αυτών των εταιριών και προβαίνει σε ανακοινώσεις επί των αποτελεσμάτων των ελέγχων. Οι ανωτέρω έλεγχοι της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σε εταιρίες με κινητές αξίες εισηγμένες σε Χρηματιστήριο δύναται να

έχουν ως αντικείμενο και την τήρηση των διατάξεων της νομοθεσίας ως προς θέματα νομιμότητας των πράξεων που συνδέονται με την προστασία των συμφερόντων τους και την κατοχύρωση της αξιοπιστίας της χρηματιστηριακής αγοράς. Οι κατά το προηγούμενο εδάφιο έλεγχοι μπορεί να επεκτείνονται και σε εταιρείες συνδεδεμένες κατά την έννοια του άρθρου 42^ε παρ. 5 του κ.ν. 2190/1920 με εταιρίες, των οποίων κινητές αξίες είναι εισηγμένες σε Χρηματιστήριο. Οι έλεγχοι της παρούσας περίπτωσης δ' είναι δειγματοληπτικοί.»

4. Το άρθρο 17 του ν. 2324/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 17

Στον Κανονισμό του Χρηματιστηρίου καθορίζονται οι μηχανισμοί που εφαρμόζονται για τον περιορισμό της διακύμανσης ενδοσυνεδριακά των τιμών των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο μετοχών και άλλων κινητών αξιών, το εύρος των περιορισμών, ο τρόπος και ο χρόνος εφαρμογής τους. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, στην απόφαση που εκδίδεται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3152/2003, μπορεί να προσδιορίζει τις γενικές αρχές λειτουργίας των παραπάνω μηχανισμών και το πλαίσιο εντός του οποίου θα κινούνται οι περιορισμοί της διακύμανσης των τιμών των μετοχών και άλλων κινητών αξιών στις οργανωμένες αγορές.»

5. Η παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 2396/1996 τροποποιείται ως εξής:

«3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 27 και 28 του ν. 1806/1988 (Φ.Ε.Κ. 207 Α') για τα μέλη του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών, που εξακολουθούν να ισχύουν, με αποφάσεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος ή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καθορίζονται σε σχέση με τα πιστωτικά ιδρύματα και τις Ε.Π.Ε.Υ., αντιστοίχως:

α) τα βιβλία και στοιχεία που πρέπει να τηρούν και να εκδίδουν οι Ε.Π.Ε.Υ. σε σχέση με τις επενδυτικές υπηρεσίες που παρέχουν,

β) το περιεχόμενο των υποχρεωτικών εγγραφών στα παραπάνω βιβλία και το περιεχόμενο των στοιχείων που εκδίδουν,

γ) τα στοιχεία που πρέπει να παραδίδουν τα πιστωτικά ιδρύματα και τα μέλη του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών προς τις υπηρεσίες του Χρηματιστηρίου, όσον αφορά στις συναλλαγές του άρθρου 15 παρ. 7 του ν. 3632/1928, καθώς και η διαδικασία και ο ακριβής χρόνος παράδοσής τους,

δ) η μορφή, έντυπη ή ηλεκτρονική, στην οποία μπορεί να υποβάλλονται ή να τηρούνται τα βιβλία και στοιχεία και
ε) κάθε άλλο ειδικό θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια.»

6. Η παρ. 4 του άρθρου 59 του ν. 2396/1 996 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Με τη σύμβαση ελληνικού πιστοποιητικού ο εκδότης του πιστοποιητικού, ο οποίος γίνεται κύριος μετοχών αλλοδαπής εταιρείας το αργότερο κατά το χρόνο εισαγωγής των πιστοποιητικών προς διαπραγμάτευση, υποχρεούται να διαχειρίζεται τις μετοχές στο όνομά του αλλά για λογαριασμό του δικαιούχου και ο δικαιούχος να πληρώνει το αντάλλαγμα που έχει συμφωνηθεί.»

7. Όπου στην παρ. 19 του άρθρου 59 του ν. 2396/1996 αναφέρεται το άρθρο 5 του π.δ. 350/1985 νοούνται τα άρθρα 11 και 16 του παρόντος νόμου.

8. Η παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 2651/1998 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Τα στοιχεία και παραστατικά, που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 27 του ν.1806/1988 σε ηλεκτρονική μορφή, έχουν την ίδια αποδεικτική δύναμη με αυτά που εκδίδονται σε έντυπη μορφή. Τα στοιχεία και παραστατικά που έχουν έντυπη μορφή φυλάσσονται από το Χρηματιστήριο για πέντε έτη μετά την πάροδο των οποίων αντιγράφονται και αποθηκεύονται σε ηλεκτρονική μορφή και τα πρωτότυπα καταστρέφονται.»

9. Στην περίπτωση β' της παρ. 3 του άρθρου 13 του ν. 2937/2001 οι λέξεις «ως ανεξάρτητη χρηματιστηριακή αγορά» διαγράφονται.

10. Το άρθρο 1 του ν. 3016/2002 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1
Πεδίο εφαρμογής

Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται στις ανώνυμες εταιρίες που εισάγουν ή έχουν εισαγάγει μετοχές ή άλλες κινητές αξίες τους σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά. Οι διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, όπως κάθε φορά ισχύει, εφαρμόζονται, εφόσον δεν είναι αντίθετες με τις

διατάξεις του νόμου αυτού. Με απόφασή της, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να ορίσει οργανωμένες αγορές στις οποίες οι διατάξεις των άρθρων 2 έως 8 δεν εφαρμόζονται, εν όλω ή εν μέρει.»

Ά ρ θ ρ ο 53

Θέματα Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών

1. Μετά το άρθρο 44 του ν. 2396/1996 προστίθεται νέο άρθρο 44^α που έχει ως εξής:

«Άρθρο 44^α

1. Κατά την αποϋλοποίηση εισηγμένων ονομαστικών μετοχών η εκδότρια εταιρία δύναται, μη εφαρμοζομένου του άρθρου 12^α του κ.ν. 2190/1920, να νομιμοποιήσει τον μέτοχό της και χωρίς την προσκόμιση του τίτλου, εφόσον αυτός είναι εγγεγραμμένος στο μετοχολόγιό της. Εάν ο μέτοχος ήταν κάτοχος ονομαστικού αποθετηρίου εγγράφου, η εκδότρια εταιρία μπορεί να ζητήσει επιπλέον βεβαίωση από το Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών, με την οποία θα βεβαιώνεται ότι το αναφερόμενο στο μετοχολόγιό της αποθετήριο έχει εκδοθεί στο όνομα του μετόχου και δεν έχει μεταβιβασθεί.

2. Εάν μετά από αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου εκδότριας προκύπτουν κλασματικά υπόλοιπα μετοχών, παρέχεται στους κυρίους αυτών εξαμηνιαία προθεσμία, από την εισαγωγή των μετοχών προκειμένου είτε να τα διαθέσουν είτε να αποκτήσουν τα υπολειπόμενα κλασματικά υπόλοιπα για το σχηματισμό ακέραιων μονάδων μετοχών. Εάν παρέλθει άπρακτη η παραπάνω προθεσμία, τα κλασματικά υπόλοιπα εκποιούνται με επιμέλεια της εκδότριας μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών και το προϊόν της εκποίησης αποδίδεται στους δικαιούχους μετόχους. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλογικά οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 44 του νόμου αυτού. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί με απόφασή της να ρυθμίζει κάθε ειδικότερο θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.»

2. Οι ενσώματες ονομαστικές μετοχές που δεν έχουν κατατεθεί στην εκδότρια προς αποϋλοποίηση εκποιούνται μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών μετά την παρέλευση δώδεκα μηνών από την

έναρξη ισχύος του παρόντος. Για την εκποίηση των μετοχών αυτών εφαρμόζονται αναλογικά οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 44 του ν. 2396/1996. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί με απόφασή της να καθορίζει κάθε σχετικό θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια.

3. Προσυμφωνημένες χρηματιστηριακές συναλλαγές που εκτελούνται στο Χρηματιστήριο Αθηνών με τη μέθοδο του Πακέτου Αποκατάστασης σύμφωνα με τον Κανονισμό του Χρηματιστηρίου Αθηνών και του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών («failed trades») δεν υπόκεινται στο φόρο που προβλέπεται από τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 2579/1998 και της παρ. 2 του άρθρου 27 του ν. 2703/1999, όπως ισχύουν μετά την τροποποίησή τους με την παρ. 5 του άρθρου 37 του ν. 2874/2000 και το άρθρο 12 του ν. 3296/2004.

Ά ρ θ ρ ο 54

Διατάξεις που αφορούν τα παράγωγα εμπορευμάτων

1. Οι επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, εφόσον έχουν λάβει ειδική άδεια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ή προκειμένου περί πιστωτικών ιδρυμάτων από την Τράπεζα της Ελλάδος, δύνανται να παρέχουν την επενδυτική υπηρεσία της λήψης και διαβίβασης εντολών σε:

α) συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, συμβάσεις ανταλλαγής (swaps), προθεσμιακές συμβάσεις και σε κάθε σύμβαση παραγώγου μέσου σχετιζόμενη με εμπορεύματα που διακανονίζεται με ρευστά διαθέσιμα ή μπορεί να διακανονισθεί με ρευστά διαθέσιμα κατ' επιλογή ενός συμβαλλόμενου μέρους (αλλά όχι λόγω αδυναμίας πληρωμής ή άλλου γεγονότος που επιφέρει τη λύση της σύμβασης),

β) συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, συμβάσεις ανταλλαγής (swaps), προθεσμιακές συμβάσεις και σε κάθε σύμβαση παραγώγου επί εμπορευμάτων σε συμβάσεις παραγώγων επί εμπορευμάτων που μπορούν να διακανονισθούν με φυσική παράδοση και αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε οργανωμένη αγορά και

γ) συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, συμβάσεις ανταλλαγής (swaps), προθεσμιακές συμβάσεις (forwards) και σε κάθε σύμβαση παραγώγου μέσου σχετιζόμενη με εμπορεύματα που μπορούν να διακανονισθούν με φυσική παράδοση, εφόσον δεν αναφέρονται στην ως άνω κατηγορία β', δεν προορίζονται για εμπορικούς σκοπούς και έχουν τα

χαρακτηριστικά άλλων παράγωγων χρηματοπιστωτικών μέσων, όσον αφορά, μεταξύ άλλων, το κατά πόσον υπόκεινται σε εκκαθάριση ή διακανονισμό μέσω αναγνωρισμένων οργανισμών εκκαθάρισης ή σε τακτικές κλήσεις για κάλυψη περιθωρίων.

2. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δύναται να καθορίζονται οι ειδικοί όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης της παραπάνω άδειας και ιδίως οι όροι σχετικά με τη διοικητική οργάνωση, την οργανωτική δομή, τον Εσωτερικό Έλεγχο, την καταλληλότητα και την πιστοποίηση των υπαλλήλων και των στελεχών των παραπάνω Ε.Π.Ε.Υ.

Ά ρ θ ρ ο 55

Κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων πελατών

Στο άρθρο 6 του ν. 2396/1996 μετά την παράγραφο 4 προστίθενται παράγραφοι 5 έως 8 που έχουν ως εξής:

«5. Δανειστές ανώνυμης χρηματιστηριακής εταιρείας ή ανώνυμης εταιρίας παροχής επενδυτικών υπηρεσιών απαγορεύεται να κατάσχουν ή δεσμεύσουν περιουσιακά στοιχεία πελατών της, στους οποίους αυτή παρέχει επενδυτικές υπηρεσίες, υπό μορφή χρημάτων κατατεθειμένων σε τραπεζικούς λογαριασμούς πελατών που τηρούνται στο όνομα της εταιρίας ή χρηματοπιστωτικών μέσων, εφόσον δικαιούχοι, σύμφωνα με τα τηρούμενα στην εταιρία κατά τους κανόνες του άρθρου 6 του νόμου αυτού βιβλία και κάθε άλλο έγγραφο αποδεικτικό μέσο, είναι οι παραπάνω πελάτες. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου ισχύει προκειμένου περί χρηματοπιστωτικών μέσων και ως προς τα πιστωτικά ιδρύματα που παρέχουν νομίμως επενδυτικές υπηρεσίες.

6. Στα ως άνω μη δεκτικά κατάσχεσης και δέσμευσης χρηματοπιστωτικά μέσα δεν περιλαμβάνονται μόνον τα χρηματοπιστωτικά μέσα που ανήκουν στους επενδυτές - πελάτες της επιχείρησης παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, σύμφωνα με τους κανόνες του εμπράγματος δικαίου, αλλά και εκείνα που κατέχει άμεσα ή έμμεσα, η επιχείρηση παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και των οποίων πραγματικός δικαιούχος, σύμφωνα με τα τηρούμενα σε αυτήν κατά τους κανόνες του άρθρου 6 του νόμου αυτού βιβλία και στοιχεία και κάθε άλλο έγγραφο αποδεικτικό

μέσο, είναι πελάτης της, στον οποίο η επιχείρηση παροχής επενδυτικών υπηρεσιών παρέχει επενδυτικές υπηρεσίες, ανεξάρτητα από το αν το όνομα του δικαιούχου - πελάτη είναι καταχωρημένο στο μητρώο του θεματοφύλακα ή άλλου φορέα συστήματος καταχώρισης τίτλων.

7. Εφόσον κατασχεθούν εις χείρας επιχείρησης παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, που είναι χειριστής λογαριασμού στο Σύστημα Άυλων Τίτλων του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών, ως τρίτης, άυλοι τίτλοι, οι οποίοι, κατά το χρόνο της κατάσχεσης, είχαν πωληθεί χωρίς να έχει γίνει ακόμη η εκκαθάριση της σχετικής χρηματιστηριακής συναλλαγής, αντικείμενο της κατάσχεσης αποτελεί το προϊόν της πώλησης μετά την αφαίρεση φόρων, προμηθειών και λοιπών τελών και εξόδων, που περιέρχεται στην επιχείρηση παροχής επενδυτικών υπηρεσιών ως χειριστή του λογαριασμού για τους πωληθέντες άυλους τίτλους, αφού συμψηφισθούν τυχόν υφιστάμενες κατά το χρόνο της κατάσχεσης αντίθετες χρηματικές απαιτήσεις του χειριστή κατά του δικαιούχου του προϊόντος της πώλησης μετά την αφαίρεση φόρων, προμηθειών και λοιπών τελών και εξόδων.

8. Εάν επιβληθεί κατάσχεση στους τραπεζικούς λογαριασμούς της παρ. 9 του άρθρου 20 του ν. 3632/1928, η κατάσχεση αυτή δεν παράγει αποτελέσματα ως απολύτως άκυρη:

(α) έναντι της εταιρείας «Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών», η οποία δικαιούται να αναλαμβάνει τα κεφάλαια που απαιτούνται για την εκπλήρωση των εκάστοτε χρηματικών υποχρεώσεων των συμμετεχόντων στο διακανονισμό και

(β) έναντι μέλους του Χρηματιστηρίου Αθηνών και θεματοφύλακα που εκκαθαρίζει χρηματιστηριακές συναλλαγές, ως προς χρηματικά ποσά που ανήκουν σε επενδυτές - πελάτες τους.»

Ά ρ θ ρ ο 56

Απαλλαγή από τέλη χαρτοσήμου

Μετά το άρθρο 6 του ν. 2843/2000 (Φ.Ε.Κ. 219 Α') προστίθεται νέο άρθρο 6^α ως εξής:

«Άρθρο 6^α

Δεν υπόκεινται σε τέλη χαρτοσήμου οι συμβάσεις που συνάπτουν τα μέλη του Χρηματιστηρίου

Αθηνών με πελάτες τους για την παροχή πίστωσης προς εξόφληση του τιμήματος αγοράς μετοχών στο Χρηματιστήριο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 2 έως 6 του νόμου αυτού, καθώς και οι συμβατικοί τόκοι που απορρέουν από τις παραπάνω συμβάσεις.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄
ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΩΝ
ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Ά ρ θ ρ ο 57

Κύρια σύνταξη

1. Οι κλάδοι σύνταξης των ασφαλιστικών ταμείων κύριας ασφάλισης του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων του ν. 2076/1992 (Φ.Ε.Κ. 130 Α΄) εντάσσονται στο Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών (Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ.) σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 3029/2002 (Φ.Ε.Κ. 160 Α΄) μέχρι 31.12.2005, εφόσον μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία τα αντίστοιχα ταμεία επικουρικής ασφάλισης του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων έχουν ενταχθεί στην ασφάλιση του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (Ε.Τ.Α.Τ.) σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 62.

2. Τα ποσοστά εισφορών εργοδότη και εργαζομένων μειώνονται στα αντίστοιχα ισχύοντα στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ., για τους εργαζομένους άμεσα από 1.1.2006, για τους εργοδότες σταδιακά και ισόποσα μέσα σε χρονικό διάστημα πέντε ετών, αρχής γενομένης από 1.1.2006.

Ά ρ θ ρ ο 58

Υπαγωγή στην ασφάλιση του Ε.Τ.Ε.Α.Μ.

1. Στην ασφάλιση του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών (Ε.Τ.Ε.Α.Μ.) υπάγονται υποχρεωτικά και αυτοδίκαια και διέπονται από τη νομοθεσία του:

- α) οι προσλαμβανόμενοι στα πιστωτικά ιδρύματα του ν. 2076/1992 (Φ.Ε.Κ. 130 Α΄) από 1.1.2005,
- β) οι ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι των ταμείων επικουρικής ασφάλισης του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων μετά τη διάλυσή τους, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 62.

2. Ως προς την εισφορά ασφαλισμένου και εργοδότη για επικουρική σύνταξη ισχύουν οι διατάξεις της νομοθεσίας για το Ε.Τ.Ε.Α.Μ.

3. Ο χρόνος ασφάλισης που πραγματοποιήθηκε ή αναγνωρίστηκε και εξαγοράστηκε ως συντάξιμος στα ταμεία επικουρικής ασφάλισης λογίζεται ότι πραγματοποιήθηκε στην ασφάλιση του Ε.Τ.Ε.Α.Μ.

4. Οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης και ο τρόπος υπολογισμού της επικουρικής σύνταξης διέπονται από τις διατάξεις της νομοθεσίας για το Ε.Τ.Ε.Α.Μ.

5. Οι συντάξεις που καταβάλλονται κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου ακολουθούν τις αυξήσεις των συντάξεων του Ε.Τ.Ε.Α.Μ.

6. Από την ημερομηνία διάλυσης των επικουρικών ταμείων οι συνταξιούχοι των ταμείων αυτών καθίστανται συνταξιούχοι του Ε.Τ.Ε.Α.Μ., το οποίο στο εξής βαρύνεται με την καταβολή της σύνταξής τους.

7. Οι καταβαλλόμενες συντάξεις ακολουθούν τις αυξήσεις των συντάξεων του Ε.Τ.Ε.Α.Μ. Καμία σύνταξη δεν μπορεί να είναι κατώτερη από τα εκάστοτε καταβαλλόμενα κατώτατα όρια των συντάξεων του Ε.Τ.Ε.Α.Μ.

Ά ρ θ ρ ο 59

Κάλυψη οικονομικής επιβάρυνσης Ε.Τ.Ε.Α.Μ.

Η οικονομική επιβάρυνση του Ε.Τ.Ε.Α.Μ. από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου καλύπτεται:

- α) Με την εισφορά εργαζόμενου και εργοδότη, κατά τις διατάξεις της νομοθεσίας του Ε.Τ.Ε.Α.Μ.
- β) Με την καταβολή στο Ε.Τ.Ε.Α.Μ. της προβλεπόμενης από τις καταστατικές διατάξεις των ταμείων επικουρικής ασφάλισης εισφοράς εργαζόμενου και εργοδότη των μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένων, κατά το μέρος που αυτή υπερέβαινε το ποσοστό εισφοράς εργαζόμενου και

εργοδότη που προβλέπει η νομοθεσία του Ε.Τ.Ε.Α.Μ. Εφόσον το ποσοστό της εισφοράς που προκύπτει βάσει των ανωτέρω περιπτώσεων είναι μεγαλύτερο του 4,5%, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας προσαρμόζεται στο 4,5%, σταδιακά, εντός τριετίας από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

γ) Με εισφορά εργοδότη για την κάλυψη της δαπάνης που προκαλείται από την ένταξη των συνταξιούχων και ασφαλισμένων των ταμείων επικουρικής ασφάλισης του παρόντος κεφαλαίου στο Ε.Τ.Ε.Α.Μ. Το ποσό αυτό καθορίζεται με νόμο, μετά από την εκπόνηση ειδικής οικονομικής μελέτης και καταβάλλεται μέσα σε δέκα έτη. Η εξόφληση του ποσού αυτού μπορεί να πραγματοποιείται με καταβολή εργοδοτικής εισφοράς που υπολογίζεται σε πολλαπλάσιο του ποσοστού που προβλέπεται από τη νομοθεσία του Ε.Τ.Ε.Α.Μ., όπως αυτό προκύπτει από ειδική οικονομική μελέτη.

Ά ρ θ ρ ο 60

Ίδρυση Ε.Τ.Α.Τ.

Ιδρύεται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΫΠΑΛΛΗΛΩΝ», αποκαλούμενο εφεξής χάριν συντομίας «Ε.Τ.Α.Τ.». Το Ε.Τ.Α.Τ. τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και έχει έδρα την Αθήνα. Η έναρξη λειτουργίας του Ε.Τ.Α.Τ. ορίζεται την πρώτη του μεθεπόμενου μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Ά ρ θ ρ ο 61

Σκοπός

Σκοπός του Ε.Τ.Α.Τ. είναι:

α) Η καταβολή της διαφοράς των ποσών συντάξεων που προκύπτουν από τον υπολογισμό της σύνταξης βάσει των καταστατικών διατάξεων του Ε.Τ.Ε.Α.Μ. και των καταστατικών διατάξεων των οικείων επικουρικών ταμείων ή κλάδων ή λογαριασμών ή ενώσεων προσώπων του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων για τους ασφαλισμένους μέχρι 31.12.1992.

β) Οι όροι και οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης από τα οικεία ταμεία ή κλάδους ή ειδικούς

λογαριασμούς ή ενώσεις προσώπων για τους ασφαλισμένους μέχρι 31.12.1992 δεν θίγονται. Η καταβολή των ποσών που αντιστοιχούν σε συστήματα προ συνταξιοδότησης που χορηγούνται στους μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένους σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των οικείων καταστατικών και κανονισμών παροχών από τα ταμεία ή κλάδους ή λογαριασμούς ή ενώσεις προσώπων επικουρικής ασφάλισης του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων και έως της συμπλήρωσης των αντίστοιχων προϋποθέσεων του Ι.Κ.Α.- Ε.Τ.Α.Μ. και Ε.Τ.Ε.Α.Μ.

γ) Η καταβολή πρόσθετης συνταξιοδοτικής παροχής για τους ασφαλισμένους από 1.1.1993 στα ταμεία επικουρικής ασφάλισης του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων για το χρονικό διάστημα από 1.1.1993 έως την υπαγωγή στο Ε.Τ.Α.Τ. για το οποίο έχουν καταβάλει επιπλέον πρόσθετες ασφαλιστικές εισφορές από τις κατά νόμο προβλεπόμενες του Ε.Τ.Ε.Α.Μ. Οι προϋποθέσεις χορήγησης, ο τρόπος υπολογισμού της παροχής αυτής, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία ρύθμιση για την εφαρμογή του παρόντος καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας μετά εκπόνηση ειδικής οικονομικής μελέτης.

δ) Η είσπραξη των εισφορών εργαζόμενου και εργοδότη.

ε) Η απονομή των συντάξεων που δικαιούται το προσωπικό των πιστωτικών ιδρυμάτων από το Ε.Τ.Α.Τ.

στ) Η λειτουργία ως φορέα σύνδεσης και διαμεσολάβησης μεταξύ του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων, του Ε.Τ.Α.Τ., του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και του Ε.Τ.Ε.Α.Μ.

Άρθρο 62

Υπαγωγή στο Ε.Τ.Α.Τ.

1. Στην ασφάλιση του Ε.Τ.Α.Τ. υπάγονται υποχρεωτικά τα πρόσωπα που εργάζονται στα πιστωτικά ιδρύματα του ν. 2076/1992 (Φ.Ε.Κ. 130 Α') και ασφαλίζονται για επικουρική ασφάλιση στα οικεία ταμεία ασφάλισης του προσωπικού τους μετά τη διάλυσή τους σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από την επόμενη παράγραφο.

2. Η υπαγωγή στο Ε.Τ.Α.Τ. πραγματοποιείται μετά από αίτημα των αρμόδιων οργάνων των ενδιαφερόμενων μερών, εργοδότη ή εργαζομένων, που υποβάλλεται στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ε.Τ.Α.Τ. μετά τη διάλυση των επικουρικών ταμείων ή των κλάδων σύνταξης των ταμείων, που

λειτουργούν ως Ν.Π.Ι.Δ. σωματειακής μορφής ή ειδικό λογαριασμό ή ένωση προσώπων, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις ή τα καταστατικά των οικείων ταμείων. Σε περίπτωση που στην ασφάλιση των επικουρικών ταμείων ή κλάδων ή ενώσεων προσώπων ή ειδικών λογαριασμών υπάγεται το προσωπικό περισσότερων πιστωτικών ιδρυμάτων είναι δυνατή η αποχώρηση ενός ή περισσότερων πιστωτικών ιδρυμάτων από το ταμείο προκειμένου να ενταχθούν στο Ε.Τ.Α.Τ. Το ποσό της επιβάρυνσης του πιστωτικού ιδρύματος και του ταμείου προσδιορίζεται μετά εκπόνηση ειδικής οικονομικής μελέτης.

3. Το σύνολο της κινητής και ακίνητης περιουσίας των εντασσόμενων ταμείων ή των κλάδων επικουρικής ασφάλισης αυτών περιέρχεται στο Ε.Τ.Α.Τ., χωρίς την καταβολή φόρου, τέλους ή δικαιώματος υπέρ του Δημοσίου, Ο.Τ.Α. ή άλλων προσώπων.

4. Για τη μεταβίβαση στο Ε.Τ.Α.Τ. των ακινήτων των ειδικών φορέων επικουρικής ασφάλισης εκδίδεται διαπιστωτική πράξη από τον Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, η οποία μεταγράφεται ατελώς στα οικεία βιβλία του αρμόδιου Υποθηκοφυλακείου ή στα κτηματικά βιβλία.

5. Εκκρεμείς δίκες με διάδικους τα ταμεία επικουρικής ασφάλισης συνεχίζονται, χωρίς διακοπή, από τους φορείς υποδοχής.

6. Εάν δεν αποφασισθεί η διάλυση των επικουρικών ταμείων ή των κλάδων σύνταξης των ανωτέρω ταμείων ή ενώσεων προσώπων ή ειδικών λογαριασμών με τις προβλεπόμενες διαδικασίες και προκύψουν δικαστικές αντιδικίες μεταξύ εργοδότη και εργαζομένων στο πλαίσιο των ιδιωτικών συμφωνιών που έχουν καταρτίσει, το Ε.Τ.Α.Τ., με αίτημα του αρμόδιου οργάνου του εργοδότη ή των εργαζομένων ή του ταμείου, που υποβάλλεται στο Διοικητικό του Συμβούλιο μέσα σε έναν μήνα από την έναρξη των δικαστικών διενέξεων, αναλαμβάνει τη διεκπεραίωση και διαχείριση των κάθε φύσεως υποθέσεων των ασφαλισμένων και συνταξιούχων των οικείων επικουρικών ταμείων που αφορούν ασφαλιστικά ή συνταξιοδοτικά τους ζητήματα, όπως είσπραξη εισφορών ή απονομή και καταβολή συντάξεων Σε καμία περίπτωση στο Ε.Τ.Α.Τ. δεν ανατίθενται θέματα σχετικά με δικαστικές αντιδικίες, που προκύπτουν μεταξύ εργοδότη και εργαζομένων στο πλαίσιο των

ιδιωτικών συμφωνιών που έχουν καταρτίσει. Στην περίπτωση αυτή το ταμείο δεν διαλύεται ούτε θίγεται η περιουσία του. Ο εργοδότης υποχρεούται να καταβάλλει προς το Ε.Τ.Α.Τ. το ποσό δαπάνης που του αναλογεί. Το ποσό της δαπάνης προσδιορίζεται μετά από ειδική οικονομική μελέτη, η οποία ανατίθεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών και εκπονείται μέσα σε έναν μήνα από την ανάθεσή της. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, μετά γνώμη του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλισης (Σ.Κ.Α.), καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις διαχείρισης και διεκπεραίωσης των θεμάτων, ο τρόπος κατανομής χρονικά του ποσού της δαπάνης που θα καταβάλλει ο εργοδότης και κάθε θέμα αναγκαίο για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής. Έως την έναρξη ισχύος του προεδρικού διατάγματος η διαχείριση και η διεκπεραίωση των υποθέσεων ασφαλισμένων και συνταξιούχων, καθώς και η είσπραξη των εισφορών πραγματοποιούνται από το οικείο ταμείο ή ένωση προσώπων ή ειδικό λογαριασμό.

7. Πιστωτικό ίδρυμα, του οποίου οι μετοχές είναι εισηγμένες σε Χρηματιστήριο, μπορεί κατά παρέκκλιση των οικείων διατάξεων να αποτυπώσει στις τριμηνιαίες ή εξαμηνιαίες ή ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του έτους 2005 το εκτιμώμενο οικονομικό αποτέλεσμα της υπαγωγής του προσωπικού στις ρυθμίσεις του κεφαλαίου αυτού. Η προθεσμία δημοσίευσης των οικονομικών καταστάσεων του πρώτου τριμήνου της οικονομικής χρήσης 2005 παρατείνεται μέχρι την 15.7.2005 για τα πιστωτικά ιδρύματα του προηγούμενου εδαφίου.

Άρθρο 63

Πόροι Ε.Τ.Α.Τ.

Πόροι του Ε.Τ.Α.Τ. είναι:

- α) Ποσό εισφοράς κάθε πιστωτικού ιδρύματος, το προσωπικό του οποίου έχει ειδικά δικαιώματα πρόσθετης επικουρικής σύνταξης από το Ε.Τ.Α.Τ. κατά το άρθρο 61. Το ποσό της εισφοράς αυτής καθορίζεται με νόμο μετά εκπόνηση ειδικής οικονομικής μελέτης και καταβάλλεται μέσα σε δέκα έτη.
- β) Η περιουσία των ταμείων επικουρικής ασφάλισης που εντάσσονται στο Ε.Τ.Α.Τ.
- γ) Οι πρόσοδοι περιουσίας των ως άνω ταμείων επικουρικής ασφάλισης.

δ) Κάθε άλλος πόρος που ήθελε ορισθεί με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ως αντάλλαγμα των πιστωτικών ιδρυμάτων για τις υπηρεσίες διαχείρισης που παρέχει το Ε.Τ.Α.Τ.

Ά ρ θ ρ ο 64

Αρμοδιότητες Ε.Τ.Α.Τ.

Το Ε.Τ.Α.Τ. ως φορέας σύνδεσης και διαμεσολάβησης μεταξύ αφ' ενός του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων και αφ' ετέρου του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και του Ε.Τ.Ε.Α.Μ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Την ενημέρωση και εξυπηρέτηση του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης και τη διεκπεραίωση των κοινωνικοασφαλιστικών υποθέσεων τους από την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης μέχρι την έκδοση της τελικής πράξης συνταξιοδότησης σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς.

β) Την επεξεργασία των συνταξιοδοτικών φακέλων του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων, το οποίο βρίσκεται στα πρόθυρα συνταξιοδότησης, ως εξής:

βα) πέντε έτη πριν τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων για πλήρη σύνταξη που προβλέπονται από τους φορείς που είναι αρμόδιοι για την οριστική απονομή κύριας και επικουρικής σύνταξης, δημιουργεί ατομικό συνταξιοδοτικό φάκελο του εργαζομένου, τον οποίο μηχανογραφεί και ενημερώνει τακτικά,

ββ) μια φορά το χρόνο το Ε.Τ.Α.Τ. επικοινωνεί με τον εργαζόμενο σχετικά με το ύψος της σύνταξης που δικαιούται, πόσο αυτό αυξήθηκε εξαιτίας των εισφορών που πλήρωσε τον τελευταίο χρόνο και πόσο θα αυξηθεί αν παραμείνει στην υπηρεσία του έναν επιπλέον χρόνο.

γ) Τις παροχές που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου.

Ά ρ θ ρ ο 65

Ενημέρωση και εξυπηρέτηση του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων

1. Για την ενημέρωση και εξυπηρέτηση του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης και τη διεκπεραίωση των κοινωνικοασφαλιστικών υποθέσεων το Ε.Τ.Α.Τ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Ενημερώνει το προσωπικό των πιστωτικών ιδρυμάτων για το χρόνο ασφάλισής του, τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησής του και το ποσό της σύνταξής του, καθώς και για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση των κοινωνικοασφαλιστικών τους υποθέσεων.

β) Παραλαμβάνει αιτήσεις του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων για τη διεκπεραίωση των κοινωνικοασφαλιστικών τους υποθέσεων από το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και το Ε.Τ.Ε.Α.Μ. Διαθέτει για διευκόλυνσή τους έντυπα αιτήσεων κατά το άρθρο 3 παράγραφος 3 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999).

γ) Ελέγχει την πληρότητα των αιτήσεων και σε περίπτωση που για τη διεκπεραίωση της υπόθεσης απαιτούνται δικαιολογητικά, που δεν υποβάλλονται μαζί με την αίτηση, το Ε.Τ.Α.Τ. τα αναζητά και τα παραλαμβάνει με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο από τις αρμόδιες υπηρεσίες, μετά από σχετική εξουσιοδότηση του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων.

δ) Διαβιβάζει πλήρεις τους φακέλους των κοινωνικοασφαλιστικών υποθέσεων του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων στην αρμόδια για τη διεκπεραίωσή τους υπηρεσία, με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο.

2. Οι αιτήσεις, δηλώσεις και κάθε άλλο έγγραφο, το οποίο κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και του Ε.Τ.Ε.Α.Μ. πρέπει να υποβληθεί εντός καθορισμένης προθεσμίας προς το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και το Ε.Τ.Ε.Α.Μ., γίνονται δεκτά αν υποβληθούν εντός της ίδιας προθεσμίας προς το Ε.Τ.Α.Τ. Στην περίπτωση αυτή το Ε.Τ.Α.Τ. διαβιβάζει τις αιτήσεις, δηλώσεις και κάθε άλλο έγγραφο προς την αρμόδια υπηρεσία του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. ή του Ε.Τ.Ε.Α.Μ.. Η ημερομηνία κατά την οποία οι αιτήσεις, δηλώσεις και κάθε άλλο έγγραφο υποβλήθηκαν προς το Ε.Τ.Α.Τ. θεωρείται ως η ημερομηνία υποβολής τους προς την αρμόδια υπηρεσία του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. ή του Ε.Τ.Ε.Α.Μ.

3. Το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ., το Ε.Τ.Ε.Α.Μ. και το Ε.Τ.Α.Τ. αλληλοβοηθούνται διοικητικά. Ειδικότερα, το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και το Ε.Τ.Ε.Α.Μ. παρέχουν στο Ε.Τ.Α.Τ. κάθε πληροφορία και κάθε δυνατή διευκόλυνση που αφορά στην κοινωνική ασφάλιση του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Άρθρο 66

Προσωρινή συνταξιοδότηση από το Ε.Τ.Α.Τ.

1. Προς εκπλήρωση των σκοπών του το Ε.Τ.Α.Τ.:
 - α) Πέντε τουλάχιστον μήνες πριν την υποχρεωτική αποχώρηση του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων απευθύνεται στο Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και στο Ε.Τ.Ε.Α.Μ. προκειμένου οι φορείς αυτοί να βεβαιώσουν στο Ε.Τ.Α.Τ. τον χρόνο ασφάλισης και το ποσό της σύνταξης του προς συνταξιοδότηση προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων. Το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και το Ε.Τ.Ε.Α.Μ. υποχρεούνται να στείλουν στο Ε.Τ.Α.Τ. τα στοιχεία που αυτό τους ζητά μέσα σε ένα μήνα από την ημερομηνία που περιήλθε σε αυτούς το σχετικό έγγραφο.
 - β) Εφόσον το Ε.Τ.Α.Τ. διαπιστώνει βάσει των στοιχείων που λαμβάνει από τους αρμόδιους φορείς ότι ο ασφαλισμένος συγκεντρώνει τις ελάχιστες βασικές προϋποθέσεις για συνταξιοδότηση από το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και το Ε.Τ.Ε.Α.Μ., εκδίδει απόφαση για προσωρινή απονομή κύριας και επικουρικής σύνταξης από τον πρώτο μήνα εξόδου του ασφαλισμένου από το πιστωτικό ίδρυμα.
2. Η προσωρινή σύνταξη χορηγείται από το Ε.Τ.Α.Τ. για όλο το χρονικό διάστημα από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης από το Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. και το Ε.Τ.Ε.Α.Μ.
3. Αν το ποσό της οριστικής σύνταξης είναι μικρότερο από το ποσό της προσωρινής σύνταξης, οι διαφορές που έχουν καταβληθεί επιπλέον συμψηφίζονται κατά την εκτέλεση της οριστικής απόφασης συνταξιοδότησης.
4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας ρυθμίζεται ο διακανονισμός των οφειλών μεταξύ του Ε.Τ.Α.Τ. και του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και Ε.Τ.Ε.Α.Μ.

Άρθρο 67

Οργάνωση, διοίκηση, προσωπικό, λειτουργία του Ε.Τ.Α.Τ.

1. Το Ε.Τ.Α.Τ. διοικείται από εννεαμελές (9) Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από:

- α) τον Πρόεδρο,
- β) έναν (1) εκπρόσωπο των ασφαλισμένων που προτείνεται από την Ομοσπονδία Τραπεζοϋπαλληλικών Οργανώσεων Ελλάδος (Ο.Τ.Ο.Ε.),
- γ) έναν (1) εκπρόσωπο των εργοδοτών που προτείνεται από την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών (Ε.Ε.Τ.),
- δ) έναν (1) εκπρόσωπο των συνταξιούχων,
- ε) δύο (2) υπάλληλους κατηγορίας Π.Ε. με βαθμό Α' του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας,
- στ) έναν (1) υπάλληλο κατηγορίας Π.Ε. με βαθμό Α' του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών,
- ζ) ένα (1) μέλος ειδικό σε θέματα κοινωνικοασφαλιστικά και οικονομικά,
- η) ένα (1) μέλος ειδικό σε θέματα διοίκησης και οργάνωσης.

Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, με ισάριθμους αναπληρωτές, διορίζονται με τριετή θητεία με απόφαση του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου μετέχει χωρίς ψήφο ως Κυβερνητικός Επίτροπος, υπάλληλος κατηγορίας Π.Ε. με βαθμό Α' του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, ο οποίος ορίζεται, με τον αναπληρωτή του, με απόφαση του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.

Χρέη γραμματέα εκτελεί υπάλληλος του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, ο οποίος ορίζεται από τον Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας ή υπάλληλος των πιστωτικών ιδρυμάτων αποσπασμένος στο Ταμείο οριζόμενος από τον Πρόεδρο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, που εκδίδεται μέσα σε έναν μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και αναλαμβάνει εντός δεκαπέντε ημερών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλείται και συνεδριάζει στους χώρους του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας μέχρι τη στέγαση των υπηρεσιών του Ταμείου.

Με απόφαση του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και μετά γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίζονται οι αρμοδιότητες και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Η υπηρεσία του Ε.Τ.Α.Τ. διεξάγεται, χωρίς επιβάρυνσή του, από υπαλλήλους των πιστωτικών ιδρυμάτων που εντάσσονται στο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης, οι οποίοι αποσπώνται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του πιστωτικού ιδρύματος και σύμφωνη γνώμη των αποσπώμενων. Οι υπάλληλοι που αποσπώνται στο Ε.Τ.Α.Τ. κατά το χρόνο της υπηρεσίας τους στο Ε.Τ.Α.Τ. και κατά την εκτέλεση αυτής υπέχουν τις ευθύνες δημοσίου υπαλλήλου.

Ο Διευθυντής του Ταμείου ορίζεται από τους αποσπώμενους στο Ε.Τ.Α.Τ. υπαλλήλους με απόφαση του Διοικητικού του Συμβουλίου.

Ά ρ θ ρ ο 68

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μέσα σε ένα έτος από την έναρξη λειτουργίας του Ε.Τ.Α.Τ. με πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, μετά από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου, καταρτίζεται ο Οργανισμός του Ταμείου και συστήνονται θέσεις προσωπικού.

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας καθορίζεται ο τρόπος οικονομικής οργάνωσης και λογιστικής λειτουργίας του Ε.Τ.Α.Τ. και ρυθμίζεται κάθε θέμα τεχνικού ή λεπτομερειακού χαρακτήρα αναγκαίο για την υλοποίηση των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου. Σε περίπτωση αρμοδιότητας και του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών συνυπογράφει και ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών.

3. Οι ειδικές οικονομικές μελέτες που αναφέρονται στο κεφάλαιο αυτό προκηρύσσονται και ανατίθενται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών. Το ποσό της δαπάνης που βαρύνει τα πιστωτικά ιδρύματα μπορεί να εξοφληθεί είτε σύμφωνα με τις προβλεπόμενες επί μέρους ρυθμίσεις είτε εφάπαξ.

Άρθρο 69

1. Σε περίπτωση προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου τα πιστωτικά ιδρύματα βαρύνονται εξ ολοκλήρου με το κόστος της δαπάνης αυτής.

2. Στις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου υπάγεται και το προσωπικό της πρώην Ε.Τ.Β.Α.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 70

Επιτροπή Προώθησης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων

1. Στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να συσταθεί Επιτροπή Προώθησης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων. Έργο της Επιτροπής είναι ιδίως η υποβολή προς τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών προτάσεων ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας και άρσης των υφιστάμενων αντικινήτρων στις επενδύσεις και στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας.

2. Ο αριθμός των μελών της Επιτροπής, η συγκρότηση αυτής και η γραμματειακή της υποστήριξη καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών. Με όμοια απόφαση καθορίζεται το ύψος της αποζημίωσης του Προέδρου, των μελών και του γραμματέα της Επιτροπής, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων.

Άρθρο 71

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 2801/2000 (Φ.Ε.Κ. 46 Α') αντικαθίσταται ως εξής: «Οι τίτλοι προεσόδων αποφέρουν πρόσοδο μέχρι τη λήξη τους και εξοφλούνται κατά κεφάλαιο και προσόδους από μελλοντικά έσοδα του Δημοσίου οποιασδήποτε φύσεως.»

2. Η παρ. 8 του άρθρου 14 του ν. 2801/2000 αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αποφασίζεται η έκδοση τίτλων προεσόδων για το μέρος συγκεκριμένης κατηγορίας δημόσιων εσόδων ορισμένης χρονικής περιόδου και καθορίζονται το συνολικό ποσό της έκδοσης, ο τύπος και το είδος των τίτλων προεσόδων (ονομαστικοί ή ανώνυμοι), η ονομαστική αξία, η τιμή διάθεσής τους και ο τρόπος υπολογισμού της, το νόμισμα στο οποίο θα εκδίδονται, η διάρκεια αυτών, η τιμή εξόφλησής τους, η ποσοστιαία πρόσοδος και ο χρόνος κατά τον οποίο καθίστανται απαιτητές οι πρόσοδοι, ο τόπος και ο τρόπος διάθεσης των τίτλων στους επενδυτές, το πιστωτικό ίδρυμα στο οποίο θα κατατίθενται τα έσοδα που δεσμεύονται για την εξόφληση των τίτλων προεσόδων, ο τρόπος και ο χρόνος της κατάθεσης των εσόδων αυτών, καθώς και ο τρόπος εξόφλησης των τίτλων κατά κεφάλαιο και προσόδους.»

3. Το τέταρτο εδάφιο της παρ. 12 του άρθρου 14 του ν. 2801/2000, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 36 παρ. 3 του ν. 2843/2000 (Φ.Ε.Κ. 219 Α'), αντικαθίσταται ως εξής: «Η κατά την παράγραφο αυτή μεταβίβαση μελλοντικών εσόδων διενεργείται με εκχώρηση των αντίστοιχων απαιτήσεων, ως προς την οποία εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι διατάξεις των άρθρων 11 και 14 παράγραφοι 1 και 2 του ν. 2844/2000 (Φ.Ε.Κ. 220 Α'), όπως ισχύουν, εφόσον δεν αντίκεινται στις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου.»

4. Στο άρθρο 14 του ν. 2801/2000, όπως ισχύει, προστίθενται παράγραφοι 13 και 14 που έχουν ως εξής:

«13 Η είσπραξη των εκχωρούμενων απαιτήσεων συνεχίζει να γίνεται από το Ελληνικό Δημόσιο στο όνομα και για λογαριασμό αυτού, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις, για την είσπραξη δημόσιων εσόδων και με όλα τα διαδικαστικά προνόμια του Ελληνικού Δημοσίου, σαν

να μην είχε λάβει χώρα εκχώρηση ή μεταβίβαση των σχετικών απαιτήσεων, οι δε προβλεπόμενες επί των εσόδων κρατήσεις και δικαιώματα υπέρ τρίτων αποδίδονται στους δικαιούχους τους, με βάση τις ισχύουσες διατάξεις. Ο εκδοχέας των απαιτήσεων δεν νομιμοποιείται να παρέμβει ή να συμμετάσχει κατά οποιονδήποτε τρόπο στις σχετικές διαδικασίες. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται κατ' αναλογία και όταν πρόκειται για εκχώρηση απαιτήσεων Ν.Π.Δ.Δ.

14. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ρυθμίζονται θέματα λογιστικής τακτοποίησης και εμφάνισης των ποσών στη δημόσια ληψοδοσία, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος άρθρου.»

Άρθρο 72

1. Η παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 2867/2000 (Φ.Ε.Κ. 273 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η Ε.Ε.Τ.Τ. συγκροτείται από εννέα (9) μέλη, εκ των οποίων ένας είναι Πρόεδρος και δύο Αντιπρόεδροι. Εκ των δύο Αντιπροέδρων, ο ένας είναι αρμόδιος για τον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ο άλλος για τον τομέα παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών. Τα μέλη της Ε.Ε.Τ.Τ., κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, απολαύουν πλήρους προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας. Ο Πρόεδρος και οι Αντιπρόεδροι επιλέγονται και διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών και γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής. Τα υπόλοιπα μέλη της Ε.Ε.Τ.Τ. διορίζονται από τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών. Ο διορισμός όλων των μελών της Ε.Ε.Τ.Τ. δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ως μέλη της Ε.Ε.Τ.Τ. επιλέγονται πρόσωπα εγνωσμένου κύρους, που απολαμβάνουν ευρείας κοινωνικής αποδοχής και διακρίνονται για την επιστημονική τους κατάρτιση και την επαγγελματική τους ικανότητα στον τεχνικό, οικονομικό ή νομικό τομέα.»

2. Η παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 2867/2000 (Φ.Ε.Κ. 273 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η θητεία του Προέδρου και των μελών της Ε.Ε.Τ.Τ. είναι τετραετής. Δεν επιτρέπεται ο διορισμός των μελών της Ε.Ε.Τ.Τ. για περισσότερο από δύο συνεχείς θητείες.»

3. Στο άρθρο 2 του ν.δ. 638/1970 προστίθεται περίπτωση ιε', η οποία έχει ως ακολούθως:

«ιε) Την προμήθεια οργάνων, υλικών, εξοπλισμού, όπως επίπλων γραφείου, ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακών αυτών, λογισμικού, τηλεπικοινωνιακών συσκευών, μηχανών γραφείου, συστημάτων ασφαλείας και λοιπής εν γένει υλικοτεχνικής υποδομής, αναγκαίων ή χρήσιμων προς εγκατάσταση και λειτουργία διεθνών ή κοινοτικών οργανισμών, όπως ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών (ENISA), που εδρεύουν στην Ελλάδα, και για λογαριασμό αυτών.»

Ά ρ θ ρ ο 73

Ρυθμίσεις Ταμείου Τ.Ε.Α.Π.Α.Ε.

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 19 του άρθρου 22 του ν. 3232/2004 (Φ.Ε.Κ. 48 Α') αντικαθίσταται από τότε που ίσχυσε ως εξής:

«Οι συντάξεις των ασφαλισμένων του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών (Ε.Τ.Ε.Α.Μ.) που προέρχονται από το τ. Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Αεροπορικών Επιχειρήσεων (Τ.Ε.Α.Π.Α.Ε.) υπολογίζονται με βάση την ασφαλιστική κλάση επί της οποίας έχει υπολογιστεί η σύνταξη στο Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.. Σε περιπτώσεις ασφαλισμένων σε άλλο φορέα κύριας ασφάλισης εκτός του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ., η σύνταξη υπολογίζεται με βάση την ασφαλιστική κλάση στην οποία κατατάσσονται σύμφωνα με τις αποδοχές τους, ως εάν ήταν ασφαλισμένοι του Ι.Κ.Α - Ε.Τ.Α.Μ.»

Τα ανωτέρω έχουν εφαρμογή και επί των εκκρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης που έχουν υποβληθεί στο τ. Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Αεροπορικών Επιχειρήσεων (Τ.Ε.Α.Π.Α.Ε.) από 1.1.2003. Κατά τα λοιπά οι εν λόγω αιτήσεις κρίνονται σύμφωνα με τη νομοθεσία του Ε.Τ.Ε.Α.Μ.»

2. Οι συντάξεις των συνταξιούχων του Ε.Τ.Ε.Α.Μ., που προέρχονται από το τ. Τ.Ε.Α.Π.Α.Ε., αυξάνονται σύμφωνα με τις εκάστοτε χορηγούμενες αυξήσεις των συντάξεων του Ταμείου, μη εφαρμοζομένης της περίπτωσης γ' της παρ.1 του άρθρου 19 του ν. 2434/1996 (Φ.Ε.Κ. 188 Α'), όπως έχει αντικατασταθεί και ισχύει με την παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 3232/2004 (Φ.Ε.Κ. 48 Α').

Άρθρο 74

Εθελούσια αποχώρηση προσωπικού Ο.Τ.Ε.

1. Στο μόνιμο προσωπικό του Ο.Τ.Ε. που σύμφωνα με τις διατάξεις του ισχύοντος Γενικού Κανονισμού Προσωπικού του Ο.Τ.Ε. απολύεται αυτοδίκαια και υποχρεωτικά μέχρι 31.12.2012 και συνταξιοδοτείται μέχρι την ίδια ημερομηνία από το Τ.Α.Π. - Ο.Τ.Ε., το οποίο επιθυμεί να υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος άρθρου, αναγνωρίζεται τόσος πλασματικός χρόνος ασφάλισης όσος απαιτείται για τον σκοπό θεμελίωσης δικαιώματος άμεσης λήψης σύνταξης. Για τον υπολογισμό του αναγνωριζόμενου χρόνου το προσωπικό θεωρείται ως υπηρετούν μέχρι τη συμπλήρωση του προς απόλυση ορίου ηλικίας ή του πραγματικού χρόνου υπηρεσίας που προβλέπονται από το Γενικό Κανονισμό Προσωπικού Ο.Τ.Ε. ή των προϋποθέσεων άμεσης λήψης σύνταξης κατά τις ισχύουσες διατάξεις. Ο αναγνωριζόμενος χρόνος εξικνείται μέχρι την επέλευση της πρώτης χρονικά εκ των ανωτέρω περιπτώσεων.

2. Το μόνιμο προσωπικό του Ο.Τ.Ε., που εμπίπτει στις διατάξεις του παρόντος άρθρου και επιθυμεί να υπαχθεί σε αυτές πρέπει να υποβάλει έγγραφη αίτηση απόλυσης εντός προθεσμίας τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου. Η ανωτέρω αίτηση δεν ανακαλείται, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου. Η απόλυση συντελείται εντός προθεσμίας δώδεκα μηνών από τη λήξη της προαναφερόμενης προθεσμίας.

3. Η απόφαση αναγνώρισης και υπολογισμού του αναγνωριζόμενου χρόνου μέχρι τη συμπλήρωση του προς απόλυση ορίου ηλικίας ή του πραγματικού χρόνου υπηρεσίας, που προβλέπονται από το Γενικό Κανονισμό Προσωπικού ή των προϋποθέσεων άμεσης συνταξιοδότησης κατά τις ισχύουσες διατάξεις, εκδίδεται από το Τ.Α.Π. - Ο.Τ.Ε. Ανάλογη απόφαση αναγνώρισης πλασματικού χρόνου ασφάλισης εκδίδεται από το Ταμείο Αρωγής Προσωπικού Ο.Τ.Ε. για τους Κλάδους Επικουρικής Ασφάλισης και Αρωγής.

Κάθε απόφαση αναγνώρισης πρέπει να μνημονεύει το κόστος που αφορά στις εισφορές εργοδότη και εργαζόμενου και την εκτίμηση του κόστους που αφορά στις συντάξεις για τους αντίστοιχους κλάδους, κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος.

Ο κατά τα ανωτέρω αναγνωριζόμενος χρόνος ασφάλισης λογίζεται ως πραγματικός χρόνος κύριας

και επικουρικής ασφάλισης (Κλάδος Επικουρικής Ασφάλισης και Κλάδος Αρωγής) και συνυπολογίζεται για τη θεμελίωση δικαιώματος άμεσης λήψης σύνταξης, καθώς και για τον υπολογισμό του ποσού της κύριας σύνταξης, της επικουρικής σύνταξης και της εφάπαξ χορηγίας. Οι αντιστοιχούσες εισφορές υπολογίζονται κατά περίπτωση με βάση τις τακτικές αποδοχές, όπως αυτές διαμορφώνονται κατά τον τελευταίο μήνα εξόδου του εργαζόμενου.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις, μετά την αναγνώριση του απαιτούμενου χρόνου ασφάλισης, η θεμελίωση του δικαιώματος άμεσης λήψης σύνταξης κατά πλάσμα δικαίου λογίζεται συντελούμενη την επομένη της απόλυσης, οι δε παροχές λόγω συνταξιοδότησης αρχίζουν έκτοτε να καταβάλλονται.

4.α) Η δαπάνη που θα προκύψει για κάθε αναγνώριση πλασματικού χρόνου ασφάλισης για το σύνολο των εισφορών εργαζομένων και εργοδότη, καθώς και το αντίστοιχο ποσό που θα προκύπτει από τις συντάξεις που θα χορηγήσει το Τ.Α.Π. - Ο.Τ.Ε. βαρύνουν τον Ο.Τ.Ε. και το Ελληνικό Δημόσιο. Η συνεισφορά του Ελληνικού Δημοσίου συνίσταται στην υποχρέωση εξωχρηματιστηριακής μεταβίβασης άνευ ανταλλάγματος στο Τ.Α.Π. - Ο.Τ.Ε. μετοχών αντιστοιχουσών σε ποσοστό τέσσερα τοις εκατό (4%) του μετοχικού κεφαλαίου του Ο.Τ.Ε. Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών εξουσιοδοτείται να υπογράψει τις σχετικές συμβάσεις με τις οποίες θα συντελείται η άνω μεταβίβαση και θα καθορίζονται τα δικαιώματα του Ελληνικού Δημοσίου σε σχέση με τις μετοχές αυτές, περιλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης αγοράς και πώλησης αυτών στην τιμή κλεισίματος της μετοχής την ημέρα της εξωχρηματιστηριακής μεταβίβασης, του δικαιώματος ψήφου και του δικαιώματος προτίμησης σε περίπτωση αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου του Ο.Τ.Ε. Η υπόλοιπη δαπάνη που προκύπτει από την εφαρμογή της παρούσας περίπτωσης βαρύνει τον Ο.Τ.Ε.

β) Το σύνολο των εισφορών εργαζομένων και εργοδότη για κάθε αναγνώριση πλασματικού χρόνου ασφάλισης, καθώς και το ποσό που προκύπτει από τις συντάξεις που θα χορηγήσει ο Κλάδος Επικουρικής Ασφάλισης του Ταμείου Αρωγής για τον προαναφερόμενο χρόνο βαρύνει τον Ο.Τ.Ε.

γ) Το σύνολο των εισφορών των εργαζομένων για κάθε αναγνώριση πλασματικού χρόνου ασφάλισης στον Κλάδο Αρωγής του Ταμείου Αρωγής βαρύνει τον Ο.Τ.Ε. Η δαπάνη που θα προκύψει για την άμεση καταβολή των χορηγιών του Κλάδου Αρωγής του Ταμείου Αρωγής θα καλυφθεί με τη χορήγηση μακρόχρονου δανείου από τον Ο.Τ.Ε. στο εν λόγω Ταμείο.

Σε ρητή εφαρμογή των οριζόμενων στις ανωτέρω περιπτώσεις καθορίζεται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, μετά ειδική οικονομική μελέτη του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, ο τρόπος απόδοσης της επιβάρυνσης αυτής στους οικείους ασφαλιστικούς φορείς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την ολοκλήρωση της εθελουσίας εξόδου.

5. Σε περίπτωση που παρά την προσθήκη του αναγνωριζόμενου πλασματικού χρόνου ο απολυθείς δεν θεμελιώνει δικαίωμα άμεσης λήψης σύνταξης, η γενόμενη απόλυση ανακαλείται και ο απολυθείς επανέρχεται στην υπηρεσία από την οποία αποχώρησε λόγω απολύσεως εντός μηνός από της κοινοποιήσεως σε αυτόν του σχετικού εγγράφου. Ο χρόνος που ο κατά τα ανωτέρω απολυθείς παραμένει εκτός υπηρεσίας δεν είναι χρόνος πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας.

Ά ρ θ ρ ο 7 5

Καταργούμενες διατάξεις

1. Από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, με την οποία χορηγείται η προβλεπόμενη στην παρ. 1 του άρθρου 21 άδεια ίδρυσης και λειτουργίας των οργανωμένων αγορών του Χρηματιστηρίου Αθηνών και έγκρισης της τροποποίησης του Κανονισμού του και σε κάθε περίπτωση δώδεκα μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, καταργούνται:

α) Τα άρθρα 1 έως 3 και 4 έως 17 του π.δ. 350/1985 και οι κατ' εξουσιοδότησή του εκδοθείσες αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

β) Τα άρθρα 32 και 32^α του ν. 1806/1988 και οι κατ' εξουσιοδότησή τους εκδοθείσες αποφάσεις.

γ) Η παρ. 21 του άρθρου 59 του ν. 2396/1996.

δ) Τα άρθρα 34 έως 51, 53 έως 57 και 60 του ν. 2533/ 1997.

ε) Τα άρθρα 1 έως και 11 του ν. 2733/1999.

στ) Το άρθρο 1 παρ. 1 περίπτωση β' του ν. 2836/2000.

ζ) Τα άρθρα 10, 16 και 17 του ν. 2843/2000.

η) Το άρθρο 10 του ν. 3152/2003 πλην της παραγράφου 6, η οποία καταργείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

2. Η ισχύς των άρθρων 1 έως 16, 18 έως 21 του νόμου αυτού αρχίζει από την ημερομηνία κατάργησης των διατάξεων που ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο.

3. Ένα μήνα μετά τη δημοσίευση της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, που προβλέπεται στην παρ. 11 του άρθρου 6 του ν. 2471/1997, όπως η διάταξη αυτή προστίθεται με την παρ. 4 του άρθρου 44 του νόμου αυτού, καταργούνται οι διατάξεις των παραγράφων 6 έως 8 της πράξης νομοθετικού περιεχομένου Πρόσθετες ρυθμίσεις για τις χρηματιστηριακές συναλλαγές του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών (Χ.Α.Α.) και άλλες διατάξεις της 18^{ης} Νοεμβρίου 1996, που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 2471/1997.

4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται οι παρακάτω διατάξεις:

α) η παρ 8 του άρθρου 13 του α.ν. 2341/1940,

β) η παρ. 1 του άρθρου 14, τα άρθρα 23, 29, 33 και οι παράγραφοι 15 και 16 του άρθρου 33^α του ν. 1806/1988,

γ) ο τίτλος του Κεφαλαίου Α' και τα άρθρα 1 έως και 16Α του ν. 1969/1991,

δ) η περίπτωση α' της παρ. 13 του άρθρου 76 του ν. 1969/1991,

ε) η παρ. 4 του άρθρου 30 του ν. 2324/1995,

στ) το άρθρο 51 του ν. 2778/1999,

ζ) η παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2836/2000,

η) η παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 2992/2002,

θ) το άρθρο 43 του ν. 2992/2002,

ι) η περίπτωση β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 3 152/ 2003,

ια) η παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 2533/1997 και

ιβ) κάθε άλλη διάταξη νόμου ή κανονιστικής πράξης που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

η) η παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 2992/2002,

θ) το άρθρο 43 του ν. 2992/2002,

ι) η περίπτωση β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 3 152/ 2003,

ια) η παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 2533/1997 και

ιβ) κάθε άλλη διάταξη νόμου ή κανονιστικής πράξης που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Ά ρ θ ρ ο 76

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

Αθήνα, 12 Ιουλίου 2005

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Γ. ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
Π. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Α. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΜΙΧ. – Γ. ΛΙΑΠΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 14 Ιουλίου 2005

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Α. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ**ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 10432 * FAX 2105221 004

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: [http : www.et.gr](http://www.et.gr) – e-mail : [webmaster @et.gr](mailto:webmaster@et.gr)**Πληροφορίες Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και λοιπών Φ.Ε.Κ.: 210 527 9000****Φωτοαντίγραφα παλαιών ΦΕΚ - ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ - ΜΑΡΝΗ 8 - Τηλ. (210) 8220885 - 8222924
Δωρεάν διάθεση τεύχους Προκηρύξεων ΑΣΕΠ αποκλειστικά από Μάρνη 8 & Περιφερειακά Γραφεία
Δωρεάν ανάγνωση δημοσιευμάτων τεύχους Α' από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου****ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.**

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Βασ. Όλγας 227	(2310) 423 956	ΛΑΡΙΣΑ - Διοικητήριο	(2410) 597449
ΠΕΙΡΑΙΑΣ - Ευριπίδου 63	(210) 413 5228	ΚΕΡΚΥΡΑ - Σαμαρά 13	(26610) 89122
ΠΑΤΡΑ - Κορίνθου 327	(2610) 638 109		(26610) 89105
	(2610) 638 110	ΗΡΑΚΛΕΙΟ - Πεδιάδος 2	(2810) 300 781
ΙΩΑΝΝΙΝΑ -Διοικητήριο	(26510) 87215	ΛΕΣΒΟΣ – Πλ. Κωνσταντινουπόλεως 1	(22510) 46654
ΚΟΜΟΤΗΝΗ – Δημοκρατίας 1	(25310) 22858		(22510) 47533

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**Σε έντυπη μορφή:**

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 μέχρι 16 σελίδες σε 1 euro, προσαυξανόμενη κατά 0,20 euro για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 euro ανά σελίδα.

Σε μορφή CD:

Τεύχος	Περίοδος	EURO	Τεύχος	Περίοδος	EURO
Α'	Ετήσιο	150	Αναπτυξιακών Πράξεων	Ετήσιο	50
Α	3μηνιαίο	40	Ν.Π.Δ.Δ.	Ετήσιο	50
Α'	Μηνιαίο	15	Παράρτημα	Ετήσιο	50
Β'	Ετήσιο	300	Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας	Ετήσιο	100
Β'	3μηνιαίο	80	Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου	Ετήσιο	5
Β'	Μηνιαίο	30	Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων	Ετήσιο	200
Γ	Ετήσιο	50	Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων	Εβδομαδιαίο	5
Δ'	Ετήσιο	220	Α.Ε. & Ε.Π.Ε.	Μηνιαίο	100
Δ'	3μηνιαίο	60			

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ ειδικού ενδιαφέροντος σε μορφή ccd-rom και μέχρι 100 σελίδες σε 5 euro προσαυξανόμενη κατά 1euro ανά 50 σελίδες.
- Η τιμή πώλησης σε μορφή cd-rom δημοσιευμάτων μιας εταιρείας στο τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. σε 5 euro ανά έτος.

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ Φ.Ε.Κ. : τηλέφωνικά : 210 - 4071010, fax : 210 - 4071010**Internet : <http://www.et.gr>**

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Σε έντυπη μορφή		Από το Internet
A' (Νόμοι, Π.Δ., Συμβάσεις κτλ.)	225€	190€
B' (Υπουργικές αποφάσεις κτλ.)	320€	225€
Γ' (Διορισμοί, απολύσεις κτλ. Δημ. Υπαλλήλων)	65€	ΔΩΡΕΑΝ
Δ' (Απαλλοτριώσεις, πολεοδομία κτλ.)	320€	160€
Αναπτυξιακών Πράξεων και Συμβάσεων (Τ.Α.Π.Σ.)	160€	95€
Ν.Π.Δ.Δ. (Διορισμοί κτλ. προσωπικού Ν.Π.Δ.Δ.)	65€	ΔΩΡΕΑΝ
Παράρτημα (Προκηρύξεις θέσεων ΔΕΠ κτλ.)	33€	ΔΩΡΕΑΝ
Δελτίο Εμπορικής και Βιομ/κής Ιδιοκτησίας (Δ.Ε.Β.Ι)	65€	33€
Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (Α.Ε.Δ.)	10€	ΔΩΡΕΑΝ
Ανωνύμων Εταιρειών & Ε.Π.Ε.	2.250€	645€
Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων (Δ.Δ.Σ.)	225€	95€
Πρώτο (Α'), Δεύτερο (Β'), και Τρίτο (Γ')	-	450€

- Το τεύχος του Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές με την επιβάρυνση των 70 euro, ποσό το οποίο αφορά ταχυδρομικά έξοδα.
- Για την παροχή δικαιώματος ηλεκτρονικής πρόσβασης σε Φ.Ε.Κ. προηγούμενων ετών και συγκεκριμένα στα τεύχη Α', Β', Δ', Αναπτυξιακών Πράξεων & Συμβάσεων, Δελτίο Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας και Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων, η τιμή προσαξάνεται πέραν του ποσού της ετήσιας συνδρομής έτους 2005, κατά 25 euro ανά έτος παλαιότητας και ανά τεύχος, για δε το **τάχος ΑΕ & ΕΠΕ, κατά 30 euro**.

- Οι συνδρομές του εσωτερικού προπληρώνονται στις Δ.Ο.Υ. (το ποσό συνδρομής καταβάλλεται στον κωδικό αριθμό εσόδων ΚΑΕ 2531 και το ποσό υπέρ ΤΑΠΕΤ (5% του ποσού της συνδρομής) στον κωδικό αριθμό εσόδων ΚΑΕ 3512). Το πρωτότυπο αποδεικτικό είσπραξης (διπλότυπο) θα πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στην αρμόδια Υπηρεσία του Εθνικού Τυπογραφείου.
- Η πληρωμή του υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. ποσοστού που αντιστοιχεί σε συνδρομές, εισπράττεται και από τις Δ.Ο.Υ.
- Οι συνδρομητές του εξωτερικού έχουν τη δυνατότητα λήψης των δημοσιευμάτων μέσω internet, με την καταβολή των αντίστοιχων ποσών συνδρομής και Τ.Α.Π.Ε.Τ.
- Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, οι Δήμοι, οι Κοινότητες ως και οι επιχειρήσεις αυτών πληρώνουν το μισό χρηματικό ποσό της συνδρομής και ολόκληρο το ποσό υπέρ του Τ.Α.Π.Ε.Τ.
- Η συνδρομή ισχύει για ένα ημερολογιακό έτος. Δεν εγγράφονται συνδρομητές για μικρότερο χρονικό διάστημα.
- Η εγγραφή ή ανανέωση της συνδρομής πραγματοποιείται το αργότερο μέχρι την 31ην Δεκεμβρίου κάθε έτους.
- Αντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές επιταγές και χρηματικά γραμμάτια δεν γίνονται δεκτά.

Οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης των πολιτών λειτουργούν καθημερινά από 08.00' έως 13.00'

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ:

✓ Αισόπουλος Κ.

«*Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου στο Διαχειριστικό και Λογιστικό Τομέα των Επιχειρήσεων*»

Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1980

✓ Γρηγοράκος Θ.

«*Γενικές αρχές Ελεγκτικής*»

Εκδόσεις Σ.Ο.ΕΛ., Αθήνα 1989

✓ Δραπανιώτης Ιωάννης

Γενικός Δ/ντής, Μέλους του Δ.Σ. του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.)

Ομιλία με θέμα : «*Επιχειρηματική Ηθική & Εσωτερικός Έλεγχος*» στην

Ημερίδα του Ελληνικού Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών με θέμα :

«*Σημασία της Επιχειρηματικής Ηθικής για τις σύγχρονες επιχειρήσεις*»

Αθήνα, 2004

✓ Dussaulx P.

«*Ο Εσωτερικός Έλεγχος των Επιχειρήσεων*»

Εκδοτικός Οίκος Πάμισος, Αθήνα 1978

✓ Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών – The Institute of Internal Auditors

«*Πρότυπα για την επαγγελματική εφαρμογή Εσωτερικού Ελέγχου – Δηλώσεις για τα πρότυπα Εσωτερικού Ελέγχου – Δήλωση ευθυνών Εσωτερικού Ελέγχου – Κώδικας Δεοντολογίας*»

The Institute of Internal Auditors, Florida U.S.A., 1998

- ✓ **Καζαντζής Χρήστος**
«*Ελεγκτική & Εσωτερικός Έλεγχος, μια συστηματική προσέγγιση εννοιών, αρχών και προτύπων*»
Εκδόσεις Business Plan A.E., Πειραιάς 2006
- ✓ **Κάντζος Κωνσταντίνος**
«*Ελεγκτική Θεωρία & Πρακτική*»
Εκδόσεις Α. Σταμούλης, Αθήνα 1995
- ✓ **Παπαστάθης Παντελής**
«*Ο Σύγχρονος Εσωτερικός Έλεγχος (Internal Audit) στις επιχειρήσεις – οργανισμούς και η πρακτική εφαρμογή του*»
Α΄ & Β΄ τόμος, Αθήνα 2003
- ✓ **Παπαστάθης Παντελής**
Άρθρο με θέμα : «*Διενέργεια Εσωτερικού Ελέγχου στο σύστημα αγορών - προμηθειών*»
Εφημερίδα *Κέρδος*, Τετάρτη 5 Μαρτίου 2008, Σελίδες 32 - 33
- ✓ **Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών**
«*Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα και Επαγγελματική Δεοντολογία*»
Εκδόσεις Σ.Ο.ΕΛ., Αθήνα 2000
- ✓ **Τσακλαγκάνος Α.**
«*Ελεγκτική*»
Εκδόσεις Αφοι Κυριακίδη, 1987
- ✓ **Φίλος Ιωάννης**
«*Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου Επιχειρήσεων*»
IQ Group, Αθήνα 2004

ΕΕΝΗ:

- ✓ **Bologna G. & Lindquist R.**
«*Fraud Auditing and Forensic Accounting*»
J. Wiley & Sons, 1987

- ✓ **Chambers A., G. Selim & G. Vinten**
«*Internal Auditing*»
London, 1994

- ✓ **Ijiri Y.**
«*Theory of Accounting Measurement*»
American Accounting Association, 1975

- ✓ **Mautz R. & Sharat H.**
«*The Philosophy of Auditing*»
American Accounting Association, 1961

- ✓ **Meigs W., Larsen E., Meigs R.**
«*Principles of Auditing*»
Irwin, Homewood, Illinois, 1973

- ✓ **Miller P. & Bahnson P.**
«*Quality Financial Reporting*»
McGraw Hill, 2002

